

STUDIA COPERNICANA

Czyt. Pomer.
Biblioteka
Główna
UMK Toruń

890552

SC t. 35

STUDIA COPERNICANA

PAVEL SPUNAR

REPERTORIUM AUCTORUM
BOHEMORUM PROVECTUM IDEARUM
POST UNIVERSITATEM PRAGENSEM
CONDITAM ILLUSTRANS

TOMUS II

VIII

530

35

52

33

00

STUDIA

COPERNICANA

Czyt. Pomerz

Biblioteka

Główna

UMK Toruń

890552

ACADEMIA SCIENTIARUM BOHEMICA

ACADEMIA SCIENTIARUM POLONA

STUDIA COPERNICANA

XXXV

STUDIA COPERNICANA

wydawane przez Polską Akademię
Nauk dotyczą postaci wielkiego
astronoma i jego czasów, jak
również szeroko pojętej
problematyki dziejów nauki przed
Kopernikiem i recepcji jego
dzieła.

STUDIA COPERNICANA

vydávaná Polskou Akademií věd
jsou věnována osobnosti velkého
astronoma a jeho době a také
široce pojatým problémům dějin
vědy před Koperníkem a recepci
Koperníkova odkazu v následných
stoletích.

Na okładce rysunek z:
De revolutionibus III,20

Na vazbě kresba z:
De revolutionibus III,20

PAYEL SPUNAR

**REPERTORIUM
AUCTORUM BOHEMORUM
PROVECTUM IDEARUM
POST
UNIVERSITATEM PRAGENSEM CONDITAM
ILLUSTRANS**

TOMUS II

TOMUS II

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
ÚSTAV PRO KLASICKÁ STUDIA

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII NAUKI
ZAKŁAD BADAŃ KOPERNIKAŃSKICH

STUDIA COPERNICANA.
XXXV

WARSZAWA – PRAGA
1995

438965

Czyt. Pomor.

028852/35

ACADEMIA SCIENTIARUM BOHEMICA
INSTITUTUM STUDIIS CLASSICIS PROMOVENDIS

ACADEMIA SCIENTIARUM POLONA
INSTITUTUM INVESTIGANDAE LIBERALIUM ARTIUM HISTORIAE
OFFICINA INDAGATIONUM COPERNICANARUM

PAVEL SPUNAR

**REPERTORIUM
AUCTORUM BOHEMORUM
PROVECTUM IDEARUM**

**POST
UNIVERSITATEM PRAGENSEM CONDITAM
ILLUSTRANS**

TOMUS II

WARSAVIAE – PRAGAE

1995

CONSILIUM EDITORUM

MARIAN BISKUP, JERZY BURCHARDT,
PAWEŁ CZARTORYSKI (CONSILII EDITORUM PRAESES), JERZY B. KOROLEC,
STANISŁAW MOSSAKOWSKI, JOHN NORTH, GRAŻYNA ROSIŃSKA,
ALAIN SEGONDS, PAVEL SPUNAR, SABETAI UNGURU,
WITOLD WRÓBLEWSKI

CONSILII EDITORUM SECRETARII

JAN MALICKI, JACEK SOSZYŃSKI

VOLUMINIS EDENDI TUTELAM GEREBANT

JERZY B. KOROLEC, MAREK TROSZYŃSKI

Editum cum auxilio Foundationis „Fond pro vydávání a šíření díla
J.A. Komenského” nec non Academiae Scientiarum Bohemicae

Czyt. Pomoc
890552

© Copyright by Studia Copernicana

© Copyright by Pavel Spunar

WYDAWNICTWA IHN PAN

STUDIA COPERNICANA: Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pok. 4
PL 00-330 Warszawa, tel. (22) 268754, fax (22) 266137

WYDAWNICTWA IHN PAN: Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pok. 17
PL 00-330 Warszawa, tel./fax (22) 266137, Poland

K.280/96

INDEX RERUM

Praefatio (J.B. Korolec)	7
Prologus (P. Spunar)	9
Úvod (P. Spunar)	11
Preface (J.B. Korolec)	12
Ad lectorem – Upozornění čtenářům (P. Spunar)	13
Index bibliothecarum	14
Index institutionum	19
Index librorum laudatorum	20
Abbreviationes et sigla	33

REPERTORIUM

OPERA TEMPORE BELLORUM HUSSITICORUM COMPOSITA

A Opera ad res publicas commutandas spectantia

a Auctores

<i>Auctores rerum novarum cupidi</i>	37
Wenceslaus Koranda senior 37. – Martinko Húska dictus Loquis 38. – Petrus Kaniss 40. – Antonius Thaboriensis 41. – Iohannes Czapek 41. – Iohannes Siloensis 47. – Guilelmus sacerdos 49. – Antonius [?] de Przieluc 50. – Petrus Szpiczka 51. – Nicolaus Mnissek 52. – Iohannes Zisska 53. – Procopius Rasus 59. – Ignotus sacerdos Thaboriensium 66. – Petrus Zaczensis cfr. Ignotus sacerdos Thaboriensium 67. – Mathias Engliss (Kokot) 67. – Ambrosius 68. – Iohannes Gaudencius de Domaslaw 69. – Udalricus de Zneuma 70. – Nicolaus de Pilgram 71. – Iohannes de Zacz 80.	

<i>Socii factionis lenis</i>	82
--	----

Laurentius de Brzezowa 82. – Wenceslaus de Drachow 89.

b Opera factionis Hussitarum soluta oratione composita

<i>Opera theologica, exegetica et polemica</i>	93
<i>Sermones (selecti)</i>	96
Collectiones sermonum, postillae	96
Quadragesimalia	98
Quadragesimalia in lingua vulgari	100
Collectiones sermonum auctorum incertae opinionis	100
Sermones singulares	101
<i>Pronuntiationes</i>	101
<i>Relationes ad res publicas spectantes</i>	102
Relationes et litterae de concilio Constantiensi	102
Novitates et relationes variae	103
<i>Satirae et invectivae</i>	105
<i>Lamentationes et accusationes</i>	109
<i>Documenta, testimonia, proclamationes</i>	111
<i>Manifesta et memoranda</i>	116
<i>Opera ad historiam spectantia</i>	124

Narrationes	124
Chronica	124
<i>Opera iuridica</i>	132
<i>Opera ad medicinam spectantia</i>	133
Tractatus, compendia et adaptationes	133
Contra pestem	137
De anima	138
<i>Opera ad medicinam veterinariam spectantia</i>	139
Medicina veterinaria	139
<i>Opera mathematica, astronomica et astrologica</i>	140
<i>Opera de cultura arborum</i>	141
<i>Translationes operum variorum in linguam vulgarem</i>	141
c <i>Opera poetica</i>	144
<i>Cantiones religiosae et spirituales</i>	144
Versus qui in codice Budyssinensi leguntur	148
<i>Satirae, parodiae et versus impetuosii</i>	149
B <i>Opera antihussitica</i>	
a Auctores	
<i>Apostatae fidei radicalis Hussitarum</i>	153
Iohannes de Przbiam 153. – Procopius de Pilsna 174. – Mathias de Chlumczan dictus	
Lauda 183	
<i>Adversarii fidei Hussitarum et auctores indifferentes</i>	184
Iacobus dictus Trch (Trcho) de Wolina 184. – Samson 186. – Blasco de Dobrzano 186.	
– Mathaeus Beran 187. – Iohannes (Iohanko) Frenclini (Frenlini) de Duba 190. – Martinus	
Symonis de Holessow 191. – Bartossek de Drahenicz (Drahonicz, Drahynicz) 192. – Simon	
de Bruna 193. – Iohannes de Inferno 194. – Hieronimus Pragensis (Polonus, Silvanus;	
Hieronimus Iohannes Silvanus de Praga; Iohannes Heremita) 195. – Nicolaus de Bohemia	
(Nicolaus Glassberger) 199.	
b <i>Opera factionis Antihussiticae soluta oratione composita</i>	
<i>Opera theologica, exegetica, polemica</i>	200
Contra communionem sub utraque specie	204
Contra communionem parvulorum	210
<i>Sermones (selecti)</i>	211
Postillae	211
Collectiones sermonum	212
Quadragesimalia	213
Sermones in studio generali Pragensi pronuntiati	214
Sermones singuli	214
<i>Relationes et novitates</i>	214
<i>Libelli contumeliosi</i>	216
<i>Annales et commentarii diurni</i>	216
<i>Chronicae</i>	217
<i>Rhetorica</i>	219
<i>Preces</i>	221
<i>Satirae et invectivae</i>	221
c <i>Opera poetica</i>	
<i>Satirae, parodiae et versus impetuosii</i>	224
Index incipitorum Latinorum	237
Index incipitorum Bohemicorum	255
Index incipitorum Germanicorum	262
Index incipitorum Graecorum	263
Index codicum	264
Index locorum	285
Index nominum	288

PREFATIO

Prius operis a Paulo Spunar compositi volumen, quod Repertorium auctorum Bohemorum protractum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans inscribitur, quidnam Alma Mater Pragensis in studiorum Universitatibus alibi in Europa condendis valuerit, ostendit: veram nempe matrem aliis studiorum domiciliis Europeis saeculo XIV conditis Pragensem fuisse Universitatem, Caroli tunc Sacri Romani Imperii Caesaris simulque Bohemorum Regis nomine ornatam suaque claritate nova illa studiorum domicilia illustrantem, manifesto ex eis, quae volumine illo continentur, apparet. At claritas illa in studiorum domicilia, quae quidem postea in Germania et in Polonia florebant, redundare desiit, postquam nominalismo repudiato, cuius Pragenses asseclae omnes Lipsiam anno 1409 migrarunt, recepto autem realismo extremitate quadam insignito, Pragensis studiorum Universitas, praecedenti saeculo firmis cum reliqua Universitatibus Europaeum coniuncta familia plurimosque ex universa Germania erudiens studiosos, eo denique redacta est, ut non nisi Bohemos doctrina sua aleret, praeclari illius magistri Ioannis Hus asseclas. Qui tamen cum reformandam renovandamque sibi cumprimis proposuisset spiritualem atque religiosam Christianorum vitam et, quod hac in re efficere conabatur, morte rependisset Constantiae anno 1415 combustus, doctrina sua id tandem effecit, ut et in Bohemia rerum novarum ad religionem nec non ad socialem civilemque vitam spectantium saeculo iam XV exstiterit auctor et incitamentum quoddam dederit magnae illi saeculi demum XVI reformationi, cuius caput exstitit Martinus Lutherus.

Quorum omnium initia posterius hoc volumen ostendit, quod Opera tempore bellorum Hussiticorum composita (cca 1420–1434) indicando ad ea aparit aditum, quae annis illis gravissimi tum in religione reformanda, tum in philosophia nec non inhumanitate animique cultu, tum vero in civili Bohemorum vita sananda erant momenti, ad eaque omnia, quae magnam illam saeculi XVI praecesserunt reformationem, rimanda explorandaque utilissimum praebet instrumentum. Quam ob rem non solum ad Bohemicas res melius pleniusque cognoscendas multum sane valere videtur, sed etiam ad res in universa Europa saeculo XV et XVI in religione omnique animi cultura gestas. Ea enim, quae intra Pragensis Universitatis muros tunc doctorum mentibus concipiebantur scriptoque proferebantur, non solum in vicinissimis Germaniae et Poloniae terris sed in remota quoque Flandria aut

Parisiis et quidem non in solis studiorum domiciliis, verum in monasteriis etiam resonabant. Hac itaque ratione Pragensis studiorum Universitas etiam post Ioannis Hus mortem, quamquam aliter atque praecedenti saeculo, magnas sane in religiosa et in sociali Europae vita agebat partes resque novas, quae mox in Europa gravissimi futurae erant momenti, quodammodo praenuntiabant.

Georgius Bartholomaeus Korolec

PROLOGUS

In secundo hoc Repertorii volumine ea imprimis indicantur scripta, quae aetate, qua Hussitica factio illa rerum novarum cupida potissimum vigeat, i.e. annis 1420–1434, lucem viderunt, quamquam facile observabit diligens attentusque lector etiam ultra aetatis illius spatium haud ita raro excurrendum nobis fuisse. Quod enim ad praecipuos rerum utrimque aetate illa gestarum attinet antistites, cum incerta plerumque est et fortuna et ipsa uniuscuiusque eorum vitae longitudo, tum vero opera singula quonam tempore scripta sint, adeo difficile est diiudicare, ut quaestio saepius in dubio sit reliquenda. Cum autem et opinionum idearumque conflictus et Hussitica rerum novarum cupiditas magnam sane controversiarum, invectivarum, carminum cantilenarumque produxerit multitudinem, non utique erit mirandum, si quaedam in nostro desint Repertorio. Nihil igitur aliud est Repertorium hoc nisi quaedam illorum scriptorum adumbratio atque specimen, in quod si quis inspexerit, et generalem quandam operum aetate illa in Bohemia scriptorum ante oculos habebit imaginem et de singulis, quae quidem aetatem tulerunt, docebitur et humanitatis idearumque in Bohemia priore saeculi XV parte vigentium quatenam fuerint fata, propius exactiusque perspiciet.

Voluminis huius structura eadem est atque prioris, quod in officina Ossoliniana anno 1985 prodiit (Pavel Spunar, Repertorium auctorum Bohemicorum pro vectum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans, *Studia Copernicana* XXV). In duas enim hoc quoque volumen principales dividitur partes. Quarum priore scriptores indicantur utriusque Hussiticae factionis, popularis videlicet et moderate, posteriore autem ei, qui a factione Hussitica destiterunt (et alteri cuidam sese addixerunt factioni), nec non catholici Hussitarum oppugnatores. Utrique autem auctorum catalogi parti anonyma quoque anonyma quoque adiecimus opera, eandem illam singula distinguendi rationem secuti, qua auctores ipsos distinximus, ut primum prosa oratione, deinde vero metris quoque indicaverimus composita. Quae anonyma opera, secundum materiam, de qua tractant, nec non secundum litterarum genera, quibus adscribenda sunt, distributa, uberam sane efficiunt collectionem integrum XV saeculi prius dimidium complectentem.

Ut autem secundi huius Repertorii nostri voluminis usus faciliior esset, indices adiecimus eadem qua illi in priore volumine contenti ratione compositos, quibus videlicet et verba unumquodque opus incipientia et codices in volumine nostro citati

secundum alphabeti ordinem exhibentur omnes. Generalem autem totius Repertorii indicem tertio demum destinavimus volumini, in quo opera aetate Georgii Podiebradensis nec non Iagellonidarum in lucem emissa in animo est indicare.

In primo volumine enucleatum est, quonam consilio Repertorium hoc mente a nobis conceptum erat et unde originem suam ducebat. Grato animo hoc loco auxilium dominae doctissimae Miriam Bohatcová, cuius peritia scientiaque ubicumque tuto niti potuimus, atque dominae doctissimae Agnetis Vidmanová, quae multas sententias huius textus gratuito fideliterque in meliorem formam redegit, est nobis commemorandum. Quod reliquum est, multa debeo et bibliothecariorum favori et viri doctissimi Antonini Škarka (1906–1972) laboribus, quos ille in codicum manuscriptorum inventaria conficienda impendit mirum quantum in meis me laboribus adiuvando; quae omnia grato recorder animo.

Pavel Spunar (1990)

(E Bohemico in Latinum vertit Iulius Domański)

ÚVOD

V druhém svazku *Repertoria* je věnována soupisová pozornost především dílům z období husitské revoluce, tj. zhruba z let 1420–1434, ačkoliv pozorný čtenář najde značnou řadu přesahů oběma směry. Chronologická nepevnost je dána osudy a délkou života hlavních protagonistů z obou soupeřících stran a je zaviněna i značnou mírou anonymních památek, jejichž datování je obtížné a často i sporné. Povaha názorových střetů a průběh revoluce vedly k řadě polemik, pamfletů, skladeb a písní, které v této bibliografii zdaleka nejsou všechny podchyceny. Podáváme jejich určitý průřez, který by mohl přispět k orientaci po látce, poskytnout řadu konkrétních údajů o dochovaných pramenech a podnítit hlubší reflexi o dějinách myšlení v českých zemích v první polovině 15. století.

Struktura soupisu navazuje na první díl (*Studia Copernicana XXV, Pavel Spunar: Repertorium auctorum Bohemorum protractum idearum post universitatem Pragensis conditam illustrans*) vydaný v Ossolineu r. 1985. V zásadě se člení do dvou částí. V první jsou představeni autoři husitské levice a středu, v druhé konvertité (ať již různé důslednosti) a katoličtí odpůrci husitů. Do obou skupin je vkomponována podle příslušné ideové orientace také anonymní literatura, nejprve díla prozaická a v závěru básnické skladby. Zejména tu je shromážděna látka v širokém chronologickém záběru daném celou první polovinou 15. století. Anonymní díla třídíme podle tematických a žánrových hledisek.

Orientaci v soupisu ulehčují rejstříky založené shodně s prvním dílem. Důsledně se registrují incipity a všechny citované kodexy. Generální rejstřík *Repertoria* plánujeme až po dokončení 3. svazku, který by představil písemnictví doby Jiřího z Poděbrad a Jagellonců v 2. polovině 15. století.

O poslání a genezi díla bylo pojednáno již v prvním svazku. Tu je třeba ještě vzpomenout Dr. Miriam Bohatcové CSc, o jejíž bohaté znalosti a zkušenosti bylo možno se leckde spolehlivě opřít, a Dr. Anežky Vidmanové CSc, která nezištně a obětavě upravila řadu textových formulací. Znovu vzpomínáme porozumění pracovníků četných knihoven i zásluh prof. dr. Antonína Škarky (1906–1972), který soupisovým pracem a tomuto projektu poskytl všestrannou pomoc. Ne v neposlední řadě děkuji za pořízení počítačové sazby Dr. Marku Troszyńskému, který náročnému úkolu věnoval mnoho pozornosti.

Pavel Spunar (1990)

PREFACE

The first volume of Pavel Spunar's *Repertorium auctorum Bohemorum provec-tum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans** presented the role of *Alma Mater Pragensis* in the rise of European universities. The University of Charles, Emperor of the Holy Roman Empire and King of Bohemia, was, in the fourteenth century, the mother of Central European universities. In the fifteenth century, however, its influence on the scientific centres of Germany and Poland dwindled, and after having rejected the spirit of Nominalism, it ceased to belong to the great family of central European universities. (The last group of followers of Nominalism left Prague for Leipzig in 1409).

Thereafter, radical realism prevailed and Prague, which formerly attracted scholars from all parts of Germany, became, after 1420, almost exclusively a centre for Czech students, followers of Master John Hus, the great reformer of spiritual and religious life, who died at the stake at Constance, defending his convictions. The religious, social and political revolution in Bohemia grew out of his teachings, which also nourished the roots of the sixteenth-century Reformation, with Martin Luther as its central figure.

The present, second volume of Pavel Spunar's work *Opera tempore bellorum Hussiticorum composita (circa 1420-1434)*, is concerned with the same period of religious, ideological, national, philosophic and scientific life of the Czechs. It also provides an introduction to the background to the Reformation. The volume is therefore essential not only for the history of intellectual and religious culture in Bohemia, but also for fifteenth- and sixteenth-century religious trends in Europe. Ideas forged within the walls of Prague University had their impact in nearby Germany and Poland, and also in distant Flanders and Paris; they reached monasteries as well as universities. After the death of John Hus the University in Prague continued to be a lively centre of intellectual life though in a different way from that in the fourteenth century. It gave birth to new religious and social trends, heralding far-reaching transformations in the spiritual culture of Europe.

Jerzy B. Korolec

* „Studia Copernicana” XXV, Wrocław 1985.

BRNO UK	Brno (UK), Moravská zemská knihovna
BRNO StA	Brno (StA), Moravský zemský archiv
PRAHA StK ČSR	Praha (StK ČSR), Národní knihovna
PRAHA StK ČSR R	Praha (StK ČSR R), Roudnice, Lobkowická knihovna
PRAHA StK ČSR Teplá	Praha (StK ČSR Teplá), Klášter premonstrátů
PRAHA Břevnov	Praha, Benediktini Břevnov
INDEX	Index titulorum recentiorum completus in fine voluminis tertii (ultimi) invenietur
REP	Repertorium (1985)
FRANKFURT a. M.	Frankfurt a. M., Nationalbibliothek
BRNO UK	Brno (UK), Moravská zemská knihovna
BRNO StA	Brno (StA), Moravský zemský archiv
PRAHA StK ČSR	Praha (StK ČSR), Národní knihovna
PRAHA StK ČSR R	Praha (StK ČSR R), Roudnice, Lobkowická knihovna
PRAHA StK ČSR Teplá	Praha (StK ČSR Teplá), Klášter premonstrátů
PRAHA Břevnov	Praha, Benediktini Břevnov

AD LECTOREM

Annis peractis (1989–1994) possessores librorum et documentorum titulos nonnularum bibliothecarum commutabant, e.g. Brno UK = Brno, Moravská zemská knihovna; Brno StA = Brno, Moravský zemský archiv; Praha StK ČSR = Praha, Národní knihovna; Praha StK ČSR R = Roudnice, Lobkowická knihovna; Praha StK ČSR Teplá = Teplá, Klášter premonstrátů; Praha Břevnov = Praha, Benediktini Břevnov; etc. Tituli bibliothecarum pristini causa unitatis formae cum volumine primo Repertorii (1985) asservantur. Index titulorum recentiorum completus in fine voluminis tertii (ultimi) invenietur.

P.S.

UPOZORNĚNÍ ČTENÁŘŮM

V uplynulých letech (1989–1994) došlo k majetnickým změnám a přejmenování řady knihoven a archivů v zemích střední a východní Evropy, např. Brno UK = Brno, Moravská zemská knihovna; Brno StA = Brno, Moravský zemský archiv; Praha StK ČSR = Praha, Národní knihovna; Praha StK ČSR R = Roudnice, Lobkowická knihovna; Praha StK ČSR Teplá = Teplá, Klášter premonstrátů; Praha Břevnov = Praha, Benediktini Břevnov; atd. Vzhledem k zachování konitunity s prvním svazkem Repertoria (1985) a jednotného systému značek byla ponechána všechna starší označení. Stejně bude postupováno i ve třetím (posledním) dílu, kde bude připojena úplná konkordance bývalých a nynějších majitelů, starých a nových názvů.

P.S.

INDEX BIBLIOTHECARUM

ADMONT StiftsB	- Admont (Österreich), Stiftsbibliothek
ALBA IULIA Bath	- Alba Iulia (R. Romina), Bathyaneum
AUGSBURG UB	- Augsburg (BRD), Universitätsbibliothek
AVIGNON Bibl	- Avignon (France), Bibliothèque d'Avignon
BAMBERG StaatsB	- Bamberg (BRD), Staatsbibliothek
BASEL ÖBU	- Basel (Suisse), Öffentliche Bibliothek der Universität
BAUTZEN Kapit	- Bautzen (BRD), Kapitelbibliothek
BAUTZEN StKB	- Bautzen (BRD), Stadt- und Kreisbibliothek
BERLIN DSStB	- Berlin (BRD), Deutsche Staatsbibliothek
BERLIN (West) GStAPK	- Berlin (BRD), Geheimes Staatsarchiv (Preußischer Kulturbesitz)
BERLIN (West) PrKB	- Berlin (BRD), Preussischer Kulturbesitz (hodie Deutsche Staatsbibliothek)
BRATISLAVA Kapit	- Bratislava (SR), Kapitulná knižnica
BRATISLAVA MestMus	- Bratislava (SR), Mestské muzeum
BRATISLAVA LycK	- Bratislava (SR), Lyceálna knižnica
BRATISLAVA UK	- Bratislava (SR), Univerzitná knižnica
BRATISLAVA UK SAV	- Bratislava (SR), Ústredná knižnica SAV
BREMEN StaatsB	- Bremen (BRD), Staatsbibliothek
BRNO MěstA fond SvJak	- Brno (ČR), Archiv města Brna – fond Svatojakubská knihovna
BRNO StA	- Brno (ČR), Státní archiv (hodie Moravský zemský archiv)
BRNO UK	- Brno (ČR), Universitní knihovna (hodie Moravská zemská knihovna)
BROUMOV KIK	- Broumov (ČR), Klášterní knihovna
BUDAPEST BHAM	- Budapest (Magyar Köztársaság), Bibliotheca historiae artis medicinae
BUDAPEST EK	- Budapest (Magyar Köztársaság), Egyetemi könyvtár
BUDAPEST SzK	- Budapest (Magyar Köztársaság), Országos Széchényi könyvtár
CAMBRIDGE CChCollL	- Cambridge (Great Britain), Corpus Christi College Library
CAMBRIDGE TrCollL	- Cambridge (Great Britain), Trinity College Library
CAPESTRANO Bibl	- Capestrano (R. Italiana), Biblioteca monasteriale
CUES→KUES HospB	
ČESKÉ BUDĚJOVICE	→ VYŠŠÍ BROD KIK
ČESKÉ BUDĚJOVICE Kraj	- České Budějovice (ČR), Krajská studijní knihovna (hodie Státní vědecká knihovna)
ČESKÉ BUDĚJOVICE MA	- České Budějovice (ČR), Městský archiv
DARMSTADT HLB	- Darmstadt (BRD), Hessische Landesbibliothek
DĚČÍN	- Děčín (ČR), Thunovská knihovna (eo tempore bibliotheca haec Pragae [StK ČSSR] asservatur)
DIJON Bibl	- Dijon (France), Bibliothèque municipale

- DOMAŽLICE Arch – Domažlice (ČR), Okresní a městský archiv
- DONAUESCHINGEN – Donaueschingen (BRD), Fürstenbergische Bibliothek
- FürstB
- DOUAI Bibl – Douai (France), Bibliothèque municipale
- DRESDEN SLB – Dresden (BRD), Sächsische Landesbibliothek
- ELBLĄG BiblM – Elbląg (Polska), Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida
- ERFURT ArchUniv – Erfurt (BRD), Universitätsarchiv
- ERFURT WB – Erfurt (BRD), Wissenschaftliche Bibliothek
- ERLANGEN UB – Erlangen (BRD), Universitätsbibliothek
- ESZTERGOM FK – Esztergom (Magyar Köztársaság), Főszekesegyházi könyvtár
- FIRENZE Laur – Firenze (R. Italiana), Biblioteca Medicea Laurenziana
- St. FLORIAN – St. Florian (Österreich), Stiftsbibliothek
- FRANKFURT a. M. StUB – Frankfurt a. M. (BRD), Stadt- und Universitätsbibliothek
- FREIBERG EOGScholl – Freiberg (BRD), Erweiterte Oberschule Geschwister Scholl
- St. GALLEN StiftsB – St. Gallen (Suisse), Stiftsbibliothek
- GAMING StiftsB – Gaming (Österreich), Stiftsbibliothek
- GDAŃSK BiblGd – Gdańsk (Polska), Biblioteka Gdańska PAN
- GENÈVE BPU – Genève (Suisse), Bibliothèque Publique et Universitaire
- GLASGOW HuntLibr – Glasgow (Great Britain), Hunterian Museum Library
- GNIEZNO Kapit – Gniezno (Polska), Biblioteka Kapitulna
- GOTHA LB – Gotha (BRD), Landesbibliothek
- GÖRLITZ Kapit – Görlitz (BRD), Kapitelbibliothek
- GÖTTINGEN StAL – Göttingen (BRD), Staatlicher Archiv-Lager
- GÖTTINGEN UB – Göttingen (BRD), Universitätsbibliothek
- GÖTTWEIG StiftsB – Göttweig (Österreich), Stiftsbibliothek
- GRAZ UB – Graz (Österreich), Universitätsbibliothek
- GREIFSWALD BGM – Greifswald (BRD), Bibliothek des Geistlichen Ministeriums
- HALBERSTADT GB – Halberstadt (BRD), Gymnasial-Bibliothek
- HALLE MarienB – Halle (BRD), Marienbibliothek
- HALLE ULB – Halle (BRD), Universitäts- und Landesbibliothek
- HAMBURG BiblSen – Hamburg (BRD), Bibliotheca Senatus
- HAMBURG UB – Hamburg (BRD), Universitätsbibliothek
- HANNOVER NSLB – Hannover (BRD), Niedersächsische Landesbibliothek
- HARBURG SchlossB – Harburg (BRD), Schlossbibliothek
- HEIDELBERG UB – Heidelberg (BRD), Universitätsbibliothek
- HEILIGENKREUZ – Heiligenkreuz (Österreich), Stiftsbibliothek
- StiftsB
- HERRNHUT ABU – Herrnhut (BRD), Archiv der Brüderunität
- HERZOGENBURG – Herzogenburg (Österreich), Stiftsbibliothek
- StiftsB
- HORŠOVSKÝ TÝN OA – Horšovský Týn (ČR), Okresní archiv
- HRADEC KRÁLOVÉ – Hradec Králové (ČR), Museum východních Čech
- KrajMus
- INNSBRUCK UB – Innsbruck (Österreich), Universitätsbibliothek
- JILEMNICE Mus – Jilemnice (ČR), Krkonošské museum
- KALININGRAD – Kaliningrad (Rossija), olim Königsberg, Universitätsbibliothek
- KALOCSA Föszkőn – Kalocsa (Magyar Köztársaság), Főszekesegyházi könyvtár
- KARLSRUHE BadLB – Karlsruhe (BRD), Badische Landesbibliothek
- KARLŠTEJN DK – Karlštejn (ČR), Děkanická knihovna (bibliotheca hodie Pragae [KNM] asservatur)
- KASSEL StadtLB – Kassel (BRD), Stadt- und Landesbibliothek

- KIEL UB – Kiel (BRD), Universitätsbibliothek
- KIELCE BiblSemDuch – Kielce (Polska), Biblioteka Seminarium Duchownego
- KLAGENFURT BB – Klagenfurt (Österreich), Bischöfliche Bibliothek
- KLAGENFURT StudB – Klagenfurt (Österreich), Studienbibliothek
- KLATOVY OMGKI – Klatovy (ČR), Okresní museum a galerie
- KLOSTERNEUBURG – Klosterneuburg (Österreich), Stiftsbibliothek
- StiftsB
- KØBENHAVN KB – København (Danmark), Kongelige Bibliotek
- KOBLENZ StA – Koblenz (BRD), Staatsarchiv
- KÖLN HistA – Köln (BRD), Historisches Archiv
- KÖNIGSBERG → KALININGRAD
- KÓRNIK BiblPAN – Kórnik (Polska), Biblioteka Kórnicka PAN
- KOŠICE BiskK – Košice (SR), Biskupská knižnica
- KRAKÓW ArchM – Kraków (Polska), Wojewódzkie Archiwum m. Krakowa
- KRAKÓW Czart – Kraków (Polska), Biblioteka Muzeum Czartoryskich
- KRAKÓW Dom – Kraków (Polska), Biblioteka Klasztoru oo. Dominikanów
- KRAKÓW Jag – Kraków (Polska), Biblioteka Jagiellońska
- KRAKÓW Kapit – Kraków (Polska), Biblioteka Kapitulna
- KRAKÓW Paul – Kraków (Polska), Biblioteka oo. Paulinów
- KREMNICA FK – Kremnica (SR), Farská knižnica
- KREMSMÜNSTER – Kremsmünster (Österreich), Stiftsbibliothek
- StiftsB
- KŘIVOKLÁT ZámK – Křivoklát (ČR), Zámecká knihovna
- KUES HospB – Kues – Bernkastel-Kues a. Mosel (BRD), Hospitalbibliothek
- KUTNÁ HORA OA – Kutná Hora (ČR), Okresní archiv
- KYNŽVART ZámK – Kynžvart (ČR), Zámecká knihovna
- LAMBACH StiftsB – Lambach (Österreich), Stiftsbibliothek
- LAVANTHAL StiftsB → St. PAUL StiftsB
- LEIDEN BUL – Leiden (K. d. Nederlanden), Bibliotheek der Rijksuniversiteit
- LEIPZIG UB – Leipzig (BRD), Universitätsbibliothek
- LITOMĚŘICE StA – Litoměřice (ČR), Státní oblastní archiv
- LJUBLJANA ŠKa – Ljubljana (SFRJ), Škofskij Archiv (collectio manuscriptorum eo tempore maiori parte in KRANJ, Župnišče asservatur)
- LONDON BritM – London (Great Britain), British Museum
- LOUNY MěstA – Louny (ČR), Městský archiv
- LÜBECK StadtB – Lübeck (BRD), Stadtbibliothek
- LVIV (LVOV, LEOPOLIS) – Lviv, Naukova Biblioteka Lviv'skovo Universitetu im. Ivana Franka
- NB (seu NaukBibl)
- MAGDEBURG – Magdeburg (BRD), Domgymnasium
- DomGymn
- MARIBOR ŠkofKniž – Maribor (SFRJ), Škofska Knižnica
- MELK StiftsB – Melk (Österreich), Stiftsbibliothek
- MĚLNÍK Mus. – Mělník (ČR), Okresní museum
- MEMMINGEN StadtB – Memmingen (BRD), Stadtbibliothek
- MERSEBURG Kapit – Merseburg (BRD), Kapitelbibliothek
- MIKULOV DK – Mikulov (ČR), Dietrichštejnská knihovna (collectio manuscriptorum nunc Brunae [BRNO] UK asservatur)
- MNICHOVO HRADIŠTĚ – Mnichovo Hradiště (ČR), Státní oblastní archiv
- StA
- MÜNCHEN BStB – München (BRD), Bayerische Staatsbibliothek
- MÜNCHEN StA – München (BRD), Staatsarchiv
- MÜNCHEN UB – München (BRD), Universitätsbibliothek

- NAPOLI BiblN – Napoli (R. Italiana), Biblioteca Nazionale
- NEUSTADT (Aisch) KB – Neustadt (Aisch) (BRD), Kirchenbibliothek
- NEW HAVEN Yale UL – New Haven (USA), Yale University Library
- NEW YORK Columbia UL – New York (USA), Columbia University Library
- NEW YORK NLM – New York (USA), National Library of Medicine
- NOTRE DAME Univ. – Notre Dame (Indiana, USA), University Library
- NOVÝ BYDŽOV Mus – Nový Bydžov (ČR), Museum
- NÜRNBERG StA – Nürnberg (BRD), Staatsarchiv
- NÜRNBERG StB – Nürnberg (BRD), Stadtbibliothek
- NÜRNBERG StiftsB (OSB) – Nürnberg (BRD), Bibliothek des Benediktinerklosters
- OLOMOUC Kapit – Olomouc (ČR), Zemský archiv – pobočka Olomouc (fond Kapitulní knihovna)
- OLOMOUC StVK (StSK) – Olomouc (ČR), Státní vědecká knihovna
- OPAVA Gymn – Opava (ČR), Gymnasiální knihovna
- OPAVA SStK – Opava (ČR), Slezský ústav – Slezské zemské museum
- OXFORD Balliol College – Oxford (Great Britain), Balliol College
- OXFORD BodL – Oxford (Great Britain), Bodleian Library
- PARIS BiblMaz – Paris (France), Bibliothèque Mazarine
- PARIS BNat – Paris (France), Bibliothèque Nationale
- St. PAUL StiftsB – St. Paul in Lavantthal (Österreich), Stiftsbibliothek
- PELPLIN BiblCist – Pelplin (Polska), Biblioteka Seminaryjna
- PENNSYLVANIA UL – Pennsylvania (USA), University Library
- St. PETERSBURG GPB – Leningrad (Rossija), Gosudarstvennaja Publičnaja Biblioteka
- PLZEŇ MěstA – Plzeň (ČR), Městský archiv
- PLZEŇ StVK – Plzeň (ČR), Státní vědecká knihovna
- PRAHA ArcbArch – Praha (ČR), Arcibiskupský archiv
- PRAHA ArcbK – Praha (ČR), Arcibiskupská knihovna
- PRAHA ArchKarlUniv – Praha (ČR), Archiv Karlovy University
- PRAHA BFKB – Praha (ČR), Bibliotheca familiae Kruliš–Randa
- PRAHA Břevnov – Praha (ČR), Benediktini Břevnov
- PRAHA Kapit – Praha (ČR), Kapitulní knihovna (hodie Archiv Pražského hradu – fond Kapitulní knihovna)
- PRAHA KapitArch – Praha (ČR), Archiv Pražské kapituly (hodie Archiv Pražského hradu – fond Kapitulní archiv)
- PRAHA KNM – Praha (ČR), Knihovna Národního musea
- PRAHA MěstA – Praha (ČR), Městský archiv
- PRAHA StA – Praha (ČR), Státní archiv
- PRAHA StK ČSR – Praha (ČR), Národní knihovna
- PRAHA Strahov – Praha (ČR), Klášter premonstrátů Strahov
- PRAHA SÚA – Praha (ČR), Státní ústřední archiv
- PRAHA Vyšehrad – Praha (ČR), Bibliotheca ecclesiae Wyssegradensis
- QUEDLINBURG KStB – Quedlinburg (BRD), Kreis- und Stadtbibliothek
- RAJHRAD Bibl. Monast. OSB – Rajhrad (ČR), Klášterní knihovna (bibliotheca monasterii OSB, quae nunc Brunae [Brno] UK asservatur)
- REGENSBURG Alte Kapelle – Regensburg (BRD), Alte Kapelle
- ROKYCANY ADÚ – Rokycany (ČR), Archidiecezální úřad
- ROMA BiblCas – Roma (R. Italiana), Biblioteca Casanatensis

ROMA BN	- Roma (R. Italiana), Biblioteca nazionale centrale Vittorio Emanuele II
ROSTOCK UB	- Rostock (BRD), Universitätsbibliothek
SALZBURG StiftsB	- Salzburg (Österreich), Stiftsbibliothek St. Peter
SANDOMIERZ SD	- Sandomierz (Polska), Seminarium Duchowne
SCHLÄGL StiftsB	- Schlägl (Österreich), Stiftsbibliothek
SEITENSTETTEN StiftsB	- Seitenstetten (Österreich), Stiftsbibliothek
SEVILLA BiblColomb	- Sevilla (E. Español), Biblioteca Colombina
S'GRAVENHAGE
(THE HAGUE)	- S'Gravenhage (K. d. Nederlanden), Koninklijke Bibliotheke
STARÁ BOLESLAV Kapit	- Stará Boleslav (ČR), Bibliotheca ecclesiae capitularis
STOCKHOLM KB	- Stockholm (Sverige), Kungl. Biblioteket
ST. PÖLTEN StiftsB	- St. Pölten (Österreich), Stiftsbibliothek
STRÄNGNÄS BTC	- Strängnäs (Sverige), Bibliotheca ecclesiae cathedralis
STUTTGART WLb	- Stuttgart (BRD), Württembergische Landesbibliothek
SZCZECIN WMBP	- Szczecin (Polska), Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna
SZOMBATHELY EgK	- Szombathely (Magyar Népköztársaság), Egyházmegyei könyvtár
TÁBOR Mus	- Tábor (ČR), Muzeum husitského revolučního hnutí
TÁBOR OA	- Tábor (ČR), Okresní archiv
TREVISI BiblCap	- Treviso (R. Italiana), Biblioteca Capitolare
TRIER StadtB	- Trier (BRD), Stadtbibliothek
TROYES Bibl	- Troyes (France), Bibliothèque de Troyes
TŘEBOŇ StA	- Třeboň (ČR), Státní oblastní archiv
TÜBINGEN UB	- Tübingen (BRD), Universitätsbibliothek
UPPSALA UB	- Uppsala (Sverige), Universitetsbiblioteket
UTRECHT BU	- Utrecht (K. d. Nederlanden), Bibliotheek der Universiteit
VATICANO BiblApost	- Città del Vaticano, Biblioteca Apostolica
VENEZIA Marciana	- Venezia (R. Italiana), Biblioteca Nazionale Marciana
VORAU StiftsB	- Vorau (Österreich), Stiftsbibliothek
VODŇANY MěstM	- Vodňany (ČR), Městské museum a galerie
VYSOKÉ MÝTO OM	- Vysoké Mýto (ČR), Okresní museum
VYŠŠÍ BROD KIK	- Vyšší Brod (ČR), Klášterní knihovna cisterciáků
WARSZAWA BiblNar	- Warszawa (Polska), Biblioteka Narodowa
WIEN Dom	- Wien (Österreich), Dominikanerkonvent
WIEN ÖNB	- Wien (Österreich), Österreichische Nationalbibliothek
WIEN SchottenK	- Wien (Österreich), Schottenkloster
WIEN StaatsA	- Wien (Österreich), Haus-Hof-und Staatsarchiv
WILHERING StiftsB	- Wilhering (Österreich), Stiftsbibliothek
WŁOCŁAWEK SD	- Włocławek (Polska), Seminarium Duchowne
WOLFENBÜTTEL HAB	- Wolfenbüttel (BRD), Herzog August Bibliothek
WROCLAW ArchArcDiec	- Wrocław (Polska), Archiwum Archidiecezjalne
WROCLAW BU	- Wrocław (Polska), Biblioteka Uniwersytecka
WROCLAW Kapit	- Wrocław (Polska), Biblioteka Kapitułna
WROCLAW Ossol	- Wrocław (Polska), Biblioteka PAN Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
WÜRZBURG UB	- Würzburg (BRD), Universitätsbibliothek
YALE MedLibr	- Yale University (USA), Medical Library
ZITTAU StadtB	- Zittau (BRD), Stadtbibliothek (olim Christian-Weise-Bibliothek)
ZNOJMO OA AMZ	- Znojmo (ČR), Okresní archiv - Archiv města Znojma
ZÜRICH ZB	- Zürich (Suisse), Zentralbibliothek
ZWETTL StiftsB	- Zwettl (Österreich), Stiftsbibliothek
ZWICKAU RB	- Zwickau (BRD), Ratschulbibliothek

INDEX LIBRORUM LAUDATORUM

- AČ – Archiv český.
 AÖG – Archiv für österreichische Geschichte.
 ARBI – Acta reformationem Bohemicam illustrantia.
 AUC–HUCP – Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis.
 AUC–PhH – Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et Historica.
 Abhandlungen d. königl. böhm. Ges. der Wiss. – Abhandlungen der königlichen böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften (Rozpravy KČSN).
 AnalAug – Analecta Augustiniana.
 AnalHymn 1–55 – G.M. Dreves, C. Blume, H.M. Bannister (edd.), *Analecta hymnica medii aevi*, 1–55, 1886–1922.
 Annenkov–Patera – J. Annenkov–A. Patera, *O nově nalezeném rukopisu spisů Petra Chelčického*, ČČM 51, 1882, 270–288.
 ArchFrPraed – Archivum fratrum Praedicatorum.
 ArchGeschMed – Archiv für Geschichte der Medizin.
 ArchSlavPhil – Archiv für slavische Philologie.
 Balbín, *Bohemia docta* 1–3 – B. Balbín, *Bohemia docta*, ed. R. Ungar, 1–3, 1776–1780.
 Bartoš, *Artikuly* – F.M. Bartoš, *Do čtyř artikulů pražských*, Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy, V–2, 1925 (1932).
 Bartoš, *Bojovníci*² – F.M. Bartoš, *Bojovníci a mučedníci*, 1946².
 Bartoš, *Bojovníci a státníci* – F.M. Bartoš, *Bojovníci a státníci husitství a Universita Karlova*, První česká bible, AUC–HUCP 12, 1972, fasc. 1–2, 7–65.
 Bartoš, *Čechy* – F.M. Bartoš, *Čechy v době Husově*, 1947.
 Bartoš, *Hus* – F.M. Bartoš, *Literární činnost M. Jana Husi*, 1948.
 Bartoš, *Husitika* – F.M. Bartoš, *Husitika a bohemika několika knihoven německých a švýcarských*, VKČSN 1931, 92 sq.
 Bartoš, *Husitská revoluce* 1–2 – F.M. Bartoš, *Husitská revoluce*, 1–2, 1965–1966.
 Bartoš, *Husitství* – F.M. Bartoš, *Husitství a cizina*, 1931.
 Bartoš, *Jakoubek* – F.M. Bartoš, *Literární činnost M. Jakoubka ze Střebra*, 1925.
 Bartoš, *Jenek* – F.M. Bartoš, *M. Jenek z Prahy, rektor university Karlovy*, JSH 9, 1936, 41 sq.
 Bartoš, *JeštěKlar* – F.M. Bartoš, *Ještě jednou o Mistru Klaretovi*, ČČF 2, 1943–1944, 143 sq. (etiam: *Záhada Mistra Klareta*, *Knihy a zápasy*, 1948, 29 sq.); cfr. V. Chaloupecký, ČČH 47, 1946, 369 sq.).
 Bartoš, *Klaret* – F.M. Bartoš, *M. Klaret a jeho spolupracovníci a předchůdci*, ČČM, 102, 1928, 178 sq.
 Bartoš, *Lupáč* – F.M. Bartoš, *Martin Lupáč a jeho spisovatelské dílo*, RefSb 7, 1939, 115–140.
 Bartoš, *Mag. Claretus* – F.M. Bartoš, *Mag. Claretus de Solencia a Petrus Clarificator*, LF 60, 1933, 153 sq.
 Bartoš, *Maihingenský sborník* – F.M. Bartoš, *V předvečer Kutnohorského dekretu*, Příloha 3, *Maihingenský sborník II Lat 1. 4° 57*, ČČM 102, 1928.

- Bartoš, *Manifesty* – F.M. Bartoš, *Manifesty města Prahy z doby husitské*, in: *Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy* 7, 1933.
- Bartoš, *Nejedlý* – F.M. Bartoš, *Kniha Z. Nejedlého o husitské písni a bohoslužbě*, 1915.
- Bartoš, *Payne* – F.M. Bartoš, *Literární činnost M. Jana Rokycany, M. Jana Příbrama, M. Petra Payna*, 1928.
- Bartoš, *Počátkové* – F.M. Bartoš, *Počátkové kalicha v Čechách*, ČČM 96, 1922, 48 sq.
- Bartoš, *Politická literatura* – F.M. Bartoš, *Z politické literatury doby husitské*, *Sborník historický* 5, 1957.
- Bartoš, *Postily* – F.M. Bartoš, *Dvě studie o husitských postilách*, *Rozpravy ČSAV* 65, řada SV, 1955, fasc. 4.
- Bartoš, *Příbram* – F.M. Bartoš, *Literární činnost M. Jana Rokycany, M. Jana Příbrama, M. Petra Payna*, 1928.
- Bartoš, *Příspěvky 1–1* – F.M. Bartoš, *Příspěvky k dějinám krále Václava IV.*, 1. *Tetragonum Aristotelis*, VČA 51, 1942, 67 sq.
- Bartoš, *Příspěvky 1–5* – F.M. Bartoš, *Příspěvky k dějinám krále Václava IV.*, 5. *Planctus cleri*, VČA 51, 1942, 88 sq.
- Bartoš, *Příspěvky 2–2* – F.M. Bartoš, *Příspěvky k dějinám krále Václava IV.*, II., 2. *Z počátků theologické a lékařské fakulty university Karlovy*, VČA 53, 1944, 83 sq.
- Bartoš, *Příspěvky k dějinám* – F.M. Bartoš, *Příspěvky k dějinám Karlovy university v době Husově a husitské*, *Sborník historický* 4, 1956, 33 sq.
- Bartoš, *Rokycana* – F.M. Bartoš, *Literární činnost M. Jana Rokycany, M. Jana Příbrama, M. Petra Payna*, 1928.
- Bartoš, *StředLit* – F.M. Bartoš, *Z naší středověké literatury latinské*, LF 64, 1937, 127 sq.
- Bartoš, *Studie* – F.M. Bartoš, *Studie o Husovi a jeho době*, ČČM 89, 1915, 1 sq., 273 sq.
- Bartoš, *Světcí* – F.M. Bartoš, *Světcí a kacíři*, 1949.
- Bartoš, *Šindel* – F.M. Bartoš, *Rektor Jan Šindel*, VČA 56, 1948, 27 sq.
- Bartoš, *Z lékařského písemnictví* – F.M. Bartoš, *Z lékařského písemnictví XV. století*, ČČM 91, 1917, 323 sq.
- Bartoš – P. Spunar – F.M. Bartoš, P. Spunar, *Soupis pramenů k literární činnosti M. Jana Husa a M. Jeronýma Pražského*, 1965.
- Baumann – W. Baumann, *Die Literatur des Mittelalters in Böhmen*, 1978.
- Bečka–Urbánková – J. Bečka–E. Urbánková, *Katalogy knihoven kolejí Karlovy university*, 1948.
- Beránek – K. Beránek, *O počátcích pražské lékařské fakulty 1348–1622*, AUC–HUCP 9, 1968, fasc. 2, 44 sq.
- Bidlo, *Akty 1–2* – *Akty Jednoty bratrské 1–2*, ed. J. Bidlo, 1915–1923.
- Bidlo, *Čeští emigranti* – J. Bidlo, *Čeští emigranti v Polsku v době husitské a mnich Jeronym Pražský*, ČČM 69, 1895, 118 sq., 232 sq., 424 sq.
- Bitnar, *Anthologie* – V. Bitnar, *Anthologie středověké poesie svatováclavské*, 1929.
- Bitnar, *Jan z Jenštejna* – V. Bitnar, *Jan z Jenštejna*, 1938.
- Bitnar, *Svatováclavské hymny* – V. Bitnar, *Svatováclavské hymny Jana z Jenštejna*, ČKD 67(92) 1926, 148 sq.
- Bloomfield, *Incipits* – M.W. Bloomfield–B.G. Guyot, OP–D.R. Howard–Th.B. Kabealo, *Incipits of the Latin Works on the Virtues and Vices, 1100–1500 A.D.*, Cambridge, Mass. 1979.
- Boháček, *Einflüsse* – M. Boháček, *Einflüsse des römischen Rechts in Böhmen und Mähren, Ius Romanum Medii Aevi*, V–11, Mediolani 1975.
- Boháček, *Literatura* – M. Boháček, *Literatura středověkých právních škol v rukopisech kapitulní knihovny olomoucké*, 1960.
- Boháček, *Processus* – M. Boháček, *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem*, *Sborník akademiku V. Vojtíškovu k 75. narozeninám*, 1985, 5 sq.

- Brandmüller, *Fata libelli* – W. Brandmüller, *Fata libelli, Eine Hussitica-Handschrift aus Neapel*, *Annuaire Historiae Conciliorum* 11, 1979, 142 sq.
- Buchwald, *Leipziger Universitätspredigt* – G. Buchwald, *Die Leipziger Universitätspredigt in den ersten Jahrzehnten des Bestehens der Universität*, *Zeitschrift für Kirchengeschichte* 36, 1916, 65 sq.
- Buchwald, *Leipziger Universitätspredigten Friedrich* – G. Buchwald, *Leipziger Universitätspredigten zu Ehren Friedrichs des Streitbaren und seiner Familie (1420–1428)*, *Neues Archiv für Sächsische Geschichte und Altertumskunde* 35, 1914, 25 sq.
- CIB 2, 1–4 – *Codex iuris Bohemici*, ed. H. Jireček, 2, 1 (1896); 2, 2 (1870); 2, 3 (1889), 2, 4 (1898).
- COD – *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, Friburgi 1962.
- Chelčický, *Drobné spisy* – P. Chelčický, *Drobné spisy, O boji duchovním, O církvi, O trojiem lidu řeč, Replika proti Mikulášovi Biskupovi*, ed. E. Petrů, 1966.
- Chevalier, *Repertorium* 1–6 – U. Chevalier, *Repertorium hymnologicum*, 1–6, Louvain 1892–1920.
- Chytil, *Antikrist* – K. Chytil, *Antikrist v naukách a umění středověku a husitské antithese o Kristu a Antikristu*, 1918.
- Clareti Enigmata – *Clareti Enigmata, The Latin Riddles of Claret*, ed. F. Peachy, Berkeley–Los Angeles 1957.
- Cochlaeus – J. Cochlaeus, *Historiae Hussitarum libri duodecim*, 1549.
- CommViat – *Communio Viatorum*.
- ČAŠ – *Časopis archivní školy*.
- ČČF – *Český časopis filologický*.
- ČČH – *Český časopis historický*.
- ČČM – *Časopis Českého musea* (postea *Časopis Národního musea*).
- ČH – *Časopis historický*.
- ČKD – *Časopis katolického duchovenstva*.
- ČLid – *Český lid*.
- ČLit – *Česká literatura*.
- ČMF – *České museum filologické*.
- ČMM – *Časopis Matice moravské*.
- ČModFil – *Časopis pro moderní filologii*.
- ČMusFil – *České museum filologické*.
- ČSPSČ – *Časopis společnosti přátel starožitností českých*.
- ČSČH – *Československý časopis historický*.
- Černý, *Rozpravy Chelčického – Klasobraní po rukopisech 55, Rozpravy Chelčického v rkp. pařížském*, ed. K. Černý, LF 25, 1898.
- Čítanka – K.J. Obrátil, *Čítanka Petra Chelčického*, ed. F. Jilík, 1925.
- Čornej, *Rozhled* – P. Čornej, *Rozhled, názory a postoje husitské inteligence v zrcadle dějepisectví 15. století*, 1986.
- DAEM – *Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters*.
- DEV – *Dějiny exaktních věd v českých zemích do konce 19. století*, 1961.
- DLM – *VLex l(etc)*. – *Die deutsche Literatur des Mittelalters, Verfasserlexikon*, 1 etc., 1978 etc.
- Daňhelka, *HusP – Husitské písně*, ed. J. Daňhelka, 1952.
- Daňhelka, *HusSkladby – Husitské skladby Budyšínského rukopisu*, ed. J. Daňhelka, 1952.
- Denis – M. Denis, *Codices manuscripti theologici bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini aliarumque Occidentis linguarum*, I–II, Vindobonae 1793–1802.
- Dílo FP – *Dílo F. Palackého*, ed. J. Charvát, 1–5, 1941 (recte: 1945).
- Dobner, *Monumenta* 1–6 – G. Dobner, *Monumenta historica Bohemiae nusquam antehac edita*, 1–6, Pragae 1764–1785.
- Dobrovský, *Dějiny* – J. Dobrovský, *Dějiny české řeči a literatury (1792)*, transl. B. Jedlička, 1951.

- Dobrovský, *Geschichte* – J. Dobrovský, *Geschichte der böhmischen Sprache und älteren Literatur*, 1972.
- Dobrovský, *Geschichte* 1818 – J. Dobrovský, *Geschichte der böhmischen Sprache und älteren Literatur*, 1818.
- Dobrovský, *Korespondence* – J. Dobrovského *Korespondence* 4, Vzájemné listy J. Dobrovského a J. Ribaye z let 1783–1810, ed. A. Patera, 1913 (Sbírka pramenů ku poznání literárního života v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, II. Skupina, No. 18).
- Dobrovský, *Reise* – J. Dobrovský, *Literarische Nachrichten von einer auf Veranlassung der Böhmisches Gesellschaft der Wissenschaften im Jahre 1792 unternommenen Reise nach Schweden und Russland*, 1796.
- Dolch – W. Dolch, *Katalog der deutschen Handschriften der k. k. öffentlichen und Universitätsbibliothek zu Prag, I. Die Handschriften bis etwa zum 1550*, 1909.
- Dreves – Q.M. Dreves (ed.), *Die Hymnen Johans von Jenstein, Erzbischofs von Prag*, 1886.
- Dudík, *Forschungen* – B. Dudík, *Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte*, Brünn 1852.
- Dziewicki 1, 2 – J. Wicief, *Miscellanea philosophica*, ed. M.H. Dziewicki, London, 1 (1902), 2 (1905).
- Emler, LC VII cfr. LC I–X.
- Erben, *Hus* 1–3 – K.J. Erben (ed.), *Husovy spisy*, 1–3 (1865–1868).
- Erben, *Štítýn* – Tomáše Štítýného *Knížky šestery o obecných věcech křesťanských (Klementinský sborník)*, ed. K.J. Erben, 1852.
- Eršil–Pražák – J. Eršil – J. Pražák, *Archiv pražské metropolitní kapituly, 1. Katalog listin a listů (–1419)*, 1956.
- FČ – Filosofický časopis.
- FHB – Folia historica Bohemiae.
- FRA – Fontes rerum Austriacarum.
- FRB – Fontes rerum Bohemicarum.
- Feifalik, *Kirchenlied* – J. Feifalik, *Untersuchungen über altböhmisches Vers – und Reimkunst II, Die dreitheilige lyrische Strophe im Altböhmischen, Zweite Abhandlung, Das Kirchenlied insbesondere*, Sitzungsberichte der Österreichischen Akademie d. Wissenschaften Wien, 1862, 306 sq.
- Feifalik, *Leiche* – J. Feifalik, *Altčechische Leiche, Lieder und Sprüche*, Sitzungsberichte der phil. hist. Klasse der k. Akademie d. Wissenschaften in Wien 39, 1862, 627–745.
- Feifalik, *Studien* 5 – J. Feifalik, *Studien für Geschichte der altböhmisches Literatur* 5, Wien 1861.
- Fijałek, *Jakób z Paradyża* – J. Fijałek, *Mistrz Jakób z Paradyża i Uniwersytet Krakowski w okresie soboru bazylejskiego*, 1–2, Kraków 1900.
- Fijałek, *Studia* – J. Fijałek, *Studia do dziejów Uniwersytetu Krakowskiego i jego wydziału teologicznego w XV wieku*, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, ser. III, t. 14, 1899.
- Fikrle, *Kostnice* – J. Fikrle, *Čechové na koncilu kostnickém*, ČČH 9, 1903, 178 sq., 249 sq., 415 sq.
- Finke, *Acta* 1–4 – H. Finke, *Acta concilii Constantiensis*, Münster – Regensburg 1 (1896), 2 (1923), 3 (1926), 4 (1927).
- Flajšhans, *Budyšín* – V. Flajšhans, *Bohemika Gersdorfské knihovny v Budyšině*, ČČM 83, 1909, 133 sq.
- Flajšhans, *Hus* – V. Flajšhans, *Literární činnost M. Jana Husi*, 1900.
- Flajšhans, *KlarDruž* – V. Flajšhans (ed.), *Klaret a jeho družina*, 1–2, 1926–1928.
- Flajšhans, *Klaret* – V. Flajšhans, *Klaret*, LF 50, 1923, 232 sq.
- Flajšhans, *Pražští theologové* – V. Flajšhans, *Pražští theologové kolem r. 1400*, ČČM 79, 1905, 16 sq.
- Flajšhans, *Předchůdcové Husovi* 1904, 1905 – V. Flajšhans, *Předchůdcové Husovi*, VČA 13–14, 1904–1905 (157 sq., 437 sq.).

- Franz – A. Franz, *Der Magister Nicolaus Magni de Jawor*, Freiburg i. Br. 1898.
- GW – *Gesamtkatalog der Wiegendrucke*, hrsg. von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke, 1 sq., Leipzig 1925 sq.
- Gebauer, Štítý – J. Gebauer, *O životě a spisích Tomáše ze Štítého*, 1923.
- Gellner – G. Gellner, *Jan Černý a jiní lékaři čeští do konce doby jagellonské*, VKČSN, Tř. I., 1934.
- Gindely, *Dekrety* – A. Gindely, *Dekrety Jednoty bratrské I*, 1868.
- Gindely, *Geschichte* – A. Gindely, *Geschichte der böhmischen Brüder*, 1–2, 1857–1858.
- Gindely, *Quellen* – A. Gindely, *Quellen zur Geschichte der böhmischen Brüder*, 1859.
- Girgensohn, Pulkau – D. Girgensohn, *Peter v. Pulkau und die Wiedereinführung des Laienkelches*, Göttingen 1964.
- Goll, *Chelčický* – J. Goll, *Chelčický a Jednota v XV. století*, 1916.
- Goll, *Quellen* 1–2 – J. Goll, *Quellen und Untersuchungen zur Geschichte der Böhmischen Brüder*, 1–2, 1878–1882.
- HT – Husitský Tábor.
- HUF – Historia Unitatis Fratrum.
- Haasová – M. Haasová–Jelínková, *Správa a kancelář pražské university v první době jejího trvání*, 1948.
- Hain – L. Hain, *Repertorium bibliographicum in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad a. MD typis expressi ordine alphabetico recensentur*, 1–2, Stuttgartiae et Luteciae Parisiorum 1826–1838.
- Hanka, *Rozbor* 2 – V. Hanka, *Rozbor staročeské literatury* 2, Rozpravy KČSN 1843, 1845.
- Hanuš, *Dodavky* – I. J. Hanuš, *Dodavky a doplňky k Jungmannově Historii literatury české*, 1869–1871.
- Hanuš, *Malý výbor* – I. J. Hanuš, *Malý výbor ze staročeské literatury*, 1863.
- Hardt 1–6 – H. v. Hardt, *Magnum oecumenicum Constantiense concilium*, Frankfurt und Leipzig, 1698–1700.
- Herold–Mráz – V. Herold–M. Mráz, *K dialektice ideových zdrojů a společenského působení českého filosofického myšlení doby předhusitské*, FČ 24, 1976, 721 sq.
- Hikl, Štěpán z Dolan – R. Hikl, Štěpán z Dolan, *Práce oboru společenských věd Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 12, 1966.
- Hlaváček, *Bohemikale Literatur* – I. Hlaváček, *Bohemikale Literatur in den mittelalterlichen Bibliotheken des Auslandes*, Historica 13, 1966, 113 sq.
- Hlaváček, *Středověké soupisy* – I. Hlaváček, *Středověké soupisy knih a knihoven v českých zemích*, 1965.
- Hledíková, *Úřad* – Z. Hledíková, *Úřad generálních vikářů pražského arcibiskupa v době předhusitské*, 1971.
- Höfler 1–3. – K. Höfler, *Geschichtsschreiber der hussitischen Bewegung in Böhmen*, 1–3, Wien 1856–1866.
- Höfler, *Concilia* – K. Höfler, *Concilia Pragensia 1353–1413*, Prag 1862.
- Holinka, Jenek – R. Holinka, *K dějinám středověkého aristotelismu, Mistr Jenek z Prahy*, Řád 9, 1943, 72 sq.
- Hornowska. – M. Hornowska–H. Zdzitowiecka–Jasieńska, *Zbiory rękopiśmienne w Polsce średniowiecznej*, Warszawa 1947.
- HospB – Hospitalbibliothek.
- Hus, *Opera* 1558 – *Iohanniss Hus et Ieronymi Pragensis Opera et monumenta*, Norimbergae 1558.
- Hus, *Opera* 1715 – *Historia et monumenta Iohannis Hus ... recensita omnia iuxta antiquam anni MDLVIII editionem Norimbergensem*, Francofurti 1715.
- Hus, *Polemica* – *Iohannis Hus Polemica*, ed. J. Eršil, 1966.
- Hus, *Quodlibet* – *M. Iohannis Hus Quodlibet*, ed. B. Ryba, 1948.
- HusMan – *Husitské manifesty*, ed. A. Molnár, 1980 (1987²).

- Incunabula Hung.* – *Catalogus incunabulorum, quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur*, edd. G. Sajó et Er. Soltész, 1–2, Budapest 1970.
- Incunabula Pol.* – *Incunabula, quae in bibliothecis Poloniae asservantur*, moderante A. Kawecka-Gryczowa composuerunt M. Bohonos et E. Szandorowska, Wrocław 1970.
- JSH – Jihočeský sborník historický.
- Jakobson, Úvahy – R. Jakobson, *Úvahy o básnictví doby husitské*, SaS 2, 1936, 1–21.
- Jakubec, Dějiny – J. Jakubec, *Dějiny literatury české*, 1, 1929.
- Jastrebov, Etjudy 1 – N.V. Jastrebov, *Etjudy o Petrě Chelčickom i jeho vremeni* 1, 1908.
- Jedlička – *Spisy a projevy J. Dobrovského*, 7. *Dějiny české řeči a literatury*, ed. B. Jedlička 1936.
- Jireček, Hymnologie – J. Jireček, *Hymnologia Bohemica*, 1878.
- Jireček, Právnícký život – H. Jireček, *Právnícký život v Čechách a na Moravě*, 1903.
- Jireček, Rukověť 1–2 – J. Jireček, *Rukověť k dějinám literatury české*, 1–2, 1875–1876.
- Jireček, Životopisy – H. Jireček, *Životopisy některých právníků českomoravských ze 13. a 14. věku*, VKČSN 1898, No. 8.
- Jungmann, HLČ – J. Jungmann, *Historie literatury české*, 1849².
- KČSN – Královská česká společnost nauk.
- Kadlec, Bibel – J. Kadlec, *Die Bibel im mittelalterlichen Böhmen*, Archives d'histoire doctrinale et littéraire 31, 1964, 89 sq.
- Kadlec, Bibliothek – J. Kadlec, *Die Bibliothek des P. Prokop aus Kladrub*, MedBoh 2, 1969, 315 sq.
- Kadlec, Collectura – J. Kadlec, „Collectura“ M. Prokopa z Plzně, LF 80, 1957, 214 sq.
- Kadlec, HomWerke – J. Kadlec, *Die homiletischen Werke des Prager Magisters Nikolaus von Louny*, Augustiniana 23, 1973, 242 sq.
- Kadlec, Jenštejn – J. Kadlec, *L'oeuvre homilétique de Jean de Jenštejn*, Recherches de théologie ancienne et médiévale 30, 1963, 299 sq.
- Kadlec, Leben – J. Kadlec, *Leben und Schriften des Prager Magisters Adalbert Rankonis de Ericinio*, Münster 1971.
- Kadlec, Mařík – J. Kadlec, *Literární činnost M. Maříka Rvačky*, Pocta E. Urbánkové, 1979, 145 sq.
- Kadlec, Mistr Prokop – J. Kadlec, *Mistr Prokop z Kladrub*, AUC–HUCP 12, 1972, 91 sq.
- Kadlec, Mistr Vojtěch – J. Kadlec, *Mistr Vojtěch Raňkův z Ježova*, 1969.
- Kadlec, Neue Handschriften – J. Kadlec, *Neue Handschriften von Predigten, die im Konzil zu Konstanz vorgetragen wurden*, MedBoh 1, 1969, 113 sq.
- Kadlec, Řeholní studia – J. Kadlec, *Řeholní generální studia při Karlově universitě v době předhusitské*, AUC–HUCP 7, 1966, No. 2, 63 sq.
- Kadlec, ST – J. Kadlec, *Studien und Texte zum Leben und Wirken des Prager Magisters Andreas von Brod*, Münster 1982.
- Kaminsky, History – H. Kaminsky, *A History of the Hussite Revolution*, Berkeley and Los Angeles 1967.
- Kaňák, Milíč – M. Kaňák, *Milíč z Kroměříže*, 1975.
- Kejř, Deklarace – J. Kejř, *Deklarace pražské university z 10. března 1417 o přijímání pod obojí a její historické pozadí*, Sborník historický 8, 1961, 140 sq.
- Kejř, Disputace – J. Kejř, *Z disputací na pražské universitě v době Husově a husitské*, Sborník historický 7, 1960, 47 sq.
- Kejř, Husitské právnictví – J. Kejř, *Dvě studie o husitském právnictví*, Rozpravy ČSAV 64, 1954.
- Kejř, Husovy spisy – J. Kejř, *K rukopisnému zachování Husových spisů*, LF 81, 1958, 206 sq.
- Kejř, Jesenice – J. Kejř, *Husitský právník M. Jan z Jesenice*, 1965.
- Kejř, Kodex X E 24 – J. Kejř, *Quodlibetní kwestie kodexu UK X E 24*, LF 78, 1955, 216 sq.; LF 79, 1956, 63 sq., 228 sq.
- Kejř, Kvodlibetní disputace – J. Kejř, *Kvodlibetní disputace na pražské universitě*, 1971.
- Kejř, O některých spisech – J. Kejř, *O některých spisech M. Jana z Jesenice*, LF 86, 1963, 77 sq.

- Kejř, *Právnícké otázky* – J. Kejř, *Právnícké otázky Husova kvodlibetu*, PHS 5, 1959, 33 sq.
- Kejř, *Quaestionensammlung* – J. Kejř, *Eine Quaestionensammlung Prager Herkunft*, Folia diplomatica 1, Sborník prací k počtě 70. narozenin J. Šebánka, 1970, 149 sq.
- Kejř, *Quodlibet ProkKlad* – J. Kejř, *Quodlibet M. Prokopa z Kladruha z r. 1417*, AUC-PhH 2, Sborník k počtě V. Vojtíškovy, 1958, 27 sq.
- Kejř, *Sporné otázky* – J. Kejř, *Sporné otázky v bádání a Dekretu kutnohorském*, AUC-HUCP 3, 1962, 83 sq.
- Kejř, *Stát* – J. Kejř, *Stát, církev a společnost v disputacích na pražské universitě v době Husově a husitské*, 1964.
- Kejř, *Struktura* – J. Kejř, *Struktura a průběh disputace de Quolibet na pražské universitě*, AUC-HUCP 1, 1960, 17 sq.
- Kleineidam – E. Kleineidam, *Universitas studii Erfordensis*, 1–2, Leipzig 1964–1969.
- Knihopis – *Knihopis českých a slovenských tisků od doby nejstarší až do konce 18. století*, I, II, 1–8, 1925 sq.
- Konrád, *Dějiny* – K. Konrád, *Dějiny posvátného zpěvu staročeského*, 1–2, 1881–1893.
- Korolec, *Repertorium* – J.B. Korolec, *Repertorium commentariorum medii aevi in Aristotelem Latinorum quae in Bibliotheca olim Universitatis Pragensis nunc Státní knihovna ČSR vocata asservantur*, Wrocław 1977.
- Kos – M. Kos, *Codices aetatis mediae manu scripti qui in Slovenia reperiuntur*, Ljubljana 1931.
- KostJ – Kostnické jiskry.
- Koudelka, *Archivum* 23, 25–27 – V. Koudelka, *Zur Geschichte der böhmischen Dominikanerprovinz im Mittelalter*, ArchFrPraed 23, 1953; 25–27, 1955–1957.
- Kraus I – A. Kraus, *Husitství v literatuře, zejména německé*, 1, 1917.
- KřestRev – Křesťanská revue.
- Krofta, *Jastrebova Studie* – K. Krofta, N.V. Jastrebova Studie o Petru Chelčickém a jeho době, ČČH 15, 1909, 59–72, 152–172.
- Krofta, *Koranda* – K. Krofta, *O spisech Václava Korandy ml. z Nové Plzně*, LF 39, 1912, 122 sq., 215 sq.
- Kybal, *Hus* 1–3 – V. Kybal, *Učení M. Jana Husi*, 1–3, 1926–1931.
- Kybal, *M. Matěj* – V. Kybal, *M. Matěj z Janova a M. Jakoubek ze Stříbra*, 1905.
- Kybal, *Regulae* 1–5 – V. Kybal (ed.), *Regulae Veteris et Novi Testamenti Mathiae de Janow* (t. 1–4) ed. V. Kybal; t. 5 edd. V. Kybal et O. Odložilík, Oeniponte 1908–1926).
- LC I–X – *Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidioecesim I–X*, edd. F.A. Tinkl–J. Emler, 1865–1889.
- LF – Listy filologické.
- Lexikon ČesLit* 1 (LČesLit) – *Lexikon české literatury, Osobnosti – Díla – Instituce*, 1, 1985.
- Libri erect.* 1–6 – *Libri erectionum archidioecesis Pragensis saeculo XIV et XV*, 1–6, edd. C. Borový–A. Podlaha, 1875–1927.
- Listář* 1 – *Listář a listinář Oldřicha z Rožmberka*, ed. B. Rynešová, 1, 1929.
- Lohr 26 (1970), 27 (1971), 28 (1972), 29 (1973) – Ch.H. Lohr, *Medieval Latin Aristotle Commentaries Authors*, Traditio 26–29, 1970–1973.
- Loserth, *Beiträge* 1, 2, 4, 5 – J. Loserth, *Beiträge zur Geschichte der hussitischen Bewegung*, AÖG 55, 1877, 265 sq.; AÖG 57, 1879, 203 sq.; AÖG 75, 1889, 287 sq.; AÖG 82, 1896.
- Loserth, *Bemerkungen* – J. Loserth, *Bemerkungen zu den Werken des Karthäuserpriors Stephan von Dolan*, ZVGMSch 28, 1926, fasc. 2, 23 sq.
- Loserth, *Hus und Wiclif* – J. Loserth, *Hus und Wiclif*, (Prag 1884), München–Berlin 1925².
- Loserth, *MVGDB* 1887 – J. Loserth, *Urkunden und Traktate betreffend die Verbreitung des Wiclifismus in Böhmen*, MVGDB 25, 1887, 329 sq.
- Loserth, *Simon de Tissnow* – J. Loserth, *Simon de Tissnow*, MVGDB 26, 1888, 221 sq.
- Loserth, *Versuche* – J. Loserth, *Über die Versuche wiclif-husitische Lehren nach Österreich, Polen, Ungarn und Croatien zu verpflanzen*, MVGDB 24, 1886, 97 sq.

- Loserth, *Widersacher* – J. Loserth, *Die literarischen Widersacher des Hus in Mähren*, ZVGMSch 1, 1897, fasc. 1, 1 sq.
- Loskot, *Milíč* – Fr. Loskot, *Milíč z Kroměříže, otec české reformace*, 1911.
- Lupáč – P. Lupáč, *Rerum Boemicorum Ephemeris*, Pragae 1584.
- MIÖG – Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung.
- MSZHF – Materiały i Studia Zakładu Historii Filozofii.
- MUP 1–4 – *Monumenta Historica Universitatis Carolo-Ferdinandae Pragensis* 1–4 (i. e. I, 1–2, II, III), 1830–1834.
- MVGDB – Mitteilungen des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen.
- Macek, *Bojovníci* – J. Macek, *Ktož jsú boží bojovníci*, 1951.
- Macek, *Prokop Veliký* – J. Macek, *Prokop Veliký*, 1953.
- Macek, *Tábor* 1–2 – J. Macek, *Tábor v husitském revolučním hnutí*, 1952–1955.
- Machek, *Příspěvky* – V. Machek, *Příspěvky k výkladům klaretovských slov*, LF 70, 1946, 154 sq.
- Mansi – *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, ed. novissima ab Patre Mansi curata, 1 sq., Venetiis (supplementum Parisiis), 1759–1927.
- Manuálník* – *Manuálník M. Václava Korandy*, ed. J. Truhlář, 1888.
- Markowski, *Buridanica* – M. Markowski, *Buridanica quae in codicibus manu scriptis bibliothecarum Monacensium asservantur*, Wrocław 1981.
- Martène–Durand – *Veterum Scriptorum et manuscriptorum ecclesiasticorum et dogmaticorum amplissima collectio*, edd. E. Martène–U. Durand, 1–9, 1724–1733.
- MedBoh – *Mediaevalia Bohemica*.
- MedPhilPol – *Mediaevalia Philosophica Polonorum*.
- Menčík, *Rozmanitosti* 1–2 – F. Menčík, *Rozmanitosti*, 1. *Příspěvky k dějinám starší české literatury*, 1880; 2. *Prešpurský slovník*, 1892.
- Menší spisy* 1–2 – P. Chelčický, *Menší spisy*, ed. J. Karásek, 1–2, 1891–1892.
- Míka, *Chelčický* – A. Míka, *Petr Chelčický, Duchovní otec Jednoty bratrské*, 1958.
- MonConc – *Monumenta conciliorum generalium saeculi XV*, 1 sq., Vindobonae 1857–1895.
- Müller 1–3 – J.Th. Müller, *Geschichte der Böhmischen Brüder*, 1–3, 1922–1931.
- Müller–Bartoš – J.Th. Müller–F.M. Bartoš, *Dějiny Jednoty bratrské* 1, 1923.
- NábR – *Náboženská revue*.
- Nejedlý 1–6 – Z. Nejedlý, *Dějiny husitského zpěvu*, 1–6, 1954–1956².
- Nejedlý, *Prameny* – Z. Nejedlý, *Prameny k synodám strany pražské a tábořské (vznik husitské konfese) v letech 1441–1444*, 1900.
- Neumann, *Prameny* – A. Neumann, *Prameny k dějinám duchovenstva v době předhusitské a Husově*, Olomouc 1926.
- Neumann, *Pravidla* – A. Neumann, *Pravidla duchovního života pro arcibiskupa Jana z Jenštejna*, Hlídka 51, 1934, 49 sq.
- Neumann, *Předhusitské kláštery* – A. Neumann, *Předhusitské kláštery a veřejné blaho*, 1939.
- Neumann, *Studie* 1 – A. Neumann, *Studie o době předhusitské*, 1. *Obrana řeholí ke studenstvu*, Hlídka 50, 1933, 365 sq.
- Neumann, *Studie a texty* – A. Neumann, *Studie a texty k náboženským dějinám českým*, 3–6, 1923–1930.
- Novotný, *Hus* 1–2 – V. Novotný, *M. Jan Hus* 1–2, 1919–1921.
- Novotný, *Korespondence* – M. Jana Husi *Korespondence a dokumenty*, ed. V. Novotný, 1920.
- Novotný, *Náboženské hnutí* – V. Novotný, *Náboženské hnutí české v 14. a 15. století*, 1915.
- Nuhlíček – J. Nuhlíček, *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských*, 1940.
- OSN – *Ottův slovník naučný*.
- OSN ND – *Ottův slovník naučný nové doby*.
- Odložilík, *Husitství* – O. Odložilík, *Z počátků husitství na Moravě, Šimon z Tišnova a Jan Vavřincův z Račic*, ČMM 49, 1925, 1 sq.
- Odložilík, *Štěpán* – O. Odložilík, *M. Štěpán z Kolína*, 1924.

- Ott, *Eindringen* – E. Ott, *Das Eindringen des kanonischen Rechts, seine Lehre und wissenschaftliche Pflege in Böhmen u. Mähren während des Mittelalters*, Zeitschrift für Rechtsgeschichte, kanonistische Abteilung III, 1913, 1 sq.
- Ott, *Rezeptionsgeschichte* – E. Ott, *Beiträge zur Rezeptionsgeschichte des römisch-canonischen Prozesses in den böhmischen Ländern*, Leipzig 1879.
- PA – Památky archeologické.
- PHS – Právně historické studie.
- Palacký 1–5 – F. Palacký, *Dějiny národa českého*,³ 1876–1878.
- Palacký, *Documenta* – F. Palacký, *Documenta M. Ioannis Hus vitam, doctrinam, causam in Constantiensi concilio actam et controversias de religione in Bohemia annis 1403–1418 motas illustrantia*, 1869.
- Palacký, *Drobné spisy* 1–3 – F. Palacký, *Spisy drobné*, edd. B. Rieger et V.J. Nováček, 1899–1902.
- Palacký, *Formelbücher* – F. Palacký, *Über Formelbücher in Bezug auf böhmische Geschichte*, 1–2, Abhandlungen der königlichen böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, V. Folge 2. und 5. Band, 1842–1847.
- Palacký, UB Poděbrad – *Urkundliche Beiträge zur Geschichte Georgs v. Poděbrad*, ed. F. Palacký, 1860.
- Palacký, UB 1 – F. Palacký, *Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges vom J. 1419 an*, 1. 1873.
- Palacký, UB 2 – *Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges vom J. 1419 an*, 2, 1873 (Osnabrück 1966²).
- Palacký, *Vorläufer* – F. Palacký, *Vorläufer des Hussitentums*, 1846.
- Palacký, *Würdigung* – F. Palacký, *Würdigung der alten böhmischen Geschichtsschreiber*, 1830.
- Pal'mov – J. Pal'mov, *Braňa češskije v svoich konfessijach I*, 1–2, 1904.
- Pekař, *Žižka* 1–4 – J. Pekař, *Žižka a jeho doba*, 1–4, 1927–1933.
- Petrů, *Chelčický* – E. Petrů, *Soupis díla Petra Chelčického a literatury o něm*, 1957.
- Petrů, *Řeč o šelmě* – E. Petrů, *Petra Chelčického Řeč o šelmě a obrazu jejím*, Diss. Olomouc 1952.
- Pez, *Bibliotheca ascetica* 4 – B. Pez, *Bibliotheca ascetica antiquo-nova*, 2, 4, Ratisbonae 1723, 1724.
- Pez, *Thesaurus* – B. Pez, *Thesaurus anecdotorum novissimus*, Augustae Vindelicorum et Graecii, 1–6, 1721–1729.
- Plocek, *Catalogus* – V. Plocek, *Catalogus codicum notis musicis instructorum qui in Bibliotheca publica rei publicae Bohemicae socialisticae in Bibliotheca Universitatis Pragensis servantur*, 1–2, 1973.
- Podlaha, *Series* – A. Podlaha, *Series praepositorum, decanorum ... et canonicorum metropolitaneae ecclesiae Pragensis*, 1–4, 1912–1931.
- Podlaha-Patera, *Soupis* – A. Patera–A. Podlaha, *Soupis rukopisů knihovny metropolitní kapituly pražské*, 1–2, 1910–1922.
- Polc – J. Polc, *De origine festi Visitationis Beatae Mariae Virginis*, Roma 1967.
- Polonica – J. Wolny–M. Markowski–Z. Kuksiewicz, *Polonica w średniowiecznych rękopisach bibliotek monachijskich*, Wrocław 1969.
- Potthast, *Repertorium* – *Repertorium fontium historiae Medii Aevi primum ab August Potthast digestum*, 1 sq., Romae 1962 sq.
- Prochaska, *Miscellaneen* 1, 2 – F.F. Prochaska, *Miscellaneen der böhmischen und mährischen Literatur seltener Werke und verschiedener Handschriften* 1, 1784; 2, 1785.
- Prokeš, *Prokop z Plzně* – J. Prokeš, *M. Prokop z Plzně*, 1927.
- Ransdorf – M. Ransdorf, *Kapitoly z geneze husitské ideologie*, Praha 1986.
- RefSb – Reformační sborník.
- RepFont MAEvi 1 etc. – *Repertorium fontium medii aevi 1 etc.*, 1962 etc.
- Rose – V. Rose–F. Schillmann, *Verzeichnis der lateinischen Handschriften der königlichen Bibliothek zu Berlin*, Berlin 1893–1919.
- Rozbor 2 – vide: Hanka, *Rozbor* 2

- Rozbor 1841–1842, 1843 – *Rozbor staročeské literatury*, in: Rozpravy KČSN 1841–1842, 1843.
- Rozpravy ČA – Rozpravy České akademie věd a umění.
- Rozpravy KČSN – Rozpravy královské české společnosti nauk (etiam: *Pojednání ...*; cfr. *Abhandlungen ...*).
- Ryba, *Nové jméno* – B. Ryba, *Nové jméno Mistra Klareta*, VKČSN 1943, No. 5.
- Ryba, *Nové výklady* – B. Ryba, *Nové výklady o Klaretovi*, ČČF 2, 1943–1944, 57 sq., 220 sq.
- Ryba, *Promoční promluvy* – B. Ryba (ed.), *Promoční promluvy mistrů ... Mikuláše z Litomyšle a Jana z Mýta*, 1948.
- Ryšánek, *Chelčický* – F. Ryšánek, *Petra Chelčického „O jistém a nejistém očišci“ a „O zlých kněžích“ s obranou Markoltovou*, in: *Slovanský sborník prof. F. Pastrnkovi*, ed. M. Weingart, 1923, 273 sq.
- Ryšánek, *Sborník* – *Tomáš ze Štítého*, Sborník Vyšehradský, 1. (text), ed. F. Ryšánek, 1960; 2. (slovník), edd. F. Ryšánek–J. Daňhelka, 1969.
- SDPVT – Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky.
- SLSp – Slovník latinských spisovatelů, 1984.
- SPFFBU – Sborník prací Filosofické fakulty Brněnské university.
- SaS – Slovo a slovesnost.
- Sb. d. Bayer. Akad. d. Wiss. cfr. Sb. kgl. Bayer. Akad.
- Sb. Böhm. Akad. (Sitzungsberichte d. königlichen Böhmischen Akademie der Wissenschaften) cfr. VKČSN.
- Sb. kgl. Bayer. Akad. – Sitzungsberichte königlicher Bayerischen Akademie der Wissenschaften.
- Sb. Wien – Sitzungsberichte der philosophisch-historischen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien.
- SborArchPr – Sborník Archivu hlavního města Prahy.
- SborFil – Sborník filologický.
- SborHist – Sborník historický.
- SborHistKr – Sborník historického kroužku.
- Sbor VPŠ Olomouc – Sborník Vyšší pedagogické školy v Olomouci.
- Schmidtová, *Bohemika Vratislav* – A. Schmidtová (Vidmanová), *Z bohemik vratislavské Univerzitní knihovny*, LF 83, 1960, 100 sq.
- Schneyer, *Konstanzer Konzilpredigten* 1965 – J.B. Schneyer, *Konstanzer Konzilpredigten*, Zeitschrift für die Geschichte des Oberrheins 113, 1965, 361 sq.
- Schneyer, *Rep. 1–9* – J.B. Schneyer, *Repertorium der lateinischen Sermones des Mittelalters für die Zeit von 1150–1350*, 1–9, Münster 1969–1980.
- Schneyer, *Wegweiser* – J.B. Schneyer, *Wegweiser zu lateinischen Predigten des Mittelalters*, München 1965.
- Schulte 2 – J.F. Schulte, *Die canonistischen Handschriften der Bibliotheken in Prag*, Abhandlungen d. königl. böhm. Ges. der Wiss., Folge 6, No. 2, 1869.
- ScriptRerBoh 1 (1783), 2 (1784), 3 (1829) – *Scriptores rerum Bohemicarum e bibliotheca ecclesiae metropolitanae Pragensis*, edd. F.M. Pelzel et J. Dobrovský, 1–3 (1783–1929).
- Sedlák, *Eucharistické traktáty* – J. Sedlák, *Eucharistické traktáty Stanislava ze Znojma*, Hlídka 23, 1906, 6 sq., 186 sq., 287 sq., 357 sq.
- Sedlák, *Hus* – J. Sedlák, *M. Jan Hus*, 1915.
- Sedlák, *Několik textů* – J. Sedlák, *Několik textů z doby husitské*, 1912–1913.
- Sedlák, *Počátkové* 1911, 1912, 1913 – J. Sedlák, *Počátkové kalicha*, ČKD 52, 1911, 97 sq.; 52, 1912, 54, 1913, 226 sq.
- Sedlák, *Počátkové* 1914 – J. Sedlák, *Počátkové kalicha*, ČKD 55, 1914, 115 sq.
- Sedlák, *Studie a texty* 1–3 – J. Sedlák, *Studie a texty k náboženským dějinám českým*, 1 (1914), 2 (1915), 3 (1923).
- Sedlák, *Traktáty* – J. Sedlák, *Eucharistické traktáty táborské*, 1918.
- Seibt, *Hussitica* – F. Seibt, *Hussitica, Zur Struktur einer Revolution*, Köln 1965.
- Sitzungsberichte KBGW cfr. VKČSN.

- Smolík, *Matematikové* – J. Smolík, *Matematikové v Čechách od založení university až do počátku tohoto století*, 1. 1348–1622, Živa 12, 1864, 13 sq., 140 sq., 193 sq., 308 sq.
- Sousedík, Stanislaus v. Znaim – St. Sousedík, Stanislaus v. Znaim († 1414), *Eine Lebensgeschichte*, MedPhPol 17, 1973, 37 sq.
- Spunar, LitČ – P. Spunar, *Literární činnost utrakvistů doby poděbradské a jagellonské*, in: *Acta reformationem Bohemicam illustrantia* 3, 1978, 165–269.
- Spunar, *Kurzgefasste Nachrichten* 4, 5 – P. Spunar, *Kurzgefasste Nachrichten aus Handschriften und über Handschriften*, 4. *Bohemika in den Klosterbibliotheken in Krakau*, MedBoh 3, 1970, 279 sq.; 5. *Von den mittelalterlichen Handschriften aus Gnesen, Thorn, Stetin und Lund*, MedBoh 4, 1974, 125 sq.
- Spunar, Pelplin – P. Spunar, *Bohemika v Pelplině*, LF 93, 1970, 289 sq.
- Spunar, Poznaň – P. Spunar, *Středověká bohemika v arcidiecézním archivu v Poznani*, Sborník Národního musea, C, 16, 1971, No. 2, 153 sq.
- Spunar, Rep 1 – P. Spunar, *Repertorium auctorum Bohemorum protractum idearum post universitatem Pragensem conditam illustrans*, 1, 1985.
- Spunar, Sandoměř a Lublin – P. Spunar, *Středověká rukopisná bohemika v Sandoměři a Lublinu*, LF 96, 1973, 170 sq.
- Spunar, Ungarn – P. Spunar, *Einige mittelalterliche Bohemika in Ungarn*, Zborník Filozofické fakulty Univerzity Komenského, Graecolatina et Orientalia 5, 1973, 175 sq.
- Spunar, Verse – P. Spunar, *Antihussitische Verse aus Schlesien*, in: *Festgabe A. Bruckner*, 1974, 189–200.
- Stammler–Langosch – W. Stammler–K. Langosch, *Die deutsche Literatur des Mittelalters, Verfasserlexikon*, 1–5, Berlin 1933–1955.
- Stegmüller, RB – Fr. Stegmüller, *Repertorium biblicum medii aevi*, 1–7, Matriti 1950–1961.
- Stegmüller, RCSPL – F. Stegmüller, *Repertorium Commentariorum in Sentencias Petri Lombardi*, 1 (1947) sq.
- StR – Studie o rukopisech.
- StrahK – Strahovská knihovna.
- Sudhoff, Archiv 2–4, 7, 9 – K. Sudhoff, *Pestschriften aus den ersten 150 Jahren nach der Epidemie des „schwarzen“ Todes 1348*, Archiv für Geschichte der Medizin 2, 1909, 379; 3, 1910, 141 sq.; 4, 1911, 190 sq., 389 sq.; 7, 1914, 57 sq., 9, 1916.
- Svejkovský, *Veršované skladby* – F. Svejkovský (ed.), *Veršované skladby doby husitské*, 1963.
- Svoboda 1–7 – M. Jana Husi *Sebrané spisy*, 1–7, ed. M. Svoboda, 1904.
- Šimek, *Štítýn – Tomáš ze Štítého*, *Knížky o hře šachové a jiné*, ed. F. Šimek, 1956.
- Škarka, *Domaslav* – A. Škarka, *Dominikán Domaslav a čeští hymnografové jeho směru*, VKČSN, tř. fil.-hist.-fil., 6, 1950.
- Škarka, *Nové kapitoly* – A. Škarka, *Nové kapitoly ze staré české hymnologie*, Sborník filologický III, tř. 12–13, 1940–1946.
- Šmahel, *Humanismus* – F. Šmahel, *Humanismus v době poděbradské*, in: *Rozpravy Československé akademie věd* 73, 1963, series SV.
- Šmahel, *Mistři* – F. Šmahel, *Mistři a studenti pražské lékařské fakulty od roku 1419*, AUC–HUCP 20–2, 1980, 35–68.
- Šmahel, *Verzeichnis* – F. Šmahel, *Verzeichnis der Quellen zum Prager Universalienstreit 1348–1500*, MedPhilPol 25, 1980, 5 sq.
- Tabulae – *Tabulae codicum manuscriptorum praeter Graecos et Orientales in Bibliotheca Palatina Vindobonensi asservatorum*, 1–11, 1864–1912.
- Tadra, *Kanceláře a písaři* – F. Tadra, *Kanceláře a písaři v zemích českých*, Rozpravy ČA 1, 1892.
- Tadra, *Kulturní styky* – F. Tadra, *Kulturní styky Čech s cizinou až do válek husitských*, VKČSN 8, 1897.
- ThEv – Theologia evangelica.
- Thorndike–Kibre – L. Thorndike–P. Kibre, *A Catalogus of incipits of mediaeval scientific writings in Latin*, Cambridge Mass. 1963.

- ThpřilKřestRev – Theologická příloha Křesťanské revue.
- Tomek 1–12 – W.W. Tomek, *Dějepis města Prahy*, 1–12, 1855–1901.
- Tres sermones – Iohannis Milicii de Cremsir Tres sermones synodales, edd. V. Herold–M. Mráz, 1974.
- Trudy GPB – Trudy Gosudarstvennoj Publičnoj Biblioteki.
- Truhlář, Cat. – J. Truhlář, *Catalogus codicum manu scriptorum Latinorum qui in c. r. bibliotheca publica atque Universitatis Pragensis asservantur* 1–2, 1905–1906.
- Truhlář, Humanismus – A. Truhlář, *Humanismus a humanisté v Čechách za krále Vladislava II.*, 1894.
- Truhlář, Paběrky 1898 – J. Truhlář, *Paběrky z rukopisů klementinských*, VČA 7, 1898, 45 sq., 209 sq., 271 sq., 521 sq., 660 sq.
- Truhlář, Paběrky 1899 – J. Truhlář, *Paběrky z rukopisů klementinských*, VČA 8, 1899.
- Truhlář, Paběrky 1900 – J. Truhlář, *Paběrky z rukopisů klementinských*, VČA 9, 1900, 148 sq., 243 sq., 293 sq., 353 sq., 413 sq., 470 sq., 566 sq., 624 sq.
- Truhlář, Paběrky 1901 – J. Truhlář, *Paběrky z rukopisů klementinských*, VČA 10, 1901, 46 sq., 99 sq., 197 sq.
- Truhlář, Paběrky 1904 – J. Truhlář, *Paběrky z rukopisů klementinských*, ČČH 10, 1904, 201 sq.
- Truhlář, Počátky – J. Truhlář, *Počátky humanismu v Čechách*, 1892.
- Tříška, LČ – J. Tříška, *Literární činnost předhusitské university*, 1967.
- Tříška, Nová literatura – J. Tříška, „Nová literatura“ doby Karlovy a Václavovy, *Sborník historický* 10, 1962, 33 sq.
- Tříška, Příspěvky 1–3 – J. Tříška, *Příspěvky k středověké literární universitě*, AUC–HUCP 9, 1968, fasc. 1, 7 sq.; 2., AUC–HUCP 9, 1968, fasc. 2, 5 sq.; 3., AUC–HUCP 10, 1969, 7 sq.
- Tříška, RS – J. Tříška, *Retorický styl a pražská univerzitní literatura ve středověku*, 1975.
- Tříška, Sententarii – J. Tříška, *Sententarii Pragenses*, *MedPhilPol* 13, 1968, 100 sq.
- Tříška, Soupisy – J. Tříška, *Soupisy rukopisných textů (Maďarsko, NDR)*, AUC–HUCP 14, 1974, 161 sq.
- Tříška, StPram – J. Tříška, *Studie a prameny k rétorice a k univerzitní literatuře*, 1972.
- Tříška, StPUL – J. Tříška, *Starší pražská univerzitní literatura a karlovská tradice*, 1978.
- Tříška, StředPražUT – J. Tříška, *Středověké pražské univerzitní texty*, AUC–HUCP 11, 1971, 32 sq.
- Tříška, ŠkolNotS – J. Tříška, *Školské a notářské skladby, pozvání, rady a listiny*, AUC–HUCP 13, 1973, 7 sq.
- Tříška, Výbor – J. Tříška, *Výbor ze starší pražské univerzitní literatury*, 1977.
- Tříška, ŽivSlov – J. Tříška, *Životopisný slovník předhusitské pražské university 1348–1409*, 1981.
- Urbánek – R. Urbánek, *Věk poděbradský* 1–3, 1915–1930.
- Urbánek, Mařík Rvačka – R. Urbánek, *Mařík Rvačka jako protihusitský satirik*, ČSPSČ 63, 1955.
- Urbánek, Satirická skládání – R. Urbánek, *Satirická skládání Budyšínského rukopisu M. Vavřince z Březové z r. 1420 v rámci ostatní jeho činnosti literární*, VKČSN, tř. fil.-hist.-fil., 1951, No. 3.
- Urbánek 4 – R. Urbánek, *Věk poděbradský* 4, *Čechy za králování Jiříka z Poděbrad, Léta 1460–1464*, 1962.
- Urbánková, Rukopisy – E. Urbánková, *Rukopisy a vzácné tisky pražské Univerzitní knihovny*, 1957.
- Urbánková, Zbytky – E. Urbánková, *Zbytky knihovny snad M. Jana Šindela v Univerzitní knihovně, Ročenka Univerzitní knihovny v Praze 1960–1961*, 1962.
- VČA – Věstník České akademie věd a umění.
- VKČSN – Věstník královské české společnosti nauk (etiam: Zprávy ze zasedání královské české společnosti nauk).
- Vetter, Dějiny – Q. Vetter, *Dějiny matematických věd v českých zemích od založení university v r. 1348 až do r. 1620*, SDPVT 4, 1958, 80 sq.
- Vetter, Šest století – Q. Vetter, *Šest století matematického a astronomického učení na universitě Karlově v Praze*, VKČSN 1952, No. 14.

- Vidmanová, Mníšek – A. Vidmanová, *Husův přívrženec Mikuláš Mníšek*, HusTáb 3, 1980, 51–66.
- Vidmanová, Prolegomena – A. Vidmanová, *Prolegomena k latinským spisům Mistra Klareta*, LF 101, 1978, 193 sq.
- Vilikovský, LPČ – J. Vilikovský, *Latinská poesie v středověkých Čechách*, 4, Bratislava 1930, 87 sq.
- Vilikovský, *Latinská poesie* – J. Vilikovský, *Latinská poesie žakovská v Čechách*, Sborník Filozofické fakulty Komenského univerzity v Bratislavě 8, 1932, No. 61, 2.
- Vilikovský, *Lyrika* – J. Vilikovský, *Staročeská lyrika*, 1940.
- Vilikovský, *Písemnictví* – J. Vilikovský, *Písemnictví českého středověku*, ed. A. Škarka, 1948.
- Vilikovský, *Próza* – J. Vilikovský (ed.), *Próza z doby Karlovy*, 1938 (resp. 1948²).
- Vinař – J. Vinař, *Obrazy z minulosti českého lékařství*, 1959.
- Vlček, *Dějiny*² – J. Vlček, *Dějiny české literatury*, ed. F. Svejkský, 1–3, 1960².
- Vojtová – M. Vojtová a kol., *Dějiny československého lékařství*, 1, 1970.
- Vooght, *Hérésie* – P. de Vooght, *L'hérésie de Jean Hus*, Louvain 1960 (1975²).
- Vooght, *Hussiana* – P. de Vooght, *Hussiana*, Louvain 1960.
- Vooght, *Jacobellus* – P. de Vooght, *Jacobellus de Stříbro* (†1429), premier théologien du hussitisme, Louvain 1972.
- Vrřátko, *Štítný* – *Thómy ze Štítného Knihy naučení křesťanského*, ed. J. Vrřátko, 1873.
- Výbor Akad. 1, 2–1, 2–2 – *Výbor z české literatury od počátků po dobu Husovu*, 1957; *Výbor z české literatury doby husitské*, 1, 1963; 2, 1964.
- Výbor Mat. 1–2 – *Výbor z literatury české*, 1–2, 1845–1868.
- Vydra – B. Vydra, *Polská středověká literatura kazatelská a její vztahy ke kazatelské literatuře české*, VKČSN 1927, No. 2, 1 sq.
- Walther, *Carmina* – H. Walther, *Initia carminum ac versuum medii aevi posterioris Latinorum*, 1959.
- Weltsch – R.E. Weltsch, *Archbishop John of Jenstein (1348–1400)*, Papalism, Humanism and Reform in Pre-Hussite Prague, The Hague–Paris 1968.
- Wesselski, *Klaret* – A. Wesselski, *Klaret und sein Glossator*, Brünn 1936.
- Winter, *Frühhumanismus* – Ed. Winter, *Frühhumanismus*, Berlin 1964.
- ZDPH – Zeitschrift für deutsche Philologie.
- ZJKF – Zprávy Jednoty klasických filologů.
- ZSIPhil – Zeitschrift für slavische Philologie.
- ZVGMSch – Zeitschrift des Vereins für Geschichte Mährens und Schlesiens.
- Zelený, *Quaestiunculae* – J. Zelený, *The Quaestiunculae of Stephan of Roudnice*, Apollinaris 38 1965 (separatum).
- Zelený–Kadlec, *Učitelé* – R. Zelený–J. Kadlec, *Učitelé právnické university pražské v době předhusitské (1349–1419)*, AUC–HUCP 18, 1978, 61 sq.
- Zíbrt – Č. Zíbrt, *Bibliografie české historie*, 1–5, 1910–1912.
- Zinner, *Verzeichnis* – E. Zinner, *Verzeichnis der astronomischen Handschriften des deutschen Kulturgebiets*, München 1925.
- Zumkeller, *Manuskripte* – A. Zumkeller, *Manuskripte von Werken der Autoren der Augustiner-Eremitenordens in mitteleuropäischen Bibliotheken*, Würzburg 1966.

ABBREVIATIONES ET SIGLA

a.	— annus
a. m.	— alia manu
BMV	— Beata Maria Virgo
b m.	— bez místa (sine loco)
b r.	— bez roku (sine anno)
b t.	— bez tiskaře (sine typographo)
bac.	— baccalarius
Boh.	— Bohemia, Bohemus, Bohemiensis
cca	— circa
cfr.	— confer
Chr (Cr)	— Christus
Crac.	— Cracovia, Cracoviensis
d.	— dictus
def.	— defectus
dim.	— dimidium
e. gr.	— exempli gratia
eccl.	— ecclesia
ed., edd.	— editio, edidit, ediderunt
ep.	— epistola
etc.	— et cetera
ex.	— exeunte
f.	— folio
facult. art.	— facultas artis
ibid.	— ibidem
id.	— idem
in.	— ineunte
inf.	— infernus, infra, inferior
i. e.	— id est
jun.	— iunior
lit.	— litteratura
membr.	— membranaceus
metrop.	— metropolitani
mgr art.	— magister artis
Mor.	— Moravia, Moravus, Moraviensis
ms. mss.	— manuscriptum, manuscripta
MS	— manuscriptus
MSS	— manuscripti
No., Nos.	— numerus, numeri
OESA	— Ordo Eremitarum S. Augustini

OFM	—	Ordo Fratrum Minorum
OP	—	Ordo Praedicatorum
o.	—	ordo
PS	—	post scriptum
p., pp.	—	pagina, paginae
phot.	—	imagines photographicae
Pol.	—	Polonia, Polonus
Prag.	—	Praga, Pragensis
prof.	—	professor
red.	—	redegit, redactio
S.	—	sanctus
S. J.	—	Societas Iesu
sup.	—	super, superior
s.	—	saeculum
s. a.	—	sine anno
s. l.	—	sine loco
s. s.	—	sine signatura
s. t.	—	sine typographo
sec. dim.	—	secundum dimidium
sq.	—	sequens, sequentes
tab.	—	tabula
teg.	—	tegumentum
theol.	—	theologia
tom.	—	tomus
tract.	—	tractatus
transl.	—	translatio, translationes
Univ.	—	Universitas
v.	—	vide
v. s.	—	vide supra
vv.	—	versus
vol.	—	volumen
△	—	initium operis
▽	—	dies in operibus ascriptus
///	—	initium vel finis deest

A. OPERA AD RES PUBLICAS COMMUTANDAS SPECTANTIA

AUCTORES

AUCTORES RERUM NOVARUM CUPIDI

REPERTORIUM

II

OPERA BELLORUM TEMPORE HUSSITICORUM COMPOSITA

(cca 1420–1434)

WENCESLAUS KORANDA SENIOR – VÁCLAV KORANDA STARŠÍ

Pravdivost Písmenstva (Sive Pisma Písmi), defensio medievalis et gloriose uberior, sagaxior Dobrovodnanus, propagator opinionis de immutabilitate fidei mundi et salvator Christi amantem traxit in Thabor (Tabor) et Zatec (Zatec) usque ad annum 1452. Radici sunt a rege Georgio de Podiebrad hereticis et levi tempore morte multum est.

Lat. J. 311042, *Pravdivost Písmenstva* (Sive Pisma Písmi), 15. – Hejč. 117 1–2 (památka).
 Havr. 117, 118 1–2 (památka). – Mač. 117, 118 1–2 (památka). – V. M. Havr. 117, 118 1–2 (památka).
 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka).
 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka). – 117, 118 1–2 (památka).

Vita et gesta Wenceslai Korandae senioris

et epistola M. Crutani de Prachau (ed. Palouček, *Harmonia* 611, etc. *Agnes*, 1. No. 349).

1) *Život královského lidu z Prachau* (ed. R. Václavský, M. Jan. a Prachau a Život královského lidu z Prachau, ČKD 1, 1963, 420; Mač. 117, 118 1–2, 235, 244).

A. OPERA AD RES PUBLICAS COMMUTANDAS SPECTANTIA

a. AUCTORES

AUCTORES RERUM NOVARUM CUPIDI

Lit.: K. Konrad, *Husitská revoluce*, ed. R. Beck, 1950 (*Dějiny Husitské revoluce*, 1964²). – Macek, *Bojovníci*. – Macek, *Tábor* 1–2. – Nejedlý 1–6. – F.G. Heymann, *John Žižka and the Hussite Revolution*, 1955. – Vooght, *Hussiana*. – R. Kalivoda, *Husitská ideologie*, 1961 (opus disputationem provocavit; cfr. M. Machovec, *FČ* 10, 1962, 398sq.; *ibid.* 790 sq; R. Kalivoda, *ibid.* 11, 1963, 228 sq.). – A. Molnár, *L'évolution de la théologie hussite*, *Revue d'histoire et de philosophie religieuse* 1962, 144 sq. – Seibt, *Hussitica*. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1–2. – Kaminsky, *History*. – J. Macek, *Jean Hus et les traditions hussites*, 1973. – R. Kalivoda, *Revolution und Ideologie*, *Der Hussitismus*, 1976. – [Ephemerides] *Husitský Tábor* 1, 1978 sq. – I. Taboriti, *Avanguardia della rivoluzione hussita (sec. XV)*, ed. A. Molnár, 1979. – J. Kejř, *Husité*, 1984. – F. Šmahel, *La révolution hussite, une anomalie historique*, 1985. – M. Ransdorf, *Kapitoly z geneze husitské ideologie*, 1986. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990.

WENCESLAUS KORANDA SENIOR – VÁCLAV KORANDA STARŠÍ

Praedicator Pilznensis (Nova Pilzna, Plzeň), defensor rusticorum et plebis urbanae, sacerdos Thaboriensium, propagator opinionis de imminente fine mundi et adventu Christi moram traxit in Thabor (Tábor) et Zacz (Žatec) usque ad annum 1452. Eodem anno a rege Georgio de Podiebrad incarceratus et brevi tempore morte multatus est.

Lit.: J. Strnad, *Program reálného gymnasia v Plzni 1887*, 14. – Nejedlý 4–5 (passim). – Novotný, *Hus* 1–2 (passim). – Macek, *Tábor* 1–2 (passim). – F.M. Bartoš, *Konec kněží tábořských*, *ThPřIKřestRev* 27, 1960, 268. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1–2 (passim). – A. Molnár, *Václav Koranda*, 1974. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Vitam et gesta Wenceslai Korandae tractant:

a) epistola M. Cristanni de Prachaticz (ed., Palacký, *Documenta* 633; cfr. Spunar, *Rep.* 1, No. 349);

b) *Život kněží tábořských Iohannis de Prizibram* (edd.: K. Vinařický, *M. Jan z Přibrami o Životě kněží tábořských*, *ČKD* 4, 1863, 420; Macek, *Bojovníci* 265, 275, 294);

c) Tractatus de existentia corporis Christi Iohannis Rokyczanae (ed. Nejedlý, *Prameny* 143; cfr. Bartoš, *Rokycana* 34, No. 22);

d) Staré letopisy české (cfr. Goll, *Quellen* 2, 52, allig. IV, No. 7; *Dílo* FP 2, 1941, recte 1945, 56).

Opera varia

1. SERMONES

▽ a. 1421.

MS desideratur; argumentum sermonum in libro CHRONICON nuncupato → Laurentii de Brzezowa legitur (cfr. J. Goll, FRB 5, 1893, 466, 389; hic No. 115).

2. DISPUTATIO IN SYNODO A.1443 FACTA

In synodo a. 1443 Montibus Kutnis (Kutná Hora) habita opinio Iohannis Rokyczanae et Iohannis Przibram argumentum Thaboriensium a Wenceslao Koranda et Nicolao de Pilgram promulgatum vicit.

Attributiones falsae

3. SERMONES DE TEMPORE ET SANCTIS

▽ a. 1415–1416.

In *Comportatura* [postilla] → Nicolai Mnissek (cfr. PRAHA StK ČSR VI F 16, VI F 17) traditi false Wenceslao Korandae attribuebantur. Opus verisimiliter ipse Nicolaus Mnissek compilavit.

Lit.: F.M. Bartoš, *Husův ctitel na faře v Trhových Svinech*, JSH 11, 1939, 35. – F.M. Bartoš, *Dva přátelé Husovi*, KřesťRev 27, 1960, 268. – Bartoš, *Postily* 49. – Vidmanová, *Mníšek*.

TRAKTÁT PROTI ROKYCÁNOVI A JEHO KNĚŽSTVU (TRAKTÁT PROTI LISTU M. JANA PŘÍBRAMA, OBRANA VÍRY TÁBORSKÝCH KNĚŽÍ, OBRANA TÁBORSKÝCH) → NICOLAUS DE PILGRAM

MARTINKO HÚSKA dictus LOQUIS – MARTIN,
MARTÍNEK, HÚSKA

Caput pauperum in Thabor (Tábor), haeresiarcha. Combustus in villa Raudnitz (Roudnice) 21. Aug. 1421.

Lit.: Vitam Martinkonis, Nejedlý 4 (passim) et Macek, *Tábor* 2 (passim) exponunt.

4. LIST PÍSECKÝM

△ „Buoh všemohúcí, jenž z temnosti kázal skvieti se světlu, osvěř srdce vaše, abyšte mohli viděti královstvie božie! Najmilejší a vždy mně milf”.

Epistola in → annalibus Chronica Universitatis Pragensis nuncupatis (cfr. MS WIEN ÖNB 7650) legitur.

Ed.: FRB 5, ed. J. Goll, XXVIII, 495 (sub voce g; hic etiam index editionum nec non bibliographia inveniuntur). – *Vavřinec z Březové, Husitská kronika*, edd. F. Heřmanský et M. Bláhová, 1979, 369.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 112.

Deperdita

5. *TRACTATUS SACERDOTIS MARTINKONIS HERETICI ORDINATORIS NICOLAI EPISCOPI* (DE SACRAMENTO EUCHARISTIAE (i.e. PRVNÍ LIST PÍSECKÝM?))

▽ a. 1420–1421.

Argumentum tractatus in excerptis quae in MS^o PRAHA Kapit D 49 asservantur → Iohannes Przi Bram praebet. Translationem veteroboheamicam opus ipsius auctoris „ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH” (No. 310) exhibet.

Ed.: Höfler 2, 828.

Lit.: Sedlák, *Traktáty* 5.

6. ARTIKULY (DRUHÝ LIST PÍSECKÝM, *TRACTATUS IN VULGARI AD INCOLAS OPPIDI PÍSEK*)

De eucharistia.

▽ verisimiliter a. 1420–1421.

Argumentum tractatus in excerptis quae in MS^o PRAHA Kapit D 49 asservantur → Iohannes Przi Bram praebet. Translationem veteroboheamicam opus ipsius auctoris ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH (N. 310) exhibet.

Ed.: Höfler 2, 828.

Lit.: Sedlák, *Traktáty* 5. – Macek, *Tábor* 1, 443, No. 20.

7. TZV. VÝKLAD NA ŠESTOU HLAVU JANOVU

Argumentum expositionis in articulo sexto → Articulorum Iohannis Przi Bram (No. 321) legitur.

Lit.: Sedlák, *Traktáty* 5.

Dubia

8. VYZNÁNÍ O CHLEBU ŽIVÉM A VĚČNÉM

Opus in → Declaratione fidei (VYZNÁNÍ VÍRY) Petri Kaniss (No. 10) legitur.

△ „Nejprve vyznávám, že tělo Pána Jezu Krista, ten živý chléb”.

▽ a. 1420–1421.

St. PETERSBURG GPB Češ. F IV No. 2, post f. 111 ▽ XVI² s.

Ed.: F.M. Bartoš, *Kněze Petra Kányše Vyznání víry a večeře Páně z r. 1421*, JSH 1, 1928, 8 sq. (editor textus A. Frinta).

Lit.: Macek, *Tábor* 1, 443, No. 20.

PETRUS KANISS – PETR KÁNIŠ, KÁNYŠ

Sacerdos Thaboriensium, haeresiarcha. Combustus per → Iohannem Zisska prope Klokoty apud Thabor (Tábor) die 23 Apr. 1421.

Lit.: Vitam Petri Kaniss: Nejedlý 4 (passim) et Macek, *Tábor* 2 (passim) praebent. Cfr. etiam J. Kejř, *O rodiště Petra Kániše*, JSH 21, 1952, 37 sq. (Petrus in vico Kanice prope Hořice natus esse demonstratur); F.M. Bartoš, *Osudy tábořských „pikartů”*, JSH 41, 1972, 41–44; *Tábor* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Documenta

9. LIST Z OBDOBÍ 1418–1421

Epistola inter annos 1418–1421 scripta.

MS desideratur. Epistolae argumentum et censura a → Nicolao de Pilgram dicto Biskupec acta una in tractatu *De existencia corporis Cristi in sacramento altaris* exstant. Utrumque documentum etiam in argumento sententiae iudicialis a. 1444 invenitur.

Lit.: Sedlák, *Traktáty* 11.

10. VYZNÁNÍ VÍRY DOBRÉ A SVATÉ PAMĚTI PETRA KÁNYŠE O VEČEŘI PÁNĚ

Declaratio fidei sumatur de opusculis diversis Petri Caniss (initium), → Martinkonis Húska d. Loquis (?; cfr. VYZNÁNÍ O CHLEBU ŽIVÉM A VĚČNÉM, No. 8) et → Iohannis de Zacz Theutonici (translatio partis electae de *TRACTATUS DE EUCHARISTIA*, No. 110).

△ „Vyznání víry mé o svátosti Těla a Krve Kristovy ... Nejprve věřím a vyznávám”.

▽ a. 1421.

St. PETERSBURG GPB Češ. F IV No. 2, post f. 111 ▽ XVI² s.

Ed.: F.M. Bartoš, *Kněze Petra Kányše Vyznání víry a večeře Páně z r. 1421*, JSH 1, 1928, 2 sq. (editor textus A. Frinta).

Lit.: R. Holinka, *Počátky táborského pikartství*, Bratislava 6, 1932, 187, n. 4 (de collaboratione → Iohannis de Zac̃ Theutonic). – Macek, *Tábor* 1, 443, No. 20.

ANTONIUS THABORIENSIS – ANTOCH

Sacerdos Thaboriensium, idem esse videtur atque → Antonius de Przieluc.
– *Dějiny Tábora* 1–1, 1988 (passim).

Lit.: Macek, *Tábor* 2, 334.

Opera homiletica

11. De SERMONE eius (die 21. Mart. 1421 habita) tractat → Laurentius de Brzezowa (CHRONICA, No. 115; cfr. FRB, ed. J. Goll, 477: „Item eodem anno, ut supra, feria quarta proxima post Pascha Antoch, presbiter Thaboritarum, ut presumitur ... predicavit in circulo Pragensi de duobus cornibus bestie asserens, quod unum ex hiis cornibus sunt consules Antiquae Civitatis et aliud magistri Pragenses, qui hiis cornibus impediunt sanctam veritatem non permittentes sine ornatis sive plastis divinum peragere officium, sed volunt, quod in ornatis presbiteri officiant, quod est expressa heresis, sicut scrofa volat. Hortatus est igitur fratres suos, ut in Praga non maneant, nec Pragensibus sint coadiutores”.

Lit.: Macek, *Tábor* 2, 334.

IOHANNES CZAPEK – JAN ČAPEK

Sacerdos Thaboriensium, assecla → Iacobelli de Misa (Spunar, *Rep* 1, p. 214–250). A. 1424 cum magistris studii generalis Pragensis disputavit. Inter annos 1422–1429 sacerdos Clatoviae (Klatovy) factus et synodo Thaboriensium a. 1429 affuit; ad finem eiusdem anni postremum commemoratur.

Lit.: Nejedlý 4, 182–225. – F.M. Bartoš, *Bojovníci a mučedníci*, 1939, 14 sq. – Bartoš, *Z politické literatury* 31–36 (de vita et operibus). – F. Svejkský, *Z básnické činnosti Jana*

Čapka, LF 85, 1962, 282–296. – F.M. Bartoš, *Z počátků husitského básníka Jana Čapka*, LF 86, 1963, 327 sq. – F.M. Bartoš, *Z dějin Karlovy university v době husitské*, JSH 40, 1971, 59 sq. (Největší dílo kněze Čapka). – LČesLit 1, 375–376. – *Dějiny Tábora* 1–1, 1988, 317.

Carmina

Sermones seu tractatus versificati

12. ŘEČ O PŘIJÍMÁNÍ TĚLA BOŽIEHO POD OBÝM ZPÓSOBEM ČAPKOVA („OTÁZKA NYNIE TAKOVÁ BĚŽÍ“)

In sermone allegationes variae Latinae ex auctoritatibus theologicis sumptae inveniuntur. Cfr. KNÍŽKY O VEČEŘI PÁNĚ (ibid. No. 21).

△ „Otázka nyní taková běží, mezi světskými i také kněží“.

▽ cca a. 1417.

BASEL UB A X 66, f. 371v sq. (cfr. f. 371v: „Počiná se, řeč o přijímání těla Božieho pod obým způsobem Čapkova“); imag. ÚČSL 1084.

BRNO UK Mk 108 (olim Mikulov II 24), f. 279r – 283v.

DESSAU StadtB Georg Hs. 50, f. 47r – 49v (cfr. f. 47r: „Otázky velmi pěkné“)

WIEN ÖNB 4550, f. 59r – 64r.

4916, f. 12r – 14r; imag. ÚČSL 438.

Ed.: F. Menčík, *Píseň o přijímání kalicha*, ČČM 53, 1879, 153 (secundum MS. 4916; solum partes in lingua Bohemica fictae). – Nejedlý 6, 260 (secundum MSS 4550 et 4916). – *Veršované skladby*, 90 (secundum MS A X 66).

Lit.: Nejedlý 5, 449 sq. – Sedlák, *Studie a texty* 3, 109. – Bartoš, *Husitství* 86. – Bartoš, *Z politické literatury*, 32 sq. – F. Svejkský, *Z básnické činnosti Jana Čapka*, LF 85, 1962, 282–296. – F.M. Bartoš, *Z počátků husitského básníka Jana Čapka*, LF 86, 1963, 327 sq. (defensio anni 1414 sicut anni origines operis). – J. Fliege, *Eine hussitische Sammelhandschrift in der Stadtbibliothek Dessau*, in: *Studien zum Buch – und Bibliothekswesen* 4, 1986.

13. CONTRA PEREGRINATIONES (PROTI POUTÍM)

Sententiae Latinae theologorum diversorum etiam in lingua Bohemica redduntur.

△ „Ioh 4, [20]. Mulier Samaritana dixit ad Iesum: Patres nostri in monte ... V čtvrté kapitole píše svatý Jan“.

▽ cca a. 1414 ?

BRNO UK Mk 108 (olim Mikulov II 24), f. 281v

Ed.: Sedlák, *Studie a texty* 3, 109. – *Veršované skladby*, 96.

Lit.: F. Svejkský, *Z básnické činnosti Jana Čapka*, LF 85, 1962, 295 (de auctore dubitatur).

Cantica (cantiones)

14. KTOŽ JSÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI

Auctor incertus, cantio et Iohanni Žisskae [!] et Theophilo de Czechticz [Bohuslav z Čechtic] attribuitur.

△ „Ktož jsú Boží bojovníci a zákona jeho”.

GÖTTINGEN UB MS Theol. 182 (Göttingenský rukopis), solum pars.

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 87 ▽ cca 1420.

IV B 24 (Jenský kodex), p. 76 (solum pars) ▽ a. 1510 (apographum: PRAHA KNM IV A 29:: 1902, manu Z. Nejedlý.

V C 11, f. 16v (Paměti Mikuláše Dačického z Heslova) ▽ 1621–1626 (manu Nicolai Daczicky de Heslow).

PRAHA StK ČSR XVII A 5, f. 1r ▽ XVII s.

Palaeotypi: Zpráva a naučení křesťanům věrným, jak by se v těchto časích nebezpečných při spasení božím řídit, zpravovati a v něm růsti měli, ano i při těžkostech nynějších, přicházejících od násilí tureckého, jak se mítí a zachovávatí mají, [Ivančice, Čeští bratři 1566] (additamentum), 151. Knihopis 17319; exemplar: Praha KNM 36 E 13; StK ČSR 54 G 725 (additamentum 3). Cfr. etiam editiones posteriores: (s.l.) ante 1595. Knihopis 17320, 17321.

Ed.: Výbor Mat. 2, 283. – Nejedlý 6, 342. – Kraus 1, 53. – Macek, *Bojovníci* 159. – Daňhelka 183, 203. – Mikuláš Dačický z Heslova, *Prostopravda-Paměti*, edd. E. Petrů et E. Pražák, 1955, 129.

Lit.: Nejedlý 4, 328, 342. – Bartoš, Nejedlý 14. – Bartoš, *Bojovníci a mučedníci*, 1939, 17. – F.M. Bartoš, *Původce chorálu Ktož jsú boží bojovníci*, *KostJ* 42, 1957, No. 3. – Bartoš, *Politická literatura* 40. – R. Jakobson, *Ktož jsú boží bojovníci*, *International Journal of Slavic Linguistics and Poetics* 7, 1963. – E. Pražák, *Ktož jsú boží bojovníci*, *Strahovská knihovna* 4, 1969 (1972), 5–15 (auctor cantionis Iohannes Czapek confirmatus est).

15. KRISTOVOŤ JEST USTAVENIE

Adaptatio sententiarum versificatarum ex sermone ŘEČ O PŘIJÍMÁNÍ TĚLA BOŽIEHO (No. 12). Adaptator sermonis ipse Iohannes Czapek esse videtur.

△ „Kristovoť jest ustavenie”.

▽ post a. 1414.

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 75.

WIEN ÖNB 4550, f. 59r.

Ed.: Nejedlý 6, 258. – *Výbor Akad.* 2–1, 313 (auctor incertus videtur).

Lit.: Nejedlý 5, 449. – Bartoš, *Politická literatura* 32.

16. NUŽ KŘEŠTANÉ VIERY PRAVÉ

De decalogo.

△ „Nuž, křesťané viery pravé, pilnost již přiložme”.

▽ fortasse a. 1415.

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 51 (titulus cantionis: „Tato píseň zní vo Desateru přikázání Božiem a skládal ji kněz Čapek”).

Paleotypi: *Kněze Václava Miřinského Písně staré gruntovní a velmi utěšené*, Praha, Mikuláš Konáček 1522, f. LXV. Knihopis 5617; exemplaria: Praha KNM 25 D 4 def.; Praha StK ČSR Křižovníci XVII C 11 def. – *Písně staré, gruntovní a velmi utěšené*, Praha, Pavel Severýn 1531, f. K XVI. Knihopis 5618; exemplaria: Praha KNM 27 B 2 def.; Praha StK ČSR 54 C 90 def.

Ed.: Nejedlý 6, 188. – Daňhelka 88, 195. – Výbor Akad. 2–1, 300–302.

Lit.: Nejedlý 4, 230. – F.M. Bartoš, *Vypsání lidového hnutí husitského v okolí Kozího Hrádku a Sezimova Ústí počátkem jara 1415*, JSH 21, 1952, 146 (de origine cantionis). – Bartoš, *Politická literatura* 32.

Nota: Versus *Pane Bože, daj svobodu, Požádajme všickni toho et Plímež jeho přikázanie* originem ex aliis canticis traxerunt; cfr. Nejedlý 4, 233 (hic adnotationes ad alios manuscriptos spectant).

17. VE JMÉNO BOŽIE POČNĚME

Cantio spectans ad „modloslužení, kterak máme samého Boha ctíti nad jiné svaté i jemu slůžiti”.

△ „Ve jméno Božie počněme a, dokudž můžeme, pracujme”.

▽ a. 1417–1419.

LITOMĚŘICE StA fond Biskupská knih. (Roudnický kodex).

PRAHA Kapit M 18, f. 257v.

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 63 (titulus cantionis: „Tato píseň jest složena ke cti a k chvále boží a k našemu spasení od kněze Čapka, o zvelebení Pána Boha a vo modloslužení, kterak máme samého Boha ctíti nad jiné svaté i jemu slůžiti”).

Palaeotypi: *Kněze Václava Miřinského písně gruntovní a velmi utěšené*, Praha, Mikuláš Konáček 1522, f. F II. Knihopis 5617; exemplaria: Praha KNM 25 D 4 def.; Praha StK ČSR fond Křižovníci XVII G 11 (non integer). – *Písně staré, gruntovní a velmi utěšené*, Praha, Pavel Severýn 1531, f. I XIX. Knihopis 5618; exemplaria: Praha KNM 27 B 2 (non integer); Praha StK ČSR 54 C 90 (non integer).

Ed.: Nejedlý 6, 190. – Daňhelka 91, 196. – J. Stehlík, *Jan Čapek, skladatel husitských písní, agitátor, polemik a bojovník*, Život Plzeňska 4, 1953, 87.

Lit.: Bartoš, *Politická literatura* 32.

18. DIETKY, BOHU ZPIEVAJME, JEMU ČEST, CHVÁLU VZDÁVAJME

Cantio in honorem victoriae Iohannis Zisska in Monte Vítkov (1420) prope Pragam reportata.

△ „Dietky, Bohu zpíevajme, jemu čest, chválu vzdávajme”.

▽ 15.VII.1420.

Solum fragmenta textus asservantur. Cfr. → Laurentii de Brzezowa *Chronicon* (No. 115; MSS: Praha StK ČSR I D 10, f. 260 r; ibid. XI D 8, f. 19r) et eius versionem Bohemicam (cfr. MS Praha XIX A 50, olim Děčín-Bibliotheca Thunoviana MS 95 i, i.e. *Codex Brazidini*, i.e. exemplar M *Annalium Bohemicorum Veterum* – Brazidinův rukopis Starých letopisů českých ▽ 1619). Cfr. etiam *Chronicon universitatis Pragensis* (No. 226; MS WIEN ÖNB 7650, No. 95r). Laurentius de Brzezowa de auctore cantionis annotavit: „Parvuli ... novum carmen a presbitero Czapkone vulgariter dictatum discurrebant cantando”.

Ed.: FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 389. – Nejedlý 6, 193. – Daňhelka 179, 203 (post editionem Nejedlý 6). – *Výbor Akad.* 2–1, 327.

Lit.: Nejedlý 4, 247. – Bartoš, *Politická literatura* 38.

Opera liturgica

19. VELIKONOČNÍ LEKCE (*LECCIO*) NA ZELENÝ ČTVRTEK

Lectio in Cena Domini facta.

△ „Ktož jsú práci pro spasenie své podstúpili, potrebie jím jest”.

▽ cca a. 1417 (paulo post KNÍŽKY O VEČERÍ PÁNĚ, No. 21).

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 124, 126–127, 129.

Ed.: Nejedlý 6, 99.

Lit.: F. Svejkovský, *Z básnické činnosti Jana Čapka*, LF 85, 1962, 290.

20. ČESKÝ MISÁL

Versio Bohemica missalis; auctor incertus.

△ „Ač nepravostí zachováš, Hospodine” (i.e. Si iniquitates observaveris).

▽ fortasse a. 1417.

PRAHA KNM II C 7 (Jistebnický kancionál), p. 23 sq.

Lit.: F.M. Bartoš, *Největší dílo kněze Jana Čapka*, KostJ 41, 1956, No. 13. – Bartoš, *Politická literatura* 35 (auctor missalis Bohemici, quod *Jistebnický kancionál* vocatur, presbiter Iohannes Czapek-Czapko esse putatur).

Tractatus

21. KNÍŽKY O VEČERÍ PÁNĚ (KNÍŽKY O PŘIJÍMÁNÍ Z KALICHA)

De eucharistia sub utraque specie. Additamenta versificata similia verbis nonnullis ex opere → *ŘEČ O PŘIJÍMÁNÍ TĚLA BOŽIEHO...* (No. 12) videntur.

△ „Léta Božieho narodenie tisícieho čtyrstého a sedmnástého, když v Čechách rozmáhalo jest se přijímání Božieho těla”.

▽ cca a. 1417.

NEUSTADT (Aisch) KB 2888, f. 204v (finis operis in tractatu ignoti auctoris manu Thobiae de Daczicz a. 1460 exaratus legitur).

PRAHA ArcbK C 32 (Opera Petri Chelčický, f. 66r (deperditum; apographum Fr. Ryšánek manu propria fecit).

WIEN ÖNB 4557, f. 76r–88v.

Ed.: Menčík, *Rozmanitosti* 1, 86 sq. (post MS ÖNB 4557). – J. Dobíáš, *Dva rukopisy z počátku 15. století*, *Časopis historický* 1, 1881, 52 sq. (post MS ÖNB 4557).

Lit.: J. Annenkov–A. Patera, *O nově nalezeném rukopisu spisů Petra Chelčického*, ČČM 56, 1882, 285. – Nejedlý 4, 163, 229, 315. – Bartoš, Nejedlý 7, n. 5. – Bartoš, Jakoubek 40, No. 48 (auctor operis Iacobellus de Misa esse putatur). – F. Svejkský, *Z básnické činnosti Jana Čapka*, LF 85, 1962, 282 (de additamentis versificatis). – F.M. Bartoš, *Z počátků husitského básníka Jana Čapka*, LF 86, 1963, 327. – A. Molnár, *Knížky o večeři Páně kněze Jana Čapka*, KostJ 62, 1976, No. 13.

→ PROTI POUTÍM (No. 13)

Sermones

22. SERMO IN FESTO PASCE

Auctor incertus.

△ „Ecce dies veniunt [Hebr 8,8]. Epistola ista sacra ex verbis prophete Domini sumpta”.

PRAHA StK ČSR IV F 6, f. 1r–2v (Cfr. f.82r: „Expurgate vetus fermentum [1 Cor 5, 7]. Quere in principio huius libri et est sermo Czapkonis”).

Lit.: Nejedlý 4, 242, n. 28.

→ ŘEČ O PŘIJÍMÁNÍ TĚLA BOŽIEHO POD OBÝM ZPÓSOBEM (OTÁZKA NYNIE TAKOVÁ BĚŽÍ), (No. 12)

Opera deperdita

23. POLEMICKÉ TRAKTÁTY (TRACTATUS POLEMICI)

Memorantur in opere → *De adoratione* (cfr. MS PRAHA Kapit D 49, f. 191r: „Sunt et alii tractatuli predictorum hereticorum, puta Luce, Czapkonis, et aliorum plurimum, in eadem perfidia omnimode concordantium, propter quos eos hic inserere censetur omnimodo superfluum, nam cum non solent distare minores a perversitate maiorum et discipuli

a perversitate magistrorum"). Commemorationes de altercationibus variis in → ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH Iohannis de Przibram (No. 310) leguntur.

Lit.: Nejedlý 4, 242. – J. Stehlík, *Jan Čapek, skladatel husitských písní, agitátor, polemik a bojovník*, Život Plzeňska 4, 1953, 85.

24. TRAKTÁT O VÁLCE

▽ cca a. 1420.

Commemoratur in opere *Život kněží táborských Iohannis de Przibram* (ed. K. Vinařický, ČKD 4, 1863, 426; cfr. Macek, *Bojovníci* 303, solum puncta).

Lit.: F. Palacký, *Die Geschichte des Hussitentums und Professor C. Höfler*, 1868, 127. – Nejedlý 4, 245. – Bartoš, *Politická literatura* 39. – Macek, *Tábor* 1, 443.

Opera controversa

Extra opera → ČESKÝ MISÁL (No. 20) et → SERMO IN FESTO PASCE (No. 22) carmina haec Czapkonis [?] commemorantur: „Bibli najprv otevrúce” (cfr. Nejedlý 4, 294), „Dietky, v hromadu se senděme” (cfr. Nejedlý 4, 350; J. Stehlík, Jan Čapek skladatel husitských písní, agitátor, polemik a bojovník, Život Plzeňska 4, 1953, 87), „Dobrodinie pamatujme Pána” (cfr. Bartoš, Nejedlý 13), → KTOŽ JSÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI (No. 14), „Věřmež všickni v Pána Boha” (cfr. F.M. Bartoš, *Bojovníci a mučedníci*, 1939, 17)

IOHANNES SILOENSIS – JAN ŽELIVSKÝ

Natus in Humpolecz (Humpolec). Monachus Siloensis (Želiv), postea praedicator Hussitarum, caput pauperum Pragensium et socius Thaboriensium. Post cladem partis radicalis Hussitarum Pragae 9. Mart. 1422 necatus est.

Lit.: B. Auštecká, *Jan Želivský jako politik*, 1925. – E. Stein, *Želivský jako náboženská osobnost*, Věstník KČSN 1947, I. – A. Molnár, *Želivského cesta k lidu*, Církevní věstník 2, 1951, 6-8. – A. Molnár, *Slova Jana Želivského*, KostJ 36, 1951, No. 13. – F.M. Bartoš, *Pád Želivského*, JSH 21, 1952, 77-88. – A. Molnár, *Jan Želivský, Evangelický kalendář 1953*, 80-93. – A. Molnár, *Želivský – prédicateur de la révolution*, ComViat 2, 1959, 324-334. – S. Bylina, *Elementy chiliastyczne w poglądach Jana Želivskiego*, Przegląd Historyczny 63, 1972, 241-252. – B. Kopiczková, *Želivského Praha*, FHBö 3, 1981, 103-134. – M. Ransdorf, *Kapitoly z geneze husitské ideologie*, 1986, 195-225. – B. Kopiczková, *Vztah pražských radikálů ke státní moci*, FHBö 12, 1988, 287-304. – *Dějiny Tábora* 1, 1-2, 1988-1990 (passim). – B. Kopiczková, *Jan Želivský*, 1990.

Sermones

25. SERMONES DE TEMPORE (*COLLECTE*)

△ [pars III, 16.IV.1419 – 16.VII.1419] „Maria Magdalena et Maria Iacobi ... [Mr 16,1]. Recolitur hodie resurreccio gloriosa, quam exterriti intuentur dyaboli”.

△ [pars IV, 9.VII.1419 – 2.XII.1419] „Cum turbe irruerunt in Iesum ... [Lc 5,1]. Ecce prius publicani appropinquabant”.

▽ a. 1419.

PRAHA StK ČSR IV F 23, f. 1r–188v (cfr. f. 188v: „Has collectas finivi feria II^a ante Margarethe a. 1419 [10.7.1419] tempore mee magne persecucionis cum fratribus meis aliquibus per Iohannem predicatorem licet inutilem ecclesie S. Stephani et monasterii in Arena”, pars III).

V G 3, f. 1r–232v (dominica XXIII post Pentec.; pars IV)

Ed.: *Dochovaná kázání Jana Želivského z roku 1419*, I (Siloensis Collectarum quae ad nos pervenerunt tomus I), ed. A. Molnár, 1953 (solum pars III).

Transl.: A. Molnár, *Výzva Jana Želivského*, 1954 (selectio sermonum).

Lit.: A. Molnár, *Želivského revoluční kázání*, KostJ 38, 1953, Nos. 30–31. – A. Molnár, *Nad kazatelskou výzvou Jana Želivského*, KřestRev 21, 1854, 37–41. – Baroš, *Postily* 48. – B. Kopečková, *Dvanáct tábořských článků ze srpna 1420 v zrcadle Želivského kázání*, FHBö 10, 1986, 173–191.

Opera incerta et dubia

26. DE NECESSITATE NOMINANDORUM MALORUM (*NOMINATIO MALORUM NECESSARIA EST*, TZV. HUSITSKÝ PRANÝŘ)

Index inimicorum Hussitarum.

△ [exordium]: „Quia ex mandato regis Wenceslai”.

△ „Dictum et iustum est personas, que in Dominum et proximos peccaverunt, nominare”.

▽ post 23.VI.1416.

PRAHA StK ČSR I F 33, f. 325r.

Ed.: Truhlář, *Paběrky 1900*, 566 (solum pars).

Lit.: F.M. Bartoš, *Tzv. Husitský pranýř z r. 1417*, JSH 19, 1950, 63–64; ibid. *Ještě jednou tzv. Husitský pranýř*, 112. – F.M. Bartoš, *KřestRev* 23, 1956, 249–251 (auctor operis Iohannes Siloensis esse putatur). – Bartoš, *Husitská revoluce* I, 33.

27. SERMONES IN EVANGELIA (*POSTILLA DE TEMPORE*)

△ „Cum appropinquasset Iesus Ierosolimis ... [Mt 21,1]. Istud evangelium bis in annò legitur”.

PRAHA Kapit F 40, f. 1r–136r.

Lit.: F.M. Bartoš, *Nová postila Jana Želivského?*, ČČM 101, 1927, 135 sq. (auctor Sermonum Iohannes Siloensis esse putatur).

→ QUADRAGESIMALE DE MISA (QUADRAGESIMALE STŘÍBRSKÉ), (No. 154)

Deperdita

28. SERMONES SUPER APOCALYPSIM

▽ a. 1420.

Cfr. adnotationem de libro Sermonum in bibliotheca civitatis Zatecensis (Zacz, Žatec) asservato in litteris mense Februario a. 1544 datis: „Prima pars in Civitate Nova Pragensi a.D. 1420”.

Lit.: K. Krofta, ČČH 16, 1910, 462. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 88.

GUILDMUS SACERDOS – KNĚZ VILÉM

Plebanus ecclesiae S. Michaelis Vetro-Pragae (a. 1421).

Accusationes

29. ŽALOBNA NA MISTRY A KNĚŽÍ PRO STĚTÍ JANA ŽELIVSKÉHO

△ „Před Bohem milým i před vámi vyznávám i osvědčuji, že těmito žalobami kněze Jakuba Betlémskeho i s pomocníky jeho”.

▽ mense Martio a. 1422.

Accusatio (Žaloba) haec in Annalibus Bohemorum (Staré letopisy české) legitur; cfr. MSS H (PRAHA StK ČSR Křižovníci 86, olim XXII A 2, XIV D 1 et H 286; ▽ cca a. 1525) et R (WROCLAW BU olim Stadtbibliothek No. 1306; ▽ prim. dim. XVI s.).

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844 (secundum MS Pragensem), 237–239. – *Staré letopisy české*, ed. F. Šimek, 1937, 43 (secundum MS Wratislaviensem). – *Staré letopisy české*, ed. F. Šimek, 1959, 79 (secundum MS Pragensem).

Relationes

30. VYPRÁVOVÁNÍ O SMRTI KNĚZE JANA ZE ŽELIVI

De morte Iohannis Siloensis.

△ „Pro ukročení a stavenie mnohých řečí, jež bieše o smrti slavné paměti kněze Jana, kazatele obce pražské”.

▽ post a. 1422.

Relatio [Vypravování] haec in Annalibus Bohemorum (Staré letopisy české) legitur; cfr. MSS H (PRAHA StK ČSR Křižovníci 86, olim XXII A 1, LIV D 1 et H 286; f. 224v (nunc f. 234v) ▽ cca a. 1525), I (PRAHA StK ČSR XIX C 19 {olim Děčín-Bibliotheca Thunoviana No. 215}, f. 224r; ▽ XVI–XVII s.) R (WROCLAW BU olim Stadtbibliothek No. 1306 ▽ prim. dim. XVI s.) et T (PRAHA StK ČSR Osek No. 95, f. 94r, 92r ▽ prim. dim. XVI s.).

Ed.: ScriptRerBoh 3, 1829, ed. F. Palacký, 480 sq. (secundum MSS Pragenses G et I). – *Výbor Mat.* 2, 257 sq. (secundum editionem praecedentem; cfr. etiam Palacký 3–2, 143). – *Staré letopisy české*, ed. F. Šimek, 1937, 40sq. (secundum MS Wratislaviensem). – *Dílo FP* 2, 398. – *Staré letopisy české*, ed. F. Šimek, 1959, 74 sq. (secundum MS Pragensem G). – *Výbor Akad.* 2–1, 481 (secundum MS Pragensem I).

ANTONIUS [?] DE PRZIELUC – ANTOCH Z PŘELOUČE

Sacerdos. Praedicator factionis Orphanorum. Antonius Thaboriensis (hic supra, cfr. No. 11) idem sacerdos esse putatur.

Relationes

31. HISTORICKÉ ZÁPISKY Z LET 1422–1432 V BREVÍŘI (ANNOTATIONES RES GESTAS A. 1422–1432 ILLUSTRANTES BREVIARIO CUIDAM INSERTAE)

PRAHA StK ČSR XII F 29 (Breviarium sacerdotis Antonii [?] de Przieluc [Přelouč], cfr. f. 252r: „Explicit liber horarum qui dicitur Viaticus de tempore et de sanctis anno incarnationis Domini M° CCCC° 15° per Przieluc”; annotationes nonnullae nunc sermonum amplectuntur; in ff 8r, 20r, 27r, 52r, 54v, 89r, 108r, 249v cantica Hussitarum inveniuntur quae etiam in → Český misál (No. 20) Iohannis Czapkonis [i.e. *Jistebnický kancionál*, PRAHA KNM II C 7] leguntur).

Ed.: F.M. Bartoš, *Zápisy v breviáři kněze Antocha z Přelouče z let 1422–1432*, ČAŠ 12, 1934, 99 sq.

Lit.: P. Spunár, *Palaeographical Difficulties in Defining an Individual Script*, in: *Litterae textuales* 4, Miniatures, Scripts, Collections, Essays prepared to G.I. Lieftinck, 1976, 62–68.

Sermones

32. POSTILLA DE TEMPORE ET DE SANCTIS

△ „De angelis. Hodie fideles Christiani festum Omnium Sanctorum angelorum celebrant”.

▽ Inchoata est a. 1429; nonnulli sermones posterius (a. 1430, 1432, 1433) scripti sunt.

PRAHA Kapit F 44-1, f.1r-353v (cum glossis Bohemicis).

Lit.: F.M. Bartoš, *Zápisy v breviáři kněze Antocha z Přelouče z let 1422-1432*, ČAŠ 12, 1934, 110 (de auctore operis). – Bartoš, *Postily* 50. – P. Spunar, *Palaeographical Difficulties in Defining an Individual Script*, in: *Litterae textuales* 4, Miniatures, Scripts, Collections, Essays prepared to G.I. Lieftinck, Amsterdam 1976, 62-68.

PETRUS SZPICZKA – PETR ŠPIČKA

Caput sacerdotum Thaboriensium ex districtu Lunae (Louny), Slanae (Slaný) et Zaczensis (Žatec).

Lit.: Bartoš, *Postily* 42. – F.M. Bartoš, *Záhadná památka literatury táborské*, ThPřilKřestRev 25, 1958, 12 sq. (Petrus Szpiczka idem ac Petrus de Benessow [bacc. art. 1407, mag. art. a. 1413] esse videtur?).

Sermones

33. *SERMO POST CONDEMPNACIONEM VERITATIS ET REIECCIONEM DEI ET LEGIS SUE PAUPERIS COMMUNITATIS INCULPATE DE STRAGE ET DEIECCIONE CONSULUM DE PRETORIO ANNO DOMINI 1421° III^a FERIA IN DIE XI M.VIRGINUM, ET NOS SACERDOTES DE DISCORDIA ET STRAGE ET DE RECEPCIONE VINCTI PAULI INCULPATI*

△ „Noli vinci a malo ...[Rom 12,21]. Hoc consilium salubre”.

▽ 21.X.1421.

PRAHA Kapit F 40, f. 155v-156v.

34. *SERMO*

△ „In quamcumque civitatem aut castellum intraveritis ... [Mt 10,11]. Quamvis plurima et grandia sunt pericula”.

▽ 28.X.1421.

PRAHA Kapit F 40, f. 152v.

35. *SERMO DE FORTITUDINE*

△ „Ecce ego precipio tibi, confortate et esto robustus ... [Ios. 1, 9]. Verba hec fuerunt olym Domini ad fidelem ministrum”.

▽ cca a. 1421.

PRAHA Kapit F 40, f. 147r-151r.

NICOLAUS MNISSEK – MIKULÁŠ MNÍŠEK

Frater ordinis Praedicatorum quondam (domus Pilsnensis?). Usque a. 1417 plebanus ecclesiae in Chotíkov prope Pilsnam, postea (usque 10.X.1419?) praesidens (vice-regens) ecclesiae in Swin (Trhové Sviny). Obiit fortasse ante a. 1420.

Lit.: F.M. Bartoš, *Husův ctitel na faře v Trhových Svinech*, JSH 12, 1939, 33–35. – Bartoš, *Postily* 48. – F.M. Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 41, n. 68. – Vidmanová, *Mníšek*. – *Dějiny Tábora* 1–1, 1988, 318.

Sermones

In sermonibus Nicolai Mnissek multa loca ad opera M.Iohannis Hus spectant.

36. SERMONES (*COMPORTATURA*; cfr. in operculo sup. MS Praha StK ČSR VI F 16: *Prima pars comportature*).

Pars prima.

△ „Ecce dies veniunt... [Hebr 8,8]. Notandum, quod sancti patres”.

▽ a. 1415–1417.

PRAHA StK ČSR VI F 16, f. 9r–196v (cfr. f. 169v: „Istum sermonem incepti scribere in Chotýkow [Chotíkov] de anno presbitero et propter multas instancias michi ipso anno accurentes cessavi impeditus et finivi in Swin [Trhové Sviny] tunc ibidem presidens eidem ecclesie anno Domini MCCCCXVII^o, feria III^a Gothardi episcopi hora quasi 20” [4.V.1417]; absoluto registro cfr. etiam: „Prima pars istius libelli finita est per Nicolaum Mnissek plebanum in Chotýkow tunc presidentem ecclesie in Swin [Trhové Sviny] anno Domini 1417° XXVI^a die Iulii alias Sabbato Sanctorum martirum Iohannis et Pauli [26.VII.1417] multis tunc currentibus incommodiis. Sit laus Domino Iesu Christo. Hora erat quasi 16”).

37. SERMONES

Pars secunda.

Opus desideratur.

38. SERMONES

Pars tertia.

△ „Convertemini ad me. Ioelis 2° [12]. Quantum totum tempus datum est homini ad penitentiam tamen tempus quadragesime specialiter”.

▽ 14.IV.1418–21.XI.1418.

PRAHA StK ČSR VI F 17, f. 13r–305r (cfr. f. 21r: „Hanc terciam partem huius operis incepti anno Domini 1418° die Aprilis 14^a, alias feria quinta in die Tiburcii et Valeriani ante

dominica Iubilare finivique istam primam [!] sermonem sabbato immediate post sanctorum Tiburcii et Valeriani hora quasi 13^{aa}; cfr. f. 11r: „Registrum istud finivi anno Domini 1419 die decimo mensis Octobris alias feria tertia sanctorum Geronis et sociorum eius, hora quasi XVIII^a in Swin [Trhové Sviny]. Gloria Christo Domino. Amen in secula”).

Lit.: Vidmanová, *Mníšek* 56–57.

Attributione falsae

39. EXEMPLAR NOVI TESTAMENTI

▽ a. 1417.

PRAHA StK ČSR VII H 13, f. 25r – 420r (cum glossis Bohemicis; scriptor diversus, cfr. F.M. Bartoš, o.c., *KřesťRev* 27, 1960, 268–271; in fine initiorum epistolarum et evangeliorum per circulum anni [ff 474v–494v] legitur: „Explicit Scutum fidei, quo pugnant filii Dei, oculus est iustorum, scandalum incredulorum finitum per me Nicolaum anno Domini 1417”; huic Nicolao in vetere catalogo falso cognomen Mnissek additum est).

Lit.: Vidmanová, *Mníšek* 52.

40. QUADRAGESIMALE DE MISA (STŘIBRSKÉ QUADRAGESIMALE)

Vide etiam No. 154.

△ „/// in toto corde”.

▽ prim. dim. a. 1415.

PRAHA StK ČSR VI E 23; origo operis in f. 95v commemoratur

Lit.: F.M. Bartoš, *Dvě husitské postily ze Stříbra*, ThEv 1, 1948, 70 sq. – Bartoš, *Postily*. – F.M. Bartoš, *Dva přátelé Husovi*, *KřesťRev* 27, 1960, 268 (auctor sermonum Nicolaus de Mnissek esse videtur). – F.M. Bartoš, *Nová postila Jana Želivského*, KostJ 50, 1965, No. 14, p. 3 (auctor sermonum → Iohannes Siloensis esse videtur). – Vidmanová, *Mníšek* 52–53.

IOHANNES ZISSKA – JAN ŽIŽKA Z TROCNOVA

Caput Thaboriensium. Obiit 11.10.1424.

Opera ad biographiam spectantia: W.W. Tomek, *O rodu a počátcích Jana Žižky*, ČČM 50, 1876, 193–212. – Č. Pinsker, *O stáří Jana Žižky z Trocnova*, 1912. – J. Šusta, *K otázce stáří Žižkova*, Přehled 9, 1911 (cfr. etiam:) *Úvahy a drobné spisy historické Josefa Šusty* 1, 1934, 356–371). – A. Sedláček, *Doklady k otázce Žižkova stáří*, ČČH 19, 1913, 446–480. – F.M. Bartoš, *Sporné otázky Žižkova života*, 1924. – Bartoš, *Husitská revoluce I* (praesertim 216–223). – J. Hejnic, *Čáslavská humanistická epitafia k počtě Jana Žižky z Trocnova*, ČČM 136, 1967, 69–79. – E. Vlček, *Čáslavská kalva*, Zpráva o prozkoumání tzv. Čáslavského nálezu, PA 59, 1968, 249–272. – E. Vlček, *Čáslavská kalva – pravděpodobný pozůstatek Jana Žižky z Trocnova – v konfrontaci s historickými prameny*, JSH 43, 1974, Zvláštní číslo, 50–60. – F. Šmahel, *Záhady dvou Žižků a Žižkova věku*, HT 3, 1980, 5–50. – *Dějiny Táboru*, 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Lit.: Palacký 3, 210. – W.W. Tomek, *Jan Žižka*, 1879. – H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893. – J. Prokeš, *Jan Žižka z Trocnova a jeho doba*, 1921. – E. Chalupný, *Žižka, Nástin psychologicko-sociologický*, 1924. – *Žižkův sborník*, ed. R. Urbák, 1924. – R. Urbák, *Jan Žižka*, 1925. – J. Pekař, *Žižka a jeho doba 1–4, 1927–1933*. – K. Krofta, *Žižka a husitská revoluce*, 1937. – F.O. Heymann, *John Žižka and the Hussite Revolution*, 1955. – F. Šmahel, *Jan Žižka z Trocnova*, 1969 (cum indice librorum laudatorum). – M. Flegl, *Žižka ve světle svých listů*, JSH 38, 1969, 169–177. – *Jan Žižka z Trocnova*, edd. E. Barbořová et Fr. Crkovský, 1974 (cfr.: E. Barbořová, *Osoba a význam Jana Žižky z Trocnova*, 5–9; Fr. Crkovský, *Žižka, táboři a Tábor*, 19–29; L. Dědková, *Itinerář Jana Žižky z Trocnova*, 10–18). – J. Schneider, *Jan Žižka a Tábor*, 1974. – J.B. Čapek, *Vztah Jana Žižky k bratrstvu orebskému*, KřesRev 41, 1974, 184–189. – M. Flegl, *Žižkova zbožnost*, KřesRev 41, 1974, 179–184. – A. Molnár, *Zur Frage der Trennung zwischen Jan Žižka und Tábor*, CommViat 17, 1974, 123–140. – JSH 43, 1974, Zvláštní číslo k 550. výročí smrti Jana Žižky z Trocnova (cfr. e.gr.: M. Flegl, *Žižka a bitva u Sudoměře*, 11–18; J. Kejř, *Jan Žižka jako politik a státník*, 19–23; A. Molnár, *Na okraj Žižkova rozchodu s Tábořem*, 27–35; P. Spunár, *Soupis písemné pozůstalosti Jana Žižky z Trocnova*, 46–49; B. Varsík, *Jan Žižka a Slovensko*, 61–63; R. Heck, *Jan Žižka z Trocnova v Annales Poloniae Jana Długosze*, 64–73). – P. Klučina, *Vojská činnost Jana Žižky z Trocnova v letech 1423–1424*, Štúdie k čs. vojenským dějinám, 1976, 5–22. – J.B. Čapek, *K otázkě tradic o Žižkově pobytu v Anglii*, JSH 48, 1979, 127–141. – P. Čornej, *Žižkova bitva u Malešova 7. června 1424* (Příspěvek ke kritice Starých letopisů českých), JSH 49, 1980, 152–166. – P. Čornej, *Bitva na Vítkově a zhroutení Zikmundovy křížácké výpravy v létě 1420*, HT 9, 1986–1987, 101–152. – *Dějiny Tábora 1*, 1–2, 1988–1990 (passim).

Militaria

41. VOJENSKÝ ŘÁD (ORDO MILITARIS)

Fundamentum ab Iohanne Zisska factum auctor modificavit et ampliavit.

△ „Z milosti a z daru Otce a Pána Boha všemohúcího uvěřivše a přijevše osvícení jisté, stálé, ohlášené a důvodné pravdy a zákona božího: Nejprvé, abychom slovu božimu svobodu dali v kázni všudy”.

▽ mense Iul. a. 1423 (de tempore originis alius aliud dicit).

PRAHA KNM V C 2 (olim 23 E 10), f. 28v ▽ manu XVI s. Imag: Praha ÚČSL 1021. Apographum: PRAHA StK ČSR XVII A 5, f. 3r.

Ed.: C.J. von Bienenberg, *Geschichte der Stadt Königgrätz*, 1780, 280. – R. Ungar, *Žižkas militärische Briefe und Verordnungen, Abhandlungen der böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften 2*, F. I B, 1791, 377. – K.H. Thám, *List Jana Žižky a zřízení vojenské okolo r. 1423 od něho sepsané*, 1817. – J. Terebelský, *Život Jana Žižky z Trocnova, slovutného vůdce Tábořských bratří*, 1850. – *Výbor Mat.* 2, 271. – H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893. – H. Toman, *Husitské válečnictví za doby Žižkovy a Prokopovy*, 1898, 392. – Kl. Čermák, *Listy Jana Žižky z Trocnova a jeho vojenský řád*, 1912. – H. Toman–F.M. Bartoš, *Žižkův duch, povaha a listy*, 1924. – *Listy bratra J. Žižky*, ed. F.M. Bartoš, 1924 (1935²); haec editio etiam in opere *Listy a řád vojenský, 1420–1423*, ed. F.M. Bartoš, s.a. [1936?] exstat. – *Na množství nehleďte!*, ed. V.M. Škorpiš, 1946. – *Listy dvou Janů*, ed. A. Kolářová–Císařová et J. Daňhelka, 1949. – *Staročeské vojenské řády*, ed. F. Svejkovský, 1952, 23. – *Duchem i mečem*, ed. F. Heřmanský, 1958, 375. – *Výbor Akad.* 2–1, 502. – F. Šmahel, *Jan Žižka z Trocnova*, 1969, 229.

Lit.: Pekař, *Žižka* 3, 222. – *Dějiny Tábora* 1,1–2, 1988–1990 passim.

Epistolae et documenta

Lingua Latina scripta

42. DOCUMENTA AD VITAM PATRIS IOHANNIS ZISSKA SPECTANTIA

▽ a. 1378 et a. 1384.

Cfr. H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893 (a: 3.4.1378, b: 11.7.1378; c: 1.8.1378; d: 1384). Vide etiam F.M. Bartoš, *Listy bratra J. Žižky*, 1935², 31sq.

Lingua vulgari scripta

43. SMLOUVA O PRÍMĚŘÍ S OLDŘICHEM Z ROŽMBERKA

△ „My, Jan řečený Žižka z Trocnova, Chval z Machovic, Zbyněk z Buchova, Pavlík z Mutic i obec Písecká, jistci, tímto listem obecně vyznáváme”.

▽ 18.XI.1420 (datum in civitate Písek?).

TŘEBOŇ StA Historica 216.

44. BRATRÍM A SOUSEDŮM NEJMENOVANÉ OBCE V BLÍZKOSTI PRACHATIC

△ „Unser Herre Iesus. Christus der umb uns bitterlich sin Plut vergossen hat”.

▽ 22.XI.1420 (datum in civitate Prachatice); de tempore originis litterarum disputatur.

MS desideratur.

Cfr.: Epistola lingua Germanica expressa solum in Annalibus Eberhardis Windecke (XV s.) asservatur; vide E. Windeckes *Denkwürdigkeiten zur Geschichte des Zeitalters Kaiser Sigmunds*, ed. A. Altman, 1893, 148.

45. RYTÍŘŮM, PANOŠŮM, MĚŠŤANŮM A SEDLÁKŮM PLZEŇSKÉHO SVAZU

△ „My, Jan Žižka, Chval z Machovic, hejtmani a správce lidu táborského, právě českého v nádeji boží”.

▽ mense Ian. a. 1421 (cfr. R. Urbánek, *Jan Žižka*, 1925, 135 [de tempore originis litterarum disputatur; cfr. Pekař, *Žižka* 2, 272]).

BRNO StA G 10 – 418, f. 34r–35v (manu Iohannis Iafet in opere Hlas strážného

▽ 1600–1607); apographum: PRAHA KNM IV A 6 (a.1851; ex inventario a P.J.Šafařík relicto).

46. RYCHTÁŘI, PURKMISTRU, KONŠELŮM A OBCI MĚSTA TŘEBONĚ

△ „Pán Buoh všemohúcí rač býti s vámi i s námi svatú milostí.Bratřie v Pánu Bohu! Jan Žižka z hradu Kalicha”.

▽ 10.I.1422 („Na poli” – in campo prope civitatem Německý Brod); de tempore originis litterarum disputatur; cfr. P e k a ř, *Žižka* 4, 99 (10.IV.1423!).

TŘEBONĚ StA Historica 233; apographum BRNO StA E 6, H d 39 (olim H h 14), No. 2 (manu XVIII s.).

47. HEJTMANŮM A OBCI MĚSTA DOMAŽLICE

Commendatio viduam post D. Kučtajn-Gutstein spectans.

△ „Pozdravenie vám od Boha otce a Pána našeho Jezu Krista, jenž se jest dal za naše hříechy”.

▽ mense Aprili a. 1422 (?).

DOMAŽLICE Arch. (i.e. HORŠOVSKÝ TÝN, OA, depositum Domažlice) I–B–1067.

Lit.: F.M. Bartoš, *Kučtajn Žižkova listu Domažlickým*, ČSPSČ 66, 1958, 100 sq. – J. Čechura, *Na okraj interpretace jednoho Žižkova listu*, HT 6–7, 1983–1984, 413 – 420. – E. Maur, *Ještě jednou Kučtajn Žižkova listu Domažlickým*, HT 9, 1986–1987, 335–349.

48. VYHLÁŠENÍ VŠEOBECNÉHO SMÍŘENÍ

△ „S Boží pomocí, amen! Račtež slyšeti, páni a bratřie, že my s bratřimi táborskými, Domažlice, Klatovy, Sušice, Písek a jiní páni”.

▽ 11.VI.1422 (Praga).

PRAHA MěstA 933, p. 216 (apographum in libro, qui „Primus liber vetustissimus privilegiorum, statutorum et decretorum Veteris Urbis Pragensis” nuncupatur; in libro annotationes quae ad annos 1366–1611 spectant inveniuntur).

Lit.: P e k a ř, *Žižka* 2, 167. – F. Šmahel, *Jan Žižka z Trocnova*, 1969, 206 (auctor opinionem J. Pekař sequitur).

49. HEJTMANŮM A OBCI MĚSTA DOMAŽLICE

△ „Bože, dej, byste se navrátili ku první lásce, abyšte hodné skutky první činili. Bratří v Boze milí! Prosím vás pro Pána Boha, abyšte v bázni boží jakožto synové nejmilejší trvali a nestýskali sobě”.

▽ 11.IX.1422 (in castro Orlík); de tempore originis litterarum disputatur, cfr. P e k a ř, *Žižka* 4, 82; 12.IX.1421

PRAHA StK ČSR XVII A 15, f. 1r (apographum manu XVII s.).

Palaeotypi: Havel Phaëton [Žalanský], *Spis neb kázání o svatých a blahoslavených mučednících českých...*, Praha D.K. z Karlspergka 1619, f. G 8r. Knihopis 7152; exemplaria: BRATISLAVA UK XIX G 5637 def.; BRNO UK 50647; PRAHA KNM 37 E 9 def.; 37 E 36 def.; PRAHA StK ČSR 54 F 1223 def.

Transl.: Z. Theobald, *Hussitenkrieg*, Wittenberg, L. Seuberlich 1609, 197.

Lit.: F.M. Bartoš, *O Žižkův list Domažlickým*, JSH 20, 1951, 74–75 (de tempore originis litterarum).

50. BRATŘÍM BARTOŠOVI A BERNARDOVI Z MENŠÍHO TÁBORA NA VALEČOVĚ (SVOLÁNÍ SJEZDU DO NĚMECKÉHO BRODU)

△ „Milost Ducha svatého račiž přebývati s vámi i s námi a osvietiti srdce naše k vuoli Synu všemohúciemu! Bratřie v Pánu Bohu najmilejšíe! Dávám vám věděti, žež sem nyní na Vilémově”.

▽ 26.III. (a. 1423), in villa Vilémov.

BRNO StA E 6, H d 39 (olim H h 14) ▽ manu XVIII s.

PRAHA KNM I A c 83 (opus primum).

TŘEBOŇ StA Historica 233b ▽ XV s.

51. SVOLÁNÍ SJEZDU DO NĚMECKÉHO BRODU

△ „S boží pomocí Jan Žižka, svatého kalicha slouha nestatečný, v nádeji boží. Milost ducha svatého rač přebývati s vámi i s námi a rač osvietiti srdce i rozumy naše i všech věrných”.

▽ 1.IV.1423 (in apographis datum falsum 9.IV.1422 exstat).

PRAHA StK ČSR Osek MS 95 (exemplar T Annalium qui Staré letopisy české nuncupantur, f. 91) ▽ initium XVI s.

XIX A 50 (olim Děčín – Bibliotheca Thunoviana, MS 95 i, i.e. Codex Brazidini, i.e. exemplar M Annalium Bohemicorum Veterum – Brazidinův rukopis Starých letopisů českých ▽ 1619).

Ed. (summatim): R. Ungar, *Žižkas militärische Briefe und Verordnungen*, Abhandlungen der böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften 2, F. I B, 1791 (g). – *Přítoky Václava Vratislava svobodného pána z Mitrovic*, Předmluva od F.M. Pelzla, 1777 (f). – J. Dobrovský, *Geschichte der Böhmischen Sprache und älteren Literatur*, 1818 (e). – K.H. Thám, *List Jana Žižky a zřízení vojenské okolo r. 1423 od něho samého sepsané*, 1817 (g). – M.X. Millauer, *Diplomatisch-historische Aufsätze über Johann Žižka von Trocnow*, 1924 (a, d, f, h). – AČ 3, ed. F. Palacký, 1844 (a, d, e, f, h). – J. Terebelský, *Život Jana Žižky z Trocnova, slovního vůdce Tábořských bratří*, 1850 (a, d, e, f, h). – *Výbor Mat.* 2 (d, e, g, h). – H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893 (a, d, f, e, g, b [etiam in translatione vulgari], h, i). – Kl. Čermák, *Listy Jana Žižky z Trocnova a jeho vojenský řád*, 1912 (a, d, e, f, g, b [in translatione vulgari], h, i). – F.M. Bartoš, *Studie o Žižkovi a jeho době*, ČČM 98, 1924, 12 (c). – H. Toman–F.M. Bartoš, *Žižkův duch, povaha a listy*, 1924 (a, c, d, e, f, g, b [in translatione vulgari], h, i). – *Listy bratra J. Žižky*, ed. F.M. Bartoš, 1924 (1935²; haec editio etiam in opere *Listy a Řád vojenský, 1420–1423*, ed. F.M. Bartoš, s.a. [1936?] exstat). – *Na množství nehleďte!*, ed. V.M. Škorpil, 1946 (a, c, d, e, f, g, b [in translatione

vulgari], h, i). – *Listy dvou Janů*, edd. A. Císařová-Kolářová et J. Daňhelka, 1949 (a, d, e, f, g, b [in translatione vulgari], h, i). – *Staročeské vojenské řády*, ed. F. Svejkský, 1952 (a, c, d, e, f, g, b [etiam cum translatione vulgari], h, i). – *Duchem a mečem*, ed. F. Heřmanský, 1958 (g, i). – *Výbor Akad.* 2–1 (c, g, i). – F. Šmahel, *Jan Žižka z Trocnova*, 1969 (a, b [in translatione vulgari] c, d, e, f, g, h, i).

Lit.: (summatim): M. Flegl, *Žižkův boj s hříchem*, KřestRev 36, 1969, 84 sq.

Deperdita

52. ŽIŽKA ŽADÁ OD BUDĚJOVICKÝCH VOLNÝ PRŮCHOD

▽ mense Aug. in Thabor [Tábor] a. 1420 compositum?

Documentum cca a. 1800 in scrinio magistratus Budwicensis [České Budějovice] asservabatur; cfr. M. Millauer, *Abhandlungen der böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften* 1824, 32, 33.

53. ŽIŽKA PÍŠE O POSILU PRAŽANŮM

▽ mense Jan. – Febr. a. 1421 compositum.

Litterae in → CHRONICA HUSSITARUM M. Laurentii de Brzezowa (no. 115) commemorantur: „Žižka dirigit ad Pragenses, ut suam aliqualem sibi dirigant gentem, quia sue intencionis esset, quod velit regem sicut Antichristum de campis repellere” (cfr. FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 471–472).

54. ODPOVĚDNÝ LIST ŽIŽKŮV MARKRABÍM MÍŠEŇSKÝM O FRIDRICHovi ML. LANTKRABÍ DURYŇSKÉM

▽ primo dimidio mensis Aug. a. 1421 compositum.

Litterae in tractatu *De longaevo schismate Ludolfi de Sagan post relationem de clade Pragensium die 5^a Sept. a. 1421 commemoratur*. Cfr. Archiv f. österreichische Geschichte 60, 1880, 532, 533 (ed.).

55. ŽIŽKA PÍŠE PRAŽANŮM, ŽE JICH PROTI KRÁLI I PÁNŮM BRÁNITI MÍNÍ

▽ initio a. 1423 (?) compositum.

Argumentum litterarum secundum documentum vetustum quoddam Zacharias Theobald (*Hussitenkrieg*, Wittenberg, L. Seuberlich 1609, 301) asservavit; de litteris etiam Aeneas Sylvius Piccolomini (*Historia Bohemica*, caput 44; de edd. cfr. *Repertorium fontium historiae medii aevi* 2, 167) mentionem fecit.

Lit.: (ad litteras deperditas summatim): H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893 (k, l, m, n); ad litteras n cfr. etiam H. Toman, *Některé zprávy o poměru Jana Žižky k Pražanům*, ČČM 67, 1893, 212.

PROCOPIUS RASUS – PROKOP HOLÝ (PROKOP VELIKÝ)

Natus post a. 1379. A. 1417–1418 Sobieslawiae (Soběslav) vitam traxit. Sacerdos et caput exercitus Thaboriensis. Occisus est in pugna prope Lipany die 30^a Maii a. 1434.

Lit.: A. Neubauer, *Kněz Prokop Holý*, ČČH 16, 1910, 28 sq. – F.M. Bartoš, *Kněz Prokop Holý*, JSH 7, 1934, 73 sq. – F.M. Bartoš, *Prokop Holý*, 1934 (denuo: Bartoš, *Světcí* 118 sq.). – R. Urbánek, *Lipany a konec polních vojsk*, 1934, 83 sq. – Macek, *Prokop Veliký*. – Fr. Heymann, *John Žižka and the Hussite Revolution*, 1955, 458 sq. – F.M. Bartoš, *Několik záhad v životě Prokopa Holého*, SborHist 8, 1961, 157 sq. – Bartoš, *Husitská revoluce 2* (passim). – J. Macek, *Jean Hus et les traditions hussites*, 1973, 170 sq. – P. Spunar, *K literární pozůstalosti kněze Prokopa Holého*, Pocta Dr Emmě Urbánkové, 1979, 325–347.

Documenta diversorum auctorum quae a Procopio Raso adaptabantur

56. PŘÍMĚŘÍ S PLZNÍ A O SJEZDU NA ŽEBRÁCE (*INFRASCRIPTA OBLIGATIO EST REALITER FACTA DE ANNO DOMINI MCCCCXXVII IN ETATE, POST RECESSUM ELECTORUM ET ALIORUM PRINCIPUM DE CAMPO PROPTER TERRORUM TABORITARUM ET HUSSITARUM*)

△ „Ve jméno božie amen. My Hynek Krušina ze Švamberka, Jan z Risenberka odjinud ze Skály”.

▽ a. 1427.

PRAHA Kapit 0 37 (ab a. 1922 desideratur).

Ed.: AČ 3, 1844, ed. F. Palacký, 264, No. 39.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 61.

57. SPOLEČNÝ ZÁPIS HEJTMANŮ TÁBORSKÝCH A SIROTČÍCH OBCI KUTNOHORSKÉ

△ „My Jaroslav z Bukoviny, hauptman, kněz Prokop i jiní starší vojska táborského”.

▽ fortasse 25.VI.1428 (s. 1.).

KUTNÁ HORA ArchMKutH – aktová sbírka No. 23 (OA Kutná Hora).

Ed.: AČ 6, 1872, ed. F. Palacký, 420, No. 24.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 70.

58. GLEJT PANU OLDŘICHU Z ROŽMBERKA, DOPROVÁZENÉMU STO OSOBAMI A KOŇMI, O BEZPEČNÉM PRŮVODU

△ „My Jaroslav z Bukoviny, Jan Bleh z Těsnice, Mareš Kršňák, hauptmané”.

▽ 27.9.1428 (prope civitatem Bechyně).

TŘEBOŇ StA Historica 285 a.

Ed.: AČ 3, 1884, ed. F. Palacký, 284, No. 19; cfr. Palacký, UB 1, 641, No. 542.
– *Listář* 1, 99, No 145.

59. PŘÍMĚŘÍ MEZI OLDŘICHEM Z ROŽMBERKA A TÁBORY, SJEDNANÉ V KASEJOVICÍCH U ZNOJMA A PLATNÉ OD DÁNÍ LISTU AŽ DO SV. JIRÍ

△ „My Jan Kroměšín z Březovic, hauptman, kněz Prokop i jiní starší obce Thábořské”.

▽ 30.XI.1428.

TŘEBOŇ StA Historica 289.

Regestum: AČ 3, 1884, ed. F. Palacký, 500, No. 255. – *Listář* 1, 104, No. 152.

Lit.: Tomek 4, 421. – Macek, *Prokop Veliký* 72.

60. PACTUM DE BEHEMSTEIN (TZV. BEHEMŠTEJNSKÁ SMLOUVA)

Documentum pars pacti est, quod bellum vulgariter „spanilá jízda” nuncupatum, a. 1430 finivit.

△ „Taborenses campestris montis Grecz, Orphanorum, Pragensium aliarumque civitatum exercitum capitanei”.

▽ a. 1430.

TRIER Stadtbibliothek MS 306-1978, f. 165r-166v (cfr. M. Keuffer, *Beschreibendes Verzeichnis der Handschriften der Stadtbibliothek zu Trier* 3, 124); Imag: Praha ÚČSD, Praha KŘRL.

Ed.: F.M. Bartoš, *Kolem „spanilé jízdy” z r. 1429-1430*, JSH 5, 89 sq.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 200.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 94.

61. DER APPELL ZUM KAMPF GEGEN DIE AUSLÄNDISCHEN FEINDE, DER AN DEN NORDMÄHRISCHEN ADEL GERICHTET WURDE

Contra peregrinos terras regni Bohemiae invadentes; documentum ad familias nobiles Moraviae missum est.

△ „Jacob von Bozszowicz (Březovic), kniss Procop vnd an der Eltisten des hroßen Feldes Tabereys et bey Skalitz. Dem wolgebornen vnd namhaftigin Herrn Jans von Towatzaw (Tovačov)”.

▽ 7.VI.1431.

Cfr. Annales Gorlicenses Sculteti II, f. 94v (def.); MS non invenitur, cfr. F. Palacký, *O zahraničních pramenech dějin českých zvláště XV. století*, ČČM 37, 1863, 369–380.

Ed.: *Scriptores Rerum Silesiacarum* 6, 1871, 104, No. 147. – Palacký, UB 2, 1873, 215, No. 739.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 113.

62. PŘÍMĚŘÍ MEZI PŘEMKEM KNÍŽETEM OPAVSKÝM A VOJSKEM TÁBORSKÝM A SIROTCÍM

△ „My Přemek z božie milosti kníže a pán Opavský, vyznáváme tiemto listem přede všemi”.

▽ 28.IX.1431.

PRAHA StK ČSR Křižovníci 85 (olim XXII A 1), LIV D 2, D 67; *Annales Bohemici Veteres qui Staré letopisy české nuncupantur*.

Ed.: AČ 6, 1872, ed. F. Palacký, 425, No. 29. – *Staré letopisy české z rukopisu křižovnického*, edd. F. Šimek et M. Kaňák, 1959, 97–100.

63. ZÁZNAM O JEDNÁNÍ S OLDŘICHEM Z ROŽMBERKU O BEZPEČNÝ DOPROVOD DO BASILEJE

▽ ante 31.I.1431.

Nota in litteris domini Udalrici de Rosenberg (Oldřich z Rožmberka) ad regem Sigismundum missis (31.I.1431) legitur.

Ed. (litterarum): *Listář* 1, 137, No. 200.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 137.

64. PŘÍMĚŘÍ MEZI TÁBORSKOU OBCÍ A OLDŘICHEM Z ROŽMBERKA, PLATNÉ OD DÁNÍ LISTU AŽ DO ROKA S URČITÝMI VÝMLUVAMI

△ „My Simon z Hroznějovic, vladař purgmistr, rada i všecka obec Hory Tábor”.

▽ 2.II.1432.

TŘEBONĚ StA Historica 315.

Regestum: AČ 3, 1844, ed. F. Palacký, 504, No. 278. – *Listář* 1, 138, No. 201.

65. *CONCORDIA IN EGRA DE IUDICE IN BASILEA IN DISPUTACIONE GENERALI HABENDA TACTA CUM LEGATIS CONCILII ANTEQUAM ILLUC EXIVIMUS* (TZV. SOUDCE CHEBSKÝ)

Compromissum inter nuntios et legatos concilii Basiliensis et Hussitas factum.

△ „In nomine Domini nostri Ihesu Christi. Anno a Nativitate Domini M^o CCCC^o XXXII°, die XVIII mensis Maii, conclusa sunt inter nuncios et ambasiatores sacri concilii Basiliensis ... in nomine Domini nostri Ihesu Christi. Dabitur ambasiatoribus et nunciis de regno Boemie”.

▽ 18.V.1432.

Documentum in tractatu Quomodo Bohemi reducti sunt ad unitatem ecclesiae Iohannis de Ragusio (Jan Stojkovič) asservatur.

Ed.: MonConc 1, 219. – Palacký, UB 2, 1873, 281, No. 802.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 240.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 142 sq. – A. Molnár, *Chebský soudce*, Cheb 1982. – *Soudce smluvený v Chebu, Sborník příspěvků*, Cheb 1982 (1984). – A. Molnár, *Na rozhraní věků*, 1985, 113-140.

66. DOHODA S PANEM OLDŘICHEM Z ROŽMBERKA, ŽE OBEC TÁBORSKÁ ZACHOVÁ PŘÍMĚŘÍ S BUDĚJOVICKÝMI

△ „My Šimon z Hroznějic, vladař, purgmistr a radda obce Hory Tábor, Pardus s Hrádku hauptman”.

TŘEBOŇ StA Historica 324.

Ed.: *Listář* 1, 149, No. 217.

Regestum: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, No. 286.

67. LIST POSLŮ ČESKÉHO KRÁLOVSTVÍ ČESKÝM STAVŮM, ŽE PŘIJEDOU SE ZÁSTUPCI KONCILU NA SNĚM

△ „Služba naše, zmužilé udatnosti mužie ... Slyšíce o vašem zvítězení nad nepřáteli božími”.

▽ 2.IV.1433 (litterae de Basilea ad Bohemiam missae).

TŘEBOŇ StA A 16, f. 261rv (tempori falso attribuitur).

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 396, No. 2.

68. PŘÍMĚŘÍ MEZI OBCÍ TÁBORSKOU A OLDŘICHEM Z ROŽMBERKA, PLATNÉ OD DÁNÍ LISTU AŽ DO ROKA

△ „My Mikulaš z Padařova, vladař, purgmistr, rada i všecka obec Hory Tábor”.

▽ 28.IX.1433.

TŘEBOŇ StA Historica 332.

Regestum: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 508, No. 303; cfr. AČ 6, ed. F. Palacký, 430, No. 33. – *Listář* 1, 161, No. 235.

69. PÁNÍ A OBCE TÁBORSKÉ K ŽÁDOSTI PANA OLDŘICHA Z ROŽMBERKU PŘIJÍMAJÍCÍ TAKÉ MĚSTO BUDĚJOVICE DO PŘÍMĚŘÍ, KTERÉ S NÍM UZAVŘELI

△ „My Mikuláš z Padařova, vladař, purgmistr, rada i obec obce Hory Tábor”.

▽ 28.IX.1433.

TŘEBOŇ StA Historica 331.

Ed.: AČ 6, 1872, ed. F. Palacký 430, No. 33; cfr. AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 508, No. 303.

Regestum: Palacký, UB 2, 1873, 517, No. 38.

Scripta polemica

70. Hoc tempore solum pauca FRAGMENTA exstant quae apud Cochlaeum (I.XII., 225 sq.) leguntur.

Sermones et actus publici

71. SERMONES ET ALLOCUTIONES IN CONCILIO BASILIENSI FACTI

Documenta haec in relationibus et tractatibus, quae documenta magna ex parte in MonConc 1, 1857, 281, 348 sq. edita sunt, leguntur. Nota de allocutione brevi, quae initio mensis Februarii a. 1433 pronuntiata est et ad sermonem M. Iohannis Rokyczanae spectat, in Libro diurno → Ignoti sacerdotis Thaboriensium (No. 82) asservabatur (MonConc 1, 289). Allocutionem, quam Iohannes de Segovia aliena 13.4.1433 *Historia gestorum generalis synodi Basiliensis adumbravit*, E. Birk (MonConc 2, 346) postea edidit; cfr. Macek, *Prokop Veliký* 160.

72. *DE BELLIS (RESPONSIO PROCOPII HOLÝ FACTA IN DIE SS. MARCI ET MARCELLIANI PRAGE, IN LECTORIO THEOLOGORUM 1433 EX PARTE TABORITARUM SUPER EO, QUOD DIXIMUS, QUANTUM BELLIS PRO-FECIMUS USQUE MODO, VIDEMUS)*

Allocutio in concilio Pragensi facta.

△ „Quo ad materiam de bellis novit qui nil ignorat”.

▽ 18.VI.1433.

KRAKÓW Jag. 414, f. 109v-110r (cfr. f. 109v: „Sequitur propositio per organum Procopii Rasi nomine fratrum Taboriensium post responsionem principalem explicatam per organum magistri Iohannis de Rokosana [Jan z Rokycan]. Et occasionata fuit pro eo, quod in propositione sacri concilii dictum fuit de periculo bellorum, de inutilitate eorundem et de malis concomitatibus”).

PARIS BNat, olim Baluzianus 303 (allocutio in tractatu Liber de legationibus concilii Basiliensis Aegidii Carlierii [Charlier] legitur).

WIEN ÖNB 4704, f. 163v-164r (f. 163v: △ „Primo de materia bellorum novit qui nil

ignorat"; collectionem documentorum ad „causam Bohemicam” pertinentium Thomas Ebendorfer de Haselbach composuit; cfr. Denis 2, No. 673 et Tabulae No. 4704).

4937, f. 285v-286r.

Ed.: MonConc 1, 419-420. – Martène-Durand 8, column 602. – Mansi 30, 596. – Palacký UB 2, 1873, 363, No. 864.

Transl.: Palacký 3-3, 109. – *Deník Petra Žateckého*, transl. F. Heřmanský, 1953. – Macek, *Bojovníci* 247.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 173.

Epistolae

Epistolae propriae

73. EPISTOLA BAMBERGENSIBUS MISSA

△ „Famosis viris Swypold de Branndensteyn et Hans Castner de Wyzmeyn ... Premisso servicio pro ut tempus expostulat cum desiderio pertinente ad salutem animarum vestrarum ... Amici dilecti, sicut vestris litteris per nuncios vestros michi directis significatis petentes”.

▽ 2.II.1430.

BERLIN (West) PrKB Theol. Lat. Qu 206, f. 468r (apographum: MÜNCHEN StA, s. sign.; manu Dr v. Rudhart).

Ed.: *Bericht des Procopius an die Stadt Bamberg*, XXII. Bericht über das Wirken und den Stand des historischen Vereins zu Bamberg im Jahre 1858–1859, 1859, 134 („nach einer gleichzeitigen Kopie mitgeteilt vom Herrn Direktor des Reichsarchivs Dr v. Rudhart zu München”). – F.M. Bartoš, *Nový list Prokopa Holého*, JSH 7, 1934, 8 sq.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 197.

Lit.: Macek, *Prokop Veliký* 91.

74. EPISTOLA REGI SIGISMUNDO DE CONCORDATIS IN EGRA FACTIS MISSA

△ „Serenissimo principi et domino domino Sigismundo ... Serenissime princeps et Domine ... Notifico vobis ex parte mei et aliorum nunciorum nostrorum regni Bohemie”.

▽ 21.V.1432.

Documentum deest.

Ed.: MonConc 1, 1857, 266 (secundum apographum, quod in tractatu Iohannis de Ragusia *De reductione Bohemorum*, legitur; opus F. Palacký edidit).

Transl.: Palacký 3-3, 44.

Lit.: *Prokop Veliký* 146.

75. EPISTOLA PROCOPIO PARVO MISSA (*FRATRI PROCOPIO PARVO EXERCITUS ORPHANORUM ETC.*)

△ „Dominus noster omnipotens, qui post tempestatem”.

▽ mense Maio a. 1434 (ante pugnam Lipanensem).

TŘEBOŇ StA Historica 345 (autographum ?).

Ed.: Palacký, UB 2, 1873, 411. – R. Urbánek, *Lipany a konec polních vojsk*, 1934, 261 (secundum editionem praecedentem; imago documentum adiungitur).

Transl.: Palacký 3–3, 147–148. – *Listy bratra J. Žižky*, ed. F.M. Bartoš, 1924 (1935², p. 26). – Macek, *Bojovníci* 314. – Výbor Akad. 2–1, 466. – *Slovem obnovená*, edd. A. Molnár – N. et L. Rejchtrovi, 1977, 93.

Nota: epistolam hanc V. Březan bene cognovit; cfr. *Norbert Hermanns Rosenbergsche Chronik* (ed. M. Klimesch, 1898, 104).

76. EPISTOLA MAGISTRO IOHANNI DE PRZIBRAM MISSA

Ex epistola solum fragmenta innotuerunt; cfr. Cochlaeus, 1.XII., 226.

Epistolae aliorum editorum quas Procopius Rasmus adaptavit

77. BRIEF AUS DEM LAGER VOR STRZELIN DEM HAUPTMANN JOHANN VON KRALOWICZ (KRALOVICE)

△ „Hauptmanne vnd an der Eldisten des Heres der Wayzen vnd Thaboren, Blazek von Cralupp”.

▽ 1.IV.1428.

Cfr. Annales Gorlicenses Sculteti II, f. 94v (def.); MS non invenitur, cfr. F. Palacký, *O zahraničních pramenech dějin českých zvláště XV. století*, ČČM 37, 1863, 369–380.

Ed.: Palacký, UB 1, 1873, 606, No. 512.

78. EPISTOLA CAPITANEORUM TABORIENSIVM CIVIBUS IN NAMSLAVIA MISSA

△ „Nos Iacobus de Brzeczowicz capitaneus, Sigismundus Dei gracia princeps Lythwanie”.

▽ 28.XI.1430.

Cfr. Annales Gorlicenses Sculteti II, f. 91r; MS non invenitur; cfr. F. Palacký, *O zahraničních pramenech dějin českých zvláště XV. století*, ČČM 37, 1863, 369–380.

Ed.: Palacký, UB 2, 1873, 175, No. 712.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 199.

Articuli et statuta

79. „ARTICULI THABORITARUM PROKOPA HOLÉHO”

△ „Item elevacio corporis et sanguinis in missa non sit”.

WIEN ÖNB 4314, f. 135r.

Ed.: P. Spunár, *K literární pozůstalosti kněze Prokopa Holého*, Pocta Emmě Urbánkové, Praha 1979, 330–331.

80. STATUTA QUE FECERAT QUANDO PRAGAM OBTINEBAT PROCOPIUS POST TRADIMENTUM DUCIS SIGISMUNDI POLONI

△ „Primus articulus: Quod nullus dicat illos esse sacrilegos”.

WROCLAW BU Milich IV 77, f. 224 v-225r.

Dubia

81. LIST (ZPRÁVA) PŘÍTELI NA MORAVU [SNAD ZIKMUNDU Z JISTEBNICE] S POBÍDKOU, ABY SE ZAMEZILO PŘENĚST VÁLKU NA MORAVU

△ „Milost boží rač býti s námi se všemi, amen. Bratře milý v Boze! Vědětiť dávám v novinách, žeť se bratrům našim dobře vede”.

▽ mense Aprili a. 1421.

TŘEBOŇ StA Historica 227.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1884, 300, No. 21 (auctor incertus).

Lit.: Palacký 3–2, 81. – Macek, *Prokop Veliký* 32 (de auctore disputatur). – J. Kejř, *Boj o státní formu v husitském revolučním hnutí*, PHS 2, 1956, 159 sq. (de auctore disputatur). – F.M. Bartoš, *List Prokopa Holého moravskému příteli*, KostJ 42, 1957, No. 14. – F.M. Bartoš, *Několik záhad v životě Prokopa Holého*, SborHist 8, 1961, 174.

IGNOTUS SACERDOS THABORIENSIIUM – NEZNÁMÝ TÁBORSKÝ KNĚZ

Secretarius et scriptor → Procopii Rasi tempore concilii Basiliensis. Obiit post a. 1452 in castro Podiebradiensi (Poděbrady). Cfr. *Dějiny Tábora* 1, 1, 1988, 320.

Lit.: *Ze zpráv a kronik doby husitské*, ed. I. Hlaváček, 1981, 20–21.

82. LIBER DIURNUS (DENÍK)

Relatio de gestis Bohemorum in concilio Constanciensi.

△ „Surrexit Dominus vere et apparuit Simoni [Lc 24, 34]. Idee ultimatum hortor, moneo et swadeo ... [f. 4r] In nomine Domini amen. Anno incarnationis eiusdem M⁰ CCCC⁰ XXXIII⁰ dominica die proximo post festum Circumcisionis ambasiatores inclyti regni Bohemie”.

PRAHA Kapit 0 29, f. 1r–61v.

Ed.: MonConc 1, 1857, 269 (auctor operis Petrus Zaczensis [Petr Němec Žatecký] declaratur).

Transl.: *Deník Petra Žateckého*, transl. F. Heřmanský, 1953 (bibliographia fontium et operum ad concilium Basiliense spectans adiungitur). – *Ze zpráv a kronik doby husitské*, ed. I. Hlaváček, 1981, 317–419.

Lit.: F.M. Bartoš, *Z husitského a bratrského dějepisectví*, Nový historik tábořský, SborHist 2, 1954, 97 sq. (auctor Libri diurni Laurentius de Reichenbach esse putatur). – F.M. Bartoš, *Basilejský revolucionář a husitské ohlasy v jeho díle*, SborHist 3, 1955, 139 sq.

PETRUS ZACZENSIS – PETR NĚMEC ŽATECKÝ → IGNOTUS SACERDOS THABORIENSIIUM – NEZNÁMÝ TÁBORSKÝ KNĚZ

MATHIAS ENGLISS (KOKOT) – MATĚJ Z HNÁTNICE ZV. ENGLIŠ

A. 1412 bacc. lib. art. Praga promotus. A. 1424 in partes Poloniae et Lithwaniae missus est. A. 1432–1433 in concilio Basiliensi moram traxit, a. 1440 congressi Czaslaviensi (Čáslavský sněm) interfuit. A. 1451 legatus Hussitarum in disputatione Constantinopolitana.

Lit.: F.M. Bartoš, *Diplomat husitské revoluce Matěj Engliš*, KostJ 46, 1961, No. 15. – F.M. Bartoš, *Husitský vyslanec do Cařihradu v roce 1451*, KostJ 46, 1961, No. 29. – F.M. Bartoš, *A delegate of the Hussite Church to Constantinople in 1451–1452*, Byzantinoslavica 24, 1963, 287 sq.; ibid. 25, 1964, 69 sq. – F.M. Bartoš, *Bojovníci a státníci husitství a Universita Karlova*, AUC–HUCP 12, 1971.

83. LECTURA EXPOSITIONIS OPUS ORDUUM VALDE IOHANNIS PURVEY

Opinio factionis Lollardistarum qui in Anglia commorati sunt exponitur. Auctor expositionis Iohannes Purvey M. Iohannis Wyclif capellanus fuit.

De lectura Mathiae Engliss cfr. BRNO UK Mk 28 (olim Mikulov II 206), f. 126r: „Pronuncciatum [i.e. apographum operis Iohannis Purvey] Prage per Mathiam baccalarium dictum Engliss, reportatum vero per Martinum de Verona [Beroun] sub anno Domini M⁰ CCCC⁰ XV⁰, finitum III^a feria post festum Egidii”.

Lit.: J. Truhlář, *Lollardský výklad Apokalypse z r. 1390*, VČA 8, 1899, 182 sq. – F.M. Bartoš, *Lollardovský a husitský výklad Apokalypsy*, RefS 6, 1937, 112 sq. – F.M. Bartoš, *Husitský diplomat Matěj Engliš*, JSH 21, 1952, 114 sq. – B. Ryba, *Strahovské Zjevení*, *Strahovská knihovna* 1, 1966, 7–29, 2 imagines (opinio F.M. Bartoš refutatur).

84. ΔΙΒΕΛΛΟΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Auctor operis olim M. Petrus Payne esse putatur.

△ „Ἐγὼ ονόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀμὴν. Ἐγὼ Κωνσταντῖνος πλάτρις”

▽ a. 1451–1452.

Palaeotypi: Τομος Ἀγάπης κατὰ λατίνων συλλεγεῖς καὶ τυπωθεὶς παρὰ Δοσιθέου πατριάρχου Ἱεροσολύμων 1698. *Exemplar*: Bucurest, Bibliothèque de l'Académie romaine (Livres romains anciens, cote II 112).

Ed.: A. Salač, *Constantinople et Prague en 1452*, *Rozpravy ČSAV* 68, 1958, fasc. 11, 28 (secundum palaeotypum; cum bibliographia).

Lit.: I. Pal'mov, *K voprosu o snošenijach Čechov-Gusitov s vostočnuju cerkoviju v polovině XV věka*, 1889. – M. Paulová, *Styky českých husitů s cařihradskou církví*, ČČM 92, 1918, 316 sq.; 93, 1919, 17 sq. – F.M. Bartoš, *Německého husity Petra Turnova spis o řádech a zvycích církve východní*, VKČSN 1915, 6, nota. – Urbánek 2, 344, nota 1. – F.M. Bartoš, *Z počátků Jednoty bratrské*, ČČM 95, 1921, 30 sq., 131 sq. – Bartoš, Payne 108, No. 21. – F.M. Bartoš, *Husitský vyslanec do Cařihradu v roce 1451*, *KostJ* 46, 1961, No. 29 (auctor operis Mathias Engliss esse putatur). – F.M. Bartoš, *A delegate of the Hussite Church to Constantinople in 1451–1452*, *Byzantinoslavica* 24, 1963, 287 sq.; 25, 1964, 69 sq.

Dubia

85. EXPOSITIO TRACTATUS ROBERTI GROSSETESTE (1253) DICTA 147

De expositione Mathiae Engliss cfr. PRAHA StK ČSR VIII B 8, f. 124v: „reportatum per Mathiam baccalaureum”. Auctor operis incertus est.

Lit.: F.M. Bartoš, *Ještě o diplomatu husitské revoluce Matěji Englišovi*, JSH 23, 1954, 28 sq.

AMBROSIUS – AMBROŽ

Sacerdos Orebitarum, amicus → Iohannis Zisska. Plebanus ecclesiae Reginae Hradeczensis a. 1419–1437 (Hradec Králové), rector spiritualis Orphanorum. Obiit mense Octobri a. 1439.

Lit.: Pekař, *Žižka* 2, 194; *ibid.* 3, 237, n. 4. – Macek, *Tábor* 2, passim. – A. Molnár, *Žižkův kněz*, *KostJ* 73, 1988, Nos. 26, 27, 28. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

86. LIST JANU ŽIŽKOVI „RUKÚ TVÉHO KNĚZE AMBROŽE”

△ „Pán Buoh všemohúcé rač býti s tebú, se všemi bratřiemí, věrnými ...

Bratře Žižko, i bratříe naši najmilejší! Věz, žež sme jednoho Opočenských strany jali”.

▽ 22.XI.1423.

Epistola in manuscripto *M* Annalium Bohemicorum Veterum qui Staré letopisy české nuncupantur (PRAHA StK ČSR XIX A 50, olim Děčín-Bibliotheca Thunoviana MS 95 i, i.e. Codex Brazidini, ▽ 1619) legitur.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 302, No. 25 (▽ 24.XI.1423!). – H. Toman, *Literární památky, duch a povaha Žižkova*, VKČSN 1893, No. 16, 22, 53. – Macek, *Bojovníci* 154.

IOHANNES GAUDENCIUS DE DOMASLAW – JAN GAUDENCIUS Z DOMASLAVI (ZE ŽLUTIC)

A. 1408 presbyter ordinatus. Plebanus in Bubowicz (Bubovice) prope Brzeznice (Březnice). Pragae a. 1419 Iohanne Siloensi (Jan Želivský) adhaesit. Postea in Litomierzicz (Litoměřice) et Ludicz (Žlutice) sedem habuit.

Lit.: F.M. Bartoš, *Z dějin Karlovy university v době husitské*, JSH 40, 1971, 57 sq. (Kněz Jan Gaudencius).

Bibliotheca

Collector librorum. Bibliothecam suam (34 codices!) ecclesiae in Ludicz (Žlutice) legavit. Ed. inventarii: R. Knott, *Die Bücherei eines utraquistischen Pfarrers in Luditz*, MVGD 39, 1901, 186; cfr. Hlaváček, *Středověké soupisy* 28, No. 18.

Notae historicae

87. NOTAE HISTORICAE AD HISTORIAM HUSSITARUM USQUE AD A. 1437 SPECTANTES

PRAHA StK ČSR Osek 72 (Vetus et Novum Testamentum manu Francisci de Wsserub [František ze Všerub] a. 1418 scriptum; magna pars notarum ad historiam Hussitarum usque mortem regis Georgii de Podiebrad a. 1471 spectantium autographum Iohannis Gaudencii esse videtur).

Lit.: E. Urbánková, *Přírůstky rukopisného oddělení Universitní knihovny od vydání tištěných katalogů*, Knihovna 1957, 63 sq. – F.M. Bartoš, *Bible kněze Jana Gaudencia věrného bratra J. Želivského*, KostJ 45, 1960, No. 28.

Sermones

88. COLLECTANEA PER GAUDENCIUM SUPER EWANGELIA ET EPISTOLAS

MSS desunt; cfr. legatum Iohannis Gaudencii ecclesiae in Ludicz (Žlutice).

Lit.: MVGDB 39, 1901, 186 et Hlaváček, *Středověké soupisy* 28, No. 18).

UDALRICUS DE ZNEUMA – OLDŘICH ZE ZNOJMA

A. 1416 bacc. art. lib. Orator Hussitarum in concilio Basiliensi (a. 1433) et socius factionis Orphanorum. Plebanus in Czaslavia (Čáslav). Obiit (verisimiliter) a. 1448.

Orationes in concilio Basiliensi factae

89. DEFENSIO PRAEDICANDI VERBUM DEI IN CONCILIO BASILIENSI (POSICIO FRATRIS ULRICI)

△ „In nomine Domini, amen. Locuturus in hoc venerando concilio coram reverendis in Christo patribus et dominis egregiis”.

▽ 23–24.I.1433.

BASEL ÖBU O III 35, f. 62r sq.

HALLE ULB (?), deperditum (cfr. A. Voigt, *Acta litteraria Bohemiae et Moraviae* 2, 1783, 65)

KOBLENZ StA 701, No 220, olim domus O. Praed., f. 370r sq.

PARIS BiblMaz 1686, f. 49r–68v (cfr. f. 49r: „Tercius articulus Bohemorum propositus in sacro Basiliensi concilio per dominum Vulricum, unum ex oratoribus Boemorum premissorum”)

PRAHA Kapit I 77, f. 63r–78v (cfr. f. 63r in marg.: „Posicio fratris Ulrici”)

VATICANO BiblApost Palat. Lat. 559, f. 201r sq.

Ed.: Martène-Durnad 8, 305 sq. – Mansi 30, 306 sq. (Mansi, Supplement IV, 483–516). – F.M. Bartoš, *Oldřicha ze Znojma Obrana svobody kázání slova božího*, pronesená na koncile basilejském dne 23. a 24. ledna 1433, JSH 5, 1932, supplementum (*Archiv táborský*, 1935), 86–113.

Lit.: Bartoš, *Husitská revoluce* 2, 121, 123, 130, 133.

90. EPLICA DOMINI ULRICI DE SECTA ORPHANORUM CONTRA DICTA M. HENRICI KALTISEN [Kalteisen] O. PRED. FACTA

△ „In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Quia veritas sepius exagitata splendescit in lucem XXXV q. IX „grave” et opposita iuxta se posita magis elucescunt”.

▽ 28 et 30.III.1433.

KOBLENZ StA 701, No. 220, olim domus O.Praed., f. 387r sq.

PARIS BiblMaz 1686, f. 100r–114v (finis deest).

PARIS BNat Lat. 1506, f. 56v–63v.

Ed.: Martène-Durand 8, 493 sq. (solum pars orationis). – Mansi 30, 456 sq. (Mansi, Supplément IV, 643–663). – F.M. Bartoš, *Replika Oldřicha ze Znojma Dr. J. Kalteisenovi, pronesená v Basileji 28. a 30 března 1433 na obranu svobody slova božího*, JSH 6, 1933, supplementum (Archiv tábořský 1, 1935), 118–172.

NICOLAUS DE PILGRAM (BISKUPECZ) – MIKULÁŠ Z PELHŘIMOVA (BISKUPEC)

Natus cca 1385. A. 1409 bacc. art. (Pragae) et (a. 1411) socius collegii Hedwigis reginae. Plebanus ecclesiae in Kondrac et Pieska (Písek). Senior sacerdotum et „episcopus” – biskup, biskupec Thaboriensium (a. 1420). Colloquio Egrensi (Cheb) a. 1432 interfuit. Orator Hussitarum in concilio Basiliensi. Post victoriam factionis Pragensium nec non cladem civitatis Thabor (Tábor) a. 1452 incarceratus est. Obiit cca a. 1460 in carcere castri Podiebrady (Poděbrady).

Lit.: K. Jun, *Mikuláš z Pelhřimova*, Výroční zpráva c.k. reálného gymnasia v Pelhřimově za školní rok 1909–1910 (1910), 3–18. – Bartoš, *Světcí* 175 sq. (cum indice bibliographico). – Macek, *Tábor* 1–2 (passim). – J. Dobáš, *Dějiny královského města Pelhřimova a jeho okolí*, 3–2, 1954, 412 sq. – A. Molnár, *Tábořský boj duchovní*, ThPřilKřestRev 25, 1958, 1–11. – A. Molnár, *Nad úvodními kapitolami Biskupovy Tábořské konfese*, et B. Souček, „Veritas super omnia”, nec non F.M. Bartoš, *Konec Mikuláše Biskupce*, ThPřilKřestRev 28, 1961, No 3. – A. Molnár, *Réformation et Révolution: Le cas du senior taborite Nicolas Biskupec de Pelhřimov*, CommViat 13, 1970, 137–153. – A. Molnár, *Reformace a revoluce (Nicolaus de Pilgram)*, KostJ 55, 1970, No 41. – A. Molnár, *Biskupcův problém revoluce*, KřestRev 38, 1971, 9–13. – P. de Vooght, *Nicolas de Pelhřimov et son apport à l'évolution de la méthodologie hussite*, Recherches de théologie ancienne et médiévale 40, 1973, 175–207. – A. Molnár, *Das Problem der Revolution bei Nikolaus Biskupec*, in: *Ökumenische Diakonie*, ed. G. Bassarak, Berlin 1975, 58–68. – A. Molnár–N. Rejchrtová (edd.), *Slovem obnovená*, 1977, 77. – A. Molnár, *Taborisches Schrifttum*, CommViat 22, 1979, 105–122. – P. Spunar, *Opera Nicolai Biskupec de Pilgram (Pelhřimov)*, Směrování, 1983 (index operum). – SLSp, 1984, 439. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Bibliotheca Nicolai de Pilgram

De libris, qui olim ad „bibliothecam episcopalem” Thaboriensium pertinebant, cfr. B. Souček, *Veritas super omnia*, ThPřilKřestRev 28, 1961, 80–85.

Tractatus polemici et defensiones ad controversiam de eucharistia spectantes

91. LIST PROTI KÁNIŠOVI O VEČEŘI PÁNE

Epistola (?) de eucharistia contra Kániš sacerdotem Thaboriensium.

▽ cca a. 1421.

Epistola (?) ad sacerdotem Kániš missa solum ex verbis allatis, quae in tractatu M. Iohannis de Rokyczan *De existentia corporis Christi in sacramento altaris* (ed. Nejedlý, *Prameny* 116) leguntur, nota est.

Lit.: Sedlák, *Eucharistické traktáty* 11 sq. – A. Novák, *Víra Táborů*, Sborník historického kroužku 27, 1926, 72 sq. – Macek, *Tábor* 2, 332.

92. AD MAGNIFICACIONEM – TRAKTÁT O VELEBNÉ SVÁTOSTI TĚLA A KRVE PÁNA KRISTA

▽ a. 1423.

Versio latina

De versione Latina solum verba allata in tractatu M. Iohannis de Rokyczan *De existentia corporis Christi in sacramento altaris* (ed. Nejedlý, *Prameny* 116) docent; praeterea articuli nonnulli in codice PRAHA Kapit D 49, f. 183v exstant.

Ed.: Goll, *Quellen* 2, 61 (editio articulorum); Nejedlý, *Prameny* 116 (verba allata).

Versio bohémica

△ „Pravda přemáhá a zuostává na věky, amen. O zvelebení v pravdě svátosti těla a krve Pána našeho Jezu Krista a ku porozumění omylných”.

PRAHA KNM V F 41, f. 203r–217r ▽ 1590 (apographum codicis comparati per fratrem Laurentium Orlík; cfr. Jireček, *Rukověť* 1, 413).

WROCLAW BU Milich (olim Görlitz) IV 70 (88), f. 1r–13v (cfr. f. 1r: „Traktát o velebné svátosti těla a krve Pána Krista podle pravého smyslu Písma zákona Božího od starých Tháborův sebráný”, f. 1v: „Tento traktát jest sebrán od Tháborův...”; Imag: ÚČSL No. 611; apographum codicis Wratislaviensis: PRAHA KNM IV A 25, f. 1r–24v (manu XX. s)).

Ed.: J. Goll, *Zpráva o českých rukopisech ve Zhořelci*, ČČM 52, 1878, 278, 390 (partes; secundum MS Milich IV 70). – *Traktát Mikuláše z Pelhřimova O zvelebení v pravdě svátosti těla a krve Pána našeho Jezukrista*, ed. V. Sokol, JSH 2, 1929, supplementum.

Lit.: F.M. Bartoš, *K počátkům P. Chelčického*, ČČM 88, 1914, 24 sq. – Sedlák, *Eucharistické traktáty* 24 sq.

93. TRACTATUS DE NON ADORANDO

▽ a. 1423.

De tractatu exstant solum a) verba allata in tractatu M. Iohannis de Rokyczan *De existentia corporis Christi in sacramento altaris* (cfr.

Nejedlý, *Prameny* 116), b) articuli qui in codice PRAHA Kapit D 49, f. 184v leguntur, c) paraphrasis argumenti ab incerto auctore sub titulo *De adorare et colere* facto.

Ed.: Goll, *Quellen* 2, 62 (partes articulorum). – Nejedlý, *Prameny* 116 (solum verba allata). – Sedlák, *Eucharistické traktáty, supplementum* 51 (tractatus *De adorare et colere*).

→ EPISTOLA (?) CONTRA M. IOHANNEM DE GICZYN

Tractatus exegetici

94. TRAKTÁT O VEČEŘI PÁNĚ PODANÝ PETRU CHELČICKÉMU

▽ ante a. 1425.

De tractatu solum articuli, qui in codice PRAHA Kapit D 49, f. 186v leguntur, docent: „Articuli episcopi Thaboriensis de tractatu suo, quem scripsit Petro de Chelczicz in vulgari. △ Circa sacramentum eukaristie multi currebant et currunt errores usque in diem hodiernum”.

Ed.: (articulorum): Höfler 2, 822. – Goll, *Quellen* 2, 63.

→ LIST PROTI CHELČICKÉMU (No. 104)

95. EXPOSITIO VOCABULORUM BIBLIAE

▽ verisimiliter ante a. 1430.

De tractatu quaedam vocabula biblica explicante solum verba allata, quae in codice PRAHA StK ČSR Krumlov No. 249 (mammothrectus) leguntur, docent.

Lit.: F.M. Bartoš, *Po stopách nezvěstného spisu táborského biskupa Mikuláše z Pelhřimova*, JSH 21, 1952, 37 sq.

96. TRACTATUS DE HOMICIDIO

△ „Notare debemus, quod sic in Veteri Testamento populus Israheliticus gubernatur secundum legem Mosaicam”.

PRAHA Kapit D 53, f. 380r–395r.

N 52, f. 258v–264v.

Ed.: N.V. Jastrebov, *Etjudy o Petre Chelčickom i jeho vremeni* 1, 1908, 111 sq. (opus M. Nicolao de Pilgram attribuitur).

Lit.: Bartoš, *Jakoubek* 48, No 62 (opus false M. Iacobello de Misa attribuitur).

Tractatus dogmatici

97. CONFESIO THABORITARUM (APOLOGIA)

△ „Quia anno Domini millesimo CCCC^o tricesimo primo [1431] currente in convocacione generali regni Bohemie electe erant persone duodecim”.

▽ tempore verno a. 1431; versio quae in MSS exstat redactionem auctoris post cladem Lipanensem (a. 1434) factam repraesentat.

BRNO UK R 411 (olim Rajhrad D K I beta 17), f. 1r – 81v ▽ 1435 (cfr. f.64v: „Finitum est hoc opus ad honorem Dei et proximorum profectum proxima feria quinta ante festum Nativitatis Christi sub anno Domini M^o CCCC^o XXXV° [22.XII.1435]”; registrum alphabeticum ff 71r–81v sequitur).

CAMBRIDGE TrCollL A Dd 15.29, f. 212v–233r (fragmentum) ▽ XV² s.

Palaeotypi: M. Flacius Illyricus, *Confessio Valdensium*, Basileae, Ioh. Oporinus 1568, f. 1r sq.; exemplar: PRAHA KNM 46 D 30. – B. Lydius, *Valdensi*, Roterodami, L. Berewout 1616, p. 1 sq.; exemplar: PRAHA StK ČSR 46 E 231.

Ed.: A. Molnár–R. Cegna (edd.), *Confessio Taboritarum*, Roma 1983.

Translationes veteres: *Tresor e lume de fe* (adaptatio sectae Valdensium), cfr. MS DUBLIN Trinity College C.5.22, ff 91r–389v. Imag: ÚČSL No. 746. – Ceteri MSS a Valdensibus redacti in hiis codicibus (e.gr.) exstant: CAMBRIDGE University Library TrCollL A Dd 15.29 (redactio capitulorum XXV et XXVI, △ „Nos cupientes incedere via regia certissima et secura”; ibid. A Dd 15.32; GENÈVE BPU No. 208.

Translationes recentes: Výbor Akad. 2–2, 57 sq. (pars). – Mikuláš z Pelhřimova, *Vyznání a obrana Táborů*, Praha 1972 (in linguam vulgarem F.M. Dobiáš et A. Molnár vertebant; praefationem R. Kalivoda composuit); altera versio: Mikuláš z Pelhřimova, *Vyznání ...*, Praha 1972 (...praefationem J. Otáhalová-Popelová composuit). – A. Molnár–L. et N. Rejchrtovi (edd.), *Slovem obnovená*, 1977, 77–79 (partes).

Lit.: F.M. Bartoš, *Chelčický a Rokycana*, LF 48, 1921, 36 sq. – Macek, *Tábor* 1–2 (passim). – A. Molnár, *Nad úvodními kapitolami Biskupcovy Tábořské konfese*, ThPřlKřest-Rev 28, 1961, No. 3, 67–72. – A. Molnár, *Tresor e lume de fe*, CommViat 7, 1964, 285 sq. – A. Molnár, *Ohlas Tábořské konfese u románských valdenských*, Strahovská knihovna 5–6, 1970–1971, 201–208. – A. Molnár, *Fragment de la Confession taborite dans un manuscrit vaudois de Cambridge*, MedBoh 3, 1972, 253–264.

Opera apologetica

98. CHRONICA CAUSAM SACERDOTUM THABORIENSIIUM CONTINENS ET MAGISTRORUM PRAGENSIIUM EIUSDEM IMPUGNATIONES (CHRONICON THABORITARUM, TÁBORSKÁ KRONIKA, AKTA TÁBORSKÁ)

△ „Cum igitur primitiva et orientalis ecclesia ab origine sua instar illius regine ... Incipit Historia. Inicium et occasio populi Bohemici ... Cum ex dono et gracia Dei laudabilis”.

▽ 22.XII.1435 (finis primae partis), 28.II.1442 (finis secundae partis), tertia pars (de synodis) post conventum a. 1444 orta est.

BAUTZEN StKB 4° 20 ▽ cca 1600 (cfr. f. 1r: „Chronica causam Thaboriensium continens et Magistrorum Pragensium eiusdem impugnaciones”).

BRNO UK R 411 (olim Rajhrad D K I B 17, f. 95r–226v), cfr. f. 226v: „Explicit Cronica causam sacerdotum Thaboriensium continens et Magistrorum Pragensium eiusdem impugnaciones usque mortem illustrissimi Sigismundi Romanorum imperatoris et Ungarie Boemie etc. regis. Tale est finita anno Domini M° CDXLII° feria tertia proxima post Commemoracionem Apostoli in locum Iude per sortem electi que fuit dies 28 mensis Februarii etc. [28.II.1442]” Imag: ÚČSL No. 1259; apographum: PRAHA KNM VIII F 7 (olim 4 C 32), ff 1r–507v ▽ 1789 (manu J. Dobrovský).

R 434 (olim Rajhrad D K I B 23), f. 1r–38r (hoc MS olim ad codicem R 411 pertinebat; signum M. Wenceslai Korandae Iunioris exhibitur; cfr. f. 1r: „Continuacio materie ventilate inter magistros Pragenses et sacerdotes Thaboriensis. Quod specialiter actum sit inter eos post mortem illustrissimi Sigismundi Romanorum imperatoris et Ungarie et Boemie etc. regis ac deiceps”).

△ „Post materiam ventilatam inter magistros Pragenses”; Imag: ÚČSL No. 1264.

HANNOVER NSLB Ms. I 226, f. 1r sq. Imag.: Tábor OA s. s.

PRAHA StK ČSR XXIII F 204 (olim Bibliotheca Lobkowicziana Prag. No. 322), f. 1r–11v (pars)

WROCLAW BU IV Q 231, f. 176r–186v (?), 196r (cfr. f. 176 r: △ „Anno Domini M° CCCC° XLIII° in synodo cleri celebrata in Montibus Cutnis circa festum Procopii in die Kyliani”; solum partes).

Ed.: Höfler 2, 475 sq. (secundum apographum Pragensem KNM VIII F 7).

Translationes: Výbor Akad. 2–2, 257–264.

Lit.: J. Truhlář, VČA 8, 1899, 181 (nomen auctoris declaratur). – Mac ek, Tábor 1, 282.

Commentarii in Scripturam Sanctam

99. COMMENTARIUS (ANNOTACIONES) SUPER APOCALYPSIN

△ „Apokalypsis Iesu Christi, quam dedit illi Iesus ... Ex quo igitur liber iste dicitur Apokalypsis, igitur sermo erit de revelacione Iohannis. De qua revelacione tria sunt nunc dicenda”.

WIEN ÖNB 4520 (autographum?; possessor libri M. Wenceslaus Koranda Iunior auctorem commentarii M. Iacobellum de Misa declaravit, cfr. f. 1r: „Magister Iacobus prelati capelle Bethleem super Apokalypsin”).

Alium MS Commentarii in Apokalypsin etiam Procopius Lupacz possidebat; cfr. Lupáč, (Corrigenda): „Nicolaus Biskupecz, adde: Inter caetera scripsit annotationes in Apokalypsin, quae MSS penes nos sunt; dignae lectu”.

Ed.: Mikuláš Biskupce Zjevení Janova, ed. B. Souček, JSH 11, 1938; 12, 1939; 14, 1941–1945 (supplementa); finis desideratur.

Lit.: F.M. Bartoš, *Táborské bratrstvo let 1425–1426 na soudě svého biskupa Mikuláše z Pelhřimova*, ČSPSČ 9, 1922, 102–122. – J. Pekař, *Jan Žižka*, ČČH 31, 1925, 93 sq. (de auctore dubitatur). – F.M. Bartoš, *Kdo je původcem latinské postily husitské v rukopisu vídeňském 4520?*, ČČM 99, 1925, 95 sq. – Bartoš, *Jakoubek* 69, No. 2. – Macek, *Tábor* 1, 376, 443, No. 23 (dies originis). – Stegmüller, RB No. 3979 (auctor operis M. Iacobellus de Misa declaratur). – F.M. Bartoš, *Kdy vznikl Biskupcův Výklad na Zjevení Janovo?*, ČSPSČ 67, 1959, 11–13. – B. Souček, *Veritas super omnia*, ThPřilKřestRev 28, 1961, No. 3, 74 sq. – Kadlec, *Bibel* 107. – A. Molnár, *Apocalypse 12 dans l'interprétation hussite*, Revue d'histoire et de philosophie religieuse 1965, 224–227.

100. SCRIPTUM SUPER QUATUOR EVANGELIA IN UNUM CONCORDATA (CORPUS EVANGELICUM, QUATUOR IN UNUM)

Opus ad usum praedicatorum.

△ (redactio prima): „Lex seu doctrina evangelica perfectissima est”.

△ (redactio secunda): „Quia, carissimi, ut nostis res magna”.

△ (redactio tertia): „Postquam a principio corporis evangelici actum est de ingressu Salvatoris ... Hic iam agitur de eius egressu”.

▽ 1435–1448.

Redactio prima

NOTRE DAME Univ. No. 27, f. 1r–214v (cfr. f. 203r: „Finis huius prime partis anno Domini 1435 in Divisionis apostolorum commemoratione” [15.VII.1435], partes II et III desiderantur).

PRAHA BFKR (codex desideratur).

PRAHA KNM XIII F 7, vol. I–III ▽ 1435–1439 (cfr. vol. III, f. 98: „... finitum est proxima feria secunda ante dominicam Palmarum sub anno Domini 1439 [23.III.1439]”; volumina I [in principio] et II [in fine] mutila).

WIEN ÖNB 4304 (collectio sermonum ex voluminibus I–III), f. 1r–259v (in fine mutilus; cfr. f. 1r: „Postquam a principio corporis evangelici actum est”, f. 169r: „Explicit Scriptum super quatuor evangelia Mathei videlicet Marci, Luce et Iohannis in unum concordata. Quod ad honorem Dei et proximorum profectum finitum est proxima feria sexta ante Wenceslai sub anno Domini M° quadringentesimo trecesimo nono [25.IX.1439]. Biskupecz [a.m.] compiler ignoratur”).

Redactio secunda

WIEN ÖNB 4309, f. 1r–144v (vol. III; expositio in concordiam evangeliorum Passionis in fine mutila).

4746, f. 1r–169r (vol. III; cfr. f. 169r: „Explicit scriptum super quatuor evangelia Mathei videlicet Marci, Luce et Iohannis in unum concordata, quod ad honorem Dei et proximorum profectum finitum est proxima feria sexta ante Wencesly sub anno Domini M° CCCC° 39 [25.9.1439; rasura: „biskupecz”; alia recentiori manu: „Compiler ignoratur”]).

4920, f. 1r–226v (vol. I; cfr. f. 1r: „Incipit prefacio sive arenga ad accessum in Mt. In Dei nomine Amen △ Quia, carissimi, ut nostis res magna”, f. 226v: „Finis huius prime partis anno Domini M° CCCC° XXXVII° feria secunda in die Felicis martyris [30.5.1437]”).

Redactio tertia

PRAHA StK ČSR III F 5, f. 1r–172v ∇ 1448 (vol. III; cfr. f. 172v: „Explicit Scriptum super quatuor evangelia ... in unum concordata, quod ad honorem Dei et proximorum profestum finitum est feria quinta in die decollationis Iohannis Baptiste anno Domini 1448 [29.VIII.1448]”).

Ed.: A. Molnár, *De divisione Scripture multiplici*, CommViat 13, 1970, 154–170 (solum quaestio „Utrum sicut parcium Scripture Sacre datur conveniencia” quae in prologo secundae redactionis secundum codicem WIEN ÖNB 4920, f. 26r–29v legitur, cfr. f. 26r: „Quaestio secunda de divisione Scripture Sacre multiplici. △ Sed quia supra circa distinccionem Scripture Sacre”).

Transl. recentes: A. Molnár–N. Rejchrtová (edd.), *Slovem obnovená*, 1977, 79–80 (quaestio de divisione Scripturae Sacrae).

Lit.: F.M. Bartoš, *Postila M. Biskupce na evangelijní harmonii*, ČČM 93, 1919, 174 sq. – F.M. Bartoš, *Největší dílo tábořské literatury*, JSH 11, 1938, 65 sq. (aestimatio manuscritorum). – Bartoš, *Hus* 98, No. 7. – Stegmüller, RB No. 10902. – B. Souček, *Veritas super omnia*, TheolPřfKřstRev 28, 1961, No. 3, 75, n. 11 (etiam de tempore originis operis agitur). – Kadlec, *Bibel* 106 (de tertia redactione operis non legitur). – Kaminsky, *History* 435.

Sermones in concilio Basiliensi facti

101. *ORACIO PRO BOHEMORUM ARTICULO DE PECCATIS PUBLICIS PUNIENDIS HABITA IN CONCILIO BASILIENSI (POSICIO SECUNDI ARTICULI BOHEMORUM)*

△ „Peccata mortalia publica, et quantum rationabiliter fieri potest ... Iste articulus continet duas partes. In prima presupponantur peccata mortalia publica et privata”

∇ 20.–21.I.1433.

KRAKÓW Jag. 1760, f. 468r–479r (cfr. f. 478r: „Explicit posicio secundi articuli Bohemorum habita in presencia sancti Basiliensis concilii per dominum Nicolaum de secta Thaboritarum anno Domini etc. 33”, manu Michaelis Koyer)

PARIS BNat Lat. 1506. f. 1r–17v

VATICANO BiblApost Palat.Lat. 559, f. 107r–123r (cfr. f. 107r: „Secundus articulus Bohemorum propositus in concilio Basiliensi per Magistrum Nicolaum unum ex oratoribus regni Bohemorum et baccalarius in artibus tantum [!]”, f. 123r: „Explicit posicio secundi articuli Bohemorum habita in presencia sancti Basiliensis concilii per dominum Nycolaum de secta Thaboritarum”)

Ed.: F.M. Bartoš (ed.), *Táborského biskupa Mikuláše z Pelhřimova obrana pražského artikulu o stíhání veřejných hříchů, pronesená na koncile besilejském 20–21 ledna 1433*, JSH 3, 1930, supplementum, 1–32 (etiam *Archiv tábořský* 1, 1935, 3 sq.).

102. REPLICA CONTRA EGIDIUM CARLERII [CHARLIER] DE CORRECTIONE PECCATORUM

△ „Ostenso, quod articulus de cohibicione, correptione et castigacione peccatorum sit catholicus”.

▽ 16.–18.III.1433.

PARIS BiblMaz 1686, f. 71r–99v (cfr. f. 71r: „Replica contra positionem Magistri Egidii Carlerii predicti, facta per dominum Nicolaum, unum ex oratoribus Bohemorum, pro secundo articulo eorundem”).

PRAHA Kapit. I 77, f. 14r–? (cfr. f. 14r: „Replica [alia manu: „Nicolai”] contra doctorem Parisiensem canonicum de Atrabato...” [alia manu] „... contra impugnantes positionem de punicione peccatorum...”).

Ed.: Martène-Durand 8, 1733, 356 sq. – Mansi 30, 1792, 338–388. – F.M. Bartoš (ed.), *Odpověď Mikuláše Biskupce Jiljímu Charlierovi o stíhání veřejných hříchů pronesená 16.–18.3.1433*, JSH 4, 1931, supplementum, 36 sq. (etiam *Archiv táborský* 1, 1935, 36 sq.).

→ DIARIUM BASILIENSE (No. 105)

Acta Thaboriensium per Nicolaum de Pilgram dictum Biskupecz com-mota

De actis istis v. P. Spunar, *Opera Nicolai Biskupec de Pilgram (Pelhřimov)*, Směrování, 1983, Nos. 13–17; supplementa et corrigenda B. Zilyňská, HT 8, 1985, 358, curavit.

Deperdita

103. EPISTOLA [?] CONTRA M. IOHANNEM DE GICZYN [JIČÍN]

▽ post a. 1423.

De epistola [?] in opere → M. Iohannis de Przibram ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH (No. 310) legitur; ed. Mack, *Bojovníci* 301.

104. LIST PROTI CHELČICKÉMU

De epistola lingua vulgari scripta solum Petri Chelčický *Replika proti Biskupcovi docet*; cfr. Petrů, *Chelčický* No. 36.

105. DIARIUM BASILIENSE

Diarium praesertim de compactatis docet.

▽ a. 1433.

De Diario in opere → Nicolai Pilgramensis *Chronicon Thaboritarum* (No. 98) legitur; cfr. „cum hec omnia in alio speciali volumine contineantur” (ed. Höfler 2, 704).

Dubia

106. ČESKÝ PŘEKŁAD BIBLE

Secundum opinionem B. Souček (*Veritas super omnia, Z biblických studií a odkazu Mikuláše Biskupce z Pelhřimova*, ThPřlKřestRev 28, 1961, No. 3, 73) Nicolaus de Pilgram de corona translatorum bibliae in linguam vulgarem fuit (redactio tertia); glossae Bohemicae nec non variae notae theologicae in his codicibus inveniuntur:

PRAHA StK ČSR III F 1 (*Biblia Sancta Veteris et Novi Testamenti*).

VI D 21 (*Testamentum Novum*).

X B 22 (*Psalterium*).

Codices tres supra dicto tempore studiorum Nicolai de Pilgram scripti sunt.

107. OBRANA VÍRY TÁBORSKÝCH KNĚŽÍ (*TRAKTÁT PROTI ROKYCANOVI A JEHO KNĚŽSTVU*, TRAKTÁT PROTI LISTU M. JANA PŘIBRAMA PANU JAKUBOVI [Z VŘESOVIC] O JEDNÁNÍ NA SYNODĚ KUTNOHORSKÉ, OBRANA TÁBORSKÝCH)

△ „Že nepřítelé a protivníci kněži táborských i jich se přídržících hledie je zhyzditi a ohavny učiniti lidu křesťanskému”.

▽ mense Augusto a. 1443.

HERRNHUT ABU A B II R 1, No. 2, f. 112r sq. (Akty Jednoty bratrské; codex haec aetate Prae asservatur: PRAHA StA s.s.), f. 224r–227v ▽ 1557–1570.

WROCLAW BU IV Q 231, f. 208r (cfr. ibidem: „Scriptum longius: scriptum Thaboriensium et responsiones ad articulos contra eosdem dissencientes”, imag.: No. 1379, apographum: PRAHA KNM III D 3 (olim 4 C 18; manu F. Palacký).

Palaeotypi: B. Bílejovský, *Kronika česká*, Norimberk 1537, 102–104 (partes), Knihopis No. 1132 (exemplar: Praha StK ČSR 54 D 165).

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 44, No. 21. – Bidlo, *Akty* 2, 1923, 100; cfr. etiam 101, n. (iudicium de auctore; haec opinio falsa est, auctor operis potius Wenceslaus Koranda Iunior esse videtur).

108. PROTHEMATA SERMONUM

In notis additis de negotiis „que nullomodo sine peccato possunt” legitur.

△ „Denunciamus autem vobis, fratres in nomine Domini ... [2 Thes 3,6]. Hic hortatur ad quorundam inquietorum”.

TÁBOR Mus R 1066 (olim H 2262), p. 1–6, 17–64 (cfr. p.1: △ „Denunciamus autem vobis ...”, p. 17: △ „Simon, ecce Sathanas expetivit vos ... Ego autem rogavi pro te ... [Lc 22, 31–32]. Primo, in hoc docemur, quomodo dyabolus instat”).

Ed.: B. Souček, *Veritas super omnia*, ThPřlKřestRev 28, 1961, No. 3, 89 sq. (auctor operis verisimiliter Nicolaus de Pilgram esse videtur).

Lit.: M. Kolář, *Řemesla a obchodové*, kteří starým Tábořem dovolení a nedovolení byli, PA 6, 1865, 151. – Bartoš, *Jakoubek* No. 106 (auctor operis M. Iacobellus de Misa esse dicitur). – F.M. Bartoš, *Nepravá památka tábořská*, KřestRev 22, 1955, 280 sq.

109. TRACTATUS DE CULTU ADORATIONIS

△ „Dominum Deum tuum adorabis ... Mt 4, [10]. Sciendum enim est, quod quando aliquod commune in multis invenitur ... [f. 160r] Ad hoc ego Nicolaus [de Pilgram] sepe dictus respondendo tria premisi. Premisi distinctionem adoracionis”.

WROCLAW BU IV Q 231, f. 160r, 203r (finis deest).

IOHANNES DE ZACZ (SAAZ) THEUTONICUS (IOHANNES ZATECENSIS) – JAN NĚMEC ŽATECKÝ

Fortasse filius Iohannis de Saaz qui auctor operis „Ackermann aus Böhmen” fuit (cfr. F.M. Bartoš, *Právník-bohoslovec věku Husova*, Náboženská revue 25, 1954, 22 n. 32). Sacerdos Thaboriensis, socius sectae radicalis, censor opinionum de S. Eucharistia. Ultimum commemoratur a. 1434.

Lit.: Palacký 4–1, 399. – F. Palacký, *Die Geschichte des Hussitentums und Professor C. Höfler*, 1868, 107. – Goll, *Quellen* 2, 61. – Jireček, *Rukověť* 2, 50. – E. Stein, *Dva traktáty J. Němce ze Žatce a nominalistické vlivy*, ČČH 42, 1936, 323 sq. – Macek, *Tábor* 2, 115. – F.M. Bartoš, *Záhadná památka literatury tábořské*, ThPřilKřestRev 25, 1958, 15. – Kaminsky, *History* 465–466. – *Dějiny Tábora* 1–1, 1988, 317.

De eucharistia

110. TRACTATUS DE EUCHARISTIA

△ „Cum spiritus veritatis summe odiens mendacium”.

▽ post a. 1421 ?

BRNO UK Mk 109 (olim Mikulov II 28), f. 139r–147r.

Ed.: Sedlák, *Traktáty*, supplementum 1.

Transl.: cfr. → Petrus Kániš, *VYZNÁNÍ VÍRY DOBRÉ*” (No. 10).

Lit.: E. Stein, *Dva traktáty Jana Němce ze Žatce a nominalistické vlivy*, ČČH 42, 1936, 323 sq. (nomen auctoris declaratur).

Deperdita

111. FRAGMENTA operum variorum in scriptis → M. Iohannis de Prziabram leguntur (cfr. *ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH*, No. 310; *Apologia*, No. 300;

vide *Articuli Iohannis de Zacz Theutonici*, ed. Höfler 2, 824). Petrus Chelčický (→ REPLIKA PROTI MIKULÁŠI Z PELHŘIMOVA) scriptum Iohannis de Zacz incipiens $\triangle$ „Poněvadž duch pravdy převelmi se protiví lži” commemorat (cfr. *Prameny dějin táborských* 2, ed. J. Straka, JSH – supplementum, 27, cap. 7); opus hoc TRACTATUS DE EUCHARISTIA (No. 110) esse videtur.

Tractatus dubiosi

112. TRACTATUS DE QUATTUOR MODIS ESSENDI

$\triangle$ „Apostolus 1 Cor 11 incipiens loqui de sacramento eukaristie”.

∇ post a. 1420 ?

BRNO UK Mk 109 (olim Mikulov II 28), f. 155r–162r.

Ed.: Sedláček, *Traktáty* 38–50.

Lit.: E. Stein, *Dva traktáty Jana Němce ze Žatce a nominalistické vlivy*, ČČH 42, 1936, 323 (auctor tractatus Iohannes de Zacz Theonicus declaratur). – F.M. Bartoš, *Záhadná památka literatury táborské*, ThPřfKřesRev 25, 1958, 11 sq. – Z. Soušek, *De quattuor modis essendi*, ThPřfKřesRev 25, 1958, 15 sq.

113. SERMONES DE ANTICHRISTO

∇ tempore bellorum Hussiticorum.

MSS desiderantur.

Versio modo tractatus (sub nomine M. Iohannis Hus!) O. Brunfels (*Anatomia Antichristi*, 1524–1525) edidit. Cfr. Bartoš, *Husitsví* 209 sq. (praecipue p. 215; auctor operis Paulus de Krawar declaratur) et F.M. Bartoš, *Záhadná památka literatury táborské*, ThPřfKřesRev 25, 1958, 15 (auctor operis Iohannes de Zacz Theonicus declaratur).

De editione Brunfelsiana docet (e.gr.) British Museum – Catalogue of Printed Books, 1879, JAN, 139: Ioannes Hus [!], *De Anatomia Antichristi* ... [$\triangle$ „Quia Antichristus, altitudine Satane, splendide cooperatus”], Ioannis Hus [!], Locorum aliquot ex Osee ... cap. V et VIII de abhorrenda sacerdotum et monachorum papisticorum ... et regno Antichristi tomus secundus ... [$\triangle$ „Audite hoc sacerdotes et attendite domus Israel”], Sermonum Ioannis Hus [!] ad populum tomus tertius ... [$\triangle$ „Adventus eius secundum operationem Satane”], [Strasburg, 1525?], exemplaria: G 12035 (1, 2), G 12306 (2), 447 et 11 (1). Pragae (StK ČSR) asservatur solum t. I operis (Argentinae, Grieninger 1524). Descriptio paleotypi apud J. Prokeš (ČČM 93, 1919, 149 sq.) legitur (auctor operis Iacobellus de Misa declaratur!).

SOCII FACTIONIS LENIS

LAURENTIUS DE BRZEZOWA – VAVŘINEC Z BŘEZOVÉ

Natus cca a. 1370. Historiographus, poeta, commentator bellorum Hussiticorum. Bacc. art. 1390, mag. art. (Pragae) 1394, postea palatinus regis Wenceslai IV, postremo (tempore bellorum Hussiticorum) „cancellarius Novae urbis Pragensis” et dives civis. Adversarius regis Sigismundi. Socius sectae mitis Hussitarum, amicus → M. Iohannis de Przi Bram. Obiit cca a. 1437.

Lit.: V. Flajšhans, *M. Vavřinec*, ČČH 39, 1933, 564 sq.; 40, 1934, 120 sq. – Dílo FP 1, 248. – Urbánek, *Satirická skládání* (passim). – Macek, *Tábor* 1–2 (passim). – Bartoš, *Politická literatura* 42. – M. Bláhová, *M. Vavřinec z Březové a jeho dílo*, in: *Vavřinec z Březové*, Husitská kronika – Píseň o vítězství u Domažlic, 1979, 305–316. – J. Kalivoda, *Cursus v některých dílech z počátku husitské revoluce připisovaných Mistru Vavřincovi*, AUC-Philologica 3, 1980, Graecolatina Pragensia 8, 113–121. – D. Martínková, *Příspěvek k jazykové charakteristice latinských spisů Vavřince z Březové*, LF 105, 1982, 228–232.. – SLSp 376–377.

Opera historiographica

114. SVĚTOVÁ KRONIKA (KRONIKA OBECNÁ)

Chronicon universale usque ad a. 678 protractum, inchoatum suadente Iohanne de Eyzenberg, i.e. Iohanne Smolík de Slawicz (vixit usque a. 1434).

△ „Ke cti a chvále Otce všemohucieho, ot něhožto všecka moc, a Syna jeho jednorozeného, ot něhož všecka múdrosť”.

▽ cca a. 1400.

PRAHA StK ČSR XVII F 47, f. 1r–123v (autographum?).

Ed.: *Výbor Mat* 2, 579 (pars). – I. Honl, *Mapa neexistující země* (tabula), 1938 (Praha, Vojenský historický ústav).

Lit.: Urbánek, *Satirická skládání* 9.

115. CHRONICON (CHRONICA HUSSITARUM, KRONIKA HUSITSKÁ)

Chronicon rerum gestarum a. 1414–1422 (VIII, 1).

△ „Licet michi contemplanti fausti olim ac celebris regni Bohemie” vel „Supreme Trinitatis nomine invocato, ad cuius gloriam hanc congeriem cursum”.

▽ a. 1422 – post a. 1434.

BRNO UK R 432, f. 1rb, 14v (supplementa varia in margine a.m.); cfr. K.K. U s e n e r (ed.), *Chronistische Aufzeichnungen über die Jahre 1414–1420*, Studien und Mitteilungen aus dem Benediktiner- und dem Cistercienser Ord. 7, 1886, 171 sq.; cfr. *Repertorium fontium historiae medii aevi* 2, 1967, 291.

KØBENHAVN Bibliotheca Thottiana 688 fol. ▽ XVI s. (cfr. *Reliquiae manuscriptorum* 6, 1724, 124 sq.).

PRAHA KNM VIII D 14 (olim 4 C 15), p. 1–386.

VIII F 71 ▽ ante a. 1783 (cfr. f. 1r: „Magistri Laurentii Bržežina Chronicon Bohemiae”, f. 2r: „Chronicon”; [praefatio scriptoris]: „Hoc vetustissimum antiquissimo charactere exaratum exstat in libro ... Hoc opus licet imperfectum Cronicae huius est compositum, seu collectum per egregium virum Laurenzium de Bržežina artium liberalium inclitae Universitatis Studii Pragensis Magistrum de gestis...”; f. 3v △ „Anno incarnationis dominicae MCCCCXVIII venerabilis ad divinissima communio eucharistiae sub utraque specie panis”).

PRAHA StK ČSR I D 10, f. 258r–259v (manu XVII s.); apographa: Praha StK ČSR XIX B 8 (olim Děčín 110); XXIII C 5/1, p. 181 sq. (olim Bibl. Lobkowicziana Prag. 363) ▽ XVIII s.

III G 16, f. 30v–32r, 165 rv (fragmenta).

XI D 8, f. 19r–99v (initium et finis desunt).

R VI Fd 15/2 (olim Roudnice) ▽ apographum recens.

WIEN ÖNB 7650, f. 95r–150r (coniunctim cum Chronicon Universitatis Pragensis).

WROCLAW BU R 199 (olim Stadtbibliothek), f. 121r sq. ▽ 1467 (codex deest); apographa: Leipzig UB 2107; Praha KNM IV B 21, f. 1r–156v ▽ cca a. 1890; VI A 11, f. 1r–114v ▽ 7.X.1830 (manu A. Koecher).

WOLFENBÜTTEL HAB Extrav. No. 154 ▽ XVII/XVIII s.

Deperditum: ČESKÝ KRUMLOV Bibliotheca Rosenbergica (cfr. W. B ř e ž a n, *Notae*; vide Praha StK ČSR 50 E 28, cfr. Urbánková, *Rukopisy* 53, No. 377)

Ed.: W.W. Tomek, ČČM 17, 1843, 512–531 (partes). – FRB 5, ed. J. G o l l, 1893, XXXVIII sq., 329 sq. (cum bibliographia).

Transl.: Vavřinec z Brzezové, *Husitská kronika*, transl. F. Heřmanský, 1954 (cum bibliographia). – Vavřinec z Brzezové, *Husitská kronika – Píseň o vítězství u Domažlic*, transl. F. Heřmanský et J. B. Čapek, ed. M. Bláhová, 1979 (cum commentario).

Transl. germ.: J. B u j n o c h (ed.), *Die Hussiten, Die Chronik des Laurentius von Brzezowa, 1414–1421*, Graz etc. 1988.

Lit. (de MSS): J. L o s e r t h, *Varianten der Breslauer Handschrift des Domherren Franz v. Prag*, Neues Archiv der Gesellschaft f. ältere deutsche Geschichtskunde 5, 1880, 217 (de MS Wratislaviensi R 199). – J. E m l e r, FRB 4, 1884, XVI (de MS Wolfenbüttel Extrav.

No. 154). – V. Schulz, *Bohemika knihoven v Hamburce, Kielu, Kodani a Rostocku*, VKČSN 1897, No. 29, 12 (de MS Bibliothecae Thottianae 688 fol.).

Translatio Vetero-Bohemica

KRONYKA, KTEROUŽ JEST SEPSAL VAVŘINEC Z BŘEZOVÉ △ „Ve jméno svaté svrchované a nerozdílné Trojice požehnané, k jejížto chvále toto sebrání příhod časův ... umínil sem sepsati”.

PRAHA StK ČSR XIX A 50 (olim Děčín 95i; MS dictus „Rukopis Brazidinův Starých letopisů českých”) ▽ 1619; apographa: PRAHA KNM III C 13 (olim 4 C 14), p. 1–292 ▽ 1842 (manu J.A. Dunder, adaptator V. Hanka); III D 80, p. 1–362 ▽ cca a. 1850; PRAHA MěstA 2099 (MS violatus tempore belli).

Ed.: FRB 5, ed. J. Goll, 1893, XXXVIII sq., 329 sq. (cum bibliographia). – *Kronika husitská*, ed. A. Dolenský, 1940 (post editionem Gollianam). – Mac ek, *Bojovníci* (partes). – *Výbor Akad.* 2–1, 494 sq. (partes).

Lit. (ad versionem Latinam et Bohemicam spectans): Palacký, *Würdigung* 202 (cfr. *Dílo* FP 1, 239 sq.). – Žižkova doba 1 (i.e. V. Novotný, *O hlavních pramenech doby husitské*), 1924. – Pekař, *Žižka* 1, 221 (cum bibliographia). – V. Flajšhans, *Traktáty Husovy a Kronika Vavřincova*, LF 61, 1934, 54–66. – Urbánek, *Satirická skládání* 32. – F.M. Bartoš, *Ztracená kronika o husitské revoluci a vznik Kroniky Vavřince z Březové*, *SborHist* 2, 1954, 83 sq. – Bartoš, *Politická literatura* 42 (cum bibliographia). – F. Kutnar, *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví* 1973, 32. – J. Podlešák, *Husitská kronika Vavřince z Březové jako pramen ke Kronice české Václava Hájka z Libočan*, *JSH* 43, 1974 (recte 1978!), 80–89. – I. Hlaváček, *Das diplomatische Material in der hussitischen Chronik des Laurentius von Březová*, *Folia diplomatica* 2, 1976, 173–186.

Carmina

116. *CARMEN INSIGNIS CORONE BOHEMIE PRO TROPHEO SIBI DIVINITUS CONCESSO CIRCA RYZMBERG ET DOMAZLICZ* (PÍSEŇ O VÍTĚZSTVÍ U DOMAŽLIC)

△ „Enarret nunc Bohemia per hec novella carmina magna quidem prodigia”.

▽ post 14.VII.1431.

PRAHA StK ČSR I D 10, f. 355r–365v (initium desideratur); apographum: PRAHA SÚA odd. 3 (olim Archiv země české) III f, p. 1593 sq. (manu G. Dobner; initium carminis exstat); LITOMĚŘICE StA fond Biskupská knihovna B I F 275 ▽ XVIII s. (cfr. „Ex codice coaevo Pragae”).

Ed.: Höfler 2, 596 sq. – FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 545 sq. – F.M. Bartoš, *Z publicistiky husitského odboje*, LF 55, 1928, 334–347 (initium carminis). – *Píseň o vítězství u Domažlic od Vavřince z Březové*, edd. K. Hrdina et B. Ryba, transl. J.B. Čapek, 1951 (cum bibliographia). – Vavřinec z Březové, *Husitská kronika – Píseň o vítězství*

u Domažlic, transl. F. Heřmanský et J.B. Čapek, ed. M. Bláhová, 1979 (cum commentario).

Transl.: v.s. – Výbor Akad. 2–1, 397 (F. Stiebitz; partes).

Lit.: J.V. Šimák, *Pozůstalost Dobnerova*, ČČM 75, 1901, 9 sq. – Urbánek, *Satirická skládání* 3. – Bartoš, *Politická literatura* 59. – J. Macek, *Píseň o vítězství u Domažlic*, Tvorba 20, 1951, 786.

Translationes et adaptationes

117. MANDEVILLA (CESTOPIS TZV. MANDEVILLY)

Opus incerti auctoris (Jean de Bourgoine?, Jean d'Outremeuse) quod a. 1356–1357 (?) compositum est. Adaptationes allemanicae ab Ottone de Diemeringen (canonico Metensi, 1396–1398) factae fundamentum translationis Bohemicae esse videntur.

△ „Tyto kněhy pravie a vypisují o jednom rytieři, jenž jesti byl veliký lanfarěř ... Téměř všecken svět zputoval jest a zjezdil. Já, Otta z Dimerinka, kanovník u Mecí v Luturingi ... Také já, Mistr Vavřinec ... též knihy přeložil sem z něměčské v českú ... Počiná se rozdiel prvý knih těchto o času výjezdy toho rytieře ... Já, Johan z Mandivilla, [rytieř] urozený z jednoho města v Englantě”.

▽ cca a. 1400.

BRNO Uk Mk 80 (olim Mikulov I 33), f. 1r–177v (cfr. f. 1r: „Tyto kniehy praví o jednom rytieři z Denmarku”) ▽ cca a. 1500.

PRAHA KNM II C 10, f. 157r–225r (cfr. f. 225r: „Skonány jsú tyto knihy v Soběslavi den sv. Havla léta od Narození božého 1445, amen” [16.X.1445]).

III A 17 ▽ XIX s. (manu J.A. Dunder post MSS: PRAHA Strahov D G III 7, PRAHA KNM III E 42, V E 11 et palaeotypum datum a. 1786, cfr. f. 5r: „Jana Mandivily Cesta po světě – Osmé vydání”).

III E 42 (olim 3 F 26), f. 127r–226v ▽ finis XV s.

V E 11 (olim 3 F 27), f. 1r–140v ▽ 1484.

V E 12 :: 1783 (manu V. Nemasta. preceptoris „ve škole Provodovský”, post paleotypum a. 1576).

PRAHA StK ČSR Křižovníci 88 (olim XXII A 4), p. 444–744 (cfr. p. 744: „A tak jesti konec lamfarěře léta od narození Syna božieho tisícieho čtyrstého sedmdesátého druhého léta ten ponděl před sv. Sophií pannú etc. [11.V.1472]”).

Křižovníci 99 (olim XXII A 15), p. 1–296 ▽ initium XVII s. (apographum palaeotypi a. 1676 publici iuris facti; finis deest).

PRAHA Strahov D F IV 43 (olim Čes. VII D 1), f. 2r–81v (initium deest; f. 2r: „mohl naleznúti na mnohých miestech a ostroviech”).

D G III 7 (olim X A 11), f. 117r–168v ▽ 1437–1449 (apographum: PRAHA KNM III A 17, manu J.A. Dunder).

Palaeotypi: *Mandywilly Knížka o putování jeho po světě*, Plzeň, M. Bakalář 1510; *Knihopis* 5167 (exemplaria desiderantur). – [*Jana Mandevilly Cesta po světě*], Plzeň,

M. Bakalář 1513; Knihopis 5168; exemplar: Praha StK ČSR 54 S 387. – [Jana Mandevilly Cesta po světě], Praha, B. Valda 1576; Knihopis 5196; exemplaria: Praha KNM 29 G 6 def., 29 G 7 def., Praha Strahov F K I 143 def. – *Historie dvě*, Praha, B. Valda 1596; Knihopis 5170; exemplar: Praha StK ČSR fond Roudnice III I b 12/47. – *Znamení a vznešený rytíř jménem Jan Mandyvilla ...* Praha, Voldřich Valda 1600; Knihopis 5171; exemplaria: Praha KNM 29 G 3 def., Praha StK ČSR 54 F 320 def. – *Jana Mandyvilla Cesta po světě*, Praha, Nákladem Krameriovým 1796; Knihopis 5172; exemplaria: Praha KNM 6 F 33, 66 G 41, 83 J 162, 68 J 257, Praha StK ČSR 54 D 35 etc. – *Jana Mandyvilla Cesta po světě*, Praha, Nákladem Krameriových dědiců 1811; exemplaria: Praha KNM 68 E 84 etc.

Ed.: Výbor Mat 2, 587 (pars). – F. Šimek, *Cestopis tzv. Mandevilla*, 1911. – *Cestopis t. ř. Mandevilla*, ed. F. Šimek, 1912 (editio populo destinata). – F. Šimek, *Cestopis tzv. Mandevilla*, praefatio J. Janáček, 1963.

Lit.: F. Šimek, *Pseudo-Mandeville a jeho cestopis*, LF 33, 1906, 30–44. – F. Šimek, *Cestopis tzv. Mandevilla a jeho staročeský překlad*, SborFil 1, 1910, 43–50. – Urbánek, *Satirická skládání* 7, 20. – Cfr. etiam *Mandeville's Travels*, I–II, London 1919–1923 (cum bibliographia).

118. KNIEHY SNOVÉHO VYKLÁDÁNIE (SNÁŘ)

Somnarium Slaidae. Auctor operis Achmet ben Sirin [†728] esse videtur; translatio Bohemica versionis Latinae Leonis Tuscani [XII s.]. Non est dubium quin auctor praefationis ipse Laurentius de Brzezowa sit.

△ „Mnozí v jasnost pravdy Písma svatého jako oči sovie v blesk slunečného paprsku nejapně patřice, snův výklady za blud nebo klam mají ... Usiluje usiloval sem, abych našel panovateli svého pravý a jistý výklad ... Počínají se prvně knihy, rozdiel prvý o vstáních mrtvých ... Zřili kto skrze sen ano mrtví vstávají”.

BRNO StA G 10 – 461 (olim R IV 10, ante Stockholm KB), p. 41–247 (= f. 24r–127v); (cfr. f. 127v:) „Skonávají se knihy snové totiž výklad na knihy snův, jenž sú potvrzeny od mistrův indských, perských a egipských léta od narození Božieho jsů psány M^o CCCC^o LXXI° i skonány ve čtvrtek před svatým Ondřejem” (i.e. 28.XI. 1471).

BRNO UK Mk 14 (olim Mikulov I 176), f. 1r–180r (cfr. f. 1r: „Přimluva Mistra Vavřincova v Kniehy snového vykládání tuto se počíná etc. △ Mnozí v jasnost pravdy Písma svatého ...”, f. 35r: „Kněhy o výkladech snových, sebrané ze mnohých kněh mudrcův indských, perských a egipských etc. △ Usiluje usiloval sem...”, f. 171 r: „Počínají se tuto kněhy obecné výkladové snův a to krátce. △ Buoh na kříži vítězství znamená ...”, f. 177v: △ „Pilně znamenaj o tom, kterak snové rozličnému lidu se také rozličně zjevují”).

De MSS deperditis cfr. Dobrovský, *Geschichte* 1818, 167, No. 17; Jungmann, *HLC* 2, 165; Výbor Mat. 2, 573.

Palaeotypi: [Snář velmi pěkný, ed. Václav Hájek z Libočan, Praha 1550?]; Knihopis 1353 (exemplaria desunt?, cfr. fragmentum in tegumento libri Brno UK Rajhrad No. 818). – *Snář velmi pěkný* (adaptator Václav Hájek z Libočan), Praha J. Dačický 1581 (cum nota de MSS deperditis); Knihopis 1354; exemplaria: Praha KNM 28 F 13, Praha Strahov A A XV 36. – *Snář velmi pěkný* (adaptavit Václav Hájek z Libočan), Olomouc, J. Handle 1614; Knihopis 1355; exemplaria: Praha KNM 28 F 14; Praha StK ČSR 54 F 86 def.).

Ed.: *Výbor Mat.* 2, 573 sq. (pars). – S n á ř, *Podle úpravy V. Hájka z Libočan vydal Č. Zíbrt*, 1908 (editio populo destinata). – V i l i k o v s k ý, *Próza*², 142 sq. (partes). – *Výbor Akad.* 2–2, 538 sq. (partes).

Lit.: Dobrovský, *Reise* 54 (de MS Brno StA G 10–461). – Dudík, *Forschungen* 188 (de MS Brno StA G 10–461). – B. Dudík, *Handschriften der fürstlich dietrichsteinischen Bibliothek zu Nicolsburg in Mähren*, AÖG 39, 1868, 464 sq. – M. K o p e c k ý, *Milostné básně ze 16. století a jiné nálezy v brněnské Univerzitní knihovně*, LF 84, 1961, 279 sq. – De Sompno Sladae cfr. etiam: F.V. Vykoukal. O snech a výkladu snů, 1898. – L. Thorndike, *A History of Magic and Experimental Sciences* 1, 1923, 292 sq. – *Das Traumbuch des Achmat ben Sirin*, Übersetzt u. erläutert v. Karl Brackertz, München 1986.

Opera politica

119. ARENGA M. LAURENCII DE BRZEWOWA AB UNIVERSITATE PRAGENSI AD ACCEPTANDUM AMBASSIATORES DE BASILEA A TOTO CONCILIO, QUI VENERUNT PRAGAM ... QUOS VISITAVIT UNIVERSITAS

△ „Item post hoc in festo civitatis fuit sinodus magna Prage”.

▽ 13.V.1433.

PRAHA StK ČSR IV E 16, f. 245v–246r

Deperdita

120. PŘEKŁAD LATINSKÝCH PRIVILEGIÍ NOVĚHO MĚSTA PRAŽSKÉHO

Translationes Laurentii de Brzewowa in *Chronicis Staré letopisy české* (MSS: I, L, M) leguntur (cfr. ScriptRerBoh 3, 102). – Aliae translationes etiam in MSS ad iura spectantibus inveniuntur (e.gr. PRAHA Města No. 19 – Privilegia Neopragae, f. 4rv, 7rv ▽ XVI s., MS deletum tempore belli a. 1945; etc.).

Lit.: V. Flajšhans, M. Vavřinec, ČČH 40, 1934, 121 sq. – Urbánek, *Satirická skládání* 34. – Bartoš, *Politická literatura* 63.

121. O SLOVANECH

Notam de operibus variis M. Laurentii de Brzewowa quae ad historiam Sclavorum spectant, edidit Václav Hájek z Libočan: *Kronika česká* (Praha 1541; Knihopis 2867), p. [VIIa]; cfr. (ibid.) „Nějaký také Vavřinec z Březiny, mistr učení pražského, o slávě Čechuov, Boemuov a Slovákúov, mnoho vyhledav z starých kronikářuov, sepsal...” (ed. V. Flajšhans, 1, 1918, 37).

Lit.: B. Horák, *Vavřince z Březové traktát „O slávě Čechuov, Boemuov a Slovákúov”*, ČMM 47, 1923, 192 sq. (cum bibliographia). – Urbánek, *Satirická skládání* 37.

Dubia

Prosa delectationis causa

MILIÓN

POVÍDKA O ALEXANDRU VELKÉM

TKADLEČEK

Carmina

DIVNÁ MILOST BOŽIE

POVSTAŇ, POVSTAŇ, VELIKÉ MĚSTO PRAŽSKÉ

O TAŽENÍ ZIKMUNDOVĚ R. 1421

→ TUTO SÚ POPSÁNY KRAJINY, VLAST A ZEMÉ (No. 273)

→ ŽALoba KORUNY ČESKÉ (No. 274)

→ POROK KORUNY ČESKÉ KU PÁNOM ČESKÝM (No. 275)

→ HÁDÁNÍ PRAHY S KUTNOU HOROU (No. 276)

Prosa politica et documenta ad res publices spectantia

→ SATIRA REGNI BOEMIE IN REGEM HUNGARIE SIGISMUNDUM (No. 186)

→ CORONE REGNI BOEMIE SATIRA IN REGEM HUNGARIE SIGISMUNDUM (No. 187)

→ ŽALoba KORUNY ČESKÉ K BOHU NA KRÁLE UHERSKÉHO (No. 186)

→ POROK ČESKÉ KORUNY KRÁLI UHERSKÉMU (No. 187)

→ VÝZVA POUTNÍKŮ NA BZÍ HOŘE (No. 166)

→ MANIFEST REVOLUČNÍ PRAHY (▽ 20.III.1420) (No. 208)

→ MANIFEST HUSITSKÉ ŠLECHTY A MĚST (No. 209)

→ PRAŽSKÝ MANIFEST DO BENÁTEK (▽ 10.VII.1420) (No. 210)

→ PROVOLÁNÍ HUSITSKÝCH VÍTĚZŮ PROTI ZIKMUNDOVI PO JEHO PORÁŽCE U VYŠEHRADU (▽ 5.XI.1420) (No. 211)

→ RESPONSUM COMMUNITATUM PRAGENSIIUM (No. 203)

→ MANIFEST MĚSTSKÉ RADY STARÉHO I NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO (▽ 8.II.1421) (No. 212)

→ MANIFEST MĚSTA PRAHY SVĚTU (▽ a. 1430) (No. 213)

→ MANIFEST HUSITSKÝ (▽ 21.VI.1431) (No. 217)

→ ARENGA M. LAURENCII EX PARTE UNIVERSITATIS PRAGENSIS IN VISITANDO AMBASIATORES BASILIENSIS CONCILII (▽ 13.V.1433) (No. 119)

→ HÁDÁNÍ CHYTROSTI S UPŘÍMNOSTÍ (O KOMPAKTÁTECH, SPISEK O ÚMLUVÁCH PRAŽSKÝCH S LEGÁTY KONCILIÁRNÍMI Z KONCE R. 1433, TRAKTÁT KTERAK SE JEST PRAVDA BOŽIEHO KALICHU V ČECHÁCH VYZDVIHLA (cca. a. 1435–1436) (No. 191)

→ MEMORANDUM NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO (▽ a. 1436) (No. 219)

INSTRUKCE POSELSTVU K DOJEDNÁNÍ KOMPAKTÁT DO BASILEJE (▽ 6.VII.1437)

→ KRÁTKÉ SEBRÁNIE Z KRONIK ČESKÝCH K VÝSTRAZE VĚRNÝCH ČECHŮV (No. 223)

→ ZÁPIS ALEXANDRA VELIKÉHO NÁRODU SLOVANSKÉMU A ČESKÉMU (No. 224)

Prosa historica

HISTORIA SCHOLASTICA

→ PŘEKŁAD LISTU POGGIOVA O SMRTI JERONÝMOVĚ (Spunar, *Rep.* I, No. 722)

→ ADAPTATIO PASSIONIS M. IOHANNIS HUS PER IOHANNEM BRADÁČEK COMPOSITATE (Spunar, *Rep.* I, No. 736)

→ PAŠIJE O M. JERONÝMOVI (Spunar, *Rep.* I, No. 724)

122. CHRONIKA BOHEMORUM

△ „Fuerunt tres fratres, unus nomine Czech, qui fundavit Bohemiam”

Opus desideratur. Fragmenta nonnulla ab incerto auctore tradita apud G. Dobner, *Monumenta historica Bohemiae nusquam antehac edita* 3, 1774, 43–62 leguntur.

Lit.: Urbánek, *Satirická skládání* 37–38.

Opera exegetica

123. COMMENTUM SUPER VII PSALMOS POENITENTIALES

△ „Psalmus primus. 'Domine' cuius reverenda dominacio”.

PRAHA Kapit 0 74, f. 16r–30v.

Lit.: Höfler 1, 110.

Opera liturgica

124. HORAE CANONICAE

PRAHA StK ČSR XIII H 2, f. 41r–136v ∇ cca a. 1440 (cfr. f. 41r: „Incipiunt hore canonice congregate ad laudem Dei et Omnium Sanctorum eius per Magistrum Laurencium de Brzezowa”).

VYŠŠÍ BROD KIK XI, f. 32 sq. ∇ cca a. 1440.

Lit.: Urbánek, *Satirická skládání* 18, 22.

WENCZESLAUS DE DRACHOW – VÁCLAV Z DRÁCHOVA

A. 1415 bacc.art., a. 1430 magister art. Pragae promotus. Praedicator in capella Bethleemensi (post M. Iacobellum de Misa) et officialis archiepiscopi Pragensis. Postea exul Lunensis (a. 1440–1448) et denuo (a. 1448) praedicator Bethleemensis Pragae. Obiit 11.V.1469 (!).

Lit.: F.M. Bartoš, *M. Václav z Dráchova*, JSH 8, 1935, 78 sq. – Bartoš, *Postily* 54.

Tractatus et expositiones

125. EXPLICATIO PSALMORUM

▽ post a. 1430.

Pars prima:

Opus dubium. MS PRAHA StK ČSR VI E 15a incertus; v. potius PRAHA Kapit A 96, f. 1r–179v (cfr. f. 1r: △ „Laudacionem Domini loquetur os meum et benedicat omnis caro nomini sancto eius in seculum seculi, Ps 144, [21]. Sapiencie XI loquens sapiens de Spiritu Sancto ad Deum sermonem dirigens ait”. Fragmentum primae partis etiam MS BRNO UK NŘ 14 (olim Nová Říše), f. 210r–280v (cfr. f. 210r: △ „Domine, ne in furore tuo arguas me ... [Ps 6,2]. Intencio psalmi est movere ad penitentiam”; finis deest).

Pars media:

△ „Dixit Dominus domino meo sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum [Ps 109, 1]. Psalmus precedens fuit de Passione Domini et humiliacione eius magna ... Iste vero psalmus”.

BRNO UK NŘ 14 (olim Nová Říše), f. 1r–147r4 (cfr. f. 1r: △ „Sequitur psalmus XXVIII. Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini [Ps 118, 1]. Hunc psalmum glossa propter eius magnam et multiplicem utilitatem tribus notabilibus comparat rebus”; cum multis glossis Latinis et Bohemicis; pars textus, vv. 111–124, excisa est).

PRAHA Kapit A 99, f. 1r–241v ▽ a. 1449 (cfr. f. 241v: „Anno Domini M° CCCC° XLIX° sabato in die Sancte Lucie virginis gloriose finitum est hoc opus per manus Magni Galli etc. [13.XII.1449]”; cum multis glossis interlinearibus in lingua vulgari manu eodem scriptoris).

PRAHA StK ČSR VI E 15b, f. 1r–263v (finis desideratur).

XIV F 3, f. 1r–208r (deficiente initio cfr. f. 1r: △ „Compaciens dolorem et infirmitatem alterius sentit”, v. etiam f. 208r: „Explicit opus a. D. 1444 in Luna [Louny] feria II^a in die Blasii [3.II.1444]”).

PRAHA Kruliš-Randa No. 85 (deperditum).

Pars ultima:

MSS desiderantur. Opus verisimiliter in MS PRAHA StK ČSR VIII F 7, f. 1r–252r (cfr. f. 1r: △ „Ad Dominum, cum tribularer, clamavi ... [Ps 119, 1]. Titulus huius psalmi et 14 sequencium”); de auctore dubitatur, cfr. Truhlář, *Paběrky* 1900, 470 (auctor operis M. Iohannes declaratur).

De EXPLICATIONE PSALMORUM tripartita notam Iohannes Gaudentius de Domaslaw fecit, qui opus istud ecclesiae in Ludicz (Žlutice)

legavit (in libro manuali urbis Ludicz PRAHA SÚA III, PK Žlutice I, f. 13r–13v) legitur: „Tria volumina S. Psal. lecture M. Wenceslai”; ed. R. Knott, *Die Bücherei eines utraquistischen Pfarrers in Luditz*, MVGDB 39, 1901, 186). Lit.: Hlaváček, *Středověké soupisy* No. 18.

Lit.: F.M. Bartoš, *M. Václav z Dráchova*, JSH 8, 1935, 83 sq. – A. Špaldák, *O překládání liturgických textů do češtiny*, ČČM 114, 1940, 164, n. 60. – F.M. Bartoš, *Husitský sborník novoříšský*, JSH 21, 1952, 67. – Stegmüller, RB Nos. 10927–10928. – Kadlec, *Bibel* 108.

126. EXPOSITIO DECALOGI

△ „Mt XIX, [17]. Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Quia omne tortuosum ad aliquam regulam dirigitur... Non habebis deos alienos [Ex 20, 3]. Notandum est ergo iam hic pro distincione preceptorum Domini”.

BRNO UK NŘ 14 (olim Nová Říše), f. 149r – 209v (finis deest; cum multis verbis et glossis Bohemicis).

Mk 91 (olim Mikulov II 43), f. 2r–93v ▽ a. 1448 (cfr. f. 93v: „Quia hoc opus mediante divino auxilio pro salute humani generis complevi. Anno Domini etc. XLVIII° sabbato ante Egidii [31.VIII.1448]”).

Lit.: F.M. Bartoš, *Husitský sborník novoříšský*, JSH 21, 1952, 67. – Kadlec, *Bibel* 108.

127. DE CONFESSIONE

△ „Si confiteamur peccata nostra ... 1 Ioh 3 [recte: 1 Ioh 1,9]. Fidelis promissam gratiam humilibus conferendo”.

BRNO UK Mk 69 (olim Mikulov II 121), f. 97r–114v (cfr. f. 97r: *De confessione M. Wenceslai de Drachov*).

Lit.: Bloomfield, *Incipits* No. 5523.

Sermones

128. SERMONES (POSTILLA LUNENSIS)

▽ a. 1440–1448.

MSS desiderantur, opus solum in parvo fragmento exstat: LOUNY Města G 28.

Lit.: F.M. Bartoš, *Zlomek husitské postily z Loun*, JSH 21, 1952, 34.

129. SERMONES DE SANCTIS PER CIRCULUM ANNI SUPER EWANGELIA

△ „Bernardus in sermone de vigilia Petri et Pauli ... Tria sunt que in

festivitatis..., [Pars II] In die S. Petri. Hodie celebramus festum duorum magnorum apostolorum".

▽ cca a. 1439–1469.

PRAHA Kapit. F 59, f. 206r–301a (pars I; cfr. f. 206r: „Incipiunt sermones de sanctis per circulum anni super ewangelia Magistri Wenceslai de Drachow. △ Bernhardus in sermone de vigilia Petri et Pauli et ponitur in libro VIII° Floris Bernardi capitulo LXXXVIII°. Tria sunt que in festivitibus sanctorum vigilanter considerare debemus"), f. 1r–198r (pars II, cfr. f. 1r: „In die Sancti Petri. △ Hodie celebramus festum duorum magnorum apostolorum et valde dignorum"); cum multis glossis Bohemicis.

PRAHA StK ČSR IV F 24, f. ? et 51r etc. (pars; ff 1r–358r: Sermones de sanctis Bohemice passim interpolati; cfr. f. 1v [De S. Andrea]: △ „Hodie ecclesia sancta celebrat et recolit").

Duo sermones etiam in Postilla de tempore super epistolas → Iacobelli de Misa, Spunár, *Rep* I, No. 651), MS NOVÝ BYDŽOV Mus. Inv. č. 18, inveniuntur; cfr. F.M. Bartoš, *Jakoubkova Betlémská postila z prvního roku revoluce 1419–1420*, ThPřlKřesřév 19, 1952, 126, n. 22.

Ed.: FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, 373 (solum sermo in festo M. Iohannis Hus secundum MS Praha Kapit F 59; △ „Dilectus Deo et hominibus, cuius memoria in benedictione est. Verba proposita scribuntur Eccli 45°, [1] et possunt bene adaptari").

Lit.: F.M. Bartoš, *Nový rukopis sváteční postily M. Václava z Dráčkova*, JSH 17, 1948, 52 sq.

130. SERMONES DOMINICALES A TEMPORE PASCHALI USQUE AD ADVENTUM (*SERMONES BONE ET PIE MEMORIE MAGISTRI WENCZESLAI ... DEVOTI ET IUSTI VIRI ... PRESIDENTIS IN BETHLEEM*)

△ „Triplices sunt homines in populo cristiano".

PRAHA StK ČSR III H 9, f. 1r–351r.

131. „SERMONES DE EUCHARISTIA DIVINA"

Expositio Veteris Testamenti.

△ „Postquam filii Israhel comederunt ... Ios 5, [12]. Per mannam intelligitur divina eucharistia".

BRNO UK Mk 57 (olim Mikulov II 40), f. 175r–177v (cum glossa Bohemica; cfr. f. 177r).

Lit.: F.M. Bartoš, *Dvě nová husitika mikulovská*, JSH 22, 1953, 28 sq.

Dubia

132. SERMONES DE TEMPORE ET SANCTIS

△ „Hortatur nos piissima mater ecclesia".

▽ post a. 1424.

HRADEC KRÁLOVÉ KrajMus LA 37 (textus cum additamentis postremis).

Lit.: F.M. Bartoš, *Postilla pražského husity z doby revoluce*, VČA 60, 1951, 121 sq. (auctor operis M. Iohannes Rokyczana esse videtur!).

133. *SERMONES, EPISTOLE DOMINICALES ET EVANGELIA PER CIRCULUM ANNI, POSTILLA*

Auctor operis incertus; cfr. MS PRAHA StK ČSR IV F 6 (f. praeligatum) quo loco legitur: „Postilla Magistri Wenceslai de Drachow super epistolas a festo Pasce usque ad adventum pro... sex. gross.” (manu XV s.); hoc nomen auctorem aut possessorem libri significat. *SERMONES* etiam in codice ROUDNICKÝ KODEX (LITOMĚŘICE StA fond Biskup. knih., s.s., f. 3r, cum glossis Bohemicis interlinearibus) asservantur.

134. *SERMONES DE TEMPORE ET DE SANCTIS MIXTI INCIPIENDO A FESTO PASCE*

△ „Erat Iesus eiciens demonium et istud erat mutum etc. [Lc 11,4]. In hoc evangelio tria spiritualiter possunt considerari. Primo gravitas infirmitatis”.

PRAHA StK ČSR VI E 11, f. 145r vel 130r (cfr. f. 130r: △ „Egressus Iesus de templo ... [Mt 24,1]. Istud evangelium sacrum”).

Lit.: Bartoš, *Postily* 53 (cum specimenibus).

→ IOHANNES DE PRZIBRAM

→ PROCOPIUS DE PILSNA

b. *OPERA FACTIONIS HUSSITARUM SOLUTA
ORATIONE COMPOSITA*

Opera theologica, exegetica, polemica

135. *ŘEČ K ŽIVOTU DOKONALÉMU*

Sermo ad vitam perfectam ducens.

△ „Chceš-li býti dokonalý”.

▽ ante a. 1415.

WIEN ÖNB 4557, f. 223r–224r (cfr. f. 224r: „Dokonala se jest řeč k životu dokonalému”).

Ed.: F. Menčík, *Rozmanitosti* 1, Jičín 1880, 85 sq. – Sedláč, *Studie a texty* 2, 430 sq.

136. VÝKLAD NA JEREMIÁŠE (ŘEČ O SLOVĚ BOŽÍM)

Expositio theologiam M. Iohannis Hus divulgans.

△ „Ier 23, [14]. Na praporciech jeruzalémských viděl jsem ... Tak plně stojí řeč”.

▽ tempore vitae Hussonis (ante a. 1415).

WIEN ÖNB 4557, f. 229r–229v, 230r–231v.

Ed.: Sedláč, *Studie a texty* 2, 432 sq.

137. DE COMMUNIONE SUB UTRAQUE UNIVERSITAS PRAGENSIS MAGISTRORUM CIVIUM IURATIBUS CONSULIBUSQUE LUNENSIBUS

△ „Affectum salutis et legi Domini firmiter adhere. Amici karissimi! Dudum pridem ante quam vestra scripta conspeximus”.

▽ a. 1416.

WIEN ÖNB 4902, f. 111v.

Ed.: Sedláč, *Počátkové* 1914, 115 sq.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně*, 193 – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 39 (n.).

138. CONTRA SCRIPTA DE ADVENTU CHRISTI

Septem articuli chiliastarum cum responsis polemicis.

△ „Quia iam in istis temporibus periculosus et novissimis”.

▽ a. 1419.

PRAHA Kapit O 13, f. 34r–35v.

Ed.: Kaminsky, *History* 522–525.

139. DE CANTU VULGARI

Defensio cantus in lingua vernaculari.

△ „Qualiter Abraham humiliter et discrete”.

▽ ante a. 1419.

WIEN ÖNB 4333, f. 111r–112v (cfr. f. 111r: „De cantu vulgari”).

Ed.: Nejedlý 3, 450–452.

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 220–221.

Lit.: Nejedlý 3, 316–318. – Bartoš, *Politická literatura* 38, n. 22 (auctor operis → Wenczeslaus Koranda Iunior esse putatur).

140. DE PEREGRINATIONE

Contra peregrinationes tractatus polemicus.

△ (pars prima): „Tu solus peregrinus ... Lc 24,[18]. Super ista. Et servatores pauperum”.

△ (pars secunda): „Tu solus peregrinus ... [Lc 24, 18]. Christus peregrinus fuit in hoc mundo”.

▽ ante a. 1419.

WIEN ÖNB 4550, f. 157r–158r, 162v–164v.

Lit.: Sedláč, *Studia a texty* 3, 92.

141. ARTICULI HERETICORUM VIDELICET WYCLEFISTARUM (CONFESSIO HERETICA ET FALSA)

Collectio articulorum Wyclefistarum; parodia confessionis.

△ „Primo confiteor qui (quod) confessus sum credens quod sacerdos posset me absolvere a peccatis”.

▽ cca a. 1419.

PRAHA StK ČSR XII F 30 (olim Y I 2 N. 27), f. 40v–41v (cfr. f. 40v: „Articuli hereticorum videlicet Wyclephistarum”; f. 41v: „Ego Magister Iacobus dictus Hněvek. I budeš se hněvati o to; péče neměj, přideš ta hodina, jenž všecko spolu zaplatíš”).

WIEN ÖNB 4314, f. 134v (cfr.: „Sequitur confessio heretica et falsa que concordat cum Waldensibus”).

WROCLAW BU I F 773, f. 171r–171v (cfr. f. 171r: „Confessio Hussitarum dampnabilissima”).

Lit.: Truhlář, *Paběrky* 1904, 202. – H. Kaminsky, *Nicolaus of Dresden, The Old Color and the New, Transactions of the American Philosophical Society, N.S., Vol. 55, Part 1, 1965, 27.*

142. RESPONSUM UNIVERSITATIS PRAGENSIS MAGISTRO CIVIUM, IUDICI ET IURATIS AC TOTI COMMUNITATI CIVITATIS PRZIBRAM DE COMMUNIONE SUB UTRAQUE

△ „Iohannes Cardinalis de Reynstayn, Magister arcium liberalium et baccalaureus decretorum, rector universitatis studii Pragensis ... Prudentibus viris, magistro civium, iudici et iuratis ac toti communitati civitatis Przibram, caris amicis ... Amici carissimi! Nuper Iohannes Kawalecz nobis autenticus supplicando”.

BAUTZEN StKB 8° 6, f. 209rv (cfr. f. 209v: „Datum Prage feria II^a post festum S. Philippi, rectoris sub sigilio”).

Ed.: Bartoš, *Artikuly* 66, N. 43.

Lit.: Bartoš, *Husitská revoluce* 39 (n.).

Sermones (selecti)

Collectiones sermonum, postillae

Lit.: Bartoš, *Postily* (passim).

143. COLLECTIO SERMONUM

Auctor quidam ex amicis (discipulis) → Iacobelli de Misa (S p u n a r, *Rep* I, p. 214–250) esse videtur; auctor ignotus Pilsnae (Plzeň) moratus est.

△ „// Martha, Martha sollicita es ... [Lc 10, 41]. Notandum, karissimi, in primis est quod licet hoc ewangelium solum de sanctis duobus”.

PRAHA StK ČSR VI E 24, f. 1r–12v (vel 233v!); MS valde deletus.

Lit.: F.M. Bartoš, *Sborník husitského kazatele asi z r. 1415*, VČA 57, 1948, 15. – Bartoš, *Postily*.

144. SERMONES DE TEMPORE SUPER EVANGELIA

△ „Hodiernum ewangelium sacrum scribit Mt 21, [1]: Cum appropinquet ... In quo ewangelio sancto primum habemus”.

▽ verisimiliter a. 1415–1419.

VODŇANY MěstM MS 6.

Lit.: F.M. Bartoš, *Středověké rukopisy archivu vodňanského*, VČA 55, 1946, 8. – Bartoš, *Postily*. – K. Pletzer, *Knihovna M. Havla Gelasta Vodňanského*, 1987, 32.

145. POSTILLATIO SUPER EVANGELIA DOMINICALIA A PASCHA USQUE AD FINEM

Auctor fortasse ad factionem extremam Hussitarum pertinebat.

△ „1 Ioh 3 (!). Quociens quis ergo peccatum iterat voluntarie, quantum in se est, Dominum crucifigit. Sicut dicit Apostolus Hebr 6, [4]. Impossibile est”.

▽ verisimiliter a. 1416.

PRAHA Kapit B 42, f. 1r–263v (finis deest; cum glossis interlinearibus et marginalibus Bohemicis).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

146. SERMONES SUPER EPISTOLAS A FESTO S. TRINITATIS USQUE AD NATIVITATEM CHRISTI, ITEM DE SANCTIS

Sermones in lingua Latina et Bohemica scripti; auctor sermonum quidam Hussita factionis Pragensium esse videtur. Pars hiemalis deest.

△ „Dominica prima post Trinitatem. Hodie mane audivistis ex ewangelio”.

▽ tempore bellorum Hussiticorum (a. 1420–1434).

PRAHA StK ČSR III H 11, f. 1r–306r (cum uberrimis glossis et interpolationibus Bohemicis).

Lit.: F.M. Bartoš, *Z husitských postil Národní a univerzitní knihovny v Praze*, JSH 18, 1949, 3 sq. (cum fragmentis textus). – F.M. Bartoš, *Jakoubkova Betlémská postila z prvního roku revoluce 1419–1420*, ThPřílKřestRev 19, 1952, 126, n. 23. – Bartoš, *Postily*.

147. SERMONES FESTIVALES

△ „Missus est angelus ... [Lc 1, 26]. Missus est angelus id est nunc eius de quo aqua frigida anime scienti ... In die S. Andree thema. Ps dicit cap. 25 (recte Ps 115, 15): Preciosa est in conspectu”.

▽ cca a. 1420–1434.

WIEN ÖNB 4883, f. 1r–168v (codex mixtus; cum uberrimis glossis Bohemicis)

Lit.: Bartoš, *Postily*.

148. SERMONES AESTIVALES SUPER EPISTOLAS

Auctor sermonum coadiutor Bethleheemensis quidam → M. Iohannis Hus fuisse videtur.

△ „Quia primitiva ecclesia generale baptismum cathecumenorum celebrat ... Si consurrectistis ... Col 3, 1. In hac epistola tanguntur tria: Primo sanctitatis fundamentum”.

BRNO UK Mk 84 (olim Mikulov I 58), f. 1r–113r (cum uberrimis glossis Bohemicis).

Lit.: F.M. Bartoš, *Millčův Angelus a husitská postila mikulovského sborníku* I 58, JSH 12, 1939, 62–63. – F.M. Bartoš, *Postila Husova žáka v mikulovském sborníku* I 58, JSH 20, 1951, 25–26. – Bartoš, *Postily*.

149. COLLECTURE SERMONUM DE TEMPORE ET DE SANCTIS

Sermones varii a quodam Bohemo, qui ad factionem Hussitarum pertinebant, compilati; auctor operis sermonibus Guilelmi Peraldi Lugdunensis († ante a. 1270) usus esse videtur.

△ initia variant.

PRAHA KNM XVI E 10, f. 1r–163v (cfr. f. 1r: „Dominica in septuagesima. △ Quid hic statis ... [Mt 20, 6]. Res ad finem aliquem ordinata”; partes etiam in lingua Bohemica scriptae).

PRAHA StK ČSR VI E 12, f. 1r–140v (cfr. f. 1r: △ „Hora est iam nos de sompno surgere. Rom 13, [11]. Hoc tempus dicitur adventus. Igitur sciendum, quod quadruplex est adventus Christi. Primus adventus eius fuit in carnem, et hoc tunc quando Dei Filius venit in mundum propter salutem nostrum. Secundus adventus eius fuit in mentem et fuit spiritaliter”; cfr. Praha StK ČSR I E 5 – initium simile!).

VII F 1 (?), f. 1r–321v (cfr. f. 13r: △ „/// quia est libere condicionis ... Sequitur sermo de viduis, scilicet Ludmille. Viduas honora que vere vidue sunt. 1 Thymo 5, [3]. In quibus verbis describitur status viduarum”; in fronte f. 3r rubricatum est: „Wenceslaus de Tyn in

Ripis Multavie" [Týn n. Vltavou]; sed fueritne hic Venceslaus collector sermonum an possessor tantum libri diiudicare non audemus).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

150. SERMONES DE TEMPORE

△ „Dominica prima in adventu. Iam ex dono Dei expectavimus”.

PRAHA KNM XVI F 9. f. 1r–489v (in f. 19 defensio calicis legitur).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

151. SERMONES DOMINICALES ET FESTIVALES

Pars aestivalis.

△ „Quamvis omnia festa primum ad laudem et honorem Dei celebramus et celebrare debemus. Hodie tamen spiritualiter festivamus festum Trinitatis Sancte”.

PRAHA StK ČSR III F 9, f. 14r–226r (in ff 14r–146v rarae glossae Bohemicae exstant; in ff 147r–226r sermones Latino-Bohemici inveniuntur).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

152. POSTILLA SUPER EPISTOLAS DE TEMPORE

△ „/// preedit quotidie ... [f. 4v] ... Dominica secunda [in adventu] Rom XV, [4]. Fratres, quecumque scripta sunt ad nostram doctrinam ... Quecumque sunt in sacra Scriptura”.

PRAHA Strahov D T III 1., f. 2r–307v (cfr. f. 144v: „Communiter illi, qui sunt ceci, non fiunt avari, ut patet et in fratre Zizkone, qui non fuit avarus, quia caruit oculis. Et commune proverbium: Čehož oko nevidí, toho srdce neželé. A jiné příslovie: Kde milost, tu oko ...”).

Lit.: B. Ryba, *Anonymní postila o Žižkovi*, Lidová demokracie, 17.V.1969.

153. SERMONES AB ADVENTU USQUE AD QUINQUAGESIMAM

△ „Tempus istud, quod ex gracia Dei expectavimus, est devotum, est tempus sacrum”.

WIEN ÖNB 4658, f. 1r–292r. Imag.: ÚČSL 1655.

Lit.: Bartoš, *Postily*.

Quadragesimalia

154. SERMONES QUADRAGESIMALES DE MISA (QUADRAGESIMALE STRÍBRSKÉ) → NICOLAUS MNISSEK (No. 40)

Auctor sermonum discipulus quidam → Iacobelli de Misa esse videtur (Nicolaus Mnissek ?); auctor ad factionem extremam Hussitarum pertinebat.

△ „// est utilis ... Ieiunio et fletu et planctu [Joel 2, 15]. Ieiunium que voluptas que desideria carnis” (?)

PRAHA StK ČSR VI E 23 (olim Střibro).

155. SERMONES QUADRAGESIMALES

Auctor operis discipulus quidam → Iacobelli de Misa esse videtur; auctor ad factionem moderatam pertinebat.

△ „In capite ieiunii. Iohel 2°, [12]. Hic dicit Dominus Deus: Convertemini (scr.: exercitium!) ad me. Ostendit in primis propheta ad quem debemus converti qualiter et in quibus et quare. Primo ad quem notatur cum dicitur ad me”.

▽ a. 1420–1434.

PRAHA StK ČSR III H 7, f. 1r–388v (finis deest).

Lit.: F.M. Bartoš, *Postní kázání z doby husitské revoluce*, JSH 21, 1952, 34 sq.

156. SERMONES QUADRAGESIMALES

△ „Incipit textus Iohel 2, [12]. Hec dicit Dominus Deus: Convertemini ad me in toto corde vestro ... Sequitur feria quinta. Causam egrotacionis dicit magister in historia et in gloza fuisse elevacionem”.

PRAHA Kapit F 78, f. 2r–269v (cum glossis interlinearibus Bohemicis).

Lit.: F.M. Bartoš, *Betlémská kázání Jakoubka ze Střibra z let 1415–1416*, ThPřfKřstRev 20, 1953, 122, n. 4. – Bartoš, *Postily*.

157. SERMONES QUADRAGESIMALES

△ „Christiani, hodie incipiunt tempus penitencie triste a truchlivý”.

BRNO UK Mk 101 (olim Mikulov I 27), f. 2r–81r.

Lit.: Bartoš, *Postily*.

158. SERMONES QUADRAGESIMALES

△ „Quamvis omne tempus vite hominis datum est homini ad penitedum ... loquitur omnibus peccatoribus sic: Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12]. In istis verbis ostenditur magna Dei bonitas et misericordia”.

BRNO UK Mk 101 (olim Mikulov I 27), f. 86r–220v.

Lit.: Bartoš, *Postily*.

159. SERMONES QUADRAGESIMALES

Pars postillae; auctor minoris momenti.

(*Initium postillae*) △ „Hodie incipit sacrum tempus Domini qui quadruplex est. Primus in carnem quia iam precessit. Secundus spiritualis in

animam hominis cui peccata dimittit" (cfr. Praha StK ČSR VI E 12).

(*Initium sermonum quadragesimalium*) △ „Istud sacrum tempus secundum doctores”.

PRAHA StK ČSR I E 5, f. 148r–424r (praeter glossas Bohemicas prolixo textus Bohemicus insertus est f. 275r „O Jidášovi” et ff 362r–363r „Slušie znamenati, že kto chce v modlitbě uslyšan bajti etc.”).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

160. SERMONES QUADRAGESIMALES

Auctor sermonum praedicator quidam minoris momenti esse videtur.

△ „De capite ieiunii. Hodie, dilectissimi, sacrum quadragesimale tempus ingredimur et incipimus tempus penitenciale”.

PRAHA StK ČSR III H 4, f. 1r–114r (textus sermonum cum partibus Bohemicis passim insertis).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

161. QUADRAGESIMALE (SERMONES QUADRAGESIMALES)

Auctor sermonum praedicator quidam minoris momenti esse videtur.

△ „In capite ieiunii. Quia hodie incipimus ieiunare”.

PRAHA StK ČSR III H 4, f. 115r–197v (cfr. f. 197v: „Explicit Quadragesimale anno Domini [14]60”).

Lit.: Bartoš, *Postily*.

Quadragesimale in lingua vulgari

162. ČESKÉ QUADRAGESIMALE

Auctor operis discipulus quidam → Iacobelli de Misa esse videtur.

△ „Cérkev svatá na počátce postu napomíná ... Obraťte se ... [Johel 2, 12].

▽ post a. 1416.

PRAHA KNM V E 2, f. 387r–478r.

Lit.: F. Šimek, *Dvě anonymní postily z první polovice 15. století*, ČČM 105, 1931, 71.
– Bartoš, *Postily* 12, n. 23.

Collectiones sermonum auctorum incertae opinionis

163. KÁZÁNÍ

Auctor operis discipulus quidam → Iacobelli de Misa esse videtur.

△ „Omnium Sanctorum. Vida Pán Ježíš zástup, vstúpil na horu

[Mt 5, 1]. V tomto svatém čtení ukazuje se, kterak Pán Christus, vida k němu zástup příšlý, sa pohnut milosrdenstvím k nim, aby vieru poznali”.

PRAHA Strahov D E V 21 (olim I E 5), f. 176r–223v (sex sermones de sanctis).

Lit.: opus in libro Bartoš, *Postily non invenitur*.

164. *EPISTOLE DOMINICALES ET EVANGELIA PER CIRCULUM ANNI*
(*POSTILLA, SERMONES*)

△ „Fratres, scientes quia hora est iam nos de sompno surgere [Rom 13, 11]. Nunc enim proprior est nostra salus quam cum credidimus”.

LITOMĚŘICE StA fond Biskupská knihovna, s. s. [Roudnický kodex], f. 3r – p.[!]¹ 281 (cum glossis Bohemicis interlinearibus).

PRAHA StK ČSR IV F 6, f. 7v–230r (cum uberrimis glossis Bohemicis).

Lit.: B. Lůžek, *Po stopách husitství v ústeckém kraji*, 1959 (solum de MS ex scrinio Litomericiensi).

Sermones singulares

165. *SERMO FORSAN THABORIENSIS DE MORTE CHRISTI*

△ „Quo abiit dilectus tuus, o pulcherrima mulierum ... [Cant 5, 17]. Hodie, fideles, anime et devote cogitare debemus mortem Christi”.

UPPSALA UB C 220, f. 300r–301v.

Pronuntiationes

166. *VÝZVA POUTNÍKŮ NA BZÍ HOŘE*

△ „My obec na Bzie hoře sebraná, v naději ducha Ježíše Krista shromážděná”.

▽ 17.IX.1419

WIEN ÖNB 4937, f. 209r, imag: ÚČSL 1202.

Ed.: AČ 3, F. Palacký, 1844, 205–206. – Macek, *Bojovníci* 43. – Výbor Akad. 2–1, 442. – HusMan 61–63 (adaptatio Neobochemica).

Lit.: Nejedlý 4, 259. – Urbánek, *Satirická skládání* 26 (Laurentius de Brzezowa socius auctoris esse putatur). – Macek, *Tábor* 1, 251. – F. Šmahel, *Husitské město „Slunce”*, *Minulostí západočeského kraje* 19, 1983, 144. – *Dějiny Tábora* 1–1, 230.

→ DUO PRONUNTIATIONES AD FIDELES UT AD MONTES
(*K HORÁM*) FUGIANT

Auctor pronuntiatorum (1. △ „Pán Buoh rač býti s vámi a rač osvietiti

a utěsiti srdce vaše"; 2. $\triangle$ „Spasitel milosrdný rač býti s vámi u vašich nesnázích a zámutcích") → Iohannes de Giczyn esse putatur (Spunar, Rep. I, No. 719). Cfr. *Dějiny Tábora* 1–1, 226 sq.

167. ARTICULI ET ERRORES TABORITARUM (TÁBORSKÉ BLUDNÉ ČLÁNKY)

In articulis summa doctrinae Taboriensium invenitur.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 190r, imag: ÚČSD Třeboň 816–821.

Ed.: AČ 3, F. Palacký, 1844, 218. – Macek, *Bojovníci* 57.

Lit.: Macek, *Tábor* 1, 441. – RepFontMAevi 2, 1967, 409. – *Dějiny Tábora* 1–1, 259.

Relationes ad res publicas spectantes

Relationes et litterae de concilio Constantiensi

168. ORDO ET PROCESSUS QUALITER SIT SENTENCIATUS, EXAMINATUS ET CREMATUS IOHANNES HUS (SENTENCIA ET CONDEMPNATIO HUSSONIS, LITTERA MISSILIS ,S')

$\triangle$ „Me ipsum pro salute, amice et fautor singularis! Feria quinta in die sancti Procopii sessio solempnissima est celebrata".

∇ a. 1415.

ČESKÝ KRUMLOV Min. Z/7 (signatura falsa; codex desideratur).

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 4r–5r ∇ cca a. 1419.

PRAHA StK ČSR X F 10, f. 55v–56v (cfr. f. 55v: „Ordo et processus ...").

XX B 7 (olim Admont 667), f. 36r–37v (cfr. f. 36r: „Sentencia et condempnacio Hussonis").

TŘEBOŇ StA Historica No. 179, f. 3r.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 83, f. 143v sq.

Ed.: Höfler 2, 306 sq. (editio mendosa). – Palacký, *Documenta* 559. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, V, 5 sq.

169. RELATIO DE CONCILIO CONSTANTIENSI

$\triangle$ „Quarta die Iulii, in die videlicet sancti Ulrici episcopi proxime elapsa".

∇ a. 1415.

VORAU StiftsB 335, f. 112v

Ed.: Loserth, *Beiträge* 5, 348 sq. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, X, 11.

170. NOTAE DE CONCILIO CONSTANTIENSI

△ „Nota, quod anno Domini M° CCCC XIII° generale concilium est convocatum”.

▽ verisimiliter a. 1415.

MÜNCHEN BStB Clm 5596, f. 7v, 78v, 78r.

Ed.: Finke, *Acta* 4, LXXV, 509 sq. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, LXXXIII, 319 sq.

Novitates et relationes variae

171. NOVIATATES DE CONSTANTIA BREVES

△ „Nota, quod anno Domini 1414° generale concilium erat convocatum”.

PRAHA StK ČSR XII F 30, f. 41v

172. DE VITA MAGISTRI IERONIMI DE PRAGA

△ „Magister Ieronimus sabbato post Ascensionem Domini”.

▽ post a. 1416.

BRNO StA E 6–H d 42, f. 2r–3v ▽ XV s.

Ed.: Loserth, *Beiträge* 354 (signatura codicis H d 31 mendosa); cfr. J. Goll, *MIÖG* 18, 1897, 171 sq. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, XCI, 335 sq.

173. NOVINY ZASLANÉ Z KOSTNICE (NOVITATES MISSE DE CONSTANCIA ... IN BOHEMIAM PER UNUM DOCTOREM)

△ „Pán Buoh z svého milosrdenstvie tak ráčil sněm cirkve svaté zvelebiti”.

▽ 9.III.1415.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 2v.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 296. – Palacký, *Documenta* 538.

174. DE CUSTODIA IOHANNIS HUS

△ „Post recessum domini pape clandestinum de Constancia”.

▽ 2.IV.1415.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 93r (continuatio litterarum quae ibid., f. 21r, leguntur: „Nota circa articulum obiectum contra Iohannem Hus olim apostolicum”)

Ed.: Höfler 2, 273 sq. (editio mendosa). – Palacký, *Documenta* 641 – 643. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, III, 3 sq.

175. *NOVINY Z SLAVNÉHO SBORU OBECNÉHO Z MĚSTA CONSTANCIE*

△ „Při sboru byli sú kniežat”.

▽ 9.V.1415.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 63, in operculo priori.

Ed.: Sedlák, *Studie a texty* 2, 434 sq.

176. *NOVIATATES DE CONSTANTIA MISSAE*

△ „Decimoquinto die Septembris anno etc. Quindecim venerunt novitates quomodo multi Turci sunt prostrati”.

▽ a. 1415.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 33r.

Ed.: Höfler 2, 275 sq. – Palacký, *Documenta* 601–602.

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 473.

177. *NOVITATES CUM IURAMENTO REGIS*

△ „Dominus rex Sigismundus confirmatus est ad imperatorem et iuravit in conversione S. Pauli”.

▽ 25.I.1418.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 1v.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 83, f. 46r.

Ed.: Höfler 2, 276 (secundum MS No. 83). – Palacký, *Documenta* 675 (secundum MS I E 6).

178. *NOVITATES DE CONSTANTIA PER NOTARIUM WOJTIECH, DECANUM ECCLESIAE TYN VETERO-PRAGAE, EFFECTAE*

△ „Anno Domini 1418°, infra Kalendas Februarii, dominus rex Ungarie in imperatorem per dominum papam est unctus”.

▽ 6.III.1418.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 7v (cfr. „Notarius Voitech et Tynensis decanus de Constancia venit dominica Letare [6.III.1418]”).

Ed.: Palacký, *Documenta* 676.

179. *O UTOPENÍ HUSITŮ V LABI R. 1418*

△ „Slavnost, též památka slušná a hodná předkuov našich Čechuov věrných”.

PRAHA Strahov D A IV 1 ▽ a. 1611 (Letopisy litoměřického měšťana Jana Nožife), cfr. f. 96r–101v (autographum); apographum LITOMĚŘICE StA Biskupská knihovna B I F 249 ▽ XVIII² s.

Ed.: J. Smetana, *K počátkům husitství v Litoměřicích*, Vlastivědný sborník Litoměřicko 11, 1974, 59–79.

Lit.: J. Lippert, *Geschichte der Stadt Leitmeritz*, 1871, 75 sq. – J. Smetana, *Vyprávěcí prameny dějepisné vzniklé v litoměřickém kraji do roku 1835*, SborArchPr 22, 1972, 221 sq. – J. Smetana, *Soupis vyprávěcích pramenů dějepisných vzniklých v litoměřickém kraji do roku 1835*, SborArchPr 23, 1973, 215 sq.

180. NOVITATES DE HAERESIBUS IN CASTRO NOVÝ HRÁDEK NUNCUPATO

△ „Primo, quod in Kozí castro et sub castro et in Usk predicatum est et predicatur”.

TŘEBONĚ StA Historica 179, f. 5v.

Ed.: Palacký, *Documenta* 636–638.

Transl.: Macek, *Bojovníci* 31–32 (translatio mendosa). – *Výbor Akad.* 2–1, 473–475.

181. NOVITATES VARIAS

De concilio Constantiensi ed. Palacký, *Documenta* 545, 546 sq., 559 sq., 622 sq., 665 sq. Additamentum ed. J. Sedláček, *Studie a texty* 2, 434.

Satirae et invectivae

182. CONTRA PAPAM ET CONTRA PRAELATOS ECCLESIAE PRAGENSIS (INVECTIVA VOBIS ASMODEISTIS)

Contra venditores indulgentiarum.

△ „Vobis asmodeistis, bellialistis, mamonistis et principaliter omnibus”.

▽ 20.VI.1412.

MERSEBURG DomstiftB 31, f. 59r.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 71v–72v ▽ cca a. 1419.

Ed.: Höfler 2, 201 sq. (initium falso lectum: „Vobis asino deistis”).

183. DE CAEDE KUTTENBERGENSIUM (INVECTIVA IN M. HERMANNUM PRAEDICATOREM IN MONTIBUS KUTTNIS)

△ „Magister Hermanne, predicator ymo verius prevaricator. Sane olim tu pusillum et pannosum vidimus”.

▽ a. 1416.

PRAHA StK ČSR XIV G 20, f. 139r–149r.

Ed.: Höfler 2, 304 sq. (pars). – Palacký, *Documenta* 631 sq. (pars).

184. MISSA DE SIMONIACIS

Parodia missae sanctae contra simoniam.

△ „Lugeamus omnes in Domino dies mestos lamentantes sub horrore Symonis procacis”.

▽ finis a. 1417 seu initium a. 1418.

LEIPZIG UB 177, f. 88r–88v.

Ed.: Sedláč, *Studie a texty* 2, 122.

*CONFESSIO HERETICA ET FALSA → ARTICULI HERETICORUM
VIDELICET WYCLEPHISTARUM*, No. 141

185. PARODISTISCHES HUSSITENVATERUNSER

Verisimiliter translatio de lingua Bohemica.

△ „Vater unser Herre Kunig Wenczla, der du pist zu Prag gelobt”.

▽ ante a. 1419.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 123, f. 284r („Pater noster de Hussonibus”).

Ed.: Al. Bernt, *Ein deutsches Hussitenpaternoster aus dem Stifte Hohenfurt*, MVGDB 39, 1901, 320 sq.; cfr. J. Pekař, ČČH 7, 1901, 494 (cum translatione Neobohemica).

186. *SATIRA REGNI BOEMIE IN REGEM HUNGARIE SIGISMUNDUM* (ŽALOB
BA ČESKÉ KORUNY NA UHERSKÉHO KRÁLE ZIKMUNDA)

Auctor operis → Laurentius de Brzezowa esse putatur.

△ „Audite, celi, que loquar. Deut 32, [1]. Audiat terra verba oris mei [Deut 32, 1]. Loquar in amaritudine anime mee”.

▽ 20.VII.1420.

BRNO StA E 6 – H d 40 (olim Rajhrad H h 150, p. 145 solum titulus „Satyra coronae Regni Bohemiae in regem Hungariae Sigismundum auctore Laurentio de Niburga ” (opus deest!)
▽ XVIII s.

E 6 – H d 42 quatuor, f. 1r–3v (finis deest; cfr. f. 1r in marg.: „Corone regni Boemie satira in regem Ungarie Sigismundum”) ▽ XV s.

GDAŇSK BiblGd MS 2309, f. 166r–177v.

KRAKÓW Jag 1596, f. 206r sq.

PRAHA Kapit N 50, f. 207r–208v (cfr. f. 208v: „Finitur secunda satira”)

WIEN ÖNB 9045a, f. 84r–87v (cfr. f. 84r m. XVI s.: „Audite coeli quae loquar [Deut 32, 1]. Audiat terra verba oris mei [ibid.]. Auribus queso, precipiat concilium creature totius”).

WROCLAW BU I Q 87, f. 199r–221r.

Ed.: F.M. Bartoš, *Z publicistiky husitského odboje*, LF 55, 1928, 334–347 (secundum MS ÖNB 9045a). – Daňhelka, *HusSkladby* 167–173 (secundum MSS Kapit N 50 et ÖNB 9045a).

Transl.: HusMan 94–104.

Lit.: V. Flajšhans, M. Vavřinec, ČČH 40, 1934, 1231 sq. – Bartoš, *Politická literatura* 63. – F. Seibt, *Slyšte nebesa – Eine hussitische Propagandaschrift*, Bohemia 1, 1960, 112–121. – Tříška, *Příspěvky* 2, 6. – HusMan 19–22.

Versio Bohemica

ŽALoba KORUNY ČESKÉ K BOHU NA KRÁLE UHERSKÉHO A SBOR KOSTNICKÝ

△ „Slyšte, nebesa, kteréžli mluviti budú [Deut 32,1]. Slyš, země, slova úst mých [Deut 32, 1]”.

▽ finis mensis Iulii seu initium mensis Augusti a. 1420.

BAUTZEN StKB 8° 4 (Codex Budyssinensis, Budyšínský rukopis), f. 1r–9r.

Ed.: Daňhelka, *HusSkladby* 23–31.

Lit.: v.s.

187. *CORONE REGNI BOEMIE SATIRA IN REGEM HUNGARIE SIGISMUNDUM*

△ „Nuper coram supremi Cesaris throno assistens in totius creature generali concilio”.

▽ post 20.VII.1420.

PRAHA Kapit N 50, f. 205r–206v (cfr. f. 205r: „Satira id est carmen detractorium aut reprehensorium in Sigismundum regem Ungarie et Boemie ex parte male gubernacionis et regiminis vilitate”, f. 206v: „Finitur prima satira a corona regni incliti Bohemie”).

PRAHA StK ČSR III G 16, f. 100r–104v.

Ed.: Höfler 2, 321 (secundum MS III G 16). – Daňhelka, *HusSkladby* 173 sq.

Versio Bohemica

POROK ČESKÉ KORUNY KRÁLI UHERSKÉMU, ŽE NEŘÁDNĚ KORUNU PŘIJAL A V KRÁLOVSTVIE ČESKÉ SĚ NÁSILÍM TISKNE

△ „Nedávno před najvyššieho Ciesare zveličenú stolicí stojěci”.

▽ finis mensis Iulii seu initium mensis Augusti a. 1420.

BAUTZEN StKB (Codex Budyssinensis, Budyšínský rukopis), f. 9r–17r.

Ed.: Daňhelka, *HusSkladby* 32 sq.

Lit.: v. No. 186.

188. „CONTRA MONACHOS”

Parodia orationis Dominicae (Pater noster).

△ „Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi sum in medio eorum [Mt 18,20], sed monachi non sunt congregati in nomine suo”.

▽ fortasse a. 1420–1430.

WIEN ÖNB 4937, f. 175v–176r.

Ed.: Sedláč, *Studie a texty* 2, 122.

Transl.: R. Krátký–F. Mertlík, *Ďábel a papež*, 1953, 60 sq.

189. DIALOGUS DE PROCESSU WITCONIS AD STUDIUM

Parodia de studente qui Pragam reliquit et in Italiam ad studia profectus est.

△ „Quidam clericus, a finibus regni Boemie oriundus, fama celebris, artibus pedestribus preditus”.

▽ fortasse a. 1420–1430.

WROCLAW Kapit 151, f. 83r.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 3, 8.

190. NOTA QUADAM INVECTIVA IN SIGISMUNDUM KORYBUT LITWANIAE DUCEM, OCCUPATOREM REGNI BOHEMIAE A. 1422 ET 1424, QUAE SIMUL SPECTAT AD CORONATIONEM SIGISMUNDI, REGIS, 28 JUNII A. 1420 PRAGAE CELEBRATAM

△ „De illis, qui ausu temerario nullo iure eis penitus competente presumunt occupare regna, terras et dominia aliorum ... Dirum preter ius. Regni concupiscencia est ut plurimum occupatio trutulenta”.

▽ fortasse a. 1420–1430.

PRAHA StK ČSR XIV C 16, f. 231v.

191. HÁDÁNÍ CHYTROSTI S UPŘÍMNOSTÍ (O KOMPAKTÁTECH, SPISEK O ÚMLUVÁCH PRAŽSKÝCH S LEGÁTY KONCILIÁRNÍMI Z KONCE R. 1433, TRAKTÁT „KTERAK SE JEST PRAVDA BOŽIEHO KALICHU V ČECHÁCH VYZDVIHLA”)

Auctor operis (Altercatio prudentiae cum sinceritate de compactatis) secundum opinionem R. Urbánek et F.M. Bartoš → Laurentius de Brzezowa esse videtur.

△ „Tuto otec svým synóm oznamuje to, kterak se jest Pravda božieho kalicha v Čechách vyzdvihla se jest ... Milí mistři, proč ste držáli se odtrhli a odřezali od své matky kostela římského ... Chytrosti chytrá, čímž nás viníš.

▽ fortasse a. 1435–1436.

PRAHA KNM IV B 24 (Codex Ienensis, Jenský kodex), f. 92r–97v (apographum: PRAHA KNM IV A 29, manu Z. Nejedlý a. 1902).

Lit.: Z. Nejedlý, *Oldřicha z Kalenic satirický list Luciperův ke Lvovi z Rožmitála z r. 1478*, VKČSN 1903, No. 2, 12. – Urbánek, *Satirická skládání* 35. – Bartoš, *Politická literatura* 60.

192. DIALOGUS SATIRICUS INTER LUDOVICUM BAVARUM IMPERATOREM, S. PETRUM, CHRISTUM, PAPAM, THEOLOGUM, EPISCOPUM, IURISTAM ETC.

Opus ex fragmentis auctoritatum compositum est; dialogus Decretales secutus est.

△ „Induerunt eum purpura et inposuerunt ei plectentes spineam coronam. Mt XV, [recte: Mr 15,17]. Ego Ludovicus imperator concedo tibi beato Petro at successoribus in perpetuum ... S. Petrus contra Ludovicum pendens in cruce: Scientes, quod non in corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana vestra conversacione”

WIEN ÖNB 4343, f. 181r–187r.

Ed.: J. Loserth, *Ein Kirchenpolitischer Dialog aus der Blütezeit der Taboriten*, MVGD 36, 1908, 114 sq.

→ RESPONSUM PRAGENSIVM REGI SIGISMUNDO (No. 203)

Lamentationes et accusationes

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 6.

193. CULPAE, QUAS SACERDOTES THABORIENSES QUIBUSDAM MAGISTRIS PRAGENSIBUS OBIECERUNT ET EAS CORAM PRAEFATA SYNODO GENERALI PRAGAE NOTIFICANTUR, SUBSEQUUNTUR

△ „Quia ut in premissis tactum est, magistri Pragenses et sacerdotes eis adherentes”.

De MSS cfr. → NICOLAUS DE PILGRAM, *Chronicon Thaboritarum*, cap. 21 (No. 98).

Ed.: Höfler 2, 804.

194. CULPA MAGISTRI WENCESLAI DE DRACHOW IN SPECIALI A SACERDOTIBUS THABORIENSIBUS SIBI OBIECTIS

△ „Magister Wenceslaus de Drachow hac parte degener discipulus magistri Iacobelli falsificavit ex timore mundano”.

De MSS cfr. → NICOLAUS DE PILGRAM, *Chronicon Thaboritarum*, cap. 24 (No. 98) et WROCŁAW BU IV Q 231, f. 220r–220v (cfr. f. 220r: „Culpe M. Wenceslai Drachow”).

Ed.: Höfler 2, 813.

195. CULPAE MAGISTRI PROCOPII DE PILSNA IN SPECIALI A SACERDOTIBUS THABORIENSIBUS SIBI OBIECTIS

△ „Magister Procopius de Plzna. Primo notorium et manifestum est, qualiter tempore quo incepit communio utriusque speciei”.

De MSS cfr. → NICOLAUS DE PILGRAM, *Chronicon Thaboritarum*, cap. 25 (No. 98) et WROCLAW BU IV Q 231, f. 222r–222v (cfr. f. 222r: „Culpe Przybram et Procopii de Plzna simul filiorum obediencium ecclesie”).

Ed.: Höfler 2, 813 sq.

196. CULPAE MAGISTRI IOHANNIS ROKYCZANAE CUM ALIIS MAGISTRIS SECUM IN MONTIBUS CUTTNIS (KUTNÁ HORA) TEMPORIBUS RETROACTIS EXISTENTIBUS ET ALIIS OMNIBUS SIBI ADHAERENTIBUS, IN QUORUM OMNIUM PERSONA PRO TUNC IBIDEM LOQUEBATUR, EISDEM PER SACERDOTES THABORIENSES POSTEA IN GENERALI SYNODO OBIECTAE

△ „In materia ex fide sacramenti tenent et assentive dogmatizant corpus Christi natum de beata Virgine”.

De MSS cfr. → NICOLAUS DE PILGRAM, *Chronicon Thaboritarum*, cap. 22 (No. 98).

Ed.: Höfler 2, 805.

197. CULPE MAGISTRI IOHANNIS ROKYCZANE

△ „Primo, quia innotabile preiudicium modi observati tempore ecclesie primitive iure canonico multipliciter confirmati”.

▽ cca a. 1444.

WROCLAW BU IV Q 231, f. 241r–244v (cfr. f. 241r: „Culpe Magistri Iohannis Rokyczane”).

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 104; cfr. etiam Höfler 2, 805.

198. ACCUSATIONES CONTRA MAGISTROS PRAGENSES

Auctor accusationum → Iohannes de Przibram esse videtur.

△ „Sic actum est in Montibus Cuthnis (Kutná Hora) inter cetera: Sacerdotes Thaborienses proposicionem unam sue fidei in materia venerabilis sacramenti”.

▽ a. 1444.

WROCLAW BU IV Q 231, f. 204r–224v

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 100 sq.

Lit.: J. Loserth, *Urkundliche Beiträge zur Geschichte Böhmens im XIV. und XV. Jahrhundert*, MVGD 22, 1883–1884, 89–103 (de auctore operis).

199. ACCUSATIONES CONTRA IOHANNEM ROKYCZANAM

△ „Accusant magistrum Rokyczanum quod in quodam tractatu scriberet: Ježíš ukřižovaný po své smrti to, co břeše božství, přinesl jest v přirození člověčenství. Ad hoc respondetur per istud”.

▽ cca a. 1444.

PRAHA StK ČSR III G 8, f. 35r (recte 41r) – 37r (recte 43r).

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 105.

Lit.: Bartoš, *Rokycana* 36, No. 25.

Documenta, testimonia, proclamationes

Lit.: Palacký 3–4 (passim). – Urbánek 1 (passim).

200. TESTIMONIUM (EPISTOLA UNIVERSITATIS PRAGENSIS DE M. IOHANNE HUS ET HIERONYMO DE PRAGA)

Auctor testimonii → Iacobellus de Misa esse putatur.

△ „Universis Sancte matris ecclesie katholice filiis toto orbe terrarum diffusis ... Rector universitatis studii Pragensis totusque cetus magistrorum”.

▽ 11.9.1415.

BRNO StA E 6 – H d 42 (olim Rajhrad), f. 8r–9v (cfr. f. 8r: „Epistolam subscriptam Universitas Pragensis post mortem Iohannis Hus et Ieronimi ad diversa regna et terras testimonium perhibens de vita ipsorum et conversacione laudabili destinavit”).

PRAHA StK ČSR XXIV A 8 (fragmentum).

WIEN ÖNB 4936, f. 257v–258r (cfr. f. 257v: „Epistola subscripta: Universitas Pragensis post mortem magistrorum venerabilium M. Iohannis Hus et magistri Ieronimi de Praga ad diversa regna et provincias testimonium perhibens de vita ipsorum et cognoscione laudabili destinavit”).

Palaeotypi: *Epistolae quaedam piissimae et eruditissimae Iohannis Hus, quae solae satis declarant papistarum pietates esse Satanae furias, Addita est D. Martini Lutheri praefatio, Wittenbergae, I. Lufft 1537, f. L 4; exemplaria e.g.: Praha StK ČSR 51 F 54, 51 F 95. – Opera 1558, I, f. 81r sq., imag.: ÚČSL 257. – Opera 1715, I, p. 542 sq. – Samuel Martinus de Drazzow, *Hussius et Lutherus*, Pragae, P. Sessius 1618, 10 sq.; exemplaria e.g.: Praha StK ČSR 51 E 57, 65 E 4275. – Wilhelmi Seyfrid *Dissertatio historica de Iohanne Hussi ... vita*, Iena 1698, 116 sq.; exemplaria: Praha StK ČSR Diss. E 4333. – Wilhelmi Seyfridi *Norimbergensis Commentatio de Iohanne Husi martyris vita ... denuo publicata*, Iena, J. Ch. Croecker 1743; exemplar: Praha StK ČSR 51 B 39.*

Ed.: Höfler 2, 243 sq. (secundum MS Praha StK ČSR XXIV A 8). – Loserth, *Beiträge* 5, 351 sq. (secundum MS Brno StA E 6 – H d 42). – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, X, 228–230.

Transl.: HusMan 53–56.

Lit.: Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 16. – HusMan 11.

201. SLAVNOSTNÍ PROHLÁŠENÍ PRAŽSKÉ UNIVERZITY PRO KALICH
(UNIVERZITNÍ DEKLARACE SCHVALUJÍCÍ KALICH, SVĚDECTVÍ
O PŘIJÍMÁNÍ SVÁTOSTI TĚLA A KRVE BOŽÍ POD OBOJÍ ZPŮSOBOU
ODE VŠEHO UČENÍ PRAŽSKÉHO, EPISTOLA UNIVERSITATIS PRA-
GENSIS DE COMMUNIONE CALICIS)

Auctor epistolae → Iohannes Cardinalis († post a. 1428) esse putatur.

Versio Bohemica originalis

△ „Všem vůbec věrným křesťanóm i každému zvláště, Jan Kardinál, mistr sedmera umění a bakalář práv”.

▽ 10.III.1417.

PRAHA StK ČSR XI E 3, f. 100r–101r.

XVII D 5, f. 243v–245r (cfr. 243v: „Svědectví o přijímání svátosti Těla a Krve boží pod obojí způsobou ode všeho učení Pražského”).

TŘEBOŇ StA Historica 189.

WIEN ÖNB 4937, f. 39r–39v.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 203–205 (secundum MS Historica 189). – HusMan 57–60.

Lit.: J. Kejř, *Deklarace pražské univerzity z 10. března 1417 o přijímání pod obojí a její historické pozadí*, SbHist 8, 1961, 133, 148 (cum bibliographia). – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 38. – HusMan 11–12.

Versio latina

△ „Universis et singulis Christi fidelibus Iohannes Cardinalis, magister in artibus, baccalarius decretorum ... Salutem et agnitioni veritatis instanter insistere, amoroso quoque Domini obsequio ardentem et ex animo insudare. Quia plurimorum Christi fidelium”.

▽ post 10.III.1417.

BRNO StA (collectio fragmentorum Bočkonis).

PRAHA StK ČSR VIII G 13, f. 182v–184r.

Ed.: Hus, *Opera* 1558, 2, 364 sq. – Hardt 3, 761 sq.

Lit.: HusMan 11–12.

→ VÝZVA POUTNÍKŮ NA BZÍ HOŘE (No. 166)

202. CHILIASTICKÁ PROVOLÁNÍ, ABY VŠICHNI UTEKLI K HORÁM

Proclamationes duae chiliasticae.

a) △ „Pán Buoh rač býti s vámi a rač osvietiti a utěsiti srdce vaše ...

Bratři a sestry v Bohu najmilejší! Patřice na tento čas těžký a hrozný a nebezpečný”.

b) △ „Spasitel milosrdný rač býti s vámi u vašich nesnázích a zámutech, amen. Bratřie v Bohu najmilejší! Vězte, že již čas zamúcenie najvěčého přiblížil sě jest”.

▽ initium a. 1420.

Commentatores quidam bellorum Hussiticorum (e.gr. Pekař, Žižka) auctorem proclamationum → Iohannem de Giczyn declarant. Cfr. Spun ar, Rep 1, No. 719.

203. *RESPONSUM COMMUNITATUM PRAGENSIIUM* ‚REGI SIGISMUNDO’

Epistolam satiricam ‚regis Sigismundi’ (cfr. PRAHA Kapit 0 39, f. 127r–128r: „Littera regis Sigismundi qua inproperat et yronice scribit Pragensibus eos quasi deridendo”, △ „Sigismundus Dei gracia Romanorum rex”, ed. Palacký, UB 2, 524–525, transl. Boh. HusMan 71–73) Caspar de Lewbicz, officialis cancellariae regiae, civibus Pragensibus dictavit. Auctor responsi communitatum Pragensium (secundum opinionem F.M. Bartoš) → Laurentius de Brzezowa esse videtur.

△ „Quemadmodum serenitas regis Romanorum Sigismundi affectum suum exprimit pro salutacione”.

▽ mense Septembri a. 1420.

PRAHA Kapit 0 39, f. 128r–129v (cfr. f. 128r: „Responsum communitatum Pragensium super prescripta littera Sigismundi”).

Ed.: Palacký, UB 2, 525–527.

Transl.: HusMan 74–77.

Lit.: Bartoš, *Politická literatura* 53. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 77. – HusMan 16–17.

204. *TÁBORSKÉ BLUDNÉ ČLÁNKY (ARTICULI ET ERRORES THABORITARUM)*

Sucus dogmatorum Thaboriensium.

△ „Najprvé, že tohoto našeho času bude skonanie věku”.

▽ a. 1420.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 190r–192v, imag.: ÚČSD F Třeboň 816–821.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 218. – Macek, *Bojovníci* 57.

Lit.: Macek, *Tábor* 1, 441. – RepFontMAevi 2, 1967, 409 (cum bibliographia).

205. POSELSTVÍ OBCÍ PRAŽSKÝCH KE KRÁLI POLSKÉMU

Legatio civitatum Pragensium ad regem Polonorum.

△ „Poselstvie, kteréz od obcí Měst pražských Velikého a Nového k králi polskému aneb ke knězi velikému má učiněno býti”.

▽ a. 1420 (finis anni).

PRAHA ArcbArch Mis. II 14 ▽ a.1420.

Ed.: V. Novotný, *Několik příspěvků k poznání osoby a doby Žižkovy*, 4. K otázce polské kandidatury na český trůn, Sborník Žižkův 1424–1924, ed. R. Urbánek, 1924, 100, 131.

206. ČTYŘI PRAŽSKÉ ARTIKULY (*QUATUOR ARTICULI, QUATUOR PUNCTA*)

Proclamatio publica communitatum Pragensium et Hussitarum ante proelium in Monte Vítkov prope Pragam 14.VII.1420 commissum. Colloquia super „quatuor puncta” de anno 1419 ad 7.VI.1421 permanserunt.

Versio Latina

△ „Notum est universis Christi fidelibus, quod fideles in regno Boemie instant ... Primo, quod verbum Dei per regnum Boemie libere et sine impedimento ordinate a sacerdotibus Domini predicetur”

„Quatuor articuli” in multis MSS nec non scriptis leguntur. Cfr. e.gr. → Manifestum Hussitarum toto orbi missum, No. 213 (versio brevissima ad usum militum mercennariorum); „Tractatus Wiclefistarum presentatus per eos serenissimis principibus regi Polonie et magno duci Litwanie”, △ „Nos capitanei magistrique civium”; → Chronica Thaboritarum Nicolai de Pilgram, No. 98; → Chronicum Laurentii de Brzezowa, No.115, cfr. △ „Nos magister civium, consules et scabini totaque communitatis civitatis Pragensis, capitalis regni Boemie, nostro et aliorum fidelium huiusmodi regni nomine instamus ... Notum sit universis”; Littera marchioni Misnensi a. 1421 scripta, ed. Cochlaeus, 198; PRAHA Kapit D 53, f. 361r–371r (cfr. f. 361r: △ „Isti sunt Sacre Scripture quatuor articuli, quos felix et inclita Pragensis civitas plena fide suscepit et in totum christianismum divulgavit ... Primus articulus. Quod verbum Dei per regnum Bohemie, ▽ „Datum Prage in obsidione eiusdem civitatis a. [14]20”, versio lata, ed. Bartoš, *Manifesty* 282–285). De historia textus et apographis cfr. Bartoš, *Manifesty* 261 sq.; apographa „quatuor articulorum” saepe cum scriptis polemicis coniunguntur.

Versio Bohemica

△ „Všem vuobec a každému křesťanu zvláště ... Najprvé: Aby Slovo božie po kráľovství českém svobodně a bez překážky od křesťanských kněží bylo zvěstováno a kázáno” (cfr. AČ 3, 1844, 213 sq.; R. Říčan, *Čtyři vyznání*, 1951, 39 sq.).

Versio Bohemica articulorum etiam in multis documentis et scriptis legitur. Cfr. e.gr.: Instrukce posílům do Polska, △ „Poselstvie, kteréž od obcí Měst pražských Velikého a Nového k králi polskému ... Najjasnějšíe knieže a pane, pane nám najmilostivější! Velebnosti Vašie jakožto králi spravedlivému”, ▽ mense Decembri a. 1420, ed. V. Novotný, Několik příspěvků k poznání osoby a doby Žižkovy, 4. K otázce polské kandidatury na český trůn, Sborník Žižkův 1424–1924, 1924, 100, 131; → ZÁPIS SNĚMU ČÁSLAVSKÉHO, No. 207; Zápis moravských husitů, △ „My N. haubtman, Petr z C. etc. vyznáváme tiemto listem všem, kdož jej uzříe nebo čtúc uslyší”, ▽ a. 1421, ed. F. Palacký, AČ 6, 1872, 398; → CHRONICA HUSSITARUM (versio Bohemica) Laurentii de Brzezowa, No. 115.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 213 sq. (post multa apographa vetera, praecipue MS PRAHA Kapit 0 39, f. 124r–127r). – R. Říčan, *Čtyři vyznání*, 1951, 39 sq.

Versio Allemanica

▽ „Wissenlichen sein allen Gelaubigen, die disen Brief sehen”

△ mense Iulio a. 1420

BERLIN (West) PrKB Lat. Qu. 354, f. 141

WROCLAW BU I Q 72^m, f. 149 (solum primum punctum)

Ed.: Bartoš, *Manifesty* 275.

Lit.: F. Dvorský, *Počátky kalicha a artikuly pražské již l. 1417*, 1907. – V. Novotný, ČMM 39, 1915, 287 sq. (censura libri: M. Uhlirz, *Die Genesis der vier Prager Artikel*, 1914). – Pekař, *Žižka* 4, 50 sq. – Bartoš, *Artikuly*. – J. Kejř, *Čtyři pražské artikuly koncem července 1420*, JSH 21, 1952, 13 sq. – J. Macek, *Táborské chiliastické články*, SborHist 1, 1953, 53 sq. – Macek, *Tábor* 2, 214 sq. – L. Lancinger, *Čtyři artikuly pražské a podíl universitních mistrů na jejich vývoji*, AUC-HUCP 3–2, 1962. – Cyfr. etiam R. Říčan, *Čtyři vyznání*, 1958, 38 (cum bibliographia) et. *Repertorium fontium historiae mediae aevi* 2, 1967, 408.

207. ZÁPIS (SNESENÍ) SNĚMU ČÁSLAVSKÉHO

In documento → *Čtyři pražské artikuly* (QUATUOR ARTICULI, QUATUOR PUNCTA; No. 206) exhibentur.

Versio Pragensis

△ „My purgmistři, konšelé i obce Velikého a Nového měst pražských (My purgmistr i obce Velikého i Nového měst pražských) ... vyznáváme tiemto listem obecně všem ... Nejprvé, abychom těchto pravd božských dole psaných svornú myslí a vši naší snažností hájeli a bránili”.

▽ 7.VI.1421.

PRAHA StK ČSR XXIII D 163 (olim Bibliotheca familiae Lobkowicz Pragensis No. 394; MS „Kancelář krále Jiřího” appellatur), f. 404v–405r.

Osek MS No 95 (apographum in chronica → „Staré letopisy české”, No. 228, legitur).

Osek MS No. 47 (manu Hartmanni de Bytess).

R VI Ef 28 (olim Roudnice, apographum recens manu scriptoris Bauschke).

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, No. 24 (secundum MS Praha StK ČSR XXIII D 163), 226–230. – Macek, *Bojovníci* 127 sq. (editio Palackiana). – *Naše minulost v dokumentech*, ed. V. Husa, 1954, 143 sq. – *Výbor Akad.* 2–2, 393 (secundum MS Praha StK ČSR XXIII D 163).

Versio ad usum familiarum nobilium

Haec versio in → *Chronica Laurentii de Brzezowa* legitur (No. 115; v. FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 486–488).

Lit.: Peckař, *Žižka* 3, 98 (cum bibliographia). – F.G. Heymann, *The National Assembly of Čáslav*, *Mediaevalia et Humanistica* 8, 1954, 32–65. – I. Hlaváček, *Husitské sněmy*, *SborHist* 4, 1956, 71–109 (cum bibliographia). – F.M. Bartoš, *Několik záhad o životě Prokopa Velikého*, *SborHist* 8, 1961, 180, n. 19. – J. Kejř, *České sněmy v době husitské*, in: *Česká národní rada*, 1970, 92–102.

CHARTA DE EGRA → *CONCORDIA IN EGRA* ... (SOUDCE SMLUVENÝ V CHEBU, TZV. SOUDCE CHEBSKÝ, No. 65)

Manifesta et memoranda

Cfr. J. Pečírková, *Die Hussitenmanifeste als literarische Werke*, *AUC-PhH* 5, 1966, 83–93 (*Graecolatina Pragensia* III). – *Husitské manifesty*, ed. A. Molnár, 1980 (1987²).

208. MANIFEST REVOLUČNÍ PRAHY (MANIFEST PRAŽANŮ DO ČESKÝCH KRAJŮ)

Commentatores quidam bellorum Hussiticorum (R. Urbánek, F.M. Bartoš) auctorem manifesti Pragensium → Laurentium de Brzezowa declarant.

△ „Hotový úmysl k vaší libosti, s žádostí všeho dobrého. Opatrní muži a přátelé věrně milí!! Ačkoli když milost boží“.

▽ 3.IV.1420.

WIEN ÖNB 4557, f. 204v–205v.

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 212–213. – Macek, *Bojovníci* 75 sq. – *Výbor Akad.* 2–1, 444 sq. – HusMan 64–66 (adaptatio Neobochemica).

Lit.: R. Urbánek, *Jan Žižka*, 1925, 84. – Bartoš, *Manifesty* 254. – Urbánek, *Satirická skládání* 25. – Macek, *Tábor* 2, 158. – Bartoš, *Politická literatura* 52. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 88. – HusMan 14–15.

209. MANIFEST HUSITSKÉ ŠLECHTY A MĚST (PÁNI A PRAŽANÉ VŠEM ČECHŮM)

F.M. Bartoš auctorem manifesti familiarum nobilium et civitatum → Laurentium de Brezowa declarat.

△ „Urozeným, statečným, slovutným, múdrým a opatrným pánóm“.

▽ 18.IV.1420.

TŘEBŮŽ StA Historica 202 (apographum)

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 210–212. – HusMan 67–70 (adaptatio Neobochemica).

Translatio coeua Allemanica

△ „Lieben Fründe. Wir dernamen ouch bei der Trewe, die in der Cröne und Königreiche zu Beheim pflichtig siit“.

NÜRNBERG StA „Ansbacher Kriegsakten“, Fasc. 1, Prod. 5.

Lit. (coniunctim): F. v. Bezold, *Kaiser Sigismund und die Reichskriege gegen die Hussiten* 1, 1872, 39. – Bartoš, *Manifesty* 255. – Macek, *Tábor* 2, 220. – Bartoš, *Politická literatura* 52, n. 35. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 89. – HusMan 15–16.

210. MANIFESTUM PRAGENSIVM AD CIVITATEM VENETIAE MISSUM (PRAŽSKÝ MANIFEST DO BENÁTEK)

F.M. Bartoš auctorem manifesti → Laurentium de Brezowa declarat.

△ „Omnimode promptitudinis apta servimina et veritatem narrantibus credere ... Magnifice princeps et domine ... Cum inter singulas humanorum actuum curas“.

▽ 10.VII.1420.

BUDAPEST SzK Clmae 260, f. 16v–18r.

Ed.: Palacký, UB 1, 39. – Bartoš, *Manifesty* 262, 278–282.

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 446. – HusMan 84–93.

Lit.: F.M. Bartoš, *Z publicistiky husitského odboje*, LF 55, 1928, 339. – Bartoš, *Politická literatura* 52. – HusMan 18–19.

211. PROVOLÁNÍ HUSITŮ PO ZIKMUNDOVĚ PORÁŽCE U VYŠEHRADU
(MANIFEST PO VÍTĚZSTVÍ U VYŠEHRADU)

F.M. Bartoš auctorem manifesti Hussitarum, quod post cladem imperatoris Sigismundi apud Wysegrad compositum est, → Laurentium de Brzezowa declarat.

△ „Žádost všeho dobrého vám, přátelé milí! Žalujemť vám na Zigmunda uherského”.

▽ 5.XI.1420.

Manifestum solum in → Chronica Hussitarum (Chronicon) Laurentii de Brzezowa legitur (No. 115).

Ed. (secundum Chronicarum Hussitarum versionem): AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 217–218. – FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 445.

Versio Allemanica (Germanica)

Apud E. W i n d e c k e, *Denkwürdigkeiten zur Geschichte des Zeitalters Kaiser Sigmunds*, ed. W. Altmann, 1893, 136–138, invenitur.

Transl. (versionis Allemanicae): HusMan 105–107.

Lit. (coniunctim): Bartoš, *Politická literatura* 53. – HusMan 22–23.

212. MANIFESTUM CONSILII MAIORIS ET NOVAE CIVITATIS PRAGENSIS
(MANIFEST STARÉHO A NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO)

F.M. Bartoš auctorem manifesti civium Pragensium → Laurentium de Brzezowa declarat.

△ „Universis et singulis christiane fidei cultoribus, ubilibet constitutis pro tempore, magistri civium, consules et scabini ac universalitas civium Maioris et Novae Civitatis Pragensis ... Prestantissimi domini virique toto orbe spectabiles universi! Quamvis inter tot immanes Salvatoris offensas”.

▽ 8.II.1421.

BERLIN (West) PrKB Theol. Qu 354, f. 195r–199v.

Ed.: Palacký, UB 2, 487–493. – Bartoš, *Manifesty* 264, 285–290.

Transl.: HusMan 108–119.

Lit.: F.M. Bartoš, *Z publicistiky husitského odboje*, LF 55, 1928, 339 sq. – Macek, *Tábor* 2, 222, n. 150. – Bartoš, *Politická literatura* 53. – HusMan 23–24.

213. MANIFESTUM HUSSITARUM TOTO ORBI MISSUM (HUSITSKÝ MA-
NIFEST SVĚTU)

Auctor operis (secundum opinionem F.M. Bartoš) → Laurentius de Brzezowa esse videtur.

△ „Pro notificatione et iustificacione nostre cause coram omni populo Christiano. Noverint universi Christi fideles, cuiuscunque status, officii, preminencie, ordinis et gradus existant, quod nunc in novissimis temporibus”.

▽ mense Maio a. 1430.

STUTTGART WLB Theol. 4° 37, f. 359r–362v.

Ed.: Bartoš, *Manifesty* 302–305.

Transl.: HusMan 120–127.

Lit.: Bartoš, *Politická literatura* 56. – HusMan 25–26.

214. MANIFESTUM URBIS PRAGAE ET CLERI PRAGENSIS (MANIFEST PRAHY A PRAŽSKÉHO KNĚŽSTVA)

F.M. Bartoš auctorem manifesti urbis Pragae et cleri Pragensis Iohannem Rokyczana declarat.

△ „Universis et singulis Christi fidelibus, ubilibet constitutis cuiuscunque dignitatis, preeminencie, status, ordinis, aut condicionibus existant, magister civium, consules, iurati totaque communitas unacum clero civitatis Pragensis purum eterne salutis affectum. Ut nostre credulitatis effulgeat sinceritas ac perinde cause equitas pateat”.

▽ cca mense Maio 1430.

STUTTGART WLB Theol. 4° 37, f. 362v–366r.

Ed.: Bartoš, *Manifesty* 272, 305–309.

Transl.: HusMan 147–155.

Lit.: Bartoš, *Politická literatura* 56, n. 46. – HusMan 26.

215. HUSSITENMANIFEST (NĚMECKÝ MANIFEST OBYVATEL ČESKÉHO KRÁLOVSTVÍ)

△ „Den hochgelerten achtbarn erbarn und weysen Herrn ... Gnad und Fryd von dem Vatter und unserm Herren Ihesu Christo, amen. Hochgelerte achtbare weyse lieben Herren. Es möchten sich e.e.w. nicht unbilllich verwunderen ... Folgen die vier Artikel. Wen die getrewen Christen in der Hoffnung Innwoner des Reyches zu Böhemen haben begryffen”.

▽ 25.V.1430.

MSS desiderantur.

Palaeotypi: *Anzaygung wie die gefallene Cristenhait wiederbracht müg werden in jren ersten Standt, in wölchem sie von Cristo und seynen Aposteln erstlich gepflantz und auffgebawet ist*, ed. Martin Reinhart, s. l., s. t. 1524 (secundum MS quondam in Rostock asservatum); cfr. A. Kuczyński, *Thesaurus libellorum historiam reformationis illustrantium*, 1870, 203, No. 2269. Exemplaria: Praha StK ČSR 34 C 208 (No. 7); 51 F 117.

Transl.: HusMan 128–146.

Lit.: Kraus 1, 173. – F.M. Bartoš, *Neznámý manifest husitský*, JSH 13, 1940, 128 sq. – Bartoš, *Politická literatura* 56, n. 45. – HusMan 24–25.

216. THABORITENMANIFEST (MANIFESTUM THABORITARUM, MANIFEST TÁBORSKÝCH HEJTMANŮ)

Opus multas discussiones in studiis generalibus (e.gr. Heidelberg, Wien, Köln a. R., Erfurt, Cambridge) provocavit.

▽ 25.V.1430 – initium mensis Iunii 1430 (?)

Versio Allemanica (Germanica)

KUES HospB 164, f. 100r–101v (initium deest; cfr. f. 100r: „// und nicht hat gesprochen“, f. 101v: „Jesus Christus der mache uch gesunt an sele und an libe. Anno 1430. Procob, Smohars, Korando, Swisz, Sonolich, Hauptlute zü Behemen“). Imag.: Facultas Comeniana Pragae (s.s.).

TÜBINGEN UB Cod. MS 31, f. 130r–136v (cum responso M. Nicolai Magni de Jawor finito 10.6.1430).

Cfr. etiam partes manifesti in apographis Chronicae Eberhardi Windecke (1442) asservatas; v. *Denkwürdigkeiten zur Geschichte des Zeitalters Kaiser Siegmunds*, ed. W. Altman, 1893.

Ed.: A. Reifferscheid, *Neue Texte zur Geschichte der religiösen Aufklärung in Deutschland während des XIV. und XV. Jhs.*, Festschrift der Universität Greifswald, 1905, 12–23 (secundum versionem Eberhardi Windecke).

Transl.: HusMan 156–170.

Lit.: Bartoš, *Husitství* 223, n. 3 (cum bibliographia editionum). – F.M. Bartoš, *Táborský manifest v knihovně německého kardinála*, KostJ 39, 1954, No. 33. – F.X. Bantle, *Scholastik* 38, 1963, 537 (de Ms Cod MS. 31). – F.M. Bartoš, *Nález nového cenného textu táborského manifestu z r. 1430*, KostJ 49, 1964, 19.3.1964. – HusMan 26–30.

Versio Latina (Vindobonensis)

Saepe in replicatione „dominorum magistrorum in Sacra pagina professorum universitatis Vindobonensis legitur (cfr. △ „Universis Christi fidelibus regibus, ducibus ... Curandum summopere et tota vigilancia“) △ „Ut Deus omnipotens Pater per dilectum filium suum Iesum Christum in Spiritu Sancto vobis et omnibus Christianis aperiat intellectum et illuminet corda, cum lumine sue divine iusticie“; in fine signaturae horum capitaneorum leguntur: „Procopius, Smahors, Cunradus [= Koranda], Sauis [= Zawiss], Smolich, capitanei“.

△ „Honorabilibus providis imperialibus dominis consulibus et toti communitati, divitibus et pauperibus. Ut Deus omnipotens Pater per dilectum filium suum Iesum Christum in Spiritu Sancto vobis et

omnibus Christianis aperiat intellectum et illuminet corda cum lumine sue divine iusticie”.

BAMBERG StaatsB MS Theol 165 (olim Q V 36), f. 1r–12r.

BASEL ÖBU A II 25, f. 179r–183v.

ERLANGEN UB No 541 (olim Irm. 730, f. 303r–310v (cfr. f. 303r: „Honorabilibus ... dominis civibus [...] ... Ut Deus omnipotens pater”; f. 310v, post finem manifesti: „Eciam percepimus quod unum concilium debet esse in Basilea bis et animo sanet etc. Epistola hereticorum Hussitarum cum articulis suprascriptis. Procopius ... Koranda cum complicibus aliquibus”; cfr. Bartoš, Husitika 19, 43.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 283v–286r (cfr. f. 283v: „Secta hereticorum sic scribit: Honorabilibus providis imperialibus dominis ... Ut Deus omnipotens”).

LENINGRAD GPB Lat. Chart. F IV 102, f. 229v sq.

MÜNCHEN BStB Clm 28255, f. 258v–259r (cfr. f. 258v: „Vos honorabiles, providi et dilecti dompni [= domini]! Omnes preexpressos articulos deducere, declarare et probare contra papam”, f. 259r: „Scriptum anno Domini M° CCCC° XXX° . Procopis, Smahors, Korando, Sabisz, Benelech, capitanei Bohemie”).

OXFORD BodL Tanner 86, f. 1r–4v.

PARIS BiblMaz 1683 (deleatur!).

PRAHA Kapit 0 3, f. 90r–102r.

TÜBINGEN UB Cod MS 31, f. 102r–108v (cfr. f. 102r: „Honorabilibus, circumscriptis dominis, concilio in Heylporn ... Quod Deus omnipotens”) ?

VATICANO BiblApost Lat 4150, f. 20r, 28r.

WIEN ÖNB 3473, f. 219r–223v.

3495, f. 200r–208r (cfr. f. 200r: „Littera hereticorum de Bohemia”).

3786, f. 319r–321v.

4268, f. 61v–71v (cfr. f. 61v: „Allegaciones doctorum contra Hussitas”!, f. 71v: „Hec scripta sunt ut credatis et ut credentes vitam eternam habetis, anno Domini M° CCCC° tricesimo ex parte aliquorum in Sacra Pagina doctorum catholicorum”; manifestum Thaboriensium hoc opere insertum est).

Ed.: E. Brown, *Fasciculus rerum expetendarum et fugiendarum* 2, London 1690, [Appendix] 632–636 (exemplar e.gr.: Praha StK ČSR 31 E 25). – Martène-Durand 8, 1733, 19–27 (post MS Parisiensem 1683). – MonConc 2, 5 sq. (versio abbreviata quae in *Historia gestorum synodi Basiliensis Iohannis de Segovia legitur*).

Transl. (Allemanica): Leopold Krummel, *Utraquisten und Taboriten*, Gotha 1881.

Versio Latina (Coloniensis)

△ „Ad hoc, quod Deus omnipotens pater ... Venerabiles providentes honesti domini”.

MÜNCHEN BStB Clm 4144, f. 248r–253v (cfr. f. 248r: „Littera hereticorum de Bohemia”).

Ed.: A. Reifferscheid, *Neue Texte*, o.c., 1–11.

Polemica manifestum Thaboritarum sequens

Manifestum Thaboritarum plurima opera polemica provocavit. Cfr. ANONYMUS CANTUARIENSIS (MS OXFORD Bodl. Tanner 86, f. 5r sq.), GEOFFROY (abbatia Lérins; cfr. A. Neumann, *Francouzská hussitika* 2, 1925, 61), HENRICUS DE GORKUM (MSS MÜNCHEN BStB Clm 5832, f. 1r sq. et Clm 5835 – cfr. Fr. v. Bezold, *König Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten* 3, 1875, 85; MS KOBLENZ StA Abt. 701, No 220; cfr. etiam M. Henrici de Gorrichem (Gorichum) contra Hussitas (pars II^a *Tractatus consultatorii*). Colonia, H. Quentell 1503, f. 65; exemplar e.gr.: Praha StK ČSR 27 H 83 (v. Zíbrt, Nos. 5190–5192). Opera polemica etiam Iohannes Nyder O.P. (Nürnberg, †1438), Nicolaus Magni de Jawor (Heidelberg, †1435), Iohannes Wenk (discipulus Nicolai Magni) et Valesius Hispalensis composuerunt.

Lit. (coniunctim): F.M. Bartoš, *Táborský manifest z r. 1430*, jeho texty a ohlas, ČČM 102, 1928, 73 sq. – J. Prokeš, *Táborské manifesty z r. 1430 a 1431*, ČMM 52, 1928, 1 sq. – Bartoš, *Husitství* 223 sq. – HusMan 26–30.

217. MANIFESTUM BOHEMORUM TOTI ORBI MISSUM (MANIFEST HUSITSKÝ CELÉMU SVĚTU, MANIFEST ČESKÉHO NÁRODA VŠEMU KŘESŤANSTVU)

Auctor operis (secundum opinionem F.M. Bartoš) → Laurentius de Brzezowa esse videtur.

△ „Universis et singulis Christi fidelibus, regibus, ducibus, marchionibus... Cum unigenitus Dei Filius, qui est eternaliter in sinu eiusdem Patris eterni, descendisset in terras”.

▽ 21.VII.1431.

KALININGRAD (olim Königsberg, Archiv des Deutschen Ritterordens), MS desideratur, imag.: ČSD Královec 161.

Palaeotypi: L. Surius, *Tomus conciliorum omnium tum generalium, tum provincialium* 4, Argentinae, G. Cabenius etc. 1567, 337; exemplar (e.gr.): Praha StK ČSR 30 D 9. – *Rerum Bohemicarum scriptores aliquot insignes ex bibliotheca M. Freheri*, Hanaviae, Marnius 1602, 233; exemplaria (e.gr.): Praha StK ČSR 50 A 11, 20 B 82.

Ed.: MonConc 1, ed. F. Palacký, 1857, 149 sq. – Palacký, UB 2, 228–231.

Transl. (Allemanica vetus): Zacharias Theobald, *Hussitenkrieg* 1, Nürnberg, Halbmeyer 1621, 273 sq. (versio lata); exemplaria e.gr.: Praha StK ČSR 50 R 30, Sd 185.

Transl. (Bohemica): HusMan 171–176.

Lit.: Bartoš, *Husitství* 228, n. 19. – Bartoš, *Politická literatura* 57, n. 49 (cum bibliographia). – HusMan 30–31.

218. MANIFEST DER HUSSITEN (MANIFESTUM TOTIUS TERRAE BOHEMICAЕ, *ERRORES BOHEMORUM*, *LITTERA HUSSITARUM DIRECTA BASILEE*, LIST Z CELÉ ZEMĚ ČESKÉ)

Adaptatio manifesti Thaboritarum de a. 1430 (No. 216) Pragae (?) redacta.

▽ 12.XI.–18.XI.1431.

Versio Allemanica originalis

Deest. Manifestum tempore natalis Christi a. 1431 in porta curiae Basiliensis legebatur.

Versio Latina cura Henrici Nithart

△ „Christus regnat, Antichristus destruetur. Quod omnipotens Deus Pater per dilectum Filium suum Iesum Christum qui secundum humanitatem est filius caste et pure seu munde Virginis Marie”.

PARIS BiblMaz 1683, f. 34r–49v (cfr. f. 34r: „Errores Bohemorum sive libellus famosus eorum”).

PARIS BNat Lat 1506, f. 64r–73r.

WIEN ÖNB 4956, f. 74v–87v (cfr. f. 74v: „Littera Hussitarum directa Basilee”). Cfr. etiam *Diarium Iohannis de Ragusa* (†1433) quo loco „littera Hussitarum” inserta legitur.

Ed.: *MonConc* 1, ed. F. Palacký, 1857, 153–170 (secundum *Diarium Iohannis de Ragusa*).

Transl. (Allemanica): L. Krummel, *Utraquisten und Taboriten*, 1871, 249 sq.

Transl. (Bohemica): A. Kadlec, *Táborský manifest z r. 1431*, JSH 3, 1930, 68, 70–86. – Macek, *Bojovníci* 211 (eadem translatio). – Výbor Akad. 2–1, 451–460 sq. (eadem translatio per Zd. Tyl correcta). – HusMan 177–213 (eadem translatio per A. Molnár correcta).

Lit.: Pekař, *Žižka* 1, 262. – J. Pekař, *Český manifest křesťanstvu z listopadu 1431*, ČČH 34, 1928, 370 sq. – F.M. Bartoš, *Táborský manifest z roku 1430*, jeho texty a ohlas, ČČM 102, 1928, 75 sq. – J. Prokeš, *Táborské manifesty z r. 1430 a 1431*, ČMM 52, 1928, 7 sq. – F.M. Bartoš, *Táborský manifest z r. 1430*, JSH 3, 1930, 9 sq. – Bartoš, *Husitství* 227 sq. – Bartoš, *Manifesty* 270 sq. – R. Urbánek, *Prvních sto let utrakvismu*, Československá vlastivěda 4, 1932, 209. – HusMan 31–33.

219. MEMORANDUM NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO (MEMORANDUM NOVAE CIVITATIS PRAGENSIS)

Auctor operis (secundum opinionem R. Urbánek) → Laurentius de Brzezowa est.

△ „Ve jméno svaté a nerozdielné Trojice ... Aby známo bylo všem lidem nynějším i budoucím, kterak zbožné paměti císař Karel, král český, maje velikú milost k českému království”.

▽ a. 1436.

PRAHA MěštA No. 311 (Pamětní kniha novoměstská), f. 13, 81 sq. (versio latior); MS tempore belli deletus est.

PRAHA StK ČSR XIX C 19 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana No. 215), f. 1r (recte 11r) – 240v (recte: 250v).

Ed.: Dávná práva i rozepře Nového a Starého měst pražských, ed. F. Palacký (?), ČČM 10, 1836, 299 sq.

Lit.: J. Čelakovský, *O středověkém radním zřízení v městech pražských*, Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy 1, 2, 1920, 267, n. 142 (auctor operis *Procopius notarius Novae Civitatis Pragensis esse dicitur*; origo memorandi anno 1465 [!] attribuitur). – Urbánek, *Satirická skládání* 34 sq.

Opera ad historiam spectantia

Narrationes

220. NOVINY O BITVĚ U DOMAŽLIC

De proelio apud Domažlice (Domazlicz, Taus) commissio.

△ „Když smy v úterý velmě ráno hotovi byli”.

▽ post 14.VIII.1431.

TŘEBOŇ StA Historica 310, fragmenta (corrigere No. 248 apud Palacký!).

Ed.: AČ 6, ed. F. Palacký, 1872, 424 sq. – *Výbor Akad.* 2–1, 475–476.

Chronica

Lit.: Čornej, *Rozhled* (passim)

221. BREVE CHRONICON BOHEMIAE USQUE AD A. 1419 (CHRONICON PRAGENSE)

△ „Anno Domini 824 christiana fides cepit crescere in Bohemia, quando Borzywoy cum sancta Ludmilla coniuge sua sunt baptizati”.

▽ verisimiliter a. 1419–1420.

PRAHA StK ČSR III G 16, f. 41r–41v.

Ed.: Höfler 1, 3.

222. KRONIKA VELMI PĚKNÁ O JANU ŽIŽKOVI, DRUŽINÍKU KRÁLE VÁCLAVA

△ „Když se psalo léto od narození Syna božieho 1410, vystoupil M. Jan Hus a počal kázat a kárat lid za jeho hříchy”.

▽ cca 1434–1436 (Novotný), cca 1460–1471 (Bartoš), cca 1469 (Urbánek).

FREIBERG EOGScholl (olim Gymnasialbibliothek) I C 8° 18 m, f. 156r–165r.

Palaeotypi: *Kronika velmi pěkná o urozeném a statečném rytíři Janovi Žižkovi*, Praha, s.t.a. (secundum dimidium XVI s.); exemplaria: Brno UK 25.685 (pars), Praha KNM 25 E 17; Knihopis No. 4469.

Ed.: *Výbor Mat.* 2, 1511–1528. – J. Goll, *Vypsání o mistru Jeronýmovi z Prahy, Kronika o Janu Žižkovi*, 1878, 37 sq. – *Kronika o Janu Žižkovi*, ed. F. Loskot, 1913. – *Kronika velmi pěkná o Janovi Žižkovi, čeledínu krále Václava*, ed. V. Novotný, 1923. – *Kronika husitská Vavřince z Březové*, ed. A. Dolenský, 1940 (additamentum). – *Na množství nehleďte*, ed. M. Škorpil, 1946, 44–59. – *Listy bratra Jana a kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi*, 1949, 29–36 (bis eodem anno 35–44). – *Staročeské vojenské řády*, ed. F. Svejkovský, 1952, 28–35. – *Výbor Akad.* 2–2, 368–374. – *Kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi, čeledínu krále Václava*, ed. J. Šůla, Hradec Králové 1979. – *Ze zpráv a kronik doby husitské*, ed. I. Hlaváček, 1981, 221–229 (adaptatio neobohemica).

Lit.: J. Goll, *Die böhmischen Handschriften der Gymnasialbibliothek Freiberg*, VKČSN 1877, No. 7, 381 sq. (de codice Freibergensi). – Kraus I, 145. – V. Novotný, *O hlavních pramenech dějin doby husitské, Žižkova doba*, 1924, I, 17 sq. – V. Novotný, *Kdy vznikla „Kronika velmi pěkná o Janovi Žižkovi”*, *Z dějin východní Evropy a Slovanstva – Sborník věnovaný J.B. Bidlovi*, 1928, 229–253 (origo operis ponitur in a. 1434–1436). – Pekař, *Žižka* 2, 153–157, 264 sq. – F.M. Bartoš, *Kolem „Kroniky velmi pěkné o Janovi Žižkovi, čeledínu krále Václava”*, *Nugae historicae*, 1949, 64 sq. (origo operis ponitur in a. 1469). – F.M. Bartoš, *Kdo napsal první český životopis Žižkův?* *KostJ* 51, 1966, No. 34. – *Ze zpráv a kronik doby husitské*, ed. I. Hlaváček, 1981, 12–13 (origo operis ponitur in a. 1460–1471).

223. KRÁTKÉ SEBRÁNIE Z KRONIK ČESKÝCH K VÝSTRAZE VĚRNÝCH ČECHŮV

Libellus electionem regis Bohemiae (Albrecht de familia Habsburg?, Georgius de Podiebrad?) tangit. Auctor incertus (Laurentius de Brzezowa?, Martinus de Krczin?).

△ „Čechové měli by se pilně varovat”.

▽ verisimiliter a. 1437–1438.

BRNO StA G 12 (collectio Cerroni) – II 108, f. 1r–10r ▽ 1442–1443 seu posterius.

Ed.: *Krátké sebranie z kronik českých k výstraze věrných Čechův*, ed. A. Polák, VKČSN 1904, No. 3 (contra opinionem Z.V. Tobolka; origo operis a. 1437–1438 proponitur). – *O volbě Jiřího z Poděbrad za krále českého 2. března 1458*, red. R. Urbánek, ed. J. Kolár, 1958, 29 sq. (auctor Martinus de Krczin esse putatur; origo operis a. 1458 proponitur). – *Výbor Akad.* 2–2, 136–140 (origo operis a. 1458 proponitur).

Lit.: B. Dudík, *Mährens Geschichtsquellen* 1, J.P. Cerroni's Handschriftensammlung, 1850, 405 sq. – Z.V. Tobolka, *Kdy bylo „Krátké sebranie z kronik českých k výstraze*

věrných Čechů” složeno?, ČMM 26, 1896, 152 sq. (origo operis a. 1458 proponitur). – Kraus 1, 98. – F.M. Bartoš, *Z husitského i bratrského dějepisectví*, ČČM 94, 1920, 202 sq. (auctor Laurentius de Brzezowa esse putatur). – R. Urbánek, *Volba Jiřího z Poděbrad za krále českého*, Sborník příspěvků k dějinám hlavního města Prahy 5, 1926–1932, 757 sq. (origo operis a. 1458 proponitur); cfr. V. Novotný, ČČM 52, 1928, 248. – F.M. Bartoš, *Zápis Alexandra Velikého Slovanům a jeho původce*, ČČM 115, 1946, 45 sq. – Bartoš, *Politická literatura* (auctor operis Laurentius de Brzezowa esse putatur).

224. *PRIVILEGIUM ALEXANDRI MAGNI AD PROSAPIAM SLAVORUM DATUM (PRIVILEGIUM GENTO SLAVORUM SIVE MOSCIS, ZÁPIS ALEXANDRA VELIKÉHO SLOVANSKÉMU JAZYKU A ČESKÉMU NA BUDÚCIE ČASY)*

△ „Nos Alexander, Philip regis Macedonum, hirco monarchie figuratus ... Illustri prosapie Slavorum et lingue eorum gratiam, pacem atque salutem ... Quoniam nobis afuistis”.

▽ a. 1438?

BRNO StA G 12 (collectio Cerroni) – II 108, f. 10v ▽ 1442–1443 seu posterius.

BRNO UK Mk 84 (olim Mikulov I 58), f. 240v.

DRESDEN SLB F 27, f. 271 ▽ XVI–XVII s. (cfr. Fr. Schnorr von Carolsfeld, *Katalog der Handschriften der königlichen Bibliothek zu Dresden* 1, 1882, 355; titulus „Privilegium Alexandri Magni”).

WIEN ÖNB 3296, f. 448r ▽ 1516 (cfr. f. 448r: „Scriptum a. 1516 octava Omnium Sanctorum [8.11.1516]).

6249, f. 104rv (titulus „Privilegium magni Alexandri Slavis et linguae eorum concessum”).

9370, f. 8r–9r (titulus „Privilegium gentis Slavorum sive Moscis”) ▽ XVII s.

Ed.: *Krátké sebranie z kronik českých k výstraze věrných Čechův*, ed. A. Polák, VKČSN 1904, No. 3, 30 sq. (secundum MS G 12 – II 108). – F.M. Bartoš, *Zápis Alexandra Velikého Slovanům a jeho původce*, ČČM 115, 1946, 45–49 (secundum MS Mk 84; auctor operis Laurentius de Brzezowa esse putatur). – F. Pfister, *Das Privilegium Slavicum Alexanders des Grossen*, *Zeitschrift für Slavistik* 6, 1961, 323–345 (s. XVI attribuitur).

Transl.: Václav Hájek z Libočan, *Kronika česká*, Praha 1541, 319. – Dalimilova kronika, ed. V. Hanka, 1851, 239–240. – *Výbor Akad.* 2–2, 140–141.

Lit.: B. Dudík, *Mährens Geschichtsquellen* 1, J.P. Cerroni's Handschriftensammlung, 1850, 413 (descriptio MS G 12 – II 108); cfr. etiam F.M. Bartoš, *JSH* 12, 1939, 62. – *O volbě Jiřího z Poděbrad za krále českého 2. března 1458*, red. R. Urbánek, 1958, 30 sq. – Ot. Odložilík, *The Privilege of Alexander the Great for the Slavs*, *Folia diplomatica* 1, 1971, 239–251 (s. XIV attribuitur). – A. Vidmanová, *Karel IV. a latinská literatura v Čechách*, in: *Carolus quartus*, Praha 1984, 295.

225. *CHRONICON PALATINUM (ANALE BOHEMIAE ANNORUM 1346–1438)*

Auctor operis socius sectae Hussitarum fuisse videtur.

△ „Anno Domini 1346 Nova civitas Pragensis fundata per Karolum imperatorem”.

▽ post a. 1438.

WIEN ÖNB 3282, f. 70r–71v.

Ed.: Höfler 1, 47 sq.

226. CHRONICON UNIVERSITATIS PRAGENSIS

△ „Anno Domini 1348 Karolus imperator fundavit in Praga studium universale in theologia, iure canonico, medicina et in artibus”.

▽ post a. 1439 (Čornej).

WIEN ÖNB 7650, f. 95r–150r ▽ XVI s.

Ed.: Höfler 1, 13–47 (partim). – FRB 5, ed. J. Goll, 1893, XL–XLII, 565–588.

Lit.: F. Palacký, *Die Geschichte des Hussitentums und Prof. Constantin Höfler*, 1868, 17–19. – F. Bezold, *König Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten* 1, 1872, 4–5. – J. Goll, *Tak zvané Chronicon universitatis Pragensis a poměr jeho k Vavřincovi z Březové*, VKČSN 1884, No. 3, 19–32. – M. Rustler, *Das sogenannte Chronicon universitatis Pragensis*, Leipzig 1886. – F.M. Bartoš, *Z husitského a bratrského dějepisectví* 1, Chronicon universitatis Pragensis, ČČM 94, 1920, 1–6. – V. Novotný, *O hlavních pramenech doby husitské*, in: *Žižkova doba* 1, 1924, 23–24. – Pekař, *Žižka* 2, 105–106. – P. Čornej, *Tzv. Kronika univerzity pražské a její místo v historiografii*, AUC–HUCP 23–1, 1983, 7–25. – Čornej, *Rozhled* 19–20, 173.

227. CHRONICON VETERIS COLLEGIATI PRAGENSIS

Relatio de annis 1419–1441. Auctor operis incertus.

△ „Anno Domini 1419 dominica ante Iacobi in Nova civitate Pragensi consules de pretorio communitas adherentes communioni calicis precipitavit [!]”.

▽ cca 1430–1441.

DARMSTADT HLB No. 3244, imag.: ÚČSD No. 2345 :: cca 1450 (prima pars) et cca 1500 (altera pars), imag.: ÚČSD (cfr. Pekař, *Žižka* 4, 204 et F.M. Bartoš, JSH 10, 1950, 37). Apographum: PRAHA Scrinium Musei Nationalis, collectio Fontes rerum Bohemicarum 6; v. ČČM 98, 1924, 260 sq.

Ed.: Höfler 1, 78–101. – FRB 7, s.a., 25–39.

Transl.: *Výbor Akad.* 2–2, 287–289.

Lit.: F. Palacký, VKČSN (Abhandlungen d. königlichen böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, Fünfter Folge vierter Band von den Jahren 1845–1846), 1847, 23–26. – F. v. Bezold, *König Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten*, 1872, 7 sq. – Kraus 1, 94 sq. – V. Flajšhans, *Listy Husovy*, Nové Atheneum 2, 1921, 374 sq. (auctor operis M. Petrus de Mladonowicz esse dicitur). – F.M. Bartoš, *Chronicon veteris collegiati Pragensis*, ČČM 98, 1924, 260 sq. (auctor operis M. Iohannes de Borotín esse putatur). – Pekař, *Žižka* 2, 98, 241. – V. Novotný, *Kdy vznikla „Kronika velmi pěkná o Janovi Žižkovi”*, Z dějin východní Evropy a Slovanstva, Sborník věnovaný J. Bidlovi, 1928, 239. – E. Stein, *O autora kroniky tzv. Starého kolegiáta pražského*, ČČH 41, 1935, 113–118. – F.M. Bartoš, *Doktor Jan Borotín a Kronika starého kolegiáta*, JSH 19, 1950, 37 sq. (defensio opinionis propriae anno 1924 factae).

– R. Urbánek, *Materiály pro edici Staré letopisy české*, s.a. (opus manuscriptum in scrinio Památník národního písemnictví 147–62, No. 10736 legi potest; auctor Chronici Iohannes Durschmid, civis Novae civitatis Pragensis, esse putatur). – F.M. Bartoš, *Dr. Jan Borotín a Kronika starého kolegiáta*, AUC–HUCP 12, 1972, 49–54 (defensio opinionis propriae anno 1924 prolatae). – I. Hlaváček, in: *Ze zpráv a kronik doby husitské*, 1981, 21. – Tříška, *ŽivSlov* 448.

228. STARÉ LETOPISY ČESKÉ

Vetera Chronica Bohemorum.

Nucleus operis tempore bellorum Hussiticorum compositus est. De auctoribus disputatur. Opus semper adaptatum in plurimis codicibus (32) exstat; usque ad a. 1470 quatuor recensiones Chronicorum distinguuntur.

Nucleus antiquissimus Chronicorum Bohemorum *Chronicon Trebonense* esse videtur; ed.: Höfler 1, 50–65 (ex copia). Opus hoc etiam in adaptationibus veterobohemicis legitur, cfr. MSS A et Q.

Lit.: K. Krofta, *O poměru tzv. Kroniky třeboňské k Starým letopisům českým*, VKČSN 1897, No. IX, 1–10. – F. Mareš, *Chronicon Treboniense*, ČČH 5, 1899, 135–143. – K. Krofta, *Ještě jednou o poměru tzv. Kroniky třeboňské k Starým letopisům českým*, ČČH 5, 1899, 248–251. – J.V. Šimák, *Studie k Starým letopisům českým*, VKČSN 27, 1918.

Index codicum operis Staré letopisy české secundum opinionem Francisci Palacký:

A

PRAHA Kapit. H 6–3, f. 252r–263v ∇ dimidium XV s. (cfr. F.M. Bartoš, ČČM 102, 1928, 212 sq.).

A₁ (Palacký a).

PRAHA KNM IV E 29 (olim 3 F 22), f. 243r–252r ∇ XVI–XVII s. (cfr. F.M. Bartoš, ČČM 102, 1928, 212 sq.).

B (MS Zebereri vel Pinwiczkonis).

PRAHA KNM II F 8, f. 192r–207r ∇ XVI–XVII s.

B₁ (Palacký b).

PRAHA StK ČSR XIX C 21 (olim Děčín No. 231), f. 117r–138v ∇ XVI–XVII s.
Apographa: PRAHA StK ČSR XV D 6, p. 879 sq. ∇ XVII s. Cfr. FRB 5, XVIII, No. 30.
– PRAHA KNM I E 4 (olim 5 D 40) ∇ 1795 (manu P. Athanasii Vanka).

C

PRAHA StK ČSR XIX C 19 (olim Děčín No. 215), f. 110r–128v ∇ XVI–XVII s.
Apographum: PRAHA KNM III A 44, f. 165r–193r ∇ XVII s. (manu Matthiae Bolelucky).

D

PRAHA StK ČSR XIX B 26 (olim Děčín No. 116), f. 249v–265r ∇ dimidium XV s.

E

PRAHA StK ČSR XIX C 21 (olim Děčín No. 231), f. 49r–138v (re vera: Pokračování kroniky Beneše z Hořovic) ∇ finis XV s. Apographa: PRAHA KNM III A 44, f. 68r–164r ∇ XVII s. (manu Matthiae Bolelucky) – PRAHA StK ČSR XV D 6, p. 879 sq. ∇ XVII s.; cfr. F.M. Bartoš, ČČM 102, 1928, 209, n. 3; secundum opinionem in FRB 5, XVII, No. 30 expressam apographum hoc maiore e parte manu Bohuslai Balbín confectum esse videtur – PRAHA KNM I E 4 (olim 5 D 40), excerpta ∇ 1795 (manu P. Athanasii Vanka).

F (MS Holmensis).

BRNO StA G 10 (olim Zemský archiv) No. 480 (olim R IV 9 et Stockholm KB), p. 155–277 (recte: 275; i.e.: ff 78r–145r) ∇ secundum dimidium XV s. Apographum: PRAHA KNM III F 9 (olim 3 G 28) ∇ 1819 (manu Venceslai Hanka).

G (MS Crucigerorum Pragensium 1).

PRAHA StK ČSR Křižovníci No. 85 (olim XXII A 1, D 52, D 67, LIV D 2), p. 17–367 ∇ initium XVI s. (cca 1515?), multa folia desunt (cfr. J.J. H a n u š, ČČM 35, 1861, 107 sq.; *Staré letopisy české*, edd. F. Š i m e k – M. K a ň á k, 1959, p. 373). Apographa: PRAHA StK ČSR XIX C 7 (olim Děčín 158) ∇ 1784 (solum 6 ff: „Notata quaedam ad vitam Wenceslai IV”, manu Venceslai Thám) – PRAHA StK ČSR XVII A 22, f. 1r–74v ∇ 1861 (manu Francisci Charipar); cfr. I.J. H a n u š, *Dodavky a doplňky k Jungmannově Historii literatury české*, 1–2, 1869–1871, 19, Nos. 122, 124. – PRAHA StK ČSR R VI Fe 23 ∇ initium XIX s. (apographum paginarum 21–173 codicis G, quae tempore Palackiano defuerunt; cfr. *Staré letopisy české*, edd. F. Š i m e k – M. K a ň á k, 1959, 372). – PRAHA MěstA, MS s.s. (depositum societatis Historický spolek nuncupatae, cfr. *Staré letopisy české*, edd. F. Š i m e k – M. K a ň á k, 1959, 372–373).

H (MS Crucigerorum Pragensium 2).

PRAHA StK ČSR Křižovníci No. 86 (olim XXII A 2, H 286, XXI C 7, LIV D 1), f. 196r–282v ∇ 1525 (manu Iohannis de Janstorf), cfr. FRB 5, XVII, No 23. Apographum: PRAHA KNM III A 42, f. 103r–119v (manu XVIII s.).

H₁ (MS Palacký h).

PRAHA StK ČSR Křižovníci No. 86 (olim XXII A 2, H 286, XXI C 7, LIV D 1), f. 292r–317r (cfr. f. 317r manu Iohannis Beckovský: „Residui anni usque ad 1525 annum in aliis MMSS apud me reperiuntur per Ioannem de Janstorff continuati, qui Pulkavae Chronicon latinum Czechismo donavit”).

I

PRAHA StK ČSR XIX C 19 (olim Děčín No. 215), f. 129v–193v, 194r–208r (recte: f. 139v–203v, 204r–218r) ∇ XVI–XVII s. Apographum: PRAHA KNM III A 42, f. 1r–103r ∇ XVIII s.

K (MS Trubač).

PRAHA KNM IV E 28, f. 129r–328r ∇ cca 1518 (manu Iohannis Trubač, cfr. adligatum: „Léta božieho 1518 dokonány sú tyto kniehy ten pátek den s. Ipolita [13.VIII.1519] ... a psal je Jan Trubač, služebník pan[uo]jv Novoměstských, jich milostí, i také svázal”; haec nota enimvero dubiosa esse videtur).

K₁

PRAHA KNM IV E 28 (v.s.).

L

PRAHA KNM III B 12 (olim 2 G 3), f. 1r–291r (multa folia desunt) ∇ XVII s. (cfr. FRB 5, XVIII, No 28).

M (MS Brázda).

PRAHA StK ČSR XIX A 50 (olim Děčín 95i, T2) f. 185r–457v ∇ maiore e parte (usque ad f. 290v) a. 1518 scriptum (manu Iacobi Brazydyn, Brasidinus, Brázda de Montibus Cuttnis); cfr. FRB 5, XVIII, No 29; Z. Blechová, K autorství rukopisu M Starých letopisů českých, LF 98, 1975, 220–232.

M₁ (MS Lobkowiczensis).

PRAHA StK ČSR XXIII D 139 (olim Bibliotheca Lobkowicziana Pragensis No. 270), f. 1r–72r (cfr. f. 1r: „Léta 1612 ... Vejtahy z kronik českých ... na Horách Kutnách v domě mém ... [f. 2r] △ Země česká vzala jméno od Čecha”) ∇ 1612 (manu Pauli Nicephoris Horský secundum exemplar fratris Georgii; abbreviatio recensionis quae in codice M posterior exstat; cfr. F.M. Bartoš, SborHist 10, 1962, 75, n. 22).

N (MS Vindobonensis).

WIEN StaatsA Böhm.-Supplement No. 454, W 737 ∇ ante 30.11.1607 (donum Caroli ducis Minsterbergensis ad Adamum Iuniorem de Waldstein; apographum manuscripti de

Olessnicz-Ölsnitz); cfr. FRB 5, XVII, No. 26. Apographum: WIEN StaatsA Numerus rubens 454; cfr. FRB 5, XVII, No. 27.

O

PRAHA KNM V E 89, f. 243r–288v ∇ cca 1524. Apographum: PRAHA KNM I A 25 ∇ cca 1827 (manu Iosephi Dobrovský).

O₁

PRAHA KNM V E 89, f. 226r–242v ∇ initium XVI s.; cfr. F.M. Bartoš ČČM 102, 1928, 209, n. 6].

P (MS Litomierziczensis).

PRAHA KNM V B 24, f. 126r–157r ∇ secundum dimidium XV s.; cfr. FRB 5 XVII, No 22.

P₁ (MS Litomierziczensis).

LITOMĚŘICE StA (olim Bibliotheca episcopalis) s.s., f. 127r sq. ∇ XV–XVI s.; cfr FRB 5, XVII, No 22; codex desideratur.

Q (MS Brunensis-Holmensis).

BRNO StA G 10 (olim Zemský archiv) No. 114 (olim R IV 17), f. 210r–230r (f. 210r: „Počiná se kronika česká od počátku sepsaná z mnohých kronik vybraná té vlasti, která tak ukřácena uvodí potomním. A dána, kteříž sú byli nalezačové země, sůdce, vévody, kniežata, králi, biskupi, arcibiskupi, tímto písmem opuštěná”; △ „První nalezač země české byl Čech, kteréhož bratr byl Lech”); usque ad a. 1434 ∇ dimidium XV s.; cfr. FRB 5, XVII, No 20.

R (MS Wratislawiensis).

WROCLAW BU (olim Stadtbibliothek) M 1306, f. 216r–365v ∇ primum dimidium XVI s.; cfr. FRB 5, XVI, No. 21. Apographum: PRAHA KNM I D 11 ∇ dimidium XIX s. (descriptio codicis R manu Antonii Gindely?).

S

PRAHA KNM V E 43, f. 118r–173r ∇ cca 1510.

S₁

PRAHA KNM V E 43, f. 36r–117r ∇ cca 1510.

T

PRAHA StK ČSR Osek 95, f. 1r–129v ∇ primum dimidium XVI s.

U (MS Budyssinensis).

BAUTZEN StKB (signatura deest).

V (MS Altovadensis, Hohenfurtensis).

VYŠŠÍ BROD KIK MS 101, f. 188v–198v (cfr. f. 188v: „Počiná se kronika česká o bieziech, kteří jsú se dali po králově smrti až do sie chvle”).

X (MS Zebereri vel Pinwiczkonis).

PRAHA KNM II F 8, f. 188v–191r (cfr. f. 188v: „Item tuto se počínají kroniky české”) ∇ secundum dimidium XV s. (1459–1469?); cfr. F.M. Bartoš, ČČM 102, 1928, 209, n. 6; 226, n. 66.

Z (MS Cracoviensis).

KRAKÓW Jag 441 ∇ 1531 (apographum codicis Olessnicensis); cfr. FRB 5, XVII, No. 25.

Ž (MS Olessnicensis, postea MS Dresdensis).

DRESDEN SLB s.s. (olim Ölsnitz Bibl. R.I. r. No 2), f. 63v sq. ∇ XVI s.; cfr. FRB 5, XVII, No 24; apographa: vide MSS N et Z.

Codices alii:

1

Apographum textus P quod apud J. Dobrovský fuisse videtur.

2

Manuscriptus Litomierziczensis vetus (cfr. Dobrovský, *Reise* 48).

3

„Letopiscové čeští 1340–1470”, cfr. PRAHA StK ČSR XV D 6, p. 508–555 ∇ XVII s.

Ed.: ScriptRerBoh 2, 1784, 448 sq. (A). – Pokračování kroniky Beneše z Hořovic neb Příběhů země české, od léta Páně 1309 až do 1470 zběhlých, kteréž ponejprv na světlo vydává J.W. Zimmermann, 1819. – Staří letopiscové čeští od roku 1378 do 1527, čili pokračování v Kronikách Přibíka Pulkavy a Beneše z Hořovic, z rukopisů starých vydaná, ed. F. Palacký, 1829 (Scriptores rerum Bohemicarum 3); cfr. notas varias ad opus hoc spectantes manu Francisci Palacký in MS PRAHA KNM V A 36, f. 1r–358v ▽ 1826–1829; ed. altera: Dflo FP 2; cfr. etiam Censura a dílo Františka Palackého, 1945, 11 sq. – Výbor Mat 2, 257 sq., 265 sq. (exempla). – Staré letopisy české, (ed. F. Šimek, praefationem F.M. Bartoš signavit), 1937 (secundum MS R); cfr. M. Weingart, Důležitá vydání starších českých památek, ModFil 24, 1938, 309 sq. – Staré letopisy české, (ed. F. Šimek, praefationem F. Šimek et M. Kaňák signaverunt), 1959 (secundum MS G). – Ze starých letopisů českých, edd. J. Porák et J. Kašpar, 1980 (adaptatio neobohemica editionis Palackianae).

Lit.: J. Dobrovský, Literarische Nachrichten von einer auf Veranlassung der böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften im Jahre 1792 unternommenen Reise nach Schweden und Russland, 1796, 47 sq. (de MS Q). – Dudík, Forschungen 167 sq., 399 sq. – Palacký, Würdigung 251 sq. (cfr. Dflo FP 1, 277 sq., 283). – J.J. Hanuš, Příspěvky k historii literatury české, 1. Zlomek rukopisní, pokračování v kronice Pulkavy, ČČM 35, 1861, 107 sq. (de MS G). – F. Tadra, „Žaltář poděbradský“ a „Kronika česká“, rukopisy bývalé knihovny olešnické, VKČSN 1886, 142 sq., 151 sq. – J. Müller, O rukopisech kroniky Přibíka z Radenína, příjmům Pulkavy, zvláště pak o rukopisu krakovském, VKČSN 1888. – K. Krofta, O poměru tzv. Kroniky třeboňské k Starým letopisům českým, VKČSN 1897. – K. Krofta, Ještě jednou o poměru tzv. Kroniky třeboňské k Starým letopisům českým, ČČH 5, 1899, 248 sq. – F. Mareš, Chronicon Treboniense, ČČH 5, 1899, 135 sq. – J.V. Šimák, O Starých letopisech, Národní listy 49, 1909, No. 51 (20.2.1909), p.1. – J.V. Šimák, Nový kronikář český, Kritický příspěvek k Starým letopisům českým 16, 1910, 191 sq. – J.V. Šimák, Kde byl Žižka pochován? ČČH 18, 1912, 7–20 (de singulis manuscriptis operis Staré letopisy české); cfr. R. Urbánek, Žižka v památkách a účtě lidu českému, 1924, 24 sq. – J.V. Šimák, Studie ke Starým letopisům českým, VČA 27, 1918, 171 sq. (1. Poměr tzv. „Kroniky třeboňské“ ke Starým letopisům, 2. „Cronica Boemorum“ neboli „Od Čecha a Lecha“). – V. Novotný, Katalog výstavy na paměť Jana Žižky z Trocnova, 1924, 22 (descriptio brevis manuscripti D). – F.M. Bartoš, Z musejních i jiných rukopisů Starých letopisů, ČČM 102, 1928, 208 sq. – Pekař, Žižka 2, 136 sq.; 3, 212–221; 4, 131–135, 204 sq. – F.M. Bartoš, Doktor Jan Borotín a Kronika starého kolegiáta, JSH 19, 1950, 37 sq. – O volbě Jiřího z Poděbrad za krále českého 2. března 1458, ed. R. Urbánek, 1958, 25 sq. (de manuscriptis B et R). – F.M. Bartoš, Po stopách nejmladšího starého letopisce, SborHist 10, 1962, 71 sq. – J. Kolár, Píseň o bitvě před Ústím, ČLit 15, 1967, 110–131. – P. Čornej, Nad Palackého edicí Starých letopisů českých, Slavia 51, 1982, 69–79. – P. Čornej, Geograficko-politický horizont kronikářů doby husitské, HT 6–7, 1983–1984, 83–122. – Čornej, Rozhled 37–43. – P. Čornej, Tajemství českých kronik, Praha 1987. – P. Čornej, Staré letopisy české ve vývoji pozdně středověké historiografie, AUC – PhilHist 1, Studia historica 32, 1988, 33–56.

Additamenta ad STARÉ LETOPISY ČESKÉ pertinentia etiam separatim typis excussa exstant; hae additiones in MSS sequentibus inveniuntur:

Vidění kněze Jana (Δ „Léta božieho 1388”); MSS: Q, M

O smrti kněze Jana ze Želiva (Δ „Po ukročení”); MSS: G, I, R, T

O knězi Michalovi (Δ „Léta od narození Syna našeho 1480”); MSS K, M

Vyznání vězňů po bouři pražské (Δ „Laurin pisař”); MSS: K, M

Konec života kněze Jana Bechyňky (Δ „Poněvadž mnohých slavných”); MSS K, M

Příchod z Vídně (Δ „Král Jiří”); MS: N

Žižkovo tažení do Uher (Δ „Potom jednoho času táhl jest Žižka do Moravy”); MS: M; cfr. ScriptRerBoh 3, 1829, ed. F. Palacký, 57 sq.; Výbor Mat 2, 265 sq.; Výbor Akad. 2–1, 507–510.

Versus historici qui in opere STARÉ LETOPISY ČESKÉ exstant:
 → POČÁTKOVÉ HUSITSTVÍ
 → O SEKTĚ TÁBORSKÉ
 → O NAHÁČÍCH

Opera iuridica

Iura municipalia

229. PRÁVA SOBĚSLAVSKÁ A STAROPRAŽSKÁ (KUSOVÉ Z LISTŮ A PRÁV VELIKÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO)

Compendium statutorum civium Veteris Urbis Pragensis quod in duas partes dividitur (1° privilegia ficta ducis Sobieslai II, 2° privilegia Veteris Urbis Pragensis). – Collectio privilegiorum cca 1440 labore Nicolai de Humpolecz, scriptoris olim Veteris Urbis Pragensis compilata. Manuscripti quatuor redactiones Nicolai de Humpolecz exhibent; notae sunt etiam ulteriores versiones. Magni momenti tertia redactio Nicolai de Humpolecz esse videtur, quae post a. 1455 comportata est.

(Práva soběslavská) △ „Za času kniežete Soběslava pražského a vyšehradského a vévody českého stalo se jest pobitie na huoře nad Botiečem”.

(Práva staropražská) △ „Léta od narozenie Syna božieho po tisíci po třech stech desátého léta února měsíce ten úterý před svatým Blažejem ... 1. Ítem o konšelském ustavení. Nižadný Němec cizozemec, kterýž by česky neuměl, nemá purgmistrem býti”.

Codices

Multi codices exstant. Cfr. e.g.:

BRNO UK A 26 (olim Staré Brno), f. 221r–228r, 228r–229v.

KLATOVY OMGI IV B 18 (Codex Briccii de Kaplicz), f. 114v–130r ∇ 1465.

KŘIVOKLÁT ZámK 44 (I b 3), f. 204v–210v (cfr. f. 204v: „[1] Počínají se práva města Pražského a najprv o Němcích, aby z nich úředníkuov v Čechách nedělali” [i.e. Práva soběslavská], [2; Práva Starého Města Pražského]) ∇ 1473.

103 (I d 13) (Compendium iuris Wenceslai de Semechow), f. 13r–22r (cfr. f. 13r: „Práva pražská”) ∇ 1499–1507.

PRAHA KNM I F 23 (olim 23 G 3), f. 55r–66v, 67r–68v.

II D 3 (olim 23 C 1), f. 29r–36r (cfr. f. 29r: „Statuta civium civitatis Pragensis”)

II D 10, f. 227v–243r, 243v–245v (cfr. f. 245v: „1473”).

IV B 18, f. 270v–286r (cfr. f. 270v: „Tuto řád a kusové kladú se o rozličných věcech jsú popsány etc.”).

V E 40, f. 181r–192v, 193r–194v.

V E 43, f. 1r–2r, 2r–16r (cfr. f. 1r: „Tito kusové vybrání sú z listuov a z práv městských, kterýmižto listy a právy městskými kniežata a králové darovali Veliké město pražské, [t]otíž milostmi a svobodami ode všech obtížení nade všechna jiná města”).

V E 89 (Compendium iuris Wysegradense), f. 25r–26r, 26r–35r.

PRAHA MěštA 993, p. 242–262 ▽ 1490 (cfr. p. 242: „Tyto kněhy vybrány jsú z listův a z práv Velikého města pražského, kterýmiž listy a právy kniežata a králové darovali též město pražské, totižto milostmi a svobodami ode všech obtížení nade všecha jiná místa”).

1865, f. 298v–308r (cfr. f. 298v: „Tuto řád a kusové kladú sě o rozličných věcech jsú popsáni etc.”).

PRAHA StK ČSR XVII C 22, f. 108r–113r.

XVII F 49, f. 158r–165v.

XXIII F 3 (olim No. 325), f. 143r–161v (cfr. f. 143r in marg. a. m.: „Iura Sobieslai ducis”, f. 161v: „Finis legum Sobieslai ducis”).

PRAHA Strahov D B II 10 (solum fragmentum) ▽ 1535.

TŘEBOŇ StA A 7, f. 38r–39r, 39r–50v (cfr. f. 39r: Tyto jsú svobody a práva, jimiž jest město Pražské vysazeno a obdarováno od ciesaře Karla a od králův a kniežat prvňích a potomňích”).

B 3, f. 359v–360v, 360v–369v (cfr. f. 360v: „Když jest město Pražské obdarováno. Léta od narození Syna Božieho po tisíci po třech stech desátoho, února měsiece, ten úterý před svatým Blažejem [1. 3. 2. 1310 festum s. Blasii] těmito dary jest Město Staré Pražské obdarováno od krále Jana, krále českého a krále polského a hrabí lyemburského, od otce dobré paměti krále Karla, ciesaře římského a krále českého”).

WIEN ÖNB 3454, f. 140v–151r (cfr. f. 140v: „A počínají řádové práva města Pražského”). ▽ cca 1447.

Ed.: Výbor Mat. 2, 315 (Staropražská práva). – *Die sogenannten Sobieslaw'schen Rechte*, Ein Prager Stadtrechtsbuch aus dem 15. Jh. mit einer deutschen Übersetzung herausgegeben und erläutert von R. Schranil, 1916. – Výbor Akad. 2–2, 415–421 (partes).

Lit.: Jireček, *Právnícký život* 235 sq. – E. Michálek, *K slovní zásobě tzv. Soběslavských a Staropražských práv*, LF 80, 1957, 246 sq. – F. Seibt, *Communitas Primogenita, Zur Prager Hegemonialpolitik in der hussitischen Revolution*, Historisches Jahrbuch 81, 1962, 80–100 (secundum opinionem auctoris opus Soběslavská práva annis 1420–1421 compilatum est).

Opera ad medicinam spectantia

Tractatus, compendia et adaptationes

230. KNIHY LÉKAŘSKÉ MISTRA VELIKÉHO ŘEČENÉHO RASIS

Fundamentum operis esse videtur medicina medici Arabici, qui Rhazes appellatur (Abú-Bakr Muhammad ibn Zakarijjá Ar-Rází; cca 850–923). Hoc opus Guilelmus Roger de Cogenis (†1180), i.e. Guilelmus de Burgundia in studio generali Montepessulanensis (Montpellier) in linguam Latinam vertit et adaptavit. Translatio Bohemica adaptationem Latinam insequitur.

△ „U tyto knihy sberu králi”.

PRAHA KNM IV D 56 (olim 4 C 35), p. 1–193. Apographum: PRAHA KNM III E 9 (olim 4 C 35) ▽ 1818 (manu Antonii Jungmann).

Ed.: *Rhazesovo ranné lékařství*, edd. K. J. Erben et V. Staněk, 1864 (auctor operis → M. CRISTANNUS DE PRACHATICZ [Spunar, *Rep* I, p. 116–132] declaratur!). – *Výbor Mat* 2, 460 (pars). – *Výbor Akad.* 2–2, 557–562 (partes).

Exemplar Latinum (*Chirurgia*) abbreviatum etiam in bibliothecis Bohemicis asservatur. Cfr. MSS: PRAHA Kapit N 53, f. 281–326r (cfr. f. 281r: „Incipit Cyrurgia fratris M[athaei?] Ber[an?], △ „Post mundi fabricam eiusque decorem”, f. 326r: „Et sic est finis huius Cyrurgie per me fratrem Ber[an] exulem de Rudnicz [Roudnice]”), vide No. 381!; PRAHA StK ČSR IV F 3, f. 1r–49r (cfr. f. 49r: „Explicit Practica Rogerii in arte chirurgica docens curare vulnera curabilia illata per totum corpus a capite et infra”); cfr. Thorndike-Kibre 1064 (auctor operis, i.e. prologi ad chirurgiam, Roger declaratur). Compendium *Výbor Akad.* 2–2, 602 (commentarius) duos palaeotypos (Venetiis, 1490, 1546) et editionem completam Rhazecianam (Brescia, 1486) commemorat; Thorndike-Kibre 1064 (laudat editionem Salvatoris de Renzi, Collectio Salernitana 2, 1852–1859, 426 sq.).

231. LÉKAŘSKÁ KOMPILACE NEZNÁMÉHO FRANTIŠKÁNA

Adaptatio translatioque diversorum operum medicinalium. Auctor compilationis frater ignotus Ordinis Minorum S. Francisci esse videtur. Hic compiler-apothecarius prius Crumloviae (Český Krumlov) et postea Brunae (Brno) commorabatur (cca 1440).

▽ ante a. 1440.

Recensio prima et secunda

Nucleus tractatus esse videtur versio Ortolfi Allemanica operis *De urina* Isaci Salomonis, qui in duobus MSS asservatur: PRAHA KNM I G 8 (olim I J 15), p. 303–347 (cfr. p. 303: „Tuto učí vo vodách ohledávání každého člověka. [Prologus ignoti fratris Ordinis Minorum S. Francisci]: △ Izák, krále Šalamonů syn”); PRAHA StK ČSR XI C 2, f. 167r–211v (cfr. f. 167r: „Isáka, krále Šalamounova syna v Arabii Knihy od močě neb od uriny”, f. 211v: „Dokonalo se dobré lékařství feria II^a ante festum S. Iohannis Baptistae a. 1440 [20.VI.1440]”).

Proprium opus *Lékařská kompilace neznámého františkána* translationem Bohemicam operis *De urina* excerptis ex diversis auctoribus sumptis illustrat (e.g. Hippokrates, Petrus Hispalensis). In apographis recentioribus excerpta praevalabant et nucleus compilationis evanuit. Recensio secunda saepe solum unam partem amplioris compendii exhibet (medicina de vulneribus, herbarius).

△ (variae formae exstant).

Nonnulli manuscripti primae et secundae recensiois commiscuntur. Quaedam apographa auctorem operis → M. CRISTIANUM DE PRACHATICZ (cfr. Spunar, *Rep* I, Nos. 322, 325) declarant. Cfr. Praha Kapit L 19, f. 13r–123v; Praha StK ČSR R VI Fe 7).

BRNO StA G 10, No. 18 (olim Stockholm KB), p. 447–502.

PRAHA KNM I D 7, p. 3–219 (cfr. p. 3: „O vodě každého člověka. △ Ysák, krále Šalamunuo syn”).

II H 25 (olim 4 J 15 beta), f. 1r–30r, 30r–174r (cfr. f. 1r: △ „Izák, krále Šalomúnov syn, v Arabii udělal jedny knihy od moče, totiž ot uriny ... A najprve o tom, kterak se pitie a jiedlo v naturu obracuje”, f. 30r: „O všech nemocech, které sú v člověku. △ Již chci učiti ote všech nemocí”).

III F 25, p. 184–220 (cfr. p. 184: „Naučení o nemocech rozličných, kteréž se při člověku nacházejí. △ A nejprve počnau od ... hlavy až do paty člověka. První lékařství proti struplivé hlavě”) ▽ XVII s.

IV H 28, f. 1r–27r, 27r–92v (cfr. f. 1r: „Kniehy od moče totiž od uriny. △ Izák, krále Šalamounov syn”, f. 27r: △ „Již chci učiti ode všech nemocí, kteréž jsú od samého vrchu až do pat, od čeho se ty stávají anebo kterak slovú ... Má-li kto strupivú hlavu”, f. 92v: „Explicit iste liber feria II^a post Domine [!], ne longe anno Domini 1444 [6.IV.1444]”).

PRAHA StK ČSR XVII B 18, f. 25r–115r, f. 115r–139v (cfr. f. 25r: „O vodě každého člověka. △ Izák, krále Šalomounov syn v Arabii udělal jedny knihy od moče točís od uriny, že Buoh nestvořil těm rovných. A já bratr zákona svatého Františka učinil sem svú snahú a prací velikú a pilností sem vybíral to a v hromadu řádem lékařství postavil proti mnohým a rozličným nemocem, neduhom a nedostatkům od hlavy až do pat z těchto mistrův slovutných a výborných knih lékařských, jakožto Ipokrasy řečeného, Mistra Galiena, Constantina, Bartoloměje, Mistra Petra Hyspánského, Mistra od Hory Cassina, Gilberta, Ortolf, Atvína a z jiných mistrův knih”, △ „A najprve o moči a kterak se pitie a jenie v naturu, to jest v přirození moči obracuje. Což jieme nebo pijeme, to jde všecko v žaludek”), f. 115r: „Knihy o mocech rozličného koření ... pořadem abecedy, Angelika aneb svatého Ducha koření”) Imag.: ÚČSL 1106.

XVII D 10, f. 52r–128v (f. 52r: „A tak kněhy tyto řádem a způsobem lékařským zřiezeny jsú v svém sepsání proti mnohým a rozličným neduhom a nemocem i proti všelikterakým nedostatkům vnitř i zevnitř života od hlavy až do pat z těchto Mistrův slovutných a dospělých v umění lékařství dospěle výborných z jich kněh lékařských jakožto Ipokrasy, Galiena, Constantina, Bartoloměje, [f.52v] Mistra Petra Hyspánského, Mistra od Hory Cassina, Gilberta, Ortolf, Atvína a z jiných velmi výborných kněh lékařských a duvodných. Sluší také dále znamenati o těchto kněhách velmi pilně, kterak k velikému naučení lidskému sepsány jsú latině i česky, avšak česky více než latině pro zvelebenie jazyka českého a pro lepší rozum Čech[om]...”) ▽ cca 1498–1503 Imag.: ÚČSL 1105.

Ed.: Hanuš, *Malý výbor* 89 sq. (fragmenta secundum MS XVII D 10). – *Výbor Mat.* 2, 445 sq. (initium partis medicinalis). – *Výbor Akad.* 2–2, 565 sq. (partes).

Lit.: F.M. Bartoš, *Z lékařského písemnictví 15. století*, ČČM 91, 1917, 323 sq.

232. POKLAD MUDRCUOV

Adaptatio translatioque medicinae Arnoldi de Villa Nova (1250–1311).

△ „Úmysl knih, jenž slove Poklad mudrcův a zda mi největší dílo bejtí

... [f. 44v] Toto jest úmysl Mistra Arnolda z Nové vsi. Sequitur capitollum. Oblehči prve tělo nežli přiložíš duši”.

BRNO UK Mk 105 (olim Mikulov II 53), f. 42v–48v ∇ 1546–1548.

233. *TRAKTÁTEC MISTRA ARNOLFA ... O POŽEHNANÉM STROMU DUBOVÉM*

Adaptatio translatioque medicinae Arnoldi de Villa Nova (1250–1311).

△ „Počíná se traktátec Mistra Arnolfa, doktora lékařství, kterýž jest on psal duostojnému v Kristu otci a panu, panu Beghardovi biskupu Carturienskému o požehnaném stromu dubovém a o užití jeho. O týmž dřevu vyňaty jsú moci z kněh a z řeči Galienových ... Item v první kapitole pokládá se, že dřevo dubové byl jest najmilejší a najutěšenější strom”.

PRAHA StK ČSR XVII D 10, f. 129r–130v ∇ 1498–1503 Imag.: ÚČSL 1105.

234. *RANNÁ LÉKAŘSTVÍ, SKLÁDANÁ OD MISTRA WILHELMA PLACENTINSKÉHO Z SALIČETU (LÉKAŘSTVÍ SALIČETOVA)*

Adaptatio translatioque Chirurgiae Guilelmi de Saliceto (Saleceto, Salicetti), medici Veronensis († cca 1276). *De Chirurgia* cfr. Hain 14145 (exemplaria incunabulorum: Brno UK Mk P 57; Olomouc StVK II 48522), Hain 14148.

△ „Úmysl můj jest tobě dobré knihy složit”.

PRAHA KNM IV D 56 (olim 4 C 35 alfa), p. 193–848.

Ed.: *Saličetova ranná lékařství*, edd. K.J. Erben – V. Staněk, 1867. – *Výbor Akad.* 2–2, 551–557 (partes).

235. *LÉKAŘSTVÍ, ZVLÁŠTĚ RANNÉ*

Adaptatio abbreviata translatioque medicinae de vulneribus Antonii Neapolitani incertae originis.

△ „Ale že buolenie hlavy z rozličných příčin pocházie”.

PRAHA StK ČSR XVII G 9 ∇ XVI s. (pars compendii, quod Jádru vulgariter appellatur) XVII H 23 ∇ XVI s. (opus cum aliis tractatibus medicinalibus commiscetur).

236. *POKLAD CHUDÝCH (CHUDÝM POKLAD DOBRÝ, AKVÍN, AGVYN, ATVIN, AVÍN, ALVIN)*

Adaptatio abbreviata translatioque medicinae Pauli Aegineti (VII s.) *Thesaurus pauperum*. Opus praeter alia ad chirurgiam spectat. Auctor in imperio Byzantino vixit.

△ „Agvyn, tak řečený, Mistr praví to zajisto, že každý člověk šesteru věc čině, zachová své zdraví”.

BRNO StA G 10 (olim Zemský archiv) No. 307, f. 16r–25v (cfr. 16r: „Avín, tak řečený Mistr praví to zajisto“; finis codicis non integri Pragmae asservatur (cfr. PRAHA KNM I Ac 82 II, Schüererovský zlomek).

PRAHA Kapit G 21, f. 191r–198r (cfr. f. 191r: $\triangle$ „Alvín, Mistr tak řečený“, f. 198r („protož slovú tyto Knihy Chudým poklad dobrý“).

L 19, post f. 19r (opus in apographo medicinae Cristiani de Prachaticz legitur; cfr. Spunár, *Rep I*, No. 322).

PRAHA KNM II H 4, p. 456–499 (initium deest).

II H 38, f. 164r–166v (cfr. f. 164r: „Zpráva a lékařství, kterak se máš zachovati ve zdraví od zlého povětrí a v mor“ ∇ 1491.

III G 2, f. 341r–346r ∇ cca 1500.

IV H 60, p. 329–344.

PRAHA StK ČSR XVII B 18, f. 22r–23v (cfr. f. 22r: „S boží pomocí kdož chce dlouho živ býti, takto učin jako mistr Agvin tak řečený etc. Praví zajisté, že když člověk šesteru věc činí, že bude s boží pomocí dlouho živ a zdrav“) Imag.: ÚČSL 1106.

WIEN ÖNB 3282, f. 5r (fragmentum; $\triangle$ „/// plije. Šesté znamenie, když nemocný vodu dobře púštie ... To jest učenie mistrovo Galienovo... A protož slovú tyto kněhy Poklad chudých. Explicit Herbarius cum remediis Iohannis Zacristani de Rudnicz“).

Ed.: *Výbor Mat.* 2, 448 sq. (pars). – *Výbor Akad.* 2–2, 565–567 (pars; opus hoc in commentario pars summae medicinalis Kompilace neznámého františkána appellatur).

Lit.: V. Flajšhans, *Klasobraní po rukopisích*, Poklad chudých, VČA 10, 1901, 598 (de MS L 19).

237. O DVANÁCTI ZNAMENÍCH (O PÚŠTĚNÍ KRVE)

Auctor ignotus.

$\triangle$ „Když pak opět chceš věděti, kdy bude dobré púštěnie z žil anebo zlé“.

PRAHA StK ČSR XVII B 18, f. 8v (pars commentarii ad calendarium spectans, cfr. f. 1r–10r) Imag.: ÚČSL 1106.

XVII D 10, f. 8r Imag.: ÚČSL 1105.

Ed.: *Výbor Akad.* 2–2, 562–565.

Contra pestem

e.g.:

238. ŽIVOTOSPRÁVA V DOBĚ MORU

$\triangle$ „Když jest mor v které krajině, kterak máš živ býti ... Nejprve, aby se varoval“.

PRAHA StK ČSR XVII B 18, f. 11r, Imag.: ÚČSL 1106.

239. PROTI MORU (CONTRA PESTILENCIAM)

$\triangle$ „Vezmi jelení jazyk“.

PRAHA KNM I D 7, f. 290r.

240. POUČENÍ O MORU

Pars magna operis ignoti auctoris.

△ „Tuto se již bude psáti proti moru ... Protož má znamenáno býti, že mor pochází z jedovatého povětrí”.

PRAHA SIK ČSR XVII E 42, f. 78r ▽ 1554.

241. *PROTI MORU PILLULE*

△ „Vezmi tuflanský šafrán”.

PRAHA KNM II H 38, f. 166v ▽ 1491.

242. *PESTREGIMEN (DAS IST REGIMEN PESTILENCIE...)*

△ „Zum ersten. Item ap einem Menschen wurde ankomen eine Un-genadene hinder den Oren”.

WIEN ÖNB 15545, f. 5v.

Ed.: Sudhoff, Archiv 7, 106.

243. *REGIMEN PESTILENCIUM*

△ „Item deme Menschen deme du helfen”.

WIEN ÖNB 15545, f. 6v.

Ed.: Sudhoff, Archiv 7, 107.

244. VON DER DRÜSEN

△ „Von den Drüse, wo ain Drüs aufwert an aim Menschen”.

BERLIN (WEST) PrKB Lat. fol. 88 (Rose No. 908), f. 325 v.

Ed.: Sudhoff, Archiv 7, 11.

De anima

245. O LETORÁCH

Pars operis quod de signis coelestibus tractat.

△ „Již to vidúc slušie nám navrátiti ku počátku, abychom mohli znamenati, ktož jest které letory”.

BRNO StA G 10 No. 461 (olim R IV 10 et Stockholm KB), p. 27–28 (cfr. p. 28: „Toto nám slušie věděti a znamenati, které letory, totiž kto jest kterého přirození. Neb ze čtyř živlův každá věc obživena bývá”).

PRAHA StK ČSR XI C 2, f. 36r–36v, Imag.: ÚČSL 1104.

Ed.: *Výbor Akad.* 2–2, 577–578 (pars).

246. O LIDSKÝCH LETORÁCH (*O TĚCH ČTIŘECH LETORÁCH*)

△ „Pravokrevný. Již tuto bude psáno o lidských letorách, jemuž mnozí, ale nedobře přirození”.

PRAHA KNM II F 14, f. 56v–62r (cfr. 62r: „A tak jest konec o těch čtířech letorách etc.”).

Ed.: *Výbor Akad.* 2–2, 578–580 (pars).

→ LAURENTIUS DE BRZEWOWA, Snář (No. 118)

Opera ad medicinam veterinariam spectantia

Medicina veterinaria

247. KOŇSKÁ LÉKAŘSTVÍ (*LÉKAŘSTVIE KOŇSKÁ POKÚŠENÁ OD MISTRA ALBERTA, LÉKAŘE CIESAŘOVA OLDŘÍCHOVA*)

Auctor operis agaso („smitt und marstaller von napolis”) imperatoris Friderici II (1212–1250) Albrechtus (Albertus) Neapolitanus (Meister Alb-rant, Meister Alebrant, Albert, Albertin, Albrecht, Hilbrant, Hildebrant) esse videtur. Adaptatio ignoti auctoris.

△ „Kto chce koňské lékařství uměti”.

BRNO StA G 10 No 522a, f. 1r–27v (f. 1r: „Koňské lékařství [m. XVII s.], f. 2r: „Kniha koňská lékařská od jednoho rádšmída vydaná” △ „Chceš-li mlti trvandlivého koně tak, aby Ti mohl mnoho let v díle trvati: pouštěj koně klisnám”); finis deest.

PLZEŇ Města Inv. č. 4916, f. 220r–252v (cfr. f. 220r: „Počinají se lékařství koňská pokušená od mistra ciesařova Oldřichova”; opus auctum esse videtur).

PRAHA KNM I F 10, p. 422–438 (cfr. p. 422: „Lékařství koňské pravé a zkušené mistra Albrechta z Napule”, △ „Který kuoň má nemocnú hlavu”).

II G 16 (olim 5 E 14 beta), f. 1r–133v (cfr. f. 1r: „Lékařství koňská ... od císaře Fridricha ... kováře a štolmistra sepsána, v létu 1694, 15 Jun., zase poznovu přepsaná a založená”) ▽ 1694.

II H 8 (olim 1 J 18), f. 1r–151v (initium et finis desunt) ▽ XVIII s.

III G 6 (olim 1 J 17, 406), f. 1r–142v ▽ XVII s.

IV C 11, f. 107v–114r ▽ 1633 (de scriptore cfr. f. 120r: „A. 1633 psal jsem to v Sendražicích D.W.I.”).

IV H 28, f. 319r–324v (cfr. f. 319r: „Kto chce koňské lékařství uměti, ten čti tyto kniežky. A ty jest složil Albrecht, cesařov Bedřichov kovář, urozený z Napulie. A Mistr Štěpán, praský magistrát, pokusil jest toho všeho učení a na mnohých koniech, jenž jemu cesař bieše porušil”, △ „Který kůň má”) ▽ cca 1444.

V E 10, p. 1–248 (adaptatio novissima) ▽ XVIII–XIX s. (cum picturis).

V G 62, f. 1r–46v (adaptatio nova [13.IX.1660] manu Antonii Hakl civis Novae Civitatis Pragensis a. 1755 exarata).

PRAHA StK ČSR XI C 2, f. 289r–291v (cfr. f. 289r: △ „Kto chce koňské lékařství uměti” Imag.: ÚČSL 1104.

XVII E 42, f. 93r–106r (cfr. f. 93r: „Lékařství koňská Mistra Albrechta, lékaře císaře Oldřicha [sic]”) ▽ 1554 (manu Nicoali de Prostieow (Prostějov) rectoris scholarum in Bystrá).

Palaeotypi: *Koňská lékařství*, [s.a., t.] 1564. Exemplaria desunt. Knihopis 113. – *Lékařství koňská*, [s. l. a.t.]; cfr. Praha Strahov A A XV 44 (solum istud exemplar exstat). Knihopis 114. – *Lékařství koňská*, Praha, J. Labaun 1718; cfr. Vyšší Brod KIK s.s. (solum istud exemplar exstat). Knihopis 115. – *Koňské lékařství*, [s. l. a.t.]; cfr. Praha KNM 28 G 51 (exemplar defectum). Knihopis 116. – *Lékařství koňská*, Praha K.J. Jaurnich [s.a.]; exemplar: Praha Strahov A C VI 81 (adligatum; solum istud exemplar exstat). Knihopis 117. – *Lékařství koňská*, Praha, I. Pruss 1753, cfr. Plzeň StVK 5 H 559 (solum istud exemplar defectum exstat). Knihopis 118. – *Lékařství koňská*, Olomouc, J. Hirnleová 1772; cfr. e.gr.: Brno StA St III 4041 (olim XIV m 290); Praha KNM 27 E 17 (adligatum). Knihopis 119. – *Jistá a zkušaná lékařství koňská*, Litomyšl, V. Tureček 1784 [?]; Vysoké Mýto OM No. 728 (solum istud exemplar exstat). Knihopis 120. – *Vůbec utvrzená lékařství koňská*, Pardubice, I.V. Dekrt [s.a.]; cfr. Praha Strahov A A XV 45 (solum istud exemplar exstat). Knihopis 121.

Versio germanica

PRAHA StK ČSR IV E 16, f. 111r–115v (cfr. f.111r: „Der da wil haben Roßerznei, der lezz disz Puech, daz hat gemacht Maister Albrant Chayser Fridreichts Smitt”).

Opus in cca 218 manuscriptis, 8 incunabulis, plurimisque palaeotypis exstat.

Lit.: DLM-VLex 1, 157–158 (P.R. Rudolf).

248. RŮZNÉ RADY O LÉČENÍ DOBYTKA

Consilia veterinaria in plurimis manuscriptis leguntur; cfr. e.gr.:

PRAHA KNM II H 4, p. 598–610 (cfr. p. 598: △ „Když kůň jest ztlučný v hlavu”).

IV H 60, f. 369r–389r (cfr. f. 369r: „Ordanus, tak řečný mistr a rytieř Fridryka ciesaře v kniehách svého lékařství o stvoření koně”).

Opera mathematica, astronomica et astrologica

→ CRISTIANUS DE PRACHATICZ (Spunár, *Rep* I, p. 116–132)

249. HVĚZDÁŘSTVIE KRÁLE JANA, KNĚZE Z VELIKÉ INDIE (ASTRONOMIA REGIS IOHANNIS)

De astrologia.

△ „Znamenaj každý, že jsú běžná znamenie, v nichžto, když vynde slunce, běží u měsíc”.

▽ paulo post bella hussitica.

PRAHA KNM II F 14, f. 2r–44v (cfr. f. 2v: △ „Slušie nám také znamenati, kdy a kterak mámy púštěti krev bankami”).

III F 25, p.53–59 (cfr. p. 53: „O pěti znameních, které na obloze nebeské se spatřují a okazují se před náhou roztržtostí aneb zkázu některého města” △ „Bývají někdy tři ... slunce”) ▽ XVII s.

PRAHA StK ČSR XI C 2, f. 17v–31r (cfr. f. 31r: „Explicit Astronomia regis Iohannis presbiteri de maiori Indya, quam composuit ... anno Domini 29 sub imperio Tiberii”).

Lit.: *Rozbor 1841–1842*, 193. – Jungmann, HLČ 3, 234. – F.M. Bartoš, *Za královstvím kněze Jana*, ČČM 116, 1947, 178 sq.

250. KNIEHY O SEDMI PLANETÁCH HVĚZDNÝCH A DVANÁCTI ZNAME- NÍCH NEBESKÝCH

De septem planetis et duodecim signis caelestibus.

△ „Máme znamenati, že jest sedm hvězd znamenitých”.

PRAHA StK ČSR XVII B 18, f. 140r–171v (cfr. f. 171v: „Skonávají se praktyky ze mnohých vlasti mistrův hvězdářův a mudrcův ... a ty všechny vlasti i ze všech svrchupsaných zemí všickni mistři jsů se srovnali v umění nadepsaně”) Imag.: ÚČSL 1106.

XVII D 10, f. 201r–229v, 233r–235r (exemplar defectum) ▽ 1498–1503 Imag.: ÚČSL 1105.

Opera de cultura arborum

251. O ROZLIČNÉM STROMOV ŠTĚPOVÁNÍ (O NEDUZIECH A NEMOCIECH STROMOVÝCH)

De variis modis culturae arborum.

PRAHA KNM IV D 68, p. 1–58 (cfr. p. 1: „A najprve o neduziech a nemociech stromových capitulum I^{mo}”, p. 58: „Skonaly jsů sě kniehy o rozličném stromov štěpování léta od narození Syna božieho tisícieho čtyrstého štyřicátého sedmého na sv. Zigmunda [2.V.1447] skrze rukú Jana Pitrkaffa z Hradiště a Stuchovic”) Imag.: ÚČSL 999.

Ed.: *Výbor Akad.* 2–2, 580–282 (pars).

252. O ŠTĚPIECH A ŠTĚPOVÁNIE

De cultura arborum.

△ „O sázenie pláně”.

PRAHA KNM I F 11, p. 362–369 ▽ 1518 (cfr. p. 362: „Počiná se tuto o štěpiech a o štěpování, kdy a který čas má se štěpovati”, p. 369: „A tak sú skonány na den sv. Lidmily léta Páně 1518 [16.IX.1518]”; cfr. monogramma „AV”).

Translationes operum variorum in linguam vulgarem

253. HÁDÁNÍ MILOSRDENSTVÍ SE SPRAVEDLNOSTÍ (V DEN HNĚVU BOŽIEHO, KDYŽTO PŘIDE SÚDIT ŽIVÝCH I MRTVÝCH ...)

Planctus; pars liturgiae Hussitarum.

△ „[Milo]srdenství takto die: Rozpomeň se, otče, na tvá milosrdenství”.

PRAHA KNM II C 7 (*Jistebnický kancionál*).

Ed. et Lit.: Nejedlý 5, 371 sq.; 6, 138 sq. – J. Kolár, *K tradici českých dialogických skladeb z husitské doby*, LF 90, 1967, 30 sq.

254. HÁDÁNÍ PRAVDY A MILOSRDENSTVÍ PODLE SVATÉHO BERNARDA

Planctus.

△ „Aby přebývala chvála v zemi naše, milosrdenství a pravda, potkali sú sě”.

PRAHA KNM III E 47 (olim 3 P 28; *Mystický sborník Juhňův*), f. 177v–182v.

255. TRAKTÁT O OSUDU A BOHU

De fato et Deo.

△ „Z těch rozdielův věcí a jich skutkův tento rozdiel jde k řeči umieněné potřebný ... A najprv otázka ... jest tato: mŕoŕ-li býti v boŕských skutcích proměna anebo odpornost čili nic”.

PRAHA KNM II F 14, f. 72r–91r.

Lit.: *Rozbor 1841–1842*, 193 sq.

256. STRAHOVSKÉ ZJEVENIE

De revelationibus. Auctor ignotus commentarii lingua vernacula scripti fautor sectae Hussitarum fuit. Auctor exemplaris Iohannes Purvey (Anglicus) esse putatur.

△ „// otevířen jest chrám boŕi v nebi, totiž Písmo svaté”.

PRAHA Strahov Inv. č 17/zl.

Ed.: B. Ryba, *Strahovské Zjevení, Český husitský výklad na Apokalypsu a jeho latinská lollardská předloha Johna Purveye*, Strahovská knihovna 1, 1966, 7 sq.

257. NAUČENIE VELMI UŽITEČNÉ HŘIEŠNÉMU ČLOVĚKU

Translatio tractatus *De norma vivendi* Isidori Hispalensis.

△ „Učiň, synu, jakž potřeba”.

PRAHA StK ČSR XVII B 6, f. 63r–66v (cfr. f. 66v: „A tak skonalo se naučení a správa života křesťanského, a jest řeč svatého Isidora”) ▽ cca 1469–1470.

258. KNIEHY O ŽIVOTU DUCHOVNIEM NÁBOŽNÉM POCTIVÉHO DOKTORA A KARDINÁLA BONAVENTURA [!]

Adaptatio abbreviata translatioque operis Formula novitiorum Davidis de Augusta Vindelicorum (Augsburg).

△ „Požadal jsi ote mne, najmilejší ... Najprve tehdy znamenati máš, k čemu jsi přišel od zákona duchovníeho”.

PRAHA StK ČSR XI C 6, f. 1r–32v (cfr. f. 32v: „Skonává se Bonaventura”, recte David de Augusta Vindelicorum).

259. *KNIEHY O SEDMERU PROSPIEVÁNÍ DUCHOVNÍKA NEB ZÁKONÍKA A SLOVÚ CANDIDATUS*

Adaptatio translatioque operis Davidis de Augusta Vindelicorum (Augsburg).

△ „Prospievánie duchovníka neboli zákonníka v sedm se dělí obyčejév”.

PRAHA StK ČSR XI C 6, f. 32v–242v (cfr. f. 242v: „Explicit hoc opus anno Domini 1453 in vigilia Omnium Sanctorum feria IV^a [31.X.1453]”).

260. *KNĚHY ... O NÁSLEDOVÁNIE ... KRISTA*

Adaptatio translatioque operis *De imitatione Christi* Thomae de Campis (Thomas Haemerken von Kempen, Thomas Malleolus).

Versio antiqua

△ „Ktož následuje mne, nechodí v temnostech, ale bude mieti světlo života, dí Hospodin [Ioh 8,12]. Ta jsú slova Ježíše, kterými nás napomíná, abychom jeho života i mravuov následovali”.

PRAHA StK ČSR XVII F 29, f. 1r–186r (cfr. f. 1r: „Počínají se kněhy dobré nábožné o následování Pána našeho Ježíše Krista. Tato první kapitola mluví o následování Pána Krista, o potupě všech, marnosti světa tohoto”, f. 186r: „Vydány jsú tyto knihy čtvery svrchupsané skrze velebného doktora Jana Gerson pojmenovaného, kancléře pařížského [!];” auctor exemplaris recte Thomas de Campis esse videtur).

Versio nova

△ „Kto následuje mne, nechodí v temnostech, ale bude míti světlo života, die Pán [Ioh 8, 12]. Toto jsú slova Spasitele našeho, kterýmižto napomíná nás, abychme jeho života a mravuov následovali”

PRAHA StK ČSR XVII F 44, f. 1r–149v (f. 1r: „Počínají se kniežky velmi užitečné o dokonalém následování Pána Krysta a o pravém potupenie světa s jeho marnostmi”).

Palaeotypi: *Traktát o následování Pana Ježíše Krista*, [Plzeň, M. Bakalář] 1498. Exemplaria: Praha KNM 25 E 9. Praha Strahov D R IV 37–d (fragmentum). Knihopis 20. – *O dokonalém následování Pána Krista ... knihy patery ... od Mistra Jana Gersona sepsané* [!], [Prostějov], J. Günther 1551; hanc editionem Pater Thomas, plebanus in Dubný, curavit. Knihopis 16186. – De editionibus sequentibus (de annis 1561, 1567, 1571, 1583) cfr. Knihopis 16187–16189 et 16191. – Adaptationem catholicam curavit Baltazar Hostounský S.J. (*O následování Pána Krista knížka právě zlatá ... od pobožného muže Thomáše z Kempis sepsaná a ve čtvery knihy rozdělená*, Praha, Jiřík Jákob Dačický 1578; Knihopis 16190). – *De novissimis editionibus* cfr. Knihopis 16192–16217.

c. OPERA POETICA

Cantiones religiosas et spirituales

Collectio magna cantionum in codice PRAHA KNM II C 7 (*Kancionál jistebnický*) exstat; cfr. → IOHANNES CZAPEK, *Český misál*, No. 20. Vide: Z. Nejedlý, *Dějiny husitského zpěvu za válek husitských*, 1913, 371 sq., 691 sq. (cum editionibus cantionum selectarum, e.gr. „Povstaň, povstaň, veliké město pražské”); Nejedlý 5, 121 sq. et Nejedlý 6. – Bartoš, *Nejedlý*. – *Husitské písně*, ed. J. Daňhelka, 1952.

De codice BAUTZEN StKB 8^o4 (*Budyšínský rukopis*) cfr.: F.M. Bartoš, *Z husitského i bratrského dějepisectví*, ČČM 94, 1920, 199. – F.M. Bartoš, *Z publicistiky husitského odboje*, LF 55, 1928, 334 sq. – F.M. Bartoš, *Knihy a zápasy*, 1948, 58 sq. – Urbánek, *Satirická skládání*. – R. Urbánek, *Vavřinec z Březové a jeho satirické skladby v rukopise Budyšínském*, in: *Z husitského věku*, 1957, 29n. – Bartoš, *Politická literatura* 42 sq. – J. Daňhelka, *Husitské skladby Budyšínského rukopisu a funkční vztahy v nich*, in: *Literárně vědné studie*, 1972, 49–51 (Spisy filosofické fakulty UJEP, No. 179).

261. PÍSEŇ O PRAVDĚ (CANCIO)

De veritate.

△ „Pravdó milá, tiežiť (tiežem) tebe, procs ot nás vstúpila v nebe?”

▽ ante a. 1409.

PRAHA KNM I Ac 82 (fragmentum Schüleriense).

II C 7 (*Jistebnický kancionál*), p. 71.

PRAHA StK ČSR XVII H 32a, f. 14r ▽ XVII s. (textus moderatus).

TŘEBONĚ StA 16, f. 97v (cum titulo: „Cancio”; in fine: „Et sic est finis huius cancionis”).

Ed.: F. Menčík, *Několik úvah k starší české literatuře*, ČČM 55, 1891, 88–103 (secundum MS Treboniense). – K. Novák, *Staročeská píseň o Pravdě*, Tábor 1888 (secundum MS II C 7 et fragmentum I Ac 82); cfr. K.J. Černý, *Athenaeum* 6, 1889, 52. – Nejedlý 3, 434 sq. – Daňhelka, *HusP* 119 sq. – *Výbor Akad.* 1, 408–412.

Lit.: Nejedlý 3, 324 sq. – Kraus 1, 11 sq.

262. CANCIO CONTRA OMNES STATUS

△ „Ad terrorem omnium surgam locuturus, omnis clerus audiat simplex et maturus”.

▽ a. 1410.

OLOMOUC Kapit 530, f. 2r.

PRAHA StK ČSR VI C 22, f. 178r (multae lectiones variae).

TŘEBOŇ StA A 7, f. 157v–158r.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 42, f. 173v (versio brevis).

Ed.: AnalHymn 1, 91, No. 52 – Feifalik, Studien 5, 154–155.

Lit.: J. Jireček, *Z rukopisův kláštera Vyšebrodského*, ČČM 59, 1885, 571. – Nejedlý 3, 323. – Kraus 1, 10. – Vilíkovský, LPČ 88–89.

263. PÍSEŇ O KONCILU KOSTNICKÉM (*DE SANCTO IOHANNE*)

De concilio Constantiensi.

△ „Ó svolanie Konstanské, jenž se nazýváš svatě”.

▽ post combustionem M. Iohannis Hus (mense X–XI a. 1415).

PRAHA StK ČSR VI C 20a (Rackův kancionál), f. 97v–98r ▽ XV–XVI s. (cum notis musicis).

TEPLICE Mus., s.s. (*Teplický kancionál*), f. 241r ▽ 1566.

TŘEBOŇ StA Hist. 179 (olim Z 19 et 319), f. 6v–7r (cum versione Latina).

Versio Latina

CANCIO DE SANCTO IOHANNE

△ „O quam per contrarium (tu, sacrum concilium) egisti improvide”.

▽ finis a. 1415.

PRAHA KNM XIII A 2 (Graduale scriptoris Martini Baccalarii de Wyskytna), f. 202v ▽ 1512 (solum fragmentum folii excisi!).

PRAHA StK ČSR VI C 20a (*Rackův kancionál*), f. 97v–98r ▽ XV–XVI s. (cum notis musicis).

TŘEBOŇ StA Hist. 179 (olim Z 19 et 319), f. 6v–7r.

Palaeotypi: Adam Rosacius de Carlsperga, *Oratio panegyrica de Boemiae reviviscentia et triplici visitatione deque Academiae instaurandae autoritate et excellentia*, Pragae, P. Sessius 1615, p. 69. Exemplaria: Praha StK ČSR 52 G 169; 52 G 179; 52 G 180; 54 G 7246.

Palaeotypi: Knihopis 12856, 12860–12872. Cfr. etiam Praha Strahov F P VI 32 (*Strahovský zpěvník*, s.a., s. I., s.t.), f. A_{9r}–A_{12r} (folia excisa desunt).

Ed.: AČ 6, ed. F. Palacký, 1872, 33. – Nejedlý 3, 440–441. – V. Novotný, *Husitský zpěvník*, 1930, 11 (secundum Praha Strahov F P VI 32). – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, 422–424 (cum versionibus recentioribus). – Daňhelka, HusP 134–136. – Výbor Akad. 2–1, 273–275.

Lit.: J. Jireček, *Zbytky českých písní národních ze XIV do XVIII věku*, ČČM 53, 1879, 44 sq. – AnalHymn 1, 1886, 15 sq. – J. Truhlář, *O bohoslužebných písních k počtě Husově v XV a XVI věku složených*, VKČSN 1880, 7 sq. – Nejedlý 3, 355–360. – Kraus 1, 13 sq. – FRB 8, 1932, CXXII–CXXIV (V. Novotný).

264. PÍSEŇ O M. JANU HUSOVI V NÁDĚJI BOŽÍ

Cantio de M. Iohanne Hus.

△ „V náději Boží Mistr Hus Jan, české zemi svatým vydán”.

▽ initium a. 1416 (ante combustionem M. Ieronymi Pragensis).

PRAHA Kapit M 8, f. 72r.

PRAHA StK ČSR VI C 20a (*Rackův kancionál*), f. 96r–98v.

TEPLICE Mus. s.s. (*Teplický kancionál*), f. 239v (pars ultima „A ty, milá Husi” desideratur).

WIEN ÖNB 4557, f. 207r–207v (pars ultima „A ty, milá Husi” desideratur).

Palaeotypi: Knihopis 12856, 12860–12872.

Ed.: F. Menčík, *Satira na počátku 15. století*, Rozmanitosti 1, 1880, 84 (secundum MS WIEN 4557). – V. Novotný, *Husitský sborník*, 1930, 7 sq. – FRB 8, ed. V. Novotný, 1932, CCIV, CLVIII, 425–427. – Daňhelka, *HusP* 142–143. – *Výbor Akad.* 2–1, 299–300.

Translatio Latina: Iohannes Campanus Vodnianus, *Odorum sacrarum liber posterior*, 1612, 28, p. 148 et 29, p. 150) △ „Hussus Iohannes, martyr et Dei miles”; ed. Samuel Martinus de Drazzow, *Hussius et Lutherus*, Pragae, P. Sessius 1618, p. 335, 337.

Lit.: J. Jireček, *Zbytky českých písní národních ze XIV do XVIII věku*, ČČM 53, 1879, 44 sq. – *AnalHymn* 1, 15 sq. – *Nejedlý* 3, 379 sq. – *Kraus* 1, 17 sq. – *Novotný*, *Korespondence XXX* (de codice Vindobonensi). – A. Škarka, *K vydání „Husitského zpěvníku”*, ČČH 38, 1932, 56–77.

265. PÍSEŇ O HUSOVI A PŘIJÍMÁNÍ POD OBOJÍ TVÓRČE MILÝ

Cantio de M. Iohanne Hus et communione sub utraque specie.

△ „Tvůrče milý, zžel se tobě tak hrozného zavedenie”.

▽ a.1416.

WIEN ÖNB 4557, f. 237v–238v.

Ed.: F. Menčík, *Satira na počátku 15. století*, Rozmanitosti 1, 1880, 72–75. – *Nejedlý* 6, 262–265. – FRB 8, ed. V. Novotný, CXXVII, 428–430. – Daňhelka, *HusP* 136–141. – *Výbor Akad.* 2–1, 275–279.

Lit.: *Kraus* 1, 18 sq. – *Nejedlý* 5, 453–456. – *Novotný*, *Korespondence XXX* sq. (descriptio codicis).

Píseň o desateru NUŽ, KŘEŠTANÉ VIERY PRAVÉ → Iohannes Czapek (No. 16)

266. PÍSEŇ PROTI NADUTÝM KNĚŽÍM „SLÝCHAL-LI KTO OD POČÁTKA”

Contra sacerdotes fastidiosos et arrogantes.

△ „Slýchal-li kto od počátku tvorů světa, by pohádka pravdu kdy přemohla?”.

▽ ante a.1419.

PRAHA KNM II C 7 (*Jistebnický kancionál*), p. 60–62.

Ed.: M. Kolář, *Husitské písně*, PA 9, 1874, 825–834. – Nejedlý 6, 180–183.
– Daňhelka, HusP 169–173. – *Výbor Akad.* 2–1, 302–307.

Lit.: Nejedlý 4, 260–262, 265–268.

267. PÍSEŇ O SHROMÁŽDĚNÍCH POD ŠIRÝM NEBEM RADUJME SE, DOČEKAVŠE

Cantio de conventibus in montibus.

△ „Radujme se dočekavše, zákon boží již poznavše”.

▽ post a. 1419.

PRAHA KNM II C 7 (*Jistebnický kancionál*), p. 89.

Ed.: M. Kolář, *Písně husitské*, PA 9, 1874, 825–834. – Nejedlý 6, 186–187.
– Daňhelka, HusP 177–179. – *Výbor Akad.* 2–1, 307–309.

Lit.: Nejedlý 6, 263–268.

268. PÍSEŇ ESCHATOLOGICKÁ HLÁSNÝ, VUOLAJ BEZ PŘESTÁNÍ

De conventibus in montibus et de expectatione finis mundi.

△ „Hlásný, vuolaj bez přestání, jenž pravdy máš seznání”.

▽ post a. 1419.

LITOMĚŘICE StA fond Biskup. knih. (Roudnický kodex), p. 366 (cfr. „Canitur prout Doroto, panno čistá”).

Ed.: B. Lůžek, *Po stopách husitství na Ústecku*, 1959, 105–107. – *Výbor Akad.* 2–1, 309–312.

269. VZÝVANÍ KRISTA PÁNA

Invocatio Christi.

△ „Pane náš Ježíši, uslyš svoji říši”.

▽ ante a. 1420.

PRAHA Kapit M 100, f. 60v

Ed.: A. Patera, *Některé málo známé památky veršované českého života náboženského a kulturního XV–XVI století*, SborHistKr 14, 1913, 59 sq.

270. O STARÉ A NOVÉ CÍRKVI

De ecclesia vetere et nova.

△ „Ten řád máme znamenati, chceme-li hodně večereti”.

▽ ante a. 1420.

BRNO UK Mk 93 (olim Mikulov II 115), f. 96rv.

Ed.: Feifalik, *Leiche* 656 sq. – *Výbor Akad.* 2, 265–268.

271. PÍSEŇ O PŘIJÍMÁNÍ POD OBOJÍ VĚRNÍ KŘEŠŤANÉ

De communione sub utraque specie.

△ „Věrní křesťané, silně doufajte, o Kristovi večeri nepochybujte”.

▽ post a. 1420.

PRAHA Kapit N 59, f. 99r (versio augmentata cum commentario, cfr. f. 100r–103r).

PRAHA KNM II C 7 (*Jistebnický kancionál*), p. 96–97.

IV B 24 (*Jenský kodex*), f. 8r–8v (versio adaptata).

STOCKHOLM KB (cfr. Dudík, *Forschungen* 160) ▽ XVI s.

Ed.: Nejedlý 6, 235–237. – Daňhelka, *HusP* 101–102. – *Výbor Akad.* 2–1, 312–313.

Lit.: Nejedlý 4, 295–299.

272. VERŠE O NOVÉ VÍŘE (*NOTABILE*)

De fide nova.

△ „Opatrně se má mieti, kto chce právě zvěděti”.

▽ primi tres menses XV s.

PRAHA StK ČSR VI C 22, f. 101r ▽ cca 1434 (manu Blasconis presbyteri de Dobrzan alias plebani de Chvalenicz).

Ed.: A. Patera, *Ukázky ze staročeských rukopisů XV. století*, 2. O nevěře, *ČMusFil* 3, 1897, 40.

Versus qui in CODICE BUDYSENENSI leguntur

▽ mense Iunio – mense Novembri a. 1420.

273. TUTO SÚ POPSÁNY KRAJINY, VLASTI A ZEMĚ, Z NICHŽ JEST KRÁL UHERSKÝ VYVEDL LID K OBLEŽENÍ PRAHY

△ „Kráľ uherský chtě dobýti Prahy a v ní věrně zbíti”.

BAUTZEN StKB 8° 4, f. 17r–18r.

Ed.: *Husitské skladby Budyšínského rukopisu*, ed. J. Daňhelka, 1952.

274. VERŠOVANÁ ŽALoba KORUNY ČESKÉ

△ „Nynie česká já koruna, zamúčena jakti vdova, plna strasti i žalosti”.

BAUTZEN StKB 8° 4, f. 18v–29r.

Ed.: *Husitské skladby Budyšínského rukopisu*, ed. J. Daňhelka, 1952.

275. POROK KORUNY ČESKÉ KU PÁNOM ČESKÝM O KORUNOVÁNÍ KRÁLE UHERSKÉHO

△ „Já, koruna ovdovělá české země, osiřelá, obřícená již žalostí, hanbú, škodú i pakostí”.

BAUTZEN StKB 8° 4, f. 29r–40v.

Ed.: *Husitské skladby Budyšínského rukopisu*, ed. J. Daňhelka, 1952.

276. HÁDÁNÍ PRAHY S KUTNOU HOROU

△ „Toto písmo jest popsáno, když jest bylo počítáno po úvodu Krista Pána, jemuž buď čest vždycky dána”.

BAUTZEN StKB 8° 4, f. 70v–91v (cfr. f. 91v: „Léta božieho tisícého CCCC° XLVIII° na den svatého Matúše evangelisty [21.IX.1448]. A dáno od písma XVIII gross. etc.”).

Ed.: *Husitské skladby Budyšínského rukopisu*, ed. J. Daňhelka, 1952.

Lit. (ad versus Codicis Budyssinensis spectans): Urbánek, *Satirická skládání* (auctor operum → Laurentius de Brzezowa esse putatur). – Bartoš, *Politická literatura* (contra opinionem Rudolphi Urbánek). – *Dějiny české literatury*, 1959, 228–237. – E. Pražák, *Hádání Prahy s Horou a Rozmlouvání o Čechách ve vzájemném vztahu a ve vývoji českého dialogu*, LF 88, 1965, 204–224. – F.M. Bartoš, *O básníka husitských skladeb sborníku budyšínského a o Rozmlouvání o vzniku husitské bouře z r. 1424*, LF 89, 1966, 133–138. – E. Petrů, *Zašifovaná skutečnost*, 1972. – R. Štastný, *Čeští spisovatelé deseti století*, 1974, 30–32.

Satirae, parodiae et versus impetuosi

277. POPĚVEK PROTI SPÁLENÍ VIKLEFOVÝCH KNIH (NOTA CARMEN DE COMBUSTIONE LIBRORUM MAGISTRI WICLIF) ZAJÍC BISKUP ABECE-DA

△ „Zajíc biskup abeceda”.

▽ post 16.VI.1410.

→ STARÉ LETOPISY ČESKÉ (No. 228), MSS M et Q.

PRAHA StK ČSR III G 16, f. 98r (cfr.: „Nota de combustione librorum Magistri Wiclif”).

Ed.: Loserth, *Hus und Wiclif*, supplementum 5, 270 (secundum MS III G 16). – Nejedlý 3, 345. – Novotný, *Hus* 1, 414. – Daňhelka, *HusP* 131 (secundum Nejedlý).

Lit.: J. Goll, *Zpráva o českých rukopisech ve Zhořelci*, ČČM 52, 1878, 396. – Kraus 1, 5.

278. POPĚVEK PROTI SPÁLENÍ VIKLEFOVÝCH KNIH MUSÍ BÝTI OH-LÁŠENO

Nota (carmen) de combustione librorum Iohannis Wiclif.

△ „Musí býti ohlášeno, co se nyní vnově stalo”.

▽ post 16.VI.1410.

PRAHA StK ČSR XXIV B 1 (folium olim agglutinatum in tegumento codicis bibliothecae eiusdem I G 14 exstat; cfr. E. Urbánková, *Rukopisy a vzácné tisky pražské universitní knihovny*, 1957, 198, No. 67; P. Spunár, *Kultura českého středověku*, 495, No. 302) ▽ secunda pars a. 1410

Ed.: Höfler 1, 622 (v. 9–12: △ „Sbyněk kniehy spálil”). – M.D. Zelenka–R.

Urbánek, 1945 (sine titulo!); exemplar: Praha, Základní knihovna ČSAV UG 70. – *Výbor Akad.* 2–1, 268–270.

Lit.: Nejedlý 3, 344–345.

279. POPĚVEK ČECHOVÉ, POMNĚTE

De litibus quae ad capellam Bethlehem Vetero-Pragae spectant. Carmen breve.

△ „Čechové, pomněte”.

▽ a. 1411.

→ INVECTIVA CONTRA HUSSITAS (No. 483; PRAHA Kapit D 51)

▽ post a. 1432.

Ed.: Höfler 1, 631. – Nejedlý 3, 349. – Daňhelka, HusP 132.

Lit.: Kraus 1, 8.

280. PROTI ODPUSTKŮM

Contra indulgentias carmen.

△ „/// Antikrista tupiti, sbor jeho vešken nutiti”.

▽ a. 1412.

→ STARÉ LETOPISY ČESKÉ (No. 228), MS M, f. 195v–196r.

Ed.: F.M. Pelcl, *Wenzel IV.*, II, 604, 607 (partes). – Nejedlý 3, 350 sq. (partes: △ „Legát přijel do Prahy”, △ „Mistrovi Husovi to divno”, △ „Zubrník, ten je nosí u voze”). – J.V. Š i m á k, *Dějinné paměti okresu mnichovohradištského* 1, 1917, 133. – Daňhelka, HusP 132 sq. (secundum Nejedlý). – *Výbor Akad.* 2–1, 270–271.

281. POPĚVEK NĚMCI JSÚ ZÚFALÍ

De litibus quae ad capellam Bethlehem Vetero-Pragae spectant. Carmen breve.

△ „Němci jsú zúfalí, na Betlém běhali”.

▽ a. 1412.

→ INVECTIVA CONTRA HUSSITAS (No. 483; PRAHA Kapit D 51)

▽ post a. 1432.

Ed.: Höfler 1, 624. – Nejedlý 3, 350–352. – Daňhelka, HusP 133–134. – *Výbor Akad.* 2–1, 272.

Lit.: Kraus 1, 9.

282. POPĚVEK DAJ JIM BOŽE, POZNÁNIE

De litibus quae ad capellam Bethlehem Vetero-Pragae spectant. Carmen breve.

△ „Daj jim, Bože, poznánie”.

Pars carminis → NĚMCI JSÚ ZÚFALÍ (No. 281).

283. POPĚVEK *CHTIE-LIŤ PÍSMO UMĚTI*

De litibus quae ad capellam Bethleem Vetero-Pragae spectant. Carmen breve.

△ „Chtie-liť Písmo uměti, musieť do Betléma jieti”

Pars carminis → NĚMCI JSÚ ZÚFALÍ” (No. 281).

284. POPĚVEK *HAVLÍK, NÁMĚSTEK TVUOJ*

De litibus quae ad capellam Bethleem Vetero-Pragae spectant. Carmen breve.

△ „Havlík, náměstek tvuoj, ten nám káže pokoj”.

▽ tempore exsilii M. Iohannis Hus.

Pars carminis → NĚMCI JUŠ ZÚFALÍ” (No. 281).

285. PÍSEŇ PROTI SVATOKUPECTVÍ

Cantio contra simoniam.

△ „Slyštež snažně, držiec vážně”.

▽ ante a. 1420.

WIEN ÖNB 4550, f. 137r–137v (cfr. f. 137v: „Et sic est finis, něměj za šle [!]”).

Ed.: F. Menčík, *Píseň proti svatokupectví*, ČČM 64, 1890, 574 sq. – Nejedlý 5, 455 sq.; 6, 265 sq.

Lit.: Kraus 1, 18 sq.

286. PÍSEŇ O KNĚŽÍCH SVATOKUPCÍCH

Cantio de sacerdotibus simoniacis.

△ „Ke cti, k chvále napřed Buožie”.

▽ verisimiliter ante a. 1420.

BRNO UK Mk 93 (olim Mikulov II 115), f. 96r–97v (cfr. f. 95v: „Počíná se o kněžích svatokupcích, kterak oni lid zjevně lúpi počnúc od dietek”).

Ed.: Feifalik, *Leiche* 651–655. – Daňhelka, *HusP* 125–131. – *Výbor* 2–1, 259–265.

Lit.: Nejedlý 3, 333–334.

B. OPERA ANTIHUSSITICA

a. AUCTORES

APOSTATAE FIDEI RADICALIS HUSSITARUM

IOHANNES DE PRZIBRAM – JAN PŘÍBRAM, JAN Z PŘÍBRAMĚ

Natus cca a. 1387. A. 1409 bacc. art. et a. 1413 mgr. art. Pragae promotus. A. 1421 electus unus ex quattuor administratoribus ecclesiae Hussitarum. Primum assecla → Iacobelli de Misa, postea (post a. 1423) opinionem potius ecclesiae Romanae adhaesit. Orator factionis mitis Hussitarum. Post a. 1427 in exilio commoratus. Pragae demum a. 1436 reversus est. A. 1437 plebanus apud S. Aegidium Vetero-Pragae ordinatus et eodem anno causam Bohemorum in concilio Basiliensi defendit. Post a. 1441 rector ecclesiae Hussitarum. Obiit 20.XII.1448.

Lit.: K. Krofta, *O některých spisech M. Jana z Příbrami*, ČČM 73, 1899. – F.M. Bartoš, *K traktátovým cyklům Jana Příbrama proti Petru Paynovi a Táborům*, LF 41, 1914, 112–121. – Bartoš, *Příbram*. – F. Seibt, *Hussitica*, 1965. – J. Boubín, *K protipikartským traktátům Petra Chelčického a M. Jana Příbrama*, FHB 4, 1982, 127–159. – SLSp 348. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Tractatus, expositiones, defensiones

CONTRA SCRIPTA DE ADVENTU CHRISTI → cfr. No. 138

287. KNÍŽKY O ZAMÚCENIECH VELIKÝCH CIERKVE SVATÉ

Auctor operis → Iohannes Miliczus de Chremsir falso commemorabatur.

△ „Svatý Jan v své Tajemnici voleným buožim”.

▽ cca a. 1427–1429.

BRNO UK Mk 97 (olim Mikulov II 89), f. 1r–199r (cfr. f. 1r: „Počínají se knížky o zarmúceních velikých cirkve svaté, i každé duše věrné, kteréž mají trpěti od draka na poslední dny Antikristovy, a o jeho sedmi ranách posledních a najhorších, kterýmiž bude všechny volené buože náramně křižovati, a kterak se mají volení boží v tom křižování mieti”, f. 199r: „Anno 1453° et eodem anno coronatus est rex Ladislaus in castro Pragensi, dominico in die Simonis et Iude [28.10.1453]”).

BUDAPEST SzK Quart.Slav. 38. Imag.: ÚČSL 1228.

Quart.Slav. 40. Imag.: ÚČSL 1227.

PRAHA KNM V E 8, f. 134v–327r (cfr. f. 134v: „Svatý Jan v svém Zjevení voleným božím”, f. 327r: „Finis in vigilia Nativitatis Domini sub anno Domini 1490 [24.12.1490] per me P. de Sedlčina”).

Palaeotypi: *Knihy o zarmúceních velikých církve*, Praha, Pavel Severý n jun. 1538 (cfr. Dobrovský, *Korespondence* 4, 277, No. 96); in opere Knihopis nuncupato opus istud typis exaratum deest). – *Počínají se knihy o zarmúceních velikých církve svaté*, edd. P. Bydžovský et Brikcí z Licka, Praha, Bartoloměj Netolický 1542 (sicut opus Iohannis Miliczii de Chremsir!); exemplaria: Praha KNM 28 H 28 (adligatum). 36 A 12. 36 A 13. Praha StK ČSR 54 E 355. Praha Strahov A O XV 10 (adligatum). Knihopis No. 3482 (opus falso Iohanni Milicz de Chremsir attribuitur).

Lit.: Hanka, *Rozbor* 2, 58 sq. (de MS V E 8). – Palacký, *Drobné spisy* 2, 220 sq. – L. Klicman, *Studie o Milíčovi z Kroměříže*, LF 17, 1890, 28–44, 114–125, 256–268, 347–362. – Bartoš, *Příbram* 74, No. 15. – J. Macůrek, *Bohemika v budapeštských archivech a jejich význam pro české dějiny*, VČA 59, 1950, 123 sq. – F.M. Bartoš, *Nový sborník spisů Chelčického a jiná husitika v Pešti*, JSH 20, 1951, 75 sq. – E. Úrhegyi, *Budapeštský rukopis Knihy o zamúceních velikých církví svaté*, *Studia Slavica Academiae scientiarum Hungaricae* 1, 1955, 261.

288. PROFESSIO FIDEI

Expositio fidei christianae brevis.

△ „In nomine Domini amen. Quia in his gemebundis et infaustis temporibus, proheu, erroribus ubique scatentibus”.

▽ a. 1430.

Libri manuscripti desunt.

Ed.: Cochlaeus 503 (secundum MS bibliothecae Ecclesiae Pragensis, qui deest; cfr. Balbín, *Bohemia docta* 2, 85).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 78, No. 21.

289. DE SIMONIA (SUMMA COMPACTATORUM)

Opusculum hoc primo „in pariete” ecclesiae S. Galli („Castuli”) Vetro-Pragae legebatur.

△ „Magister Iohannes Przi Bram in pariete ad S. Castulum de symonia ita scribit: Secundus articulus de peccatis mortalibus”.

▽ a. 1432 ?

PRAHA StK ČSR IV G 14, f. 181r–181v (cfr. f. 181r: „Summa compactatorum”; f. 181v: „Anno Domini 1432”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 88, additamentum.

290. *SCRIPTUM MAGISTRI IOHANNIS PRZIBRAM DE CERTIS PUNCTIS*

Expositio errorum Iohannis Wiclef.

△ „Gracia Omnipotentis induere vitam Christi et mandata eius iugiter adimplere”.

▽ mense Februario a. 1434 [?]

WIEN ÖNB 4902, f. 229v–230v.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 80, No.25.

291. *DECLARATIO ERRORIS QUOD NULLUS SANCTUS EST IMPLORANDUS*

△ „Quod multus sanctus existens in celesti patria est a nobis viantibus pro aliquo suffragio ullo umquam modo sibi debito affectandus vel implorandus, est error. Patet, quod angeli suffragantur nobis”.

PRAHA StK ČSR X E 20, f. 82v.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 87, No. 37.

292. *TRACTATUS AD ARGUMENTUM XV RESPONDENDUS DE AUCTORITATE ECCLESIE*

Polemica de sententia S. Augustini „Evangelio non crederem, nisi me ecclesie catholice auctoritas commoveret”; fortasse fragmentum operis *NOTULAE* (No. 327), quod deest.

△ „Explanacio auctoritatis: Evangelio non crederem. Quintodecimo arguitur per auctoritatem ecclesie, que est maior auctoritate pape”.

PRAHA StK ČSR III A 18, f. 301v–303r (cfr. 303r: „Hec Magister Iohannes Przibram in tractatu suo ad argumentum XV respondendo de auctoritate ecclesie”; fragmentum operis).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 68, additamentum.

De calice

293. *DE COMMUNIONE SUB UTRAQUE (TRACTATUS DE EUCHARISTIA)*

Defensio calicis contra opinionem Nicolai de Dinkelspühl.

△ „Quia emergente patula Christi veritate”.

▽ finis a. 1417.

PRAHA Kapit D 118, f. 107r–128r (finis deest)

PRAHA KNM XVI G 1, f. 301v–314v (summarium; cfr. f. 301v in marg. a.m.: „Tractatulus de eucharistia CX”).

PRAHA StK ČSR III G 26, f. 235r sq.

VIII G 35, f. 135r–189v (cfr. f. 189v: „veritas eius super gutture Dingespuhel ... triumphabit ... in famulum sempiternum. Iam tace Dingespuhel glossas variare per ‚aut‘, ‚vel‘ in Domini nec mel venenatum post bulias fel”).

WIEN ÖNB 4334, f. 47v–76r.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 62, No. 1.

294. TRACTATUS DE NECESSITATE COMMUNIONIS SUB UTRAQUE

△ „Quia plurimi adversarii divinissime communionis laycalis sub utraque specie tot sanctorum auctoritatibus testimoniisque eorum”.

▽ verisimiliter initium a. 1418.

PRAHA KNM XVI G 1, f. 271v–314v (cfr. f. 271v in marg. a.m.: „Eucharistie sacramentum de precepto”).

PRAHA StK ČSR VIII G 35, f. 190r–278v (cfr. f. 278v: „Et sic est finis, Buď Bohu chvála, amen”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 63, No. 2.

De eucharistia

295. ARTICULI DE CORPORE CHRISTI (FORMULA DE EUCHARISTIA)

Adumbratio propositionis de eucharistia a. 1423 in castro Konopist (Konopiště) factae.

△ „Prima propositio. Omnes fideles Christiani in divinissimo eucharistie sacramento”.

▽ a. 1423.

PRAHA Kapit D 74, f. 108v (cfr. f. 108v: „Isti sunt articuli de corpore Christi per magistros Pragenses et sacerdotes Taborienses post longam altercationem in Konopist castro unanimiter et concorditer conclusi”).

PRAHA StK ČSR XVII A 16, f. 6r–8v (cfr. f. 6r: „Congregacio magistrorum Pragensium cum sacerdotibus Thaboritarum in Konopisst castro anno 1420 [sic!]”; articuli cum praefatione epilogoque in lingua vulgari scripti sequuntur).

Ed.: Prochaska, *Miscellaneen* (2), 268 (secundum MS XVII A 16). – Höfler 2, 576 sq. (secundum ed. supradictam).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 67, No. 9.

296. PROPOSITIO (CONFESSIO FIDEI DE CORPORE CHRISTI) – ŘEČ A NAPSÁNIE

Confessio fidei de eucharistia domino principi Sigismundo Korybut et Magistro Petro Payne a. 1426 oblata.

- △ „Confiteor pura et simplici fide”.
 △ „Vyznávám a čistú prostú vierú věřím”.
 ▽ verisimiliter mense Decembri a. 1426.

PRAHA Kapit D 85, f. 209r–212r (cfr. f. 209r: „Ista est propositio que in scriptis oblata est per Magistrum Iohannem Przibram serenissimo domini principi Sigismundo a dominis consulibus in pretorio in congregacione magna magistrorum et totius cleri ... a.D. 1426”; ibid. etiam lege versionem Bohemicam: „Tato jest řeč a napsanie, kteréž jest podáno ot Mistra Přibrama”).

WIEN ÖNB 4936, f. 253v–254v, 254v–255v (cfr. f. 253v: „Ista est propositio, que in scriptis oblata est per Magistrum Iohannem Przibram serenissimo principi domino Sigismundo”; lege etiam versionem Bohemicam, cfr. f. 254v: „Tato jest řeč a napsanie, kteréž jest podáno od Mistra Přibrama”).

Lit.: Bartoš, *Přibram* 73, No. 12.

297. DE VERITATE CORPORIS ET SANGUINIS CHRISTI IN EUCHARISTIA

De remanentia corporis Christi in eucharistia.

- △ „Attende, celum, et loquar et audiat terra verba ex ore meo (Dt 32, 1).
 Adiurat huc aures gentium populus”.
 ▽ cca a. 1433–1436.

PRAHA Kapit D 49, f. 226r–229r, 218r–223r (registrum).

Ed.: Cochlaeus, 228 sq. (solum introductio).

Lit.: Bartoš, *Přibram* 79, No. 23.

298. CONFESSIO DE CORPORE CHRISTI (*PRZIBRAM CONFITETUR*)

De remanentia corporis Christi in eucharistia.

- △ „Dicit Przibram, quod in sacramento manent accidencia”.

BRNO UK Mk 109 (olim Mikulov II 28), f. 150r (cfr. f. 150r: „Przibram confitetur eius [i.e.] Iacobelli de Misa oppositum”).

Lit.: deest.

→ TRACTATUS PRO TRANSSUBSTANTIONE CONTRA IOHANNEM WICLIF *QUIA ISTIS NOVISSIMIS TEMPORIBUS* (No. 299)

→ *APOLOGIA* (No. 300)

→ *VYZNÁNÍ VĚRNÝCH ČECHŮ* (No. 302)

→ TRACTATUS *QUIA PLERIQUE* (No. 303)

→ *CONTRA ARTICULOS PICARDORUM* (No. 306)

→ DE TRANSSUBSTANTIONE PANIS ET VINI (No. 333)

→ *CONFSSIONES FIDEI DE EUCHARISTIE SACRAMENTO* (No.

337)

Opera polemica de remanentia corporis Christi et de unione Christiana

Multa haec opera de remanentia corporis Christi in sacramento eucharistiae tractant.

299. TRACTATUS PRO TRANSSUBSTANTIONE CONTRA IOHANNEM WICLIF *QUIA ISTIS NOVISSIMIS TEMPORIBUS*

△ „In Christi nomine amen. Quia istis novissimis temporibus periculosissimis (que periculosos) puta circa finem mundi”.

▽ cca a. 1423–1426.

WIEN ÖNB 4944, f. 227r–243r ▽ 1453 (cfr. f. 243r: „Anno Domini 1453°”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 72, No. 11.

300. APOLOGIA (PRZIBRAMONIS POSICIO ET REVOCACIO)

Contra opinionem Iohannis Wiclif de remanentia corporis Christi in sacramento eucharistiae.

△ „Pro amore dulcissimi Iesu Crucifixi conservacioneque eius saluberrime veritatis ... Ego vilissimus omnium hominum peccator”.

▽ initium a. 1427.

PRAHA Kapit D 49, f. 333r–341r.

TŘEBONĚ StA A 16, f. 216r–221v et 222v (autographum; cfr. f. 216r: „Przibramonis posicio et revocacio Prage in collegio. Manus hec est sua propria”).

Ed.: Höfler 2, 138–141 (secundum MS D 49, f. 335r–337v).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 73, No. 13.

301. O POSLUŠENSTVÍ STARŠÍCH A JEDNOTĚ KŘEŠŤANSKÉ

De oboedientia seniorum et unione Christiana. Contra opiniones Iohannis Wiclif et Petri Payne.

△ „Otázka je velmi užitečná a věděti v této zemi v těchto časech velmi potřebná, jsou-li křesťané zavázáni býti v jednotě a poslušenství kostela římského”.

▽ initium a. 1427.

BRNO StA E 6 – H d 37 (olim Rajhrad H h 12), f. 69v–81r (cfr. f. 69v: „Proti těm, kteří v opovržení mají církev svatú i všechny řády kostela římského, traktát velmi pěkný”) ▽ 1517 (cfr. f. 81r: „A tak se ten přeužitečný traktátik skonává k této zavržené zemi ... pro kteréžto skonání budiž jméno buožíe pochváleno 1517”).

WIEN ÖNB 4314, f. 139r–151v (cfr. f. 139r: △ „Otázka jest velmi užitečná a věděti v této zemi v těchto časech velmi prospěšná a potřebná, jsú-li křesťané zavázáni býti v jednotě”, f. 151v: „A s tím koncem tiemto knížkám, kteréž jest Mistr Příbram vybral z svatého Písma mnohých svatých duvodův a poslušenství starších a jednotě křesťanské velmi pěkně a užitečně”).

Ed.: J. Goll, *O Příbramově spise „O poslušenství starších v jednotě křesťanské”*, VKČSN 1878, 258 sq. (partes).

Lit.: Bidlo, *Akty* 1, 698 (de MS olim monasterii in Rajhrad V. Sokol tractat). – Bartoš, *Jakoubek* 58, No. 88. – Bartoš, *Příbram* 74, No. 14.

302. *VYZNÁNÍ VĚRNÝCH ČECHŮ S STRANY HÁDÁNÍ, KTERÉ BYLO MEZI M. JANEM PŘÍBRAMEM A P. ANGLIŠEM O BLUDNÉ ARTIKULE VIKLEFOVY LÉTA 1429*

Confessio „fide dignorum” Bohemorum.

△ „My věrní Čechové i duchovní i svěští, kteří jsme v své uši slyšeli a při tom hádání stáli i byli, kteréž se jest stalo a dalo mezi mistrem Janem Příbramem s jedné strany a mezi mistrem Petrem Anglišem s druhé strany ... Nejprvé, že před dvacíti léty”.

▽ post a. 1429.

BRNO StA G 10–566 (olim I k 4), f. 1r–12r (cfr. f. 1r: „Vyznání věrným [deletum] stran hádání [deletum] [me]zi Mistrem Janem Příbramem [deletum] Petrem Anglišem o artyku[ly] léta 1429”) ▽ initium XVII s.

PRAHA StK ČSR XVII A 16, f. 39v–51r (cfr. f. 39v: „Vyznání věrných Čechuo ...”).

Ed.: Prochaska, *Miscellaneen* 326 sq. (summarium cum multis verbis allatis). – J. Boubín–A. Míšková, *Spis M. Jana Příbrama „Vyznání věrných Čechů”*, FHB 5, 1983, 239–287.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 76, No 17.

303. *TRACTATUS DE PANE IN SACRAMENTO EUCHARISTIAE NON REMANENDAE QUIA PLERIQUE*

Contra opiniones Iohannis Wiclif et Petri Payne.

△ „In nomine Domini nostri Iesu Christi crucifixi salvatoris fidelium dulcissimi amen. Quia plerique in hiis infaustis nostri diebus inter alia, heu, errorum”.

▽ verisimiliter initium a. 1430.

PRAHA Kapit D 47, f. 40v–77v.

D 74, f. 88r–108r (finis adaptatus).

PRAHA StK ČSR IX E 5, f. 96r–119v (finis deest; cfr. f. 96r: „Et idem respondet contra Benesium dicens, quod mentitur in simili scilicet”).

X G 7, f. 1r–22v (finis deest).

Ed.: Cochlaeus, 75 sq. (verba allata).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 75, No. 16.

304. *TRACTATUS DE ERRORIBUS WICLIFI CONTRA PETRUM PAYNE*

△ „In nomine Domini nostri Iesu Christi cruciferi ... et in virtute sancte eius ecclesie katholice et Romane ... Ego quidem servorum Dei M. Iohannes de Przibram ultimus”.

▽ verisimiliter a. 1431–1433.

PRAHA Kapit D 49, f. 1r–183r (cfr. f. 183r: „Basstin”).

Ed.: Cochlaeus, 11 sq. (partes). – F.M. Bartoš, *K traktátovým cyklům Jana Přebíra* proti Petru Payneovi a Táborům, LF 41, 1914, 112–121 (partes). – Sedláček, *Studie a texty* 1, 477, n. 1 (pars).

Lit.: Bartoš, *Přibram* 78, No. 22.

→ SCRIPTUM DE CERTIS PUNCTIS (No. 290)

→ TRAKTÁTEK PROTI PIKARTŮM (No. 330)

305. *CONTRA MAGISTRUM PRETORII, NON COLLEGII, ROKYCZANAM (PRZIBRAM CONTRA ROKYCZANE ELECCIONEM IN ARCHIEPISCOPUM, QUOD NON POTEST PROMOVERI, ETSI RITE ESSET ELECTUS, RACIONES PLURES)*

De auctore dubitatur.

△ „Magister Rokiczana non potest promoveri in archiepiscopum propter legitimas causas ... [1.] Primo quia non existens confirmatus est et coronatus intromisit se de iurisdiccione episcopi”.

▽ mense Iulio a. 1415.

BRNO StA G 10 – No. 211, f. 329r–329v.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 84v, 86r (cfr. in operculo sup.: „Przibram contra Rokyczane eleccionem in archiepiscopum, quod non potest promoveri, etsi rite fuerit electus, rationes plures”).

WIEN ÖNB 4746 (versio brevis alicubi in codice inveniri potest).

SN 3344, f. 206v–207r (cfr. f. 206v: „Articuli cur Rokiczana non poterit fieri episcopus”).

Ed.: Z. Nejedlý, *Mládí M. Jana z Rokycan*, ČČM 73, 1899, 532–534. – FRB 7, 52–53. – J. Kadlec, *Námitky M. Jana z Přibramě proti M. Janovi z Rokycan*, Vlastivědný sborník Podbrdská 14, 1978, 15–21.

Lit.: J. Boubín–A. Mířková, *Spis M. Jana Přebíra „Vyznání věrných Čechů”*, FHB 5, 1983, 241–242.

Contra Thaborienses

306. *TRACTATUS CONTRA FACTIONEM EXTREMAM THABORIENSIIUM (CONTRA ARTICULOS PICARDORUM, ARTICULI PICARDORUM ET ALIORUM EOS SEQUENCIUM DAMPNATI ET REPROBATI PER FIDELIS BOHEMORUM)*

△ „Iesus Christus Dominus omnipotens, qui est Deus scienciarum dominus”.

▽ verisimiliter mense Decembri a. 1420.

OLOMOUC Kapit 233, f. 27r sq.

PRAHA Kapit D 74, f. 40r–87v.

PRAHA StK ČSR I D 29, f. 282v–320v (cfr. f. 320v: „Et sic est finis huius tractatuli feria VI^a ante Purificacionem beate Marie hora 17^a [14]77 [31.I.1477]”).

IE 32, f. 1r–84v (cfr. f. 1r: △ „Iesus Christus omnipotens Deus”, f. 84v: „Anno 1463”).

III G 17, f. 65r–107v (cfr. f. 65r: „Isti articuli sunt Picardorum et aliorum eos sequencium dampnati et reprobati per fideles Bohemorum”).

V F 24, f. 64r–143r (cfr. f. 64r: „Isti articuli sunt Picardorum et aliorum eos sequencium dampnati et reprobati per fideles Bohemorum magistros et alios”).

X G 20, f. 10r–59v.

XIX C 17 (olim DĚČÍN, Bibliotheca Thunoviana 210), f. 1r–57v (recte: 58v; cfr. f. 1r: „Isti articuli sunt Picardorum et aliorum eos sequencium dampnati et reprobati per fideles Bohemorum”, [a.m.] „76 articuli”).

WIEN ÖNB 4306, f. 30r–89r (sine praefatione; cfr. f. 30r: △ „Primus articulus: Quod non sint tres persone, scilicet Pater, Filius et Spiritus Sanctus equales potencia, sciencia et maiestate”; cfr. f. 89r: „Explicit tractatus contra errores diversos et opiniones falsas pro nunc occurrentibus et per ypocrisim defensatos reportatus per Wenceslaum de Podyebrad sub anno Domini M^o CCCC^o XX° ...”).

4749, f. 37r–92r (cfr. f. 37r: „Isti articuli sunt Picardorum et aliorum eos sequencium dampnati et reprobati per fideles Bohemorum”, [a.m.] „magistros presertim M. Io. Przibram”).

4938, f. 48r–81v (cfr. f. 48r: „Isti articuli sunt Picardorum et aliorum eos sequencium dampnati et reprobati per fideles Bohemorum”).

Ed. (articulorum): Prochaska, *Miscellaneen* 279 sq. (secundum MSS XVII A 16 et XIX C 17). – J. Döllinger, *Beiträge zur Sektengeschichte des Mittelalters* 2, 1890, 691 sq. (secundum MS 4306).

Lit.: K. Krofta, *O některých spisech M. Jana z Příbramě*, ČČM 73, 1899, 210, n. 2; 211; 213, n. 10. – K. Krofta, *K literární činnosti J. Příbrama a J. Rokycany*, ČČM 77, 1903, 425 sq. – Bartoš, *Artikuly* 575 sq. – Bartoš, *Příbram* 64, No. 5.

307. DE RITIBUS ET GESTIBUS ET VESTIBUS SACRE MISSE OBSERVANDIS (TRACTATUS DE RITIBUS, QUI OBSERVANTUR IN SACRA MISSA)

De ritu missae adversus sacerdotes Thaborienses; defensio opinionis Pragensem.

△ „Cum firma fide credendum est, quod in novissimis diebus instabunt tempora omnibus temporibus ante decursis periculosa”.

▽ verismiliter mense Ianuario a. 1421.

OLOMOUC Kapit 233, f. 3r sq.

PRAHA Kapit D 53, f. 310r–361r (cfr. f. 361r: „Explicit tractatus de ritu et vestibis sacre misse atinentibus editus per magistros Pragenses et enim est finitus per Stephanum sabbato post Egidii [post 1. Sept.] hora quasi XXIII in scola Sancte Crucis maioris”).

D 74, f. 1r–16v.

N 55, f. 359r–374r (cfr. f. 359r: „Hic continetur tractatus de ritibus qui observantur in sacra missa de novo pronuntiatus utilis valde”, f. 374r: „Explicit tractatus de ritibus qui observantur in sacra missa”).

O 17, f. 145r–172r (cfr. f. 172r: „Et sic est finis huius materie”).

PRAHA StK ČSR I D 29, f. 269r–282r (cfr. f. 282r: „Explicit feria V ante conversionem S. Pauli anno [14]77 [23.1.1477]”).

I G 12, f. 198r–224r (cfr. f. 198r: „De ritibus, getibus et vestibus sacre misse observandis”, f. 224r: „Explicit anno [14]32 die Ieronymi [30.9.1432]”).

V G 23, f. 316r–331r.

WIEN ÖNB 4749, f. 1r–34r (cfr. f. 1r: „An sacerdotes Christi possunt sacras missas eo ritu ...
△ Cum firma fide credendum est”).

4938, f. 37r–48r (cfr. f. 48r: „Explicit tractatus de ritibus et gestibus et vestibus sacre misse observandis, anno 1421”).

Ed.: Höfler 2, 502 sq. (pars Chronicae → Nicolai Biskupecz de Pilgram, No 98).

Lit.: K. Krofta, *O některých spisech M. Jana Příbramě*, ČČM 73, 1899, 209 sq., 216 sq.

– K. Krofta, *K literární činnosti J. Příbrama a J. Rokycany*, ČČM 77, 1903, 426 sq.

– Nejedlý 5, 66 sq. – Bartoš, *Jakoubek* 57, No. 83. – Bartoš, *Příbram* 65, No. 6.

308. TRACTATUS DE EUCHARISTIA CONTRA TRACTATUM EPISCOPI THABORIENSIS NICOLAI BISKUPECZ DE PILGRAM EDITUS

△ „Surge, Domine, et dissipentur inimici tui, et fugiant qui oderint te a facie tua. Numeri 10, [35]. Verba ista sunt beati legiferi Moysi”.

▽ finis mensis Aprilis seu initium mensis Maii a. 1423.

PRAHA Kapit D 47, f. 99r–114v (finis deest).

PRAHA StK ČSR IX E 5, f. 49r–95v (cfr. f. 95v a.m.: „Przibram”).

Ed.: Sedlák, *Traktáty* 34 sq., *56 sq.

Lit.: Truhlář, *Paběrky* 1900, 414. – Bartoš, *Příbram* 66, No. 8.

309. PROJEV PROTI USNESENÍ TÁBORSKÉ SYNODY

Contra conclusiones synodi Thaboriensium.

△ „My, kněží i kazatelé i jiní Čechové věrní ... Nemohúce trpěti více toliko bluduov ... žádáme všie říše nebeské na pomoc”.

▽ finis a. 1429.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 44r–59v (cfr. f. 59v: „Dokonává se řeč odporná proti tomu listu bludnému ot kněží táborských léta toho vydanému, z něž máš, že ten list pln jest bluduov a šacht pekelných a škodlivých neřaduov proti Bohu i proti všie cirkvi svaté”).

Ed.: K. Vinařický, *M. Jan z Příbrami, hajitel obecné víry proti Táborům*, ČKD 4, 1863, 284 sq. – *Výbor Mat.* 2, 409 sq. – *Výbor Akad.* 2–2, 76–78 (pars).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 76, No. 18.

310. ŽIVOT KNĚŽÍ TÁBORSKÝCH

Opus contra opiniones → Nicolai Biskupecz de Pilgram, Margoldi de Zbraslawicz, → Iohannis Czapek et → Wenceslai Koranda compositum.

△ „Již v milosti božie vypověděvše hrozné bludy a neřády ... kněží táborských z jich ustavenie i listu bludného ... mieníme tuto jich život od počátku popsati”.

▽ finis a. 1429.

TŘEBOŇ StA 16, f. 60r–83v (cfr. f. 60r: „Tuto se počíná o kněží táborských od jich počátku, přfliš lživý a mylný, ukrutný a vešken nespravedlivý”, cfr. etiam f. 44r!; „Tuto se vypisuje Život kněží táborských od jich počátku až do tohoto léta 1429”; in operc. sup. lege: „Przibram magister cum ceteris magistris Pragensibus”).

Ed.: K. Vinařický, *M. Jan z Příbrami o životě kněží táborských*, ČKD 4, 1863, 420 sq. (partes). – K. Vinařický, *Drobné zprávy o kněží táborských, Z příspěvků ke spisu M. Jana Příbrami*, ČKD 4, 1863, 571 (partes). – Macek, *Bojovníci* 262 sq. (verba allata biblica et Patrum ommituntur). – J. Boubín, *K protipikartským traktátům Petra Chelčického a M. Jana Příbrama*, FHB 4, 1982, 151–155 (additamenta ad editionem supradictam).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 77, No. 19. – Macek, *Tábor* 1, 443, No. 24.

Additamentum

Epistola sacerdotum

Thaboriensium contra Przibram (▽ 13.1.1430) in MS TŘEBOŇ StA A 16, f. 84rv legitur (△ „Nos sacerdotes Thaboriensis omnibus capitaneis et rectoribus communitatum ... Quis in hoc regno Boemie insurrexit quidam veritatis emulus”; ed. Palacký, UB 2, 87–89, No. 628.

311. PROLOGUS COLLECTIONIS DISSERTATIONUM CONTRA SACERDOTES THABORIENSES ET ADVERSUS PETRUM PAYNE

△ „/// precipue pro eo ... quod sic incipit: Quia in regno Bohemie etc. Ipsi in congregacione sua generali”.

▽ a. 1430.

PRAHA Kapit D 49, fol. praeligatum (v).

Ed.: Cochlaeus 225 sq. (pars secundum MS hodie ignotum qui deest).

Lit.: F.M. Bartoš, *K traktátovým cyklům Jana Příbrama proti Petru Payneovi a Táborům*, LF 41, 1914, 120. – Bartoš, *Příbram* 77, No. 20.

312. TRACTATUS CONTRA ERRORES FERE OMNIUM HERETICORUM

Contra opinionem Thaboriensium de Scriptura Sacra.

△ „Cum ab inicio seculorum semper virorum illustrium sapiencia fuit commendata”.

▽ verisimiliter a. 1433–1436.

PRAHA Kapit D 47, f. 1r–40r (cfr. f. 1r: „Tractatus contra errores fere omnium hereticorum”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 80, No. 24.

313. *PROCESSUS CAUSE (MATERIE ARTICULORUM SACERDOTUM THABORIENSIIUM)*

△ „Sequuntur materie articulorum sacerdotum Thaboriensium ... Iam ex superhabundancia post doctrinam Wiclef pestiferam”.

▽ verisimiliter a. 1440–1444.

PRAHA Kapit D 49, f. 183r–187v.

Ed.: Höfler 2, 822 sq. (partes). – Goll, *Quellen* 2, 61 (summarium ex tractatibus → Nicolai Biskupecz de Pilgram).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 84, No. 31.

De concessione bellorum

314. *BELLANDI MATERIAM CONCERNIT INFRASCRIPITUM*

De auctore dubitatur.

△ „Bellandi materiam concernit infrascriptum. Primo notanda sunt que bellum rectificant iustum. Prima enim condicio rectificans bellum iustum est iusta vendicacio”.

▽ finis a. 1419 (Seibt) vel medium tempus a. 1420 (Kaminsky).

PRAHA Kapit O 13, f. 70v–72r.

Ed.: Goll, *Quellen* 2, 53–55 (partes). – Kaminsky, *History* 547–550. – Seibt, *Hussitica* 1990².

Lit.: Jastrebov, *Etjudy* 1, 60, 92. – K. Krofta, *N.V. Jastrebova Studie o Petru Chelčickém a jeho době*, ČČH 15, 1909, 69 sq. – Bartoš, *Artikuly* 571 sq. (auctor operis M. Iohannes Przi Bram designatur). – Pekař, *Žižka* 1, 257, n. 5. – Bartoš, *Příbram* 63, No. 3. – Macek, *Tábor* 1, 440, No. 13; 2, 167. – Seibt, *Hussitica* 22, 26, 29, 34, 50, 57, 90, 120, 124.

315. *TRACTATUS DE BELLO*

△ „Cum in istis periculosis temporibus undique bella strepant ... Primo inquam dicitur: Quod ad iustum bellum hominum”.

▽ mense Iulio a. 1420.

BAUTZEN StKB 8° 9, f. 128v–134r.

PRAHA Kapit D 53, f. 327v–379r (cfr. f. 379r: „Explicit tractatus de bello et cetera”).

WIEN ÖNB 4302, f. 191v–194v (cfr. f. 191v; „De bello”).

Ed.: Goll, *Quellen* 2, 50 sq., 56 sq. (partes).

Lit.: Jastrebov, *Etjudy* 1, 63 sq. (auctor operis M. Iohannes Przi Bram designatur). – K. Krofta, *N.V. Jastrebova Studie o Petru Chelčickém a jeho době*, ČČH 15, 1909, 69 sq. –

J. Pekař, *Jan Žižka*, ČČH 31, 1925, 101, n. 4. – J. Pekař, *Nový Bartoš*, ČČH 32, 1926, 374 sq. – Bartoš, *Artikuly* 570 sq. – Pekař, *Žižka* 1, 257, n. 6; 139. – Bartoš, *Jakoubek* 69, No. 10. – Bartoš, *Příbram* 64, No. 4. – Macek, *Tábor* 1, 441, No. 14; 2, 167. – Seibt, *Hussitica* 26, 32, 37, 43, 48, 91.

316. DE CONDITIONIBUS IUSTI BELLI (TRACTATUS DE COMMODITATE BELLI)

Tractatus ad usum synodi Czaslaviensis a. 1421 (3.–7.6.1421) editus.

△ „Quando egressus fueris adversus hostes tuos in pugnam, custodies te ab omni re mala”.

▽ initium a. 1421.

PRAHA Kapit D 47, f. 78r–98v.

Ed.: Cochlaeus 222 sq. (partes). – Seibt, *Hussitica* 1990².

Lit.: Jastrebov, *Etjudy* 1, 61 sq. – K. Krofta, *N.V. Jastrebova Studie o Petru Chelčickém a jeho době*, ČČH 15, 1909, 70 sq. – F.M. Bartoš, *K počátkům Petra Chelčického*, ČČM 88, 1914, 308; 310, n. 32; 312, n. 45. – Bartoš, *Příbram* 67, No. 10. – F.M. Bartoš, *Klatovská synoda tábořských kněží z 11.XI.1424*, JSH 8, 1935, 6 sq. – Macek, *Tábor* 2, 70, n. 105. – Seibt, *Hussitica*, 38 sq.; cfr. J. Macek ČSČH 15, 1967, 226. – Seibt, *Hussitica* 1990², 37–53.

Sermones

→ KÁZÁNÍ O KALICHU V PRAZE (No. 328)

Postillae

317. POSTILLA DE SANCTIS

△ „Evangelium de Sancta Margaretha. Similie est regnum celorum decem virginibus etc. Mt 25, [1]. Christus tunc loquebatur”.

▽ post a. 1420.

PRAHA StK ČSR III H 1, f. 1r–265v (operculis adligata sunt fragmenta membranacei codicis theologici XII s.; in fronte fragmenti superioris manu s. XV legitur: „Mgri Przibram”)

Lit.: Truhlář, *Paběrky* 1898, 522. – Bartoš, *Příbram* 86, No. 34.

318. POSTILLA DE TEMPORE

Solum fragmenta operis exstant.

PRAHA StK ČSR X E 7, f. 52v–55v, 55v–56v, 60r–63v (cfr. f. 52v: „Sermo sabbato. △ Ysaye 58, [9]. Hec dicit Dominus: Si abstuleris de medio tui catenam etc. Nota pro intelligencia huius epistule, quod peccata in homine pro eo”, f. 55v: „Sermo Magistri Przibram feria secunda post vespervas in festis Pasche”, f. 60r: „Sermo Magistri Przibram sexta feria super Passione Domini nostri Ihesu Christi”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 86, No. 35.

Sermones synodales

319. SERMO SYNODALIS

△ „In nomine Domini nostri Iesu Christi in secula benedicti, amen. Reverendi et venerabiles fratres ... domini omni veneratione dignissimi. Quamvis iam sermonibus egregiis venerabilis viri M. Procopii, sacre theologie doctoris eximii”.

▽ 30.IX.1441.

PRAHA Kapit D 74, f. 119r–131r (cfr. f. 119r: „Sermo ad clerum Przi Bram”; autographum ipsius Iohannis Przi Bram?).

PRAHA StK ČSR I D 29, f. 325v–330v.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 84, No. 30.

320. SERMO SYNODALIS TEMPORE NATALICII IESU CHRISTI (SERMONES DE NATIVITATE CHRISTI)

△ „In nomine Domini, amen. Locuturus in hac alma congregacione virorum sapientum, mens mea in diversa rapitur”.

▽ 25.XII.1444.

PRAHA Kapit D 74, f. 17r–39v.

WIEN ÖNB 4936, f. 209r–228v (cfr. f. 209r: „Sermo ad clerum de festo Nativitatis Christi, quem fecit et predicavit reverendissimus magister Iohannes Przi Bram in ecclesia S. Egidii”, f. 228v: „Finitur sermo magistri Iohannis Przi Bram factus in ecclesia sancti Egidii in civitate Pragensi anno etc. XLIII° [1444]”).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 85, No. 33.

Opera ad usum concilii Basiliensis facta

321. ARTICULI PRO CONCILIO BASILIENSI (PETITIONES BOHEMORUM POSTREMO PROPOSITAE IN SACROSANCTA SYNODO BASILIENSI ANNO MCCCCXXXVIII)

Versio ultima articulorum novem Hussitarum pro concilio Basiliensi facta. Auctor operis → Procopius de Pilsna esse videtur.

△ „Reverendissimis in Christo patribus, et dominis nobis graciosis. Nos oratores regni Bohemie humiliter, et quanta possumus affectione supplicamus ... Primo et ante omnia petimus et supplicamus, quatenus pro tollendis universis litibus”.

▽ 20.X.1437.

WIEN ÖNB 4704, f. 239r sq.

Ed.: E. Brown, *Fasciculus rerum expetendarum*, Londini, R. Chiswell 1690, 319–320; exemplar: Praha StK ČSR 31 E 25. – *Sacrosancta concilia ad regiam editionem exacta ...*

studio P. Labbei et G. Cossarti ... nunc vero ... longe locupletior ... curante N. Coleti, Venetiis, B. Albrizzi – S. Coletus 1731, 1069 (summarium quod in Historia gestorum generalis synodi Basiliensis Iohannis de Segovia legitur).

Transl.: Palacký 3, 3, 252.

Lit.: Bartoš, *Přibram* 88, additamentum.

322. *TRACTATUS PRO COMMUNIONE UTRISQUE SPECIEI QUO AD ADULTOS PRO AUDIENCIA CONCILII BASILIENSIS ADAPTATUS (POSICIO PRZIBRAM IN CONCILIO BASILIENSI CONTRA AUDITOREM)*

△ „Ad honorem Domini nostri Iesu Christi crucifixi profectumque ecclesie sue sancte nec non ad magnificacionem et promocionem eius divinissimi sacramenti eukaristie”.

▽ 27.–31.VIII.1437.

BRNO UK Mk 57 (olim Mikulov II 40), f. 1r–39r.

Mk 74 (olim Mikulov I 84), f. 206r–248v.

PRAHA Kapit C 65, f. 1r–104r (?); cfr. f. 1r: „Igitur queritur ad primum: Utrum ad ostendendum et probandum, quod communio eukaristie sub utraque specie”.

C 66–1, f. 312r–342v (cfr. f. 312r: „Incipit tractatus Przybram pro communione utriusque speciei quo ad adultos et parvulos pro audicionem [!] concilii Baziliensis adaptatus”).

O 7, f. 73r–114v.

PRAHA KNM XVIII C 73, f. 94r–130r.

PRAHA StK ČSR V G 6, f. 1r–82v.

VIII F 22, f. 237r–317v (cfr. f. 237r: „Incipit Tractatus [superscribitur: „Przibram”] pro communione utriusque speciei, quod adultos et parvulos pro audiencia concilii Basiliensis adaptatus”).

SCHLÄGL StiftsB 118.Cpl. (453.a) 81, f. 55r–74r (cfr. f. 55r: △ „/// Igitur quantum ad primum videlicet ad ostendendum”).

TŘEBŮŽ StA A 15, f. 88r–92v, 97r–134r, 135r–151r et 153r–173r (cfr. f. 88r: „Incipit tractatus Magistri Iohannis de Przibram pro communione utriusque speciei, quo ad adultos et parvulos pro audiencia concilii Basiliensis adaptatus”, f. 173r: „Finis posicionis Przibram in concilio Basiliensi contra auditorem. Auditor autem contra eum nobilissimam fecit posicionem vincendo eum quoad materiam de precepto”).

WIEN ÖNB 4488, f. 109r–134r (cfr. f. 109r: „Incipit tractatus pro communione utriusque speciei, quo ad adultos pro audiencia concilii Basiliensis adaptatus, Magistri Przibram”, f. 134r: „Finis illuminacionis huius operis factum ... 1462”).

Ed.: MonConc 2, 1063 sq. (summarium in Historia gestorum generalis synodi Basiliensis Iohannis de Segovia legitur).

Lit.: Bartoš, *Přibram* 82, No. 27.

323. *RESPONSUM AUDITORI IOHANNI PALOMAR IN CONCILIO BASILIENSI A. 1437 DATUM (REPLICA IN CONCILIO BASILIENSI CONTRA AUDITOREM IOHANNEM DE PALOMAR, RESPONSA ET CON-*

CLUSIONES CONTRA ET ADVERSUS IOHANNEM DE PALOMAR, AUDITOREM CAUSARUM DOMINI PAPE)

△ „In nomine Domini Iesu Christi, amen. Reverendissimi patres ... Ego locuturus in vestra celeberrima presencia ad replicas reverendissimi viri Magistri Iohannis de Polomar”.

▽ verisimiliter 2.–4.IX.1437.

PRAHA StK ČSR I G 11a, f. 172r–181r (initio excerpta eadem manu Udalrici Crucis de Telcz facta, a f. 173r manu ipsius Iohannis de Przi Bram continuatur actio, ut in fronte indicat rubrica; sed et huic parti multae notae Crucis insertae sunt).

III G 26, f. 73r–118r (cfr. f. 73r: „Incipit materia bona et multum utilis pro communione utriusque speciei”).

SCHLÄGL StiftsB 118. Cpl. (453. a 81, f. 81v–100v (cfr. f. 81v: „Quantum ergo ad hoc pono”).

TŘEBŇ StA A 15, f. 173v–175v, 79v–81v, 93r–95r, 81v (linea ultima), 82r, 95v–96v, 82v–83r, 86v (ultimus gradus), 83v–84r, 151r–152v, 370rv, 371v, operculum extremum 372r, 266v et 79v–87v (cfr. f. 87v: „Expliciunt excerpta ex replicacionibus Iohannis Przi Bram, responsa et conclusiones contra et adversus venerabilem dominum Iohannem de Palomar, auditorem causarum domini pape. In fine vero istarum replicacionum et conclusionum in coopertorio sic Magister Iohannes Przi Bram scripsit manu propria: Ecclesie determinacioni consensiens et concordans Basiliensis. Ad suscipiendum eukaristie sub specie panis et vini non conficientes non tenentur sub precepto nec de necessitate salutis, sed iuxta ordinationem ecclesie communicantibus sive sub specie panis tantum sive sub utraque specie proficit digne sumentibus ad salutem. Hec ille replicans. Quasi diceret et scriberet, quia datus est mihi aerculus a Bohemis ad defendendum, tamen nihil probavi, ex quo contrarium ecclesia determinavit, sed solum apparenciam feci in favorem eorum. Explicit replica Magistri Iohannis Przi Bram contra auditorem ex eius libro, quem propria manu scripsit, quem concessit doctor Iohannes Ssyman-konis, decanus ecclesie Pragensis, domino Andree nostro priori, quem scripsi ipso tunc affirmante super calculum. Anno Domini M° CCCC° LXXXIII° per me fratrem Crucem de Telcz Trzebon scriptum et finitum in die Inventionis prothomartyris sancti Stephani [3.VIII.1483]. Sit Deus benedictus. Pro me oret. Ecclesie conseciat de re omni”).

Ed.: MonConc 2, 1065 sq. (excerptum quod in Historia gestorum generalis synodi Basiliensis Iohannis de Segovia legitur). – Prokeš, *Prokop z Plzně* 93, 218 sq. (partes).

Lit.: Bartoš, *Přibram* 82, No. 28.

→ *CONTRA MAGISTRUM PRETORII, NON COLLEGII, ROKYCZANAM*
(No. 305)

Opera ad vitam ecclesiasticam Bohemiae pertinentia

324. *RESPONSIO MAGISTRORUM PRAGENSIIUM*

Declaratio factionis Pragensium ad conclusiones synodi Hussitarum a. 1434 factas pertinens.

△ „Quamvis articuli tres generales”.

▽ initium mensis Augusti a. 1434.

WIEN ÖNB 4704 (opus in *Diario* Thomae Ebendorfer de Hasselbach legitur).

Ed.: MonConc 1, 742 sq.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 81, No. 26.

325. ARTICULI OBLATI CAPITULO PRAGENSI

Propositiones quae ad unitatem ecclesiae catholicae cum Pragensibus sub utraque communicantibus a. 1441 ducere debebant.

△ „Ista sunt ergo, que maturo consilio providendum est”.

▽ 5.VIII.1441.

PRAHA Kapit D 51, f. 260v–261r (cfr. f. 260v: „1441, die 5. Augusti. △ Ista sunt ergo, que maturo consilio providendum est, ut inter nos et vos pax, vicinitas et karitas mutua conservetur et dissensio antiqua penitus eliminetur et sopiatur: Item ut compactata a parte utraque”.

0 18, f. 14r–14v (cfr. f. 14r: „Anno Domini 1441 currentis die quinta mensis Augusti [5.8.1441] subscriptos articulos obtulit Przibram capitulo Pragensi”).

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 16 sq., 29 sq. (secundum MSS D 51 et 0 18).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 83, No. 29.

→ LIST JAKOUBKOVI Z VŘESOVIC O SYNODĚ KUTNOHORSKÉ
Z 21.7.1443 (No. 342)

Carmina

326. CARMEN DE CORPORE CHRISTI

△ „Iesu dulcis memoria est super mal et omnia tua dulcis presencia”.

TŘEBOŇ StA A 4, f. 392rv.

Ed.: AnalHymn 1, 114, No. 90. – Škarka, *Nové kapitoly* 51, 60–61, 39 sq. (auctor carminis Iohannes de Przibram declaratur).

Lit.: Nejedlý 4, 140–143. – Bartoš, *Jakoubek* 67, No. 104 (opinio falsa de auctore carminis).

PS

Carmen etiam in lingua vulgari legitur (△ „Ježíši, Tvá jest památka”); cfr. e. gr.: [*Miřinského Václava kněze Písň staré, gruntovní a velmi užitečné téměř ze všeho Zákona starého i nového*, Praha, M. Konáček 1522; exemplaria: Praha KNM 25 D 4 (volumen violatum); Praha StK ČSR Křižovníci XVII G 11 (volumen violatum); Knihopis 5617. – [*Kněze Václava Miřinského Písň*], Praha, [P. Severýn] 1531; exemplaria: Praha KNM 27 B 2 (volumen violatum), Praha StK ČSR 54 C 90 (volumen violatum); Knihopis 5618.

Versio Latina opere Matthaei Collini a Choterina:

△ „Iesu, tui memoria dulcior menti quam mella, oblecta me presentia”.

Cfr. PRAHA StK ČSR XVII D 26 et palaeotypum Matthaei Collini a Choterina, Antiqua et constans confessio fidei ecclesiae Christi in regno Boemiae et marchionatu Moraviae ... anno 1574 (cfr. *Rukověť humanistického básnictví v Čechách a na Moravě* 1, Praha 1966, 431); exemplaria: Praha StK ČSR 46 E 224 addit. No. 4; ibid. R IV Gf 80, addit. No. 2; Praha Strahov F K III 99, No. 2 d; hic auctor operis Iacobellus de Misa esse videtur.

Deperdita

327. NOTULE

△ „Iam Domino Iesu”.

▽ a. 1417–1426 ?

De „notulis” ipse Iohannes de Prizibram (→ PROFESSIO FIDEI, No. 288) mentionem fecit; cfr. Cochlaeus 546. Finis operis verisimiliter in *TRACTATU AD ARGUMENTUM XV RESPONDENDO DE AUCTORITATE ECCLESIE* (No. 292) latet.

Lit.: Bartoš, *Přibram* 68, additamentum.

328. KÁZÁNÍ O KALICHU V PRAZE

Sermo in lingua vulgari de calice Pragae pronuntiatus.

▽ verisimiliter a. 1420.

De sermone ipse M. Iohannes de Prizibram in replica versus Iohannem Palomar in concilio Basiliensi facta tractavit; cfr. e.gr. PRAHA StK ČSR III G 26, f. 183r.

Lit.: Bartoš, *Přibram* 70, additamentum.

329. LITTERA QUAEDAM IN VALESSOVIA (VALEČOV) SCRIPTA

Renuntiatio stultitiae iuventutis.

▽ post a. 1423.

De renuntiatione stultitiae iuventutis in littera Valessoviae scripta ipse Iohannes de Prizibram (→ PROFESSIO FIDEI, No. 288) tractavit; cfr. Cochlaeus 546.

Lit.: Bartoš, *Přibram* 70 additamentum.

330. TRAKTÁTEK PROTI PIKARTŮM

▽ verisimiliter a. 1423–1426.

De tractatu contra Picardos lingua vulgari scripto ipse Iohannes de Przibram (→ APOLOGIA, No. 300) tractavit; cfr. Höfler 2, 140. De opere, quod tractatui supradicto simile esse videtur et in fragmento manuscripto (PRAHA KNM V F 15) exstat, cfr. Bartoš, *Příbram* 70, additamentum; ibid. 89, E 7.

331. *LIBER ARGUMENTORUM DIVERSORUM, QUEM IOHANNES DE PRZIBRAM DEDIT CONSULIBUS ANTIQUE CIVITATIS PRAGENSIS*

▽ ante a. 1426.

Fragmentum operis in tractatu Laurentii (Vavřinec) Krasonický *O učeních* nuncupato (a. 1530) exstat; cfr. PRAHA KNM V F 41, f. 6v (ed. A. Molnár, *Českoobratrská výchova před Komenským*, 1956, 82).

Lit.: Bartoš, *Příbram* 69, additamentum.

332. *FIDES QUAM M. IOHANNES PRZIBRAM INSCRIBI FECIT AD LIBRUM CIVITATIS ANTIQUE PRAGENSIS*

▽ ante a. 1427.

De tractatu in opere *Žaloby kněží táborských na mistry pražské* (▽ 6.I.1444; ed. Nejedlý, *Prameny* 102) et → *CHRONICON NICOLAI BISKUPECZ DE PILGRAM* (No. 98; ed. Höfler 2, 814) legitur.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 70, additamentum.

333. *DE TRANSSUBSTANTIONE PANIS ET VINI*

▽ verisimiliter a. 1430.

De opere Cochlaeus, 255 tractat; ibid. etiam fragmenta operis leguntur.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 77, No. 20, 2.

334. *EXPLICATIO ORATIONIS DOMINICAE*

De opere Lupáč (24.XII) tractat; secundum notitiam „quae MSS penes nos sunt” (ibid.) hoc opus in numero librorum bibliothecae Lupaczianae fuit.

335. *DE SEPTEM PECCATIS MORTALIBUS SERMONE LATINO*

De opere Lupáč (24.XII) tractat; secundum notitiam „quae MSS penes nos sunt” (ibid.) hoc opus in numero librorum bibliothecae Lupaczianae fuit.

Dubia**336. PROTESTATIO CONTRA DEBELLATORES COMPACTATORUM**

△ „Primus articulus. Sacerdotes, qui ad ecclesias revertuntur, corpus et sanguinem Christi sub utraque specie populis usum habentibus communicandi non distribuunt”.

Protestatio solum in Registro actorum Iohannis de Turonis (ed. MonConc 1, 858) exstat.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 88.

337. CONFSSIONES FIDEI DE EUCHARISTIE SACRAMENTO

△ „Corde fidelissimo credimus et ore sincerissimo confitemur, tam sub forma panis quam sub forma vini totum Deum Ihesum Christum verum Deum et hominem cum suo proprio corpore et sanguine nobiscum esse presentia reali in divinissimo eucharistie sacramento. Hec in synodo celebrata Prage [in marg.: „Anno 1421”] palam”.

▽ a. 1421.

HAMBURG UB Cod. Slav. 17 (olim Cod. Ms. Theol. 2112), f. 44v–45r (?); cfr. f. 44v: „Sequuntur confessiones fidei de eucharistie sacramento”.

Lit.: V. Schulz, *Bohemika knihoven v Hamburku, Kielu Kodani a Rostocku*, VKČSN 1897, No. 29, 6.

Attributiones falsae**338. CARMEN DE SANCTA TRINITATE**

Confessio de Sancta Trinitate.

△ „Profitentes Trinitatem, reveremur unitatem”.

Opinionem falsam de auctore (Iohannes de Przi Bram) Bartoš, Příbram 87, No. 36 protrahit; auctor operis Adamus a St Victore (†1192) esse videtur (cfr. AnalHymn 54, 249 sq.; A. Škarka, *Nové kapitoly ze staré české hymnologie*, Sborník filologický 12, 1940–1946, No. 2, 61).

339. DE ALIIS OPERIBUS

cfr. Bartoš, Příbram 88–89, Nos. E 1, E 2, E 3, E 4, E 5, E 6, E 7; finis tractatus DE USURA qui in forma questionis exstat (△ „Queritur eciam utrum usura sit magis peccatum quam rapina”) – et opus verum Iohannis de Przi Bram esse videtur – in MSS PRAHA StK ČSR III G 16, f. 56rv et PRAHA Kapit. N 35, f. 12r exstat.

Litterae

340. EPISTOLA AD → IACOBELLUM DE MISA MISSA (Spunár, *Rep.* I, p. 214–250)

▽ a. 1429 (datum in oppido Zacz – Žatec).

Secundum opinionem Petri Payne (ed. Tomek 4, 434, no. 22) epistolam hanc Iohannes Rokyczana possidebat.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 89, No. E 5.

341. EPISTOLA AD CARDINALEM IULIANUM CESARINI († 1444) MISSA

▽ verisimiliter a. 1433.

Epistolam camerarius cardinalis Iuliani Cesarini in disputatione cum Laurentio de Reichenbach defensore Thaboriensium commemoravit; de colloquio cfr. MonConc 1, 311 sq. et F. Heřmanský, *Deník Petra Žitavského*, 1953, 79.

342. LIST JAKOUBKOVI Z VŘESOVIC O SYNODĚ KUTNOHORSKÉ Z 21.VII.1443

Epistola de synodo in oppido Kutná hora tradita domino Iacobello de Wrzessowicz missa.

△ „Takto se dalo nyní u Hory na sněmu [finis epilogi:] „Než těm, kdož by toho bezpráví hrozného Božího želeť chtěli. Dán v Praze Dominico [!] ante Magdalene [21.VII.1433]. Mistr Příbram kaplan tvůj věrný”.

▽ 21.VII.1443.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 96v–97v (in operculo superiore: „De sinodo hereticorum, Przibram scribit in Montibus Cutnis, magistrorum Pragensium et Taboriensium sacerdotum”).

WROCLAW BU IV Q 231, f. 208r.

Ed.: Nejedlý, *Prameny* 20, 42.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 85, No. 32.

Fontes ad vitam Iohannis de Przibram spectantes

343. ZÁVĚŤ

Testamentum.

△ „Ve jméno Boží amen. Já, Mistr Jan z Příbramě”.

▽ 19.XII.1448.

PRAHA Města 2119, f. A8 (MS tempore belli a. 1945 deletus).

Ed.: J. Teige, *Základy starého místopisu pražského* 2, 1915, 686.

Lit.: Bartoš, *Příbram* 87, No. 38.

PROCOPIUS DE PILSNA – PROKOP Z PLZNĚ

A. 1403 bacc. art. et a. 1408 mgr. art. Pragae promotus. Praepositus collegii Caroli. Decanus facultatis artium (1414, 1439–1440), rector universitatis Pragensis (1420–1421, 1425–1426, 1443–1444). Primum defensor, postea adversarius Iohannis Hus. A. 1421 socius consistorii ecclesiae Hussitarum Pragae, a. 1427 opinione mutata patriam deseruit et demum a. 1433 Pragam reversus est. Sodalis amabasiatorum Bohemorum in concilio Basiliensi. A. 1437 plebanus ecclesiae S. Henrici Novae Civitatis Pragensis, a. 1439–1448 administrator ecclesiae Romanae Pragae. A. 1448–1457 canonicus et praepositus ecclesiae Omnium Sanctorum in castro Pragensi. Obiit a. 1457.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně*. – Kadlec, *Collectura*. – Tříška, LČ 71, 83–84, 165, 174. – Tříška, ŠkolNotS 39. – Šmahel, *Verzeichnis* 30–31, 33, 35. – Tříška, *ŽivSlov* 470–471.

Bibliotheca

Cfr. M. Jan Kampanus, *Mecenáši Karlovy university, Calendarium beneficiorum Academiae Pragensi* ..., ed. K. Hrdina, 1949 („A. 1457 ... praepositus collegii Angel. legat librariam suam Nationi”). – Multi codices bibliothecae M. Procopii de Pilsna hoc tempore in bibliotheca metropolitani capituli Pragensis inveniuntur.

Pronuntiationes in universitate Pragensi habitae

Quaestiones

344. UTRUM PER SCIENCIAM NATURALEM EST DEMONSTRABILE PRIMUM MOTOREM ESSE BONUM IMMUTABILE

▽ cca a. 1410.

PRAHA StK ČSR X H 18, f. 124v–128v.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 20, 149. – Tříška, RS 257.

345. UTRUM SIMPLICITER NECESSARIO MULTITUDO YDEARUM PREREQUITUR AD MULTITUDINEM PRODUCTORUM

▽ a. 1411 (Quodlibetum Iohannis Hus).

PRAHA KNM V C 42, f. 41v–41v (commentatio Iohannis Hus pro Procopio de Pilsna).

PRAHA StK ČSR X E 24, f. 150v–155v (opus Procopii de Pilsna).

WIEN ÖNB 4673, f. 134r–137r (idem opus Procopii de Pilsna).

Ed.: Hus, *Quodlibet* 154–157.

Lit.: J. Kejř, *Quodlibetní kvestie kodexu* UK X E 24, LF 79, 1956, 69. – Tříška, LČ 84.

– Kejř, *Questionensammlung*. – Kejř, *Kvodlibetní disputace* 144, No. 42. – Tříška, RS 265.

– Šmahel, *Verzeichnis* 30, 75/A–C.

346. *UTRUM SINGULORUM ENCIUM SECUNDUM QUEMLIBET MODUM IPSORUM ESSENDI YDEE IN MENTE DIVINA ETERNA IN EODEM GENERE CAUSE SINT PONENDE*

▽ a. 1417.

PRAHA Kapit L 27, f. 49v–51r.

Lit.: Tříška, LČ 84. – Kejř, *Kvodlibetní disputace* 162. – Tříška, RS 265.

Defensiones, polemicae, censurae

347. *DEFENSIO TRACTATUS DE IDEIS MAGISTRI IOHANNIS WICLEF*

△ „Quia plurimi contra Magistrum Iohannem Wiclef sunt in tantum exacerbati quod ipsum hereticum et eius libros hereticos esse dicunt”.

▽ 31.VII.1410.

BAUTZEN StKB 4° 23, f. 39v–44r (cfr. f. 39v: „Scriptum anno Domini M° CCCC° XI° feria secunda ante Nativitatem beate Virginis [7.IX.1411] pro defensionem libelli de ydeis ... Magistri Iohannis Wycleff Magister Procopius de Plzna in actu hec recitavit subscriptum”).

PRAHA StK ČSR X E 24, f. 135v–139r.

WIEN ÖNB 4002, f. 18r–23r (cfr. f. 18r: „Magistri Procopii de Plzna pro libro ydearum”; f. 23r: „Quia anno Domini M° CCCC° X° 16 die mensis Iulii que fuit feria quarta [!] in ipsa septimana [1.VII.1440?] post Arnolphus [!, 18.7. ?] in Pragensi curia archiepiscopali libri M. Iohannis Wycleff sunt combusti iam predicta replicacio fuit facta eodem anno die ultima mensi Iulii qui fuit feria quinta in ista septimana [31.VII.1410] don pe Steph Steph [Abdon, Petri ad vincula, Stephani papae, Stephani prothomartyris]”).

4518, f. 165v–169v.

Ed.: Loserth, *Hus und Wiclif* 277–285.

Lit.: Novotný, *Hus* 1, 426, n. 4. – Prokeš, *Prokop z Plzně* 17, 145.

348. *DEFENSIO DECRETI BASILIENSIS CONCILII DE COMMUNIONE NEC NON COMPACTATORUM*

△ „Ioh 6, [26]. Christus dixit Iudeis: Queritis me, quia de panibus meis manducatis et saturati estis”.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 272v–275r (cfr. f. 272v: „Magistri Procopii de Plzna, quod ille

textus Nisi manducaveritis carnem filii hominis etc. intelligi debeat de spirituali manducatione et non sacramentali; patet ex contextu eiusdem capituli Ioh VI° capitulo", f. 275r: „Hec magister Procopius de Plzna ante revocationem compactatorum conscripsit").

Ed.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 260–261 (finis defensionis).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 106–107, 148.

349. TRACTATULUS

Defensio opinionis communionem sub utraque specie non esse de praecepto Christi.

△ „Quamvis communio sancte eukaristie sive sub utraque specie, sive sub una sit utilis et salubris".

▽ verisimiliter a. 1438.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 280v–282r (cfr. f. 280v: „Tractatus Magistri Procopii de Plzna", f. 282r: „Hec Magister Procopius de Plzna qui fuit compactista et plebanus apud S. Henricum Prage").

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 107, 148.

350. DE MALO REGIMINE ET ABHOMINATIONIBUS IN BOHEMIA

Tractatus contra Thaborienses.

△ „In Bohemia deficiente regimine utriusque capitis, spiritualis et secularis, homines sic sunt viventes preter regulas christianas".

TŘEBOŇ StA A 16, f. 189r („De malo regimine et abhominacionibus in Bohemia. Magister Procopius de Plzna enumerat tempore eius et nunc adhuc durant"; in fine: „Hec Magister Procopius de Plzna, compactista, enumerat").

Ed.: Sedlák, *Studie a texty* 3, 125.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 105; 148; 223, n. 450, n. 451a.

351. CONTRA PERSECUTORES MONACHORUM COLLECTURA

Contra Wiclefistas.

△ „Quidam sunt de numero non solum laicorum personarum, sed et litteratorum".

TŘEBOŇ StA A 16, f. 245rv (cfr. f. 245r: „Contra persecutores monachorum collectura Magistri Procopii, qui fuit in regno Boemie Prage etc."; f. 245v: „Hec Magister Procopius de Plzna, compactista").

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 152 sq., 173 sq.

Tractatus et expositiones

352. DE AUCTORITATE ECCLESIAE

△ „Quod lex Dei et evangelica est veritas infallibilis et indelebilis".

▽ verisimiliter a. 1440.

PRAHA StKČSR XI C 1, f. 406r–407r (cfr. f. 406r: „Auctoritas ecclesie dependet a veritate ewangelica et non e contrario”).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně*, 150 sq., 172 sq.

353. *COLLECTURA*

Collectio tractatum minorum, expositionum, adumbrationum.

▽ verisimiliter post a. 1440.

TŘEBŮ StA A 16, f. 313r–439v (cfr. summam operum in f. 2r: „Collectura Magistri Procopii usque finem”; f. 439v: „Explicit collectura Magistri Procopii de Plzna, qui fuit ad concilium de Bohemia destinatus”).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* (indices). – J. Kadlec, *Collectura M. Prokopa z Plzně*, LF 83, 1957, 237–245 (descriptio collectionis).

Nota:

Extra excerpta de operibus auctorum diversorum haec opera minora in „Colectura” inveniuntur:

„Dubia” de eucharistia, f. 313r (ibid.: „Magistri Procopii de Plzna, qui fuit plebanus in Praga apud sanctum Henricum, dubia eius, ad que aliqua respondit et ad aliqua non, sed pretermisit sic ut indisolubilia”; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně*, 154, 178–179.

„De ymaginibus”, f. 313v (excerpta ex Corpore iuris canonici).

„De ymaginibus”, f. 314r–317v.

„De ymaginibus et aliis ritibus”, f. 317v, 318r, 319r: „De ymaginibus Magister Procopius”, f. 319r.

„Conclusio”, f. 319r–320v.

„Contra adorationem indebitam ymaginum”, f. 321r.

„De candelis die Purificationis”, f. 321v.

„De ramis palmarum”, f. 321v.

„De cruce et adoracione omnium, que Deo adiacent”, f. 322r.

„De begwardis et beginnis aut begwinnis”, f. 323r.

„De dubietate, de consuetudine et de ritibus et cerimoniis”, f. 323v–325v.

„De ritu VI^a feria in Parasceve”, f. 326r.

„De ritu circa baptismum”, f. 326r.

De osculo pacis, f. 326r.

„Quod stola circa sacrificium eukaristie uti debet”, f. 326v.

„De pluralitate missarum una die”, f. 326v.

„De missacione in domo vel alibi preter consecrata loca”, f. 326v.

„De medio sacramento. Contra semisacramentinos Procopii de Plzna”, f. 329r–330r; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně* 154, 183.

„Magister Procopius de Plzna contra remanenciam panis et contra Thaboritas, Wiclefistas et Englist et alios”, f. 331r; ed. Prokeš, *Prokop z Plzně* 261; cfr. ibid. 127, 154.

„Quod sacerdotibus non licet pugnare armis materialibus contra sacerdotes Thaboritarum”, f. 331rv; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně* 158.

„Quatuor sentencie de panis sacramento”, f. 332r.

„Contra remanenciam panis Magister Procopius”, f. 332v; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně*, 153–154, 176–177.

De remanencia panis et vini in sacramento altaris, △ „Item si possibile optavit Sathanas, ut lapides in panes mutarentur”, f. 333r.

„Contra errorem illorum, qui dicunt malos ministros sacramenta conferre non posse”, f. 333v–334r.

„De hereticis et schismaticis sacerdotibus”, f. 334v.

„Auctoritates de excommunicatione et vinculis prelatorum”, f. 335r.

De honore erga ecclesiam, f. 335v.

„De indulgenciis et remissionibus pulcrum”, f. 336r–337v.

„De relinquis sanctorum et quod sancti implorandi sunt”, f. 339 rv.

„De suffragiis sanctorum”, f. 340r–343v.

„Quando apostoli fuerunt in sacerdotes consecrati per Christum et quando communicaverunt a Christo, utrum tunc fuerunt sacerdotes”, f. 344r; cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 151–152.

„Ad honorem beate Marie et reliquiarum eius”, f. 344v.

„Reliquie sanctorum non sunt exponende venales et extra capsam, i.e. vasa, ubi reconduntur, passim non ostendantur sine licencia pape”, f. 345r.

„Reliquie in capsula vel in vase sacro possunt in processionibus portari a subdiaconibus etc.”, f. 345rv; cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 153, 183.

„De peregrinis aut vagis sacerdotibus aut qui extra propriam ordinantur”, f. 346r.

„Cum clerico in istis casibus non potest dispensari ab aliquo, nisi a papa”, f. 346v.

„De pena ordinacionum”, f. 347rv.

„Isti dicuntur acephali” (contra clericos episcopo carente), f. 347v.

„Nota: Episcopus episcopum ordinare non potest nec presbiterum”, f. 348r.

„De pretensa ordinacione sacerdotum”, f. 348v–349r.

„De auctoritate proprii episcopi vel proprii sacerdotis”, f. 349v–352v.

„De ecclesiis et oblacionibus et intronisacionibus”, f. 353r–354r.

„De censibus quedam comportata Magistri Procopii”, f. 354r–355r; cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 153, 175.

„De empzione corporalium cum spiritualibus”, f. 355v–356r.

„Casus alius”, f. 356v et 357r.

De fortunis, △ „Et pro istis casibus est lex Dei lata” (super *Lc* 25, 8–28).

„Alius casus. Quid de illis, qui a communitatibus civitatum vel a monasteriis emunt certos annuos redditus”, f. 361v, 362r et 363r.

„Item alius casus. Quando socer obligat aliquam possessionem in pignus”, f. 365rv.

„Item alius casus. Quid si pena est apposita in contractu mutui”, f. 367r.

„Item alius casus. Quid de hiis, qui emunt boves vel oves a pauperibus, quod pauperes non habent, et locant eis nomine animalium sub anno censu”, f. 367r et 366r.

„Utrum debeat sacerdos aliquid recipere a confitente”, f. 367v.

„Nota: Festa oblacionum vel offertorium sunt quattuor”, f. 368r.

„Quod sacerdotes pro spiritali ministerio possunt temporalia iuste accipere”, f. 368r–371v (in marg.: „Contra Wiclefistas, Thaboritas, Hussitas, Rokyczanistas et alios”); cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 152, 174.

„Canon Statuimus, ut si quis oblaciones ecclesie vel decimas, quas populus dare debet, contendit”, f. 371v.

„De offertorio et contra ullos, qui prohibent offertorium. Magister Procopius”, f. 375r–379r; cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 152, 174–175.

„De offertorio, quod debet esse pulcrum”, f. 379v.

„Oblacio”, f. 379v–380r.

„De purgatorio”, f. 380rv.

„De oracionibus pro defunctis et purgatorio”, f. 381r–383v.

„De purgatorio Scripture legis”, f. 384r–387r.

„De dignitate sacerdotali”, f. 388r; cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 150–151, 172–173.

„Sacerdos est”, △ „Primo versiculi Dei”, f. 388r (ibid.: „Magister Procopius de Plzna collegit”); cfr. *Prokeš, Prokop z Plzně* 150–151, 172–173.

„Nota, quod dignitas et potestas sacerdotalis quoad dignitatem excedit potestatem regalem”, f. 389r.

„Nota, quod Romana ecclesia excedit omnem aliam potestatem sicut caput quodlibet aliud membrum”, f. 389r–390r.

„De vestibus sacerdotalibus se ornamentis contra Thaboritas hereticos”, f. 390v–391r.

„Contra errorem illorum qui dicunt quod novus actus seu concubitus coniugalis sit peccatum et quod coniuges licet inconfessi possunt licite ad sacramentum altaris accedere et communionem percipere sacramenti”, f. 391v–392v.

„De ecclesia”, f. 393r–394r.

„... unica est ecclesia”, f. 394v.

„Ecclesie nomen varias habet significaciones”, f. 394v.

„De ecclesia militante catholica”, f. 395r–396r.

„Eadem ecclesia Romana et totius orbis”, f. 396v–398v.

„Alius tractatulus de ecclesia Magistri Procopii de Plzna”, f. 398v–403r; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně* 149–150, 167–170.

„De ecclesia et eius unitate”, f. 403v.

„Pro quibus iurandum est”, f. 403v.

„Iuramentum reprehensibile est sex modis”, f. 403v.

„De adiuracione”, f. 404rv.

„Iuramentum dampnantes errant”, f. 405r–408v; cfr. Prokeš, *Prokop z Plzně* 153, 176.

„De scismaticis”, f. 409v–411r et 412rv; Prokeš, *Prokop z Plzně* 150, 170–171.

„Unde extra ecclesiam catholicam esse est dampnabile, adhuc auctoritatibus confirmatur”, f. 413rv.

„De benedictionibus rerum visibilium”, f. 414rv.

„Quod benedictiones, que fiunt in ecclesia, sunt tenende”, f. 414v–415r.

„De quinque panibus et duobus piscibus”, f. 415r [fragmentum].

„Expositio super visione sua Danielis prophetae”, f. 416rv et 425r.

„De Anticristo”, f. 423v–424v.

„Contra illos, qui bona ecclesiastica usurpant vel vendunt aut emunt”, f. 428r–430v.

„De sacrilegio modicum”, f. 431r.

„De dymonia”, f. 431v.

„De usura”, f. 422r–433r.

De destinacione sacerdotali, f. 434r–439v

Sermones

354. SERMONES SUPER EPISTOLAS ET EVANGELIA DOMINICALIA ET FESTIVALIA

Collectio sermonum diversorum.

△ „Chrisostomus Moral. 54° super Matheum. Nullus itaque vere audietur honesta nostre salutis simbola”.

▽ verisimiliter a. 1437–1438.

PRAHA StK ČSR X G 7, f. 44v–304v.

X H 15, f. 1r–307v (praeter ff 190r–197r, 198v–199r et 274r–305v)

Nota:

Similis „colectio sermonum” in Bibliotheca metrop. capituli Pragensis quondam asserbatur. Cfr. Balbín, *Bohemia docta* 2, 186, n.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 155. – Bartoš, *Postily* 55.

Opera in concilio Basiliensi facta

355. ARTICULI

Adaptatio ultima postulatorum factionis Hussitarum in novem punctis redacta et concilio Basiliensi tradita; auctor articulorum etiam → Iohannes de Przbiam (No. 321) fuit.

356. SERMO (PREFATIO)

△ „In nomine Domini nostri Iesu Christi, qui est alpha et omega, id est principium et finis mediatorque Dei et hominum ... Si quid pacieritis Patrem in nomine meo”.

▽ 11.VIII.1433.

PRAHA StK ČSR I G 11c, f. 2r–5v (cfr. f. 2r: „Explicit [!] Prefacio quam fecit Magister Procopius de Plzna coram concilio Basiliensi anno Domini M° CCCC° XXXIII° XI die mensis Augusti feria III° post Laurencium” [11.VIII.1433]).

Ed.: MonConc 2, 426 sq. (causa sermonis in relatione Historia gestorum generalis synodi Basiliensis Iohannis de Segovia nuncupata legitur).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně*, 66, 145.

357. DEFENSIO COMMUNIONIS SUB UTRAQUE SPECIE QUOAD PARVULOS (PROPOSICIO, TRACTATUS, DE COMMUNIONE PARVULORUM, DE BAPTISMO PARVULORUM)

△ „In primis ergo de [pro] prefata communione parvulorum ponendum est fundamentum solidum”.

▽ 31.VIII.1437.

PRAHA KNM XVIII C 73, f. 62r–90r (cfr. f. 62r: „In primis pro communione parvulorum ponendum est fundamentum solidum”).

PRAHA StK ČSR VIII F 22, f. 384r–399v (cfr. f. 384r: „Magistri Procopii de Plzna in Basiliensi concilio propositio”).

SCHLÄGL StiftsB 118. Cpl. (453.a) 81, f. 74r–81r (cfr. f. 74r: „In primis ergo ut videtur prefata communione parvulorum”; f. 81r: „De baptismo parvulorum”).

WIEN ÖNB 4333, f. 65r–94v (cfr. f. 65r: „Hec sunt fundamenta et scripture quibus Magister Procopius de Plzna probavit communionem parvulorum in Basilea in pleno concilio nomine regis Bohemie”).

4488, f. 140v–164v (praeter f. 148rv; cfr. f. 140v: „Tractatus de communione parvulorum”).

4935, f. 6r–22v (cfr. f. 6r: „Hic sunt fundamenta Scripture quibus Magister Procopius de Plzna probavit communionem parvulorum in Basilea in pleno concilio nomine regni Bohemie etc.”).

Ed.: MonConc 2, 1064 sq. (opus in relatione Historia gestorum generalis synodi Basiliensis Iohannis de Segovia nuncupata legitur).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 91 sq., 147 sq.

→ ORATIO IN MOMENTO DIMISSIONIS CONCILII BASILIENSIS (No. 361)

Manifestationes publicae

358. VEŘEJNÁ NAPOMENUTÍ K ČECHŮM A MORAVANŮM

De pactis Basiliensibus accipiendis servandisque; admonitio publica ad Bohemos et Moravos missa.

△ „Urozeným, statečným a věrným bratřím v Čechách a na Moravě ... Milá bratřie! Pomněm, že země naše česká dřeve stála jest v stavu spravedlivém”.

▽ mense Ianuario a. 1435.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 198r–199v (cfr. f. 198r: „Magistri Procopii de Plzna manus propria qui fuit plebanus s. Henrici in Nova Civitate Pragensi”).

Ed.: AČ 3, ed. F. Palacký, 1844, 437 sq., No. 16. – *Výbor Mat.* 2, 429 sq. (secundum editionem Palackianam). – *Výbor Akad.* 2–1, 460–463 (fragmentum).

Translatio in linguam Latinam

ADMONITIO PUBLICA AD BOHEMOS ET MORAVOS

△ „Nobilibus, famosis, prudentibus, circumspectis et fidelibus fratribus in Bohemia et Moravia universis ... Dilecti fratres! Memoremur, qualiter terra nostra Bohemia pridem permansit in statu iusticie in eo”.

PARIS BNat Lat. 1503.

WIEN ÖNB 4704, f. 250r, 253r, 254r.

Ed.: MonConc 1, 533 sq. (admonitio in opere Liber de legationibus concilii Basiliensis Aegidii Carlerii (Charlier, †1473) nuncupato legitur).

Lit.: Palacký, UB 2, 1873, 451 sq., No. 953. – Prokeš, *Prokop z Plzně* 79 sq., 146.

359. ADMONITIO AD BOHEMOS DE COMPACTATIS IMPLENDIS

△ „Ego Magister Procopius de Plzna, cogitus sollicitus de bono rei publicae”.

▽ verisimiliter finis a. 1417.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 272r (cfr. in fine: „Hec Magister Procopius de Plzna”).

Ed.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 262–263.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 134–135, 149.

Deperdita**360. LIST K ČECHŮM VE PROSPĚCH PŘIJÍMÁNÍ POD OBOJÍ**

▽ verisimiliter a. 1417.

De litteris in favorem communionis sub utraque specie in Táborské žaloby (cfr. Höfler 2, 813) legitur.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 31, 157.

361. ORATIO IN MOMENTO DIMISSIONIS CONCILII BASILIENSIS

▽ 2.IX.1433.

Oratio de versu „Adimplebit propitiationem suam in omnibus” [Eccli 18, 11] tractat; mentionem de oratione Iohannes de Segovia in Historia gestorum generali synodi Basiliensis (cfr. MonConc 2, 1873, 435) fecit.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 69 sq., 158.

362. LIST NA MORAVU PROTI PŘIJÍMÁNÍ DÍTEK

Contra communionem parvulorum.

▽ verisimiliter a. 1438–1443

De litteris in Moraviam missis, quarum auctor, praeter alios, etiam Procopius de Plzna fuit, cfr. *Táborské žaloby* (cfr. Höfler 2, 813sq.).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 157 sq.

363. CONTRA COMMUNICANTES SUB UTRAQUE SPECIE ET HUSSITAS

De opere in codice No. L 2 monasterii Trzebonensis quondam asservato, cfr. Balbín, *Bohemia docta* 2, 186 et 3, 146.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 157.

364. CONTRA EOS QUI ABSTULERUNT BONA CLERI

Disputatio polemica in opere *Žaloby táborské* (cfr. Höfler 2, 813 sq.) commemoratur.

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 158.

Dubia**365. ACCUSATIONES MAGISTRI IOHANNIS ROKYCZANAE**

Praeter Wenceslaum de Crumlow et Anonymum Petropolitanum (St.

Petersburg, cfr.: „Articuli et errores Iohannis Rokyczani [!]”); auctor huius operis etiam Magister Procopius de Plzna fuit.

366. TRACTATUS DE MATRIMONIO

△ „Quia quidam nupcias detestatur”.

PRAHA StK ČSR X G 7, f. 23r–44r (cfr. f. 44r: „Hec Magister”).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 155, 159.

367. SERMO DE BEATA VIRGINE AD CLERUM

△ „Memoriam excellentissime Virginis Marie canere licet”.

PRAHA StK ČSR I D 29, f. 321r–325r.

368. SERMONES DIVERSI

△ „Dicitur Mariam corpore assumptam in sexto sermone huius diei circa medium. Fateor sicut te pariente”.

PRAHA StK ČSR X H 15, f. 190r–197r, 198v–199r (cfr. f. 198r: „Nota bene: Ex istis pro conclusione tenemur”), 274r–305v (cfr. f. 274r: „Dominica ultima post Trinitatis. △ Cum videritis abhominacionem desolacionis que dicta est a Daniele propheta stantem in loco sancto; Qui legit intelligat. Mt XXIII, [15]. Mr XII et Lc XXI. Quia presens dominica est ultima”).

Lit.: Prokeš, *Prokop z Plzně* 155.

Attributiones falsae

369. Indicem operum, quae M. Procopio de Plzna falso attribuebantur, Prokeš, *Prokop z Plzně* 158 curavit. Adde insuper: „Responsio Iohanni Palomar de communione parvulorum Basileae 21.–23.10.1433 facta” (auctor operis → Iohannes de Rokyczana fuit; cfr. Bartoš, *Rokycana* 29, No. 13; Prokeš, *Prokop z Plzně* 95, 148; J. Prokeš, ČMM 54, 1930, 230.

MATHIAS DE CHLUMCZAN DICTUS LAUDA – MATĚJ LOUDA Z CHLUMČAN

Propugnator, conciliator in rebus civilibus. In studio generali Pragensi inscriptus nullum gradum academicum adeptus est. Diaconus ecclesiae a. 1399 consecratus. A. 1420 in monte Thabor commoratus, postea munus curatoris civitatis Písek gessit. Princeps legationis Thaboritarum a. 1426–1428. Socius concilii Basiliensis a. 1433 et 1437. Tempore proelii Lipanensis (a. 1434) factionem imperatoris Sigismundi adiuvit. Apostata. A. 1434 civis Veteris Urbis Pragensis et a. 1436 praefectus

(hofrychtér) civium regalium Bohemiae. Fundator collegii SS. Apostolorum generalis studii Pragensis (collegium Laudonis, kolej Laudova) ad usum pauperum sub utraque specie conditi. Obiit a. 1460.

Lit.: Tomek 6, 5 sq. – OSN 16, 1900, 370 (Z. Nejedlý). – Macek, *Tábor* 2, 78 sq. – Bartoš, *Husitská revoluce* 1, 202, 210; 2, 68–69, 73, 85, 110, 122, 124, 127, 129, 132, 139, 146, 189, 193, 199, 216. – M. Svatoš, *Listiny k počátkům koleje Matyáše Loudy z Chlumčan*, AUC–HUCP 17, 1977, 71–96. – V. Hrubý, *Matěj Louda z Chlumčan, husitský hejtmán města Písku*, JSH 47, 1978, 183–194. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

Nota

Secundum opinionem F.M. Bartoš (cfr. *Staré letopisy české*, ed. F. Šimek, praefationem scripsit F.M. Bartoš, 1937, p. XV) Mathias de Chlumczan dictus Lauda auctor versionis (manuscripti) „E” *Chronicon „Staré letopisy české”* esse videtur; cfr. etiam Macek, *Tábor* 2, 79.

370. LIBER DOMINI MATHIAE DE CHLUMCZAN DICTI LAUDA (SBORNÍK MATĚJE LOUDY Z CHLUMČAN), ACTA CONCILII BASILIENSIS

Collectio sermonum et documentorum ad concilium Basiliense spectans.

△ „Locuturus pro publica populi christiani utilitate”.

PRAHA Kapit I 77, f. 1r–219v (cfr. f. 220v: „Istum librum comparavit dominus Mathias de Chlumczan dictus Lauda [a.m.] qui adfuit cum legatis ad concilium Basiliense missus...”).

Lit.: Palacký 3, 3, 85, n. – A. Podlaha, *Doplňky a opravy k Soupisu rukopisů knihovny metropolitní kapituly pražské*, 1928, 31 (descriptio codicis).

ADVERSARII FIDEI HUSSITARUM ET AUCTORES INDIFFERENTES

IACOBUS DICTUS TRCH (TRCHO) DE WOLINA – JAKUB TRCH (TRŠEK)

Natus ante a. 1370. Plebanus (a. 1393) in Poczepicz (Počepice) et postea (annis 1404–1421) in Sedlec (Sedlec). A. 1421 in exilio moram traxit. Notarius (a. 1405) et (a. 1407) corrector diocesis Pragensis. Finis vitae Iacobi Trch ignota videtur.

Lit.: Urbánek, *Mařík Rvačka* 1 sq. – Bartoš, *Politická literatura* 21 sq. – F. Svejkský, *Akrostich Trcho a další stopy působnosti protihusitského básníka Jakuba Trcha*, ČSČH 16, 1968, 585 sq.

Documenta

371. NOTAE VERBORUM

In MS PRAHA StK ČSR VIII A 20 (in teg. sup.): „Domino Iohanni Nawara, si reperiatur alicubi, quod ei representaretur; si autem non, cui dabitur, oret pro anima domini Trchonis”.

Opera poetica

372. TRUCHLE K NEBI

Carmen.

△ „Truchle k nebi, volám, také k zemi, té nehody, majíc mnoho škody”.

▽ initium XV s.

BRNO UK R 427, f. 148v (cfr. „TRCHO”).

Ed.: J. Sedláček, *Několik textů z doby husitské*, Hlídka 28, 1911, 155 sq. – Vilíkovský, *Lyrika* 123 sq. (pars).

Lit.: Svejkský, *Veršované skladby* 26, n. 22. – F. Svejkský, *Akrostich Trcho a další stopy působnosti protihusitského básníka Jakuba Trcha*, ČSČH 16, 1968, 587–589.

373. CARMEN QUERULUM DE PERSECUTIONE HUSSITARUM (LUCTUS TRCHONIS, LUCTUS TRZEBONIENSIS)

△ „Turbavisitis, heu, nimis fluctibus immergimur, nos plebani, capellani per Hussitas cogimur”.

▽ a. 1421.

PRAHA StK ČSR VI F 11, f. 81rv.

Ed.: Höfler 2, 74–76 (editio mendosa).

Lit.: Truhlář, *Paběrky* 1899, 416 sq. – Bartoš, *Politická literatura* 21 sq. – Svejkský, *Veršované skladby* 26, n. 22.

Deperdita

374. Versus SVĚTILI SE NA LIPNICI et ČENĚK KÁZAL KNĚŽÍ SVĚTITI V LIPNICI in *Chronica*, quam Procopius notarius Novae Civitatis Pragensis compilavit, leguntur; versus verisimiliter partem carminis Trchonis („Trško sacerdos”), quod nunc desideratur, repraesentabant.

Ed. fragmentorum: Höfler 1, 72. – Svejkský, *Veršované skladby* 38. – Výbor Akad. 2–2, 293.

Lit.: A. Bachmann, *Beiträge zur Kunde böhmischer Geschichtsquellen des XIV. u. XV. Jahrhunderts*, MVGD 35, 1897, 217 sq.

Dubia

375. *USQUE MODO TACUI*

Carmen.

△ „Usque modo tacui, non admissa loqui”.

▽ finis XIV s.

TŘEBOŇ StA C 6, f. 111v–112v.

Ed.: Vilikovský, *Latinská poesie* 92 sq. – J. Tříška, *K středověkým satirám*, Sborník Národního musea, C 8, 1963, 183 sq.

Nota:

Secundum opinionem F.M. Bartoš, *Politická literatura* 21 sq., Iacobus dictus Trch auctor variorum operum esse videtur. Aliam opinionem Urbánek, Mařík Rvačka, 1 sq., defendit; varia opera Mauritio de Praga (Rwaczka) attribuuntur (Spunar, *Rep.* I, p. 308–326).

SAMSON

Dives civis Czaslawiensis (Čáslav), iurista, scriptor magistratus Czaslawiensis (a. 1421 civitatem effugit) et Iglaviensis (post a. 1426). Scripsit(?) et redegit codicem OLOMOUC Kapit 530.

376. *CARMEN DE CLADE SIGISMUNDI IMPERATORIS SUB WYSSEGRADE A. 1420 (STRAGES CHRISTIANORUM AD PRAGAM)*

De mortuis in proelio sub monte Wysegrad a. 1420 factis.

△ „Scribere me meror vetat, ac animum inquietat, de strage christianorum, per turbam hereticotum”.

▽ post 1.XI.1420.

OLOMOUC Kapit 530 (Iura montanorum etc.), f. 1r; apographum: BRNO StA G 1, No. 626 (initium XIX s.), f. 1rv.

Ed.: J. Loserth, *Miscellen* 1, Zur Geschichte der hussitischen Bewegung, MVGD 29, 1891, 290 sq. (secundum MS Brno StA G 1 – No. 626). – M.J. Pulec, *Z ideologické zbrojnice protihusitského spiknutí*, ThPřlKřstRev 30, 1963, 112 sq. (cum translatione in linguam vulgarem).

Lit.: A. Patera, *Bohemica kapitální knihovny olomoucké*, Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci 30, 1913, 148–149. – Vilikovský, *Latinská poesie* 88, n. 193. – F. Hoffmann, *Jihlava v husitské revoluci*, 1961, 9, 127.

BLASCO DE DOBRZANO – BLAŽEK Z DOBŘAN

Plebanus in Chwalenicz (districtus Plznensis). Collector et scriptor. In apographis multa opera diversorum auctorum annis 1388–1434 asservabantur. Obiit verisimiliter a. 1435.

377. APOGRAPHHA

Cura novissimorum operum et versuum magni momenti esse videtur. Cfr. MSS:

PRAHA Kapit A 59–3

A 89–2

A 89–5

A 89–6

C 34–2

C 55–1 (codex vetustissimus, a. 1388)

C 80

PRAHA KNM XI A 27, f. 109v (autographum dubiosum).

PRAHA StK ČSR III A 21.

VI C 22 (apographa quae magni momenti sunt; ▽ ante 9.V.1434).

Lit.: Vilikovský, *Latinská poesie* 125 (cum bibliographia).

MATHAEUS BERAN – MATOUŠ BERAN

Socius monasterii Canoniorum regularium ordinis S. Augustini in Rudnicz (Roudnice). Tempore bellorum Hussiticorum Mathaeus Beran Erfordiae (Erfurt) moram traxit; a. 1437 ut canonicus regularis in monasterium Rudnicense reversus est.

Lit.: F.M. Bartoš, *Z rukopisů musejních, Matouš Beran roudnický augustinián a spisovatel*, ČČM 101, 1927, 13 sq. – F.M. Bartoš, *Proslulý lékař Karlovy university věku Husova*, JSH 13, 1940, 37 sq. – Šmahel, *Mistři* No. 85. – Cfr. etiam → SULCO (SULKO) DE HOSSTKA (Rep. I, p. 132–133).

378. NOTA DE AUCTORE

Šmahel, *Mistři* No. 85 vitam doctoris medicinae universae Petri Mathiae Bernaw (Parisiis, Vindobonae et Erfordiae studebat) illustrat; hic medicus (a. 1418 Erfordiae „Petrus Mathie de Bernaw doctor medicinalis” vocabatur) cum Mathaeo Beran Rudnicensi similis esse videtur. Cfr. finem codicis PRAHA StK ČSR I F 35 (f. 484r; „Confundarium maius”) et notitias quae in codice manuscripto PRAHA Kapit N 53 (f. 7r: „Nota quod ego frater M. Ber[an] sum confessus super gratiam Basilien. feria V^a 1437 in vigilia Omnium Sanctorum [31.X.1437] in maxima infirmitate mea. Penitentiam agere volo Deo me adiuvante, quando ero domi in monasterio Rudnicensi, amen”; f. 109r: „... ego frater M. Ber[an], membrum quoddam inutile medicine alme Universitatis Erfordiensis, proposui et intendo aliqua brevia et utilia pro modo faciliiori simplicibus ac rudibus atque apothecis carentibus doctis vel simplicibus in scriptis tradere...”). A. 1417 „frater Matheus dictus Beran” etiam nunc in monasterio Rudnicensi moram traxit (cfr. PRAHA KNM XVI E 11, f. 393v).

Sermones

379. *CONFUNDARIUM MINUS* (CONFUNDARIUS, *OPUS SUPER EWANGELIA DE TEMPORE PER ANNI CIRCULUM, POSTILLA*)

△ „Rogo enim omnes ... venerabiles patres et dominos gratiosos, ut qui hunc libellum nostrum Confundarium legerent ... ut apes prudentissime dulcia mella se spinis carpant. Cum appropinquasset Iesus Ierosolimis ... Mt 21, [1]. Modo, mei cari, hodie”.

▽ a. 1417.

PRAHA KNM XVI E 11, f. 1r–393v ▽ a. 1417 (cfr. f. 393v: „Anno Domini 1417° hoc opus super ewangelia de tempore per circulum anni scriptum est per manus Fr. Mathei dicti Beran non tantum pro ewangeliorum expositione, sed pro pre[dica]tionis occasione, ut quicumque eo usus fuerit, devote Deum pro Beran oret, quia cum maximo labore ipsum ex multis et diversis voluminibus non sicut voluit, sed sicut scivit et potuit, collegit et in hanc formam redegit, ut ideo hunc librum Confundarium nominavit, amen”).

Opera medicinalia

380. *CONFUNDARIUM MAIUS* (CONFUNDARIUS)

Compilatio diversorum tractatum medicinalium; enchiridion medicinae universae.

Contenta huius libri (e.gr.) sunt:

f. 3r–42v: Calendarium astronomicum cum praenosticatione et practica medicinali;

f. 43r–55v: „Incipit Lapidarius Fratris M[atthiae] Ber[an]”;

f. 56r–57v: „Hic iam que sequuntur illa sunt collecta ex dictis virorum sapientissimorum et in virtutibus lapidum plurimum peritorum et vocantur Collaciones philosophorum seu Relaciones de virtutibus lapidum”;

f. 58r–60r: „Sequitur de aquis”;

f. 61r–92v: „Sequitur Herbarius” (cum vocabulis herbarum in fine bohemice redditus – Bylinář český);

f. 93r–136r: „Incipit prohemium sive prologus in divinam artem scilicet Essenciam quintam ex diversis philosophis collectam”;

f. 136r–138r: Supplementum Lapidarii superioris;

f. 138v–156r: Lignarius;

f. 156r–174v: „Sequitur de animalibus” carnibus;

f. 175r–244v: „Incipit Anthidotarius fratris Mathei Beran canonici regularis de Rudnycz multocius pronuncciatu”, △ „Sciendum componendi medicinas utilissima est”;

f. 245r–251r: „Practica”;

f. 251r–257r: „De neutralitate”;

f. 257v–259r: „Incipit Tabula sive Flores Antidotarii” (in fine f. 259r legitur:

„Et sic est finis nostri Anthidotarii Fratris Mathei Ber[an] pronuncciati per M.G. de Bitteriis suis studentibus publice in scholis ad practicam medicine”);

f. 259v–261v: Vocabula Antidotarii (cfr. f. 261v: „Hoc peto et hortor omnes physicos in nostro libello praticare volentes ... recurrant ad Antidotarium et ad Dyetam communem in fine huius Practice positam ...”);

f. 261v–390v: „Libellus noster declarans morbos in genere et in specie”;

f. 390v–391v: „De caloribus et saporibus”;

f. 392r–401r: „Dicta communis”;

f. 401r–414v: „Tractatus de urinis”;

f. 410v–414v: „De serpente et de venenis”;

f. 414v–417r: „Tractatus de pulsibus”;

f. 417r–420r: „Cautele medicorum contra deceptores”;

f. 420r–444r: „Sequitur tabula narrationis fortune cum sua practica”;

f. 444v–447v: „Chiromantia cum delineatione manuum”;

f. 464v–475v: „Incipit liber Grohtonsitra sanctissime insertis magni Apolloni [!] Floribus aureis” (cfr. f. 475r: „Et sic est finis huius sacratissime divine artis scripte per fratrem M. Beran”);

f. 476r–484r: Ars memorativa (cfr. f. 484r: „Et hec breviter collecta sufficiant pro nostro Confundario supplendo. Per me fratrem M. Ber[an] exulem canonicum regularem de Rudnic [erasum] manu mea propria scripta per multa annorum tempora, per diversas terras et loca per varia et mira exemplaria ad laudem et gloriam Dei omnipotentis et Omnium Sanctorum et utilitatem omnium christianorum [rubrica:] anno Domini 1431 sabbato post Ascensionem Domini in Erfordia in domo pauperum”)

△ „Pro intellectu kalendarii infrascripti cum ceteris. Pro meliori ac faciliiori intellectu nostrorum omnium in hoc nostro maiori Confundario positorum”

▽ [1426–] 12.V.1431 Erfordiae

PRAHA StK ČSR I F 35, f. 1r–484r ▽ 12.V.1431 (cfr. f. 484r, v. s.) ,

Supplementum

381. LIBER MEDICINAE BIPARTITUS

Pars I^a: *Pulmentarius*

Pars II^a: *Cyurgia*

△ „Istum libellum nostrum ex diversorum doctorum dictis et scriptis collectum de morbis humani corporis et remediis tractantem non apothecarios sed coquinam respicientem; ideo ipsum *Pulmentarium*

intitulamus. Ad laudem et gloriam optimi Dei et pro sanitate salutis ... ego frater M. Ber[an], membrum quoddam inutile medicine alme universitatis Erfordensis proposui et intendo aliqua brevia et utilia pro modo faciliiori simplicibus ac rudibus atque apothecis carentibus doctis vel simplicibus in scriptis tradere”.

△ „Incipit *Cyrurgia* fratris M. Ber[an]. Post mundi fabricam eiusque decorem”.

PRAHA Kapit N 53, f. 109r–280v (*Pulmentarius*; cfr. f. 149r: „Hic incipit pulmentarius” !), f. 218r–326r (*Chirurgia*; cfr. f. 326r: „Et sic est finis huius *Cyrurgie* per me fratrem M. Ber[an] exulem de Rudnicz”).

Lit.: Thorndike-Kibre 1064 (auctor prologi *Chirurgiae* Roger esse videtur).

IOHANNES (IOHANKO) FRENCLINI (FRENLINI) DE DUBA – JAN (JOHÁNEK) Z DUBÉ

A. 1381 et 1401 intitulatus in iure, clericus 22.VIII.1382, servitor Mathiae de Chrast 7.II.1382, publicus auctoritate imperiali notarius a. 1384–1411, a. 1388 bacc. art., a. 1392 mgr. art., 14.VI.1392 plebanus ecclesiae in Kopicz (Kopisty), a. 1392–1415 (proto)-notarius cancellariae archiepiscopalis, a. 1396–1436 canonicus ecclesiae S. Georgii in castro Pragensi, a. 1396 plebanus in Hawrano, 31.5.1401 perpetuus beneficiatus ecclesiae S. Georgii, a. 1401–1403 rector ecclesiae parochialis in Libiczicz (Libčice) Pragensis diocesis, a. 1406–1409 plebanus ecclesiae S. Aegidii Pragensis, a. 1411 presbyter, a. 1412 rector ecclesiae parochialis in Genyn (Jenín), a. 1412–1436 canonicus Pragensis, a. 1418–1420 canonicus Boleslawiensis, a. 1419 locum tenens vicarii generalis, a. 1421–1430 vicarius archiepiscopalis, a. 1421–1442 administrator archiepiscopatus Pragensis, a. 1421–1430 in exilio Zittoviae (Žitava, Zittau) vixit, a. 1431 decanus ecclesiae Pragensis, a. 1433 archidiaconus Bilinensis (Bílina). Obiit a. 1442.

Lit.: J. Nuhlfleck, *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských*, 1940, 287 sq. – Podlaha, Series 69, 83, No. 534. – A. Podlaha, *Supplementum secundum ad seriem praepositorum*, 1925, 5. – Z. Hledíková, *Úřad generálních vikářů pražského arcibiskupství v době předhusitské*, 1971, 135, No. 32. – Tříška, LČ 183. – Tříška, *Příspěvky* 2, 30, No. 4. – Tříška, *ŽivSlov* 236.

Bibliotheca

Decano ecclesiae Omnium Sanctorum in castro Pragensi M. Georgio suadente bibliothecae metropolitanae capituli Pragensis nonnullos codices manuscriptos dono dedit.

Documenta

382. LIBER MANUALIS IOHANNIS DE KRALOWICZ ET IOHANNIS DE DUBA

▽ a. 1427–1434.

PRAHA Kapit Arch Cod. VI 13.

Tractatus

383. TRACTATUS DE VITA CLERICORUM

Opus tractatus morales XIV s. redolet.

△ „Vitam clericorum vobis pro memoriali et quasi pro manuali speculo breviter volo describere”.

PRAHA Kapit O 28, f. 70r–74v (cfr. f. 74v: „Premissa ego Iohannes de Duba canonicus ecclesie Pragensis indignus manu propria scripsi anno Domini M° CCCC° XXX° infra Nativitatem Christi degendo in exilio in Zittavia et officium vicariatus archiepiscopatus Pragensis regens et alia in presentibus contenta meis sumptibus scribi procuravi. Oretis pro me Deum, ad cuius manus perveniet. Eodem anno intraverunt Taborites et Hussite Misnam et plures ibidem districtus devasterunt ...”).

Lit.: Tříška, LČ 183.

384. COLLECTURA CONTRA COMMUNIONEM UTRIUSQUE SPECIEI SCRIPTA WRATISLAWIAM DE ZITTAVIA DOMINO IACOBO WEYGIL ARCHIDIAcono

△ „Quia vulgus sacramentum eukaristie tenetur sumere”.

▽ a. 1431.

WROCLAW BU I F 78, f. 469v sq. (finis: „Hec ex quadam collectura contra communionem utriusque speciei scripta Wratislaviam de Zittavia domino Iacobo Weygil archidiacono Ziwynsiens[?] per dominum Iohannem de Duba canonicum Pragensem anno Domini 1431 sabbato post festum S. Viti Bohemie supremi patroni [16.VI.1431]”).

Lit.: Tříška, Příspěvky 2, 30.

MARTINUS SYMONIS DE HOLESSOW (OLESCHAW) – MARTIN Z HOLEŠOVA

A. 1389 intitulatus in iure, a. 1398 bacc. art., a. 1406 imperiali auctoritate notarius, mgr. art., doctor decretorum, plebanus in Zdyar (Žďár), capellanus capellae S. Petri in castro Boskowicz (Boskovice) et notarius nobilis domini Erhardi de Kunstat (Kunštát) etc. ac capitanei marchionatus Moraviae. Regiae maiestatis praedicator. Obiit cca a. 1440.

Lit.: Vydra 97. – Tříška, *Příspěvky* 2, 24. – Tříška, *ŠkolNot* 37. – Tříška, *StPUL* 148. – Tříška, *ŽivSlov* 352.

385. NOTE DE SCRIPTORE

KRAKÓW Jag 1301 (cfr. f. 101v: „Tato řeč na epištoly nedělní dokonána jest tu sobotu před svatú Trojicí léta od narození Syna božieho tisíce čtyři sta let třináctého léta [17.VI.1413] a psal jest ji kněz Martin z Holešova farář tu chvíli ve Žďárnej a kaplan kapli potvrzenej svatého Petra na Bozkovicích na hradě a urozeného pana Herarta z Kunína města písař“; f. 190r: „Expliciunt pulcri sermones per circulum anni quos Martinus de Holessaw scripsit manu propria anno Domini M° CCCC° XIII° finiti dominico die quo canitur Invocavit [= 25.II.1414] plebanus tunc temporis in Zdyar et capellanus perpetuus capelle Sancti Petri in castro Boscowicz et notarius nobilis domini Erhardi de Cunstath domini Bechinensis Trebowie Buzaw etc. ac capitanei marchionatus Moravie, Matka božie pomohla“).

2513 (cfr. f. 323v: „Anno Domini M° CCCC° XXXV [=1435] finitus est iste liber per manus Magistri Martini de Holessow decretorum doctoris et intitulatur liber primus questionum et sermonum alme universitatis studii Cracoviensis“).

Lit.: Vydra 97.

386. SERMO DE NOVO SACERDOTE (SERMO M. MARTINI DE HOLESCHOW-OLESCHAW?)

Auctor incertus.

△ „Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remisieritis peccata, remittuntur eis, Io 20 (22–23). Casus in terminis est iste: Factum est autem, postquam regnavit Alexander, percussit rex“.

KRAKÓW Jag 2151, f. 218r–220r.

2513, f. 359v–362r (cfr. f. 362v: „Sermo Magistri Martini [de Holessow] regie Maiestatis predicatoris“).

BARTOSSEK DE DRAHENICZ (DRAHONICZ, DRAHYNICZ) – BARTOŠEK Z DRAHENIC (DRAHONIC, DRAHYNIC)

Nobilis baro, miles, officialis in castro Karlsteyn (Karlštejn) prope Pragam. Obiit cca a. 1443–1444.

Lit.: Lexikon ČesLit 1, 1985, 150. – *Dějiny Tábora* 1, 1–2, 1988–1990 (passim).

387. CHRONICON BOHEMICUM (KRONIKA)

De annis 1419–1443.

△ „Anno Domini 1419 dominica post S. Jacobi [30.7.1419] proiecti sunt et interfecti Nicolaus iudex et magister civium et iurati Nove Civitatis Pragensis de pretorio per Zizkam et suos complices“.

PRAHA StK ČSR XIX C 21 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana 231; MS dictus Bohuslai Balbini), f. 145r–240r.

Ed: G. Dobner, *Monumenta historica Bohemiae* 1, Pragae, J.J. Klauser 1764, 130 sq., 143 sq. (secundum apographa recentiora quae originem de codice supra dicto XIX C 21 trahunt: 1. MS olim Mathiae Bolelucky [†1690] qui tempore G. Dobner in bibliotheca capituli Wysegradensis asservabatur; MS desideratur; apographum a. 1761 ad usum Bonaventurae Pitter factum, quod in bibliotheca monasterii Raygradensis (Rajhrad) fuit (H h 9), hodie in BRNO StA E 6 – H d 33, p. 1–81 (cfr. f. IIr: „Chronicon Bartholomeae de Drahonicz equiti vulgo Bartossek ex MS Bibliothecae Wysegradensis extra Pragam erectum per reverendum D. Antonium Wessely ibidem canonicum capitularem ... anno MDCCLXI mensibus augusti, septembris ... ad me Bonaventuram Piter OSP praepositum Rayhradensem missum etc.”) asservatur; cfr. Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde 10, 1849, 690. – 2. MS olim Thomae Pessina; hodie MNICHOVO HRADIŠTĚ StA No 1719 (olim Duchcov). – 3. LITOMĚŘICE StA Fond Biskupská knihovna B I F 25 ∇ XVIII s.). – FRB 5, ed. J. Goll, 1893, 591 sq. (secundum codicem supradictum XIX C 21; fontes in proemio tractantur). – J. Goll, *Kronika Bartoška z Drahenic, Zprávy pramenů o boji na hoře Vítkově*, 1926, 24–25 (fragmentum).

Transl.: *Výbor Akad.* 2–2, 289–292 (pars).

Lit.: P a l a c k ý, *Würdigung* 218 sq. (transl. Dflö FP 1, 252 sq., 260 n.). – F. B e z o l d, *König Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten*, München 1872, 9–11. – J. G o l l, *O Kronice Bartoška z Drahyne*, VKČSN 1884, 32 sq. – V. N o v o t n ý, *O hlavních pramenech dějin doby husitské, Žižkova doba* 1, 1924, 25 sq. – P e k a ř, *Žižka* 2, 104 n. – *Repertorium fontium historiae medii aevi* 2, 1967, 459. – P. Č o r n e j, *Tajemství českých kronik*, Praha 1987.

SIMON DE BRUNA – ŠIMON Z BRNA

Lector canonicorum regularium ordinis S. Augustini. A. 1434 vicarius capituli provincialis districtus Bavariae destinatus. Obiit a. 1448.

388. NOTE DE SCRIPTORE

BRNO UK A 63 (Breviarium Augustinianum); cfr. f. 1r: „Iste liber est scriptus per venerabilem patrem lectorem Simonem de Bruna beate memorie, quem ob memoriam ipsius ... fratris redemit de conventu Wiennensi frater Andreas de Bruna anno Domini MCCCCLXXII^o ... Orate omnes in eo legentes pro fratre Symone scriptore et pro fratre Andrea Biisman redemitore”, f. 50r: „Lector Symon de Bruna requiescat in pace”.

A 87 (Collectio tractatum diversorum seu Excerpta ex diversis auctoribus); in tegumento sup. legitur: „Liber lectoris Symonis quem propria manu scripsit et conventui assignavit”.

A 88 (Tractatus varii); de scriptore dubitatur (in f. praeligato legitur: „Iste liber est fratris Symonis de Brunna lectoris”).

Tractatus

389. COLLECTANEA

Collectio tractatum diversorum; auctor operum monnulorum Simon de Bruna esse videtur.

BRNO UK A 87

Lit.: Zumkeller, *Manuscripte* No. 776 (descriptio codicis A 87).

→ IOHANNES ANDREAE DICTUS SCHINDEL – JAN ONDŘEJŮV ZV. ŠINDEL (Spunar, *Rep.* I, p. 133–140)

IOHANNES DE INFERNO – JAN PEKLO

Praedicator in ecclesia S. Aegidii Vetro-Pragae inclitus. Unus testium Pragensium in causa M. Iohannis Hus a. 1414. Tempore bellorum Hussiticorum Budysinae (Bautzen) et Zittaviae (Žitava, Zittau) in exilio vixit.

Lit.: Sedlák, *Studie a texty* 1, 141 sq.

Litterae ex exilio missae

390. EPISTOLA AD ANDREAM DE BRODA MISSA (*LITTERA MISSILIS AD MAGISTRUM BROD*)

△ „Famulatum sibi que taliter serenantis fortune”.

▽ verisimiliter a. 1422.

PRAHA Kapit 0 50, f. 122v–123r (cfr. f. 122v: „Sequitur alia missilis littera per eundem Iohannem de Inferno ad Magistrum Brod”).

Ed: Sedlák, *Studie a texty* 1, 145, 159 sq.

391. *LITTERA SUPPLICACIONIS PRO QUODAM STUDENTE*

△ „Cum servire vobis paratus sim”.

▽ verisimiliter a. 1422.

PRAHA Kapit 0 50, f. 123r (cfr. f. 123r: „Sequitur littera supplicacionis pro quodam studente”).

Ed: Sedlák, *Studie a texty* 1, 145, 161 sq.

392. EPISTOLA AD M. ANDREAM DE BRODA MISSA

De morbo suo et captivitate M. Iohannis de Prizibram.

△ „Prosperitatis continue stabilem firmitatem. Qualiter contra me fortune volubilis varietas”.

▽ verisimiliter a. 1422.

PRAHA Kapit 0 50, f. 123v–124r.

Ed: Sedlák, *Studie a texty* 1, 145, 162 sq.

393. EPISTOLA DE PROMOTIONE DOMINI SUI

Dominus ignotus.

△ „Salutis optate solacium et continuum boni cuiuslibet incrementum. Quia scio vos”.

▽ verisimiliter a. 1422.

PRAHA Kapit 0 50, f. 124r.

Ed: Sedláč, *Studie a texty* 1, 146, 163 sq.

394. EPISTULA MAGISTRO PROCOPIO DE KLADRUB MISSA

△ „Castrensiū specularum turrimque custodes”

▽ a. 1424 Budyssinae.

PRAHA Kapit 0 50, f. 119v–122v (cfr. f. 119v: „Sequitur secunda epistola per eundem idem magistro missa”; f. 122v: „Explicit epistula Iohannis dicti de Inferno missa de Budyssin in Plznam magistro Procopio de anno Domini M° CCCC° XXIII° infra octavam Nativitatis Sanctissime Marie Virginis”).

Ed: Sedláč, *Studie a texty* 1, 114, 155 sq.

395. EPISTOLA MISSA MAGISTRO PROCOPIO DE KLADRUB

△ „Salutem et sincere dileccionis affectum. Reverende Magister amicorum dilecte! Hilariter et cum summa exaltacione scripta littera recepi”

PRAHA Kapit 0 50, f. 117r–119v (cfr. f. 119v: „Explicit epistola missa magistro Procopio per Iohannem dictum de Inferno taliter qualiter fabricata”).

Ed: Sedláč, *Studie a texty* 1, 144, 149 sq.

HIERONIMUS PRAGENSIS (POLONUS, SILVANUS), HIERONIMUS IOHANNES SILVANUS DE PRAGA (IOHANNES HEREMITA) – JERONÝM (JAN) PRAŽSKÝ, MNÍŠEK (MUNCHEK) LEŠNIK

Monachus primum Iohannes appellatus. Defensor ecclesiae reformandae, propagator auctoritatis conciliorum ecclesiasticorum. Circa a. 1370 natus Pragae, a. 1389 bac. art., a. 1392 mag. art., doctor theologiae et decretorum. Canonicus ordinis Praemonstratensis in Monte Sion (Strahov prope Pragam). Post a. 1394 in Polonia vixit (missionarius in partibus Lithuaniae); praedicator et confessionarius regis Polonorum; a. 1409 monasterium in Nowy Sącz (Polonia) fundavit et ibidem abbas electus est. A. 1413 Italiam profectus in Camaldoli socius Congregationis Eremitarum Camaldulensium Montis Coronae factus est. A. 1428–1430 in Terra Sancta (Palaestina) vixit. A. 1432 concilio Basiliensi acriter interfuit. A. 1433 ambasiator concilii Basiliensis in Polonia et in Prutenia constitutus. Obiit 17.7.1440 Venetiis.

Lit.: Bidlo, *Čeští emigranti*. – Vydra 97 sq. – H. Barycz, *Polski słownik biograficzny* 1, 1935, 106. – F.M. Bartoš, *Veliké dílo protihusitské polemiky*, JSH 13, 1940, 1 sq. – J. Zathay, *Polski słownik biograficzny* 9, 1960–1961, 507–509. – M. Markowski, *Poglądy filozoficzne Andrzeja z Kokorzyna*, *Studia Mediewistyczne* 6, 1964, 55 sq. – *Bibliografia literatury polskiej Nowy Korbut* 3, 1965, 133–134. – Třířška, *Příspevky* 2, 24. – E. Potkowski, *Książka rękopiśmienna w kulturze Polski średniowiecznej*, Warszawa 1984, 86–87, 156.

Opera varia

396. Omnia opera, i.e. Collectiones sermonum (e.gr. „EXEMPLAR SALUTIS”, △ „Inspice et fac secundum exemplar ... Ex [25,40]. Iohannes Silvanus domini nostri Iesu Christi inutilis servulus”) sermones in concilio Basiliensi pronuntiati, tractatus dogmatici, opuscula ad historiam ecclesiasticam et sanctorum pertinentia in universum innotuerunt et in multis codicibus manu scriptis asservantur; cfr. A. Brückner, *Źródła do dziejów literatury i oświaty w Polsce*, Biblioteka Warszawska 1892, 46 sq.; Bidlo, *Čeští emigranti*, 442 sq. (laterculus 23 operum); Vydra 17 sq., praesertim 103 (de operculis singulis cum catalogo manuscriptorum); Z badań nad polskimi księgozbiorami historycznymi (No. 4), Warszawa 1980, 129, n. 30.

In bibliotheca Congregationis Eremitarum Camaldulensium Montis Corone (Camaldoli) tres codices manu Hieronymi Pragensis scripti asservantur (hodie desunt): 1. *Liber transcriptionum*, 2. *Liber opusculorum*, 3. *Liber diversorum*; aliud autographum[?] etiam in bibliotheca monasterii Fons Bonus (Fonte Buono) asservari esse videtur (opera selecta edd. J. Mabillon – M. Germain, *Musaeum Italicum seu Collectio veterum Scriptorum ex bibliothecis Italicis eruta*, Parisiis, E. Martin 1687–1689; cfr. Praha StK ČSR 28 G 19; id., Parisiis, Montalant 1724, Praha StK ČSR 28 G 10).

Ed: magnam partem operum Hieronymi Pragensis edd. N.G. Mittarelli – A. Costadoni, *Annales Camaldulenses IX* (Appendix), Venetiis, J.B. Pasquali 1773 (cfr. Praha StK ČSR 21 A 175). – *Vitam S. Romualdi* edd. J. Bollandus – G. Henscheninus, *Acta Sanctorum*, Februarius, II, Antverpia, J.Meursius 1658, 101 sq., 124 sq. (cfr. Praha StK ČSR 21 B 1).

Opera ad historiam Bohemicam spectantia

397. TRACTATUS CONTRA QUATTUOR ARTICULOS BOHEMORUM (EPISTOLA IERONIMI HEREMITE CAMALDULENSIS NACIONE DE PRAGA CONTRA QUATTUOR ARTICULOS BOHEMORUM, TRACTATUS IMPROBANS IV ARTICULOS BOHEMORUM, QUADRAGENA SALUTIS)

△ „Amantissimo ac merito venerabili in Christo patri, domino Alberto, priore domus carthusie civitatis Basiliensis, frater Ieronimus de Praga,

reclusus heremita sacre heremi Camaldulensis. Exegisti a me ... ut exerci
causa improbacionem quatuor articulorum Bohemorum ... Nisi penitenciam
egeritis ... Reverendissimi patres et fratres ... Quia cum omnem penitenciam
vestram”.

▽ verisimiliter a. 1432 (redactio nova a. 1433).

BASEL ÖBU A I 32, f. 117r sq.

A VI 36, f. 142r sq.

BERLIN (West) PrKB Theol Lat Fol 252 (Rose 637).

BRNO MěstA fond SvJak 109a, f. 98r–115r (cfr. f. 98r: „Incipit tractatus improbens quatuor
articulos Bohemorum factus et compilatus per reverendum dominum Ieronimum de Praga anno
Domini M° CCCC° XXXIII°”, f. 115r: „Frater Ieronimus de Praga istum tractatum composuit
doctor sacre theoloye inprobans quatuor articulos detestandos Bohemorum”).

CAMALDOLI Bibliotheca Congregationis Eremitarum Montis Coronae, Liber opusculorum
Hieronymi Pragensis (desideratur).

CZĘSTOCHOWA Paul. Archiwum Klasztorne II 7. f. 129v sq.

II 39, f. 215r–233v (cfr. f. 215r: „Tractatus contra Bohemos hereticos”).

DOUAI Bibliothèque, fonds Anchin (codex deest).

KRAKÓW Jag 385, f. 267r–275v ▽ 1453–1454 (cfr. f. 267r: △ „Hoc est corpus meum. He
quatuor verba Domini originaliter scribuntur Luce 22, [19] et transsumptive in decreto De
consecracione ... Reverendissimi ac prestantissimi in Christo patres et domini ... Quia confidere
non potest de acumine ingenii neque de sedulitate studii”; f. 275v: „Explicit tractatus contra
Bohemorum quatuor articulos, quem edidit et compilavit frater Ieronimus de Praga, sacre pagine
confessor licet indignus et hoc in sacrosancta universali sinodo et concilio Basiliensi sub anno
Domini millesimo CCCXXX° III° in die Sancti Gregorii papyaszcha [12.III.1433] et cetera”).

MERSEBURG DomstiftB 39, f. 240r–257r (cfr. f. 240r: „Sequitur Tractatus improbens
quatuor articulos Bohemorum...”, f. 248r: △ „Quia omnes fideles”, solum pars tertia; f. 257r:
„Explicit tractatus improbens quatuor articulos Bohemorum, quem edidit et compilavit frater
Ieronimus de Praga, sacre pagine professor anno Domini M° CCCC° XXXIII° [1433]”).

PARIS BNat Lat. 12532, f. 75r–87r (cfr. f. 87r: „Explicit tractatus Ieronimi de Praga
decretorum doctoris ... contra quatuor articulos perversorum Bohemorum ... editus anno Domini
1433° in sacro concilio Basiliensi etc.”).

PRAHA Strahov D B III 8, f. 18r sq.

TŘEBŮŇ StA A 19, f. 85r–98r (cfr. f. 85r: „Incipit epistola Ieronimi heremite Camalducen-
sis [sic], nacione de Praga, contra quatuor articulos Bohemorum, qui et asserit se debuisse
arguisse cum eis in concilio Basiliensi, sed invidia reiectus est”, △ „Amantissimo ac merito
venerabili in Christo Patri, domino Alberto, priori domus carthusie civitatis Basiliensis, frater
Ieronimus de Praga, reclusus heremita sacre heremi Camaldulensis. Exegisti a me ... ut exerci
causa improbacionem quatuor articulorum Bohemorum, quam nuper in concilio sacro Basiliensi
et in presencia Bohemorum disputare debui, sed superba quorundam invidia impeditus audien-
ciam publicam habere non potui. Eandem ergo improbacionem calami officio exprimendam
postulasti”, f. 98r: „Et sic est finis tractatuli et epistole fratris Heronimi [!], reclusi heremite sacre
heremi Camaldulensis, scriptus per me fratrem Crucem de Telcz, professum ordinis Sancti

Augustini in Trzebon alias in Witignaw, anno Domini millesimo CCCCLXXXIII^o, feria VI ante Conversionem S. Pauli in illa sillaba cen Ti Pau Po etc. [23.I.1484]).

WARSAWA BiblNar L f 216 (olim St. Petersburg); codex deletus tempore belli a. 1939–1945.

L q 51 (olim St. Petersburg); codex deletus tempore belli a. 1939–1945.

L q I 144, f. 365 sq. (versio abbreviata; St. Petersburg); codex deletus tempore belli a. 1939–1945.

WROCLAW BU I F 754, f. 275v–334r (cfr. f. 275v: Δ „Amantissimo et merito acceptabili in Christo patri Nicolao [sic] frater Ieronimus de Praga sacre heremi Camalduli heremite reclusus. Exegisti a me, frater optime atque suavissime ut exercicii causa ... Nisi penitenciam egeritis... Reverendissimi patres et fratres carissimi! Quia cum omnem penitenciam vestram”).

I Q 88, f. 42r–180v (cfr. f. 42r: Δ „Amantissimo et merito acceptabili in Christo fratri Nicolao [sic] frater Ieronimus de Praga ... Exegisti me frater”; f. 180v: „Laus sit tibi Christe, quoniam liber explicit iste etc.”).

ZÜRICH ZB Ms S 204 o, f. 151r–160r.

Ed: Annales Camaldulenses 9, edd. N.G. Mittarelli – A. Costadoni, Venetiis, J.B. Pasquali 1773, 755 sq. (appendix).

Lit.: Bidlo, *Čeští emigranti* 429–431; 447–451. – *Polski słownik biograficzny* 95, 1960–1961 (accedit codicum manuscriptorum catalogus).

398. SERMO DE ECCLESIA REFORMANDA (*SERMO PER M. IERONIMUM DE PRAGA, ALIAS MNISCHEK, IN ECCLESIA BASILINSI CATHEDRALI CORAM CONCILIO, CONTRA HERETICOS HUSSITAS*)

Compilatio tractatus contra quattuor articulos Bohemorum.

Δ „Hec est victoria, que vincit mundum ... I Ioh 1° cap. [recte: 5, 4], et leguntur in epistola dominice hodiernae. Reverendissimi et prestantissimi in Christo patres et domini mei metuendi. Vera (varia) lumina et cardines celi. Quia mandatis obsequens Apostoli, qui sic inquit: Omnia quecumque facitis in verbo [Coloss 3,17]”.

DOUAI Bibliothèque, fonds Anchin (codex deest).

KRAKÓW Jag 414, f. 277v–280v (cfr. f. 277v: „Per Magistrum Ieronim”).

421, f. 71r–75v (cfr. f. 71r: „Sermo per Magistrum Ieronimum de Praga alias Mniszek in ecclesia Basiliensi cathedrali coram concilio in octava Pasche factus anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo tercio [19.IV.1433]”).

1487, f. 305v–309r (cfr. f. 305v: „Sermo per Magistrum Ieronimum de Praga alias Mnissek in ecclesia Basiliensi cathedrali coram concilio in octava Pasche factus anno Domini millesimo CCC^o XXXIII° [1433]”).

KRAKÓW Kapit 139.

OXFORD Balliol College Cod 165 A.

Lit.: *Concilium Basiliense, Studien u. Quellen zur Geschichte des Concils von Basel* 5, 1904, 52. – *Polski słownik biograficzny* 9, 1960–1961, 509. – R.A.B. Mynors, *Catalogue of Manuscripts of Balliol College Oxford*, Oxford 1963, 161.

NICOLAUS DE BOHEMIA – MIKULÁŠ GLASSBERGER (MIKULÁŠ ČECH, MIKULÁŠ MINORITA)

Socius Ordinis Fratrum minorum de Observantia natus (verisimiliter) in Bohemia. Obiit a. 1508 Norimbergae. Cfr. BRNO StA G 12–II 92, p. 1: „Nicolaus de Bohemia, ordinis Minorum de observantia – author huius chronici [!]. Natus est in Bohemia, sed educatus in Moravia, vixit circa annum 1440 in conventu eiusdem ordinis Norimbergae. Cerroni 1807”.

399. MAIOR CRONICA BOEMORUM MODERNA

Fundamentum operis recensio secunda Chronicae Przbikonis Pulkawae de Radenin (†1380) esse videtur; fontes aucti sunt; cfr. e.gr. collectionem chartarum tempore regis Przemysli Ottocari I editarum.

△ „Ex Bohemorum regum spectabili ac illustri prosapia oriundo sibique plurimum serenissimo principi domino Iohanni marchioni Mantuano frater Nicolaus natus de Bohemia, educatus in Moravia, Ordinis Minorum de Observantia minimus ... De provincia Bohemia. Bohemia est pars Medie ad plagam orientalem iuxta Germaniam posita in Europa”.

▽ verisimiliter a. 1434.

BRNO StA G 12 (collectio Cerroni) – II 292, p. 3–349.

Ed.: FRB 5, ed. J. Emler, 1893, VIII, XV, 3 sq. – W. Seton, *Nicholas Glassberger and his works, with the text of his „Maior Cronica Boemorum Moderna”*, Manchester 1923 (solum partes, quae ad annos 1200–1315 spectant); cfr. ČČH 30, 1924, 339 sq. (J. Šusta; cum bibliographia).

Lit.: B. Dudík, *P. J. Cerronis Handschriftensammlung*, Mährens Geschichtsquellen 1, 1850, 418 sq.

b. OPERA FACTIONIS ANTIHUSSITICAE SOLUTA ORATIONE COMPOSITA

Opera theologica, exegetica, polemica

400. TRACTATUS DE DIGNITATE SACERDOTUM ETIAM MALORUM CONTRA HUS ET ALIOS WICLEPHISTAS

Florilegium laudationum; non sine causa (interdum verba Bohemica leguntur) auctor operis Bohemus esse videtur.

△ „Ecce sacerdos magnus filius Dei volens venire in hunc mundum”.

▽ ante a. 1415.

BRNO UK R 373 (olim Rajhrad D K I aa 13), f. 114r–123r (finis tractatus denuo ff 104r–105r invenitur).

Lit.: Třifška, LČ 178.

401. TRACTATUS DE POTESTATE REMITTENDI PECCATA CONTRA WICLEPHISTAS

△ „Potestatem remittendi peccata quidam soli Deo ita ascribere conantur”.

▽ verisimiliter ante a. 1415.

BRNO UK R 373 (olim Rajhrad D K I aa 13), f. 136r–138v.

Lit.: Třifška, LČ 178.

402. TRACTATUS DE INDULGENCIIS

△ „Peccatum in Scriptura Sacra multipliciter accipitur”.

▽ verisimiliter ante a. 1415.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 393r–396v (cfr. f. 396v: „Explicit tractatus de indulgenciis”).

PRAHA KNM XIV E 15, f. 1r–8v (olim 332r–339v; in fine contra Wiclefistas scribitur).
XVI C 4, f. 191v–193r.

Lit.: Třifška, LČ 178.

403. TRACTATUS CONTRA QUATTUOR ARTICULOS ARMATAE HAERESIS HUSSITARUM

△ „In nomine Domini amen. Anno Domini 1427°. Articulus primus:

Quoniam habundavit iniquitas refriguit caritas multorum, inquit Salvator Mt 24, [12]”.

▽ a. 1427.

PRAHA Kapit N 50, f. 26r–32r.

Lit.: Tříška, LČ 178.

404. *CONTRA COMMUNICANTES SUB UTRAQUE SPECIE*

△ „In presenti tractatulo tripliciter proceditur: Primum ostenditur figuris auctoritatibus ... Quantum ad primum sciendum: Quod Christus in cena sua non instituit laycum”.

▽ ante a. 1431.

WIEN ÖNB 4941, f. 243r–251v :: a.1431 (cfr. f. 251v: „Finitus est tractatulus in Dyewin anno Domini M° CCCC° XXXI° sexta feria [?] ante Fabiani et Sebastiani martyrum [19.1.1431]”).

405. *TRACTATUS CONTRA HUSSITAS*

Auctor nationis Germanicae esse videtur.

△ „Terrarumque rectoribus ac fidelibus chisticolis per orbis ambitum ubilibet constitutis”.

▽ cca a. 1432.

MERSEBURG DomstiftB 65, f. 431r–435v (finis deest).

Lit.: I. Hlaváček, *Z merseburských bohemik*, ČSČH 13, 1965, 98. – Zd. Hledíková, *Neznámý protihusitský spis z Merseburku*, ČSČH 13, 1965, 419 sq.

406. *TRACTATUS CONTRA THABORIENSES*

△ „Vos autem recesistis de via et scandalizastis ... Malach 2, [8]. Reverendissimi patres ... Quamvis in omnibus tamen precipue in actu predicandi”.

▽ tempore bellorum Hussiticorum.

WROCLAW BU IV Q 231, f. 343r–352v.

407. *ARTICULI, QUIBUS HUSSITAE SE DAMPNANT AT ALIOS INFICIUNT*

△ „Pateat cunctis Christi fidelibus ... nequam Hussenses seu Wicleffistas”.

▽ tempore bellorum Hussiticorum.

WROCLAW BU I Q 92, f. 220v–222v.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

408. *REPREHENSIO CONTRA QUARUMDAM [recte: QUASDAM] PICTURARUM [recte: PICTURAS] QUIBUS CONANTUR HERETICI ROMANAM ECCLESIAM IMPUGNARE*

- △ „Quia heretici certis cavillationibus, non argumentis, non rationibus”.
 ▽ tempore bellorum Hussiticorum.

PRAHA Kapit A 79–5, f. 251r–256r.

409. *TRACTATUS DE PURGATORIO*

Contra adversarios purgatorii.

- △ „Qui dixerit verbum contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, Mt 12, [32]. Quidam, heu, istis temporibus ponentes os suum in celum”.
 ▽ tempore bellorum Hussiticorum.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 397r–403r (cfr. f. 403r: „Explicit tractatus de purgatorio”).
 PRAHA Kapit B 49, f. 320v–326r (cfr. f. 326r: „Finitum anno Domini M° CCCC° XXI° in vigilia Mathei [20.IX.1421]”).

PRAHA KNM XVI C 4, f. 193r–195r.

Lit.: Tříška LČ 181.

410. *DE CLAVIBUS ECCLESIE (TRACTATUS DE CLAVIBUS)*

Contra Wiclefistas.

- △ „Tibi dabo claves, Mt 16, [19]. Postquam primus homo per peccatum inobediencie lapsus est”.
 ▽ tempore bellorum Hussiticorum.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 333r–337r (cfr. f. 337r: „Explicit tractatus de clavibus ecclesie”).

PRAHA KNM XVI C 4, f. 198r–201r.

Lit.: Tříška LČ 181.

411. *O DESÁTCIECH*

- △ „/// myslili, ani péče nemají, by zle nemluvili a zle nečinili”.
 ▽ tempore bellorum Hussiticorum.

WIEN ÖNB 4935, f. 81r–89v (fragmentum; initium in capite II° in libro manuscripto invenitur).

Lit.: V. Flajšhans, *Kněz Michal*, ČČM 79, 1905, 131 (auctor operis plebanus ecclesiae St. Iohannis in Obora false declaratur). – Bartoš, *Jakoubek* 69, No. 13.

412. *CONTRA TABULAS NICOLAI DE DRESDA (ARGUMENTUM CONTRA PICTURAS HUSSITARUM)*

Pars prima (contra 21 errores Hussitarum):

- △ „Collecta et excerpta de summa Benedicti abbatis Massilie super

capitulo Firmiter credimus ... Una est fidelium universalis ecclesia que vivit in veritate fidei").

Pars secunda („Incipiunt responsiones et obiecciones ad picturas Hus"):

△ „Ex tractatuli prescripti materia tamquam ex quodam fundamento posito faciliter solvi possunt obiecciones et argumenta Wiclephistarum et Hussitarum".

▽ tempore bellorum Hussiticorum.

BASEL ÖBU E I 9, f. 351r–376r (pars secunda).

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 321r–326v (pars secunda; cfr. f. 321r: „Responsio ad obiecciones et picturas Huss"; ultra „Responsiones ad obiecciones et picturas Hus ex sui tractatuli materia tamquam ex quodam fundamento").

KRAKÓW Jag 421, f. 237r–242v (pars secunda; cfr. f. 327r: „Sequuntur responsiones ad obiecciones et picturas Iohannis Husz, per quas nititur reprehendere ecclesiam propter bona temporalia").

Jag 423, f. 170r–175r (pars secunda; cfr. f. 170r: „Incipiunt responsiones et obiecciones ad picturas Huss heretici").

LONDON BritM Arundel 458, f. 107r sq.

PRAHA Kapit D 119, f. 4r–137r (cfr. f. 137r: „Explicit tractatus contra diversos errores hereticorum vel scismaticorum sive Hussitarum ad laudem omnipotentis Dei ac sue genitricis virginis Marie et fidei orthodoxe augmento etc. Per me Magistrum Wolffgangum, organistam de Brunna a.D. 1521").

Kapit O 50, f. 133r–137v (cfr. f. 133r: „Ex tractatuli prescripti materia tamquam ex quodam fundamento"; secunda pars).

VATICANO BiblApost Ottob. Lat. 350, f. 236r sq.

WROCLAW BU I F 237, f. 128r–160v (cfr. f. 128r: „Hec sunt collecta et excerpta ex Summa Benedicti, abbatis Massilie, super capitulo Firmiter credimus de summa Trinitate et fide catholica additis paucis aliis").

I F 308, f. 12r–54v (cfr. f. 12r: „Hec sunt collecta et excerpta ex Summa Benedicti, abbatis Massilie, super capitulo Firmiter credimus"; △ „Una est fidelium universalis ecclesia"; f. 46v: „Incipiunt responsiones ad obiecciones et picturas Hus." △ „Ex tractatuli prescripti materia tamquam ex quodam fundamento posito"); cfr. ibid. I F 230.

I Q 87, f. 58r–122v (cfr. f. 58r: „Hec sunt collecta et excerpta ex Summa Benedicti, abbatis Marsilie, super capitulo Firmiter credimus ... Capitulum primum." △ „Una est fidelium universalis ecclesia"; f. 112v: „Incipiunt responsiones ad obiecciones et picturas et est secundus tractatus eisdem doctoris" △ „Ex tractatuli prescripti materia").

Ed.: K. Chytil, *Antikrist v naukách a umění středověku*, 1918, 237–238 (auctor operis M. Stephanus Palecz declaratur; Rozpravy české akademie, Tř. 1, č. 59).

Lit.: Fikrlé, *Kostnice* 430. – Bartoš, *Husitství* 147. – F.M. Bartoš, *Po stopách obrazů v Betlémské kapli z doby Husovy*, JSH 20, 1951, 122, n. 5. – Tříška, *Příspevky* 3, 40. – *Husitský Tábor* 8, 1985 (cum bibliographia).

413. DIALOGUS MILITIS CUM MONACHO

De compactatis et quattuor articulis Bohemorum.

△ „In Wienne silva dum miles monachum proficis centem attingeret".

▽ tempore concilii Basiliensis.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 263r–264v.

Lit.: Tříška, *Příspevky* 2, 27.

414. TRACTATUS CONTRA ARTICULOS BOHEMORUM IN CONCILIO BASILIENSI SCRIPTOS

△ „Post longam duramque concertacionem super diversis articulis Iohannis Wiklef Anglici per universitatem Pragensem”.

▽ tempore concilii Basiliensis.

TŘEBOŇ StA A 11, f. 125r–132v.

Lit.: Tříška, *LČ* 27.

Contra communionem sub utraque specie

415. LITTERAE ELOQUENTI VIRO (DICTA, PROPOSITIONES DE FIDE)

Auctor operis Nicolaus de Dinkelspühl (†1433), professor studii generalis Vindobonensis, esse putatur.

△ „Eloquenti viro domino N. verbi Dei seminatori in Praga ... Pro salutacione in Christo Iesu domino nostro dileccione fraterna et charitate non ficta”.

▽ a. 1414 (pars contra Hussitas).

▽ a. 1415 (pars contra Utraquistas).

Opus in permultis codicibus asservatur; catalogus manuscriptorum apud A. Madre, *Nicolaus v. Dinkelspühl, Leben und Schriften*, Münster 1965, legitur. Nonnulli libri manuscripti epistolam hanc auctoribus, qui in terris coronae Bohemiae nati sunt, attribuunt. E.gr.:

Iohannes de Kaszicze

WROCLAW BU I Q 88, f. 1r–40r (cfr. 1r: „Pro salutacione in Cristo Iesu domino nostro dileccione fraterna”, f. 40r: „Ego frater tuus simplex desiderans salutem anime mee ... Et sic est finis tractatus ... contra ipsos pessimos hereticos et Hussitas. Anno Domini M^oCCCC^o XXXX [1440] compositus per venerabile Magistrum Iohannem de Kaszycze, rectorem scole Wladislaviensis [Wrocław] per ipsum pronunciatus et est finitus feria III^a proxima ante festum Nativitatis Domini nostri Iesu Christi proxime venturi [20.XII.1440]. Et est comparatus per quendam dominum Petrum vicarium in Wschowa monachum. Et est scriptus in Wschowa per Stephanum scolarem ibidem morantem anno Domini Millesimo CCCC^o IX° II° [1492?]”).

Stanislaus de Zneuma

ERLANGEN UB Msc. 541, f. 256r–302r.

PRAHA Kapit A 41, f. 1r–14r (cfr. f. 1r △ „Pro salutacione in Christo Iesu Domino

nostro"; f. 14r: „Dicta Magistri Stanislai bona et autentica in omnibus quoad salutem anime etc.”).

WROCŁAW BU I F 290b, f. 177r–187r (cfr. f. 187r: „Explicit tractatus Magistri Stanislai de Snewnia”).

III Q 3, f. 302r–328v (cfr. f. 302r: $\triangle$ „Pro salutacione in Christo Iesu”; f. 328v: „Dicta Magistri Stanislai de Znoyma bona et autentica in omnibus quoad salutem anime contra Wiclefistas et Hussitas”).

Andreas de Broda

PRAHA StK ČSR I B 29, f. 11r–21v (recentiori manu inscriptum: „Andreae de Broda”).

WROCŁAW BU I F 237, f. 1r–10v (cfr. f. 1r: $\triangle$ „Eloquenti viro”; f. 10v: „Tractatus contra errores Wiclefistarum modernorum collectus a Magistro Andrea de Broda”). Imag.: ÚČSL 1377.

Stephanus de Palecz

PRAHA StK ČSR III D 16, f. 327r–335v (cfr. f. 327r: „M. Stephani Palecz Epistola contra Iohannem Hus in Constancia facta”!) ∇ cca a. 1428–1430.

XIII E 5, f. 79v–99r (cfr. f. 79v: „M. Stephani Palecz”) ∇ cca a. 1427–1428.

XIX C 49 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana), f. 140r–159r (cfr. f. 140r in marg. nomen scriptoris?: „Per Wenceslaum de Lytomerycz”; f. 140r [a.m.]: „Epistola Magistri Stephani Palecz contra Iohannem Hus in Constancia facta”; f. 159r: „Ego confrater tuus simplex desiderans salutem anime mee et anime tue et omnium animarum etc.”).

WIEN ÖNB 4941, f. 119r–138v (cfr. f. 119r: $\triangle$ „Eloquenti viro”; ibid.: „Stephani Palecz”).

Petrus de Grecz Regine

PRAHA KNM XII F 16, f. 1r–35r (cfr. f. 1r: „Incipit tractatus optimus, communionem sub utraque specie reprobans ac contra clerum et sacerdotes modernos inobedientes suis prelati” $\triangle$ „Pro salutacione in Cristo Iesu”; f. 35r „Istam epistolam scripsit Magister Petrus de Grecz Regine magistro Iohanni Hus suisque sequacibus, dum adhuc vixisset in humanis. Collecta per Sacram Scripturam et sacros canones, ut desisteret a suis erroribus et a communione sub utraque specie laycorum de anno Domini 1414 etc.”).

Andreas de Tissnow

PRAHA StK ČSR XIX C 17 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana 210), f. 181r–208v (cfr. f. 181r: $\triangle$ „Pro salutacione in Cristo Ihesu domino nostro dileccione fraterna in caritate non ficta”, in marg. a.m.: „Andree de Tissnow bacc.”).

Ed.: Hardt 3, 338–391.

Lit.: Balbín, *Bohemia docta* 3, 92; 2, 207, n. 202. – Truhlář, *Paběrky* 1904, 202. – Sedlák, *Počátkové* 1914, 78 sq. – Bartoš, *Husitství* 94–99 (cum bibliographia). – E. Stein, *Několik poznámek na okrajích listu „Eloquenti viro”*, ČČH 38, 1932, 364 sq. – D. Girgensohn, *Peter v. Pulkau*, Göttingen 1964, 160 sq. – A. Madre, *Nicolaus v. Dinkelsbühl, Leben und Schriften*, Münster 1965, 252–254 (auctor operis M. Nicolaus de

Dinkelsbühl esse putatur; cum catalogo manuscriptorum). – Tříška, *Příspěvky* 2, 22. – B. Bicherl, *Der Magister der Artistenfakultät der Hohen Schule in Prag und ihre Schriften im Zeitraum von 1348–1409* (Diss.–Med. Erlangen 1971, 125 sq.; auctor operis falso M. Stanislaus de Znoyma esse videtur).

416. LITTERAE ESTOTE SINE OFFENSIONE (TRACTATUS DE CORPORE CHRISTI)

△ „Estote sine offensione. Prima Cor., capitulo 10, [32]. Anno Nativitatis Domini 1415 corrente in Praga sunt nonnulli [ut] reor incuriosi, qui plus quam oportet sapere videntur”.

▽ a. 1415.

Opus in permultis codicibus asservatur, cfr. e.gr.:

BRNO StA G 12–II 387, p. 3–110 ▽ a. 1416 (cfr. p. 110: „Explicit tractatus de corpore Cristi, in quo multis modis ostensum est, quod layci non debent nec possunt sub utraque specie communicari, anno Domini M° CCCC° XVI finitus Sabatho in kathedra Sancti Petri [21. vel 22.II.1416!]”).

OLOMOUC Kapit 519, f. 1r–43r (cfr. f. 43r: „Explicit tractatus de corpore Christi in quo multis modis ostesum est quod layci non debent nec possent sub utraque specie communicare. Anno XVI° [supra scriptum „1416”, sic!]).

PRAHA Kapit D 48, p. 1–104 (initium deest; cfr. p. 1: △ „/// quam gratiam distribuendi qua minoratur pena purgatori ex plenitudine sue potestatis contulit”; p. 104: „Et sic est finis tractatus compositi anno Domini 1415”).

PRAHA StK ČSR I F 18, f. 35r–86v.

TŘEBONĚ StA A 11, f. 101r–122r (finis deest).

WIEN ÖNB 4945, f. 73r–104v (cfr. f. 104 v: „Scripta sunt hec per manus Stephani Waltheri”).

Ed.: Hardt 3, 658–762. – Kaminsky, *History* 495 sq. (Appendix I); auctor operis Stephanus de Palecz esse putatur.

Lit.: Sedláč, *Počátkové* 1914, 78 sq.

417. QUAESTIO QUERITUR, UTRUM SACRAMENTUM EUKARISTIE DEBEAT DARI POPULO SUB UTRAQUE SPECIE

Questio litteris → *ELOQUENTI VIRO* (No. 415) nititur.

△ „Queritur, utrum sacramentum eukaristie debeat dari populo sub utraque specie. Et videtur, quod sic”.

▽ post a. 1417?

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 135r–150r (cfr. f. 135r: „Contra quosdam asserentes, quod oportet populum communicare laicalem sub utraque specie per doctores sancte theologie in sacro consilio Constancie existencium ponuntur conclusiones fidei orthodoxe”) ▽ cca a. 1419.

Lit.: Bartoš, *Husitsví* 98, n. 58.

418. TRACTATUS „ECCLESIA UNIVERSALIS”

Recensio nova litterarum → *ELOQUENTI VIRO* (No. 415).

△ „Ecclesia universalis scilicet non potest errare, quia Spiritu Sancto gubernatur, qui est Spiritus veritatis. Hoc enim promisit Spiritus discipulis Iohannis XVI dicens” ▽ cca a. 1419.

▽ a. 1417.

ALBA IULIA Bath R I 160, f. 145r–151r.

BRNO StA G 12 – II 303, f. 353r–356r (i.e. p. 711–717); cfr. f. 356r: „Et sic est finis huius operis. Posco adeo mercedem laboris, amen, amen”.

BRNO UK R 368 (olim Rajhrad D K I aa 8), f. 4r–6v (cfr. f. 6v: „Et es finis tractatuli huius!”).

WROCLAW Ossol. 824/I, f. 86v sq. ▽ a. 1438.

Lit.: Sedláček, *Počátkové* 1914, 18 sq. – Bartoš, *Husitství* 98 sq. – Tříška, *Příspěvky* 3, 40, No. 45 (auctor operis M. Stephanus de Palecz esse videtur).

419. CONTRA 54 ARTICULOS IACOBI DE MISA DE COMMUNIONE SUB UTRAQUE (*DE ARTICULIS IACOBELLI*)

△ „Et quid quilibet eorum articulorum sapiat secundum ordinem ... Nam omnes isti articuli fundati sunt super fundamenta male intellecta”.

▽ verisimiliter a. 1417.

PRAHA Kapit D 6, f. 321v (solum initium; fragmentum).

PRAHA StKČSR XIII E 5, f. 60v–79r (cfr. f. 60v: „Nota diligenter de Articulis Iacobi”, △ „Isti sunt articuli de tractatu M. Iacobelli”).

WIEN ÖNB 4176, f. 64r–73r (cfr. f. 64r: „Isti sunt articuli de tractatu M. Iacobelli quem fecit pro utraque specie in layca communione ...”, △ „Et quid quilibet illorum articulorum sapiat secundum ordinem ... Nam omnes isti articuli fundati sunt super fundamenta male intellecta”).

Lit.: Sedláček, *Počátkové* 1913, 228 sq.

420. ANNOTATIONES VARIAE (DE WICLEPHISTIS, DE DIVISIONE FIDEI, DE COMMUNIONE CALICIS, DE CZIGANIS THABORITARUM PRAECENDENTIBUS)

△ „Tunc tales scolares Wiglefistarum festivis diebus”.

▽ post a. 1417 ?

TŘEBONĚ StA A 16, f. 231v–232r.

Lit.: Tříška, *LČ* 176 (editio partium textus).

421. CONTRA COMMUNIONEM SUB UTRAQUE (*DICTIONE CONTRA HERETICOS*)

Contra opiniones M. Iacobi de Misa de communione sub utraque.

△ „Quoniam in primitiva ecclesia”.

PRAHA StK ČSR I F 18, f. 195r–200r (cfr. f. 200r: „Explicit hoc dictum contra hereticos”).

Lit.: Sedláček, *Počátkové* 1913, 228 sq.

422. TRACTATUS CONTRA HUSSITAS

△ „Hussitarum error, ut creditur, invaluit et adhuc forte, prochdolor, invalescit quia fictis oppositionibus et dampnatis erroribus spiritu superbie inflati imittuntur”.

KRAKÓW Jag 1587, f. 128v–130v.

Lit.: Tříščka, *Přispěvky* 2, 8.

423. TRACTATUS CONTRA HUSSITAS IN PRESENTI

△ „In presenti dupliciter procedetur”.

ALBA IULIA Bath R I 106, f. 145r–158r.

Lit.: Tříščka, *StPram* 214.

424. CONTRA COMMUNIONEM SUB UTRAQUE (*TRACTATULUS CONTRA TRACTATULUM IACOBELLI*)

△ „Iesu Christi domini nostri Salvatoris auxilio, qui via, veritas est et vita. Veritatem ostendere cupio contra errorem tractatuli cuiusdam Hussitarum questionibus. Utrum videlicet liceat laycis sub specie vini percipere Christi sanguinis sacramentum ... que duravit in annum presentem videlicet MCCCCXXI”.

▽ a. 1421.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 385v–392r (cfr. f. 392r: „Explicit tractatulus contra tractatulum Iacobelli”).

Lit.: Tříščka, *StPram* 124, No. 53.

425. TRACTATUS PROBANS ECCLESIAM POTESTATEM HABERE COMMUNIONEM LAICALEM SUB UTRAQUE PROHIBENDI

△ „/// et tollat crucem suam et sequatur me”.

PRAHA Kapit N 50, f. 132r–143v (initium deest).

Lit.: Odložilík, *Husitství* 136, n. 1.

426. AUCTORITATES CONTRA COMMUNIONEM SUB UTRAQUE SPECIE

△ „Infrascriptis articulis ostenditur quod non est de necessitate salutis populum laycalem communicare sub utraque specie sacramentali scilicet panis et vini. Et primo, Ioh VI° capitulo, [35] dicit Salvator: Ego sum panis vite”.

BRNO UK R 395 (olim Rajhrad D K I bb 1), f. 67v–68v.

Lit.: Tříška, LČ 178.

427. *TRACTATUS OPTIMUS CONTRA COMMUNIONEM UTRIVSQUE SPECIEI LAYCIS DANDAM*

△ „Communicare populum sub utraque specie sacramentali contra voluntatem Christi. Patet hoc per reflectionem ultime cene Christi”.

TŘEBOŇ StA A 5, f. 97v–105v (cfr. f. 105v: „Explicit tractatus optimus contra communionem utriusque speciei laycis dandam”).

Lit.: Tříška, LČ 178.

428. *TRACTATUS CONTRA WICLEPHISTAS DE UTRAQUE SPECIE ET ALIIS QUE SECUNTUR (DE CORPORE CHRISTI)*

△ „Apostolica vox clamat, 2 Thym 3, [1]: In novissimis diebus instabunt homines se ipsos amantes”.

WROCLAW BU I Q 87, f. 1v–27r (cfr. f. 1v: „Incipit tractatus de utraque specie et aliis que secuntur”).

I Q 92, f. 222v (solum initium; cfr. f. 222v: „Incipit tractatus contra Wiclephistas de utraque specie et aliis que secuntur”, △ „Apostolica vox clamat, II Thymot III, [1]. In novissimis diebus instabunt homines se ipsos amantes”).

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

429. *QUESTIO DE MANDUCACIONE SUB UTRAQUE SPECIE CONTRA WYCLEFISTAS*

△ „Stultorum infinitus est numerus, scribitur Eccle 1, [1]. Ecce, quanta stulticia illorum, qui ita fantastice corrupte ymaginantur”.

LEIPZIG UB 766, f. 148r.

WROCLAW BU Milich II 43 (olim Görlitz), f. 349r–360r (cfr. f. 349r: „Questio de communicacione [!] sub utraque specie contra Wyclevistas”).

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

430. *QUAESTIO CONTRA ERRORES IOHANNIS WICLEF ET IOHANNIS HUS*

△ „Utrum optimum regimen ecclesie ad salutem Christifidelium requirat unum summum pontificem ... Circa hanc materiam in primis recitanda est erronea posicio ipsius Wiclef”.

WROCLAW BU I F 570, f. 168rv.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

431. WICLEFISTARUM INTERROGATIONES VIGINTI CUM RESPONSIONIBUS (QUAESTIO, POSICIONES ... CONTRA WYCLEPHISTAS CUM QUESTIONIBUS ET RESPONSIONIBUS)

△ „Utrum sit peccatum mortale ecclesie non obedire. Si dicent Wiclephiste, quod non, sit peccatum mortale”.

LEIPZIG UB 766, f. 180r–185v.

WIEN ÖNB 4941, f. 252rv et 273v–277v (cfr. f. 273v: „Item posiciones posite ... contra Wyclephistas cum questionibus et responsionibus”, △ „Queritur utrum sit mortale peccatum ecclesie non obedire”).

WROCLAW BU IV F 13, f. 159v–162r (cfr. f. 159v: „Queritur utrum sit peccatum mortale ecclesie non obedire”, △ „Si dicunt Wiklephiste quod non sit peccatum mortale, tunc tu die”).

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

432. QUAESTIO CONTRA QUATUOR ASSERCIONES HERETICORUM HUSSITARUM

△ „Utrum concilio generali universalem ecclesiam Dei representati contra quatuor asserciones hereticorum Hussitarum sufficienter determinati de necessitate salutis sit standum et in determinacionibus eisdem firmiter obediendum”.

ERFURT WB Ampl. 4° 250, f. 149v–154r.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

433. CONTRA QUATTUOR ARTICULOS PRAGENSES (DE COMMUNIONE SUB UTRAQUE SPECIE SACRE EUCHARISTIE)

△ „Utrum ad communionem eucaristie sub utraque specie ex precepto Christi obligentur omnes fideles eciam laici. Ad communionem eucaristie sub utraque specie non obligantur universitas fidelium ... Sequitur 2us articulus ... Peccata mortalia publica et quantum rationabiliter fieri potest privata”.

BERLIN DStB Ms. Ham. 198, f. 161r–178v (finis deest).

Lit.: H. Boese, *Die lateinischen Handschriften der Sammlung Hamilton zu Berlin*, Wiesbaden 1966, 101. – J. Pražák, *Z berlínských bohemik*, StR 9, 1970, 121.

Contra communionem parvulorum

Lit.: N. Rejchrtová, *Dětská otázka v husitství*, ČSČH 28, 1980, 53–77. – D.R. Holeton, *The Communion of Infants and Hussitism*, CommViat 27, 1984, 207–225. – D.R. Holeton, *The communion of Infants*, The Basel Years, CommViat 29, 1986, 15–40.

434. TRACTATUS DE EO, QUOD PARVULI, CARENTES USU RACIONIS, NON SUNT COMMUNICANDI CORPORE ET SANGUINE CHRISTI SACRAMENTALITER (DE COMMUNIONE PARVULORUM)

△ „De parvulis post baptismum quidam non recte sapientes”.

KRAKÓW Dom R XV 14, f. 156v–161r (cfr. f. 161r: „Explicit tractatulus de eo, quod parvuli, carentes usu rationis non sunt communicandi corpore et sanguine Christi sacramentaliter”).

PRAHA KNM XVI C 4, f. 189v–191v (cfr. f. 189v: „Tractatus de eo, quod parvuli, carentes usu rationis, non sunt communicandi corpore et sanguine Christi sacramentaliter”).

Lit.: Třřřř k a, LČ 178.

Sermones

Postillae

435. SERMONES DOMINICALES

In sermonibus singula verba in lingua vulgari leguntur et sententiae variae ex operibus Simonis de Cassia et → MATHIAE DE JANOW (Spunar, *Rep* I, p. 162–171) sumptae inveniuntur.

△ „Dominica prima in adventu. Ecclesia hodie excitat mentes fidelium ab ignorantia”.

BRNO UK Mk 11 (olim Mikulov I 99), f. 225r–293r.

436. SERMONES DE SANCTIS

Adaptatio postillae fratris Peregrini de Silesia OP (cca a. 1322); cfr. Schneyer, *Wegweiser* 467. Postilla Peregrini etiam in forma libri typis vulgati exstabat (a. 1481, 1493, 1495).

△ „Simili pena servus cum domino ... Sap 18, [11]. Filius Dei condolecens humano generi”.

KARLŠTEJN DK 10, f. 23r–134v [?].

Lit.: F.M. Bartoš, *Rukopisy děkanství karlštejnského*, VKČSN 1944, No. V, 6.

437. SERMONES DE TEMPORE

△ „In illo tempore Elyzabeth impletum est [Lc 1, 57]”.

KARLŠTEJN DK 10, f. 135r sq.

Lit.: F.M. Bartoš, *Rukopisy děkanství karlštejnského*, VKČSN 1944, No. V, 6.

438. EPISTOLAE ET EVANGELIA DE SANCTIS CUM GLOSSA

△ „Benedicció Domini super caput iusti [Prov 10, 6]. Ideo dedit illi Dominus hereditatem et divisit ei partem in tribus duodecim ... Supra: Iohannes prohibuit testimonium Christo interrogatus ... De familiari vocacione beati Andree ... Circa hanc primam vocacionem Andree tria tanguntur”.

PRAHA Kapit A 123, f. 1r–146v (cum glossis in lingua vulgari).

A 126–1, f. 1r–188v (cum glossis et verbis singulis in lingua vulgari)

439. COMPORTATA SERMONUM DE TEMPORE

△ „Miseremini mei, miseremini mei saltem vos, amici mei. Iob 19, [21].
Nota: Homines de hoc mundo decedentes diversimode moriuntur”.

PRAHA Kapit F 47, f. 1r–124v (cum glossis in lingua vulgari).

440. SERMONES (COMPORTATA) DE TEMPORE ET DE SANCTIS PER ANNUM

△ „Christus mortuus est pro peccatis nostris ... [1 Cor 15, 3]. Inter omnia divina beneficia, que predicator debet populo proponere”.

PRAHA Kapit F 48, f. 1r–246v (cum glossis in lingua vulgari).

441. SERMONES IN FESTIS SANCTORUM PER CIRCULUM ANNI

△ „Hodierna dies vocatur vigilia ante festum. Duo videnda: I. Quare dicitur vigilia, II. Quare ieiunamus”.

PRAHA Kapit F 64, f. 1r–247v (cum glossis et verbis singulis in lingua vulgari).

442. SERMONES DE TEMPORE SUPER EPISTOLAS

Postilla in monasterio quodam ignoto orta est.

△ „Ecce venit rex, occuramus obviam Salvatori nostro. Mei karissimi, hoc scire debetis, quia sancta mater ecclesia hodie reincipit cantum”.

PRAHA KNM XII F 12, f. 4r–269v (cum glossis et verbis singulis in lingua vulgari).

443. SERMONES DE SANCTIS

△ „Ambulans Iesus iuxta mare... [Mt 4, 18]. Dicunt naturales quod pisces”.

VODŇANY MěstM 8, f. 32r–172v.

Lit.: F.M. Bartoš, *Středověké rukopisy archivu vodňanského*, VČA 55, 1946, 10. – K. Pletzer, *Knihovna M. Havla Gelasta Vodňanského*, 1987, 33.

Collectiones sermonum

444. COLLECTURA SUPER QUIBUSDAM EWANGELIIS

△ „Veniens veniet et non tardabit ...[Abac 2, 3]. In quibus verbis exprimitur magnum desiderium, quod habuerunt sancti patres”.

PRAHA Kapit F 10, f. 13r–200v (glossae Bohemicae eadem manu ac textus f. 59r scriptae: „turpitudō šeredctvie“, „scurillitas chečtánie“).

Lit.: Kadlec, *Bibliothek* 318.

445. *MORALIUM COLLECTURA* (*SERMONES*, COLLECTURA SUPER EVANGELIA ET QUASDAM EPISTOLAS)

△ „Apparuit gracia Dei et Salvatoris nostri omnibus hominibus, ad Titum 2, [11]. Hanc epistolam apostolus Tito dirigit discipulo suo”.

PRAHA Kapit F 11, f. 1r–276v.

Lit.: Kadlec, *Bibliothek* 318.

446. *COLLECTURA SERMONUM* (*SERMONES DE SANCTIS ET DE TEMPORE*)

△ „Ascendam in palmam ... [Cant 7, 8]. Ad ascendendam requiritur”.

PRAHA Kapit F 41, f. 4r–312v (cfr. f. 4r: „In die S. Andree. Ascendam in palmam”).

Lit.: Kadlec, *Bibliothek* 318.

Quadragesimalia

447. *SERMONES QUADRAGESIMALES*

△ „Cum (autem) ieiunatis ... [Mt 6,16]. Dominus ac redemptor noster facit more boni magistri”.

BUDAPEST EK Ms. 48, f. 168v–203r.

PRAHA Kapit F 85, f. 4r–71v (cum glossis in lingua vulgari; finis deest).

448. *SERMONES QUADRAGESIMALES* (*EXHORTACIONES SUPER EPISTOLAS QUADRAGESIMALES EDITE A FRATRE ORDINIS MINORUM*, in marg. f. 1r)

△ „Libet, fratres karissimi, de sacramentis mysteriis, que in officiis ecclesiasticis geruntur”.

WIEN SchottenK 44, f. 1r–74r (cfr. f. 1r: „... ea que ad minus XXX annis predicavi tribus vel quatuor annis in Luthomericz, tribus annis et ultra in Grecz super Albeam, XX annis continuavi officium predicationis ad communem populum in Nova Domo [Jindřichův Hradec] frequenter uno die tres sermones feci unum in conventu mane, secundum in castro et alium in parochia vel in dedicationibus ac patrimoniis circumiacencium villarum sicut in Paumgart, in Jaryschaw, in Blasenslag, in Raduna et in aliis parochiis, tercium in conventu modo post prandium et post vespas. Item modo ad presens iam terciam quadragesimam in Chrumplow [Český Krumlov] perfecti omni die predicans per adventum ...”).

449. *QUADRAGESIMALE SUPER EPISTOLIS, LECTIONIBUS ET EVANGELIIS*

△ „Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12]. De malis dicitur in evangelio hodierno”.

PRAHA Kapit F 79, f. 1r–138r.

Lit.: Kadlec, *Bibliothek* 318.

450. QUADRAGESIMALE SUPER LECTIONIBUS ET EPISTOLIS

△ „In diebus illis egrotavit Ezechias ... [4 Reg 20, 1]. Hesterna die”.

PRAHA Kapit F 79, f. 145r–237r.

Lit.: Kadlec, *Bibliothek* 318.

Sermones in studio generali Pragensi pronuntiati

451. SERMO IN EXSEQUIIS MORTUORUM

Cum commemoratione regis Caroli IV.

△ „In nomine Domini amen. Venerabiles patres et domini! Cupienti michi aliquem lugubrem sermonem vestris dominacionibus dicere”.

PRAHA Kapit D 74, f. 155v–163r.

Lit.: Tříška, *LČ* 182.

452. SERMO IN ANNIVERSARIO CAROLI IMPERATORIS

Contra sectam Valdensem?

△ „Nolumus vos ignorare de dormientibus. Thes 4, [12]. Novit apostolus, quia ignorancia tristiciam inducit”.

PRAHA Kapit D 74, f. 119v–121v.

Lit.: Tříška, *LČ* 182.

Sermones singuli

453. SERMONES DE SANCTIS

Duo partes distinguuntur.

1. „Sermo de Sancto Mathia. △ Confiteor tibi Domine ... [Mt 11, 25]. Hodie, pueri dilecti, sancta mater ecclesia celebrat”.

2. „Sermo bonus de Annunciacione. △ Hodie ecclesia festum solempne recolit, qualiter inicium nostre salutis factum est”.

PRAHA Kapit F 63, f. 171r–207v, 217v–257v.

Relationes et novitates

454. CHRONICA HERETICORUM

Tres notitiae de violentiis Wiklephistarum Pragae peractis.

△ „Anno Domini 1419 dominico in die Abdon et Sennen [30.VII.1419]”.

▽ post 30.VII.1419.

PRAHA KapitArch Cod. XXXII 11.

Lit.: Třířka, LČ 176 (editio partium textus).

455. RELATIO DE DESTRUCTIONE CARTHUSIAE PRAGENSIS A HUS-
SITIS ANNO 1419

△ „Anno Domini M° CCCC° XIX° crastino Assumpcionis beatissime Virginis Marie [16.VIII.1419] mortuus est rex Wenceslaus olim Romanorum et Boemorum rex quomodo mortuo statim nocturno tempore in tercio signo orologii illa pessima secta Hussitarum in turba multorum milium armata”.

▽ post a. 1419.

OLOMOUC Kapit 345, f. 101v–102r.

456. DE PROELIO APUD LIPANY (A. 1434) NOVITATES (LITTERAE PILS-
NENSIIUM DE PROELIO LIPANENSI BASILEAM MISSAE)

Relatio Pilsnensium ad ambasiatores in Basilea commorantes missa.

△ „Serviciis nostris premissis, amici nostri carissimi! Bonas et iocundas novitates vobis annunciamus ita, quod omnes inimici nostri contriti et prostrati sunt”.

▽ 1.VI.1434.

Versio veterrima in *Chronica urbis Pilsnae* M. Simonis Plachý de Trzebnice (Paměti plzeňské M. Šimona Plachého z Třebnice) legitur; opus in hiis manuscriptis exstat: Praha KNM V B 1 (olim 3 D 18; autographum), Plzeň MěstA No. 157 [cfr. apographum ibid. No. 427, ▽ cca a. 1725–1750]. Praeterea *Relatio de proelio apud Lipany in Chronica Pilsnensium* Iohannis Tanner [Praha KNM VIII D 11] invenitur.

Ed.: J. Schaller, *Topographie des Königreichs Böhmen* 9, 1788, 33 sq. – Palacký, UB 2, 414–415. – M. Šimona Plachého z Třebnice *Paměti plzeňské*, ed. J. Strnad, 1883, 37 sq. – J. Strnad, *Listář královského města Plzně* 1, 1891, 365–367.

Transl.: Výbor Akad. 2–1, 476–477.

Lit.: R. Urbánek, *Bitva u Lipan ve vývoji poznání historického*, Vojensko-historický sborník 3, 1, 1934, 9 sq. – P. Čornej, *Lipany ve svědectví pramenů*, HT 8, 1985, 155–184.

457. ANNOTATIO HISTORICA DE BELLO HUSSITICO A. 1434

△ „Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto in die Ascensionis Christi in illa syllaba Iohan Stanis, hoc est in die Iohannis

ante Latinam portam [6.V.1434], domini terrestres Bohemie, dominus Meuharth de Nova Domo [Menhart z Jindřichova Hradce]”.

▽ post a. 1434.

PRAHA Kapit M 74, f. praeligatum.

Libelli contumeliosi

458. PAMPHLET GEGEN HUS UND HIERONYM VON PRAG (VERTEIDIGUNGSSCHRIFT DER HUSSITEN GEGEN DIE DEUTSCHEN KETZER)

Oppositio missae Wiclefistarum.

△ „Wir Gemain dez freien Geist der Bruderschaft Christi perbarmen allen unserer beysamen Pehaim”.

▽ a. 1412.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 123, f. 278r–279v (cfr. f. 278r: „Vertheidigungsschrift der Hussiten gegen die deutschen Ketzer”).

Ed.: F.M. Bartoš, *Hus a jeho strana v osvětlení nepřátelského pamfletu z r. 1412*, RefSb 4, 1931, 3 sq.

459. QUERIMONIA CONTRA REGEM WENCESLAUM SUBDOLA

△ „Quia secundum beatum Hieronymum super Ezechiele ad regem christianum pertinet defensio fidei”.

▽ post a. 1415.

WIEN ÖNB 4902, f. 112v–113r.

Ed.: Höfler 2, 308 sq. – Palacký, *Documenta* 638 sq.

460. QUERIMONIA CONTRA REGINAM BOHEMIE SOPHIAM MINUS IUSTA

△ „Item, quod illustris domina Sophia regina Bohemie conthoralis prefati regis, prefatum Iohannem Hus post et contra processus ... fovit et defendit”.

▽ post a. 1415.

WIEN ÖNB 4902, f. 113rv

Ed.: Höfler 2, 310. – Palacký, *Documenta* 640 sq.

Annales et commentarii diurni

461. DE DESTRUCTIONE CARTHUSIAE PRAGENSIS A HUSSITIS RELATIO

△ „Venerabili in Christo patri, domino H. priori domus Nuernberge Car-

tusiensium. Salutem et pacem Iesu Christi. Venerabiles et carissimi patres! Custodiens parvulos dominus longanimis et multum misericors”.

▽ verisimiliter post 21.X.1419.

WIEN ÖNB 3296, f. 372v.

Ed.: Palacký, UB 1, 3, No. 6.

462. DE ORIGINE THABORITARUM ET DE MORTE WENCESLAI IV REGIS BOHEMIAE (O VZNIKU TÁBORSTVÍ I O SMRTI VÁCLAVA IV.)

Auctor relationis membrum curiae regalis esse putatur.

△ „Notandum agitur, quod rex Bohemie ad instanciam cuiusdam scripti regis Romanorum”.

▽ verisimiliter a. 1419–1423.

BASEL ÖBU A II 34, f. 314r–316v.

PRAHA StK ČSR XXIII G 27 (olim Bibliotheca Lobkowicziana Pragensis; relatio abbreviata in Chronica Silesiaca ignoti auctoris, quae „Incidentia” vocatur, legitur).

Ed.: Höfler 1, 328–334 (secundum MS A II 34; partes).

Transl.: Výbor Akad. 2–1, 478–480.

Lit.: J.V. Šimák, *K dějepisectví doby husitské* 2, ČČH 26, 1920, 171 sq. – Pekař, *Žižka* 2, 75 sq., 233. – F.M. Bartoš, *Kolem „Kroniky velmi pěkné o J. Žižkovi”*, JSH 6, 1933, 129, n. 11 (origo relationis in a. 1460 falso ponitur). – Macek, *Tábor* 1 (passim). – F.M. Bartoš, *Z husitského a bratrského dějepisectví*, 1. *Ztracená kronika o husitské revoluci a vznik kroniky Vavřince z Březové*, SborHist 2, 1954, 84 sq.

463. VYPRÁVOVÁNÍ (PAMĚŤ) O JAKOUBKOVI ZE STŘÍBRA A POČÁTČÍCH KALICHA

△ „Circa annum Domini 1412 in civitate Draznensi”.

▽ a. 1437.

PRAHA StK ČSR XIX A 50 (→ Staré letopisy české, No. 228, MS M; olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana).

Ed.: Höfler 3, 156, n. 1.

Lit.: Bartoš, *Počátkové* 48 sq.

Chronicae

Lit.: P. Čornej, *Tajemství českých kronik*, Praha 1987.

464. CHRONICA BOHEMORUM

Compilatio „de multis aliis provincie cronicis excerpta, quam frater quidam ordinis Cruciferorum cum rubea stella composuit. Duae recensiones

operis distinguuntur; excerptum Chronicon Treboniense appellatur (cfr. Höfler 1, 50 sq.). Cfr. → STARÉ LETOPISY ČESKÉ (No. 228).

△ „Primus inventor terre fuit Czech”

PRAHA KNM VIII D 20, v. 124v–129v (cfr. f. 124v: „Chronica Bohemorum ... de multis excerpta aliis”, △ „Primus inventor terre Bohemie”).

VIII F 49, f. 186v–204r (cfr. f. 186v: „Chronica Bohemorum ab ipsorum inicio, conscripta de multis aliis provincie chronicis excerpta”).

PRAHA StK ČSR XIX B 26 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana No. Ms 116), f. 235r sq. ▽ post a. 1440.

TŘEBOŇ StA A 7, f. 7v–27v (cfr. f. 7v: „Incipit Chronica Boemorum ab inicio conscripta, de multis excerpta aliis provincialibus chronicis, que ita breviata indiccit posteris et tradita, qui fuerunt inventores terre, iudices, duces, principes, reges, episcopi, archiepiscopi, scriptotenus relicta”, △ „Primus inventor terre Bohemie fuit Czech”; ▽ a. 1457 seu posterior, partim manu Udalrici de Telcz).

A 10, f. 1r–16v (cfr. f. 1r: „Incipit Chronica Boemorum. Incipit Chronica Boemorum ab ipsorum inicio conscripta, de multis excerpta illius provincie chronicis, que ita breviata memoriam inducit posteris et tradita, qui fuerint inventores tere, iudices, duces, principes, reges, episcopi et archiepiscopi, scriptotenus relicta”, △ „Incipit Chronica. Primus inventor terre Boemie fuit Czech”).

VYŠŠÍ BROD KIK MS 101, f. 182v–188v (cfr. f. 182v: „Incipit Chronica Bohemorum”)

WIEN ÖNB 3282, f. 8r–18v (cfr. f. 8r: „Incipit Chronica Boemorum ab ipsorum inicio usque ad annum 1424 etc.”, △ „Primus inventor terre Boemie fuit Czech”)

Ed.: Dobner, *Monumenta* 3, 43–62. – Höfler 1, 76–78 (de annis 1402, 1407–1409, 1416 et 1418); 1, 50–64, 64–65, 101–102 (de annis 1419–1439). – Palacký, *Documenta* 735–736 (de a. 1411).

Lit.: K. Krofta, *O poměru tzv. kroniky Třeboňské k Starým letopisům českým*, VKČSN 1897, No. 9. – F. Mareš, *Chronicon Treboniense*, ČČH 5, 1899, 135–143. – K. Krofta, ČČH 5, 1899, 248–251. – Fr. Mareš, *Breve chronicon Bohemiae*, ČČH 9, 1903, 203–204. – J.V. Šimák, *Studie k Starým letopisům českým*, VČA 27, 1918. – Pekař, *Žižka* 2, 92–96, 239.

465. CHRONICON BREVE REGNI BOHEMIAE

Compilatio quae ex → CHRONICA BOHEMORUM (No. 464) haurit.

PRAHA KNM VIII F 49, f. 205r–206v.

SCHLÄGL StiftsB 100. Cpl. [453a]91, f. 274r–274v ▽ a. 1430 seu posterius.

Ed.: Dobner, *Monumenta* 4, 131–136; 6, 484 sq. (bis). – A. Horčíčka, *Ein „Chronicon breve regni Bohemiae saec. XV”*, MVDGB 37, 1899, 454–457 (secundum MS No. 91); cfr. F. Mareš, *Breve chronicon Bohemiae*, ČČH 9, 1903, 203–204.

Lit.: A. Bachmann, *Beiträge zur Kunde Böhmischer Geschichtsquellen des XIV. und XV. Jahrhunderts*, MVDGB 35, 1897, 210 sq. – V. Novotný, *O hlavních pramenech dějin doby husitské, Žižkova doba* 1, 1924, 23. – F.M. Bartoš, *Z husitského a bratrského dějepisectví*, ČČM 94, 1920, 2 sq. – Pekař, *Žižka* 2, 90, 238.

Rhetorica

466. TABELLAE DE ARTE DICTANDI (*TRACTATUS RHETORICUS*)

△ „Subvenire cupiens studentibus quasdam tabellas de arte dictandi, decrevi colligere compediosas, ut eas intuentes iuvenes, dictamen facilius valeant compilare”.

▽ ante a. 1402.

TŘEBOŇ StA C 6, f. 83r–88r (cfr. f. 88r: „Et sic est finis huius tractatus anno Domini M^o CCCC^o 2° in adventu [post 3.XII.1402]).

Lit.: Třířška, LČ 34.

467. TRACTATUS RHETORICUS (*RETHORICA*)

△ „Haurire desiderantibus modum dictandi valitudinem veniant diligenti studio scripta perpendentes. Est igitur sciendum, quid sit rethorica, quid rethor, que utilitas rethorice science, quare est inventa et unde habet ortum”.

▽ ante a. 1403.

PRAHA StK ČSR XI D 6, f. 173r–196v (cfr. f. 173r: „Et hic sciendum quid sit Rethorica”, f. 169v: „Formula syngraphe scripte in Třeboň a. 1415. Et sic est finis Rethorice”).

TŘEBOŇ StA C 6, f. 91v–104r (cfr. f. 104r: „Explicit anno Domini 1443 [recte: 1403]”).

Ed.: Vilíkovský, *Latinská poesie* 29, n. 75 (fragmentum de f. 100v manuscripti).

Lit.: V. Flajšhans, *M. Jana Husi Rethorica*, ČČM 1906, 478 sq. – F.M. Bartoš, *Husova Rethorica*, ČČM 102, 1928, 268 sq. – J. Vilíkovský, *O domnělé Husově rétorice*, Bratislava 6, 1932, 182–183, n. 45–52. – Vilíkovský, *Latinská poesie* 30, n. 78; 32, n. 90; 33, n. 91. – Třířška, LČ 35–36.

468. *RETHORICA PULCERRIMA*

△ „Assit principio sancte Marie meo. Rethorica est sciencia docens materiam invenire, inventam elloqui, ellocutam memorie commendare, commendatam aliis debite pronuncciare”.

▽ initium XV s.

TŘEBOŇ StA C 5, f. 9r–26v.

Lit.: Třířška, LČ 34.

469. MATERIA DICTANDI

△ „Circa materiam dictandi est sciendum, quod epistula secundum magistrum Poncium in De arte dictandi sic describitur: Est libellus absentibus”.

GRAZ UB 1559, f. 58v sq.

OLOMOUC StVK M I 357, f. 94v–124v.

Lit.: Třifška, LČ 34.

470. *LUCERNA DICTAMINIS*

△ „Lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen semitis meis”.

GRAZ UB 1559, f. 1r–35r.

Lit.: Třifška, LČ 34.

471. *DECLARATIO RETHORICE SCIENCIE*

Opus verisimiliter Silesiae compositum est.

△ „Pro facili declaracione rethorice sciencie tractabo, quomodo tam missiles littere privigiales quam instrumenta tabellionum cum ceteris litteris ... dictari debeant”.

▽ a. 1418–1419 ?

GRAZ UB I 961, f. 2r–217r (cfr. f. 127r: „Et sic est finis huius sciencie rethoricales missiles ad omnes persones supremas medias et infimas”).

Lit.: *Beiträge zur Kunde steierischen Geschichte* 1, 23 (Zahn). – J. Loserth, *Formularbücher* NA 22, 1897, 302 sq. – Třifška, LČ 34.

472. *ARS DICTANDI CUM EXEMPLIS*

△ „Ad habendam noticiam preclaram et dilucidam dictaminis, ut modernis placet, usus quoque presentis temporis approbavit”.

GRAZ UB 962, f. 14r–65r (finis deest).

Lit.: Třifška, LČ 34.

473. *PRACTICA RHETORICAE SCIENTIAE CUM DICTAMINIBUS*

△ „Pro facili declaracione practice ipsius rethorice sciencie”.

PRAHA Kapit 0 57, f. 139v–153v.

Lit.: Třifška, LČ 34.

474. *RETHORICA CUM EXEMPLIS ET ALIQUOT FORMULIS WENCESLAI IV REGIS*

△ „Artis rethorice temptatis”.

PRAHA StK ČSR I G 12, f. 101r–115v.

Lit.: Třifška, LČ 35.

475. *ARS DICTANDI (RETHORICAE FACULTATIS RUDIMENTA)*

△ „Quia, ut Seneca est testis, omnis sermo est agrestis non redolens flore”.

PRAHA StK ČSR IX E 4, f. 1r–20r (finis deest).

Lit.: Tříška, LČ 35.

476. SUMMA RETHORICALIS

△ „/// Firma mente”.

▽ dimidium XV s.

PRAHA StK ČSR I F 8, f. 309r–320v (cfr. f. 320v: „Sic finem claudo vobis hec parvula trado. Ex hiis ut plura carpatis et panciora. Unde versus”).

Lit.: Tříška, LČ 36.

477. RETHORICA

△ „Divini largitoris nomine invocato”.

▽ post a. 1450.

PRAHA KapitArch Cod VI 3, f. 82r–119v.

Lit.: Tříška, LČ 36.

Preces

478. PRECATIO AD BEATAM VIRGINEM MARIAM

△ „Celebris recolatur memoria ... O beatissimi martyres et fidei sancte certaminis victores”.

PRAHA KapitArch Cod XXXIII 21b.

Lit.: Tříška, LČ 178..

Satirae et invectivae

479. PASSIO RAPTORUM DE SLAPANICZ SECUNDUM BARTOSS, TORTOREM BRUNENSEM

△ „In illo tempore egresses Kyezolt de finibus Polonie, venit in Slapanicz, ubi erat ecclesia, in qua manu armata intravit ipse”.

▽ post a. 1401.

PRAHA StK ČSR III E 27, f. 61r–63r.

Ed.: F. Šujan, *Passio raptorum de Slapanicz secundum Barthoss tortorem Brunensem*, Sborník historický 3, 1885, 245–252, 301–303.

Transl.: Výbor Akad. 2–1, 417–421.

480. MISSA WIKLEFISTARUM (MISSA WICLEFF ET HUSSITARUM, VIKLEFSKÁ MŠE)

△ „Tristabitur iustus et letabitur impius in novi Wykleff solempnitate”

Versio prior:

▽ secundum dimidium a. 1410.

MÜNCHEN BStB Clm 21582 (opus non invenitur!).

Clm 23833, f. 114r (solum Credo).

NAPOLI BiblN VII D 9, f. 136v–139r.

SANKT PÖLTEN DiözesanB, f. 114v–115r (cfr. f. 114v: „Liber malediccionis omnium hereticorum”).

VATICANO BiblApost Ottob Lat 2087, f. 237v sq.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 28, f. 184r–187r (cfr. f. 184r: „Incipit introitus patronum Bohemie”, ibid. △ „Tristabitur iustus et letabitur impius”, f. 187r: „Wolfgangus Schram ex Lanczhueth [Landshut, Bavaria]”).

MS 123, f. 284r sq („Liber malediccionis omnium hereticorum filiorum diaboli filiorum Wicleff”, △ „Wicleff autem genuit Stephanum de Colonia”).

WIEN ÖNB 4941, f. 262r–263v.

Versio posterior:

▽ post a. 1419.

TŘEBOŇ StA A 17, f. 64rv (1. △ „Tristabitur iustus et letabitur impius”, 2. „Sequitur sermo ad clerum”, △ „Sequitur patrem seu proles”).

Ed.: Palacký, UB 2, 521–522, No. 1 (pars, i.e. „Liber malediccionis” secundum MS Třeboň StA A 17). – Loserth, Hus und Wiclif, 299–302, 302–303, additamentum No. 12 (secundum MS Wien ÖNB 4941). – A. Franz, *Die Messe im deutschen Mittelalter*, 1902, 759 sq. (secundum Vyšší Brod KIK MS 28). – P. Lehmann, *Parodistische Texte*, 1923, 42 sq. (secundum MSS Vyšší Brod KIK MS 28, Vaticano Ottob. Lat. 2087 et Wien ÖNB 4941).

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 422–423 (solum Liber malediccionis).

Lit.: Nejedlý 3, 369–374, 443–444. – Kraus 1, 3–4. – Fr. Mareš, *Jesko rusticus quadratus*, ČČH 9, 1903, 202 sq. (auctor operis Iesko rusticus, qui verisimiliter etiam → PASSIONEM RAPTORUM DE SLAPANICZ (No. 479) composuit, appellatur).

481. LITTERA REGIS SIGISMUNDI DERISORIA PRAGENSIBUS DESTINATA

Auctor libelli Caspar de Lewbicz, officialis cancellariae regiae, esse videtur.

△ „Sigismundus, Dei gracia Romanorum rex semper augustus ... Concors in domino bono caritatis”.

▽ a. 1420.

PRAHA Kapit 0 39, f. 127r–128r.

Ed.: Palacký, UB 2, 524–525.

Transl.: HusMan 71–73.

PLANCTUS SUPER CIVITATEM PRAGENSEM → ANDREAS DE BRODA (Spunar, *Rep.* I, No. 771a)

482. *SERMO SECRETE EDITUS DE SIGISMUNDO REGE ROMANORUM SECUNDUM GESTORUM EIUS CONDICIONEM*

Sermo contra regem Sigismundum Polonia ortus est; auctor Bohemus quidam esse videtur.

△ „Dictat iuris naturalis equitas, probat hoc recte rationis perspicacitas”.

▽ post a. 1422.

MEMMINGEN StadtB Cod. 2, f. 6rv.

MÜNCHEN BStB CIm 14029.

14175

MÜNCHEN UB Cod Fol 84.

WIEN ÖNB 3296, f. 397v–399r (cfr. f. 397v: „Sermo secreta editus de Sigismundo rege Romanorum secundum gestorum eius condicionem”).

Ed.: Höfler 2, 416–420. – G. Leidinger (ed.), *Andreas von Regensburg, Sämtliche Werke – Chronica de expeditionibus in Bohemiam contra Hussitas haereticos (Quellen und Erörterungen zur bayrischen Geschichte, N.F., vol. 1, 1903, 379–384).*

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 435–439.

Lit.: F. Von Bezold, *König Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten*, München 1872. – R. Urbánek, *K české pověsti královské*, ČSPSČ 26, 1918, 11.

483. *INVECTIVA CONTRA HUSSITAS*

Opus verisimiliter in Polonia seu Silesia compositum est; auctor Bohemus quidam esse videtur.

△ „Moderni pseudoapostoli operarii dyaboli, subdoli precursores Antichristi”.

▽ a. 1432.

PRAHA Kapit D 51, f. 305r–310v.

Ed.: Höfler 1, 621–632.

Transl.: *Výbor Akad.* 2–1, 439–441 (pars).

Lit.: Pekař, *Žižka* 2, 83–85, 236 (auctor operis Stephanus Palecz esse videtur). – Bartoš, *Politická literatura* 29 sq. (auctor operis Iacobus Trch esse videtur).

484. *ORATIO AD DEUM CONTRA HUSSITARUM ERRORES*

Opusculum ad bella Hussitica in partibus Silesiae spectat.

△ „Heu, Deus meus, quid facturi sunt tempore generali persecucionis ... Cerne, quomodo exterminavit eam [sc. ecclesiam] non solum aper de silva, sed et singularis auca de Praga [M. Iohannes Hus]”.

▽ tempore bellorum Hussiticorum.

WROCLAW BU I Q 92, f. 220r–220v.

Ed.: P. Spunar, *Drobné texty a zprávy z rukopisů*, 4. Anonymní antihussiticum ze slezského prostředí „Heu, Deus meus”, Sborník Národního muzea v Praze C–12, 1967, 237.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

c. OPERA POETICA

Satirae, parodiae et versus impetuosii

485. VERSUS CONTRA WENCESLAUM REGEM EN REX ROMANUS

Carmen ignoti auctoris nomina asseclorum regis Wenceslai IV commemorat.

△ „En rex Romanus, ratione non bene sanus”.

▽ a. 1402 (mense Iulio) – 1403.

TRIER StadtB 2248/2191, f. 2r (nomina laesa sunt).

WROCLAW BU I O 49, fol. postligatum, r (△ „Si rex Romanus”; nomina laesa; 14 versus).

Ed.: Schmidtová, *Bohemika* Bratislav 102 (nomina asseclorum regis Wenceslai IV, ZJKF 4, 1962, 71 sq.)

Lit.: Walther, *Carmina* No. 5421.

486. VOKSA, RACEK, KOBÝLA

Cantilena contra Hus et factionem Hussitarum.

△ „Voksa, Racek, Kobyla”.

▽ a. 1411.

TŘEBŮŇ A 16, f. 224r (cantilena in „Chronica domini Procopii, notarii Nove civitatis Pragensis” legitur) ▽ post a. 1476.

Ed.: Höfler 1, 73. – Nejedlý 3, 347, 358. – Kraus 1, 7.

487. MIKULAJ OTRUBNÍK

Cantilena contra Hus et factionem Hussitarum.

△ „Mikolaj otrubník”.

▽ a. 1411 ?

PRAHA Kapit D 51, f. 306v.

Ed.: Höfler 1, 624. – Nejedlý 3, 348.

Lit.: F. Menčík, *Satira na počátku 15. století*, Rozmanitosti 1, 1880, 66. – Schmidtová, *Bohemika* Bratislav 104.

488. CANCIO CONTRA WIKLEFISTAS (RHYTMUS DE STATU BOHEMIAE)

Versus de statu ecclesiae.

△ „Omnes attendite, animadvertite, quidnam sit plangite”.

▽ mense Iulio vel Augusto a. 1409.

GRAZ UB I 253, f. 4r ▽ a. 1426 (scriptor Hanns Grätzer).

PRAHA Kapit B 47 (in operculo posteriori).

Arch. Cod. XXVII–3, f. 39r.

PRAHA StK ČSR XIX B 5 (olim Děčín, Bibliotheca Thunoviana), f. 202rv.

TŘEBONĚ StA A 7, f. 167rv ▽ a. 1457–1463 (cfr. f. 167r: „Super illam cancionem Omnes attendite”, △ „Hoc totum construxit quidam et induxit”; solum finis cantionis, cfr. Feifalik, *Studien* 5, 161, No. 3); scriptor Udalricus de Telcz.

VYŠŠÍ BROD KIK MS 74 ▽ cca a. 1410–1420. Imag.: ÚČSL 417; cfr. H. Rothe (ed.): *Die Hohenfurter Liederhandschrift (H 42) von 1410*, Köln etc. 1984, p. 152 (imago).

WROCLAW BU I Q 466, f. 35r ▽ verisimiliter a. 1417 (scriptor Nicolaus dictus Cosel [Kozel, de Cosil, de Cosla] frater Ordinis fratrum minorum Czaslaviae).

Ed.: Feifalik, *Studien* 5, 158, No. 3 (secundum MS Wrocław BU I Q 466). – Höfler 2, 93–95 (cum titulo „Angstgedicht eines böhmischen Mönches bei dem Ausbruche des Hussitenturmes, Geschrieben zwischen 1415 und 1419”; cfr. notam: „Bibl. comit. de Thun”; bibliotheca haec olim in castro Děčín asservabatur). – A. Patera, *Některé málo známé památky veršované českého života náboženského a kulturního XIV.–XV. století*, Sborník historického kroužku 14, 1913, 60 sq. (secundum MS Praha Kapit B 47). – M. Kopecký, *Zbav mne mé tesknosti*, Brno 1983, 144–145. – Hans Rothe (ed.), *Die Hohenfurter Liederhandschrift (H 42) von 1410*, Köln–Wien 1984, p. 152. – J. Mezník–S. Nechutová, *Das antihussitische Lied Omnes attendite*, *Eos* 77, 1989, 4, 62–67. – J. Nechutová–J. Mezník, *Das antihussitische Lied „Omnes attendite”* (aus der Handschrift der Universitätsbibliothek Wrocław I Q 466), *Eos* 78, 1990, 237–248.

Lit.: Hoffman von Fallersleben, *Nicolaus von Kosel, ein böhmischer und deutscher Dichter vom Jahre 1417*, Monatschrift von und für Schlesien, Dezember 1829, 738 sq. (descriptio codicis Wratislaviensis). – H. Palm, *Leteinische Lieder und Gedichte*, Abhandlungen der Schlesischen Gesellschaft für vaterländische Kultur, Phil.-Hist. Abteilung, 1862, Heft 2, 74, 88–89. – R. Peiper, *Verses aus der Hussitenzeit*, Forschungen zur Deutschen Geschichte 18, 1878, 165 sq. – J. Jireček, *Z rukopisův kláštera vyšňobrodského*, ČČM 59, 1885, 571 sq. – Nejedlý 3, 335, 340. – Kraus 1, 10 – J. Klapper, *Kirchliches Leben in Oberschlesien*

vor 500 Jahren – Bruder Nicolas v. Kosel, in: Aus Oberschlesiens Vergangenheit und Gegenwart, ed. v. Randt, 1922, Heft 2, 3–20. – Vilikovský, *Latinská poesie* 115 sq. – Schmidtová, *Bohemika* Vratislav 101. – Tříška, LČ 180. – M. Kowalczyk, *Z badań nad życiem i biblioteką Mikołaja Kozłowskiego*, Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej 22, 1972, 19–28. – J. Majchrzak, *Kodeks Mikołaja z Koźla i zawarte w nim elementy folklorystyczno-muzyczne*, Sobótka 33, 1978, 19–32. – E. Potkowski, *Książka rękopiśmienna w kulturze Polski*, Warszawa 1984 (passim).

489. CANCIO CONTRA HUS

△ „Scire si vultis attendite et cordibus inprimite, qualis sit hec parabola, scribite atque canite et hoc aliis pandite”.

▽ verisimiliter a. 1413–1415.

PRAHA Kapit Arch Cod. XXVII–3, f. 43r.

Lit.: Tříška, LČ 180.

490. VERSUS IN MORTEM IOHANNIS HUS ET HIERONYMI PRAGENSIS ANNO MILLENO

△ „Anno milleno quindeno quadraquegeno”.

▽ post a. 1416.

WROCLAW BU I Q 94, f. 197v.

Ed.: P. Spunár, *Drobné texty a zprávy z rukopisů*, 2. Protihusitské čtyřverší ve vratislavském rukopisdu UK I Q 94, Sborník Národního musea, C – 11, 1966, 65.

Lit.: Tříška, *Příspevky* 2, 8.

ZBARVENÍ MNICHOVÉ (O ZBĚHLÝCH MNIŠÍCH)

De monachis fugitivis.

△ „Vlka poznáš po srsti, a mnicha po jeho chytrosti”.

▽ a. 1417.

→ Mauritius de Praga (Spunár, *Rep.* I, No. 892).

SERMONES AD BOHEMOS

△ „Quamquam mihi soli exilis ingenioli constat imperita”.

▽ secundum dimidium a. 1417.

→ Mauritius de Praga (Spunár, *Rep.* I, No. 893).

ŽALOBNA NA HUSITY (SLYŠTE VŠICKNI, DE NOVIS HERETICIS PUSTIL-LA)

Querela contra Hussitas.

△ „Slyšte všickni, staří i vy, děti”.

▽ verisimiliter a. 1417.

→ Mauritius de Praga (Spunár, *Rep.* I, No. 894).

491. ŽALOBA NA HUSITY (CANTILENA)

Querela contra Hussitas.

△ „Slyšte, Čechové, coť sě nynie děje”.

▽ verisimiliter a. 1418.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 94v.

Ed.: Feifalik, *Kirchenlied* 285 sq. – Výbor Mat. 2, 245 sq.

Lit.: Kraus 1, 22.

492. ŽALOBA NA HUSITY

Querela contra Hussitas.

△ „Znamenajte všickni věrní Čechové”.

▽ verisimiliter a. 1418.

TŘEBOŇ StA A 16, f. 95r (cfr. f. 95r: „Alia” cantilena).

Ed.: Výbor Mat. 2, 246 (sicut pars cantilenae „Slyšte Čechové, coť sě nynie děje” (cfr. No. 491).

ŽALOBA NA HUSITY

Contra sacerdotes Hussitarum carmen satiricum.

△ „Všichni poslúchejte, chválu Bohu vzdajte! Žalujíť na ty husy, žeť nám vedú bludné kusy v naší dálnéj vieře”.

▽ verisimiliter a. 1418.

→ Mauritius de Praga (Spunar, *Rep.* I, No. 895).

PÍSEŇ HANLIVÁ NA HUSITY (PÍSEŇ O KACÍŘÍCH V ČECHÁCH)

Querela contra Hussitas.

△ „Slyšte všickni, poslúchajte, svěsti se žádnému nedajte”.

▽ verisimiliter a. 1418.

→ Mauritius de Praga (Spunar, *Rep.* I, No. 896).

ŽALOBA NA HUSITY

Querela contra Hussitas.

△ „Všichni poslúchajte, chválu Bohu vzdávajte, žalujíť na ty Husy”.

▽ verisimiliter a. 1418.

→ Mauritius de Praga (Spunar, *Rep.* I, No. 895).

493. VERSUS CONTRA WICLEFISTAS DUM DE FIDE LOQUIMUR

△ „Dum de fide loquimur, non sumus sophiste”.

▽ verisimiliter ante a. 1419.

PRAHA KNM I E 6 (olim 4 D 12), f. 209v.

TŘEBŇ StA A 7, f. 162r.

WIEN ÖNB 4761, f. 208v.

WROCLAW BU IV F 13, f. 162v.

Ed.: Spunar, *Verse* 199.

Lit.: Tříška, LČ 180. – Tříška, *Příspěvky* 2, 8 (MS Vindobonensis omittitur).

494. PÍSEŇ PROTI HUSOVI

Cantio contra M. Iohannem Hus et Hussitas.

△ „Již se raduj, církev svatá, protivíť se sběř proklatá”.

▽ post 17.VIII.1419.

OLOMOUC Kapit 345, f. 102r–103r.

Ed.: Feifalik, *Leiche* 335–342 (utraque versio). – *Výbor Akad.* 2–1, 290–292.

495. ŽALOBNA NA HUSITY (*ALIA CANCIO*)

Querela contra Hussitas.

△ „Když Lev umřel pravú túhú, sedláci, vstavše od pluhu”.

▽ post a. 1419 (i.e. post obitum regis Wencelsi IV).

PRAHA Kapit N 6, f. 48v.

TŘEBŇ StA A 16, f. 95r–95v.

Ed.: V. Nebeský, *Dvě staré satiry*, ČČM 26, 1852, t. 2, 75 sq. – *Výbor Mat.* 2, 249 sq. – Macek, *Bojovníci* 50–52.

Lit.: Kraus 1, 29 (cum speciminibus).

496. VERSUS O MICHI CARE QUIDEM

△ „O michi care quidem sed tempore duro”.

▽ verisimiliter post a. 1419.

TŘEBŇ StA C 5, f. 194v.

Lit.: Tříška, LČ 180.

497. ZLOMKY RÝMOVANÉ KRONIKY ČESKÉ

Fragmenta Chronicorum Bohemicorum in versibus compositorum.

△ 1. „Ale oni na Beránku shrnúchu svú boží stránku; na Táboře, jinde také, jmíechu sňatky nejednaké”.

△ 2. „Lid z Prahy i s Vyšehradem měl příměrie s Pražským hradem”.

▽ a. 1419–1420.

TŘEBŇ StA A 16, f. 223 rv, 235 rv.

Ed.: Výbor Mat. 2, 251 sq., 254 sq. – Svejkský, *Veršované skladby* 151 sq. – Výbor Akad. 2–1, 381–383 (solum fragmentum primum).

Lit.: F. Mareš, *Prokopa písaře Praxis cancellarie*, 1908 (opus falso Procopio Notarii – Prokop Písař attribuitur).

498. NUŽ, VY ŠEVCI, VIERY NOVÉ

Contra Hussitas.

△ „Nuž, vy ševci viery nové, vámtě přikázáno”.

▽ a. 1421 ?

PRAHA Kapit E 43, in teg. priori (cfr.: „Ista cancio est composita contra hereticos, scilicet Viclefistarum, qui sic omnes actus suos faciebant, ut ibi habetur, et non aliter. Ex hoc sub anno Domini 1421 et ista scripta sunt in die sancte Affre martyris [7.VIII.1421]”).

Ed.: V. Flajšhans, *Desatero ševců z r. 1421*, ČlId 13, 1904, 469–470. – A. Patera, *Některé málo známé památky veršované českého života náboženského a kulturního XV.–XVI. století*, SborHistKr 14, 1913, 63 sq. – Výbor Akad. 2–1, 295–297.

Lit.: V. Flajšhans, VČA 11, 1902, 408, n.

VÁCLAV, HAVEL A TÁBOR

Carmen satiricum.

△ „Když čas bieše od narozenie Syna božieho tisíc čtyř set čtrmezciemého, tehdy země česká u veliké bieše biedě”.

▽ post a. 1424.

→ Mauritius de Praga (Spunar, *Rep.* I, No. 898; adde: E. Pražák, *Hádání Prahy s Horou a Rozmlouvání o Čechách ve vývoji českého dialogu*, LF 88, 1965, 204 sq. (carmen a. 1460–1470 compositum est!)). – P. Čornej, *Příspěvek ke sporu o skladbu Václav, Havel a Tábor*, Slavia 52, 1983, 362–372 (carmen post a. 1424 compositum est).

499. CANCIO CONTRA HUSSITAS

△ „Ordo catholicus et apostolicus”.

▽ post a. 1424.

TŘEBOŇ A 7, f. 158r.

Ed.: Feifalik, *Studien* 5, 155–158, No. 2. – Kraus 1, 57–58.

Lit.: R. Peiper, *Verse aus der Hussitenzeit*, Forschungen zur deutschen Geschichte 18, 1878, 167 sq. – Nejedlý 3, 361 sq.

500. PÍSEŇ O ZAJETÍ ZIKMUNDA KORYBUTOVIČE (TZV. PRAŽSKÁ PŘIHODA)

De captivitate Sigismundi Korybutowicz; auctor ignotus socius → Iohannis de Przibram esse videtur.

△ „Z dobrého jména Čechové, všudy slovuťní rekové”.

▽ post 17.IV.1427.

PRAHA StK ČSR XXIII F 2 (olim Bibliotheca Lobkowicziana Pragensis No. 311), p. 428–430.

Ed.: V. Hanka, *Starobylá skládání* 5, 1823, 228–233. – Výbor Mat. 2, 311–314. – J. Gebauer, *Básně připsané při Pulku v rukopisu lobkovickém z I. pol. XV. století*, Pražská příhoda, LF 11, 1884, 294–297. – Výbor Akad. 2–1, 327–332.

Lit.: Nejedlý 5, 96–97. – Kraus 1, 61.

501. POEMA DE HUSSITIS

△ „Hussitarum concordia nos attenuis turbavit, nostraque discordia eosdem animavit”.

▽ verisimiliter a. 1431.

SANGERHAUSEN St. Ulrichsbibliothek B 95, f. ultimum (r, v).

Ed.: A. Reinecke, *Mitteilungen aus dem Gebiet historisch-antiquarischer Forschungen im Namen des thüringisch-sächsischen Vereins für Erforschungen des vaterländischen Altertums und Erhaltung seiner Denkmale* 14, 1878, 385 sq.

Lit.: Zumkeller, *Manuskripte* No. 884. – Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

502. HISTORIA DE QUODAM RAPTORE BOHEMIE ROHACZ NOMINE

△ „Scripturis innovari a posterisque speculari geruntur que prudentia”.

▽ post 9.IX.1436 (supplicium Iohannis Rohacz Prage).

FRANKFURT a. M. StUB MS Barth. 62, f. 159r ▽ cca a. 1459.

Ed.: A. Patera, *Latinská píseň o Roháčovi*, VKČSN, Tř. filos.-hist.-jazykozpytná, 1897, No. 30.

503. VERSUS DE MORTE SIGISMUNDI IMPERATORIS

a) „Metra de Sigismundo”

△ „Bis duo C post M, tria X, adiungito septem”.

▽ post a. 1437.

TŘEBOŇ StA 19, f. 138v (cfr. f. 138v: „Alia metra de eodem Sigismundo”)

Lit.: Tříška, LČ 181.

b) *De morte caesaris*

Solum unus versus.

△ „O Praga, Praga, mors caesaris est tua plaga”.

▽ post a. 1437.

PRAHA Kapit M 103, f. 243v.

Lit.: Tříška, LČ 181.

504. O SEKTĚ TÁBORSKÉ

De secta Thaboriensium.

△ „Téhož léta čtrnáctistého dvacátého stalo se na Táboře mezi kněžími veliké rozdělení”.

▽ certe ante a. 1448.

PRAHA KNM V E 89 (Staré letopisy české [No. 228], MS O) ▽ cca a. 1524. Apographum: PRAHA KNM I A 25 ▽ cca 1827 (manu Iosephi Dobrovský).

Ed.: *Starí letopisové čeští*, ed. F. Palacký, 1829, 476 sq. (cfr. Dílo FP 2, 395 sq.). – Výbor Mat. 2, 229 sq. – *Ze starých letopisů českých*, edd. J. Porák–J. Kašpar, 1980, 75–76 (adaptatio Neo-bohemica).

Lit.: Pekař, *Žižka* 2, 107 sq.

505. O NAHÁČÍCH

De nudis.

△ „Tehdá jiní, kteříž utekše zuostali, na Valovský les se brali”.

▽ certe ante a. 1448.

PRAHA KNM V E 89 (Staré letopisy české [No. 228], MS O) ▽ cca a. 1524. Apographum: PRAHA KNM I A 25 ▽ cca 1827 (manu Iosephi Dobrovský).

Ed.: *Starí letopisové čeští*, ed. F. Palacký, 1829, 477 sq. (cfr. Dílo FP 2, 396 sq.). – *Ze starých letopisů českých*, edd. J. Porák–J. Kašpar, 1980, 76–77 (moderatio Neo-bohemica).

Lit.: Pekař, *Žižka* 2, 107 sq.

506. VERSUS CONTRA WICLEFISTAS SUNT WICLEPHISTE

△ „Sunt Wiclephiste male perverseque vite”.

WROCLAW BU IV F 13, f. 162r.

Ed.: Spunar, *Verse* 189 sq., 198–199.

Lit.: Tříška, *Příspěvky* 2, 8.

507. VERSUS CONTRA WICLEFISTAS HEU WICLEPHISTE

△ „Heu, Wiclephiste, heresim pestifere ciste”.

WROCLAW BU IV F 13, f. 162r.

Ed.: Spunar, *Verse* 189 sq., 199–200.

508. BYDŽOVŠTÍ ŠEVCI

Carmen contumeliosum antihussiticum.

△ „A ševciť jsú zúfali na klášter v Bydžově běhali”.

▽ post combustionem Iohannis Hus.

WROCLAW BU I Q 466, f. 28v–29r.

Ed.: V. Hanka–V. Nebeský, *Bydžovští ševci*, Potupná píseň z dob husitských, ČČM 32, 1858, 392–394. – J. Feifalik, *Untersuchungen über altböhmisches Vers- und Heimkunst*, Sitzungsberichte der phil.-hist. Klasse der k. Akademie d. Wissenschaften in Wien 39, 1862, 291–294. – Výbor Akad. 2–1, 293–295.

Lit.: Hoffman v. Fallersleben, *Nicolaus von Kosel, ein böhmischer und deutscher Dichter vom Jahre 1417*, Monatsschrift von und für Schlesien, Dezember 1829, 738 sq. (descriptio codicis Wratislaviensis). – Feifalik, *Leiche* 638 (descriptio codicis). – Nejedlý 3, 359–360. – Kraus 1, 25. – J. Kašpar, *Program reál. gymnasia v Novém Bydžově 1900*. – J. Klapper, *Kirchliches Leben in Oberschlesien vor 500 Jahren – Bruder Nicolaus von Kosel*, in: *Aus Oberschlesiens Vergangenheit und Gegenwart*, ed. v. Randt, 1922, Heft 2, 3–20. – V. Myška, *Píseň o útku ševců na klášter v Novém Bydžově*, Hradecký kraj 1958, 415–418 (editio mendosa). – M. Kowalczyk, *Z badań nad życiem i biblioteką Mikołaja Kozłowskiego*, Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej 22, 1972, 19–28. – J. Majchrzak, *Kodeks Mikołaja z Koźla i zawarte w nim elementy folklorystyczno-muzyczne*, Sobótka 33, 1978, 19–32.

509. BEKYŇĚ

Contra mulieres factionis Hussitarum.

△ „Slyšte ještě, bratří milí, jižt se na duchovnie chýlí konec této piesničky”.

TŘEBOŇ StA A 7, f. 149v–150r.

Ed.: V. Hanka, ČČM 12, 1838, 304–305 (in fine cantionis carmen *Ženská chytrost*, △ „Střež se toho člověk” !). – Feifalik, *Leiche* 671–672. – J. Vilikovský, *Staročeská lyrika*, 1940, 118–119. – Výbor Akad. 2–1, 279–281.

Lit.: Nejedlý 3, 323. – J. Vilikovský, *Staročeská lyrika*, 1940, 191.

510. VIKLEFICE

Contra mulieres factionis Hussitarum.

△ „Stala se jest přihoda nynie tohoto hoda”.

TŘEBOŇ StA A 7, f. 155 rv.

Ed.: Feifalik, *Leiche* 669–671. – J. Vilikovský, *Staročeská lyrika*, 1940, 120–122. – Výbor Akad. 2–1, 281–283.

Lit.: Kraus 1, 5. – Nejedlý 3, 334–335, 358. – J. Vilikovský, *Staročeská lyrika* 191.

511. VERSUS DE FRATRIBUS TENEBRARUM

Contra factionem Hussitarum.

△ „Inter mille mala vix unum scribo, Boemi”.

OLOMOUC StVK? (olim I g 16).

Ed.: J. Loserth, *Miscellen*, 1. Zur Geschichte der hussitischen Bewegung, MVGDB 29, 1891, 291–292.

Lit.: Kraus 1, 31.

512. VERSUS DE HAERETICIS BOHEMIS

△ „Res est miranda, tenet hoc ipse Koranda cum reliquis Thabor”.

TŘEBŮŇ StA A 7, f. 161r.

Lit.: Třířská, LČ 181.

513. INTERROGACIONES CONTRA HUSSITAS

WROCLAW BU IV F 263 (codex deest).

Lit.: Schmidtová, *Bohemika Vratislav* 100.

514. INVECTIVA CONTRA HUSSITAS

Opus in Silesia compositum esse videtur.

WROCLAW BU IV F 87 (non inveni; cfr. f. 187v: „Exhortacio ad bellum contra Hussitas”,
△ „Universis et singulis principibus, ducibus terrarumque rectoribus ... Quamquam in quacumque
causa mestifica”).

Lit.: Schmidtová, *Bohemika Vratislav* 100.

515. QUESTIONES DE HUSSITIS

WROCLAW BU I Q 90 (non inveni; cfr. f. 11r: „Ad questionem, que sequitur, utrum salva
consciencia in regno Bohemie heresi et scismate infecto clari potest obediencia regi eiusdem
condicionis electo”, f. 175v: „Anno 1458° in fine, amen”).

Lit.: *Archiv für österreichische Geschichte* 61, 94 sq. (J. Loserth). – Schmidtová,
Bohemika Vratislav 100.

516. INVECTIVA CONTRA WICLEPHISTAS ET HUSSITAS

Fragmentum carminis.

△ „/// Adversus lucem surgite modo gens tenebrarum”.

BRNO StA Collectio fragmentorum Bočkonis No. 12307 („Fragmente”).

Lit.: F. Černý, *Fragmenta Bočkova*, ČČM 73, 1899, 516 sq.

517. CARMEN CONTRA HUSSITAS

Fragmentum carminis.

△ „/// Iam viget intra dolus et fraus et mala gwerra”.

BRNO StA Collectio fragmentorum Bočkonis No. 12307 („Fragmente”).

Lit.: F. Černý, *Fragmenta Bočkova*, ČČM 73, 1899, 516 sq.

518. CARMEN CONTRA HUSSITAS

De saevitia feminae cuiusdam e factione Hussitarum.

△ „Privilegia franguntur, Theutinici expelluntur”.

BRNO StA Collectio fragmentorum Bočkonis No. 12246 („Privatsammlung“).

Lit.: P. Chlumecký, *Carl v. Zierotin und seine Zeit*, 1862, 9, n. 9.

519. PROTI KACÍŘŮM

Contra haereticos.

△ „Čechové Boha proste, pravé viery kto ste“.

PRAHA Kapit M 8, f. 72r.

Ed.: Podlaha-Patera, *Soupis*, No. 1361.

520. POČÁTKOVÉ HUSITSTVÍ V ČECHÁCH

De origine factionis Hussitarum in Bohemia.

△ „Sluší každému věděti, a budúcím to pověděti“.

▽ certe ante a. 1448.

PRAHA KNM V E 89 (Staré letopisy české [No. 228], Ms O) ▽ cca a. 1524. Apographum:
PRAHA KNM I A 25 ▽ cca 1827 (manu Iosephi Dobrovský).

Ed.: *Starší letopisové čeští*, ed. F. Palacký, 1829, 470 sq., 476 sq. (cfr. *Dílo* FP 2, 390 sq.).
– *Výbor Mat.* 2, 229 sq.

Lit.: Kraus 1, 57 sq. – Pekař, *Žižka* 2, 107 sq.

BRNO) 861. Českého Impéria: Vyšavě lidu. Tiskem Černohorským
 Jan P. Čajánský, Čas v Záměstku roku 1857, 8, 2, 4.

519. PROFIT KACIBŮM

- Česko. Invenční.
- Č. z Čechovů Bolea proutě, první strany knižní
- PRAMA Kupa M. L. I. 18.
- In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181.

520. POČÁTKOVÉ HUPSTVÍ V ČECHÁCH

- In: originál. Hupstvi. Hupstvi. Hupstvi.
- Č. z Čechovů Bolea proutě, první strany knižní
- In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181.

PRAMA KUPA M. L. I. 18. In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181. In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181.

In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181. In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181. In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181.

In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181. In: Podělské Pávek, Kupa. No. 181.

INDEX INCIPITORUM LATINORUM

- Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remisieritis peccata, remittuntur eis, Io 20 [22-23]. Casus in terminis est iste: Factum est autem 386
- Accusant Magistrum Rokyczanum quod in quodam tractatu scriberet: Ježíš ukřižovaný po své smrti 199
- Ad ascendendam requiritur 446
- Ad communionem eucharistiae sub utraque specie non obligantur universitas fidelium 433
- Ad Dominum cum tribularet clamavi ... [Ps 119, 1]. Titulus huius psalmi et XIV sequentium 125
- Ad habendam notitiam praeclaram et dilucidam dictaminis ut modernis placet usus quoque praesentis temporis approbavit 472
- Ad honorem Domini nostri Iesu Christi crucifixi profectumque ecclesiae suae sanctae nec non ad magnificationem et promotionem eius divinissimi sacramenti eucharistiae 322
- Ad hoc quod Deus omnipotens pater ... Venerabiles providentes honesti domini 216
- Ad hoc respondetur per istud 199
- Ad laudem et gloriam optimi Dei et pro sanitate salutis ... ego frater M. Beran 381
- Ad quaestionem quae sequitur utrum salva conscientia 515
- Ad terrorem omnium surgam locuturus, omnis clerus audiat simplex et maturus 262
- Adiurat huc aures gentium populus 297
- Adventus eius secundum operationem Satanae 113
- /// adversus lucem surgit modo gens tenebrarum 516
- Affectum salutis et legi Domini firmiter adhaere. Amici carissimi! Dudum pridem ante quam vestra scripta conspeximus 137
- Amantissimo ac merito venerabili in Christo patri domino Alberto priore domus Carthusiae civitatis Basiliensis ... Exegisti a me 397
- Ambulans Iesus iuxta mare ... [Mt 4, 18]. Dicunt naturales quod pisces 443
- Amici carissimi! Dudum pridem ante quam vestra scripta conspeximus 137
- Amici carissimi! Nuper Iohannes Kawalecz nobis authenticus supplicando 142
- Amici dilecti! Sicut vestris litteris per nuntios vestros mihi directis 72
- Amici nostri carissimi! Bonas et iocundas novitates vobis annuntiamus 456
- An sacerdotes Christi possunt sacras missas eo ritu ... Cum firma fide credendum est 307
- Anno a Nativitate Domini MCCCCXXXII^o die mensis Maii conclusa sunt inter nuntios et ambasiatores sacri concilii Basiliensis 65
- Anno Domini 824 christiana fides coepit crescere in Bohemia quando Borzywoy cum sancta Ludmilla coniuge sua sunt baptisati 221
- Anno Domini 1346 Nova civitas Pragensis fundata per Carolum imperatorem 225
- Anno Domini 1348 Carolus imperator fundavit in Praga studium universale in theologia iure canonico medicina et in artibus 226
- Anno Domini 1418 infra Kalendas Februarii dominus rex Ungariae in imperatorem per dominum papam est unctus 178

- Anno Domini 1419 crastino Assumptionis beatissimae Virginis Mariae mortuus est rex Wenceslaus 455
- Anno Domini 1419 dominica ante Iacobi in Nova civitate Pragensi consules de praetorio communitas adhaerentes communioni calicis praecipitavit (!) 227
- Anno Domini 1419 dominica post S. Iacobi proiecti sunt et interfecti Nicolaus iudex et magister civium et iurati Novae civitatis Pragensis 387
- Anno Domini 1419 dominico in die Abdon et Sennen 454
- Anno Domini 1427. Articulus primus: Quoniam habundavit iniquitas refriguit caritas multorum 403
- Anno Domini 1434 in die Ascensionis Christi in illa syllaba Iohan Stanis 457
- Anno Domini 1434 in synodo cleri celebrata in Montibus Cutnis circa festum Procopii in die Kyliani 98
- Anno Incarnationis Dominicae 1418 venerabilis ac divinissima communio eucharistiae sub utraque specie panis 115
- Anno Incarnationis 1433 dominica die proximo post festum Circumcisionis ambasiatores incliti regni Bohemiae 82
- Anno milleno quindeno quadrageno 490
- Anno Nativitatis Domini 1415 currente in Praga sunt nonnulli (ut) reor incuriosi qui plus quam oportet sapere videntur 416
- Apocalypsis Iesu Christi quam dedit illi Iesus ... Ex quo igitur liber iste dicitur Apocalypsis 99
- Apostolica vox clamat, 2 Tim 3, (1). In novissimis diebus instabunt homines se ipsos amantes 428
- Apostolus 1 Cor 11 incipiens loqui de sacramento eucharistiae 112
- Apparuit gratia Dei et Salvatoris nostri omnibus hominibus, ad Titum 2, (11). Hanc epistolam apostolus Tito dirigit discipulo suo 445
- Articulus primus: Quoniam habundavit iniquitas refriguit caritas multorum 403
- Artis rethoricae temptatis 474
- Ascendam in palmam ... (Cant 7, 8). Ad ascendam requiritur 446
- Assit principio sanctae Mariae meo. Rethorica est scientia docens materiam invenire 468
- Attende, caelum, et loquar et audiat terra verba ex ore meo [Dt 32, 1]. Adiurat huc aures gentium populus 297
- Auctoritas ecclesiae dependet a veritate evangelica et non e contrario 352
- Audiat terra verba oris mei [Deut 32, 1]. Loquar in amaritudine animae meae 186
- Audite, caeli, quae loquar. Deut 32, [1]. Audiat terra verba oris mei [Deut 32, 1]. Loquar in amaritudine animae meae 186
- Audite hoc sacerdotes et attendite domus Israel 113
- Auribus quaeso, praecipiat concilium creaturae totius 186
- Beati immaculati in via ... [Ps 118, 1]. Hunc psalmum glossa propter eius magnam et multiplicem utilitatem 125
- Bellandi materiam concernit infrascriptum. Prima notanda sunt quae bellum rectificant iustum. Prima enim conditio rectificans bellum iustum est iusta vindictio 314
- Benedictio Domini super caput iusti (Prov 10, 6). Ideo dedit illi Dominus hereditatem 438
- Bernardus in sermone de vigilia Petri et Pauli ... Tria sunt quae in festivitibus sanctorum vigilanter considerare debemus 129
- Bis duo C post M tria X adiungito septem 503
- Bohemia est pars mediae ad plagam orientalem iuxta Germaniam posita in Europa 399
- Bonas et iocundas novitates vobis annuntiamus ita quod omnes inimici nostri contriti et prostrati sunt 456
- Castrensium specularum turrimque custodes 394
- Casus in terminis est iste: Factum est autem postquam regnavit Alexander 386
- Causam aegrotationis dicit magister in historia et in glossa fuisse elevationem 156
- Celebris recolatur memoria ... O beatissimi martyres et fidei sanctae certaminis victores 478

- Cerne quomodo exterminavit eam (sc. ecclesiam) non solum aper de silva sed et singularis auca de Praga 484
- Christiani, hodie incipiunt tempus paenitentiale triste a truchlivý 157
- Christus dixit Iudeis Quaeritis me quia de panibus meis [Ioh 6, 26] 348
- Christus mortuus est pro peccatis nostris ... [1 Cor 15, 3]. Inter omnia divina beneficia 440
- Christus peregrinus fuit in hoc mundo 140
- Christus regnat Antichristus destruetur. Quod omnipotens Deus Pater per dilectum Filium suum Iesum Christum qui secundum humanitatem est filius castae et purae seu mundaе Virginis Mariae 218
- Christus tunc loquebatur 317
- Chrysostomus Moral. 54 super Mathaeum. Nullus itaque vere audietur honesta nostrae salutis symbola 354
- Circa annum Domini 1412 in civitate Draznensi 463
- Circa hanc materiam in primis recitanda est erronea positio ipsius Wiclef 430
- Circa hanc primam vocacionem Andreae tria tanguntur 438
- Circa materiam dictandi est sciendum quod epistula secundum magistrum Pontium in De arte dictandi sic describitur 469
- Circa sacramentum eucharistiae multi currebant et currunt errores usque in diem hodiernum 94
- Collecta et excerpta de summa Benedicti abbatis Massiliae super capitulo Firmiter credimus ... Una est fidelium universalis ecclesia 412
- Communicare populum sub utraque specie sacramentali contra voluntatem Christi. Patet hoc per reflectionem 427
- Communiter illi qui sunt caeci non fiunt avari 152
- Concors in Domino bono caritatis 481
- Confiteor pura et simplici fide 296
- Confiteor tibi Domine ... [Mt 11, 25]. Hodie pueri dilecti sancta mater ecclesia celebrat 453
- Congregatio magistrorum Pragensium cum sacerdotibus Thaboritarum in Konopisst 295
- Contra quosdam asserentes quod oportet populum communicare laicalem sub utraque specie 417
- Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12] ... Causam aegrotationis dicit Magister in historia et in glossa fuisse elevationem 156
- Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12]. De malis dicitur in evangelio hodierno 449
- Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12]. In istis verbis ostenditur magna dei bonitas et misericordia 158
- Convertemini ad me ... [Iohel 2, 12]. Ostendit in primis propheta ad quem debemus converti qualiter et in quibus et quare 155
- Convertemini ad me, Joel 2, [12]. Quantum totum tempus datum est homini ad paenitentiam tamen tempus quadragesime specialiter 38
- Convertemini ad me... [Iohel 2, 12]. Sequitur feria quinta. Causam aegrotationis dicit Magister 156
- Corde fidelissimo credimus et ore sincerissimo confitemur tam sub forma panis quam sub forma vini ... Haec in synodo celebrata Pragaе palam 337
- Cum ab initio saeculorum semper virorum illustrium sapientia fuit commendata 312
- Cum appropinquasset ... [Mt 21, 1]. In quo evangelio sancto primum habemus 144
- Cum appropinquasset ... [Mt 21, 1]. Istud evangelium bis in anno legitur 27
- Cum appropinquasset ... Mt 21, [1]. Modo mei cari hodie 379
- Cum ex dono et gratia Dei laudabilis 98
- Cum firma fide credendum est quod in novissimis diebus instabunt tempora omnibus temporibus ante decursis periculosa 307
- Cum ieiunatis ... [Mt 6, 16]. Dominus ac redemptor noster facit more boni magistri 447
- Cum igitur primitiva et orientalis ecclesia ab origine sua ... Initium et occasio populi Bohemici 98
- Cum in istis periculosis temporibus undique bella strepant ... Primo inquam dicitur: Quod ad iustum bellum hominum 315
- Cum inter singulas humanorum actuum curas 210
- Cum servire vobis paratus sim 391

- Cum Spiritus veritatis summae odiens mendacium 110
- Cum turbae irruerunt in Iesum ... [Lc 5, 1]. Ecce prius publicani appropinquabant 25
- Cum unigenitus Dei Filius qui est aeternaliter in sinu eiusdem Patris aeterni descendisset in terras 217
- Cum videritis abhominationem desolationis quae dicta est a Daniele propheta 368
- Cupienti mihi aliquem lugubrem sermonem vestris dominationibus dicere 451
- Custodiens parvulos dominus longanimis et multum misericors 461
- Dabitur ambasiatoribus et nuntiis de regno Bohemiae 65
- De angelis. Hodie fideles Christiani festum Omnium Sanctorum angelorum celebrant 32
- De capite ieiunii. Hodie dilectissimi sacrum quadragesimale tempus ingredimur 160
- De familiari vocatione beati Andreae ... Circa hanc primam vocationem Andree tria tanguntur 438
- De illis qui ausu temerario nullo iure eis penitus competente praesumunt occupare regna ... Dirum praeter ius 190
- De malis dicitur in evangelio hodierno 449
- De parvulis post baptismum quidam non recte sapientes 434
- De provincia Bohemia. Bohemia est pars mediae ad plagam orientalem iuxta Germaniam posita in Europa 399
- De qua revelatione tria sunt nunc dicenda 99
- Decimoquinto die Septembris etc. Quindecim venerunt novitates 176
- Denuntiamus autem vobis fratres in nomine Domini ... [2 Thes 3, 6]. Hic hortatur ad quorundam inquietorum 108
- Dicit Przibram quod in sacramento manent accidentia 298
- Dicitur Mariam corpore assumptam in sexto sermone huius diei circa medium. Fateor sicut te pariente 368
- Dictat iuris naturalis aequitas probat hoc recte rationis perspicacitas 482
- Dictum et iustum est personas quae in Dominum et proximos peccaverunt nominare 26
- Dicunt naturales quod pisces 443
- Dilecti fratres! Memoremur qualiter terra nostra Bohemia 358
- Dilectus Deo et hominibus cuius memoria in benedictione est. Verba proposita scribuntur Eccli 45, (1) et possunt bene adaptari 129
- Dirum praeter ius. Regni concupiscentia est ut plurimum occupatio trutulenta 190
- Divini largitoris nomine invocato 477
- Dixit Dominus domino meo sede a dextris meis ... [Ps 109, 1]. Psalmus praecedens fuit de Passione Domini et humilitatione eius magna 125
- Domine cuius reverenda dominatio 123
- Domine ne in furore tuo arguas me ... [Ps 6, 2]. Intentio psalmi est movere ad paenitentiam 125
- Dominica in septuagesima. Quid hic statis ... [Mt 20, 6]. Res ad finem aliquem ordinata 149
- Dominica prima in adventu. Ecclesia hodie excitat mentes fidelium ab ignorantia 435
- Dominica prima in adventu. Iam ex dono Dei expectavimus 150
- Dominica prima post Trinitatem. Hodie mane audivistis ex evangelio 146
- Dominica secunda (in adventu). Rom 15, [4]. Fratres quaecumque scripta sunt ad nostram doctrinam 152
- Dominus noster omnipotens qui post tempestatem 75
- Dominus rex Sigismundus confirmatus est ad imperatorem et iuravit in conversione S. Pauli 177
- Dudum pridem ante quam vestra scripta conspeximus 137
- Dum de fide loquimur non sumus sophistae 493
- Duo videnda: I. Quare dicitur vigilia, II. Quare ieiunamus 441
- Ecce dies veniunt [Hebr 8, 8]. Epistola ista sacra ex verbis prophetae Domini sumpta 22
- Ecce dies veniunt ... [Hebr 8, 8]. Notandum quod sancti patres 36
- Ecce ego praecipio tibi confortate et esto robustus ... [Ios 1, 9]. Verba haec fuerunt olim Domini ad fidelem ministrum 35

- Ecce prius publicani appropinquabant 25
- Ecce quanta stultitia illorum qui ita fantastice corrupte imaginantur 429
- Ecce sacerdos magnus filius Dei volens venire in hunc mudum 400
- Ecce venit rex occuramus obviam Salvatori nostro. Mei carissimi, hoc scire debetis 442
- Ecclesia hodie excitat mentes fidelium ab ignorantia 435
- Ecclesia universalis scilicet non potest errare quia Spiritu Sancto gubernatur qui est Spiritus veritatis.
Hoc enim promisit 418
- Ego autem rogavi pro te ... [Lc 22, 31-32]. Primo in hoc docemur quomodo diabolus instat 108
- Ego frater M. Beran membrum quoddam inutile medicinae almae universitatis Erfordensis proposui et
intendo 381
- Ego locuturus in vestra celeberrima praesentia ad replicas reverendissimi viri Magistri Iohannis de
Polomar 323
- Ego Ludovicus imperator concedo tibi beato Petro et successoribus in perpetuum 192
- Ego Magister Procopius de Pilsna cogitus sollicitus de bono rei publicae 359
- Ego quidem servorum Dei Magister Iohannes de Przibram ultimus 304
- Ego sum panis vitae [Ioh 6, 35] 426
- Ego vilissimus omnium hominum peccator 300
- Egressus Iesus de templo ... [Mt 24, 1]. Istud evangelium sacrum 134
- Elevatio corporis et sanguinis in missa non sit 79
- Eloquenti viro domino N. verbi Dei seminatore in Praga ... Pro salutatione in Christo Iesu Domino nostro
dilectione fraterna et charitate non ficta 415
- En rex Romanus ratione non bene sanus 485
- Enarret nunc Bohemia per haec novella carmina magna quidem prodigia 116
- Episcopus episcopum ordinare non potest 353
- Epistola ista sacra ex verbis prophetae Domini sumpta 22
- Erat Iesus eiciens daemonium et istud erat mutum etc. [Lc 11, 4]. In hoc evangelio tria spiritualiter
possunt considerari. Primo gravitas infirmitatis 134
- Est hic sciendum quid sit rethorica → Est igitur sciendum quid sit rethorica
- Est igitur sciendum quid sit rethorica quid rethor quae rethoricae scientiae quare est inventa et unde
habet ortum 467
- Est libellus absentibus 469
- /// est utilis ... Ieiunio et fletu et planctu [Joel 2, 15]. Ieiunium 154
- Estote sine offensione, 1 Cor 10, [32]. Anno Nativitatis Domini 1415 currente in Praga sunt nonnulli 416
- Et primo Ioh 6 capitulo [35] dicit Salvalor: Ego sum panis vitae 426
- Et pro istis casibus est lex Dei lata 353
- Et quid quilibet eorum (illorum) articulorum sapiat secundum ordinem ... Nam omnes isti articuli fundati
sunt super fundamenta male intellecta 419
- Et servatores pauperum 140
- /// et tollat crucem suam et sequatur me 425
- Evangelio non crederem. Quintodecimo arguitur per auctoritatem ecclesiae 292
- Evangelium de sancta Margaretha. Simile est regnum caelorum decem virginibus etc. Mt 25, [1].
Christus tunc loquebatur 317
- Ex Bohemorum regum spectabili ac illustri prosapia oriundo sibi plurimum serenissimo principi
domino Iohanni marchioni Mantuano frater Nicolaus natus de Bohemia 399
- Ex istis pro conclusione tenemur 368
- Ex quo igitur liber iste dicitur Apocalypsis igitur sermo de revelatione Iohannis 99
- Ex tractatuli praescripti materia tamquam ex quodam fundamento posito faciliter solvi possunt
obiectiones et argumenta Wiclefistarum et Hussitarum 412
- Exegisti a me ... Nisi paenitens egeritis 397
- Explanatio auctoritatis: Evangelio non crederem. Quintodecimo arguitur per auctoritatem ecclesiae 292

- Expurgate vetus fermentum [1 Cor 5, 7]. Quaere in principio huius libri et est sermo Czapkonis 22
 Factum est autem postquam regnavit Alexander percussit rex 386
 Famosis viris Swypold de Brandesteyn et Hans Castner de Wyczmeyn ... Praemisso servitio 73
 Famulatum sibi taliter serenantis fortunae 390
 Fateor sicut te pariente 368
 Feria quinta in die Sancti Procopii 168
 Festa oblationum vel offertoriorum sunt quattuor 353
 Fidelis promissam gratiam humilibus conferendo 127
 Filius Dei condolescens humano generi 436
 Firma mente 476
 Fratres quaecumque scriptae sunt ad nostram doctrinam ... Quaecumque sunt in Sacra Scriptura 152
 Fratres scientes quia hora est iam nos de somno surgere [Rom 13, 11]. Nunc enim proprius est nostra
 salus quam cum credidimus 164
 Fuerunt tres fratres unus nomine Czech qui fundavit Bohemiam 122
- Gratia Omnipotentis induere vitam Christi et mandata eius iugiter adimplere 290
- Haec dicit Dominus Deus [Iohel 2, 12]. Convertimini ad me ... Sequitur feria quinta. Causam
 aegrotationis 156
 Haec dicit Dominus [Is 58, 9]. Si abstuleris de medio tui catenam etc. Nota pro intelligentia huius
 epistulae 318
 Haec est victoria quae vincit mundum ... 1 Ioh 1 [recte: 5, 4] et leguntur in epistola dominicae hodiernae.
 Reverendissimi et praestantissimi ... Vera [varia] lumina 398
 Haec in synodo celebrata Praegae palam 327
 Haec sunt collecta et excerpta ex Summa Benedicti abbatis Marsiliae super capitulo Firmiter credimus
 412
 Hanc epistolam apostolus Tito dirigit discipulo suo 445
 Haurire desiderantibus modum dictandi valitudinem veniant diligenti studio scripta perpendentes. Est
 igitur sciendum 467
 Heri sancta mater ecclesia hortabatur communem populum 40
 Hesterna die 450
 Heu Deus meus quid facturi sunt tempore generali persecutionis ... Cerne quomodo exterminavit eam
 (scilicet ecclesiam) non solum aper de silva sed et singularis auca de Praegae 484
 Heu Wiclephistae haeresim pestiferae cistae 507
 Hic hortatur ad quorundam inquietorum 108
 Hic iam agitur de eius egressu 100
 Hic dicit Dominus Deus. Convertimini ad me [Iohel 2, 12]. Ostendit in primis propheta 155
 Hilariter et cum summa exaltatione scripta littera recepi 395
 Hoc concilium salubre 33
 Hoc enim promisit Spiritus discipulis Iohannis XVI dicens 418
 Hoc opus licet imperfectum Cronicae huius est compositum 115
 Hoc tempus dicitur adventus. Igitur sciendum quod quadruplex est adventus Christi 149
 Hoc totum construxit quidam et induxit 488
 Hoc vetustissimum antiquissimo caractere exaratum exstat in libro 115
 Hodie celebramus festum duorum magnorum apostolorum 129
 Hodie dilectissimi sacrum quadragesimale tempus ingredimur et incipimus tempus paenitentiale 160
 Hodie ecclesia festum solemne recipit qualiter initium nostrae salutis factum est 453
 Hodie ecclesia sancta celebrat et recolit 129
 Hodie fideles anime et devote cogitare debemus mortem Christi 165
 Hodie fideles christiani festum Omnium Sanctorum angelorum celebrant 32
 Hodie incipit sacrum tempus Domini qui quadruplex est. Primus in carnem quia iam praecessit 159

- Hodie mane audivistis ex evangelio 146
- Hodie, pueri dilecti, sancta mater ecclesia celebrat 453
- Hodie tamen spiritualiter festivamus festum Trinitatis Sanctae 151
- Hodierna dies vocatur vigilia ante festum. Duo videnda: I. Quare dicitur vigilia 441
- Hodiernum evangelium sacrum scribit Mt 21, [1]. Cum appropinquasset ... In quo evangelio sancto primum habemus 144
- Homines de hoc mundo decedentes diversimode moriuntur 439
- Honorabilibus providis imperialibus dominis consulibus et toti communitati divitibus et pauperibus. Ut Deus omnipotens Pater per dilectum Filium suum Iesum Christum 216
- Hora est iam nos de somno surgere. Rom 13, [11]. Hoc tempus dicitur adventus. Igitur sciendum 149
- Hortatur nos piissima mater ecclesia 132
- Hunc psalmum glossa propter eius magnam et multiplicem utilitatem 125
- Hussitarum concordia nos attenuis turbavit nostraque discordia eosdem animavit 501
- Hussitarum error ut creditur 422
- Iam Domino Iesu 327
- Iam ex dono Dei expectavimus 150
- Iam ex superhabundantia post doctrinam Viclef pestiferam 313
- /// iam viget intra dolus et fraus et mala guerra 517
- Idea ultimatim hortor moneo et suadeo ... In nomine Domini amen. Anno incarnationis 1433° 82
- Ideo dedit illi Dominus hereditatem et divisit ei partem in tribus duodecim 438
- Ieiunio et fletu et planctu (Joel 2,15). Ieiunium que voluptas que desideria carnis 154
- Iesu Christi Domini nostri Salvatoris auxilio quia via veritas est et vita. Veritatem ostendere cupio 424
- Iesu dulcis memoria est super 326
- Iesu tui memoria dulcior menti quam mella oblecta me praesentia 326
- Iesus Christus Dominus omnipotens qui est Deus scientiarum dominus 306
- Iesus Christus omnipotens Deus 306
- Igitur quaeritur ad primum: Utrum ad ostendendum et probandum 322
- /// igitur quantum ad primum videlicet ad ostendendum 322
- Igitur sciendum quod quadruplex est adventus Christi. Primus adventus eius fuit in carnem 149
- Ihesus → Iesus
- Illustri prosapiae Slavorum et linguae eorum gratiam pacem atque salutem ... Quoniam nobis afuistis 224
- Impossibile est 145
- In Bohemia deficiente regimine utriusque capitis spiritualis et saecularis homines sic sunt viventes praeter regulas christianas 350
- In capite ieiunii, Iohel 2, [12]. Hic dicit Dominus Deus: Convertimini ad me. Ostendit in primis 155
- In capite ieiunii. Quia hodie incipimus ieiunare 161
- In Christi nomine amen. Quia istis novissimis temporibus periculosissimis (que periculosos) puta circa finem mundi 299
- In die Sancti Andreae thema. Psalmus dicit cap. 25 [recte: Ps 115, 15]. Pretiosa est in conspectu 147
- In die Sancti Petri. Hodie celebramus festum duorum magnorum apostolorum 129
- In diebus illis aegrotabit Ezechius usque ad mortem [4 Reg 20, 1]. Heri sancta mater ecclesia hortabatur communem populum 40
- In diebus illis aegrotavit Ezechias ... [4 Reg 20, 1]. Hesterna die 450
- In hac epistola tanguntur tria. Primo sanctitatis fundamentum 148
- In hoc evangelio tria spiritualiter possunt considerari. Primo gravitas infirmitatis 134
- In illo tempore egressus Kyzolt de finibus Poloniae venit in Slapanicz 479
- In illo tempore Elisabeth impletum est tempus pariendi [Lc 1, 57] 437
- In istis verbis ostenditur magna Dei bonitas et misericordia 158
- In materia ex fide sacramenti tenent et assertive dogmatizant corpus Christi natum de beata Virgine 196

- In nomine Domini amen. Anno Domini 1427. Articulus primus. Quoniam habundavit iniquitas refriguit caritas multorum 403
- In nomine Domini amen. Anno incarnationis 1433 dominica die proximo post festum Circumcisionis ambasiatores incliti regni Bohemiae 82
- In nomine Domini amen. Locuturus in hac alma congregatione virorum sapientum mens mea in diversa rapitur 320
- In nomine Domini amen. Locuturus in hoc venerando concilio coram reverendis in Christo patribus et dominis egregiis 89
- In nomine Domini amen. Quia in his gemendibus et infaustis temporibus 288
- In nomine Domini amen. Venerabiles patres et domini! Cupienti michi aliquem lugubrem sermonem 451
- In nomine Domini nostri Iesu Christi amen. Quia veritas saepius exagitata splendet in lucem 90
- In nomine Domini Iesu Christi amen. Reverendissimi reverendique patres ... Ego locuturus in vestra celeberrima praesentia ad replicas reverendissimi viri Magistri Iohannis de Polomar 323
- In nomine Domini nostri Iesu Christi. Anno a Nativitate Domini 1432 die XVII mensis Maii 65
- In nomine Domini nostri Iesu Christi cruciferi ... Ego quidem servorum Dei Magister Iohannes de Przi Bram 304
- In nomine Domini nostri Iesu Christi crucifixi Salvatoris fidelium dulcissimi amen. Quia plerique in hiis infaustis nostri diebus inter alia heu errorum 303
- In nomine Domini nostri Iesu Christi in saecula benedicti amen. Reverendi et venerabiles fratres ... Quamvis iam sermonibus 319
- In nomine Domini nostri Iesu Christi. Dabitur ambasiatoribus et nuntiis de regno Bohemiae 65
- In nomine Domini nostri Iesu Christi qui est alpha et omega id est principium et finis mediatorque Dei et hominum ... Si quid patieritis 356
- In novissimis diebus instabunt homines se ipsos amantes 428
- In praesenti dupliciter proceditur 423
- In praesenti tractatulo tripliciter proceditur. Primum ostenditur figuris auctoritatibus ... Quantum ad primum sciendum: Quod Christus in caena sua non instituit laicum 404
- In prima praesupponatur peccata mortalia publica et privata 101
- In primis ergo de [pro] praefata communione parvulorum ponendum est fundamentum solidum 357
- In primis ergo ut videtur praefata communione parvulorum 357
- In quacumque civitatem aut castellum intraveritis ... [Mt 10, 11]. Quamvis plurima et grandia sunt pericula 34
- In quibus verbis describitur status viduarum 149
- In quibus verbis exprimitur magnum desiderium quod habuerunt sancti patres 444
- In quo evangelio sancto primum habemus 144
- In toto corde 40
- In Viennae silva dum miles monachum proficis centem attingeret 413
- Incipit chirurgia fratris M. Beran. Post mundi fabricam eiusque decorem 381
- Incipit textus Iohel 2, [12]. Haec dicit Dominus Deus. Convertimini ad me ... Sequitur feria quinta. Causam aegrotationis 156
- Incipit tractatus optimus communionem sub utraque specie reprobans 415
- Incipiunt responsiones ad obiectiones et picturas Hus 412
- Induerunt eum purpura et imposuerunt ei plectentes spineam coronam [Mr 15, 17]. Ego Ludovicus imperator concedo tibi 192
- Infrascriptis articulis ostenditur quod non est de necessitate salutis populum laicalem communicare sub utraque specie 426
- Initium et occasio populi Bohemici ... Cum ex dono et gratia Dei laudabilis 98
- Inspice et fac secundum exemplar ... Ex [25, 40]. Iohannes Silvanus Domini nostri Iesu Christi inutilis servulus 396
- Intentio psalmi est movere ad paenitentiam 125
- Inter mille mala vix unum scribo Bohemi 511

- Inter omnia divina beneficia quae praedicator debet populo proponere 440
- 1 Ioh 3 [!]. Quotiens quis ergo peccatum iterat voluntarie, quantum in se est sicut dicit Apostolus Hebr 6, [4] 145
- Ioh 4, [20]. Mulier Samaritana dixit ad Iesum. Patres nostri in monte ... V čtvrté kapitole píše svatý Jan 13
- Ioh 6, [26]. Christus dixit Iudeis. Quaeritis me quia de panibus meis 348
- Iohannes Cardinalis de Reynsteyn Magister artium liberalium et baccalaureus decretorum ... Prudentibus viris magistro civium 142
- Iohannes prohibuit testimonium Christo interrogatus 438
- Iohannes Silvanus domini nostri Iesu Christi inutilis servulus 396
- Iohel 2, [12]. Hic dicit Dominus Deus. Convertemini ad me. Ostendit in primis 155
- Ipsi in congregatione sua generali 311
- Isaiae 58, [9]. Haec dicit Dominus. Si abstuleris de medio tui catenam etc. Nota pro intelligentia huius epistulae 318
- Ista est propositio quae in scriptis oblata est per Magistrum Iohannem Przibram 296
- Ista sunt ergo quae maturo consilio providendum est 325
- Iste articulus continet duas partes. In prima praesupponatur peccata mortalia publica et privata 101
- Iste vero psalmus 125
- Isti sunt articuli de corpore Christi per magistros Pragenses et sacerdotes Thaborienses post longam altercationem in Conopisat 295
- Isti sunt articuli de tractatu Magistri Iacobelli 419
- Ista sunt Sacrae Scripturae quattuor articuli quos felix et inclita Pragensis civitas ... Primus articulus. Quod verbum Dei 206
- Istud evangelium bis inno legitur 27
- Istud evangelium sacrum 134
- Istud sacrum tempus secundum doctores 159
- Istum libellum nostrum ex diversorum doctorum dictis et scriptis collectum de morbis humani corporis et remediis tractantem ... Ad laudem et gloriam optimi Dei 381
- Item elevatio corporis et sanguinis in missa non sit 79
- Item post hoc in festo civitatis fuit synodus magna Praegae 119
- Item quod illustris domina Sophia regina Bohemiae conthoralis praefati regis 460
- Item si possibile optavit Sathanus ut lapides in panes mutarentur 353
- Item ut compactata a parte utraque 325
- Laudationem Domini loquatur os meum et benedicat omnis caro nomini sancto eius ... Sap XI^{mo} loquens sapiens de Spiritu Sancto 125
- Lex seu doctrina evangelica perfectissima est 100
- Libet fratres carissimi de sacramentis mysteriis 448
- Licet mihi contemplanti fausti olim ac celebris regni Bohemiae 115
- Locuturus in hac alma congregacione virorum sapientum mens mea in diversa rapitur 320
- Locuturus in hoc venerando concilio coram reverendis in Christo patribus et dominis egregiis 89
- Locuturus pro publica populi christiani utilitate 370
- Loquar in amaritudine animae meae 186
- Loquens sapiens de Spiritu Sancto ad Deum sermonem dirigens ait 125
- Lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen semitis meis 470
- Lugeamus omnes in Domino dies mestos lamentantes sub horrore Simonis procacis 184
- Magister Hermanne praedicator immo verius praevaricator. Sane olim tu pusillum et pannosum vidimus 183
- Magister Ieronimus sabbato post Ascensionem Domini 172
- Magister Iohannes Przibram in pariete ad Sanctum Castulum de simonia ita scribit. Secundus articulus de peccatis mortalibus 289
- Magister Procopius de Pilsna. Primo notorium et manifestum est 195

- Magister Rokyczana non potest promoveri in archiepiscopum propter legitimas causas ... Primo quia non existens confirmatus et coronatus intromisit se de iurisdictione episcopi 305
- Magister Wenceslaus de Drachow hac parte degener discipulus magistri Iacobelli falsificavit ex timore mundano 194
- Magistri civium consules et scabini ac universalitas civium Maioris et Novae civitatis Pragensis 212
- Magnifice princeps et domine ... Cum intrer singulas humanorum actuum curas 210
- Maria Magdalena et Maria Iacobi ... [Mr 16, 1]. Recolitur hodie resurrectio gloriosa quam exterriti intuentur diaboli 25
- Marta, Marta, sollicita es ... [Lc 10, 41]. Notandum carissimi in primis est quod licet hoc evangelium solum de sanctis duobus 143
- Me ipsum pro salute amice et fautor singularis. FERIA quinta in die sancti Procopii 168
- Mei carissimi hoc scire debetis quia sancta mater ecclesia hodie reincipit cantum 442
- Memoremur qualiter terra nostra Bohemia pridem permansit in statu iustitiae in eo 358
- Memoriam excellentissimae Virginis Mariae canere licet 367
- Miseremini mei, miseremini mei saltem vos amici mei. Iob 19, [21]. Nota. Homines de hoc mundo decedentes 439
- Missus est angelus id est nunc eius de quo aqua frigida animae scienti ... In die Sancti Andreae thema 147
- Moderni pseudoapostoli operarii diaboli subdoli praecursores Antichristi 483
- Modo mei cari hodie 379
- Mt 19, [17]. Si vis ad vitam ingredi ... Quia omne tortuosum ad aliquam regulam dirigitur 126
- Mulier Samaritana dixit ad Iesum. Patres nostri in monte ... V čtvrté kapitole píše svatý Jan 13
- Nam omnes isti articuli fundati sunt super fundamenta male intellecta 419
- Nisi paenitentiam egeritis ... Reverendissimi patres et fratres 397
- Nobilibus famosis prudentibus circumspectis et fidelibus fratribus in Bohemia et Moravia universis ... Dilecti fratres. Memoremur qualiter terra nostra Bohemia 358
- Noli vinci a malo ... [Rom 12, 21]. Hoc consilium salubre 33
- Nolumus vos ignorare de dormientibus. Thes 4, [12]. Novit apostolus quia ignorantia tristitiam inducit 452
- Non habebis deos alienos [Ex 20, 3]. Notandum est ergo iam hic pro distinctione praeceptorum Domini 126
- Nos Alexander Philip regis Macedonum hirco monarchiae figuratus ... Illustri prosapiae Slavorum et linguae eorum gratiam pacem atque salutem ... Quoniam nobis afuistis 224
- Nos capitanei magistrique civium 206
- Nos cupientes incedere via regia certissima et segura 97
- Nos Iacobus de Brzezowicz capitaneus Sigismundus Dei gratia princeps Litwanie 78
- Nos magister civium consules et scabini totaque communitatis civitatis Pragensis capitalis regni Bohemiae 206
- Nos oratores regni Bohemiae humiliter et quanta possumus affectione supplicamus ... Primo et ante omnia petimus 321
- Nos sacerdotes Thaborienses omnibus capitaneis et rectoribus communitatum ... Quia in hoc regno Bohemiae insurrexit quidam veritatis aemulus 310
- Nota bene. Ex istis conclusionibus tenemur 368
- Nota. Homines de hoc mundo decedentes 439
- Nota pro intelligentia huius epistulae quod peccata in homine pro eo 318
- Nota quod anno Domini 1414 generale concilium erat convocatum 171
- Nota quod anno Domini 1414 generale concilium est convocatum 170
- Notandum agitur quod rex Bohemiae ad instantiam cuiusdam scripti regis Romanorum 462
- Notandum est ergo iam hic pro distinctione praeceptorum Domini 126

- Notandum quod sancti patres 36
- Notare debemus quod sic in Veteri Testamento populus Israheliticus gubernatur secundum legem
Mosaicam 96
- Notandum carissimi in primis est quod licet hoc evangelium solum de sanctis duobus 143
- Notifico vobis ex parte mei et aliorum nuntiorum nostrorum regni Bohemiae 74
- Notum est universis Christi fidelibus quod fideles in regno Bohemiae instant ... Primo quod verbum Dei
206
- Notum sit universis 206
- Noverint universi Christi fideles cuiuscunque status officii praeeminentiae ordinis et gradus existant
quod nunc in novissimis temporibus 213
- Novit apostolus quia ignorantia tristitiam inducit 452
- Nullus itaque vere audietur honesta nostrae salutis symbola 354
- Nunc enim propior est nostra salus quam cum credidimus 164
- Nuper coram supremi caesaris throno assistens in totius creaturae generali concilio 187
- Nuper Iohannes Kawalecz nobis authenticus supplicando 142
- O mestissimi martyres et fidei sanctae certaminis victores 478
- O mihi care quidem sed tempore duro 496
- O Praga Praga mors caesaris est tua plaga 503
- O quam per contrarium (tu sacrum concilium) egisti improvide 263
- Omnes attendite animadvertite quidnam sit plangite 488
- Omnes fideles christiani in divinissimo eucharistiae sacramento 295
- Omnia quaecumque facitis in verbo [Coloss 3, 17] 398
- Omnimode promptitudinis apta servimina et veritatem narrantibus credere ... Magnifice princeps et
domine 210
- Omnium Sanctorum. Vida Pán Ježíš zástup ... [Mt 5, 1]. V tomto svatém čtení 163
- Ordo catholicus et apostolicus 499
- Ostendit in primis propheta ad quem debemus converti qualiter et in quibus et quare. Primo ad quem
notatur cum dicitur ad me 155
- Ostenso quod articulus de cohibitione correptione et castigatione peccatorum sit catholicus 102
- Pateat cunctis Christi fidelibus ... neque Hussenses seu Wiclefistas 407
- Patet hoc per reflectionem ultimae caenae Christi 427
- Patet quod angeli suffragantur nobis 291
- Patrem seu proles 480
- Patres nostri in monte ... V čtvrté kapitole píše svatý Jan 13
- Peccata mortalia publica et quantum rationabiliter fieri potest privata 433
- Peccata mortalia publica et quantum rationabiliter fieri potest privata ... Iste articulus continet duas
partes 101
- Peccatum in Scriptura Sacra multipliciter accipitur 402
- Per mannam intelligitur divina eucharistia 131
- Post longam duramque concertationem super diversis articulis Iohannis Wiclef Anglici per universitatem
Pragensem 414
- Post materiam ventilatam inter magistros Pragenses 98
- Post mundi fabricam eiusque decorem 230, 381
- Post recessum domini papae clandestinum de Constantia 174
- Postquam a principio corporis evangelici actum est de ingressu Salvatoris ... Hic iam agitur de eius
egressu 100
- Postquam filii Israhel comederunt ... Ios 5, [12]. per mannam intelligitur divina eucharistia 131
- Postquam primus homo per peccatum inobedientiae lapsus est 410
- Potestatem remittendi peccata quidam soli Deo ita adscribere conantur 400

- /// praecedit quotidie ... Dominica secunda (in adventu). Rom 15, [4]. Fratres quaecumque scripta sunt 152
- /// praecipue pro eo ... quod sic incipit. Quia in regno Bohemiae etc. Ipsi in congregatione sua generali 311
- Praemisso servitio prout tempus expostulat cum desiderio pertinente ad salutem animarum vestrarum ... Amici dilecti 73
- Praestantissimi domini virique toto orbe spectabiles universi. Quamvis inter tot immanes Salvatoris offensas 212
- Praetiosa est in conspectu 147
- Prima enim conditio rectificans bellum iustum est iusta vendicatio 314
- Prima propositio. Omnes fideles christiani in divinissimo eucharistiae sacramento 295
- Primo ad quem notatur cum dicitur ad me 155
- Primo confiteor qui [quod] confessus sum [fui] credens quod sacerdos posset me absolvere a peccatis 141
- Primo et ante omnia petimus et supplicamus quatenus pro tollendis universis litibus 321
- Primo in hoc docemur quomodo diabolus instat 108
- Primo inquam dicitur. Quod ad iustum bellum hominum 315
- Primo notanda sunt quae bellum rectificant iustum. Prima enim conditio rectificans bellum iustum est iusta vendicatio 314
- Primo notorium et manifestum est 195
- Primo quia innotabile praeiudicium modi observati tempore ecclesiae primitivae canonico multipliciter confirmati 197
- Primo quia non existens confirmatus et coronatus intromisit se de iurisdictione episcopi 305
- Primo quod in Kozl castro et sub castro et in Usk praedicatum est et praedicatur 180
- Primo quod verbum Dei per regnum Bohemiae libere et sine impedimento ordinate a sacerdotibus Domini praedicetur 206
- Primo sanctitatis fundamentum 148
- Primo versiculi Dei 353
- Primum ostenditur figuris auctoritatibus ... Quantum ad primum sciendum. Quod Christus in caena sua non instituit laicum 404
- Primus adventus eius fuit in carnem et hoc tunc quando Dei filius 149
- Primus articulus. Quod non sint tres persoane 306
- Primus articulus. Quod nullus dicat illos esse sacrilegos 80
- Primus articulus. Quod verbum Dei per regnum Bohemiae 206
- Primus articulus. Sacerdotes qui ad ecclesias revertuntur 336
- Primus in carnem quia iam praecessit. Secundus spiritualis 159
- Primus inventor terrae fuit Czech 464
- Privilegia franguntur Teutonici expelluntur 518
- Pro amore dulcissimi Iesu Crucifixi conversationeque eius saluberrime veritatis ... Ego vilissimus omnium hominum peccator 300
- Pro facili declaratione practicae ipsius rethoricae scientiae tractabo 473
- Pro facili declaratione rethoricae scientiae 471
- Pro intellectu calendarii infrascripti cum caeteris. Pro meliori ac faciliiori intellectu nostrorum omnium 380
- Pro meliori ac faciliiori intellectu nostrorum omnium in hoc nostro maiori Confundario positorum 380
- Pro notificatione et iustificatione nostrae causae coram omni populo Christiano. Noverint universi Christi fideles 213
- Pro salutatione in Christo Iesu domino nostro dilectione fraterna et charitate non ficta 415

- Profitentes Trinitatem reveremur unitatem 338
- Prosperitatis continuae stabilem firmitatem. Qualiter contra me fortunae volubilis varietas 392
- Prudentibus viris magistro civium iudici et iuratis ac toti communitati civitatis Przibram ... Amici carissimi 142
- Psalmus dicit capitulo 25 [Ps 115, 15]. Pretiosa est in conspectu 147
- Psalmus praecedens fuit de Passione Domini et humilitatione eius magna ... Iste vero psalmus 125
- Psalmus primus. Domine cuius reverenda dominatio 123
- Quaecumque sunt in Sacra Scriptura 152
- Quaere in principio huius libri et est sermo Czapkonis 22
- Quaeritis me quia de panibus meis manducatis et saturati estis 348
- Quaeritur etiam. Utrum usura sit magis peccatum quam rapina 339
- Quaeritur utrum sacramentum eucharistiae debeat dari populo sub utraque specie. Et videtur quod sic 417
- Quaeritur utrum sit peccatum mortale ecclesiae non obedire 431
- Qualiter Abraham humiliter et discrete 139
- Qualiter contra me fortunae volubilis varietas 392
- /// quam gratiam distribuendi qua minoratur paena purgatorii ex plenitudine suae potestatis contulit 416
- Quamquam in quacumque causa mestifica 514
- Quamvis articuli tres generales 324
- Quamvis communio sanctae eucharistiae sive sub utraque specie sive sub una sit utilis et salubris 349
- Quamvis iam sermonibus egregiis venerabilis viri M. Procopii sacrae theologiae doctoris eximii 319
- Quamvis in omnibus tamen praecipue in actu praedicandi 406
- Quamvis inter tot immanes Salvatoris offensas 212
- Quamvis omne tempus vitae hominis datum est homini ad paenitentiam ... loquitur omnibus peccatoribus sic. Convertimini ad me ... [Iohel 2, 12]. In istis verbis 158
- Quamvis omnia festa primum ad laudem et honorem Dei celebramus et celebrare debemus. Hodie tamen spiritualiter festivamus festum Trinitatis Sanctae 151
- Quamvis plurima et grandia sunt pericula 34
- Quando egressus fueris adversus hostes tuos in pugnam custodies te ab omni re mala 316
- Quantum ad primum sciendum. Quod Christus in caena sua non instituit laicum 404
- Quantum ergo ad hoc pono 323
- Quantum totum tempus datum est homini ad paenitentiam tamen tempus quadragesimae specialiter 38
- Quarta die Iulii in die videlicet sancti Ulrici episcopi proximae elapsa 169
- Quemadmodum serenitas regis Romanorum Sigismundi affectum suum exprimit pro salutatione 203
- Qui dixerit verbum contra Spiritum Sanctum non remittetur ei, Mt 12, [32]. Quidam heu istis temporibus ponentes os sum in caelum 409
- Qui legit intelligat, Mt 23, [15]. Mr 12 et Lc 21. Quia praesens dominica est ultima 368
- Quia anno Domini millesimo CCCC^o tricesimo primo [1431] currente in convocatione generali regni Bohemiae electae erant personae duodecim 97
- Quia Antichristus altitudine Satanae splendide cooperatus 113
- Quia carissimi ut nostis res magna 100
- Quia cum omnem paenitentiam vestram 397
- Quia emergente patula Christi veritate 293
- /// quia est libere conditionis 149
- Quia ex mandato regis Wenceslai 26
- Quia haeretici certis cavillationibus non argumentis non rationibus 408
- Quia hodie incipimus ieiunare 161
- Quia iam in istis temporibus periculosos et novissimis 138
- Quia in his gemendibus et infaustis temporibus prohe erroribus ubique scatentibus 288

- Quia in hoc regno Bohemiae insurrexit quidam veritatis aemulus 310
- Quia in regno Bohemiae etc. Ipsi in congregatione sua generali 311
- Quia innotabile praeiudicium modi observati tempore ecclesiae primitivae iure canonico multipliciter confirmati 197
- Quia istis novissimis temporibus periculosissimis (que periculosos) puta circa finem mundi 299
- Quia mandatis obsequens apostoli qui sic inquit. Omnia quaecumque facitis in verbo [Coloss 3, 17] 398
- Quia omne tortuosum ad aliquam regulam dirigitur ... Non habebis deos alienos [Ex 20, 3]. Notandum est ergo iam hic pro distinctione praeceptorum Domini 126
- Quia omnes fideles 397
- Quia plerique in hiis infaustis nostri diebus inter alia heu errorum 303
- Quia plurimi adversarii divinissimae communionis laicalis sub utraque specie tot sanctorum auctoritatibus testimoniisque eorum 294
- Quia plurimi contra magistrum Iohannem Wiclef sunt in tantum exacerbati quod ipsum haereticum et eius libros haereticos esse dicunt 347
- Quia plurimorum Christi fidelium 201
- Quia praesens dominica est ultima 368
- Quia primitiva ecclesia generale baptismum cathecumenorum celebrat ... Si cosurrectistis ... [Col 3, 1] 148
- Quia quidam nuptias detestatur 366
- Quia scio vos 393
- Quia secundum beatum Hieronymum super Ezechiele ad regem christianum pertinet defensio fidei 459
- Quia ut in praemissis tactum est magistri Pragenses et sacerdotes eis adhaerentes 193
- Quia ut Seneca est testis omnis sermo est agrestis non redolens flore 475
- Quia veritas saepius exagitata splendet in lucem XXXV g. IX "grave" et opposita iuxta se posita magis elucescunt 90
- Quia vulgus sacramentum eucharistiae tenetur sumere 384
- Quidam clericus a finibus regni Bohemiae oriundus fama celebris artibus pedestribus praedictus 189
- Quidam sunt de numero non solum laicorum personarum sed et litteratorum 351
- Quindecim venerunt novitates quomodo multi Turci prostrati 176
- Quo ad materiam de bellis novit qui nil ignorat 72
- Quid hic statis ... [Mt 20, 6]. Res ad finem aliquem ordinata 149
- Quidam heu istis temporibus ponentes os suum in caelum 409
- Quintodecimo arguitur per auctoritatem ecclesiae quae est maior auctoritate papae 292
- Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum ... [Cant 5, 17]. Hodie fideles anime et devote cogitare debemus mortem Christi 165
- Quod ad iustum bellum 315
- Quod Christus in caena sua non instituit laicum 404
- Quod illustris domina Sophia regina Bohemiae conthoralis praefati regis praefatum Iohannem Hus post et contra processus 460
- Quod in Kozí castro et sub castro in Usk praedicatum est et praedicatur 180
- Quod lex Dei et evangelica est veritas infallibilis et indelebilis 352
- Quod multus sanctus existens in caelesti patria est a nobis viantibus pro aliquo suffragio ullo umquam modo sibi debito affectandus vel implorandus 291
- Quod non sint tres personae scilicet Pater Filius et Spiritus Sanctus aequales potentia scientia et maiestate 306
- Quod nullus dicat illos esse sacrilegos 80
- Quod omnipotens Deus Pater per dilectum Filium suum Iesum Christum qui secundum humanitatem est filius castae et purae seu mundae Virginis Mariae 218
- Quod verbum Dei per regnum Bohemiae 206
- Quoniam habundavit iniquitas refriguit caritas multorum inquit Salvator, Mt 24, [12] 403

- Quoniam in primitiva ecclesia 421
 Quoniam nobis afuistis 224
 Quorum remisistis peccata remittuntur eis, Ioh 20, [23]. Casus in terminis est iste. Factum est autem 386
 Quotiens quis ergo peccatum iterat voluntarie quantum in se est ... Sicut dicit Apostolus Hebr 6, [4].
 Impossibile est 145
 Recolitur hodie resurrectio gloriosa quam exterriti intuenti diaboli 25
 Rector universitatis studii Pragensis totus coetus magistrorum 200
 Regni concupiscentia est ut plurimum occupatio trutulenta 190
 Res ad fidem aliquem ordinata 149
 Res est miranda tenet hoc ipse Koranda cum reliquis Thabor 512
 Rethorica est scientia docens materiam invenire inventam elloqui ellocutam memoriae commendare 468
 Reverendi et venerabiles fratres ... Quamvis iam sermonibus egregiis venerabilis viri Magistri Procopii
 319
 Reverendissimi et praestantissimi in Christo patres et domini mei metuendi. Vera [varia] lumina et
 cardinales caeli. Quia mandatis 398
 Reverendissimi patres ... Quamvis in omnibus tamen praecipue in actu praedicandi 406
 Reverendissimi patres et fratres ... Quia cum omnem paenitentiam vestram 397
 Reverendissimi reverendique patres ... Ego locuturus in vestra celeberrima praesentia 323
 Reverendissimis in Christo patribus et dominis nobis gratiosis. Nos oratores regni Bohemiae ... Primo et
 ante omnia petimus et supplicamus 321
 Rogo enim omnes ... venerabiles patres et dominos gratiosos ... Cum appropinquasset Iesus Ierosolimis
 ... Mt 21, [1]. Modo mei cari hodie 379
 Sacerdotes qui ad ecclesias revertuntur corpus et sanguinem Christi sub utraque specie populis usum
 habentibus communicandi non distribuunt 336
 Sacerdotes Thaborienses propositionem unam suae fidei in materia venerabilis sacramenti 198
 Salutem et agnitioni veritatis instanter insistere amoroso quoque Domini obsequio ardentem et ex animo
 insudare. Quia plurimorum Christi fidelium 201
 Salutem et pacem Iesu Christi. Venerabiles et carissimi patres. Custodiens parvulos 461
 Salutem et sincere dilectionis affectum. Reverende Magister amicorum dilecte. Hilariter et cum summa
 exaltatione scripta littera recepi 395
 Salutis optate solacium et continuum boni cuiuslibet incrementum. Quia scio vos 393
 Sanctus Petrus contra Ludovicum pendens in cruce: Scientes, quod non 192
 Sane olim tu pusillum et pannosum vidimus 183
 Sapientiae 11^a loquens sapiens de Spiritu Sancto 125
 Sciendum componendi medicinas utilissima est 380
 Scientes quod non in corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana vestra conversatione 192
 Scire si vultis attendite et cordibus inprimate qualis sit haec parabola scribite atque canite et hoc aliis
 pandite 489
 Scribere me mereor vetat et animum inquietat 376
 Scripturis innovari a posterisque speculari geruntur quae prudentia 502
 Secundus adventus eius fuit in mentem et fuit spiritualiter 149
 Secundus articulus de peccatis mortalibus 289
 Secundus spiritualis in animam hominis cui peccata dimittit 159
 Sed quia supra circa distinctionem Scripturae Sacrae 100
 Sequitur. Patrem seu proles 480
 Sequitur Psalmus 27. Beati immaculati in via ... [Ps 118, 1]. Hunc psalmum glossa propter eius magnam
 et multiplicem utilitatem 125

- Sequitur secundus articulus ... Peccata mortalia publica et quantum rationabiliter fieri potest privata 433
- Sequitur sermo de viduis scilicet Ludmillae. Viduas honora quae vere viduae sunt. 1 Thim 5, [3]. In quibus verbis 149
- Sequuntur materiae articulorum sacerdotum Thaboriensium ... Iam ex superhabundantia post doctrinam Wiclif pestiferam 313
- Serenissime princeps et domine ... Notifico vobis ex parte mei et aliorum nuntiorum 74
- Serenissimo principi et domino domino Sigismundo ... Serenissime princeps et domine ... Notifico vobis 74
- Servitiis nostris praemissis amici nostri carissimi. Bonas et iocundas novitates 456
- Si abstuleris de medio tui catenam etc. [Is 58, 9]. Nota pro intelligentia huius epistulae 318
- Si consurrectistis ... [Col 3, 1]. In hac epistola tanguntur tria. Primo sanctitatis fundamentum 148
- Si confiteamur peccata nostra ... 1 Ioh 3 [recte: 1 Ioh 1, 9]. Fidelis promissam gratiam humilibus conferendo 127
- Si dicent [dicunt] Wiclistae quod non sit peccatum mortale 431
- Si quid patieritis Patrem in nomine meo 356
- Si vis ad vitam ingredi serva mandata [Mt 19, 17]. Quia omne tortuosum ad aliquam regulam dirigitur 126
- Sic actum est in Montibus Cutnis inter caetera. Sacerdotes Thaborienses propositionem unam suae fidei in materia venerabilis sacramenti 198
- Sicut dicit Apostolus Hebr 6, [4]. Impossibile est 145
- Sicut vestris litteris per nuntios vestros mihi directis significatis petentes 73
- Sigismundus Dei gratia Romanorum rex 203
- Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ... Concors in domino bono caritatis 481
- Simile est regnum caelorum decem virginibus etc. Mt 25, [1]. Christus tunc loquebatur 317
- Simili paena servus cum Domino ... Sap 18, [11]. Filius Dei condolescens humano generi 436
- Simon ecce Sathanas expetivit vos ... Ego autem rogavi pro te ... [Lc 22, 31-32]. Primi in hoc docemur 108
- Solenti magistri in scholis suis pueros faciliora per maiores docere scholares 149
- Stultorum infinitus est numerus scribitur Eccl 1, [1]. Ecce quanta stultitia illorum 429
- Subvenire cupiens studentibus quasdam tabellas de arte dictandi decrevi colligere compendiosas 466
- Sunt Wiclistae malae perversaeque vitae 506
- Super ista. Et servatores pauperum 140
- Supra: Iohannes prohibuit testimonium Christo interrogatus 438
- Supremae Trinitatis nomine invocato ad cuius gloriam hanc congeriem cursum 115
- Surge Domine et dissipentur inimici tui et fugiant qui oderint te a facie tua. Num 10, [35]. Verba ista sunt beati legiferi Moysi 308
- Surrexit Dominus vere et apparuit Simoni [Lc 24, 34]. Ideae ultimam hortor 82
- Taborenses → Thaborenses
- Tempus istud quod ex gratia Dei expectavimus est devotum est tempus sacrum 153
- Terrarumque rectoribus ac fidelibus christicolis per orbis ambitum ubilibet constitutis 405
- Thaborenses campestros montis Grecz Orphanorum Pragensium aliarumque civitatum exercitum capitanei 60
- Tibi dabo claves, Mt 16, [19]. Postquam primus homo per peccatum inobedientiae lapsus est 410
- Titulus huius psalmi et 14 sequentium 125
- Tria sunt quae in festivitatibus sanctorum vigilanter considerare debemus 129
- Triplikes sunt homines in polulo christiano 130
- Tristabitur iustus et laetabitur impius in novi Wiclef solemnitate 480
- Tu solus peregrinus ... [Lc 24, 18]. Christus peregrinus fuit in hoc mundo 140
- Tu solus peregrinus ... [Lc 24, 18]. Super ista. Et servatores pauperum 140
- Tunc tales scholares Wiclistarum festivis diebus 420

- Turbavistis heu nimis fluctibus immergimur 373
- Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo ibi sum in medio eorum [Mt 18, 20] sed monachi non sunt congregati in nomine suo 188
- Una est fidelium universalis ecclesia 412
- Universis Christi fidelibus regibus ducibus ... Curandum summopere et tota vigilantia 216
- Universis et singulis Christi fidelibus Iohannes Cardinalis Magister in artibus baccalaureus decretorum ... Salutem et agnitioni veritatis instanter insistere 201
- Universis et singulis Christi fidelibus regibus ducibus marchionibus ... Cum unigenitus Dei Filius 217
- Universis et singulis Christi fidelibus ubilibet constitutis cuiuscumque dignitatis praeeminentiae status ordinis aut conditionis existant magister civium 213, 214
- Universis et singulis christianae fidei cultoribus ubilibet constitutis pro tempore magistri civium 212
- Universis et singulis principibus, ducibus terrarumque rectoribus ... Quamquam in quacumque causa 514
- Universis Sanctae matris ecclesiae catholicae filiis toto orbe terrarum diffusis ... Rector universitatis studii Pragensis totusque coetus Magistrorum 200
- Usque modo tacui non admissa loqui 375
- Ut Deus omnipotens Pater per dilectum filium suum Ihesum Christum in Spiritu Sancto vobis et omnibus christianis aperiat intellectum et illuminavit corda 216
- Ut nostrae credulitatis effulgeat sinceritas ac perinde causae aequitas pateat 214
- Utrum ad communionem eucharistiae sub utraque specie ex praecepto Christi obligentur omnes fideles etiam laici. Ad communionem eucharistiae 433
- Utrum ad ostendendum et probandum 322
- Utrum concilio generali universalem ecclesiam Dei repraesentati contra quatuor assertiones haereticorum Hussitarum 432
- Utrum debeat sacerdos aliquid recipere a confitente 353
- Utrum optimum regimen ecclesiae ad salutem christifidelium requirat unum summum pontificem ... Circa hanc materiam 430
- Utrum per scientiam naturalem est demonstrabile primum motorem esse bonum immutabile 344
- Utrum salva conscientia in regno Bohemiae haeresi et schismate infecto 515
- Utrum sacramentum eucharistiae debeat dari populo sub utraque specie 417
- Utrum sicut partium Scripturae Sacrae datur convenientia 100
- Utrum simpliciter necessario multitudo idearum praerequitur ad multitudinem productorum 345
- Utrum singulorum entium secundum quemlibet modum ipsorum essendi ideae in mente divina aeterna in eodem genere causae sint ponendae 346
- Utrum sit peccatum mortale ecclesiae non obedire. Si dicent Wiclefistae quod non 431
- Utrum usura sit magis peccatum quam rapina 339
- Utrum videlicet liceat laicis sub utraque specie vini percipere, Christi sanguinis sacramentum 424
- Varia [?] lumina et cardinales caeli. Quia mandatis 398
- Venerabiles et carissimi patres. Custodiens parvulos dominus longanimis et multum misericors 461
- Venerabiles patres et domini. Cupienti mihi aliquem lugubrem sermonem 451
- Venerabiles providentes honesti domini 216
- Venerabili in Christo patri domino H priori domus Nuernbergae Cartusiensium. Salutem et pacem Iesu Christi. Venerabiles et carissimi patres. Custodiens parvulos 461
- Veniens veniet et non tardabit ... [Abac 2, 3]. In quibus verbis exprimitur magnum desiderium quod habuerunt sancti patres 444
- Vera lumina et cardinales caeli. Quia mandatis 398
- Verba haec olim Domini ad fidelem ministrum 35
- Verba ista sunt beati legiferi Moysi 308
- Verba proposita scribuntur. Eccli 45, [1] et possunt bene adaptari 129

- Veritatem ostendere capio contra errorem tractatuli cuiusdam Hussitarum quaestionibus. Utrum videlicet liceat 424
- Viduas honora quae vere viduae sunt, 1 Thim 5, [3]. In quibus verbis describitur status viduarum 149
- Vitam clericorum vobis pro memoriali et quasi pro manuali speculo breviter volo describere 383
- Vobis asmodeistis bellialistis mamoniastis 182
- Vos autem recesistis de via et scandalizastis ... Malch 2, [8]. Reverendissimi patres ... Quamvis in omnibus tamen praecipue in actu praedicandi 406
- Wicleff autem genuit Stephanum de Colonia 480

INDEX INCIPITORUM BOHEMICORUM

- A najprve o moči a kterak se pitie a jedenie v náтуру to jest v přirozenie moči obracuje 231
A najprve o neduziech a nemociech stromových capitulum 251
A najprve o tom kterak se pitie a jédlo v naturu obracuje 231
A najprve otázka ... Muož-li býti v božských skutciech proměna anebo odpornost čili nic 255
A najprve počnauč od hlavy až do paty člověka. První lékařství proti struplivé hlavě 231
A počínají radové práva města Pražského 229
A ševciť jsú zúfalí na klášter v Bydžově běhali 508
A tak kněhy tyto řádem a způsobem lékařským zřiezeny jsú 321
Aby přebývala chvála v zemie naše milosrdenstvie a pravda potkali sú sě 254
Aby Slovo božie po království českém svobodně a bez překážky od křesťanských kněží bylo zvěstováno
a kázáno 206
Aby známo bylo všem lidem nynějším i budícím kterak zbožné paměti ciesař Karel král český maje
velikú milost k českému království 219
Ač nepravosti zachováš Hospodine 20
Ačkoli když milost božie 208
Agvyn tak řečený Mistr praví to zajisto že každý člověk šesteru věc čině 236
Akvín tak řečený → Agvyn tak řečený
Ale oni na Beránku shrnúchu svú boží stránku 497
Ale že buolenie hlavy z rozličných příčin pocházie 235
Alvín Mistr tak řečený 236
/// Antikrista tupiti sbor jeho vešken nutiti 280
Avín ták řečený Mistr 236
Biblí najprv otevrúce p. 47
Bože dej byste se navrátili ku první lásce abyste hodné skutky první činili 49
Bratře milý v Boze. Vědětiť dávám v novinách žeť se bratróm našim dobře vede 81
Bratře Žižko i bratřie naši najmilejší. Věz žeť sme jednoho opočenských strany jali 86
Bratři a sestry v Bohu najmilejší. Vězte že již čas zamúcenie najvěčého přiblížil sě šest 202
Bratři v Boze milí. Prosím vás pro Pána Boha abyště v bázni boží jakožto synové nejmilejší 49
Bratřie v Pánu Bohu. Jan Žižka z hradu Kalicha 46
Bratřie v Pánu Bohu najmilejšíe. Dávám vám věděti žeť se nynie na Vilémově 50
Buoh na kříži vítězstvie znamená 118
Buoh všemohúcí jenž z temnosti kázal skvieti sě světlu ... Najmilejší a vždy mně milí 4
Bývají někdy tři ... slunce 249
Cérkev svatá na počátce postu napomíná ... Obrátte se .. [Iohel 2, 12] 162
Což jieme nebo pijeme to jde všecko v žaludek 231
Čehož oko nevidí toho srdce neželí 152
Čechové Boha proste pravé viery kto ste 519
Čechové měli by se pilně varovat 223

- Čechové pomněte 279
 Čeněk kázal knězi světit v Lipnici 374
 Daj jim Bože poznání 282
 Dávám vám věděti že sem nyní na Vilémově 50
 Dietky, v hromadu se senděme p. 47
 Divná milost božie p. 88
 Dobrodinje pamatujme Pána p. 47
 Havlík náměstek tvooj ten nám káže pokoj 284
 Hlásný vuolaj bez přestání jenž pravdy máš seznání 268
 Hotový úmysl k vaší libosti s žádostí všeho dobrého. Opatrní muži 208
 Chceš-li mít trvandlivého koně tak aby Ti mohl mnoho let v díle trvati 247
 Chtie-liť Písmo uměti musief do Betléma jieti 283
 Chytrosti chytrá čímž nás viníš 191
 Item o konšelském ustavení. Nižadný Němec cizozemec 229
 Item v první kapitole pokládá se že dřevo dubové 234
 Izák krále Šalamonů syn v Arabii udělal jedny knihy od moče totiž ot uriny, že Buoh nestvořil těm rovných. A já bratr zákona svatého Františka 231
 Já Johan z Mandinilla (rytieř) urozený z jednoho města v Englantě 117
 Já koruna ovdovělá česká země osiřelá obřícená již žalostí hanbů škodů i pakostí 275
 Já Mistr Jan z Přibramě 343
 Já Otta z Dimerinka kanovník u Mecí v Luturingi 117
 Jan Kardinál Mistr sedmera umění a bakalář práv 201
 Jan Žižka z hradu Kalicha 46
 Ježíš ukřižovaný po své smrti to co biele božstvie přinesl jest v přirození člověčenství. Ad hoc respondetur per istud 199
 Ježíši Tvá jest památka 326
 Již chci učiti ode [ote] všech nemocí kteréž jsou od samého vrchu až do pat 231
 Již se raduje církev svatá protivíť se sběř proklátá 494
 Již to vidúc slušie nám navrátiti ku počátku abychom mohli znamenati ktož jest které letory 245
 Již tuto bude psáno o lidských letorách jemuž mnozí ale nedobře přirození 246
 Již v milosti božie vypověděvše hrozné bludy a neřády ... kněží tábořských z jich ustavenie i listu bludného 310
 Kdož následuje mne nechodí v temnotách ale bude mieti světlo života dí Hospodin [Ioh 8, 12]. Ta jsou slova Ježíše 260
 Když kůň jest ztlučný v hlavu 248
 Když jest město Pražské obdarováno. Léta od narození Syna božieho po tisíce po třech stech desátého 229
 Když jest mor v které krajině kterak máš živ býti ... Nejprve aby se varoval 238
 Když Lev umřel pravý tůh sedláci vstavše od pluhu 495
 Když pak opět chceš věděti kdy bude dobré púštění z žil nebo zlé 237
 Když se psalo léto od narození Syna božieho 1410 vystoupil Mistr Jan Hus a počal kázat a kárat lid za jeho hříchy 222
 Když smy v úterý velmě ráno hotovi byli 220
 Ke cti a chvále Otce všemohúcieho ot něhožto všecka moc a Syna jeho jednorozeného ot něhož všecka múdrosť 114
 Ke cti k chvále napřed buožíe 286
 Král uherský chtěl dobýti Prahy a v ní věrně zbíti 273
 Kristovoť jest ustavenie 15
 Který kuon má nemocnú hlavu 247
 Kto chce koňské lékařství uměti 247

- Kto následuje mne nechodí v temnostech ale bude mít světlo života die Pán [Ioh 8, 12]. Toto jsú slova Spasitele našeho 260
- Ktož jsú Boží bojovníci a zákona jeho 14
- Ktož jsú práci pro spasenie své podstúpili potřebie jim jest 19
- Legát přijel do Prahy 280
- Léta Božieho narozenie tisícieho čtyrstého a sedmnástého když v Čechách rozmáhalo jest se přijímání Božieho těla 21
- Léta od narozenie Syna božieho po tisíci po třech stech desátého léta února měsíce ten úterý před svatým Blažejem ... 1. Item o konšelském ustavení. Nižadný Němec cizozemec 229
- Lid z Prahy i s Vyšehradem měl příměrie s pražským hradem 497
- Má-li kto strupivú hlavu 231
- Máme znamenati že jest sedm hvězd znamenitých 250
- Mikulaj otrubník 487
- Milá bratřie. Pomněm že země naše česká 358
- Milí mistři, proč ste držali se odtrhli a odřezali od své matky kostela římského ... Chytrosti chytrá, čímž nás viníš 191
- Milosrdenství takto die. Rozpomeň se otče na tvé milosrdenství 253
- Milost boží rač býti s námi se všemi amen. Bratře milý v Boze 81
- Milost Ducha svatého račiž přebývati s vámi i s námi a osvietiti srdce našč k vuoli Synu všemohúciemu. Bratřie v Pánu Bohu 50
- Milost ducha svatého rač přebývati s vámi i s námi a rač osvietiti srdce i rozumy naše i všech věrných 51
- Mistrovi Husovi to divno 280
- Mnozí v jasnost pravdy Písma svatého jako oči sovie v blesk slunečného paprslku nejapně patříce 118
- /// mohl naleznúti na mnohých místech a ostroviech 117
- Muž-li býti v božských skutciech proměna anebo odpornost čili nic 255
- Musí býti ohlášeno co se nynie vnově stalo 278
- My Hynek Krušina ze Švamberka Jan z Risenberka odjinud ze Skály 56
- My Jan Kroměšín z Březovic hauptman kněz Prokop i jiní starší obce táborské 59
- My Jan řečený Žižka z Trocnova Chval z Machovic Zbyněk z Buchova Pavlík z Mutic i obec pieševská 43
- My Jan Žižka Chval z Machovic hejtmani a správce lidu táborského 45
- My Jaroslav z Bukoviny hauptman kněz Prokop i jiní starší vojska táborského 57
- My Jaroslav z Bukoviny Jan Bleh z Těšnice Mareš Kršňák hauptmané 58
- My knězie i kazatelé i jiní Čechové věrní ... Nemohúce trpěti více toliko bluduov ... Žádáme všie říše nebeské na pomoc 309
- My Mikuláš z Padařova vladař purgmistr rada i obec Hory Tábor 69
- My Mikuláš z Padařova vladař purgmistr i všecka obec Hory Tábor 68
- My N. hauptman Petr z C etc. vyznáváme tiemto listem všem kdož jej uzříe nebo čtúc uslyšie 206
- My obec na Bzie hoře sebraná v naději ducha Ježíše Krista shromážděná 166
- My Přemek z božie milosti kníže a pán opavský vyznáváme tiemto listem přede všemi 62
- My purgmistr i obce Velikého i Nového měst pražských ... vyznáváme tiemto listem obecně všem ... Nejprvé abychom těchto pravd 207
- My purgmistři konšelé i obce Velikého a Nového měst pražských ... vyznáváme tiemto listem obecně všem ... Nejprvé abychom těchto pravd 207
- My Šimon z Hroznějic vladař purgmistr a rada obce Hory Tábor Pardus z Hrádku hauptman 66
- My Šimon z Hroznějovic vladař purgmistr rada i všecka obec Hory Tábor 64
- My věrní Čechové i duchovní i světští kteří jsme v své uši slyšeli a při tom hádání stáli i byli 302
- /// myslili ani péče nemají by zle nemluvili a zle nečinili 411
- Najjasnější kníže a pane pane nám najmilostivější. Velebnosti Vaše jakožto králi spravedlivému 206
- Najmilejší a vždy mně milý 4
- Najprvé → Nejprvé

- Nedávno před najvyššieho ciesaře zveličenú stolicí stojěci 187
 Nejprvé. Aby Slovo božie po království českém svobodně a bez překážky od křesťanských kněží bylo
 zvěstováno a kázáno 206
 Nejprvé abychom Slovu božimu svobodu dali v kázni všudy 41
 Nejprvé abychom těchto pravd božských dole psaných svornú myslí a vší naší snažností hájeli a bránili
 207
 Nejprvé tehdy znamenati máš k čemu jsi přišel od zákona duchovního 258
 Nejprvé věřím a vyznávám 10
 Nejprvé vyznávám že tělo Pána Krista ten živý chléb 8
 Nejprvé že před dvacíti léty 302
 Nejprvé že tohoto našeho času bude skonání věku 204
 Nemohúce trpěti více toliko bluduov ... Žádáme všie říše nebeské na pomoc 309
 Němci jsú zúfalí na Betlém běhali 281
 Nižadný Němec cizozemec kterýž by česky neuměl nemá purgmistrem býti 229
 Nuž křesťané viery pravé 16
 Nuž vy ševci viery nové vámťe přikázáno 498
 Nynie česká já koruna zamúcena jakti vdova plna strasti i žalosti 274
 O Jidášovi 159
 O pěti znameních které na obloze nebeské se spatřují 249
 O sázenie pláně 252
 Ó svolanie konstantské jenž se nazývaš svaté 263
 O týmž dřevu vyňaty jsú moci z kněh a z řečí Galienových 233
 O zvelebení v pravdě svátosti těla a krve Pána našeho Jezu Krista a ku porozumění omylných 92
 Oblehčí prve tělo nežli přiložíš duši 232
 Opatrní mužie a přátelé věrně milí. Ačkoli když milost božie 208
 Opatrně se má mieti kto chce právě zvědět 272
 Ordanus tak řečený Mistr a rytíř Fridryka ciesaře v knihách svého lékařství o stvoření koně 248
 Otázka jest velmi užitečná a vědět v této zemi v těchto časech velmi prospěšná a potřebná, jsou-li
 křesťané zavázáni býti v jednotě a poslušenství kostela římského 301
 Otázka nynie taková běží mezi světskýmni i také kněží 12
 /// otevřen jest chrám boží v nebi totiž Písmo svaté 256
 Pán Buoh rač býti s vámi a rač osvietiti a utěšiti srdce vaše ... Bratřie a sestry v Bohu najmilejší 202
 Pán Buoh všemohúce rač býti s Tebú se všemi bratřiemi věrnými ... Bratře Žižko 86
 Pán Buoh všemohúcí rač býti s vámi i s námi svú svatú milostí. Bratřie v Pánu Bohu. Jan Žižka z hradu
 Kalicha 46
 Pán Buoh z svého milosrdenství tak ráčil sněm cirkve svaté zvelebiti 173
 Pane Bože daj svobodu 16
 Plňmež jeho přikázání 16
 Pane náš Ježíši uslyš svoji říši 269
 Plně znamenaj o tom kterak snové rozličnému lidu se také rozličně zjevují 118
 Počíná se o kněžích svatokupcích kterak oni lid zjevně lúpí počnúc od dietek 286
 Počíná se rozdiel prvý knih těchto o času výjezdy toho rytíře 117
 Počíná se traktátec Mistra Arnolfa doktora lékařství kterýž jest on psal duostojnému v Kristu otci a panu
 panu Beghardovi biskupu Carturienskému 233
 Počíná se tuto o štěpiech a o štěpování kdy a který čas má se štěpovati 252
 Počínají se kněhy dobré nábožné o následování Pána našeho Ježíše Krista 260
 Počínají se knížky velmi užitečné o dokonalém následování Pána Krista 260
 Počínají se knížky o zarmúceních velikých cirkve svaté 287
 Počínají se prvnie knihy rozdiel prvý o vstáních z mrtvých ... Zří-li kto skrze sen 118

- Pomněm že země naše česká 358
 Poněvadž duch pravdy převelmi se protiví lži 111
 Poselství kteréž od obcí měst Pražských Velikého a Nového k králi polskému aneb ke knězi Velikému má učiněno býti 205
 Poselství kteréž od obcí měst Pražských Velikého a Nového k králi polskému ... Najjasnější kněze a pane 206
 Povstaň, povstaň, veliké město pražské p. 88
 Pozdravení vám od Boha otce a Pána našeho Jezu Krista jenž se jest dal za naše hříchy 47
 Požádáme všickni toho 16
 Požádal jsi ote mne, najmilejší ... Nejprve tehdy znamenati máš k čemu jsi přišel od zákona duchovního 258
 Pravda přemáhá a zuostává na věky amen. O zvelebení v pravdě svátosti těla a krve Pána našeho 92
 Pravdo milá tiežít (tiežem) tebe procs ot nás vstúpila v nebe 261
 Práví zajisté že když člověk šesteru věc činí 236
 Pravokrevný. Již tuto bude psáno o lidských letorách 246
 Pro ukročení a stavení mnohých řečí jež biele o smrti slavné paměti kněze Jana kazatele obce pražské 30
 Prosim vás pro Pána Boha abyšte v bázni boží jakožto synové najmilejší trvali a nestýskali sobě 49
 Prospievání duchovníka neboli zákonníka v sedm se dělí obyčejův 259
 Protož má znamenáno býti že mor pochází z jedovatého povětří 240
 První lékařství proti struplivé hlavě 231
 První nalezáč země české byl Čech 228
 Před Bohem milým i před vámi vyznávám i osvědčuji že těmito žalobami kněze Jakuba Betlémského i s pomocníky jeho 29
 Při sboru byli sú kněžat 175
 Račtež slyšeti páni a bratříe že my s bratřími táborskými 48
 Radujme se dočekavše zákon boží již poznavše 267
 Rozpomeň se otče na tvá milosrdenství 253
 S boží pomocí kdož chce dlúho živ býti takto učíň jako tento mistr Agvin 236
 S pomocí boží amen. Račtež slyšeti páni a bratříe že my s bratřími táborskými 48
 S boží pomocí Jan Žižka, svatého kalicha slouha nestatečný, v nádeji boží 51
 Slavnost též památka slušná a hodná předkuov našich Čechuov věrných 179
 Slušie každému věděti a budúcím to pověděti 520
 Slušie nám také znamenati kdy a kterak mámy pústěti krev baňkami 249
 Slušie znamenati že kto chce v modlitbě uslyšán bajti 159
 Služba naše zmužilé udatnosti mušie ... Slyšice o vašem zvítězení nad nepřáteli božími 67
 Slýchal-li kto od počátku tvorby světa by pohádka pravdu kdy přemohla 266
 Slyš země slova úst mých 186
 Slyšice o vašem zvítězení nad nepřáteli božími 67
 Slyšte Čechové coť se nyní děje 491
 Slyšte ještě bratříe milí již se na duchovně chýlí konec této piesničky 509
 Slyšte nebesa kteréž mluvíti budú [Deut 32, 1]. Slyš země slova úst mých 186
 Slyšte snažně držiec vážně 285
 Stala se jest příhoda nyní tohoto hoda 510
 Stěž se toho člověk 509
 Svatý Jan v své Tajemnici voleným buoží 287
 Svatý Jan v svém Zjevení voleným boží 287
 Světli se na Lipnici 374
 /// šesté znamenie když nemocný vodu dobře pústie 236
 Ta jsú slova Ježíše kterými nás napomíná abychom jeho života i mravuov následovali 260
 Také já Mistr Vavřinec 117

- Takto se dalo nynie u Hory na sněmu 342
- Tato jest řeč a napsanie kteréž jest podáno ot Mistra Příbrama 296
- Tato první kapitola mluví o následování Pána našeho Ježíše Krista 260
- Tehda jiní kteříž utekše zůstali na valovský les se brali 505
- Téhož léta čtrnáctistého dvacátého stalo se na Táboře mezi kněžími veliké rozdělení 504
- Ten řád máme znamenati chceme-li hodně večereti 270
- Tento traktát jest sebrán od Tháborův 92
- Tito kusové vybrání sú z listuov a z práv městských 229
- Toto jest úmysl Mistra Arnolda z Nové vsi 232
- Toto jsú slova Spasitele našeho kterýmižto napomíná nás abychme jeho života a mravuov následovali 260
- Toto písmo je popsáno když jest bylo počítáno po úvodu Krista Pána jemuž buď čest vždycky dána 276
- Truchle k nebi volám také k zemi 372
- Tuto otec svým synóm oznamuje to kterak se jest Pravda božieho kalicha v Čechách vyzdvihla se jest ...
- Milí mistři, proč ste držáli se odtrhli 191
- Tuto se již bude psáti proti moru ... Protož má znamenáno býti 240
- Tuto se počíná o kněží táborských od jak počátku 310
- Tuto se vypisuje Život kněží táborských od jich počátku 310
- Tuto učí vo vodách ohledávání každého člověka. Izák, krále Šalamonů syn 231
- Tvůrče milý zžel se tobě tak hrozného zavedenie 265
- Tyto jsú svobody a práva jimiž jest město Pražské vysazeno 229
- Tyto kněhy pravie a vypisují o jednom rytieři jenž jest byl veliký lantfarěř 117
- U tyto knihy sberu králi 230
- Učín synu jakž potřeba 257
- Úmysl knih jenž slove Poklad mudrcův a zda mi největšie dílo bejti 233
- Úmysl můj jest tobě dobré knihy složit 234
- Urozeným statečným a věrným bratřím v Čechách a na Moravě ... Milá bratříe, Pomněm že země naše česká 358
- Urozeným statečným slovutným moudrým a opatrným pánóm 209
- Usiluje usiloval sem abych nalezl panovateli svého pravý a jistý výklad ... Počínají se prvnie knihy 118
- V čtvrté kapitole píše svatý Jan 13
- V naději boží Mistr Hus Jan české zemi svatým vydán 264
- V tomto svatém čtení ukazuje se kterak Pán Kristus vida k němu zástup příšlý 163
- Ve jméno božie amen. Já Mistr Jan z Příbramě 343
- Ve jméno božie amen. My Hynek Krušina ze Švamberka Jan z Risenberka odjinud ze Skály 56
- Ve jméno svaté a nerozdielné Trojice ... Aby známo bylo všem lidem nynějším i budícím kterak zbožné paměti císař Karel král český maje velikú milost k českému království 219
- Ve jméno svaté svrchované a nerozdielné Trojice požehnané k jejížto chvále toto sebrání příchod časův ... umínil sem sepsati 115
- Velebností Vašie jakožto králi spravedlivému 206
- Vezmi jelení jazyk 239
- Vezmi tuflanský šafrán 241
- Vědětiť dávám v novinách žež se bratřóm našim dobře vede 81
- Věrní křesťané silně doufajte o Kristovi večeri nepochybujte 271
- Věřmež všickni v Pána Boha p. 47
- Věz žež sme jednoho opočenských strany jali 86
- Vězte že již čas zamúcenie največého přiblížil se jest 202
- Vida Pán Ježíš zástup vstúpil na horu (Mt 5, 1). V tomto svatém čtení ukazuje se 163
- Voksa Racek Kobyla 486
- Všem vůbec věrným křesťánóm i každému zvláště Jan Kardinál Mistr sedma umění a bakalář práv 201

- Všem voubec a každému křesťanu zvláště ... Nejprvé. Aby Slovo boží po království českém svobodně
a bez překážky od křesťanských kněží bylo zvěstováno a kázáno 206
- Vyznání víry o svátosti Těla a Krve Kristovy ... Nejprve věřím a vyznávám 10
- Vyznávám a čistů prostů vierů věřím 296
- Z dobrého jména Čechové všudy slovutní rekové 500
- Z milosti a z daru Otce a Pána Boha Všemohúcího uvěřivše a přijevše osvícení jisté 41
- Z těch rozdielův věcí a jich skutkův tento rozdiel jde k řeči umieněné potřebný 255
- Za času kniežete Soběslava pražského a vysehradského a vévody českého stalo se jest pobitie na huoře
nad Botiečem 229
- Zajíc biskup abeceda 277
- Znamenaj každý že jsú běžná znamenie v nichžto když vynde slunce běží u měsíc 249
- Znamenajte všickni věrní Čechové 492
- Zřlí kto skrze sen ano mrtví vstávají 118
- Zubrník ten je nosí u voze 280
- Žádáme všie říše nebeské na pomoc 309
- Žádost všeho dobrého vám přátelě milí. Žalujemť vám na Zigmunda uherského 211
- Žalujemť vám na Zikmunda uherského 211
- Že nepřítelé a protivníci kněží táborských i jich se přidržících hledie je zhyzditi 107

INDEX INCIPITORUM GERMANICORUM

Cristus → Christus

Christus der umb uns bitterlich sin Plut vergossen hat 44

Dem wolgebornen vnd namhafftigen Herrn Jans von Towatzow 61

Den hochgelerten achtbarn und weysen Herrn ... Gnad und Fryd von dem Vatter 215

Der da wil haben Roßerznei der lesz disz Puech 247

Es möchten sich e. e. w. nicht unbillich verwundern ... Volgen die vier Artikel. Wen die getrewen Christen 215

Folgen → Volgen

Gnad und Fryd von dem Vatter und unserm Herren Ihesu Christo amen. Hochgelerte achtbare weyse lieben Herren 215

Hauptmanne vnd an der Eldisten des Heres der Wayzen vnd Thaboren Blazek von Cralupp 77

Hochgelerte achtbare weyse lieben Herren. Es möchten sich r. r. w. nicht unbillich verwundern 215

Hauptmanne → Hauptmanne

Item ap einem Menschen wurde ankommen eine Ungenade hinder den Oren 242

Item deme Menschen deme du helfen 243

Jacob von Bozszowicz (recte Březovicz) kniss Procop vnd an der Eltisten des großen Feldes Tabereys et bey Skalitz. Dem wolgebornen vnd namhafftigen Herrn Jans von Towatzaw 61

Lieben Fründe. Wir dernamen üch bei der Trewe 209

/// und nicht hat gesprochen 216

Unser Herre Iesus. Christus der umb uns bitterlich sin Plut vergossen hat 44

Vater unser Herre Kunig Wenczla der du pist zu Prag gelobt 185

Volgen die vier Artikel. Wen die getrewen Christen 215

Von den Drüse wo ein Drüs aufwert an aim Menschen 244

Wen die getrewen Christen in der Hoffnung Innwoner des Reyches zu Böhmen haben begryffen 215

Wir dernamen üch dei der Trewe die in der Cröne und königreiche zu Beheim pflichtig siit 209

Wir Gemain dez freien Geist der Bruderschaft Christi perbarmen allen unserer beysamen Pehaim 458

Wissenlichen sein allen Gelaubigen die disen Brief sehen 206

Zum ersten. Item ap einem Menschen wurde ankommen 242

INDEX INCIPITORUM GRAECORUM

Ἐγὼ ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀμήν. Ἐγὼ Κωνσταντῖνος πλάτριν 84

INDEX CODICUM

ALBA IULIA Bath

- R I 106 Codex verisimiliter Pragae scriptus est; in f. praeligato, quod nunc desideratur, legebatur:
„Iste liber pertinet ad altare SS. Nicolai et Katherina in Lewtscha (Levoča) in hospitali” **423**
- R I 160 Codex verisimiliter Cracoviae scriptus est; cfr. teg. sup. intrins.: „Legatus est iste liber
domino Augustino plebano in Meynharsdorff terre Scepuensis per dominum Nicolaum
Czipser, altariſtam ecclesie beate Virginis ... qui obiit in vigilia Corporis Cristi anno Domini
M^oCCCC^oXXX^o nono (3.VI.1439)”; f. lr: „Liber capelle S. Georgii in Lewcza (Levoča)” **418**

BAMBERG StaatsB

Ms. Theol. 165 **216**

BASEL ÖBU

A I 32 **397**

A II 25 **216**

A II 34 **462**

A VI 36 **397**

A X 66 in operc. inter. intrins.: „Hic liber est fratrum Ordinis Predicatorum conventus Basiliensis et
est de libris domini Cordinalis Sancti Sixti vulgariter de Regusio nominati. Oretur pro eo” **12**

E I 9 **412**

O III 35 **89**

BAUTZEN StKB

4° 20 **98**

4° 23 In fol. prael. sup.: „Liber cuidam Venczeslai de Czaslavia sacerdotis” **347**

8° 4 (Codex Budyssinensis, Budyšínský rukopis) In f. praelig. (r): „Nobilissimo et optimo viro
domino Eliae Rosino à Javorník (cfr. Rukověť humanistického básnictví v Čechách a na
Moravě 4, 1973, 369) ... Georgius Carolides à Carlsperka (cfr. Rukověť, o. c. 1, 1966, 326–346)
dedi ... Ianuarii anno (15)98 ...”; f. 91v: „Jidach domov a neblúdie. Léta božieho tisícého
CCCC^o XLVIII° (1448) na den svatého Matúše evangelisty (21. 9.). A dáno od písma XVIII
gross. etc.” **186, 187, 273, 274, 275, 276**

8° 6 In f. praelig.: „Pro 6 grossis albeis” **142**

8° 9 **315**

Signatura deest **228-U**

BERLIN DStB

Ms Ham. 198, f. Iv: „Hunc librum scribi, feci, ego Dominicus episcopus Torecellanus Rome anno
1464 et exposui fere duc. 6 scil. pro miniatura prima carl. 9 pro ligatura 8 pro aliis et parafis
bol. 28 reliquum pro scriptura”; postea liber in bibliotheca studii generalis in Ferrara
asservabatur **433**

BERLIN (West) PrKB

Lat. Fol. 88 **244**Lat. Qu. 354 **206, 212**Theol. Lat. Fol. 252 **397**Theol. Lat. Qu. 206 **73**

BRNO MěstA fond SVJak

109a **397**

BRNO StA

E 6 – H d 33 **387**E 6 – H d 37 (olim H h 12) **301**E 6 – H d 39 **46, 50**

E 6 – H d 40 Cfr. f. Ir: „Descripſit D. Gerardus Leffebure SS Petri et Pauli Apost. ac S. Rictrudis Marchionis in Flandria monachi et presbyterii OSB”; f. Iir: „Miscellanea descripta a Domino Gerardo Leffebre, Monasterii S. Petri et Pauli Apostolorum ac S. Rictrudis Marchionis in Flandria monachi et presbyteri OSB” **186**

E 6 – H d 42 **172, 200**E 6 – H d 42 quattuor **186**G 1 – No. 626 **376**G 10 – 18 **231**G 10 – 114 **228-Q**

G 10 – 211 Cfr. f. Ir in marg.: Cfr. f. Ir in marg.: „Conventus S. Michaelis ordinis Praes. Olom.” **305**

G 10 – 307 **236**G 10 – 418 **45**G 10 – 461 **118, 245**G 10 – 480 **228-F**G 10 – 552a **247**G 10 – 566 **302**

G 12 – II 108 In operculo sup. intrins.: signum (ex libris) Iohannis P. Cerroni et nota „Nus 108”; ideo auctor alio loco 29.XII.1799 adnotavit: „84. Erkauft zu Woporžan von dem Exjesuiten P. Krasenek in Gegenwart des itzigen N(ieder) Ö(sterreichischen) Apellazionsraths Josephs Freyh. v. Waldstätten” **223, 224**

G 12 – II 292 P. 1: „Cerroni 1807”, pp 1–2: „Zum Andenken der Freundschaft verehrt ...”; cfr. etiam „Dr B. Dudík recensuit Mai (?) 1850”; ibid. nota manu W. Seton (XX¹ s) **399**

G 12 – II 303 In dorso titulus codicis „Tractatus contra Hussitas autore Paulo de Praga, plebano Dolanensi, circa annum 1419 theologo Pragen.” invenitur; in ff. Ir, 137r, 375v, 395r notae „Iste liber est carthusie de Dolano” et „Iste liber est fratrum carthusie de Dolano” leguntur **418**

G 12 – II 387 Cfr. p. 291: „Iste libellus concessus est domino Stephano, priori domus Vallis Josaphat, ordinis Carthusiensis, in Dolan, per Blaskonem de Kossova Hora, sororium dicti prioris, anno Domini M^oCCC^o nonagesimo octavo (1398), iam dominus (!) nostre”; p. 3: „Iste liber est fratrum Carth. de Dolano” **416**

Collectio fragmentorum Bočkonis No. 12246 **518**Collectio fragmentorum Bočkonis No. 12307 **516, 517**Collectio fragmentorum Bočkonis s. s. **201**

BRNO UK

A 26 Possessor libri: „Guiloelmus Zablatſky de Tuleschitz 1696” (nota in libro legitur) **229**

A 36 F. 1r: „Iste liber est scriptus per venerabilem patrem lectorem Simonem de Bruna beate memorie quem ob memoriam ipsius ... fratris redemit de conventu Wiennensi frater Andreas de Bruna anno Domini MCCCCLXXVII^o ... (1477), Orate omnes in eo legentes pro patre

- Symone scriptore pro fratre Andra Biisman redemitore"; f. 50r. „Lector Symon de Bruna requiescat in pace”; f. 152r: „Pro conventu S. Thome Brune” **388**
- A 87 In operculo sup. intrins.: „Liber lectoris Symonis quem propria manu scripsit et conventui assignavit” **388, 389**
- A 88 In operc. sup. intrins.: „Iste liber est fratris Symonis de Brunna lectoris”; codex olim ad bibliothecam concentus Ord. Erem. S. Augustini Vetro-Brunae pertinebat **388**
- Mk 11 **435**
- Mk 14 In f. praeligato (v) litteris secretis scriptum: „Georgius Hutenus Anno 1604 ...” **118**
- Mk 28 **83**
- Mk 57 In operc. sup. intrins.: „Liber Iohannis de Horzepnik” **131, 322**
- Mk 69 In f. praeligato sup.: „Isti sunt libelli Gregorii de Wodnian” **127**
- Mk 74 **322**
- Mk 80 In operculo signa familiae nobilis et abbreviaturae nominum „I.O.Z.M.” et „A.O.Z.O” inveniuntur; ibid. annus „1576” bis legitur **117**
- Mk 84 **148, 225**
- Mk 91 **126**
- Mk 93 **270, 286**
- Mk 97 **287**
- Mk 101 **157, 158**
- Mk 105 **232**
- Mk 108 In operc. sup. intrins.: „p. Zigmund z Bassczky” (possessor libri ?) **12, 13**
- Mk 109 Possessor huius libri verisimiliter plebanus Wenceslaus Rosius (Václav Rosa) fuisse videtur **110, 112, 298**
- Nř 14 F. 1r: „Bibl. Neoreisch. 1799. Nr 27” **125, 126**
- R 368 **418**
- R 373 F. 1r: „Monasterii Rayhradensis Ord. S. Benedicti” **400, 401**
- R 395 **426**
- R 411 Possessor libri M. Wenceslaus Koranda Iunior fuit; cfr. E. Urbánková, in: Ročenka Universitní knihovny v Praze, 1956; in f. praeligato codicis litterae „MR” inveniuntur **97, 98**
- R 427 Cfr. f. 58v: „Monasterii Raghradensis” (manu XVI s.) **372**
- R 432 **115**
- R 434 Possessor libri M. Wenceslaus Koranda Iunior fuit; cfr. E. Urbánková, in: Ročenka Universitní knihovny v Praze, 1956 **98**
- BUDAPEST EK**
- Ms. 48 **447**
- BUDAPEST SzK**
- Clm 260 **210**
- Quart. Slav. 38 **287**
- Quart. Slav. 40 **287**
- CAMALDOLI** Bibliotheca Congr. Eremit. Montis Coronae
- s. s. (codex desideratur) **396, 397**
- CAMBRIDGE TrColl**
- A Dd 15.29 **97**
- A Dd 15.32 **97**
- CZĘSTOCHOWA** Paul. Archiwum Klasztorne
- II 39 **397**
- ČESKÝ KRUMLOV** Bibliotheca olim Rosenbergica
- s.s. (codex desideratur) **115, 168**
- DARMSTADT HLB**
- No. 3244 **227**
- DESSAU StadtB**
- Georg Hs. 50 **12**

DOMAŽLICE Arch.

I-B-1067 47

DOUAI Bibliothèque

Fonds Anchim s.s. (codex desideratur) 397, 398

DRESDEN SLB

s.s. 228-Ž

F 27 224

DUBLIN Trinity College

C.5.22 97

ERFURT WB

Ampl. 4° 250 432

ERLANGEN UB

541 216, 415

FONTE BUONO Bibliotheca conventus

s.s. (codex desideratur) 396

FRANKFURT a. M. StUB

Barth 62 502

FREIBERG EOGScholl

I C 8° 18m 222

GDAŃSK BibiGd

Ms. 2309 In operc. sup. intrins.: „Hunc librum dedit dominus Nicolaus Stange”; codex postea ad ecclesiam SS Petri et Pauli pertinebat 186

GENÈVE BPU

208 97

GÖRLITZ Bibliotheca

Annales Gorlicenses Sculteti II (codex desideratur) 61, 77, 78

GÖTTINGEN UB

Theol 182 14

GRAZ UB

I 253 488

I 961 471

I 962 472

I 1559 469, 470

HALLE ULB

s.s. (codex desideratur) 89

HAMBURG UB

Cod. Slav. 17 337

HANNOVER NSLB

Ms. I 226 98

HERRNHUT ABU

A B II R I, No. 2 107

HRADEC KRÁLOVÉ KrajMus

LA 37 132

KALININGRAD → KÖNIGSBERG (olim)

KARLŠTEJN DK

10 436, 437

KLATOVY OMGKI

IV B 18 229

KOBLENZ StA

701, No. 220 89, 90, 216

KØBENHAVN Bibliotheca Thottiana

688 115

KÖNIGSBERG (olim) Archiv des deutschen Ritterordens

s.s. (codex desideratur) 217

KRAKÓW Dom.

R XV 14 Codex olim ad ecclesiam collegiatam in Raciborz pertinebat 216, 402, 409, 410, 412, 424, 434

KRAKÓW Jag.

385 Codex Cracoviae Arnulphi de Mirzyniec confectus; in tegumenti anterioris parte exteriori inscriptio valde detrita s. XV manu exarata: „Liber hoc V constat iste”. Iacobus de Gostynin glossarum nonnullarum in codice auctor fortasse lector numquam tamen codicis possessor fuisse videtur. Signaturae antiquae: in f. IIIr s. XV-XVI manu: „Liber Universitatis Cracoviensis”; in f. Iv Kucharski scripsit: „Summa super titulis Decretalium M. Doctoris Myrzyniec” 397

414 Codex a Iohanne de Kęty exaratus qui in integumenti anterioris parte exteriori haec inscripsit: „Hic continentur materia ad actus conciliorum. Item sermones pronunciate (!) in concilio ubi validi et optimates mundi audiebant; pro duabus marcis”; signaturae antiquae: Kucharski in f. IIr inscripsit: „Acta concilii Basiliensis et Constantiensis” etc. 72, 398

421 Codex ex Polonia originem ducere videtur, fortasse ex Plocensi urbe ubi Iacobus de Petricovia canonicus et praedicator fuit, cfr. signum aquaticum nr. 3 in f. 300-305; in f. in tegumento anteriori agglutinato fortasse Beber de Oświęcim manu scripta leguntur haec: „Responsiones contra quatuor articulos Bohemorum. Datus est liber iste per dominum Iacobum de Pyotrkouia canonicum Plocensem”; signaturae antiquae: Kucharski inscripsit: „Responsiones contra 4 articulos Bohemorum” 398, 412

423 Codex in Silesia inter praedicatores Wratislavienses confectus esse videtur; Cracoviam codex a Michaele Falkener de Wratislavia vectus esse videtur cuius glossae in f. 78r et 193r obveniunt (Michael Falkener de Wratislavia albo Universitatis Cracoviensis a. 1479 inscriptus, a. 1517 theologiae doctor, Universitatis Cracoviensis professor, a. 1534 de vita decessit); si non a Michaele ab alio quondam e Silesia originem ducente Cracoviam vectus esse potuit studente qui a. 1495 in Universitate Cracoviensi intitulus est, cfr. in f. 73v: „Anno Domini millezimo (!) quadragentezimo (!) nonogezimo (!) quinto in commutatione estivali intitulus sum sub venerabili viro”, nota obrupta atque partim oblita est; accedit in f. 334 v: „Anno Domini 1495 intitulus sub venerabili ac egregio viro Iohanne de Oschwiczyń; a Magistro Iohanne de Glogovia tractatum Petri de Hispania hora IX; Andre(a) de Teschen lecturam Parvorum loycalium hora XVII” 412

441 228-Z

1301 385

1414 385

1435 385

1487 In f. membr. praeligato (r) : „Liber reprobacionum errorum hereticorum pro collegio maiori” 398

1587 422

1596 In f. IIr.: „Liber domini Petri de Wolfram licentiatu in decretis archidiocesis Cracoviensis cum aliis sermonibus ad clerum. Item tractatus contra diversas hereses et hereticos scriptum in Constancia tempore generalis concilii 1415” 186

1760 101

2151 In tegumento olim legebatur: „Diversi tractatus cum questionibus Magistri Andree Bugk” 386

2513 In f. membr. praeligato (r): „Liber collegii pauperum”, ibid. „Magistri Iohannis doctoris Skawina pro collegio iuristarum”, sign. vetus: „DD XIX 12” 385, 386

KŘIVOKLÁT ZámK

44 (I b 3) 229

103 (I d 13) Manuscriptus annis 1499–1507 exaratus ad Wenceslaum de Semechow notarium civitatis Chrudim pertinebat **229**

KUES HospB

Cod. 164 **216**

KUTNÁ HORA ArchMKutH

Aktová sbírka No. 23 (OA Kutná Hora) **57**

LEIPZIG UB

177 **184**

766 **429, 431**

2107 **115**

LITOMĚŘICE StA

Fond Biskupská knihovna B I F 25 **387**

Fond Biskupská knihovna B I F 249 **179**

Fond Biskupská knihovna B I F 275 **116**

Fond Biskupská knihovna Roudnický kodex **133, 164, 268**

Fond Biskupská knihovna s.s. (codex desideratur) **228-P₁**

s.s. (codex desideratur) **228**

LONDON BritM

Arundel 458 **412**

LOUNY MěstA

G 28 **128**

MEMMINGEN StadtB

Cod 2 **482**

MERSEBURG DomstiftB

31 **182**

39 **397**

65 **405**

MNICHOVO HRADIŠTĚ StA

No. 1719 **387**

MÜNCHEN BStB

Clm 4144 **216**

Clm 5596 **170**

Clm 5832 **127**

Clm 5835 Codex a. 1432 in generali concilio scriptus **127**

Clm 14029 **482**

Clm 14175 **482**

Clm 21582 **480**

Clm 23833 **480**

Clm 28255 In f. 2r (in margine manu XVII s.): „Cartusianorum O in Buxheim” **216**

MÜNCHEN UB

Cod Fol 84 **482**

NAPOLI BiblN

VII D 9 Codex paulum ante finem concilii Constantiensis exaratus; scriptor Iohannes origine Bohemus natione Allemanus esse videtur (cfr. f. 259v: „Nomen scriptoris si tu cognoscere velis tunc IO preponas HA huius sociabis NES quod quis scripsit sic nominatur”); possessores libri: Iohannes de Capestrano, domus OFM in Capestrano et (post a. 1814) bibliotheca regalis Neopolitana **480**

NEUSTADT (Aisch) KB

2888 **21**

NOTRE DAME Univ.

No. 27 **100**

NOVÝ BYDŽOV Mus.

Inv. č 18 129

NÜRNBERG StA

Ansbacher Kriegsakten Fasc. 1, Prod. 5 209

OLOMOUC Kapit

233 306, 307

345 455, 494

519 In f. 1r (in marg. super.): „Pro ecclesia Olom. libraria 1504”, f. 61 (in marg. super.)
„W. Wodickonis erat” (m. XVI s.) 416

530 262, 376, p. 186

OLOMOUC StVK

M I 357 469

(olim I g 16) 511

OXFORD Balliol College

Cod 165 A 398

OXFORD BodlL

Tanner 86 216

PARIS BiblMaz

1683 216, 218

1686 89, 90, 102

PARIS BiblNat

Baluzianus 303 72

Lat 1503 358

Lat 1506 90, 101, 218

Lat 12532 397

St. PETERSBURG GPB

Češ. F IV No. 2 8, 10

Lat. Chart. F IV No. 102 127

PLZEŇ MěstA

No. 157 456

No. 427 456

No. 4916 247

PRAHA ArcbArch

Mis II 14 205

PRAHA ArcibisKnih

C 32 21

PRAHA BFKR → PRAHA StK ČSR Fond Kruliš-Randa

PRAHA Kapit

A 41 415

A 59-3 In fine (f. 214v): „Iste liber est Blasconis presbyteri de Dobrzano, alias plebani de Chwalenicz, quem conscripsit anno Domini M^oCCCC^oXXXV^o Prag. dioc.”; in operc. sup. intrins. m. s. XV.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, decani ecclesie Pragensis” 377

A 79-5 408

A 89-2 F. 1r in marg.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, decani ecclesie Pragensis”, signatura vetus „A 80” 377

A 89-5 F. 1r in marg.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, decani ecclesie Pragensis”, a.m.: „Liber ecclesie Pragensis” 377

A 89-6 In marg. (f. 1r?): „Liber domini Blazkonis plebani de Chwalenicz” (cancellatum et alia manu scriptum) „quem emit M. Procopius de Cladrub. Liber M. Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, decani ecclesie Pragensis”; in f. membr. praeligato vetus „signatura A 84” exstat 377

- A 96 In marg. f. 1r: „Liber M. Procopii de Cladrub (datur pro ... Nicolao de Pawlykow (deletum) sacre theologie professoris” 125
- A 99 Operculis adligata fragmenta membr. missalis lat. s. XIV; in marg. nota manu XIV s. exeunt.: „Liber Magistri Iohannis Herttemberger de Cubito emptus pro XLVI M. gr.” 125
- A 123 438
- A 126-1 438
- B 42 145
- B 47 In operculo sup. intrins.: „Iste libellus est domini Iohannis penitenciarum in Castro Pragensi qui fuit quondam vicarius domini Protywe in Porzecz”, vetus signatura „G 19” et index operum asservatorum 488
- B 49 409
- C 34-2 In f. praeligato nota „Domini Procopii plebani de Pomuk” et vetus signatura „G 4” 377
- C 55-1 In operculo inf. intrins.: „Liber M. Procopii de Cladrub; in f. praeligato vetus signatura „L 3”; in marg. f. 1r: „Liber M. Procopii de Cladrub, s. theol. professoris, decani ecclesie Pragensis” 377
- C 65 In operculo sup. intrins. vetus signatura „N 15”, in marg.: „Procopii”; in marg. f. 1r: „Ex bibliotheca ecclesie Pragensis” (scriptum cca s. 1713) 322
- C 66-1 F. 7r in marg.: „E bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani”; in fine: „Hunc tomum manusciporum fere totum absolvi legendo ob notitiam patriae aquirendam a. 1712, Joannes Thomas Berhauer, presb. ecclesiasticus, SS. Theologie Baccal. form., J. U. licentius, p(ro)t(unc) Reverendissimi domini Pauli Axlar S.M. ecclesie Pragensis decani sacellanus” 322
- C 80 In operculo sup.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, olim legatus est per eum ecclesie dicte Pragen. metropolitane” 377
- D 6 In operculo sup. „Bochawe” legitur 419
- D 47 Signatura vetus „N 33” 303, 308, 312, 316
- D 48 Signatura vetus „N 40” 416
- D 49 5, 6, 23, 92, 93, 94, 209, 300, 304, 311, 313
- D 51 In marg.: No. 27. Liber totus hereticus contra ecclesiam, papam et sacerdotes. „N 31” 279, 281, 325, 483, 487
- D 53 Signatura vetus „N 34” 96, 206, 307, 315
- D 74 295, 303, 306, 307, 319, 320, 451, 452
- D 85 In operculo sup. „Wochow” legitur; vetus signatura „h 17” 296
- D 118 In fragm. sup. operc. adligato: „Liber Magistri Iohannis Herttemberger de Cubito, in quo triticum et zizania, mel et fel ...” 293
- D 119 In f. 1r: „Ex libris M. Martini Pfeifferi”, „E bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani a Braitenberg prepositi Prag.” 412
- E 43 F. 215v in fine: „Revidi totum a. 1713 ego Ioannes Thomas Adalbertus Berghauer ...” 498
- F 10 In operculo sup.: „Magistro Procopio”, „Collectura super quibusdam ewangelis”, vetus signatura „M LXXXII”, intrins.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris”; in operculo inf. extrins.: „Istum librum dispono etiam pro ecclesia in Pylzna ... orate pro me” 444
- F 11 In operculo sup. extrins.: „Sermones, Collecutra 4”, intrins.: „Liber Magistri Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris” 445
- F 40 In operculo sup. intrins.: „Sermones Iohannis Rokyczana scripti per Hilarium de Luthomierzycz tunc eius discipulum post doctorem et eius et tocius diocesis Pragensis administratorem et decanum Pragensem illius versucias fortiter impugnantem usque ad mortem sepultum in Budwais in exilio” 27, 33, 34, 35
- F 41 In operculo sup. extrins.: „Collectura seromonum. Liber doctoris Magistri Procopii de Cladrub” 446
- F 44-1 In operculo sup. intrins.: „Liber Magistri Iohannis de Cubito 8 gr.” 32
- F 47 439

- F 48 F. 1r in marg.: „Istum librum dispono pro ecclesia in Egra”; in operculo sup. extrins. vetus signatura „M LXXIX” **440**
- F 59 F. 1r in marg.: „E bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani a Braitenberg praepositi Pragen.” **129**
- F 64 F. 1r in marg.: „E bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani a Braitenberg praepositi Pragen.” **441**
- F 78 F. 1r in marg. sup.: „Quadragesimale M. Iohannis de Cubito emptum VII alb.” **156**
- F 79 In operculo super. intrins.: „Libellus Magistri Procopii de Cladrub sacre theologie professoris”; f. 1r in marg. sup.: „Ex Bibliotheca S. Metrop. ecclesiae Prag. 1713” **449, 450**
- F 85 **447**
- G 21 In operculo sup. extrins.: „In isto volumine continentur vite philozophorum ... que ego Ioahannes de Duba curavi redigi ad presens volumen in exilio in Zitavia habitans de anno Domini Millesimo CCCC°XXXVI° et lego eundem pro ecclesia sancta Praggen.” **236**
- H 6-3 F. 1r in marg. super. (manu Thomae Pessina de Czechorod): „Ex Bibliotheca Capituli Metropol. Prag.” **228-A**
- I 77 F. 1r in marg.: „E Bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani a Braitenberg praepositi Pragen.” **89, 102, 370**
- L 19 **231, 236**
- L 27 In operculo sup. intrins.: „Liber Magistri Petri de Hradecz” **346**
- M 8 **264, 519**
- M 74 **457**
- M 100 **269**
- M 103 **503**
- N 6 In operculo sup. intrins.: „Liber M. Procopii de Cladrub anno Domini 1426 ante festum vel circa festum s. Galli; et fuit liber domini Wen. Opatoiecz (?), orate pro eo” **495**
- N 50 **186, 187, 403, 425**
- N 52 **96**
- N 53 **230, 339, 378, 381**
- N 55 **307**
- N 59 In operculo super. intrins. manu Antonii Frind (XIX² s.) contenta libri inveniuntur **271**
- O 3 In f. 1 rv contenta libri manu Antonii Frind (XIX² s.) inveniuntur **216**
- O 7 F. 1r (in marg. inf.): „Ex bibliotheca Georgii Bartholdi Pontani a Braitenberg, prepositi Prag.” **322**
- O 13 Signature vetus: „N 36” **138, 314**
- O 17 F. 1r in marg. inf.: „Georgius Pontanus a Braitenberg” **307**
- O 18 **325**
- O 28 **383**
- O 29 **82**
- O 39 **203, 481**
- O 50 F. 1r: „Liber M. Procopii de Cladrub, sacre theologie professoris, decani ecclesie Pragensis” **390, 391, 392, 393, 394, 395, 412**
- O 57 **473**
- O 74 F. 2r in marg. infer.: „Ex libris Simonis Brosii ab Horsstein” **123**
- PRAHA KapitArch
- Cod VI 3 **477**
- Cod VI 13 **382**
- Cod XXVII-3 **488, 489**
- Cod XXXII 11 **454**
- Cod XXXIII 21b **478**
- PRAHA KNM
- I A 25 Manu Iosephi Dobrovský (cca a. 1827) **228-0, 504, 505**

- I D 7 Donum studentis theologiae Ambrosii Kofínek (28.IV.1886) qui in monasterio Strahoviensi morabatur **231, 239**
- I D 11 Manu A. Gindely (?); descriptio manuscripti in intio libri legitur **228-R**
- I E 4 Manu P. Athanasii Vanka (a. 1795) **228-B₁, 228-E**
- I E 6 Moderator codicis advesarius quidam Hussitarum de Bohemia meridiana esse videtur; possessor libri etiam F. Palacký fuit **168, 173, 174, 176, 177, 178, 182, 417, 493**
- I F 10 **247**
- I F 11 F.1: „Felicis Francisci emptus Pragae ... 1677”; possessor libri etiam Iosephus Dobrovský (cca a. 1800) fuit **252**
- I F 23 Donum archiepiscopi Prag. V.L. Chlumčanský (28.II.1827) **229**
- I G 8 Donum comitis Iosephi Auersperg (13.IX.1819) **231**
- II C 7 (Jistebnický kancionál) Donum sacerdotis Romanae ecclesiae Schuller **14, 15, 16, 19, 20, 31, 253, 261, 266, 267, 271**
- II C 10 Ex libris Wenceslai Rownensis cancellarii familiae nobilis Rosenberg in Crumlow (Český Krumlov, XV² s.); donum familiae nobilis Neuberg (XIX s.) **117**
- II D 3 Donum domini Iosephi Devoty (a. 1821) **229**
- II D 10 Donum familiae nobilis Neuberg (XIX¹ s.) **229**
- II F 8 (Sborník Pinvičkův a kdysi Zebererův) F. 209v: cfr. notam de obitu Francisci Kuchař (a. 1750); possessores libri: Iohannes Zeberer (XVIII¹ s.) et Ioseph Krtička (XIX s.) **228-B, 228-X**
- II F 14 Donum familiae nobilis Neuberg (XIX¹ s.) **246, 249, 255**
- II G 16 **247**
- II H 4 **236, 248**
- II H 8 In operculo infer. intrins.: „Tato kníška náleží Matějovi Heritesovi, měšťanovi měšta Horažďovic 1766”; ex bibliotheca Stentschiana **247**
- II H 38 **236, 241**
- III A 17 **117**
- III A 42 Verisimiliter ex haereditate Gelasii Dobner; donum familiae nobilis Neuberg **228-H, 228-I**
- III A 44 Manuscriptus olim bibliothecae castelli in Duchcov (Dux) pertinebat **228-C, 228-E**
- III B 12 In operculo super. extrins. signum Christophi Khober de Khobersperk; in f. 1 (manu XVII s.): „Jsau Vendelína Benedikta z Wilden”, (manu XVIII s.): „ab Elisabetha Kubrihiana Pragensi”; donum archiepiscopi Prag. V.L. Chlumčanský (XIX¹ s.) **228-L**
- III C 13 Manu J.A.Dunder (XIX¹ s.); vidit V. Hanka 24.VI.1842 **115**
- III D 3 Donum Francisci Palacký 22.I.1848 **107**
- III D 80 Donum Jaromiri Čelakovský 17.V.1901 **115**
- III E 9 Donum Iosephi Jungmann 1.IV.848 **230**
- III E 42 Codex in Letovice confectus (dimidium XV. s.); ex bibliotheca Wenceslai Hanka (XIX¹ s.) **117**
- III E 47 Donum Adalberti (Vojtěch) Jahn 14.IV.1820 **254**
- III F 9 Manu Wenceslai Hanka (XIX¹ s.) **228-F**
- III F 25 In f. praeligato signum cum sententia: „Serius aut citius metam properamus ad unam”; donum A. Žalud de Horzowicz (Hořovice) a. 1863 **231, 249**
- III G 2 **236**
- III G 6 De bibliotheca Stentzchiana **244**
- IV A 6 Ex haereditate Pauli J. Šafařfk **45**
- IV A 25 Apographum manu XX s. **92**
- IV A 29 Manu Zdenkonis (Sidonii) Nejedlý (cca a. 1902) **14, 191**
- IV B 18 Donum doctoris G. Pazaurek 16.VII.1902 **229**
- IV B 21 Donum professoris J. Goll 1.IX.1911 **115**
- IV B 24 (Jenský kodex) Donum Guilelmi (Wilhelm) Pieck a. 1952 **14, 191, 271**

- IV C 11 F. 120: „A. 1633 psal sem to v Sendražicích D.W.I.”; donum P.V. Vanček 20.7.1842 **247**
- IV D 56 In operculo inter. intrins. (manu XVI–XVII s.): „Tato kniha jest Jiřka Zyňkovského z Klenového na Zderaze, od něho kaupena od Mikuláše Kauřimského”; postea in bibliotheca Wenceslai de Schönherr asservabatur; donum doctoris medicinae Wenceslai Staněk (XIX s.) **230, 234**
- IV D 68 Ex bibliotheca familiae nobilis Neuberg **251**
- IV E 28 In f. postligato: „Léta božieho 1518 dokonány sú tyto kněhy ten pátek den s. Ipolita (13.VIII.1518) ... a psal je Jan Trubač, služebník pánuov v Novoměstských, jich milostí, i také svázal”; fortasse nota falsa manu Wenceslai Hanka (XIX¹ s.) qui ibid. scripsit: „Skrz Rösslera Dunder obhájl!”; donum cuisusdam presbyteri de Gablonec (Jablonec n. Nisou) 24.VIII.1822 **228-K, K₁**
- IV E 29 Ex bibliotheca parochiae S. Adalberti Pragae; postea codex in bibliotheca Wenceslai Hanka (XIX¹ s.) asservabatur **228-A**
- IV H 28 F. 316v: notae de familia quadam de Janowicz (Janovice) a. 1603–1604 factae; f. 1: signum ex litteris M-C-H compositum (XVII s.), „Daniel Táborský” (a. 1699); donum comitis Francisci A. Kolowrat 30.4.1827 **231, 247**
- IV H 60 Donum dominae Jaroslavae Smolíková a. 1916 **236, 248**
- V B 1 Manu Magistri Simonis Plachý de Trzebnicz (Třebnice, XVI–XVII s.); de possessoribus libri antiquis cfr. J. Strnad, Prameny a příspěvky k dějinám král. města Plzně I, 1883, XVII–XVIII; donum Wenceslai Sedláček 10.I.1824 **456**
- V B 24 Ex bibliotheca familiae nobilis Neuberg **228-P**
Apographum codicis P (STARÉ LETOPISY ČESKÉ) quondam Iosephi Dobrovský erat. **p. 130**
- V C 2 Compendium litterarum quod ad archiepiscopum Pragensem Ernestum Harrach (XVII s.) pertinebat; a. 1827 possessor libri verisimiliter Franciscus L. Čelakovský fuit **41**
- V C 11 Manu Nicolai Dačický a. 1621–1626; de historia libri cfr. Mikuláš Dačický z Heslova, Paměti, ed. A. Rezek, 1878, 59–64; donum decani ecclesiae in Montibus Cuttnis (Kutná Hora) Ferdinandi Hansa 10.III.1826 **14**
- V C 42 In f. operc. anteriori agglutinato legitur: „Quotlilibet (!) Prag. M. Iohannis Papuskonis” (possessor libri). Codex (No. 84) postea ad bibliothecam ecclesiae Crumloviensis pertinebat; hunc librum annis 1664–1665 Bohuslaus Balbinuss Crumloviae vidit, codex diu desiderabatur **345**
- V E 2 **162**
- V E 8 Donum professoris M. Schönbeck 29.II.1832 **287**
- V E 10 Ex bibliotheca Stentzchiana **247**
- V E 11 Donum archiepiscopi Prag. V.L. Chlumčanský (XIX¹ s.) **117**
- V E 12 Manu Wenceslai Nemasta praeceptoris in Prowidu a. 1783 scriptus; donum domini J.K. Hraše 7.V.1877 **117**
- V E 40 Ex bibliotheca familiae nobilis Neuberg **229**
- V E 43 Ex bibliotheca familiae nobilis Neuberg **228-S, S₁, 229**
- V E 89 Ex bibliotheca capituli Wysegradensis prope Pragam **228-O, -O₁, 229, 277, 504, 505**
- V F 15 **330**
- V F 41 Manuscriptis acquisitus 22.XI.1905 **92, 331**
- V G 62 Manu civis Novae Civitatis Pragensis Antonii Hakl a. 1755 scriptus; ex bibliotheca familiae nobilis Neuberg **247**
- VI A 11 Manu Adriani Koechar; apographum finitum 17.IX.1830 Vratislaviae (Wrocław); donum professoris Iohannis Ev. Purkyně 22.VIII.1851 **115**
- VIII D 1 In f. praeligato: „Ex munificentia authoris ... Ioannis Tanner dono accepi hoc opus Ioseph Wodička”; donum professoris V. Sedláček a. 1823 **456**
- VIII D 14 Ex haereditate Iosephi Dobrovský (XIX¹ s.) **115**
- VIII D 20 Codex acquisitus de plebano Budwicensi (České Budějovice) Antonio Krejči a. 1846 **464**
- VIII F 7 Ex haereditate Iosephi Dobrovský (XIX¹ s.) **98**

- VIII F 49 Codex olim ad familiam Stehlík pertinebat; possessores libri postea Gelasius Dobner et C.J. Bienenberk fuerunt; donum bibliothecae familiae nobilis Neuberg **464, 465**
- VIII F 71 **115**
- XI A 27 F. 1r in marg. sup.: „Liber Sancte Marie de Rokyczano ... liber Similitudinum **377**
- XII F 12 **442**
- XII F 16 Cfr.: „Collegii Societatis Iesu Crumloviensis”; donum studentis theologae Georgii Pešice 10.3.1827 **415**
- XIII A 2 Inf. praeligato: „Manu Martini Baccalarii de Vyskytna a. 1512” **263**
- XIII F 7 In tegumento intrins. signum Wenceslai Koranda Iunioris; de bibliotheca civitatis Tábor **100**
- XIV E 15 **402**
- XVI C 4 In operculo nec non in f. 1 haec nota exstat: „Liber monasterii S. Marie in Rokyczano C VI” **402, 409, 410, 434**
- XVI E 10 **149**
- XVI E 11 Ex bibliotheca castri Brzezniczensis (Březnice) **378, 379**
- XVI F 9 **150**
- XVI G 1 In codice notae Iohannis Voják dicti Lucianus leguntur (cca a. 1564) **293, 294**
- XVIII C 73 **322, 357**
- 1 Ac 82 **261**
- 1 Ac 82 II **236**
- 1 Ac 83 **50**
- PRAHA MěstArch**
- No. 19 (deperditus) **120**
- No. 311 **219**
- No. 933 In operculo: „Liber vetustissimus Statutorum et Decretorum Veteris urbis Pragensis...” **48, 229**
- No. 1865 **229**
- No. 2099 **115**
- No. 2119 **343**
- s.s. (apographum) **228-G**
- PRAHA StK ČSR**
- I B 29 **415**
- I D 10 Ad calcem f. 1 exstat nota: „Jiřk Škréta Šatnovský z Zavořic, ut videtur, manu ipsius possessoris scripta”; ibid. in fronte erat nomen bibliothecae cui codex postea obtigit sed nunc atramento obductum legi non potest; J. Emler (FRB 5, p. XXV) codicem in bibliotheca Crucigerorum cum rubeo corde Pragensi fuisse affirmat **18, 115, 116**
- I D 29 Codex bibliothecae Rosenbergianae, deinde monasterii Třebonensis fuit **306, 307, 319, 367**
- I E 5 A. 1609 codex bibliothecae Rosenbergianae fuit ex qua monasterio Třebonensi obtigit **149, 159**
- I E 32 A. 1609 codex bibliothecae Rosenbergianae fuit ex qua monasterio Třebonensi obtigit **306**
- I F 8 Ut insigne agglutinatum (f. 12) declarat, codex a. 1609 bibliothecae Rosenbergianae fuit, ex qua deinde monasterio Třebonensi obtigit **476**
- I F 18 Codex maxima partem a Cruce de Telcz exaratus; a. 1609 codex bibliothecae Rosenbergianae fuit ex qua restitutus est monasterio Třebonensi **416, 421**
- I F 33 A. 1609 codex bibliothecae Rosenbergianae fuit, dein monasterii Třebonensis erat **26**
- I F 35 In fine artis memorativae (f. 484; finis agglutinatus est asseri inferiori cum hac clausula): „... per me fratrem M. Ber(an) exulem canonicum regularem de (Rudnic; erasum) manu mea propria scripta per multa annorum tempora per diversas terras et loca per varia et mira exemplaria, ad laudem et gloriam Dei omnipotentis et Omnium Sanctorum et utilitatem

- omnium christianorum anno Domini 1431 sabbato post Ascensionem Domini in Erfordia in domo pauperum" (12.5.1431); postea codex in monasterio Třebonensi fuisse videtur ut declarant verba in fronte fol. 1 scripta: „Rudnicensium est liber non noster”; sed mature non redditus pervenit in bibliothecam Rosenbergianam unde restitutus est monasterio Třebonensi **380**
- I G 11a Hic codex a monasterio Třebonensi in bibliothecam Rosenbergianam devenit, unde postea restitutus est monasterio restaurato **323**
- I G 11c Hic codex a monasterio Třebonensi in bibliothecam Rosenbergianam devenit, unde postea restitutus est monasterio restaurato **356**
- I G 12 In f. ultimo non numerato adnotatum est codicem s. XV fuisse monasterii Borowanensis (ibid. exstat nota de missa legi coepta a. 1496 quam fundavit Ulricus de Dworzecz); a. 1609 codex bibliothecae Rosenbergianae fuit, deinde iterum monasterii praefati **307, 474**
- III A 18 **292**
- III A 21 F. 251r (rubr.): „A. D. 1426 scriptum et finitum est hoc opus per manus Blasconis (presbyteri) de Dobrzano alias plebani de (Ch)walenicz”; vetus signatura „G 7” **377**
- III F 1 In f. 56r rubricator hanc notam addidit: „Dominica hec tertia incidit ante festum Iohannis Precursoris Domini quod fuit feria II^a, et equulum mihi sumpserunt in Chwatlina apud sacerdotem Danielem feria III^a in syllaba illa par protas anno 1410”; sed dies hic nominati non conveniunt ad a. 1410 sed ad a. 1409; codex autem recentior est cum f. 61v communio sub utraque laicalis commemoretur **106**
- III D 16 F. 1r: „Liber est canonicorum regularium in Raudnitz” **415**
- III E 27 **479**
- III F 9 **151**
- III G 8 Vet. signatura „A 36” **199**
- III G 16 Operculo inf. agglutinatum est fragmentum membr. codicis s. XIII argum. grammatici, in quo haec notae exstant manu s. XV scriptae: „In Wysegrado tempore obsidinis comesti sunt equi ut fertur 136 et multi homines fame perierunt”, „Iohannes de Smolin, fundatores Thabor”; vetus signatura „E 18” **115, 187, 221, 277, 339**
- III G 17 Vet. signatura „L 1” **306**
- III G 26 Vet. signatura „J 4” **293, 323, 328**
- III H 1 In fronte fragm. super. manu XV s. notatum erat pretium libri quod nunc radendo est deletum; insuper alia manus eisdem saeculi inscripsit: „Magistri Prziham” (auctor sermonum) **317**
- III H 4 **160, 161**
- III H 7 **155**
- III H 9 **130**
- III H 11 **146**
- IV E 16 **119, 247**
- IV F 3 In membrana praeligata: „Magistri Bibat” (= Petri de Dwekaczowicz) **230**
- IV F 6 In operculo super. haec nota radendo paululum laesa exstat: „Postilla Magistri Wenceslai de Drachow super epistolas a festo Pasce usque ad adventum pro ... sex. gr.”; haec nota quamquam minus accurate titulum exprimit agnoscimus auctorem potius quam possessorem libri; vetus signatura „B 25” **22, 133, 164**
- IV F 23 Vet. signatura librariae Carolinae universitatis Pragensis „M 38 K” **25**
- IV F 24 **129**
- IV G 14 **289**
- V F 24 **306**
- V G 3 In schedula super. agglutinata hic titulus est: „Quarta pars temporis”; partem III ab eodem librario exaratam vide: PRAHA StK ČSR IV F 23; codices hos cohaerere praeter scripturam etiam demonstrant signaturae librariae Carolinae universitatis Pragensis vetustiores: illius „M 38 K”, huius „M 39 K” **25**

V G 6 322

V G 23 307

VI C 20a Unde codex hic (hymni et cantiones), quo ecclesia quaedam hussitica diu usa esse videtur, nobis obtigerit, nusquam commemoratur. Jireček putat codicem fuisse Iohannis Roderici a Choterina (+1581), qui carmen suum (f. 32v) inseruit a. 1546 263, 264

VI C 22 In f. 178v rubricatum est: „Iste liber Blasconis presb. de Dobrzano alias plebani de Chwalenicz, quem ipse conscripsit a. D. 1434 in obsidiana civitatis Plznensis”; deinde ut in operculo sup. notatum est, liber erat Procopii de Cladrub, sacrae theologiae professoris, decani ecclesiae Pragensis; de ulterioribus eius fatis nil constat 262, 272, 377

VID 21 Cfr. in fronte fol. praeligati annotatur a. 1413 quo codex enim absolutus esse videtur 106

VI E 11 Cfr. f. 276v: „Iste liber est monasterii Borowanensis alias Forbbos Pragensis dyocesis”; deinde erat bibliothecae Rosenbergianae ex qua restitutus est monasterio praefato 134

VI E 12 F. 200r: „Iste liber est monasterii Borowanensis alias Forbos”; a. 1609 codex erat bibliothecae Rosenbergianae deinde iterum monasterii praefati 149, 159

VI E 15a 125

VI E 15b 125

VI E 23 40, 154

VI E 24 143

VIF 11 Ut docet nota ad calcem f. 139 v, codex s. XV erat monasterii Trzebonensis, deinde a. 1609 bibliothecae Rosenbergianae postremo iterum monasterii praefati 373

VI F 16 In operculo super.: „Libellus domini Nicolai plebani Baworowiensis”; deinde liber bibliothecae Rosenbergianae postremo monasterii Trzebonensis fuit 3, 36

VIF 17 Dubitari non potest quin liber a Nicolao Mnissek exaratus sit; in membr. super. annotatum est: „Libellus Nicolai plebani Baworowiensis” (alia manus addidit:) „sed iam Trzebonensis per eundem legatus”; deinde codex erat bibliothecae Rosenbergianae ex qua restitutus est monasterio praefato 3, 38

VII F 1 In fronte f. 3r rubricatum est: „Wenceslai de Tyn in Ripis Multaviae”; sed fueritne hic Wenceslaus collector sermonum an possessor tantum libri diiudicare non audemus; f. 1r (m. XV–XVI s.): „Monasterii Borowan”; a. 1609 codex erat bibliothecae Rosenbergianae ex qua ut docet nota in f. 12v „restitutus est” monasterio Borowanensi (m. XVII. s.: „Hic liber restitutus est ex bibliotheca Rosenbergiana monasterii Borovaniensi Can. Reg. S. Augustini a. 1665 28 augusti”) 149

VII H 13 A. 1609 codex erat bibliothecae Rosenbergianae, postea monasterii Trzebonensis 39

VIII A 20 In operculo infer.: „A.D. 1416 indicione IX”; nota in operculo sup.: „Dom. Iohanni Nawara si reperietur alicubi quod ei representaretur; si autem non cui dabitur oret pro anima domini Trchonis”; codex hic cura et labore Ioh. Peisker bibliothecae universitatis Pragensis obtigit 371

VIII B 8 Operculo super. agglutinatus est census ecclesiae in Gistebnicz (Jistebnice) s. XV; vetus sign. „D 16” 85

VIII F 7 Signatura vetus: „A 9” 125

VIII F 22 Signatura vetus: „D 15” 322, 357

VIII G 13 201

VIII G 35 Signatura vetus: „A 21” 293, 294

IX E 4 Signatura vetus: „X 5” 475

IX E 5 303, 308

X B 22 Signatura vetus: „A 13” 106

X E 7 Signatura vetus: „F 5” 318

X E 20 Signatura vetus: „L 11” 291

X E 24 Signatura vetus: „M 59” 345, 347

X F 10 168

X G 7 Utrique operculo adligata sunt fragmenta membr. registri cuiusdam ecclesiae Pragensis s.

XIV–XV, quo „servicia pro animabus” continebantur; signatura vetus: „B 36” 303,
354, 366

X G 20 Nota in operculo sup.: „De libraria domus Nationis”, in qua concorditer cum cat. Rudnic.
signatus erat „P 19” 306

X H 15 Nota in operculo super. a tineis mutilata indicare videtur codicem fuisse Magistri Procopii
de Pilsna (Plzeň); magistrum hunc auctorem esse sermonum ut in veteri catalogo affirmatur
non possumus nobis persuadere; signatura vetus: „B 42” 354, 368

X H 18 Signatura vetus librariae Carolinae universitatis Pragensis 344

XI C 1 In operculo super. annotata sunt contenta codicis manu Crucis de Telcz (Kříž z Telče) a.
1502; codex primum monasterii Třebonensis deinde bibliothecae Rosenbergianae postremo
iterum monasterii praefati erat 352

XI C 2 231, 245, 247, 249

XI C 6 258, 259

XI D 6 Ut notae in utroque operculo docent codex s. XV fuit monasterii Borowanensis deinde
bibliothecae Rosenbergianae postremo iterum monasterii praefati 467

XI D 8 18, 115

XI E 3 201

XII F 29 31

XII F 30 De codice cfr. J. Truhlář, ČČM 1904, 202 141, 171

XIII E 5 Ut docet nota in operculo sup., codex s. XV erat „Martini plebani in Plana, a. autem 1609
bibliothecae Rosenbergianae, deinde monasterii Třebonensis 415, 419

XIII H 2 Cfr. f. 265v: „A.D. millesimo quadagesimo ... (in vi)gilia S. Viti (14.VI.1440) martyris
gloriosi Pragensis patroni” 124

XIV C 16 In sup. operculo m. s. XV annotatum est: „Iste liber est monasterii Ostrowiensis”; sine
dubio ex monasterio S. Iohannis sub rupe 190

XIV F 3 125

XIV G 20 Dubitari non potest quin codex hic M. Wenceslai de Chrudim fuerit; sed a. 1609 obtigit
bibliothecae Rosenbergianae deinde monasterio Třebonensi 183

XV D 6 228-B₁, -E

XVII A 5 Manuscriptus obtigit Bohuslao Balbín (XVII s.) deinde capellano Dresdeniensi
Merksbauer; hic manuscriptum bibliothecae Universitatis Pragensis dono dedit (cfr. R. Ungar,
Neuere Abhandlungen der k. böhm. Gesellschaft d. W. 1791, p. 373) 14, 41

XVII A 15 In operculo sup. extrins. auro ornato: „Registr zápisův od léta božieho M° CCCC° D°
III°” (sic) et imago leonis; in f. 1r manu XVII s.: „Ex libris Pauli Norberti Columbi” 49

XVII A 16 De codice cfr. F. Prochaska, Misc. 1, 1784, 261 sq. 295, 302

XVII A 22 De historia codicis cfr. primo I. Hanuš, ČČM 1861, 107 228-G

XVII B 6 Secundum notam in f. 1r codex a. 1603 collegii SJ novae Domus (Jindřichův Hradec)
pertinebat 257

XVII B 18 231, 236, 237, 238, 250

XVII C 22 In f. 125v notae familiares Pauli Krejčí (1568–1575) filii Petri Krejčí dicti Lepenka
leguntur; postea codex bibliothecae collegii SJ Crumloviae (Český Krumlov) erat; de codice
cfr. V. Hanuš, Rozbor 1, 155 et Hanuš, Dodavky I, 15; vide etiam J. Čelákovský, ČČM
1879 et 1880 229

XVII D 5 A. 1726 codex cuidam bibliothecae monasticae obtigit 201

XVII D 10 Primus possessor codicis verisimiliter eius scriptor (1498–1503) „Stephanus plebanus”
esse videtur; possessor a. 1575: Jindřich Běšín z Běšína 231, 233, 237, 250

XVII D 26 Codex primo familiae nobili de Lipá obtigit deinde bibliothecae monasticae OSA apud
S. Wenceslaum erat 326

XVII E 42 In f. 1v: „Est conventus S. Wenceslai Ord. Erem. Discal. SS Augustini Neo-Pragae”
240, 247

XVII F 29 260

XVII F 44 Codex olim bibliothecae collegii SJ Crumloviae (Český Krumlov) erat 260

XVII F 47 In f. 1r: „Ex libris Bartholomaei Michaelis sacellani Doxanensis”; postea codex bibliothecae Clementinae collegii SJ Praeae erat 114

XVII F 49 Codex olim bibliothecae Clementinae collegii SJ Praeae erat 229

XVII G 9 In f. 1r: „Ex libris W.J. Paschal M.D. ”(manu XVII s.) 235

XVII H 23 235

XVII H 32a 261

XIX A 50 In f. 1r: „Sum S. Iohannis Galli Czaslavini 1640”; ibid.: „Ex libris Ioannis de Neuberg”; signatura vetus „No T 2” 18, 51, 86, 115, 228-M, 277, 280, 463

XIX B 5 488

XIX B 8 115

XIX B 26 In operculo super. intrins.: „Author constructe (domus en me legat) amicis, Gra(tes nunc habeo, Vincensilae,) pias”; versus indicant quod possessor libri Wenceslaus de Rowne cancellarius Rosenbergensis Crumloviae (Český Krumlov) erat 228-D, 464

XIX C 7 Manu Wenceslai Tham a. 1784; titulus apographi: „Notata quaedam ad vitam Wenceslai Quarti imperatoris et regis Bohemiae; excerpta ex manuscripto continuatore Chronici Pul-kavini...” 228-G

XIX C 17 In tegumento super. intrins.: „Fr. Mart. Pelzel 1780” (possessor libri) 306, 415

XIX C 19 30, 219, 228-C, -I

XIX C 21 In operculo super. intrins.: „Franz. Mart. Pelzel” (XVIII² s.); signatura vetus „II 29 45” 228-B₁, -E, 387

XIX C 49 (olim Děčín 211) In f. 1v: „+Hec in registro librariae Nacionum” (XV dim. s.); in operculo inf. intrins.: „Honorabili viro domino Petro dicto Plachta capellano in Fridenburg fratri suo sincere per amando dedi” (XV dim. s.); in operculo sup. intrins.: „Rudnicensis Canonici coram Regularium sancti Augustini (XV² s.); in f. 1r: „Liber iste est monasterii Rudnicensis” (XVI¹ s.); in f. 1r (in marg.): „Monasterii Saczka” (monasterium Sacense, Sadská) 415

XX B 7 In f. 2r: „Iste libellus pertinet S. Blasio in Admundt” (m. XVI¹ s.) 168

XXIII C 5/1 Titulus libri (f. Vr): „Manuscripta historica Bohemiae seu Varii tractatus historici ... A Thoma Antonio Putzlacher, Iurium Doctore et regni Bohemiae advocato iurato tomus I^{us}”; in f. praelig.: „Ex bibliotheca Thomae Antonii Putzlacher Iuris Doctoris” (XVIII s.) 115

XXIII D 139 Titulus libri: „Vejtahy z kronyk českých ... léta 1612”; ibid.: „Catalogo monasterii Sedlicensis inscriptus”; in operculo intrins. signatura vetus „T 11” 228-M₁

XXIII D 163 Titulus libri „Diplomatarium Georgii regis Bohemiae...”; in operculo super intrins.: „Ex bibliotheca Thomae Antonii Putzlacher Iuris Doctoris” (XVII s.); f. 1r: „T(homae) P(utzlacher) a. 1772” 207

XXIII F 2 In f. 1r: „Reverendo patri Bohuslao Balbino commodatus ad annos et ab eodem aestimans restitutus, a. 1684, 23 Aprilis” 500

XXIII F 3 In f. 1r: „Ex bibliotheca Thomae Putzlacher Iuris Doctoris” (XVIII² s.); f. 1r (in marg.): „L(iber) L. Przemislai”; insigne bibliothecae Lobkowiczianae Pragensis (f. 1v, 220v) 229

XXIII F 204 98

XXIII G 27 In f. 1r: „Ex libris Hieronymi Blumsky (?) ...” (manu XVI–XVII s.); in operculo super. extrins. insigne bibliothecae Czerninianae 462

XXIV A 8 200

XXIV B 1 278

Kruliš-Randa 85 125

Kruliš-Randa s.s. 100

Krumlov No. 249 95

Krumlov-Minoriti Z/F (?) – codex desideratur 168

Křižovníci 85 In operculo super. intrins.: „Iter impiorum peribit B.B.” (rubro); p. 5: „Ex libris J. Beckovský Crucigeri c. r. st.”, p. 3: „Ord. Crucig. c(um) r(ubea) st(ella) catalogo insertus anno 1726”; signaturae veteres: „D 52” (XVIII s.), „D 67”, „LIV D 2”, „XXII A 1” 62, 228-G

- Křižovníci 86 In f. 2r: „Ex libris J. Beckovský crucigeri c(um) r(ubea) st(ella) comparatus 27.X.1714”; f. 1r: „Ord. milit. Crucig. c. r. st. catalogo insertus anno 1726”; signaturae veteres: „H 286”, „XXI C 7”, „LIV D 1”, „XXII A 2”, „XXII A 2”; cfr. etiam f. 289v: „Et sic est finis per Johannem de Jansstorff”; (m. XIX s.): „N. B. Idem D. Joannes de Jansstorff hoc volumen continuavit post Pulkovam usque ad annum 1525” (ibid.) **29, 30, 228-H, -H₁**
- Křižovníci 88 In p. 1: „Donatus Samson” (? , XVI s.); ibid.: „Ord. Crucig. (c. r. st. catalogo inscriptus anno ...”); signaturae veteres: „C 193”, „VIII”, „LV D 1”, „XXII A 4” **117**
- Křižovníci 99 In p. 1: „Tetniczki” (? , XVII s.), „Ord. Crucig. c. r. st. Pragae catal. (inscriptus) 1676”; signaturae veteres: „29” (XVIII s. ?), „XVI D 7”, „E 34”, „LIV D 3”, „XXII A 15” **117**
- Osek Ms. No. 47 In marg. sup. f. 1r (m. XVI² s.): „Liber beate Marie Virginis in Cedlicz” (Sedlice), ibid. in marg. infer. (m. XVIII s.): „Liber monasterii BMV in Sedlicz”; signatura vetus (in operculo super. intrins.): „T 1” **207**
- Osek Ms. 72 **87**
- Osek 95 **30, 51, 207, 228-T**
- R VI Ef 28 In f. 195r: „Descriptum ex diplomatario Georgii regis Bohemicae manuscripto bibliothecae serenissimi principis Augusti de Lobkowicz in 4° maiori signato No. 115, folio 378”, ibid.: „Přepsal J. Juranek” (manu XIX s.) **207**
- R VI Fd 15-2 In f. 1r: „Letopisové války husitské Mistra Vavřince z Březové ... od J.A. Dundera” (rescriptum) **115**
- R VI Fe 23 Pars prima, f. 1r: „Ex Chronico manuscripto bibliothecae Crucigerorum Pragae ad pedem pontis in 4° signato D 67; suppleta non pauca quae lacera vel omisa erant, ex altero manuscripto in 4° eiusdem bibliothecae signato „H 286” et eidem brevi Chronico” (XVIII s.) **228-6**
- PRAHA Strahov
- D A IV 1 **179**
 - D B II 10 **229**
 - D B III 8 **397**
 - D E V 21 **163**
 - D F IV 43 **117**
 - D G III 7 **117**
 - D T III 1 **152**
 - Inv. č. 17/zl **256**
- PRAHA SÚA
- Odd. 3 III f **116**
 - III, PK Žlutice I **125**
- SANGERHAUSEN St. Ulrichsbibliothek
- B 95 **501**
- SANKT PÖLTEN DiözesanB
- s.s. **480**
- SCHLÄGL StiftsB
- 100.Cpl.(453.a).91 **465**
 - 118.Cpl.(453.a).81 **322, 323, 357**
- STOCKHOLM KB
- ? (desideratur ?) **271**
- STUTTGART WLB
- Theol. 4° 37 **213, 214**
- TÁBOR Mus
- R 1066 (H 2262) **108**
- TEPLICE Mus
- s.s. (Teplický kancionál) **263, 264**

TRIER Stadtbibliothek

MS 306-1978 60

MS 2248-2191 485

TŘEBOŇ StA

A 4 Maxima pars codicis manu Udalrici de Telcz (Oldřich Kříž z Telče) in secundo dimidio XV s. scripta est. Cfr. f. 1r m. XVII s.: „Monast. Třeboň. Varia miscellanea poetica et oratoria et retro Secreta mulierum Alberti Magni” 326

A 5 In f. praeligato m. XV s.: „Monasterium Trebonense” 427

A 7 Scriptor fere totius codicis Udalricus de Telcz (Oldřich Kříž z Telče) fuit; in f. 1r m. XVII s.: „Monasterium Trebonense” 229, 262, 464, 488, 493, 499, 509, 510, 512

A 10 Codex bibliothecae monasterii OSA Trebonensis erat 464

A 11 In operculo super. intrins.: „C IIor IIII C”; in tegumento infer. intrins.: „Ecclesie in Crumlow” (Český Krumlov) et manu XVII s. „No. 15”, „Divisio temporum et ad calcem quedam Historica in negotio religionis propter Bohemos” 414, 416

A 15 Codex paene completus manu Udalrici Crux de Telcz (Oldřich Kříž z Telče) scriptus; f. 1r (manu XVII s.): „Monasterii Trebonensis” 322, 323

A 16 Codex ex maiori parte manu Udalrici Crucis de Telcz (Oldřich Kříž z Telče) exaratus est; f. 1r (m. XVII s.): „Monasterii Trebonensis”; in operculo extrins. adnotatio haec manu W. Březan invenitur: „V té knize nemálo hystorických přiběhů zběhlých v Čechách se najde ...” 67, 167, 204, 261, 300, 305, 309, 310, 342, 348, 349, 350, 351, 353, 358, 359, 413, 420, 486, 491, 492, 495, 497

A 17 In operculo super intrins.: „Liber monasterii Trzebonensis ex variis materiis in unum colligatis et collectis per me Crucem de Telcz (Oldřich Kříž z Telče) ibidem professum 480

A 19 Maximam partem codicis scripserunt Udalricus Crux de Telcz (Oldřich Kříž z Telče; f. 1r–19ov, 199r–201v) et (post f. 202) Andreas de Benessow dictus Kuliss. In f. praeligato m. XVII s.: „Tractatus varii theologici et quaedam historica”. In f. 1m m. XVII s.: „Hic aliqua historica. Monasterii Trebonensis” 397, 503

B 3 In f. 1r (manu XIX s.): „Wittingauer hochfsl. Archiv B Nro. 3” 229

C 5 In operculo (manu XVII s.): „Nro. 12. Rubricae formarum diversarum materiarum et quaedam penes privilegia”; manu XIX s.: „Archiv Trebonense; C Nro 5”; in f. 1r (manu XVII s.): „Monasterii Trebonensis” 468, 496

C 6 In operculo extrins.: „Magistri Iohannis Hus Rhetorica, wie er solche zu Prag ///” (manu XIX s.); in f. 1r manu XVII s.: „Monasterii Trebonensis”, manu scriniarii Wenceslai Březan (XVI–XVII s.): „Tlamy žvamy, ad rhetoricam” 375, 466, 467

Historica 179 168, 180, 263

Historica 189 201

Historica 202 209

Historica 216 43

Historica 227 81

Historica 233 46

Historica 233b 50

Historica 285a 58

Historica 289 59

Historica 310 220

Historica 315 64

Historica 324 66

Historica 331 69

Historica 332 68

Historica 345 75

L 2 (olim) 363

TÜBINGEN UB

Cod. Ms 31 216

UPPSALA UB

- C 220 Codex verisimiliter in Bohemia vel Saxonia scriptus est et postea ad bibliothecam monasterii in Vadstena (Suecia) pertinebat **165**
- VATICANO BiblApost
 Lat 4150 **216**
 Ottob. Lat. 350 **412**
 Ottob. Lat. 2087 **480**
 Palat. Lat. 559 **89, 101**
- VODŇANY MěstM
 6 In dorso „G 6 R”; in fol. praeligato „69” (m. cca a. 1830) **144**
 8 In operculo fragmentum sigilli civitatis Wodnianensis (Vodňany), in dorso „G 8 R”, in f. praeligato „76” (cca a. 1830) **443**
- VORAU StiftsB
 335 **168**
- VYŠŠÍ BROD KIK
 XI **124**
 28 **480**
 42 **262**
 63 **175**
 74 **488**
 83 **168, 177**
 101 In operculo: „Auctor constructe domus en me legat amicis, grates nunc habeo Vincesiaie pias”; codex Wenceslai Rowne (Václav z Rovného) erat **228-V, 464**
 123 **185, 480**
- WARSZAWA BiblNar
 L f 216 (deletus) **397**
 L q 51 (deletus) **397**
 L q I 144 (deletus) **397**
- WIEN ÖNB
 3282 **225, 236, 464**
 3296 **224, 461, 482**
 3454 **229**
 3473 Signatura vetus „I 614” (m. XV s.) **216**
 3495 In f. 1r in marg.: „Iste liber est domus sancte Trinitatis prope Brunam ordinis Carthusiensis” **216**
 3786 Ex bibliotheca monasterii Mondsee **216**
 4002 **347**
 4176 **419**
 4286 In f. 1r (in marg. infer.): „Liber iste est conventus Wienensis fratrum ordinis praedicatorum in Austria emptus per eundem anno Domini 1445” **216**
 4302 De libraria civitatis Nymburgensis (?; Nymburk); signum vetus eiusdem bibliothecae (?) „J 10” inveniri potest **315**
 4304 **100**
 4306 **306**
 4309 **100**
 4314 **79, 141, 301**
 4333 Signaturae veteres: „142b”, „P 4629” **139, 357**
 4334 In f. 7v: „Rossii Presorovii libellus...” **293**
 4343 **192**
 4520 Possessor libri M. Wenceslaus Koranda Iunior erat; cfr. insigne „MK” (f. 1r) **99**
 4488 **322, 357**
 4518 **347**
 4550 De libraria Wenceslai Rosa (Václav Rosa) **12, 15, 140, 285**

4557 Ex bibliotheca Georgii Kroupa qui Polenta dicitur; cfr. M. Denis, *Codices manuscripti theologici bibliothecae palatinae Vindobonensis Latini aliarumque Occidentis linguarum*, I–II, Vienna 1793–1802: „Thecae anteriori ... Adscriptum est: Ex dono Georgii Polenta” (non inveni!) **21, 208, 264, 265**

4658 **153**

4673 In f. 1r: „Librum presentem suo testamento legavit ad collegium (Beate Marie) Virginis domus Rubee rose apud (Fratres Predicatores) pro studio theologie egregius ac venerabilis vir ... magister Thomas de Haselpach arcium sacre theologie professor eximius in Perchtolczstorf (Berchtoldsdorf) plebanus famosus ... ad S. Stephanum canonicus premodestus” **345**

4704 **72, 321, 324, 358**

4746 Signaturae veteres: „G 77” (XV² s.), „O 4425”; possessor libri verisimiliter dominus Niedbruck (XVI s.) erat **100, 305**

4749 Signaturae veteres: „G (?) 140” (in operculo super.), „P 20” (ibid.) et „O 4363” (in operculo infer.) **306, 307**

4761 Signatura vetus: „B 7” **493**

4883 In f. 69v: „S. (Wenceslaus) Rossius (Rosa) Pressorovinus habuit librum ab anno 1516...” **147**

4902 Ex bibliotheca collegii Carolini Pragensis (cfr. signa: „J 7”, „C 60”). A. 1557 codex Carolo Nydbruck mutuus est **137, 290, 459, 460**

4916 Codex ad bibliothecam M. Wenceslai Koranda Iunioris (cfr. f. Praeligatum) et ad bibliothecam collegii Carolini universitatis Pragensis pertinebat **12**

4935 Codex ad bibliothecam collegii Carolini universitatis Pragensis pertinebat; in operc.: „Procopii Tractatus de communione parvulorum” **357, 411**

4936 **200, 296, 320**

4937 In operculo super. intrins.: „Liber Pauli de Slavikovicz”; signum bibliothecae collegii universitatis Pragensis: „Y 5” **72, 166, 188, 201**

4938 **306, 307**

4941 Possessor vetus libri: „Schloss Ambrass” (signatura „96”) **404, 415, 431, 480**

4944 Signatura vetus: „B sign. No. 27” **299**

4945 **416**

4956 **218**

6249 **224**

7650 **4, 18, 115, 226**

9045a In f. 1r: imago coronae et littera „K”, f. 96v: „Q 4750” **186**

9370 **224**

15545 **242, 243**

S.N. 3344 In f. 100r: „Iorgum Schrat Pharer zu Sand Peterze Wieny, a. 1414”, f. 116r (in marg.): „Herr Iorig Schrot Pharrer zu Land Peter etc.”, f. 158v: „... et tamen de illo scripsit Nicolaus de Stremgk 1431” **305**

WIEN SchottenK

44 In f. 1r in marg.: „Monasterii Scotorum Wienne est iste liber” **448**

WIEN StaatsA

Böhm. Supplement No. 454 – W 737 **228-N**

Numerus rubeus 454 **228-N**

WOLFENBÜTTEL HAB

Extrav. No. 154 **115**

WROCLAW BU

I F 78 **384**

I F 230 **412**

I F 237 In f. 2 (signatura vetus: „K.N. 218”), „Ex bibliotheca Fratrum Ordinis Praedicatorum Wratisl. ad S. Adalbertum” **412, 415**

I F 290b **415**

- I F 308 **412**
 I F 570 Signatura vetus: „K.N. 164”, „Aus der Bibliothek der Dominikaner zu Breslau” **430**
 I F 754 In f. 1 (in marg. inf.): „Ex libris monasterii Raudensis” (Silesia) **397**
 I F 773 In operculo sup. intrins.: „Aus der Bibliothek der Karmeliter Klosters zu Wohlau (Silesia)”;
 post mutationem possessoris nomen bibliothecae emendabatur: „Aus der Bibliothek der
 Corporis Christi Kirche zu Breslau” **141**
 I O 49 In f. praeligato: „Iste libellus est de monasterio Ruden (Silesia) valde edificativus qui si ad
 alienas manus pervenit Dei omnipotentis cura iterum deferri debet (?) ad predictum monas-
 terium in Ruda...” **485**
 I Q 72^m **206**
 I Q 87 **186, 412, 428**
 I Q 88 In f. 1r: „Can. Reg. Sagani ad D. V. catalogo inscriptus” **397, 415**
 I Q 90 **515**
 I Q 92 **407, 428, 484**
 I Q 94 In f. 231r: „(Liber) comparatus per fratrem (OSA) Iodocum Czeginhals (Ziegenhals) ... sub
 anno M° CCCC° XXVI^m”; in operculo super. intrins.: „(Liber) monasterii S. Maria Virginis in
 Arena Wratislavie” (XV s.) **490**
 I Q 414 **428**
 I Q 466 Possessor libri: Nicolaus Cosel (Kozel) OFM (cfr. f. 150v, 1r, 57r) **488, 508**
 III Q 3 In operculo super. intrins.: „Can. Reg. Sagani (Žagaň) ad D.V.” **415**
 IV F 13 **493, 506, 507**
 IV F 87 In operculo super. intrins.: „Iste liber est venerandi patris domini Iohannis (Roth) episcopis
 Wratislaviensis quem abbati Saganensis monasterii apportavit qui est utilis propter multarum
 rerum noticiam et varios tractatus ad eloquenciam et modum epsitolandi deservientes 1493^m”;
 ibid.: „Catalogo inscriptus Canonic. Reg. Sagani (Žagaň) ad D. V. 1683”, signaturae veteres:
 „V I 16”, „89” **514**
 IV F 263 **513**
 IV Q 231 In f. praeligato: „Memoriale Magistri Martini de Swyn (Trhové Sviny)”, possessor libri; in
 scidula nota „Aus der Bibliothek der Augustiner Chorherren zu Sagan (Žagaň)” manu XIX s.
 legitur **98, 107, 194, 195, 197, 198, 342, 406,**
 M 1306 **228-R**
 R 199 Possessor libri: „Ben. v. Köcher 1830” **115**
 Milich II 43 In operculo super. intrins.: „Liber Magistri Andree Rudiger” (XV s.); ibid.: „Obtinui
 ego M. Paulus Surfheym (i. e. Snoffheym) hunc librum post obitum domini Andree Auriculi ...
 (Rudiger?) ... felicem anno 1496” **429**
 Milich IV 70 Apographum totius manuscripti in Bibliotheca Musaei regni Bohemiae (Praha KNM)
 asservatur; cfr. ČCM 52, 1878, 286-288 **92**
 Milich IV 77 In f. praeligato notae variae m. XIX s.: „... Liber magistri Ludovici Sartoris receptus ex
 testamento ... Gorlitz feliciter memorie (Doctor Ludovicus Sartorius von Görlitz war Rektor der
 Universität Leipzig, Jecht)” **80**
 Stadtbibliothek No. 1306 (codex desideratur?) **29, 30**
 WROCLAW Kapit
 151 **189**
 WROCLAW Ossol
 824/I **418**
 ZÜRICH ZB
 Ms. S 204 o **397**

INDEX LOCORUM

Index ad numeros catalogi revocat lectores. *Typi inclinati* ad paginas pertinent.

Anglia 83

Bamberg 73

Basilea, Basiliensis 63, 71, 66, 67, 70, 89, 71, 101, 77, 105, 119, 88, 218, 153, 321, 322, 323, 328, 174, 348, 180, 355, 356, 357, 181, 358, 361, 369, 183, 370, 378, 195, 396, 397, 398, 413, 414

Basel → Basilea

Baumgart → Paumgart

Bautzen → Budyssina

Bavaria 193

Bechyně (civitas) 58

Behemstein 60

Benátky → Venetia

Bethleem (capella) 99, 101, 89, 130, 279, 281, 282, 283, 284

Bilina 190

Blasenlag 448

Bohemia, Bohemi 101, 102, 186, 187, 190, 191, 215, 216, 217, 218, 221, 223, 225, 228, 274, 275, 279, 306, 321, 323, 174, 350, 351, 353, 357, 358, 359, 360, 183, 387, 397, 199, 399, 400, 413, 414, 444, 462, 464, 465, 482, 483, 488, 512, 520

Boleslavia 190

Boskowicz (Boskovice) 191

Breslau → Wratislavia

Brno → Bruna

Brod Theutonicus 45, 50, 51

Bruna 231

Brzeznice (Březnice) 69

Bubowicz (Bubovice) 69

Budějovice → Budwicz

Budwicz, Budwiczenses 52, 66, 69

Budyssina 194, 394

Bydżow (Bydżow) 508

Bystrá (villa) 247

Bzí hora (mons) 166

Camaldoli 195, 396, 397

Cařihrad → Constantinopolis

Cheb → Egra

Chotykow (Chotkov) 52, 36

Chrumplow → Crumlovia

Chwalenicz (Chvalenice) 272, 186

Clatovia (Klatovy) 41

Constantia, Constantienses 82, 169, 170, 171, 173, 175, 177, 178, 181, 186, 263, 415, 416

Constantinopolis 67

Crumlovia 231, 448

Czaslavia 67, 70, 206, 207, 316, 186

Časlav → Czaslavia

České Budějovice → Budwicz

Český Krumlov → Crumlovia

Děvín → Dyewin

Domazlicz (Domažlice) 47, 49, 116, 220

Duryňsko → Thuringia

Dyewin (Děvín) 404

Elbe (flumen) → Labe

Egra (Cheb) 65, 74, 71

Erfordia (Erfurt) 187, 378, 380, 381

Erfurt → Erfordia

Fons Bonus 396, 397

Fonte Buono → Fons Bonus

Genyn (Jenín) 190

Grecz super Albeam → Grecz Reginae

Grecz Reginae (Hradec Králové) 68, 448

Hawran (Havranov) 190

Heidelberg 216

Heilbronn 216

Heylporn → Heilbronn

Hradec Králové → Grecz Reginae

Hradiss (Hradiště) 249

- Humpolecz (Humpolec) 47
 Hungaria 186, 187
 Iglavia (Jihlava) 186
 India 249
 Italia 195
 Jarošov → Jaryschaw
 Jaryschaw (Jarošov) 448
 Jenín → Genyn
 Jihlava → Iglavia
 Jindřichův Hradec → Nova Domus
 Karlsteyn (Karlštejn) 192
 Kasseowicz (apud Zneumam) – (Kasejovice u Znojma) 59
 Klatovy → Clatovia
 Klokoty 40
 Kondracz (Kondrac) 71
 Konopist (Konopiště) 190
 Konstanz → Constantia
 Kopicz (Kopisty) 274
 Kopisty → Kopicz
 Kostnice → Constantia
 Koží hrádek (castrum) → Nový hrádek
 Krumlov → Crumlovia
 Kutná Hora → Montes Cuttni
 Labe (flumen) 179
 Libčice → Libiczic
 Libiczic (Libčice) 190
 Lipany, Lipanenses 40, 75, 97, 456
 Lithuania (Lithwania) 67, 206, 195
 Litomierzic (Litoměřice) 69, 448
 Litva → Lithuania
 Louny → Luna
 Ludicz (Žlutice) 69, 88
 Luna (Louny) 51, 90, 125, 137
 Luthomericz → Litomierzic
 Misa (Střibro) 154
 Misna (Míšeň, Meissen) 54, 206, 383
 Míšeň → Misna
 Mons Pessulanensis (Montpellier) 230
 Mons Sion (prope Pragam) – Strahov u Prahy 195
 Montes Cuttni (Kutná hora) 2, 98, 107, 183, 196, 197, 228-M, 228-M₁, 276, 235, 342
 Montpellier → Mons Pessulanensis
 Moravia (Moravi, Moravienses) 81, 206, 358, 362, 191, 199
 Mosca (Mosci, Moskva) 224
 Namslavia (Namslav) 78
 Německý Brod → Brod Theutonicus
 Norimberga (Nürnberg) 216
 Nova Domus (Jindřichův Hradec) 448
 Nova Pilsna → Pilsna
 Nový Hrádek (castrum) 180
 Nowy Sącz 195
 Nürnberg → Norimberga
 Obora 411
 Ölsnitz → Olesznicz
 Olessnicz (Olešnica, Ölsnitz) 228-N
 Orlík (castrum) 49
 Palestina → Terra Sancta
 Paris 378
 Paumgart 448
 Petersburg (Petropolis) → St. Petersburg
 Pieska (Písek) 4, 5, 6, 71, 183
 Pilsna, Pilzna (Plzeň) 37, 45, 56, 143, 394, 456
 Písek → Pieska
 Plzeň → Pilsna
 Poczepicz (Počepice) 184
 Podiebrady (castrum, Poděbrady) 66, 71
 Polonia (Poloni) 67, 205, 206, 283, 482, 483
 Prachaticz (Prachalice) 44
 Praga (Pragenses, Praha) 41, 18, 47, 28, 49, 48, 53, 55, 72, 80, 67, 83, 54, 69, 98, 82, 115, 116, 119, 120, 89, 137, 142, 190, 191, 193, 198, 200, 201, 203, 205, 206, 207, 208, 210, 212, 214, 218, 219, 221, 226, 227, 229, 236, 247, 273, 276, 279, 281, 282, 283, 284, 153, 287, 289, 295, 300, 307, 310, 324, 325, 328, 331, 332, 337, 342, 174, 347, 349, 351, 353, 358, 183, 184, 374, 376, 190, 383, 192, 194, 195, 397, 433, 214, 452, 455, 458, 461, 481, 223, 500, 502
 Praha → Praga
 Prutenia 195
 Prziбрам (Přibram) 142
 Raduna 448
 Raudnicz (Roudnice) 187, 378, 380, 381
 Raygrad (Rajhrad) 387
 Rudnicz → Raudnicz
 Ryzmberg 116
 Saaz → Zacz
 Sclavonia, Sclavi 121, 224
 Sedlec (Sedlec) 184
 Sendražice 247
 Silesia 462, 483, 484
 Slana (Slaný) 51
 Slapanicz (Šlapanice) 479
 Sobieslavia (Soběslav) 59, 117, 229
 St. Petersburg (Petropolis) 365
 Strahov → Mons Sion
 Strzelin 77
 Střibro → Misa
 Stuchowicz (Stuchovice) 249
 Swin (Trhové Sviny) 52, 36, 38
 Šlapanice → Slapanicz

- Tábor → Thabor
 Taus → Domažlice
 Terra Sancta 282
 Thabor, Thaborienses (Tábor) 37, 2, 38, 40, 41,
 47, 51, 53, 45, 52, 59, 59, 71, 59, 62, 64, 66,
 68, 69, 72, 78, 79, 91, 92, 97, 98, 101, 107,
 167, 80, 193, 194, 195, 196, 204, 216, 218,
 295, 307, 308, 309, 311, 312, 313, 332, 341,
 342, 350, 353, 183, 383, 406, 420, 462, 504
 Thuringia 54
 Trhové Sviny → Swin
 Trzebon (Třeboň, Wittingau) 46, 373, 397, 467
 Valečov → Valessovia
 Valessovia (Valečov) 50, 329
 Venetiae (Venecia) 210, 195
 Vilémov → Wilemow
 Vindobona (Vienna, Wien) 216, 378, 388
 Všova → Wschowa
 Výskytná → Wyskytna
 Vyšehrad → Wyssegrad
 Vítkov (mons) 18, 206
 Wien → Vindobona
 Wilemow (Vilémov) 50
 Witignaw → Trzebon
 Wratislavia 384
 Wrocław → Wratislavia
 Wschowa (Polonia ?) 415
 Wyskytna (Výskytná) 249
 Wyssegrad (Vyšehrad) 211, 376, 387
 Zacz (Žatec, Saaz) 37, 28, 26, 51
 Zdyar (Žďar) 191
 Zittavia (Žitava, Zittau) 190, 383, 384, 194
 Zneuma (Znojmo) 59
 Žatec → Zacz
 Žďár → Zdyar
 Žebrák (castrum) 56
 Žitava → Zitavia
 Žlutice → Ludicz

INDEX NOMINUM

Index ad numeros catalogi revocat lectores. *Typi inclinati* ad paginas pertinent.

A.V. 252

ABÚ-BAKR MUHAMMAD IBN ZAKARIJÁ
AR-RÁZÍ → RHazes

ACHMET BEN SIRIN 118

ADALBERTUS decanus ecclesiae Tyn Vete-
ro-Pragae → WOJTIECH (VOJTĚCH) deca-
nus ecclesiae Tyn Vetero-Pragae

ADAMUS A SANCTO VICTORE 338

AEGIDIUS CARLERIUS (CHARLIER) 72, 102,
358

AKVÍN (AGVYN, ATVIN, AVÍN, ALVIN) 236

ALBRANT → ALBRECHTUS NEAPOLITA-
NUS

ALBRECHT de familia HABSBURG 223

ALBRECHT Z NAPULE → ALBRECHTUS NE-
APOLITANUS

ALBERTIN → ALBRECHTUS NEAPOLITA-
NUS

ALBERTUS (ALEBRAN, ALBRANT) → ALB-
RECHTUS NEAPOLITANUS

ALBRECHTUS NEAPOLITANUS 247

ALEXANDER MAGNUS 88, 224

ALEXANDER VELIKÝ → ALEXANDER MA-
GNUS

AMBROSIUS sacerdos Orebitorum 68, 86

AMBROŽ → AMBROSIUS sacerdos Orebitorum

ANDREAS prior ecclesiae Pragensis 323

ANDREEAS BISMAN → ANDREAS DE BRU-
NA

ANDREAS DE BRODA 390, 392, 415, 223

ANDREAS DE BRUNA 388

ANDREAS DE TISSNOW 415

ANONYMUS CANTUARIENSIS 216

ANONYMUS PETROPOLITANUS 365

ANTOCH → ANTONIUS THABORIENSIS

ANTOCH Z PŘELOUČE → ANTONIUS DE
PRZIELUC

ANTONIUS NEAPOLITANUS medicus 235

ANTONIUS DE PRZIELUC 41, 50, 31-32

ANTONIUS THABORIENSIS 41, 11, 50

APOLLO 380

ARNOLDUS DE VILLA NOVA 232, 233

ARNOLF → ARNOLDUS DE VILLA NOVA

AUGUSTINUS AURELIUS 292

BALBÍN, BOHUSLAUS 228-E, 387

BARTOSS tortor Brunensis 479

BARTOSS DE THABORE MINORI 50

BARTOSSEK DE DRAHENICZ (DRAHONICZ,
DRAHYNICZ) 192, 387

BARTOŠ kat brněnský → BARTOSS tortor Bru-
nensis

BARTOŠ Z MENŠÍHO TÁBORA → BARTOSS
DE THABORE MINORI

BARTOŠEK Z DRAHENIC (DRAHONIC, DRA-
HYNIC) → BARTOSSEK DE DRAHENICZ
(DRAHONICZ, DRAHYNICZ)

BASSTIN (BAŠTÝN) 304

BAUSCHKE scriptor 207

BECHYNKA IOHANNES 170

BECHYŇKA, JAN → BECHYNKA IOHANNES

BECKOVSKÝ IOHANNES (JAN) 228-H

BEDŘICH císař → FRIDERICUS II imperator

BENEDICTUS abbas Marsiliae (Massiliae) 412

BENELECH capitaneus 216

BENESSIUS quidam 303

BENESSIUS DE HORZOWIZ 228-E

BENEŠ → BENESSIUS quidam

BENEŠ Z HOŘOVIC → BENESSIUS DE HO-
RZOWICZ

- BERAN MATHAEUS (MATOUŠ) → MATHAEUS BERAN DE RUDNICZ
 BERNARDUS SANCTUS 254
 BERNARDUS DE THABORE MINORI 50
 BLASCO DE DOBRZAN 272, 186, 377
 BLAŽEK Z DOBŘAN → BLASCO DE DOBRZAN
 BOČEK Antonius 494
 BOHUSLAV Z ČECH TIC → THEOPHILUS DE CZECH TICZ
 BOLELUCKÝ MATTHIAS 228-C, 228-E, 387
 BONAVENTURA [!]¹ 258
 BRADACZEK (BRADÁČEK) → IOHANNES BRADACZEK
 BRASIDINUS IACOBUS 228-M
 BRÁZDA JAKUB → BRASIDINUS IACOBUS
 BRAZYDYN IACOBUS (JAKUB) → BRASIDINUS IACOBUS
 BRICCIUS DE KAPLICZ 229
 BRZEZAN WENCESLAUS 75, 115
- CARLERIUS AEGIDIUS → AEGIDIUS CARLERIUS (CHARLIER)
 CAROLUS dux Minsterbergensis 228-N
 CAROLUS IV rex Bohemiae et imperator 229, 451, 452
 CASPARUS DE LEWBICZ 203, 481
 CESARINI IULIANUS 341
 CHARIPAR FRANCISCUS (FRANTIŠEK) 228-G
 CHARLIER GUY → AEGIDIUS CARLERIUS (CHARLIER)
 CHELCZICZ, PETRUS DE → CHELČICKÝ, PETR
 CHELČICKÝ PETR 21, 94, 73, 104, 111
 COLINUS A CHOTERINA MATTHAEUS 326
 CRISTANUS DE PRACHATICZ 37, 230, 231, 236, 140
 CRUX DE TELCZ → UDALRICUS CRUX DE TELCZ
 CUNRADUS capitaneus → WENCESLAUS KORANDA SENIOR
 CUNSTAT ERHARDUS DE → KUNSTAT, ERHARDUS DE
 ČAPEK JAN → IOHANNES CZAPEK
- D.W.I. 247
 DACZICKY DE HESLOW NICOLAUS 14
 DANIEL propheta 353
 DAVID DE AUGUSTA VINDELICORUM 258, 259
 DOBNER GELASIVS 116, 387
- DOBROVSKÝ IOSEPH 98, 228-0, 130, 504, 505, 520
 DOCTOR PARISIENSIS canonicus de Atrabato → AEGIDIUS CARLERIUS
 DUNDER J.A. 115, 117
- EBENDORFER DE HASELBACH THOMAS 72, 324
 ENGLIŠ → MATHIAS ENGLISS (KOKOT)
 ENGLIŠ → PETRUS PAYNE
 ERHARDUS DE KUNSTAT → KUNSTAT ERHARDUS DE
- FRANCISCUS DE WSSERUB 87
 FRATER IGNOTUS OFM medicus 231
 FREDERICUS II imperator 247
- G. DE BITTERIIS 380
 GEORGIUS DE PODIEBRAD → PODIEBRAD GEORGIUS DE
 GALLUS MAGNUS → MAGNUS GALLUS
 GEOFFROY (abbatia Lérins) 216
 GEORGIUS frater 228-M₁
 GERSON IOHANNES → IOHANNES GERSON
 GINDELY ANTONIUS 228-R
 GLASSBERGER NICOLAUS → NICOLAUS DE BOHEMIA
 GODEFRIDUS (abbatia Lérins) → GEOFFROY (abbatia Lérins)
 GROSSETESTE ROBERTUS → ROBERTUS GROSSETESTE
 GUILIELMUS DE BURGUNDIA → GUILIELMUS ROGER DE COGENIS
 GUILIELMUS PERALDUS LUGDUNENSIS 149
 GUILIELMUS PLACENTINUS DE SALICETO (SALECETO, SALICETTI) 234
 GUILIELMUS ROGER DE COGENIS 230
 GUILIELMUS SACERDOS 49, 29—30
 GUTSTEIN → KUČTAJN dominus
- HABSBURG ALBRECHT → ALBRECHT de familia HABSBURG
 HÁJEK Z LIBOČAN, VÁCLAV 118, 121
 HAKL ANTONIUS 247
 HANKA WENCESLAUS (VÁCLAV) 115, 228-F
 HARTMANN DE BYTESS 207
 HASELBACH, THOMAS EBENDORFER DE → EBENDORFER DE HASELBACH, THOMAS
 HAWLIK (HAVLÍK) praedicator 284
 HAYEK DE LIBOČAN, WENCESLAUS → HÁJEK Z LIBOČAN, VÁCLAV

- HEDWIGA (collegium reginae) 71
 HENRICUS DE GORKUM (GORRICHEM, GORRICHUM) 216
 HENRICUS KALTEISEN (KALTISEN) 90
 HENRICUS NITHART 218
 HERMANNUS praedicator in Montibus Cuttnis 183
 HEŘMAN kazatel v Kutné Hoře → HERRMANNUS praedicator in Montibus Cuttnis
 HIERONIMUS IOHANNES SILVANUS DE PRAGA → HIERONIMUS PRAGENSIS (SILVANUS)
 HIERONIMUS DE PRAGA magister 172, 200, 264, 458, 490
 HIERONIMUS PRAGENSIS (POLONUS) → HIERONIMUS PRAGENSIS (SILVANUS)
 HIERONIMUS PRAGENSIS (SILVANUS) 195, 396, 398
 HILDEBRANT (HILBRANT) → ALBRECHTUS NEAPOLITANUS
 HIPPOKRATES 231
 HORSKY PAULUS NICEPHORUS 228-M₁
 HUS IOHANNES (JAN) → IOHANNES HUS
 HÚSKA → MARTINKO HÚSKA dictus LOQUIS

 IACOBELLUS DE MISA 41, 99, 113, 89, 129, 143, 154, 155, 162, 163, 200, 153, 298, 326, 340, 419, 421, 424, 463
 IACOBELLUS DE WRZESOWICZ → IACOBUS DE WRZESOWICZ
 IACOBUS dictus HNIEWEK 141
 IACOBUS dictus TRCH (TRCHO) DE WOLINA 184, 371-375, 186, 483
 IACOBUS WEYGIL 384
 IACOBUS DE WRZESOWICZ 107, 169, 342
 IAFET IOHANNES 45
 IEREMIAS propheta 136
 IESSKO rusticus 480
 IGNOTUS SACERDOS Thaboriensium 71, 66, 82, 67
 IOHANNES quidam 125
 IOHANNES rex (!) et sacerdos Maioris Indiae (!) 249
 IOHANNES rex Bohemiae 229
 IOHANNES sacerdos 131
 IOHANNES ANDREAE dictus SCHINDEL 194
 IOHANNES DE BOROTIN 227
 IOHANNES CARDINALIS 201
 IOHANNES CZAPEK 41, 12-24, 47, 31, 146, 310
 IOHANNES DE EYZENBERG 114
 IOHANNES (IOHANKO) FRENCLINI (FRENCLINI) DE DUBA 190, 382-384
 IOHANNES GAUDENCIUS DE DOMASLAW 69, 87-90, 125
 IOHANNES GERSON 260
 IOHANNES DE GICZYN 73, 103, 102, 202
 IOHANNES HEREMITA → IOHANNES PRAGENSIS (SILVANUS)
 IOHANNES HUS 52, 113, 136, 148, 168, 174, 200, 263, 264, 265, 284, 174, 345, 194, 400, 412, 415, 430, 458, 486, 487, 489, 490, 494, 508
 IOHANNES DE INFERNO 194, 390-395
 IOHANNES DE JAHNSDORF (IANSTORF, JANSSTORFF) 228-H, 228-H₁
 IOHANNES DE KASZICZE 415
 IOHANNES DE KRALOWICZ 77, 382
 IOHANNES MILICZIUS DE CREMSIR 287
 IOHANNES NAWARA 371
 IOHANNES NIDER (NYDER) 216
 IOHANNES PALOMAR 323, 328, 369
 IOHANNES PITRKAFF 251
 IOHANNES DE PRZIBRAM 37, 2, 38, 5, 6, 7, 23, 24, 76, 103, 107, 111, 82, 93, 195, 198, 153, 287-343, 357, 392, 500
 IOHANNES PURVEY 83, 256
 IOHANNES DE RAGUSIO (DE RAGUSA) 65, 218
 IOHANNES DE ROKYCZAN 38, 2, 71, 72, 91, 92, 93, 107, 132, 196, 197, 199, 214, 305, 168, 340, 353, 365, 369
 IOHANNES DE SAAZ THEUTONICUS → IOHANNES DE ZACZ THEUTONICUS
 IOHANNES SACRISTANUS DE RUDNICZ 236
 IOHANNES SCHINDEL → IOHANNES ANDREAE SCHINDEL
 IOHANNES DE SEGOVIA 71, 322, 323, 356, 357, 361
 IOHANNES SILOENSIS 47, 25-28, 29, 30, 69, 131
 IOHANNES SMOLÍK DE SLAWICZ 114
 IOHANNES SSYMANKO 323
 IOHANNES DE TURONIS 336
 IOHANNES WENK 216
 IOHANNES WICLIF (WYCLIF) 83, 277, 278, 290, 157, 299, 300, 301, 303, 304, 347, 375, 430
 IOHANNES DE ZACZ THEUTONICUS 10, 80, 110-113
 ISACUS SALOMONIS 231
 ISIDORUS HISPALENSIS 257

- IUDAS apostolus 159
 IULIANUS CESARINI → CESARINI IULIANUS
 JAKOUBEK ZE STŘÍBRA → IACOBELLUS DE MISA
 JAKOUBEK Z VŘESOVIC → IACOBUS DE WRZESOWICZ
 JAKUB HNĚVEK → IACOBUS dictus HNIEWEK
 JAKUB TRCH (TRŠEK) → IACOBUS TRCH (TRCHO) DE WOLINA
 JAKUB Z VŘESOVIC → IACOBUS DE WRZESOWICZ
 JAN jakýsi → IOHANNES QUIDAM
 JAN kněz → IOHANNES SACERDOS
 JAN král (!), kněz z Velké Indie (!) → IOHANNES rex (!), sacerdos Maioris Indiae (!)
 JAN BOROTÍN → IOHANNES DE BOROTIN
 JAN ČAPEK → IOHANNES CZAPEK
 JAN DURŠMÍD → IOHANNES DURSCHMID
 JAN GAUDENCIUS Z DOMASLAVI → IOHANNES GAUDENCIUS DE DOMASLAW
 JAN HUS → IOHANNES HUS
 JAN Z JIČINA → IOHANNES DE GICZYN
 JAN KARDINÁL → IOHANNES CARDINALIS
 JAN Z KAŠIC → IOHANNES DE KASZICZE
 JAN Z KRALOVIC → IOHANNES DE KRALOWICZ
 JAN LUCEMBURSKÝ král → IOHANNES rex Bohemiae
 JAN MILÍČ Z KROMĚŘÍŽE → IOHANNES MILICZIUS DE CHREMSIR
 JAN NAVARA → IOHANNES NAWARA
 JAN NĚMEC ŽATECKÝ → IOHANNES DE ZACZ THEUTONICUS
 JAN PEKLO → IOHANNES DE INFERNO
 JAN PITRKAFF → IOHANNES PITRKAFF
 JAN PRAŽSKÝ MNÍŠEK → HIERONIMUS PRAGENSIS SILVANUS
 JAN Z PŘÍBRAMĚ → IOHANNES DE PRZIBRAM
 JAN ROKYCANA → IOHANNES DE ROKYCZAN
 JAN SMOLÍK ZE SLAVIC → IOHANNES SMOLIK DE SLAWICZ
 JAN STOJKOVIČ → IOHANNES DE RAGUSIO
 JAN ŠIMANKO → IOHANNES SSYMANKO
 JAN ŠINDEL → IOHANNES ANDREAE dictus SCHINDEL
 JAN ZE ŽATCE (ŽATECKÝ) → IOHANNES DE ZACZ THEUTONICUS
 JAN ŽELIVSKÝ → IOHANNES SILOENSIS
 JAN ZE ŽLUTIC → IOHANNES GAUDENCIUS DE DOMASLAW
 JEAN DE BOURGOINE 117
 JEAN D'OUTREMEUSE 117
 JERONÝM PRAŽSKÝ mistr → HIERONIMUS PRAGENSIS magister
 JERONÝM PRAŽSKÝ MNÍŠEK → HIERONIMUS PRAGENSIS (SILVANUS)
 JEŠEK venkovan → IESSKO rusticus
 JIDÁŠ → IUDAS apostolus
 JIŘÍ Z PODĚBRAD → PODĚBRAD, JIŘÍ Z JUNGSMANN ANTONIUS (ANTONÍN) 230
 KALTEISEN HENRICUS → HENRICUS KALTEISEN (KALTISEN)
 KÁNYŠ → PETRUS KANISS
 KAREL IV. král a císař → CAROLUS IV rex et imperator
 KAŠPAR Z LEVBIC → CASPARUS DE LEWBICZ
 KNĚZ VILÉM → GUILERMUS SACERDOS
 KOBÝLA 486
 KOECHER A. 115
 KORANDO capitaneus → WENCESLAUS KORANDA SENIOR
 KORYBUT → SIGISMUNDUS dux Lithuaniae
 KOKOT → MATHIAS ENGLISS (KOKOT)
 KOLÍN Z CHOTĚŘINY MATOUŠ → COLLINUS A CHOTERINA MATTHAEUS
 KOYER MICHAEL 101
 KRASONICKÝ LAURENTIUS (VAVŘINEC) 331
 KUČTAJN dominus 47
 KUNSTAT, ERHARDUS DE 191
 LADISLAUS, rex Bohemiae 287
 LADISLAV POHROBEK král český → LADISLAUS rex Bohemiae
 LAURENTIUS DE BRZEWOWA 1, 11, 53, 82, 114–124, 88, 166, 186, 191, 203, 206, 207, 208, 209, 211, 212, 213, 217, 219, 223, 224, 139, 276
 LAURENTIUS DE NIBURGA 186
 LAURENTIUS ORLÍK 92
 LAURENTIUS DE REICHENBACH 82, 343
 LAURIN scriptor 131
 LEO TUSCANUS 118
 LEŠNIK → HIERONIMUS PRAGENSIS SILVANUS

- LOQUIS → MARTINKO HÚSKA dictus LOQUIS
 LUCAS 23
 LUDOLFUS DE SAGAN 54
 LUDOVICUS BAVARUS imperator Romanorum 192
 LUPÁČ Z HLAVÁČOVA PROKOP 99, 334, 335
- MAGNUS GALLUS 125
 MARGOLDUS DE ZBRASLAWICZ 310
 MARTIN → MARTINKO HÚSKA dictus LOQUIS
 MARTIN BAKALÁŘ Z VYSKYTNÉ → MARTINUS BACCALARIUS DE WYSKYTNA
 MARTIN Z BEROUNA → MARTINUS DE VERONA
 MARTIN Z HOLEŠOVA → MARTINUS SYMONIS DE HOLESSOW (OLESCHAW)
 MARTIN Z KRČINA 223
 MARTÍNEK → MARTINKO HÚSKA dictus LOQUIS 7, 4-8, 10
 MARTINUS BACCALARIUS DE WYSKYTNA 263
 MARTINUS DE HOLESSOW (OLESCHAW) → MARTINUS SYMONIS DE HOLESSOW (OLESCHAW)
 MARTINUS DE KRCZIN 223
 MARTINUS SYMONIS DE HOLESSOW (OLESCHAW) 191, 385, 386
 MARTINUS DE VERONA 83
 MAŘÍK RVAČKA → MAURITIUS RWACZKA
 MATĚJ Z HNÁTNICE (ENGLIŠ) → MATHIAS ENGLISS (KOKOT)
 MATĚJ Z JANOVA → MATHIAS DE JANOW
 MATĚJ LOUDA Z CHLUMČAN → MATHIAS DE CHLUMCZAN dictus LAUDA
 MATHAEUS BERAN DE RUDNICZ 230, 187, 378-381
 MATHIAS DE CHLUMCZAN dictus LAUDA 183, 370
 MATHIAS DE CHRAST 190
 MATHIAS ENGLISS (KOKOT) 67, 83-86
 MATHIAS DE JANOW 435
 MATHIAS KOKOT → MATHIAS ENGLISS (KOKOT)
 MATOUŠ BERAN → MATHAEUS BERAN
 MAURITIUS DE PRAGA → MAURITIUS RWACZKA
 MAURITIUS RWACZKA 266, 336, 337, 338, 342
 MICHAEL sacerdos 170
 MICHAEL KOYER → KOYER MICHAEL
- MICHAL kněz → MICHAEL sacerdos
 MIKOŁAJ KOZŁOWSKI (Z KOŽLA) → NICOLAUS COSEL
 MIKULAJ OTRUBNÍK 487
 MIKULÁŠ ČECH → NICOLAUS DE BOHEMIA
 MIKULÁŠ DRÁŽDANSKÝ → NICOLAUS DE DRESDA
 MIKULÁŠ GLASSBERGER → NICOLAUS DE BOHEMIA
 MIKULÁŠ Z HUMPOLCE → NICOLAUS DE HUMPOLECZ
 MIKULÁŠ Z KOZLÍ (KOZEL) → NICOLAUS COSEL
 MIKULÁŠ MINORITA → NICOLAUS DE BOHEMIA
 MIKULÁŠ Z MNÍSKU → NICOLAUS DE MNISSEK
 MIKULÁŠ Z PELHŘIMOVA → NICOLAUS DE PILGRAM
 MIKULÁŠ Z PROSTĚJOVA → NICOLAUS DE PROSTIEOW
 MILICZIUS (MILÍČ) → IOHANNES MILICZIUS DE CHREMSIR
 MNÍŠEK (MUNCHEK) → HIERONIMUS PRAGENSIS SILVANUS
- NEJEDLÝ ZDENĚK 14, 191
 NEMASTA WENCESLAUS (VÁCLAV) 117
 NEZNÁMÝ FRANTIŠKÁN → FRATER IGNOTUS OFM medicus
 NEZNÁMÝ TÁBORSKÝ KNĚZ → IGNOTUS SACERDOS Thaboriensium
 NICOLAUS episcopus → NICOLAUS DE PILGRAM
 NICOLAUS quidam 397
 NICOLAUS scriptor 39
 NICOLAUS BISKUPECZ → NICOLAUS DE PILGRAM
 NICOLAUS DE BOHEMIA 199, 399
 NICOLAUS COSEL (DE COSIL, DE COSLA) 488
 NICOLAUS DACZICKY DE HESLOW → DACZICKY DE HESLOW NICOLAUS
 NICOLAUS DE DRESDA 412
 NICOLAUS DE DINKELSPÜHL 293, 415
 NICOLAUS DE HUMPOLECZ 229
 NICOLAUS MAGNI DE JAWOR 216
 NICOLAUS MNISSEK 3, 52, 36-40
 NICOLAUS DE PILGRAM (BISKUPECZ) 2, 38, 5, 9, 71, 58, 91-109, 111, 193, 194, 195, 196, 206, 307, 308, 310, 313, 332

NICOLAUS DE PROSTIEOW 247

NORÍŽ JAN 179

OLDŘICH císař → FRIDERICUS II imperator

OLDŘICH KRÍŽ Z TELČE → UDALRICUS
CRUX DE TELCZ

OLDŘICH ZE ZNOJMA → UDALRICUS DE
ZNEUMA

ONDŘEJ převor → ANDREAS prior

ONDŘEJ Z BRNA → ANDREAS DE BRUNA

ONDŘEJ Z BRODU → ANDREAS DE BROD

ONDŘEJ Z TIŠNOVA → ANDREAS DE TIS-
SNOW

ORDANUS → ALBRECHTUS NEAPOLITA-
NUS

ORTOLF 231

OTTO DE DIEMERINGEN canonicus Metensis
117

P. DE SEDLCZINA 287

PALACKÝ FRANCISCUS (FRANTIŠEK) 107

PALOMAR IOHANNES → IOHANNES PALO-
MAR

PAULUS AEGINETUS 236

PAULUS DE KRAWAR 113

PAVEL Z KRAVAŘ → PAULUS DE KRAWAR

PERALDUS GUILERMUS → GUILERMUS PE-
RALDUS LUGDUNENSIS

PEREGRINUS DE SILESIA OP 436

PESSINA THOMAS 387

PETR Z BENEŠOVA → PETRUS DE BENES-
SOW

PETR CHELČICKÝ → CHELČICKÝ PETR

PETR Z HRADCE KRÁLOVÉ → PETRUS DE
GRECZ REGINAE

PETR KÁNIŠ → PETRUS KANISS

PETR Z MLADOŇOVIC → PETRUS DE MLA-
DONOWICZ

PETR NĚMEC ŽATECKÝ → PETRUS ZA-
CZENSIS

PETR PAYNE → PETRUS PAYNE

PETR ŠPÍČKA → PETRUS SZPICZKA

PETR ZE VŠOVY → PETRUS DE WSCHOWA

PETR ŽATECKÝ → PETRUS ZACZENSIS

PETRUS vicarius de Wschowa → PETRUS DE
WSCHOWA

PETRUS DE BENESSOW 51

PETRUS DE CHELCZICZ → CHELČICKÝ
PETR

PETRUS DE GRECZ REGINAE 415

PETRUS HISPALENSIS 231

PETRUS KANISS (KANYSS) 40, 9–10, 91, 110

PETRUS MATHIAE BERAN → MATHAEUS
BERAN DE RUDNICZ

PETRUS DE MLADONOWICZ 227

PETRUS PAYNE 84, 296, 301–303, 304, 311,
341, 353

PETRUS SZPICZKA 51, 33–35

PETRUS DE WSCHOWA 415

PETRUS ZACZENSIS 82, 67

PICCOLOMINI AENEAS SYLVIUS 55

PITRKAFF IOHANNES (JAN) → IOHANNES
PITRKAFF

PITTER BONAVENTURA 387

PIUS II papa → PICCOLOMINI AENEAS SYL-
VIUS

PLACHÝ Z TŘEBNICE, ŠIMON 456

PLEBANUS ecclesiae S. Iohannis in Obora 411

PODĚBRAD, JIŘÍ Z → PODIEBRAD, GEO-
RGIUS DE

PODIEBRAD, GEORGIUS DE rex Bohemiae 5,
87, 223

PROCOPIUS capitaneus (?) 216

PROCOPIUS notarius Novae civitatis Pragensis
219, 374, 486, 497

PROCOPIUS DE KLADRUB 393, 394

PROCOPIUS PARVUS rector exercitus Orphano-
rum 75

PROCOPIUS DE PILSNA 93, 195, 323, 174,
346–369

PROCOPIUS RASUS 59, 56–81, 66, 216

PROKOP hejtman → PROCOPIUS capitaneus

PROKOP HOLÝ → PROCOPIUS RASUS

PROKOP Z KLADRUB → PROCOPIUS DE
KLADRUB

PROKOP LUPÁČ → LUPÁČ PROKOP

PROKOP PÍSAŘ NOVOMĚSTSKÝ → PROCO-
PIUS notarius Novae Civitatis Pragensis

PROKOP Z PLZNĚ → PROCOPIUS DE PILS-
NA

PROKOP VELIKÝ → PROCOPIUS RASUS

PRZEMKO dux Opaviensis 62

PRZEMYSLAUS OTTOCARUS I rex Bohemiae
399

PRZIBIKO PULKAWA DE RADENIN → PUL-
KAWA DE RADENIN PRZIBIKO

PŘEMEK kníže opavský → PRZEMKO dux Opa-
viensis

PŘEMYSL OTOKAR I. král český → PRZEMY-
SLAUS OTTOCARUS I rex Bohemiae

PULKAWA DE RADENIN, PRZIBIKO 228–H,
399

PURVEY IOHANNES → IOHANNES PURVEY

RACEK 486
 RHazes 230
 ROBERTUS GROSSETESTE 85
 ROGER medicus 381
 ROGER DE COGENIS GUILIELMUS → GUILIELMUS ROGER DE COGENIS
 ROHACZ (ROHÁČ) DE DUBA IOHANNES 502
 ROSENBERG UDALRICUS DE 58, 59, 63, 64, 66, 68, 69
 ROŽMBERK OLDŘICH → ROSENBERG UDALRICUS DE
 RUDHART doctor 73
 RYŠÁNEK FRANTIŠEK 21

SAPISZ capitaneus → ZAWISS capitaneus
 SALICETUS → GUILIELMUS PLACENTINUS DE SALICETO
 SAMSON 186, 376
 SAVIS capitaneus → ZAWISS capitaneus
 SCHINDEL IOHANNES → IOHANNES ANDREAE dictus SCHINDEL
 SCHRAM WOLFGANGUS → WOLFGANGUS SCHRAM de LANDSHUT
 SIGISMUNDUS rex Bohemiae Romanorum imperator 63, 74, 98, 82, 88, 177, 186, 187, 190, 109, 203, 211, 183, 376, 481, 482, 503
 SIGISMUNDUS DE JISTEBNICZ (GISTEBNICZ) 81
 SIGISMUNDUS KORYBUT dux Lithuanie 80, 190, 296, 500
 SIMON DE BRUNA lector OSA 193, 388–389
 SIMON DE CASSIA 435
 SMAHORS capitaneus 216
 SMOHARS capitaneus → SMAHORS capitaneus
 SMOLIK capitaneus 216
 SOBĚSLAV II. kníže české → SOBIESLAUS II dux Bohemiae
 SOBIESLAUS II dux Bohemiae 229
 SONOLICH capitaneus → SMOLIK capitaneus
 SOPHIA regina Bohemiae 460
 STANISLAUS DE SNEWNIA → STANISLAUS DE ZNEUMA
 STANISLAUS DE ZNEUMA (ZNOJMO) 415
 STANISLAV ZE ZNOJMA → STANISLAUS DE ZNEUMA
 STEPHANUS officialis magistratus Pragensis 247
 STEPHANUS scholaris in Wschowa (scriptor) 415
 STEPHANUS scriptor 307
 STEPHANUS PALECZ 412, 415, 416, 418, 483
 STEPHANUS WALTHERI 416

STEPHANUS DE WSCHOWA → STEPHANUS scholaris in Wschowa (scriptor)
 SULCO (SULKO) DE HOSSTKA 187
 SWISZ → ZAWISS capitaneus
 ŠAFARÍK PAVEL JOSEF 45
 ŠIMON Z BRNA → SIMON DE BRUNA
 ŠINDEL JAN → IOHANNES SCHINDEL
 ŠTĚPÁN pražský magistrát → STEPHANUS officialis magistratus Pragensis
 ŠTĚPÁN písař → STEPHANUS scriptor
 ŠTĚPÁN PÁLEČ → STEPHANUS PALECZ
 ŠTĚPÁN ZE VŠOVY → STEPHANUS scholaris in Wschowa (scriptor)

TANNER IOHANNES 456
 THAM WENCESLAUS (VÁCLAV) 228-G
 THEOBALD ZACHARIAS 55
 TEOPHILUS DE CZECHTICZ 14
 THOBIAS DE DACZICZ 21
 THOMAS DE CAMPIS 260
 THOMAS EBENDORFER DE HASELBACH → EBENDORFER DE HASELBACH THOMAS
 THOMAS HAEMERKEN VON KEMPEN → THOMAS DE CAMPIS
 THOMAS MALLEOLUS → THOMAS DE CAMPIS
 TOBIÁŠ Z DAČIC → THOBIAS DE DACZICZ
 TOMÁŠ KEMPENSKÝ → THOMAS DE CAMPIS
 TRCH (TRCHO) DE WOLINA IACOBUS → IACOBUS TRCH (TRŠEK) DE WOLINA
 TRUBACZ (TRUBAČ) IOHANNES (JAN) 228-K
 UDALRICUS CRUX DE TELCZ 323, 397, 464
 UDALRICUS DE ZNEUMA 70, 89–90
 ULRICUS → UDALRICUS DE ZNEUMA
 VÁCLAV IV král český → WENCESLAUS rex Bohemiae
 VÁCLAV Z DRÁCHOVA → WENCESLAUS DE DRACHOW
 VÁCLAV KORANDA MLADŠÍ → WENCESLAUS KORANDA IUNIOR
 VÁCLAV KORANDA STARŠÍ → WENCESLAUS KORANDA SENIOR
 VÁCLAV Z KRUMLOVA → WENCESLAUS DE CRUMLOW
 VÁCLAV Z LITOMĚŘIC → WENCESLAUS DE LITOMERICZ

- VÁCLAV Z PODĚBRAD → WENCESLAUS DE PODIEBRAD
 VÁCLAV ZE SEMECHOVA → WENCESLAUS DE SEMECHOW
 VÁCLAV Z TÝNA N. VLTAVOU → WENCESLAUS DE TYN IN RIPIS MULTAVIAE
 VALDŠTEJN ADAM MLADŠÍ → WALDSTEIN ADAM IUNIOR
 VALESIIUS HISPALENSIS 216
 VANKA ATHANASIIUS 228-B₁, 228-E
 VAVŘINEC Z BŘEZOVÉ → LAURENTIUS DE BRZEWOWA
 VAVŘINEC ORLÍK → LAURENTIUS ORLIK
 VESELÝ ANTONIUS 387
 VILÉM KNĚZ → GUILIELMUS SACERDOS
 VOKSA 486
- WALDSTEIN ADAM IUNIOR 228-N
 WENCESLAUS IV rex Bohemiae 82, 222, 228-G, 459, 462, 474, 485, 495
 WENCESLAUS DE CRUMLOW 365
 WENCESLAUS DE DRACHOW 89, 125-134
 WENCESLAUS KORANDA IUNIOR 98, 99, 107, 139
 WENCESLAUS KORANDA SENIOR 37, 1-3, 310
 WENCESLAUS DE LITOMERICZ 415
 WENCESLAUS DE PODIEBRAD 306
 WENCESLAUS DE SEMECHOW 229
- WENCESLAUS DE TYN IN RIPIS MULTAVIAE 149
 WICLIF IOHANNES → IOHANNES WYCLIF
 WILHELM PLACENTINUS ZE SALIČETO → GULIELMUS PLACENTINUS DE SALICETO
 WINDECKE EBERHARD 44, 216
 WITKO studens 189
 WOJTIECH decanus ecclesiae Tyn Vetero-Pragae 178
 WOLFGANG organista de Bruna 412
 WOLFGANGUS SCHRAM DE LANDSHUT (Bavaria) 480
 WYCLIF IOHANNES → IOHANNES WYCLIF
- ZAJÍC Z HAZMBURKA ZBYNĚK 277
 ZAWISS capitaneus 216
 ZBYNĚK Z BUCHOVA 43
 ZIKMUND Z JISTEBNICE → SIGISMUNDUS DE GISTEBNICZ (JISTEBNICZ)
 ZIKMUND KORYBUTOVIČ → SIGISMUNDUS dux Lithuaniae
 ZIKMUND LUCEMBURSKÝ → SIGISMUNDUS rex Bohemiae imperator Romanorum
 ZISSKA IOHANNES 40, 14, 18, 53, 41-55, 86, 152, 222, 131
 ŽELIVSKÝ JAN → IOHANNES SILOENSIS
 ŽIŽKA Z TROCNOVA JAN → ZISSKA IOHANNES

STUDIA COPERNICANA

TOMY I – XXXV

1970 – 1995

STUDIA COPERNICANA

- I. Aleksander Birkenmajer, *Études d'histoire des sciences et de la philosophie du Moyen Age*, Wrocław 1970.
- II. Mieczysław Markowski, *Burydanizm w Polsce w okresie przedkopernikańskim. Studium z historii filozofii i nauk ścisłych na Uniwersytecie Krakowskim w XV wieku*, Wrocław 1971.
- III. Barbara Bieńkowska, *Kopernik i heliocentryzm w polskiej kulturze umysłowej do końca XVIII wieku*, Wrocław 1971.
- IV. Aleksander Birkenmajer, *Études d'histoire des sciences en Pologne*, Wrocław 1972.
- V. Colloquia Copernicana I. *Études sur l'audience de la théorie héliocentrique* (Toruń, 1973), Wrocław 1973.
- VI. Colloquia Copernicana II. *Études sur l'audience de la théorie héliocentrique* (Toruń, 1973), Wrocław 1973.
- VII. Marian Biskup, *Regesta Copernicana*, Wrocław 1973.
- VIII. Marian Biskup, *Regesta Copernicana. Calendar of Copernicus' Papers*, Wrocław 1973.
- IX. Bronisław Biliński, *Najstarszy życiorys Mikołaja Kopernika z 1588 pióra Bernardina Baldiego*, Wrocław 1973.
- X. Karol Górski, *Łukasz Watzenrode. Życie i działalność polityczna (1447-1512)*, Wrocław 1973.
- XI. Grażyna Rosińska, *Instrumenty astronomiczne na Uniwersytecie Krakowskim w XV wieku*, Wrocław 1974.
- XII. Zofia Wardęska, *Teoria heliocentryczna w interpretacji teologów XVI wieku*, Wrocław 1975.
- XIII. Colloquia Copernicana III. Proceedings of the Joint Symposium of the IAU and the IUHPS, cosponsored by the IAHS. *Astronomy of Copernicus and its Background* (Toruń, 1973), Wrocław 1975.
- XIV. Colloquia Copernicana IV. *Conférences des Symposia: L'audience de la théorie héliocentrique. Copernic et le développement des sciences exactes et sciences humaines* (Toruń, 1973), Wrocław 1975.
- XV. *Witelonis Perspectivae Liber Primus*. Book I of Witelo's *Perspectiva*. And, English Translation with Introduction and Commentary, and Latin Edition of the Mathematical Book of Witelo's *Perspectiva* by Sabetai Unguru, Wrocław 1977.
- XVI. *Science and History. Studies in Honor of Edward Rosen*, Wrocław 1978.
- XVII. *Nicolaus Copernicus. Quincentenary Celebrations. Final Report*, edited by Zofia Wardęska, Wrocław 1977.
- XVIII. Jerzy Drewnowski, *Mikołaj Kopernik w świetle swej korespondencji*, Wrocław 1978.

- XIX. Jerzy Burchardt, *List Witelona do Ludwika we Lwówku Śląskim. Problematyka teoriopoznawcza, kosmologiczna i medyczna*, Wrocław 1979.
- XX. Georgii Joachimi Rhetici *Narratio Prima*. Edition critique, traduction française et commentaire par Henri Hugonnard-Roche et Jean-Pierre Verdet, avec collaboration de Michel Lerner et Alain Segonds, Wrocław 1982.
- XXI. Erna Hilfstein, *Starowolski's Biographies of Copernicus*, Wrocław 1980.
- XXII. Grażyna Rosińska, *Scientific Writings and Astronomical Tables in Cracow. A Census of Manuscript Sources, 14–16th Centuries*, Wrocław 1984.
- XXIII. *Witelonis Perspectivae Liber Quintus*. Book V of Witelo's *Perspectiva*. An English Translation with Introduction and Commentary, and Latin Edition of the First Catoptrical Book of Witelo's *Perspectiva* by A. Mark Smith, Wrocław 1983.
- XXIV. Grażyna Rosińska, *Optyka w XV wieku. Między nauką średniowieczną a nowożytną. Fifteenth-Century Optics. Between Medieval and Modern Science*, Wrocław 1986.
- XXV. Pavel Spunar, *Repertorium auctorum Bohemorum provecum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans*, vol. 1, Wrocław 1985.
- XXVI. Jane L. Jervis. *Cometary Theory in Fifteenth-Century Europe*, Wrocław 1985.
- XXVII. *Thomae de Wratislavia Practica Medicinalis*. A Critical Edition of the *Practica medicinalis* of Thomas of Wrocław Prémontré, Bishop of Sarepta (1297– c. 1378) by Theodore Antry, O. Praem., Wrocław 1989.
- XXVIII. *Witelonis Perspectivae liber secundus et liber tertius*. Books II and III of Witelo's *Perspectiva*. A Critical Latin Edition and English Translation with Introduction, Notes and Commentaries by Sabetai Unguru, Wrocław 1991.
- XXIX. *Witelona Perspektywy księga II i księga III*. Przekład na język polski ze wstępem, opracowaniem i komentarzami. Redaktor przekładu: Witold Wróblewski. Przekład, opracowanie i komentarze: Lech Bieganowski, Andrzej Bielski, Roman S. Dygdała, Witold Wróblewski, Wrocław 1991.
- I(XXX). Janice Adrienne Henderson, *On the Distances between Sun, Moon, and Earth according to Ptolemy, Copernicus and Reinhold*, Leiden, 1991 (Studia Copernicana – Brill's Series, vol. I).
- XXXI. Jerzy Burchardt, *Kosmologia i psychologia Witelona*, Wrocław 1991.
- XXXII. Elżbieta Witkowska-Zaremba, *Musica Muris i nurt spekulatywny w muzykografii średniowiecznej*, Warszawa 1992.
- XXXIII. *Witelona Perspektywy księga IV*. Przekład na język polski ze wstępem i komentarzami. Przekład: Witold Wróblewski, Wstęp, opracowanie i komentarze: Lech Bieganowski, Andrzej Bielski, Witold Wróblewski, Warszawa 1994.
- XXXIV. Jacek Soszyński, *Kronika Marcina Polaka i jej średniowieczna tradycja rękopiśmienna w Polsce*, Warszawa 1995.

Biblioteka Główna UMK

300000100371

12,-

STUDIA COPERNICANA

published by the Polish Academy
of Sciences present

COPERNICUS' work and related
problems of his times as well as
the scientific developments
preceding his discovery and the
impact of his ideas.

Binding: figure from
De revolutionibus III, 20

WYDAWNICTWA IHN PAN

PL ISSN 0081 - 6701
ISBN 83 - 900891 - 3 - 0

880552

WYDAWNICTWA IHN PAN

PL ISSN 0081 - 6701
ISBN 83 - 900891 - 3 - 0

